VÄINÖ LEHTONEN

VAELTAJAN VIESTI

II

VAELTAJAN VIESTI

II

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1973 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.
(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa heinäkuussa 2015
Jaakko Kesävuori

VAELTAJAN VIESTI

II

Kirjoittanut

VÄINÖ LEHTONEN

Tampereella 1973

Kristosofinen Kirjallisuusseura r.y.

ISBN/951-9 50 65-4-3

Tampereen Keskuspaino 1973

VAELTAJAN VIESTI II

on koottu allekirjoittaneen kirjoituksista, jotka julkaistiin kristosofisessa aikakauslehdessä Pohjolan Valo vuosina 1959—61 ja aikakauslehdessä Kristosofi vuosina 1962—66. Kopioimistyön suorittivat Rauni ja Göran Gummerus. Vaeltajan Viesti II kulkee vuonna 1959 julkaistun Vaeltajan Viestin jälkiä. Uskallan toivoa, että tämä kirja antaisi puutteellisuuksistaan huolimatta herätteitä niille ihmisille, jotka etsivät vastausta aikamme pulmiin ja oman elämänsä tarkoitukseen.

Tampereella 1973

VÄINÖ LEHTONEN

1959

SALOMON TEMPPELI VERTAUSKUVANA

Viisaudestaan kuuluisa Salomo rakensi Herralle temppelin, kuten Vanha Testamentti kertoo. Se oli Jumalalle pyhitetty huone, kuten monen muun uskonnon temppelirakennukset. — Kun suuri Mestari sanoi, ettei Jumala asu käsin tehdyissä temppeleissä, niin tämän ymmärsi myöskin Salomo. Temppelinsä avauspuheessa Salomo sanookin: "Mutta asuuko todella Jumala maan päällä? Katso, taivaisiin ja taivasten taivaisiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeliin, jonka minä olen rakentanut."

"Käsin tehdyt" temppelit ovat — näin opettaa teosofia — paitsi kokoushuoneita, vertauskuvia. Ainakin viisaan Salomon temppeli oli sellainen, siinä kuvastuu "jumalallinen suunnitelma". Ihmiskunnan henkinen kasvu ihmisyyttä kohti on suunniteltuna suuren elämän tajunnassa ja tuota suunnitelmaa ovat viisaimmat ihmiset ymmärtäneet ja pukeneet sitä vertauskuviin, jotta vähemmän ymmärtävillä olisi silmiensä edessä kuva siitä, minne päin ihmiskunta on kulkemassa. Jumalalle pyhitetty rakennus on vertauskuvaksi sopiva. Samoin kuin vertauskuvallinen temppeli on rakennettava työllä, samoin on työllä rakennettava maan päälle se todellinen Jumalan asunto, jonka muodostavat elävät, Jumalalle pyhittäytyneet ihmiset. Pekka Ervastilta saamme kuulla, että tämä ihmiskunta on kutsuttu tulemaan todelliseksi Jumalan Temppeliksi, jossa Jumalan ääni yksin kuuluu.

Salomon temppelissä oli muurin ympäröimä, ulkopuolinen esikartano, joka liittyi varsinaiseen temppeliin. Rakennelman toisena osana oli itse temppeli ja kolmantena osana temppelin sisällä oleva kaikkeinpyhin. "Ja temppelin peräosan... hän laudoitti erilleen..., niin hän rakensi siihen sisälle kuorin, kaikkeinpyhimmän... Ja hän teki kaikkeinpyhimpään kaksi kerubia öljypuusta... ja päällysti kerubit kullalla". Kaikkeinpyhimmän yläosan valtiaina olivat nuo jättimäiset kerubit, joiden levällään olevat siivet koskettivat toisaalta seiniä ja toisaalta toinen toistaan. Kerubien alle asetettiin ilmestysmaja ja liiton arkki, kummatkin Mooseksen tekoja. Arkissa olivat lain taulut. "Arkissa ei ollut muuta kuin ne kaksi taulua, jotka Mooses oli pannut sinne Hoorebilla, kun Herra oli tehnyt liiton israelilaisten kanssa, heidän lähdettyänsä Egyptistä".

Mikä siis olisi tuollaisen vertauskuvallisen rakennelman to-

teutunut muoto? Se on, kuten J. R. Hannula sangen ytimekkäästi sanoo: t y ö n k e s k u s. Temppeli on todellisuutena h e n k i s e n t y ö n k e s k u s ja sen muodostavat elävät ihmiset. Jokainen ihminen on itse Jumalan temppeli pienoiskoossa, ainakin silloin, kun annamme Jumalan äänen kuulua itsellemme, seuraamalla uskonnon moraalisia ohjeita. Tällöin valmistumme samalla kiviksi siihen suurempaan Jumalan Temppeliin, jonka muodostaa ihmiskunta. Mutta rakennustyö alkaa pienestä joukosta, sillä ihmiskunta ei muutu nopeasti. Ensin muodostuu henkisen työn keskuksia ja niistä ihmisyyden temppeli laajenee.

Oliko Salomonin temppelissä mitään todellista ja ikuisuusarvoista? Todellisuutta oli lain tauluissa oleva moraali. Mooseksen käskyjen avulla ihmiset voivat muokata itsestään temppelin kiviä, jotta he yhdessä muodostaisivat henkisen työn keskuksen. Mooseksen opetukset olivat talletettuina temppelin kaikkeinpyhimpään, mikä tarkoitti, että niissä oleva moraali on ihmisen kaikkein pyhin asia.

Temppelikysymys on syvä. Todellinen temppeli oli ja on henkisen työn keskus, mutta temppeliä ei voitu rakentaa valmiiksi vanhan liiton menetelmin. Ainoastaan esikartano voitiin valmistaa. Todellinen ihmisyys paljastui vasta Jeesus Kristuksen kautta siten, että Jumala kirjoitti lakinsa ihmisten sydämiin. Ihmissydämessä kuuluu Jumalan ääni. Vanhan liiton uskonnoissa kuului enkeleitten ääni ja siksi "laki ei tehnyt ketään täydelliseksi", kuten hebrealaiskirje sanoo. P. E. opettaa, että vanhan liiton uskonnot muodostavat puhdistuksen tien — esikartanon — uudessa liitossa. Pyhä Henki johdattaa meidät Pojan luo, esikartanon kautta on kuljettava Temppeliin. "Vasta kun olemme olleet polvillamme vanhan liiton profeettojen — Mooseksen, Buddhan... — edessä, saatamme ymmärtää Kristusta". Jeesus Kristuksen tullessa syveni myöskin "laki", Mooseksen ja yleensä vanhan liiton moraalisten ohjeitten tilalle tuli Vuorisaarna.

Edellisestä käynee selväksi — kun katselemme Temppelin kehittymistä henkisen historian kannalta — että vasta Pekka Ervastin julistaman maailmanuskonnon avulla on tullut lopullinen mahdollisuus valmistaa Temppelin kaikkeinpyhin. Tämä merkitsee, että Salomon temppelirakennuksen vertauskuvasto saa nyt muodon elävien ihmisten henkisessä työssä, kun sitä tehdään Pekka Ervastin opastuksella.

Salomon temppelin kaikkeinpyhimmässä säilytettäviä lain tauluja oli k a k s i, vaikka niihin sisältyvä opetus muodostikin yhden kokonaisuuden. Tämä vertauskuva toteutui siten, että Pekka Ervastin jälkeen meillä on nyt k a k s i Vuorisaarnaa: Jeesuksen Vuorisaarna Mat-

teuksen evankeliumissa ja Pekka Ervastin "Vuorisaarna"-kirja. Viimeksimainitun avulla saatamme ymmärtää Jeesuksenkin Vuorisaarnaa, jota kristikunta ei ole ensinkään ymmärtänyt. P. E:n selventämänä ja syventämänä mm. pahanvastustamattomuus saa syvennetyn sisällön. Kuitenkaan P. E:n Vuorisaarna ei kumoa Jeesuksen Vuorisaarnaa, vaan molemmat yhdessä muodostavat kokonaisuuden. Näin on tuo vanha vertauskuva kahdesta lain taulusta saanut lopullisen täyttymyksensä näissä kahdessa Vuorisaarnassa.

Voimme vielä lisätä, että myöskin Salomon temppelin lain tauluja vartioivat kaksi kerubia, enkeliä (enkeli merkitsee "lähetti") ovat tulleet todellisuuksiksi elävien ihmisten kautta, sillä Pekka Ervast ja J. R. Hannula pyhittivät koko elämänsä nimenomaan Vuorisaarnan elämänymmärryksen "suojelemiseksi", vaalimiseksi, käytännöllistämiseksi. Näiden kahden "lähetin" elämäntyöt rakensivat molemmista Vuorisaarnoista ihmiselämän kaikkein pyhimmän asian. Näin kertoo temppeliaatteen henkinen historia.

Siirrymme nyt tutkimaan Temppelin käytännöllistä rakennustyötä, pitäen edelleen esikuvanamme Salomon temppeliä ja samalla muistaen, että kysymyksessä on henkisen työn keskus, sen rakentaminen. Tiedämme, ettei tuollaisen keskuksen rakentaminen voi alkaa eikä jatkua keinotekoisesti, ei esim. siten, että joukko ihmisiä päättää yhteisessä kokouksessa työn aloittamisesta ja merkitsevät pöytäkirjaan: Nyt se aloitettiin. Ei, vaan rakentajia tulee elähdyttää yhteisen ihanteen veljeyden hengen, rakkauden. Ihanne on annettu Kristuksen Valkoiselta Veljeskunnalta: Valmistakaa maan päälle asuinsija Jumalalle, Kristukselle, rakentakaa taivasten valtakunta maankin päälle.

"Ja kun temppeli rakennettiin, tehtiin se kivistä, jotka tulivat valmiina louhoksesta, niin ettei kuulunut vasaran, ei minkään rauta-aseen kalketta temppeliä rakennettaessa". Kuvaavaa kerrontaa. "Rauta-aseitten kalistelun", riidan, eripuraisuuden... ei pidä vallita henkisen työn keskuksessa, sillä se on pyhitetty Jumalalle. Jokainen rakentaja hakkaa särmät itsestään, siloittaa oman sielunsa parjaamisen ja tuomitsemisen halusta, eikä ryhdy hakkaamaan toisten särmikkyyttä. Kivenhakkuu tapahtuu vuoristossa, siis silloin, kun rakentaja nousee mietiskelyssä henkensä vuorelle ja Vuorisaarnan viiden käskyn valossa ja mittapuilla oikaisee sieluaan.

On huomattava, että vaikka aikamme suuressa Maailmanuskonnossa on ihmisyyden korkeimmat tavoitteet tuotu nähtäviksemme, joten ihmisyyden Temppeli voidaan vasta nyt rakentaa lopulliseen "muotoonsa",

niin henkisen työn keskuksia on aina ollut. Omassa syvyydessään kaikki uskonnot ja todelliset henkiset liikkeet ovat olleet henkisen työn keskuksia, temppeleitä. Kaikissa niissä on ihmisiä johdettu kohti ihmisyyttä ja ihmisyksilö on joutunut kulkemaan esikartanon kautta temppeliin itseään uhraamalla siten kuin kukin uskonto on opettanut. Uhrin laatu vain on muuttunut henkisen historian kuluessa. Eläinuhrit muuttuvat kasviuhreiksi, eli karkeitten eläimellisten himojen poistaminen eli "polttaminen" väärien ajatuskuvien puhdistamiseksi jne. Lopuksi ihminen uhraa itsensä rakentavassa työssä ihmisyyden puolesta. — Työn keskuksia on siis aina ollut, entä miksi nuo keskukset ovat ajautuneet matalikolle? Miksi kristillinen liike muodostui kirkoksi, tyrannikunnaksi sen sijaan, että se olisi itse toteuttanut ja levittänyt maailmaan Jeesuksen sanomaa? Olihan kristillinen liike henkisen työn keskus. Sellainen oli myöskin Teosofinen Seura, joka oli lähtöisin H. P. Blavatskyn sanomasta. Nämä olivat myöskin temppeleitä omassa syvyydessään, mutta T. S. suistui sodan lumoihin ja ryhtyi rakentamaan "veljeyttä" miekalla, kuten kirkotkin. Missä on näiden henkisen työn keskuksien lankeemuksien syy?

Se on lyhyesti sanoen siinä, ettei Kristus saanut johtaa kirkkoja, eivätkä Mestarit Teosofista Seuraa.

Puuttuiko siis noista temppeleistä jotakin, eikö niitä osattukaan rakentaa valmiiksi? — Salomon temppelissä oli kaikkeinpyhin liiton arkkeineen ja ilmestysmajoineen. Ilmestysmajan oli rakentanut Mooses, siinä Herra ilmestyi ja antoi ohjeitaan kansalle. Olisikohan siis niin, että noilta matalikolle ajautuneilta työn keskuksilta puuttui se kaikkeinpyhin, jossa on "ilmestysmaja"? Nähtävästi puuttui, koska Mestari ei saanut "ilmestyä" eli johtaa aloittamaansa työtä.

Miettikäämme, sillä tämä on vakava asia. Jos kirkot ja henkiset liikkeet olisivat onnistuneet valmistamaan temppelin Jumalalle, niin ihmiskunnan tila olisi nyt aivan toinen. Valkoisen Veljeskunnan yritykset ovat valuneet santaan siksi, että nuo työn keskukset ovat madaltuneet.

Temppelissä, henkisen työn keskuksessa tehdään työtä. P. E. ja J. R. H. teroittivat erikoisesti sitä, ettei meistä tule kunnon työntekijöitä, rakentajia, ellemme itsenäisty. Veljeydessä eläminenkin vaatii itsenäistymistä. Niinikään itsenäistynyt ihminen osaa keksiä uusia työmuotoja ja panna ne käytäntöön, vain itsenäistyvät ihmiset osaavat muodostaa Työn Temppelin. — Mutta tässä on samalla kompastuskivi, sillä sangen helposti erehtyy luulemaan itsepäisyyttä itsenäisyydeksi. Kuvittelen esimerkiksi keksineeni erinomaisen hy-

vän menetelmän, jolla uskon palvelevani Mestarin asiaa; olen ehkä niin paljon itsenäistynyt, että osaan tuollaisen menetelmän keksiä. Jos samalla olen itsepäinen, niin ajan keksintöäni eteenpäin aivan härkäpäisesti, mistään välittämättä ja ketään kuulematta; siinä unohtuu Mestarikin. — Jos näin menettelisin, olisin kuin ajattelematon lapsi, joka holtittomassa innossaan ryntää sinne tänne, jättäen mennessään ovet selälleen, vaikka ulkona vaanisi ryöväri.

Tästä ehkä ymmärrämme, että Salomon vertauskuvallisen ilmestysmajankin pitää tulla todellisuudeksi siten, että Vuorisaarnan Mestari saa johtaa Temppelin työtä. J. R. Hannula huomautti kerta toisensa jälkeen: työ tulee tehdä Vuorisaarnan Mestarin johdolla. Hän toisti nuo sanat niin usein, että se saattoi herättää itsepäisessä ihmisessä närkästystä. Joku saattoi ymmärtää J. R. H:n yrittävän tehdä kuuntelijoistaan lammaslaumaa ja puhuvan itsenäistymistä vastaan. Erehdys. Tuo lause tarkoittaa vain sitä, että Työn Temppeli on valmistusvaiheessa vasta sitten, kun siihen rakennetaan kaikkeinpyhintä, jolloin Mestari saa johtaa rakennustyötä, Vuorisaarnan Mestari, näkymätön Mestari. — Entä miten hän johtaa...? Siten, kuin sanottiin jo teosofisen liikkeen alussa: "Muodostakaa veljeyden ydin". Ja kuten sanoi Jeesus: "Siitä teidät tunnetaan minun oppilaikseni, että teillä on rakkaus keskuudessanne". Elävä veljeyshenki, keskinäinen rakkaus avaa korvamme kuulemaan Vuorisaarnan Mestarin puhetta, ja opettaa meitä rakentamaan kaikkeinpyhintä ensin itsessämme, omassa pienoistemppelissämme ja samalla yhteisesti henkisen työn keskuksessa.

Väinö Lehtonen
Pohjolan Valo
1959: 11—14.

ELÄVÄ SUHDE PEKKA ERVASTIIN
(Kesäkursseilla 1958)

J. R. Hannula kirjoittaa v. 1939 vihkosessa "Sananen vielä Pekka Ervastin asemasta" mm.: "Näinollen me totuudenetsijöinä joudumme vakavasti itseltämme kysymään: onko työmme onnistunut, vai onko se mahdollisesti jo epäonnistunut? Omasta puolestani vastaan heti, ja minun sydämeni on siinä mukana: työmme ei ole vielä ainakaan lopullisesti epäonnistunut. Okkultisesti elävä suhde Pekka Ervastiin on vielä olemassa. Mutta vakavina työntekijöinä meidän on otettava huomioon, että tämä elävä suhde Mestariin saattaisi myöskin katketa".

Edelleen J. R. H. toteaa: P. E. suunnitteli työtään "Kadonneessa sanassa" hahmoittelemaansa koulumuotoon, mutta avasi vain sen ensimmäisen eli sinisen looshin. Ruusu-Risti -looshi jäi avaamatta ja P. E. sanoo syynkin: R-R-looshi ei saa olla vertauskuvallinen, vaan todellinen. Ja J. R.H. toteaa: Jos looshi on todellinen, niin sen johtavan opettajan täytyy olla todellinen eikä vertauskuvallinen.

Näin totesi J. R. Hannula v. 1939, jolloin Pekka Ervast jo oli poistunut fyysilliseltä tasolta. Edellä sanotusta huomaamme, että elävä suhde P. E:hen oli kytketty sen työn täyttämiseen, joka jäi kesken P. E:ltä. Tässä tapauksessa siis R-R-looshissa hahmoitellun tehtävän toteuttamiseen. J. R. Hannula suoritti tämän työn mm. siten, että hän "asetti P. E:n virkaansa", kuten ymmärrämme kysymyksessä olevasta vihkosesta. Näin tuli johtava Opettaja todelliseksi, Pekka Ervast syntyneen Maailmanuskonnon keskushenkilöksi.

Nyt on myöskin J. R. Hannula poissa keskuudestamme, joten olemme jälleen tuon saman kysymyksen edessä: Onko olemassa elävä suhde Valkoiseen Veljeskuntaan? Tällainen kysymys ei voi olla henkiselle liikkeelle leikin asia. Mekin, jos tunnemme vastuuntuntoa tehtävästämme, joudumme kysymään, onko elävä suhde olemassa. Ja kysyessämme on meidänkin otettava huomioon, kuten teki J. R. H., se, että elävä suhde Valkoiseen Veljeskuntaan saattaisi myöskin katketa. Mitä silloin työstämme tulisi? Mitäpä muuta kuin yksi matalikolle ajautunut hylky toisten samanlaisten hylkyjen lisäksi.

On siis täysi syy tutkia tätäkin kysymystä enemmän ja silloin on teosofisen liikkeen historia jälleen apunamme. Kysymme: Mitä tällä elävällä suhteella Mestareihin on ymmärretty aikaisemmin?

Teosofisen liikkeen alussa elävä ja kiinteä suhde Mestareihin ilmeni siinä välittömässä kanssakäymisessä, jonka aiheutti kirjevaihto kahden Mestarin ja mm. Sinnett'in välillä. Tästä kirjeenvaihdostahan on painettu kirjat: "Viisauden Mestareitten kirjeitä". Yleinen usko teosofein kesken oli silloin liikkeen alussa, että Mestarit ovat mukana noin kirjeellisesti ja että tällainen yhteys tulee myöskin jatkumaan. Mm. Sinnet ymmärsi kirjevaihdon olevan hänen ja Mestareitten keskeinen asia, mutta H. P. B:ltäkin saamme viitteitä siihen, että suhde Mestareihin oli täysin riippuvainen hänestä, H. P. Blavatskystä. Blavatsky oli Mestareitten valittu välikappale ja kun H. P. B. meni pois ja hänen auransa sammui tämän jälkeen lyhyen ajan kuluttua, niin kirjeellinen yhteys Mestareihin lakkasi.

Saamme lukea eräiden kirjoituksista, että muutamat teosofit asettivat tämän jälkeen turvansa meedioihin; olihan spiri-

tistinen liike saanut näihin aikoihin huomattavan jalansijan. Tämän tapainen "kirjeenvaihto" oletettujen mestareitten kanssa osoittautui kuitenkin pian humpuukiksi, ja silloin seurasi selvänäkijöiden esiinmarssi. Muutamat tunnetut selvänäkijät vakuuttivat olevansa yhteydessä alkuperäisten Mestarien kanssa ja saavansa heiltä ohjeita. Meillä ei ole syytä epäillä heidän selvänäköisiä kykyjään, mutta koska puu tunnetaan hedelmistään, niin heidän tapaamansa mestaritkin tunnetaan opetuksistaan. Historiallinen totuus on, että teosofinen liike suistui sotaan etevimpien selvänäkijöittensä ansiosta. Siis vastoin H. P. Blavatskyn ja hänen Mestareittensa opetuksia. — Saatamme vain todeta Mestareitten jättäneen T. S:n ja ymmärtää Pekka Ervastin tavalla, "että Mestarit eivät ole T. S:n takana yksin, vaan että he olivat ja ovat teosofisessa liikkeessä yleensä mukana, mutta ainoastaan yksilöiden takana".

Ankarasti ottaen oli alusta asti niin, että Mestarit olivat "yksilöiden takana" ja tuo yksilö oli H. P. Blavatsky. Hänen ansiostaan Mestarit olivat kirjeenvaihdossakin. Mutta koska H. P. B:tä hänen aikalaisensa eivät tunteneet siksi "yksilöksi", jonka Mestarit olivat valinneet lähettilääkseen, niin H. P. B. jäi vertauskuvalliseksi Mestareitten puhetorveksi, aivan kuin symboliksi, kuten Pekka Ervast erään kerran sanoi itsestään: "Minä olen vain kuin symboli". P. E:kin tiesi olevansa symboli, vertauskuva, Mestarista kaikille niille, jotka eivät häntä tunteneet.

Mennäksemme eteenpäin toteamme jälleen, ettei H. P. Blavatsky itse väittänyt itsestään muuta, kuin että hän oli Mestarin oppilas. Tämän hän toistaa useasti. Ei liioin J. R. Hannula itse väittänyt itsestään muuta, kuin että hän oli Mestarin, ja keskitetymmin sanoen Pekka Ervastin oppilas. Hänen keskeinen kirjansakin on nimeltään "Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta". J. R. H:lla, kuten H. P. B:lläkin oli Mestariin oppilassuhde. Kun vielä lisäämme, että mestarius on asteittaisesti ylenevä hierarkinen käsite, niin Mestarikin on Mestareitten Mestarin oppilas. — Kyseessä oleva okkultisesti elävä suhde Mestariin on siis oppilassuhde. Tämän opetuksen saamme historiasta. Kaikenlaiset muut "suhteet" ovat arveluttavia, koska ne — näin sanoo historia — ovat vieneet käytännössä Mestareitten opetusten vastaisiin seuraamuksiin.

Entä mitä kyseessä olevalla oppilassuhteella ymmärretään? Olemmehan eräänlaisia oppilaita jo silloinkin, kun vakavissamme yritämme seurata Mestareitten opetuksia. Tässä se onkin kaiken oppilassuhteen perusta: Joka seuraa Vuorisaarnaa, hän on Vuorisaarnan Mestarin oppilas. Mutta kysymykseksi yhä jää: riittääkö tuollainen ylimal-

kainen usko, että "olenhan minä yrittänyt seurata Vuorisaarnaa", takaamaan okkultisesti elävän suhteen olemassaoloa? Nähtävästi se ei ole riittänyt, koska teosofisen liikkeen eri haarautumatkin ovat tiukan tullen joko pyhittäneet tai olleet valmiit pyhittämään sodan.

Joudumme jälleen siihen, että Mestarit ovat yksilöiden takana, ja yksilön suhteesta Mestariin Pekka Ervast antaa vertaansa vailla olevaa opastusta. Muun muassa hän opettaa, että jos tahdomme oppia tuntemaan Kristusta, niin Kristus, niin Mestari, puhuu meille, mistä meidän on luovuttava: "Sinun tulee antaa oma minuutesi minulle, että minä saisin sijaa siinä. Sinun pitää antaa oma itsesi minulle, jotta kuolisit pois omasta itsestäsi". Ja P. E. lisää, että tämä on niin vaikea asia, että meidän on sitä alussa melkein mahdoton käsittää. Ja kuitenkin tilanne on se, että okkultisesti elävän suhteen Mestariin takaa vain Mestarin **asuminen** meissä, joten mekin saatamme **asua** Mestarin tajunnassa.

Henkinen liike on kutsuttu muuttamaan maailmaa ja tällöin se joutuu matkallaan erilaisiin tilanteihin. Jos okkultisesti elävä suhde Mestareihin puuttuu, niin liike sortuu vakavaan tilanteeseen, sillä tilanteita osaa hallita vain Mestari. — Tämän opimme historiasta.

V. L.
Pohjolan Valo
1959: 22—23.

ASTRAALIRUUMIIN JÄRKEVÖITYMINEN

(Kristosofisilla veljesjuhlilla Tampereella 1958)

Vietämme nämä 17. kristosofiset veljesjuhlamme astraaliruumiin merkeissä ja astraaliruumiin vastaavaisuus korkeammassa minässämme on manas, järjen kyky. Tie ihmisyyteen, itsemme ja Jumalan tuntemiseen tähtää mm. siihen, että astraaliruumiistamme tulisi manaksen, järjen ilmentäjä. — Pekka Ervastilta saamme tietää astraaliruumiimme olevan sangen merkillisen voimakokoomuksen. Se sisällyttää itseensä himot ja pyyteet, tunteet ja ajatukset, mutta okkultisesti katsoen se on elävää voimaa, se on mielikuvitusvirran synnyttäjä, tsitta eli "mieli", ja minuuksina olemme siinä asemassa, että pitäisi oppia valitsemaan sen luomista mielikuvista oikeita. Sillä jokainen himo, pyyde, halu, toive... herättää siinä sarjan mielikuvia, joten astraaliruumiissa vallitsee kaaos niin

kauan, kunnes vähitellen opimme valitsemaan siitä totuudenmukaiset kuvat. Näin ollen henkinen tiemme ihmisyyteen merkitsee mm. astraaliruumiin järkevöitymistä. Sielun puhdistus tapahtuu luonnollisesti Vuorisaarnan moraalin tietä, mutta niin kauan kuin mielikuvitusmaailmassamme vallitsee kaaos, emme osaa nähdä järkemme silmällä moraalin välttämättömyyttä.

Esimerkki valaisee tilannetta. Ajattelemme rajatapauksena vallanhimoista diktaattoria. Hänen kiintoajatuksenaan on, että koko muu maailma pyörii hänen ympärillään. Hän uskoo olevansa kaiken keskipiste, ihmisten on häntä toteltava, hän on laki ja oikeus, "järki" ja "moraali". Sota-aikana tulikin tavaksi puhua ns. "akseleista", joiden ympäri uskottiin pyörivän suurten valtakuntienkin. — Tuollaisen diktaattorin sielussa vallitsee kyllä eräänlainen järjestys. Siellä on muodostunut voimakas astraaliminä, joka hillitsee mielikuvituksen lentoa, mutta sitä lentoa ei hallitse eikä hillitse järki, korkeampi manas. Tämä käy selväksi, jos katselemme tuollaista sielun tilaa kuoleman taustaa vasten. Kun kuolema saapuu, niin siihen loppuu valta, maffi, suuruus... Missä silloin ovat "akselit", missä menneitten diktaattorien suuruus?

Korkeampi järki nojautuu aina moraaliin. Jos uppoudumme järkeen, niin sen takaa tulee vastaan buddhi, rakkaus, veljeys. Kun annamme manaksen valaista astraaliruumistamme, niin joudumme suoraan veljeyshenkeen.

Teosofisesti ajattelevina ymmärrämme, ettei teosofisia oppeja jälleensyntymisestä, karmasta, kehityksestä jne. ole annettu ainoastaan mielikuvitusalueemme avartamiseksi, vaan nämä opit ovat tekemisissä järkemme kanssa, saadaksemme järkevän elämänymmärryksen, että osaisimme näiden elämän tosiasioiden valossa ymmärtää itseämme ja elämää yleensä, mutta ennen kaikkea omaa suhdettamme henkiseen elämään ja Valkoisen Veljeskunnan työhön. Yritämme seuraavassa peilata omaa sieluamme näiden oppien valossa.

Ensimmäinen vaihe tutustuessamme teosofiseen ja kristosofiseen elämänymmärrykseen lienee useimmiten se, että hetken epäiltyämme nuo opit tuntuvat järkeviltä. Mutta toisaalta ne ovat aivan kuin kaukana meistä, ne ovat enemmän olettamuksia kuin päivänselviä tosiasioita. (Tässäkin luonnollisesti poikkeus vahvistaa säännön.) Kun edelleen syvennymme tutkimuksissamme, niin seuraava vaihe ilmenee siten, että alamme kysellä itseltämme: kukahan olen ollut edellisessä elämässäni? Tässä vaiheessa tavallisemmin pilkistää astraaliruumiin järjestymättömyys, sillä usein jokin pyyde herättää mielikuvituksen lentoon. Se kuis-

kaa: ethän sinä ole ollut aivan tavallinen ihminen, sellainen ajatuskin olisi nolaus; tietenkin olet ollut joku historian tuntema suuruus. Jos tämän lisäksi joku horoskoopin tai psykoskoopin laatija on sattunut vihjailemaan samaan suuntaan, niin sellainen vain yllyttää kuvitelmiamme. Tällöin, jos tahdomme puhua astraaliruumiillemme järkeä, teemme viisaasti, jos otamme siltä luulot pois ja kysymme: t i e d ä t k ö noiden kuvitelmien olevan totta? Vaikka onkin elänyt erilaisia "suuruuksia", niin kaikkein eniten on maailmassa elänyt aivan tavallisia ihmisiä. Miksi siis olettaisit olevasi toisia kummempi? Jälleensyntymisoppi kertoo vain eräästä luonnonlaista — keitä olemme ennen olleet, se ei ole mielikuvituksen pääteltävissä, siitä kertoo vain jälleensyntymismuisti.

Kun manas saa tälläkin tavalla otteen astraaliruumiistamme, niin joudumme seuraavaan vaiheeseen. Alamme katsella jälleensyntymistä uudesta näkökulmasta, k o k e m u k s e n kannalta. Alamme kuin vaistota, että kaikesta huolimatta olemme hieman erikoisempia kuin ihmiset yleensä. Tätä ei sano vilkas mielikuvitus, vaan totuuden, Jumalan kaipuu. Tunnemme ja tiedämme omassa sielussamme asuvan merkillisen kaihon ja kaipauksen ymmärtää ja käsittää, mitä elämä on, mitä on Jumala ja mikä on elämämme tarkoitus. Tämän kaipauksen täytyy olla jälleensyntymismuistia. On totta, että sitä kaihoa on vähän jokaisessa ihmisessä, mutta koska se meissä on niin voimakas, että olemme ryhtyneet tosissamme selvittelemään näitä vaikeita kysymyksiä ja liittyneet yhteen henkiseksi liikkeeksi, niin tällaisella ilmiöllä täytyy olla syynsä. Mistä tuo jumalkaipuu on kotoisin? Eihän mitään saada lahjaksi, vaan kaikki täällä aineen maailmassa on työn takana. Olemmeko siis ennenkin ponnistelleet näiden samojen asioiden parissa?

Tällaiset kysymykset hyväksyy järki, koska nämä ovat nöyrän totuudenetsijän nöyriä kysymyksiä. Ihminen siinä punnitsee itseään Jumalansa edessä ja tahtoo tuntea itseään. Ja järki vastaa: tietenkin olet saanut kosketuksen johonkin henkiseen virtaukseen entisessä elämässäsi ja koska nyt olet erikoisesti kiinnostunut Jeesus Kristuksen opeista, niin luonnollisesti olet saanut kosketuksen hänestä lähteneeseen virtaukseen, joko Jeesuksen elinpäivinä, tai myöhemmin ehkä palestiinalaisiin tai Paavalin seurakuntiin, joko Paavalin eläessä tai myöhemmin. Aika ei tässä näyttele tärkeintä osaa. Olet tietenkin ollut silloin aivan tavallinen ihminen ja ihastunut Jeesuksen rakkauden oppiin. Tämähän ei ole mitenkään merkillistä, sillä elihän Palestiinassa Jeesuksen aikoina tuhansia ihmisiä, kuten P. E:kin huomauttaa "Suuressa seikkailussa". Niinikään, kun Suomessa teki työtään Pekka Ervast,

niin samaan aikaan Suomen väkiluku oli nelisen miljoonaa. Tämä rinnastus poistaa tilanteen epätodellisuuden, sillä kuka tahansa Suomen kansalainen on voinut saada kosketuksen Pekka Ervastin sanomaan. Samoin on ollut aikaisemminkin. Heikkokin kosketus henkiseen liikkeeseen on kylvänyt siemenen, joka nyt on itänyt. Sillä koko elämä on jälleensyntymisen alainen — henkiset liikkeetkin jälleensyntyvät. Jos aikaisempi kosketuksesi on aiheuttanut kohdallasi joitakin tekoja henkistä liikettä kohtaan, jos olet sitä jotenkin edesauttanut, niin sinua kannustaa nyt lisäksi karma. Sinulle on avautunut uusi työkenttä, jossa voit jatkaa, sillä karmasi on johdattanut sinut dharmasi luokse. Elämäntehtäväsi on edessäsi. — Karmaoppi kertoo lisäksi, että tuskin rinnakkaiselo jossain henkisessäkään liikkeessä on ollut kokonaan särötön, näin kertovat ainakin Paavalin kirjeet. Tällöin on syntynyt veljien keskeistä karmaa, sekä hyvää että ehkä säröileväkin.

Turvautumatta siis minkäänlaisiin hämäriin menneisyytemme selitysyrityksiin, voimme aivan järkevästi ja selvästi ymmärtää, että tämä kristosofinen työryhmämme on menneitten ponnistusten jälleensyntymä. Olemme taas keräytyneet yhteen jatkaaksemme sitä työtämme, jonka Tuoni aikoinaan katkaisi, ja näin joudumme astraaliruumiimme järkevöittämisessä suoraan veljeyskysymyksen yhteyteen. Buddhi, Kristus, kehoittaa manaksen takana: olette taas tilaisuudessa harjoittelemaan veljeyttä entisestään viisastuneina, olette tilaisuudessa oikaisemaan entisiä erehdyksiänne ja ponnistamaan yhteistyössä Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan sanoman puolesta.

V. L.
Pohjolan Valo
1959: 42—44.

AKSELI LAAJA
In memoriam

Akseli, veljemme.

Sinun kohdallasi tapahtui vartijan vaihto, näin oli Elämän tahto. Itse et poistunut vartiopaikaltasi, Sinua ei yllättänyt väsymys.

Tunsimme Sinussa ihmisen, veljen, jonka seurassa tunsi olonsa turvalliseksi. Sinua eivät viskelleet maailman tuulet, Sinulla ei ollut enää elämänkatsomuksellisia ristiriitoja. Olit juurtunut syvälle teosofiseen, kristosofiseen, elämänymmärrykseen, kuten suomalainen visakoivu jäykkään maaperään. Keskustelles-

samme et väsynyt huomauttamasta: "En ole koskaan epäillyt Pekkaa, en liioin Hannua. Heidän moraalinsa on aina kestänyt". Sinun seurassasi palautuivat mieleen väistämättömänä totuutena Mestarin sanat: Tosi israeliitta, jossa ei ole vilppiä.

Kiitollisuudella muistelevat Sinua kristosofit. Yhdessä puolisosi kanssa olit aina tilaisuuksien ollen kuuntelemassa Pekkaa ja Hannua. Sinun talossasi saivat veljet kodin, joka muodostui henkisen työn Temppeliksi, Sinun kattosi alla sai Hannu maallisen asuntonsa. Tekosi, uhrauksesi, piirsi nimesi lähtemättömästi Elämän Kirjaan. — Vielä eilen 18. 1. olit esitelmässä, olit veljesjuhlassa, täynnä uskoa ihmisyyden voittoon. Kun kävin luonasi tänään, luit jo elämäsi kirjaa — mutta se kirja oli kultaisin kuvioin kaunistettu...

Rakastavat, siunaavat ajatuksemme seuraavat Sinua. Työsi jatkuu.

Väinö Lehtonen
Pohjolan Valo
1959: 74

KESÄKURSSIKYSYMYKSESTÄ 1958

Käsillä olevassa kysymyksessä pohdimme pelastuksen kaipuuta. Tässä meillä on jälleen tilaisuus oppia toisiltamme, kertoessamme kokemuksistamme.

Itämaisissa järjestelmissä erotetaan valmistavalla eli puhdistuksen tiellä neljä askelta: erottamiskyky, himottomuus, kuusi hyvettä ja pelastuksen kaipuu. Itseämme tutkimalla saatamme todeta, että meissä jokaisessa on kaikua näistä askeleista. Joku saattaa nähdä itsessään esim. erottamiskyvyn voimakkaampana muita ominaisuuksia. Valhe ja totuus, vääryys ja oikeus, paha ja hyvä... eivät peity helposti hänen silmiltään. Joku toinen voi helpommin hillitä himoluontoaan, joku saattaa nähdä hyveissä tavoiteltavan päämäärän. Nämä ominaisuudet ovat kasvaneet elämän koulussa, toinen ominaisuus toista vahvemmaksi, mutta siellä taustalla huomaamme vielä neljännenkin ominaisuuden, joka tekee meistä totuuden etsijöitä: kaipaamme pelastusta. Emme ehkä aina uskalla antaa tuolle ominaisuudelle tuollaista nimeä, vaan puhumme totuuden kaipuusta, veljeyden ikävästä. Voimme nimittää sitä — kuten Paavali — totuuden rakkaudeksi. Se on rakkautta totuuteen, Jumalaan. Totuuden rakkaus, iäisyyden ikävä on se pelastuksen kaipuu, joka vetää meitä yhteen yhteistyöhön, yhdessä tutkimaan, etsimään, iloitsemaan löydöistämme.

Entä mihin tuo totuudenrak-

kaus meitä johtaa, kannustaa? Lähinnä siihen, että oppisimme tekemään sitä työtä, jota on tehty aikojen aamusta asti Valkoisen Veljeskunnan toimesta: herättelemään toisissakin ihmisissä jumalan kaipuuta. Sitä osataksemme meistä pitää tulla tuon Veljeskunnan oppilaita. Sana "oppilas" sisältää asteittaisen syvenemisen, ja ensimmäinen aste on siinä, että hyväksymme sen elämänymmärryksen, jonka Vuorisaarna esittää. Mutta oppilaanaolo ei voi jatkua loputtomiin vain tällaisena "hyväksymisenä", sillä Vuorisaarna on käytäntöön sovellutettavaa opetusta. Joudumme ankarampaan kouluun ja tällöin voi toisinaan tuntua vaikkapa siltä, kuin moraali olisi kuin vankila, johon emme tahtoisi mennä. Tahtoisimme olla vapaita ja menetellä kuten itse haluamme. Tämä on ansa. Joku huomautti, että vapaus on ansaittava, että se on työllä hankittava. Onhan sanottu, että vain henkisessä elämässä on vapaus. Tästä voi saada kokemuksen se, joka on joutunut Vuorisaarnan kouluun. Jos yrittää paeta Mestarin opetuksia ja "elää kuten itse tahtoo", niin aikanaan huomaa, mitä sellainen "vapaus" on: huomaa loitonneensa Vuorisaarnan Mestarista. J. R. H. opettaakin läksykirjassamme: on rynnättävä päin välttämättömyyttä, Vuorisaarnan käytäntöä, ja löytää siitä vapaus.

P. E. opettaa Jeesuksen elämändraaman toistuvan hänen seuraajissaan. Ja koska näin on, niin Paavalinkin elämändraama toistuu meissä, sillä olihan Paavali kulkenut Jeesuksen jälkiä. Tavallistahan on, että oman persoonallisuutemme "saulus" taistelee alussa Kristusta vastaan, kunnes saamme kosketuksen sisäisestä hengestämme, kuten Saulus Kristuksesta. Tai olemme enemmän tai vähemmän tietoisesti etsineet totuutta sieltä ja täältä, eri aatteellisista tai uskonnollisista virtauksista ja luulleetkin jo totuuden löytäneemme ja näin on meistä voinut tulla uskonnollinen kiivailija, kuten tuli Sauluksestakin. Mutta aikanaan tulee vakava järkytys — yhdelle yhdellä, toisella toisella tavalla — ja se vie "uskomme" romuksi. Tällöin voi elämä johdattaa tiellemme kristosofian, Pekka Ervastin sanoman, ja se on tavallaan kuin uudestisyntymä sille, joka on paljon ponnistanut. Tällaisessa "uudestisyntymässä" ei ole mitään "yliluonnollista", mutta kuitenkin se kykenee muuttamaan ihmisen niin perusteellisesti, että hän saattaa lopulta kokonaan antautua henkiselle elämälle. Hänestä tulee "paulus" ainakin vähäisessä merkityksessä.

Pelastuksen kaipuu — annammepa sille minkä nimen tahansa — on siis se ponnahduslauta, jolta menemme päin sitä välttämättömyyttä, että meidän tulee kasvaa sisässämme olevan Jumalan kuvan kaltaiseksi. Ja

tuo kasvu tapahtuu Vuorisaarnan Mestarin johdolla, kuten veljemme J. R. H. jatkuvasti toisti. Joku sanoi, että tulee antaa Mestarille molemmat kätensä, jotta hän ottaisi meidät työhön sellaisina kuin olemme. Niinhän se on. Ainoa toiveemme olkoon, että oppisimme tekemään nöyrästi ja taitavasti sitä työtä, jota Mestari tekee. Tämä on oikeata kaipuuta Mestarin täydellisyyteen, sillä Mestarin täydellisyys on juuri siinä, että hän, Mestari, on taitava, pätevä ja kyvykäs... ihmisten valistaja, nostaja, joka tietää mitä Elämä ihmiseltä odottaa ja joka taitaa Elämän tahtoa toteuttaa.

Kysymykseemme sisältyy vielä kokemuksellinen puoli, joita olemme saaneet kuunnella toisiltamme. Omasta puolestani täytyy sanoa, että ellei tuota kaipuuta olisi, tuskin tässäkään tilaisuudessa nyt olisin. Tuo kaipuu se on vetänyt itseänikin tähän työhön mukaan ja varhaisin muistoni tähän suuntaan sijoittuu lapsuuteeni. Olin viisivuotias, leikin kotipihalla ikkunan alla aamuisessa auringonpaisteessa. Yht'äkkiä minut valtasi ylimaallinen kaipuu ja ikävä, sillä tajusin, että olen henkiolento ja kotini on taivaassa. Kokemus oli niin voimakas, että sen muisto säilyi läpi lapsuuden ja nuoruuden. Tuon muiston "ajamana" riensin teosofiseen esitelmään, jonka kotikylässäni piti J. R. Hannula helmikuussa 1916.

V. L.

Pohjolan Valo
1959: 75—76.

PYRAMIIDIEN VARJOSSA

Matkalainen merten takaa
Niilin rannat tavoittaa,
katse tapaa pyramiidin,
matkan pään jo saavuttaa.

Aamun säde nousevainen
kultaa huipun Temppelin,
aavistus ja outo kaiho täyttää
ihmissydämen:

"Kauan kuljin, kauan etsin,
kaiho sielun uuvuttaa.
Oi jos oisin kelvollinen
uumeniisi katsahtaa".

Hetken henkii lauha tuuli,
Niilin usvat haihduttaa.
Aamun kehrä polttavainen
taistelua ennustaa.

Tuonen valta matkalaisen
taiston hurmaan kannustaa,
hengen valta voittajalta
sielun kahleet kirvoittaa.

Kaikui kerran ylväs laulu,
hymni taivaan tähtien,
helkkyi lyyran herkkä henki
yllä pyramiidien.
Vihkimyksen viisikulma
aurinkoa tervehtää,

syntynyt on sydänyönä
etsijässä ihmispää.

Hiljaa henkii luolan muurit,
puhuu paadet Temppelin:
"Salaisuudet aukee sulle yli
vuosituhanten.
Aika rientää, virta juoksee,
tähdet kiertää maailmaa,
tähtivuodet toisiin liittää,
Kronos lastaan tuudittaa:
Ihmiskunnan kehdon luona,
alla Pohjantähden tuon
kasvaa uudet pyramiidit,
Kehdon Temppeliksi
luon".

V. L.
Pohjolan Valo
1959: 100.

PÄIVÄ, JOKA TULESSA ILMESTYY ...

Paavali kirjoittaa korinttolaisille nuo paljon puhuvat sanat: "Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, minä olen taitavan rakentajan tavoin pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin, kuinka hän sille rakentaa. Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä pantu on, ja se on Jeesus Kristus. Mutta jos joku rakentaa tälle perustukselle, rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista, niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saattava ilmi se päivä, joka tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, minkälainen kunkin teko on. Jos jonkun tekemä rakennus kestää, on hän saava palkan; mutta jos jonkun tekemä palaa, joutuu hän vahinkoon; mutta hän itse on pelastuva, kuitenkin ikään kuin tulen läpi".

Paavali puhuu siitä, että Jeesus Kristus on se perustus, jolle meidän tulee rakentaa, sillä henkisessä elämässä ei ole muuta perustusta. Mutta tälle perustukselle — Jeesus Kristukselle — voidaan rakentaa erilaisista rakennusaineista, kestävistä ja kestämättömistä. Puu, heinä ja olki palaa, kun taas kulta, hopea ja jalokivi kestää tulta. Paavalin sanoihin sisältyy vielä merkillepantava lupaus: vaikka joku rakentaakin puusta tai oljista, joten hänen rakennelmansa palaa, niin hän itse kuitenkin pelastuu aivan kuin tulen läpi.

Edellä sanottua voidaan hyvin ymmärtää esim. kuolemanjälkeisen elämän kannalta, sillä kiirastuli polttaa meistä kaiken kestämättömän ja jokainen pelastuu täten kuin tulen läpi. Mutta Paavali puhuu nimenomaan niistä ihmisistä, jotka rakentavat Jeesus Kristukselle. Jokainen meistä joutuu kuolemanjälkeisiin puhdistustiloihin,

vaikka emme olisi Kristuksesta kuulleetkaan; niitä jotka rakentavat Paavalin tavoin Jeesus Kristukselle, on harvassa. Hän ei puhukaan näin kenelle tahansa, hän puhuu korinttolais-seurakunnilleen, joille hän itse on antanut perustukseksi Kristuksen. Tältä kannalta ymmärrettynä ko. kirje saa salaperäisen sisällön, joten joudumme kysymään: miten Jeesus Kristuksen seuraaja saattaa rakentaa "puusta, heinistä ja oljista", sillä juuri hänen luulisi aina rakentavan "kullasta, hopeasta ja jalokivistä"? Ja mikä on se "päivä, joka tulessa ilmestyy", joka koettelee jokaisen teot? Ja miten Kristusperustukselle rakentaja itse pelastuu, vaikka hänen rakennelmansa tulessa palaakin?

Avainsanan kysymyksiimme löydämme vanhasta lauseesta: "Ihminen, tunne itsesi". Jos tuntisimme itsemme, osaisimme rakentaa "kullasta, hopeasta ja jalokivistä". Osaisimme rakentaa, kuten Pekka Ervast neuvoo, "puhtaista vaikuttimista, ilman maallisen tai taivaallisen palkan toivoa". Mutta kun emme tunne itseämme, vaikuttimiamme, joten, vaikka hyväksymmekin Vuorisaarnan siveysopin, meitä saattaa kannustaa henkiseen työhön halu loistaa, halu saada kunniaa, valtaa... halu saada työstämme palkkaa jossakin muodossa. Silloin rakennamme "puusta, heinistä ja oljista". Ja "kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saattava ilmi se päivä, joka tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, minkälainen kunkin teko on".

Mikä tuo päivä on? Ymmärrettävämmin se on se päivä, jolloin elämän tuli alkaa ratkaisevasti polttaa meistä pois itsekkyyttä. Se tuli on sisässämme, sen herättää meissä Mestarin katse. Kun Stefanus kivisateessa katsoi Saulukseen, niin se katse herätti Sauluksessa tuon tulen, vaikkei Saulus sitä heti ymmärtänyt. Mutta sytyttyään se teki aikanaan Sauluksesta Paavalin... Toinen kysymys on, kuka joutuu ja joutuuko ensinkään tässä elämässä noin armoitettuun tilanteeseen, vain vahvat sellaista kestävätkin. — Mutta jokainen Vuorisaarnan perustukselle rakentaja joutuu puhdistuksen tielle, jolloin sisäinen Mestari seuraa katseellaan hänen kulkuaan. Ja kerran tuo sisäinen tuli alkaa jokaista puhdistaa, toista ennemmin, toista myöhemmin. Kerran huomaa jokainen, onko hän rakentanut tulta kestävistä vaiko kestämättömistä rakennusaineista. Näin opettavat viisaat, tällainen on henkisen elämän taival. Ja koska näin on, niin miten tärkeä onkaan tuo neuvo: "Ihminen, tunne itsesi".

Entä miten tulemme itsetuntemiseen? "Itsensä tunteminen on rakkaustekojen lapsi" sanoo "Hiljaisuuden ääni". Rakkausteoissa, Vuorisaarnan elämänymmärryksen puolesta työskennellessä kasvaa itsetuntemus. Tällainen työ on rakentamista ja kuten jo edellä mainitsimme,

emme aina osaa valita rakennusaineita. Niinpä noissa Paavalin sanoissa onkin merkillinen lupaus: vaikka "puu, heinä ja oljet" palavatkin, niin rakentaja itse pelastuu aivan kuin tulen läpi. Hän ei itse pala, vain itsekkyys palaa hänestä. Tällöin hän kyllä "joutuu vahinkoon", sillä luopuminen erittäin rakkaasta asiasta on tuskallista, mutta siitä seuraa oppi. Hänestä tulee entistä taitavampi rakentaja.

Noista Paavalin salaperäisistä lauseista saamme sen opetuksen, että on turvallista astua Vuorisaarnan tielle sanan aktiivisessa, positiivisessa, käytännöllisessä merkityksessä. On turvallista rakentaa Kristukselle ryhtymällä työskentelemään talenttiensa mukaisesti Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan asian puolesta, työskentelemään nöyrässä hengessä ja palvelevassa mielessä, avoimessa suhteessa Vuorisaarnan Mestariin. Siinä työssä kasvaa itsetuntemus ja sikäli kun se kasvaa, voi rakentaja itse oikaista itseään ja näin auttaa elämän puhdistavan tulen työtä. Kun siinä hänen entisten erehdystensä "puu, heinät ja oljet" palavat, niin hän on samalla tilaisuudessa rakentamaan uutta "kullasta, hopeasta ja jalokivistä". Elämä on koulua ja koulussa opitaan.

V. L.
Pohjolan Valo
1959: 105—107

KORKEIN VIHITTY

Kirjallisuudessamme esiintyy silloin tällöin sana korkein vihitty. Olemme ehkä miettineet, mitä tuolla sanonnalla tarkoitetaan. Lienee siis syytä tutkia lähemmin tuotakin asiaa.

Länsimaisen okkultismin edustaja Max Heindel kirjoitta kirjassaan "Rosenkreuziläinen maailmankatsomus" mm: Isä on Saturnuskauden ihmiskunnan korkein vihitty. Poika, Kristus, on aurinkokauden korkein vihitty. Pyhä Henki..., on kuukauden korkein vihitty. Pekka Ervast sanoo kirjassaan: "Jumala ja luominen" eli "Christosophisia peruskysymyksiä I" s. 230: "Buddha on neljännen juurirodun ihminen ja sen korkein vihitty. Hänessä näkyy neljännen juurirodun syvin elämänsalaisuus. Jeesus Kristus taas on viidennen juurirodun tyypillinen ihminen ja tyypillinen korkein vihitty, ja hän edustaa viidennen juurirodun syvintä elämänsalaisuutta". Ja P. E. jatkaa, että vaikka Buddha edusti neljättä juurirotua, niin kuitenkin "Buddha opetti sitä, mitä viidennessä juurirodussa tar-

vitaan ja kehitetään". Samoin, vaikka Jeesus edusti aivan kuin tahtomattaan viidettä juurirotua ja näin vahvisti Buddhan työtä, niin "Voi sanoa, että Jeesus Kristus opetti sitä, jota tarvitaan kuudennessa juurirodussa".

Heindel puhuu siis edellisten luomispäivien korkeimmista vihityistä, Pekka Ervast sitä vastoin juurirotujen korkeimmista vihityistä, joten tulemme kysyneeksi: Onko näillä jotakin yhteistä? Silloin saamme Pekka Ervastilta ainakin seuraavaa opastusta. "Christosophisia peruskysymyksiä II" sivuilla 148—149 hän kirjoittaa: "Niin ylevää olentoa kuin Buddha ei ole toista... Hän antoi kaiken sen viisauden, mikä edellisessä manvantarassa, kuumanvantarassa oli voitu saavuttaa, ja lisäksi sitten kaiken sen nöyryyden, myötätunnon, säälin ja rakkauden, mitä hän tässä manvantarassa saavutti".

Buddhalla oli siis kaikki kolmannessa luomispäivässä saavutettu viisaus, hän oli sen luomispäivän kukka ja hedelmä, korkein vihitty. Onhan luonnollista, että kun ihmiskunta saavuttaa luomispäivässään taitekohdan, jolloin alkaa henkeen palautuminen, niin se alkaa vapautua holhoojistaan. Ihmiskunnan on silloin opittava seisomaan omilla jaloillaan ja joku sen yksilöistä joutuu kehityksen kärkeen. Buddha oli kolmannessa luomispäivässä kehityksen kärjessä, hän vei luomispäivän työn päätökseen.

Lisäksi Buddha eli oikeammin sanoen se sielu, josta tuli Buddha, kävi elämänkouluaan nykyisessäkin luomispäivässä ja saavutti P. E:n mainitsemia lahjoja. Hänestä tuli tyypillinen neljännen juurirodun ihminen, hän edusti neljännen juurirodun voittoisaa tyyppiä. Tuossa rodussahan hallitsi himo, jonka Buddha voitti ja siksi hän oli myöskin neljännen juurirodun korkein vihitty. Samalla Buddha edusti järjen valoa, jota nykyinen viides juurirotu on kutsuttu kasvattamaan, joten hän avasi viidennen juurirodun elämäntehtävän.

Heindel nimittää Poikaa, Kristusta, toisen luomispäivän korkeimmaksi vihityksi. Kristus sai muodon Jeesuksessa, joten Heindelin määritelmän ymmärtää tältä kannalta. Jeesus eli se sielu, joka syntyi Jeesuksena, oli toisen luomispäivän kukka ja hedelmä. Hän vei sen luomispäivän työn päätökseen. Mutta nykyisessä luomispäivässä hän edusti viidennen juurirodun voittavaa tyyppiä eli kuten P. E. sanoo, Jeesus oli viidennen juurirodun tyypillinen korkein vihitty. Hänen moraalinsa, Vuorisaarna, on kirkkainta järkeä, sillä ainoa järkevä elämäntapa on sielun oikaiseminen Vuorisaarnan avulla. Sen avulla kasvaa sisäinen ihminen ja siinä on elämämme varsinainen tarkoitus ja tehtävä. Mutta Jeesus

avasi myöskin kuudennen juurirodun elämäntehtävän esoteerisesti, todellisesti. Hänen sanomansa ydin on rakkaus, buddhinen voima, veljeys, jota kuudes juurirotu on kutsuttu toteuttamaan.

J. R. Hannula lisää näihin opetuksiin, että Pekka Ervast oli kuudennen juurirodun tyypillinen ja korkein vihitty ja avasi seitsemännen juurirodun elämäntehtävän esoteerisesti, todellisesti. Tämä on totta, sillä Pekka Ervast opettaa Jeesus Kristuksen rakkaussanoman ensiarvoisuutta, sitä, mikä sisältyy kuudennen juurirodun dharmaan. Sen sanoman, jonka Jeesus antoi kuudennelle juurirodulle esoteerisesti, sisäisesti, mystillisenä Kristuksena tajuttavaksi, sen Pekka Ervast teki eksoteeriseksi, julkiseksi, monipuolisessa kirjallisuudessaan. P. E. avasi Kristuksen mysteriot. Mutta esoteerisesti, todellisesti Pekka Ervast avasi seitsemännen juurirodun elämäntehtävän, sen, jossa aatmaa, tahto, vaikuttaa. Siksi hän opettaakin, että varsinainen henkinen elämä alkaa tahdosta.

On johdonmukaista sanoa, että se sielu, joka syntyi Pekka Ervastina, oli ensimmäisen luomispäivän korkein vihitty, että hän oli vienyt päätökseen tuon kaukaisen luomispäivän pyrkimykset. P. E. antaa itse aiheen tähän johtopäätökseen. Kirjassa "Christosofisia peruskysymyksiä II" hän kertoo näkymättömillä tasoilla olleesta paratiisista, koulusta, jossa oli edellisten luomispäivien ihmisiä ja jossa valmisteltiin ihmiskunnan tulevaisuutta. Sivulla 106 hän sanoo mm.: "Se koulu oli siis aivan näkymätön, rajoitettu alue taivasmaailmassa... Kun katselemme tuota koulua, noita aikoja ja ihmiskuntaa, niin huomaamme, että siellä oli todella joukko ihmisyksilöitä, jotka olivat aurinko- ja kuumanvantarassa kehittyneet ihmisiksi. Näitä ihmisyksilöitä oli useita tässä ihmeellisessä viisaudenkoulussa, jossa Melkisedek ja hänen apulaisensa opettivat...". Tuosta paratiisista P. E. puhuu vielä muussakin yhteydessä selittäen, miten siellä opetettiin muutamia sieluja suurta Kristustapahtumaa varten. Mm. Suomen kansallishaltia Väinämöinen on eräs ko. entisiä ihmisiä. P. E. puhui asioista, joista hän tiesi ja joita hän oli kokenut. Hänen kokemuksensa nojautuu siihen Jordankasteeseen, joka tapahtui 13. päivänä lokakuuta 1896 ja joka oli kotoisin "aurinkokuntamme sydänmailta", kuten hän itse kuvailee.

Nuo edelläkävijät, esikoiset, ovat siis — maapallon ihmisiä kyllä, mutta — edellisten luomispäivien kypsiä hedelmiä. He ruumistuttivat Logoksen järkenä, rakkautena ja tahtona ihmiskunnan päivätajunnan tasolla ja näin avasivat ja viitoittivat tien Logokseen. Tämä on vihkimyksen suuri mysterio, jossa Universaalinen Logos, "äärettömyys, syvyys ja kuilu", astui ihmiskuntaan. Sen

tapahtuman ilmennys on koko ihmiskunnalle julistettu uskonto, uskonto, joka viisaudessaan riittää oppaaksi nykyisen luomispäivän loppuun asti. Ihmiskuntaa on näihin asti ohjannut profeettojen sarja rotu-uskontojen avulla, mutta nyt on uskontojen korkeampi minä tullut maailmaan. Rotu-uskontojen sarja on päättynyt. P. E. sanookin, että vaikka vastaisuudessakin tulee esiintymään opettajia, niin kaikki he tulevat viittaamaan Kristukseen, siis jo annettuun opetukseen.

Pekka Ervast mainitsee vielä seitsemännen juurirodun korkeimman vihityn. Niinikään J. R. Hannula kirjoittaa kirjansa "Tuomiokausi II" lopussa: "On kyllä vielä seitsemännen juurirodun tyypillinen korkein vihitty. Siitähän P. E. myös puhuu. Mutta hänellä ja ihmiskunnalla hänen yhteydessään on taas oma erikoinen tehtävänsä. Tehtävä on se, että hän yhdistää kaiken yhdeksi kokonaisuudeksi. Mitään kosmillisesti eli siis varsinaisesti uutta ei hänen kauttaan enää tule, mutta se mikä on tullut, se on mahdollisimman hyvin ymmärrettävä, sulatettava ja käytännöllistettävä ... Seitsemännen juurirodun tyypillisen korkeimman vihityn tehtävä on omalla tavallaan myös kaksipuolinen. Ensiksi hänen tehtävänsä on yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi kaikki se, mitä on annettu, ja toiseksi olla sitten mukana, jotta annettu opetus ihmiskunnassa tulisi mahdollisimman hyvin ymmärretyksi, sulatetuksi ja käytännöllistetyksi".

Seitsemäs juurirotu on viimeinen rotu, jossa rotusarjan ponnistukset kypsyvät. Sen rodun korkein vihitty on näin ollen samalla tämän neljännen luomispäivän korkein vihitty. Hän on luomispäivämme kukka ja hedelmä. — Mutta miten hän voi olla mukana, jotta annettu opetus sulatetaan? Seitsemäs juurirotu esiintyy vasta kaukaisessa tulevaisuudessa, miten sen juurirodun valiosielu voi olla mukana nyt jo? Olemmehan vasta viidennessä juurirodussa.

Teosofisen liikkeen alkuaikoina puhuttiin mm. "viides- ja kuudeskierrokselaisista". Noilla kierroksilla ymmärrettiin kaukaista tulevaisuutta, mutta mm. Buddhan sanottiin olevan noita tulevaisuuden ihmisiä. Tällainen puhe tuntui teosofeista ristiriitaiselta. Mutta Mestari vastasi: "Ei yksi sadepisara tee monsuunimyrskyä, vaikka se sitä ennustaa". Tuo lause tarkoitti, että Buddha oli niin paljon muuta ihmiskuntaa edellä, että hän eli sitä elämää, jota ihmiskunta elää vasta kaukaisessa tulevaisuudessa. Buddha oli suuri vihitty, Mestari. Samaa on sanottava seitsemännen juurirodun korkeimmasta vihitystä. Hän on Mestari ja elää nyt jo sellaista elämää, jota muu ihmiskunta elää ehkä vasta seitsemännen juurirodun lopussa. Hän on edellä muuta ih-

miskuntaa, siksi hän kykeneekin toisia ohjaamaan. Hän ei ole edellisten luomispäivien ihminen, kuten esim. Buddha, vaan nykyisen luomispäivän valio.

Entä hänen tehtävänsä? Hän yhdistää Buddhan, Jeesuksen ja Pekka Ervastin opetukset kokonaisuudeksi ja tekee jatkuvasti työtä opetusten käytännöllistyttämiseksi. Hänen tehtävänsä on lyhyesti sanoen: Synnyttää ihmiskunta Kristuksessa. Paavalikin puhui siitä, miten hän synnytti oppilaitaan evankeliumin kautta Kristuksessa, lisäten vielä: Vaikka teillä on monta opettajaa, niin kuitenkaan ei teillä ole kuin yksi isä, sillä minä teidät synnytin Kristuksessa. Niinikään hän kuvailee, miten paljon vaivaa hän on nähnyt, jotta Kristus saisi muodon hänen oppilaissaan.

Miten suunnaton työ onkaan tuolla korkeimmalla vihityllä, ennen kuin koko ihmiskunta on Kristuksen läpitunkema? Kuka mittaa ne vaikeudet, ponnistukset, tuskat... joita hänen on koettava? Millaiset sielunvoimat, kyvyt, tahto ja rakkaus onkaan sillä ihmisellä, joka kantaa ihmiskunnan taakkaa ja jonka päässä on seitsemännen juurirodun eli neljännen luomispäivän korkeimman vihityn kruunu. Hän on todellinen Työn Mestari. Mutta ken kantaa raskaimman taakan, hänen voimansa kasvaa suurimmaksi. Pekka Ervast sanookin: "Ja minkälainen mahtavuus ja loisto sitten ilmenee seitsemännen juurirodun tyypillisessä korkeimmassa vihityssä, joka edustaa tahtoa, siitä meillä ei ole vielä aavistustakaan". Luonnollisesti tuo Työn Mestari, tämän neljännen luomispäivän korkein vihitty, kulkee vihkimyksestä vihkimykseen seitsemännen juurirodun loppuun saakka, sillä hän tekee sitä työtä, jota koko Kristuksen Valkoinen Veljeskunta tekee. Hän kantaa ihmiskunnan taakkaa, kulkien edellä, ei ainoastaan tien näyttäjänä, vaan itse mukana työskennellen.

Pekka Ervast puhui v. 1934 viimeisissä puheissaan, että joku on luvannut jatkaa hänen työtään ja kukaties viedä sen päätökseen. Hän ei uskaltanut sanoa, kuka tuo ihminen on. Kuitenkin hän uskoi, että jos tulee se, joka lupasi tulla, niin hän tietenkin vie P. E:n työn päätökseen.

Tuollainen puhe oli kuuntelijoista hieman hämärää. Jos joku sitä ymmärsi, niin hän ehkä arveli sen tarkoittavan, että P. E:ltä jäi jotakin sanomatta ja tuo toinen sanoo sen. Tämäkin oli oikein arvattu. Mutta kun ajattelemme ja katselemme Pekka Ervastia siltä kannalta, että hänessä inkarnoitui Logoksen Isä-ryhmän johtaja — kuten J. R. Hannula opettaa — ja että hän oli suuren maailmanuskonnon keskushenkilö, niin Pekka Ervastin työn päätökseen vieminen on valtava tehtävä. P. E. opettaa toistuvasti,

että tämä ihmiskunta muodostaa Logoksen Poika-ryhmän. Vaikka me ihmiskuntana vielä olemme kaukana tuosta edessämme häämöittävästä päämäärästä, niin sisäinen henkemme on Logoksessa ja sitä Logosta, Kristusta, olemme kutsutut ilmentämään. Planeettamme ihmiskunnalla on edessään Logostehtävä, sen tulee viedä päätökseen se työ, jota nyt tekee Logos. Onhan Logoskin kehittyvä olentojoukko, joka nousee kirkkaudesta kirkkauteen ja toiset astuvat tilalle jatkamaan työtä.

Edellä esitetystä ymmärrämme, että totuutta etsiville sieluille on asetettu onnekas, ellemme sanoisi riemullinen velvollisuus: Muodostaa yhteistyöllä todellinen ekleesia. — P. E. puhuu siitä, ettei fyysillisellä tasolla ole henkistä kotia Jumalan etsijöille. Valkoisen Veljeskunnan lähettiläät ovat saaneet tulla kuin lampaat susien keskelle, vainottaviksi ja tapettaviksi, koska ei ole ollut ihmisryhmää, joka olisi voinut tarjota heille kodin. Uskonnot ovat rappeutuneet, henkiset liikkeet ovat ajautuneet matalikolle yksi toisensa jälkeen. Noiden lähettiläitten on tarvinnut aina aloittaa työnsä alusta, raa'asta maaperästä. Mutta täytyykö aina olla näin? Johan Paavali Jeesuksen opastamana pyrki rakentamaan seurakuntaa, ekleesiaa, jotta Jumalan etsijöillä ja opettajilla olisi koti maan päällä. Ekleesialla on useampia tehtäviä, opettaa P. E., mutta eräs tehtävä on kutsua etsijäsieluja maan päälle. Ekleesia olisi taivasten valtakunta maan päällä. Se "voisi jatkua läpi vuosisatain ja aikain, niin kauan kuin maapallo on olemassa", sanoo P. E. — Kun korkein vihitty syntyy yhä uudelleen ihmiskuntaan opettamaan, käytännöllistyttämään tulleita henkisiä vuodatuksia, jotta Kristus saisi muodon ihmisissä, niin maan päällä tulee olla ekleesia, henkinen valiojoukko, veljeyden ydin, jossa hänellä on koti, jossa häntä ymmärretään ja autetaan hänen työtään... Ekleesian luomiseen pyrki Jeesus Paavalin avulla, kuten P. E. kertoo, ja jos se ei vielä ole toteutunut, niin se odottaa toteuttajiaan. — Tämä on totuuden etsijäin riemukas tehtävä ja velvollisuus.

V. L.

Pohjolan Valo
1959: 138—141.

ÄLKÄÄ VIHASTUKO,

neuvoo Mestari oppilaitaan. Oletko milloinkaan miettinyt tuon neuvon sisältöä?

— Miettinytkö? Eihän kristitty saa ajatella, hänen tulee uskoa sokeasti.

— Entä oletko sitten sokeasti uskoen yrittänyt sitä noudattaa?

— En. Mestarihan puhui paljonkin sellaista, mitä ei ole tarkoitettu syntisen ihmisen noudatettavaksi.

— Jos niin on, niin eikö tuollaiset neuvot olisi pyyhittävä pois pyhästä kirjasta. Nehän vain kiihoittavat miettimään ja siis rikkomaan sokean uskon periaatetta.

— Ehkei sentään. Onhan noilla mietelauseilla tarkoituksensakin. Mestari on kaikkien inhimillisten heikkouksien yläpuolella, joten tuollaiset mahdottomat kehotukset selventävät sitä suunnatonta eroa, mikä on Mestarin ja tavallisen kuolevaisen välillä. Neuvoillaan hän nähtävästi nöyryyttää meitä epätäydellisiä ihmisiä.

— Uskonet sentään vihastumisessa olevan jotakin pahaa? Tekeväthän monet vihapäissään tyhmyyksiä.

— Onhan vihastuminen pahasta, ja maailma on pahuutta täynnä. Sitä on yritetty poistaa kaikin keinoin, esim. hyväntekeväisyydellä ja taistelemalla oikean uskon puolesta. Ja taistelussa pahaa vastaan on pyhä viha oikeutettu. Mitä tulisi elämästä, ellei pahaa vastaan taisteltaisi ja taitettaisi peistä Jumalan puolesta. Jumalakin taistelee, hän on kiivas ja ankara. Hän sanoi Moosekselle: "Minä Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kostan isäin pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen...".

— Puhuimme Jeesuksen neuvoista. Mainitsemasi lause on Moosekselta.

— Niin on. Mutta itse Herra Jumala antoi nuo käskyt Moosekselle Siinailla, piirsi ne omalla sormellaan kivitauluihin. Ne ovat ainoita päteviä neuvoja, joita kristityn tulee noudattaa. Jeesus tuli pelastamaan meitä kärsimyksillään synnistä ja pahasta.

— Eikö synti ja paha poistukaan Mooseksen käskyjä seurattaessa? Sanoihan Mooses mm. "Älä tapa". Jos tuota käskyä noudatettaisiin, niin tapot vähenisivät ja paha heikkenisi siltä kohdalta.

— No niin, kuinka sanoisin. Tietenkin pahan valta silloin heikkenisi. Mutta ihminen on kykenemätön hyvässä ja siksi tarvitsemme sovittajaa.

— Tarkoitatko, että esim. tappamattomuus on ylivoimaista? Kokemus osoittaa päinvastaista. Suurkaupungin kaduilla liikkuu tuhansittain ihmisiä, mutta ihmistappoja tapahtuu suhteellisen harvoin. Suurissakin joukoissa vallitsee suhteellinen sopu.

— Esimerkkisi on naivi. Sovun aikaansaa lain koura. Täytyyhän yhteiskunnassa vallita järjestyksen ja rauhan.

— Esimerkkini ei ole naivi. Ihmisellä on luonnollinen kammo ihmistappoa kohtaan ja kun tätä kammoa lisäksi tehostetaan sekä lain kirjaimen että kouluopetuksen avulla, niin siitä kasvaa yhteiskuntamoraali, jota kansalaiset pitävät luonnollisena.

— Mutta ei ilman esivallan miekkaa. Paavalikin kirjoitti roomalaisseurakunnilleen, että olisivat esivallalle alamaisia, sillä esivalta ei miekkaa hukkaan kanna. Vai luuletko Paavalin puhuneen turhia?

— En luule. Paavali puhui kokemuksesta, hän tiesi näin olevan. Esivalta ei kantanut miekkaa hukkaan Paavaliinkaan nähden, sillä hänet pantiin kahleisiin ja hän oli monta kertaa vaarassa menettää päänsä esivallan toimesta. Johtuiko tämä siitä, ettei Paavali osannut olla esivallalle kuuliainen?

— Tuota, noin ... Nyt taisi tulla oikosulku...

— Se tulee helposti, ellei ajattele asioita pohjaan asti. — Kun Mooses opettaa: "Älä tapa" ja tuon käskyn pohjalle rakentuva yhteiskuntamoraali kannustaa ihmisen luonnollista tappamisen kammoa, niin sitä käskyä on kansalaisten helppo noudattaa. Mutta kun sama yhteiskuntamoraali hyväksyy tappamisen sodassa, niin silloin toinen neuvo lyö toista korvalle. Yhteiskunnissamme on rikollinen se, joka tappaa toisen, mutta rikollinen on myöskin se, joka ei tapa toista sodassa eikä tahdo opetellakaan tappamisen taitoa. Mutta jos kasvatuksen avulla istutettaisiin tieto siitä, että tappo on aina tappo, tapahtukoon se omasta aloitteesta tai toisen käskystä, niin kansat oppisivat melkoisen nopeasti noudattamaan tuota Mooseksen käskyä ja silloin sijaissovittajankin kuorma kevenisi.

— Ja silloin tekisimme ylpeydessämme Jumalan suunnitelmat tyhjiksi, olisimme parempia kuin miksi jäimme syntiinlankeemuksessa. Voi tuota jumalatonta ylpeyttä.

— No, mutta. Sinähän tahtoisit väen väkisin syöstä kaikki ikuiseen kadotukseen. — Mitä Paavaliin tulee, niin hän osasi noudattaa Mooseksen käskyjä juuri siten, kuin Mooses ne esitti. Mutta hän ei taipunut maailman kaksinaismoraaliin ja siksi hän sai kantaa kahleita.

— Sinä yrität horjuttaa uskoani, mutta minulla on horjumaton usko Jeesuksen vereen.

— Kunnioitan uskoasi. Mutta olin huomaavinani, että olet kuitenkin hieman ajatellut ja näin rikkonut sokean uskon periaatetta.

— Tuota, noin ... En ole ajatellut, näin on opetettu.

— Koska pidät pätevinä jonkun opetuksia, niin eivätkö kristinuskosta puheen ollen Jeesuksen opetukset ole kaikkein pätevimmät? Ellei Jeesus olisi vaeltanut maan päällä, niin ei olisi mitään kristinuskoa. Miksi kristityn on niin perin vaikea kuunnella oman Mestarinsa opetuksia? Miksi on mieluisampaa kuunnella sommiteltuja opinkappaleita? Onhan Jeesuksen antama Laki kirjoitettuna Vuorisaarnassa ja se ei ole sama kuin Mooseksen laki. Mikseivät kristityt opettele seuraamaan Vuorisaarnaa?

— Voi, kunpa saisi ajatella...

— Entä jos yrittäisit, aivan omilla aivoillasi. Eihän niitä aivoja ole antanut sinulle kirkko, ne ovat vanhempiesi peruja. Vai lieneekö Jumalalla niihin jotakin osuutta.

— Mutta ajatteleminen on synti.

— Ei kait ajatteleminen ole sen suurempi synti kuin tappaminenkaan. Ja onhan sinulla veripelastus ja armo.

— Mistä meillä olikaan puhe?

— Suuttumattomuudesta. Mestari kehottaa Vuorisaarnassa suuttumattomuuteen sanomalla: Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: Älä tapa, mutta minä sanon teille: Älkää vihastuko, Jeesuksen käsky ei kumoa Mooseksen käskyä, vaan se täydentää sitä.

— Noinkin sen voisi ymmärtää. Odotas, kun mietin...

— Kristityt eivät pidä Mestarinsa opetuksista siksi, koska ne vaativat jotakin noudattajiltaan. Usko sovintovereen sen sijaan ei vaadi mitään, ei mielenmuutosta, ei paheitten poistamista, ei elämäntapojen järjestelyjä. Sovitusvereen uskoja saa elää ja tehdä mitä vain, suuttua ja tappaa, kunhan tuo kaikki tapahtuu siinä uskossa, että Jeesus sovittaa kaiken. Tällainen on laiskan oppia, itsepetosta. Se pyhittää uskonsodat ja kaiken pahan. Jos kristityt kuuntelisivat Mestarinsa opetuksia, niin he mykistyisivät tämänkin lauseen edessä: Mitä kylvätte, sitä niitätte, millä mitalla te mittaatte, sillä mitalla teille mitataan. Tämä lause tuomitsee kristityt itse siihen kadotukseen, jota he toivovat "syntisille" ja "pakanoille".

— On niin pitkä aika siitä, kun olen lukenut Vuorisaarnaa. Olen vain tutkinut tuota Vanhaa Testamenttia... Jeesus puhuu Vuorisaarnassa jotakin täydellisenä olemisesta, sitä en ymmärrä.

— Mestari sanoo: "Olkaat siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on". Lauseen edellä puhutaan rakkaudesta, kehotetaan rakastamaan vihollisiakin, siis vieraitakin kansoja. Pakanat eli ulkopuoliset rakastavat ystäviään, omaa heimoaan ja kansaansa, mutta sellainen ei ole erikoista. Kristityn tulee rakastaa vihollisiaankin.

— Entä tuo täydellisenä oleminen?

— Se on elämää sellaisessa rakkaudessa, ettei sodita, ei tapeta ketään, kuten Pekka Ervast opettaa. Rakkaus ilmenee käytännöllisessä elämässä. Jospa kaikissa kirkoissa opetettaisiin Vuorisaarnan käskyjä: Älä suutu, Älä ole ajatuksissasikaan epäpuhdas, Älä vanno, Älä vastusta pahaa ja Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä, niin olisihan kristikunnan elämä toisenlaista kuin nyt. Mutta kun näiden päivänselvien ohjeiden tilalle asetetaan edellä puhuttu laiskan oppi, niin eikö tämä virallistunut kristikunta ole pahin Jeesus Kristuksen vastustaja?

— Siltä todella tuntuu, kun sitä ajattelee.

— Koeta ajatella. Ei sinun tarvitse sitä syntiä sälyttää Jeesuksen kannettavaksi. Jeesus sanoi päinvastoin: Olkaa viisaita niinkuin käärmeet, mutta viattomia niinkuin kyyhkyset. Teet ensin itsellesi selväksi, mitä todellinen kristinusko on, ja sitten yrität sitä noudattaa. Silloin poistat omalta kohdaltasi hieman maailman pahuutta, joten Jeesuksenkin kuorma kevenee. Voit tehdä jotakin pahan poistamiseksi itsestäsi. Jos alat poistaa sitä toisista, niin siitä tulee sota ja pahuus vain kasvaa. Mutta eikö kristityn velvollisuus ole tehdä hyvää.

— Alan hieman ymmärtää, miten vaikeata kristikunnan on seurata oman Mestarinsa opetuksia. Sillä ensin on ymmärrettävä, että niitä on seurattava. Miten voi ottaa Jeesus Kristuksen opettajaksi, ellei ensin tunnusta, että hän on opettaja...

V. L.
Pohjolan Valo
1959: 168—170.

P. E:N MUISTOJUHLASSA 1959

Pekka Ervast puhuu mm., että henkisen Opettajan opetukset tulevat selvemmiksi jälkeenjääneille, koska Opettaja lähettää Pyhän Hengen, joka valaisee ymmärrystä. Niinpä mekin voimme palauttaa mieliimme Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetuksia. Ja koska nyt vietämme Pekka Ervastin poismenon muistoa, niin on paikallaan palauttaa mieliimme erikoisesti niitä asioita ja tapahtumia, jotka liittyvät hänen lähtöönsä.

Vuoden 1933 syyskuun Ruusu-Risti-lehdessä Pekka Ervast kirjoittaa suunnittelemastaan Amerikan matkasta. Hän sanoo saaneensa tehtäväkseen kirjoittaa kirjan ja jatkaa: "Mikä kirjoitus on sitten niin merkillinen, ettei sitä voi kotimaassa suorittaa? Aivoilleni selitän näin: sinä tarvitset perspektiiviä ja Euroopassa perspektiivi on liian lyhyt. Mutta henkeni tietää: sinun täytyy avata älysi eräälle inspiratsionille, joka Californiassa on lähellä, jotta voisit suorittaa sen tehtävän, mikä sinulle nyt on määrätty". — Se tehtävä on uskonpuhdistus. P. E. jatkaa: "Nyt on tämä kristikunnan reformatsioni keskitettävä suureen ponnistukseen Pohjolassa, ja sitä varten on julkaistava teos, joka piirtää uskonpuhdistuksen selvät ääriviivat ja kutsuu kirkkoja ja lahkoja mahtavaan työhön Jeesuksen ja Paavalin auttamiseksi heidän suunnitelmiensa toteuttamisessa".

Saman vuoden Ruusu-Ristin lokakuun numerossa on J. R.

Hannulan kirjoitus "Mestari ja me". Siinä hän käsittelee P. E:n Amerikan matkaa, kirjoittaen mm.: "Ja nyt johtava työntekijämme, Pekka Ervast, vetäytyy kirjallisiin töihin ainakin vuoden ajaksi. Näin muodostuu kuin itsestään mietiskelyn aika. Niinpä allekirjoittanutkin on tuntenut suorastaan omantunnon välttämättömyyttä syventyä asiaan, päästäkseni myönteisellä tavalla selville siitä, mistä oikein kysymys on. Sillä muistammehan, ainakin vanhemmat meikäläiset, selvästi sen historiallisen tapauksen, jolloin Johtajamme kerran ennen vetäytyi kirjallisiin töihin noin vuoden ajaksi. Sen ajan kuluttua muodostui hierarkinen Ruusu-Risti. Ja se muodostui nimenomaan tukemaan Johtajamme työtä henkisesti ja taloudellisesti. Nyt, Ruusu-Ristin työskenneltyä noin 13 vuotta, Johtajamme vetäytyy kirjallisiin töihin... Ja niin minulle selviää kiintoisa seikka: ne valtuudet, jotka Valkoinen Veljeskunta oli Johtajallemme antanut, se työ Veljeskunnan sanoman ja ohjelman esittämiseksi, jonka Johtajamme oli saanut tehtäväkseen, se on nyt suoritettu. Samoin toiseltapuolen myöskin ne valtuudet, jotka Ruusu-Risti oli Johtajallemme antanut, ne valtuudet myös ovat tulleet loppuun käytetyiksi. Ei sillä räikeällä tavalla kuin edellisellä kerralla. Päinvastoin sekä Veljeskunnan että Ruusu-Ristin antamat valtuudet ovat kuin ruusuihin puhjenneet. Tämä näkyy siinäkin, että Johtajallamme on sekä Ruusu-Ristin myötätunto, että taloudellista ja yhteiskunnallista luottoa, luottamusta, niin että hän saattaa arvokkaalla tavalla vetäytyä kirjalliselle työmaalleen. Enkä epäile, etteikö valtuudet tällaisinaan riittäisi Johtajamme pistäytymiseksi luoksemme, pitämään esitelmiä ja antamaan siunauksen työlleen, ystävilleen, maalleen ja kansalleen", (Kristosofian Polulla s. 296).

J. R. Hannula oli siis tietoinen siitä, että P. E. oli henkisessä työssään saapunut uuden vaiheen kynnykselle. Siksi J. R. H. osaa sanoa noin etukäteen, että P. E. voi, saamillaan valtuuksilla, palata antamaan siunauksen työlleen, ystävilleen, maalleen ja kansalleen. Niinikään hän tiesi valtuuksien loppuvan tähän siunaukseen, ellei päästä alkamaan sitä uutta vaihetta, josta P. E. itse puhuu: uskonpuhdistusta Jeesuksen ja Paavalin auttamiseksi. Jotta P. E. voisi itse mukanaollen, fyysillisessä ruumiissaan eläen jatkaa tätä uutta vaihetta, oli otettava jokin uusi askel.

Pekka Ervast palasi Amerikasta seuraavana vuonna 1934 helluntaiksi. Silloin oli R-R:n vuosikokous Helsingissä. — Jotta mekin pääsisimme "myönteisellä tavalla selville siitä, mistä oikein on kysymys" — käyttääkseni J. R. H:n sanoja — niin on syytä palauttaa mieliimme muutamia kohtia tuosta vuosikokouksesta.

Ennen vuosikokouksen avaamista P. E. puhui sellaisesta ennustuksesta, että hänen olisi pitänyt muuttaa pois fyysillisestä maailmasta helmikuussa 1924. Mutta kun tuli perustetuksi R-R, niin hän tunsi hengessään, ettei vielä ollutkaan lähdön aika, sillä hänen osakseen tuli niin paljon myötätuntoa ja rakkautta. Samalla hän mainitsi, että hänen työnsä oli vielä kesken, ja viittasi erääseen, joka oli luvannut suorittaa työn loppuun.

Vuosikokouksen avauksessa P. E. puhui helluntaina tapahtuneesta hengen vuodatuksesta, sanoen tuon vuodatuksen merkitsevän Aatman, tahdon, heräämistä, tietoista tajuamista siitä, että olemme henkiolentoja. Vaikka meillä on tällainen fyysillinen ruumis siihen liittyvine vaikeuksineen, niin sisässämme asuu Jumalan henki. — P. E. avasi R-R:n neljännentoista vuosikokouksen "suurimman Jumalan Pojan Jeesuksen Kristuksen, Valkoisen Veljeskunnan ja Kristuksen suurimman auttajan ja työntekijän apostoli Paavalin nimeen".

Vuosikokouksen keskeiseksi kohdaksi muodostui Pekka Ervastin esitelmä "Teosofinen liike ja apostoli Paavali". Esitelmän alussa P. E. huomautti tästä yllättävästä yhdistelmästä, sillä eihän Paavalia tavallisesti mainita teosofisen liikkeen yhteydessä. Niinikään hän puhui Salaisesta eli Valkoisesta Veljeskunnasta, jossa elävät kaikki historian tuntemat ja tuntemattomat Mestarit, kuten Jeesus, Buddha Zoroaster... Eivät nämä ole kuolleet, vaan he elävät ja tekevät työtä. Eivät myöskään Jeesuksen oppilaat ole kuolleet, vaan he elävät. "Kuuluvatko he yhä tuohon henkisten sankarien Veljeskuntaan? Vai ovatko he olleet muuten nerokkaita ihmisiä? Ja jos emme osaa kaikista apostoleista sanoa, mihin he kuuluvat, niin voimme kuitenkin muutamien suhteen tietää jotakin. Ja niistä ensimmäinen on apostoli Paavali".

Samassa esitelmässä P. E. jatkaa: "Paavali astui syvällisten kokemusten jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon, niiden, jotka tekevät työtä ihmiskunnan hyväksi. Hän ei tullut samalla tavalla kuolemattomaksi kuin Jeesus Kristus. Hän on syntynyt uudelleen, hänellä on uusi ruumis, mutta hän on kuitenkin sama Paavali. Hän on yhtä innostunut Jeesuksen sanomasta kuin ennenkin. Paavali on katsellut teosofista liikettä. Hän ei liittynyt siihen, kun kaksi muuta Mestaria pani teosofisen liikkeen alulle ... Paavali, joka oli koettanut moneen kertaan puhdistaa kristinuskoa ja kristillistä kirkkoa, pysyi epäilevällä kannalla, mutta luonnollisesti täynnä myötätuntoa. Kaikki eivät ottaneet vastuuta päälleen, sen ottivat Mestarit Moorya ja Koot Hoomi. Monet arvelivat, että he ehkä 20:lla vuosisadalla voisivat tehdä jotakin... Ehkä 1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla voidaan ryhtyä puhdistamaan kris-

tinuskoa, siis jo vuodesta 1925... Paavali on mukana tässä työssä. Hän auttaa kaikkia niitä, jotka vilpittömästi tahtovat palvella tätä asiaa. Toivon, että voisitte uskoa niin kuin minä uskon, tietää, niin kuin minä tiedän, että Paavali on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä".

Emme saata ummistaa silmiämme näille Pekka Ervastin opetuksille. Toteamme vain P. E:n tavalla, että teosofinen liike ja Paavali ovat yllättävä yhdistelmä. Ehkä johtuukin tästä yllättävyydestä se, että Paavalista puhuminen hieman ehkä ujostuttaa. Hänen nimensä toistaminen saattaa ehkä tuntua "jankuttamiselta". Mutta nuo tuntemukset eivät muuta Pekka Ervastin sanoja toisiksi. Hän puhui Paavalin työstä ennen Amerikkaan lähtöään ja palatessaan hän avasi edellä mainitun vuosikokouksen Paavalin nimeen. Tällä tavalla hän omisti tuon vuosikokouksen Paavalille, ja koska hän noiden päivien jälkeen poistui fyysilliseltä tasolta kuoleman kautta, niin hän tuli antaneeksi erikoisen merkityksen Paavalille. Tähän menettelyyn sisältyy joku salaisuus.

Näillä opetuksillaan, joihin on lisättävä "Suuren seikkailun" opetukset, ne, "...joka piirtää uskonpuhdistuksen selvät ääriviivat ja kutsuu kirkkoja ja lahkoja mahtavaan työhön Jeesuksen ja Paavalin auttamiseksi", Pekka Ervast laski elämäntyönsä Paavalin käteen. Tämä tosiasia ei muutu vaikenemalla, se on annettu tutkittavaksi. P. E. ei puhunut asiatta. Niinpä meidänkin on asiallista kysyä: miksi P. E. puhui erikoisesti Paavalista? Jos Paavali on mukana Suomessa alkaneessa uskonpuhdistustyössä, jos hän työskenteli P. E:n eläessä uudessa ruumiissa, niin hänellä tietenkin oli toinen nimi. Miksei P. E. sanonut suoraan: tuossa on minun työni jatkaja, hänen nimensä on se ja se? Miksi P. E. puhui verhotusti?

Salaisuuden eräs ratkaisu on siinä, ettei P. E. voinut puhua toteutuneena tosiasiana tekemättömästä työstä. Hänhän sanoikin: joku on luvannut jatkaa työtäni ja viedä sen päätökseen. Lupaus ei merkitse, että työ olisi jo tehty. Henkisessä elämässä työnteko on vapaaehtoista, jota tekijä tekee omalla vastuullaan. Jos P. E. olisi osoittanut sormellaan jotakin ihmistä sanoen: hän suorittaa minun työni loppuun, niin silloin työn suorittaja olisi joutunut pakon eteen. Siksi P. E. viisaan okkultistin tavalla peitti toisella kädellään sen, minkä hän toisella avasi. Näin säilyi vapaaehtoisuus, ja samalla toteutui se henkisen elämän periaate, että puu tunnetaan hedelmästään, opettaja opetuksestaan.

Toiseksi: Kun "Paavali astui syvällisten kokemustensa jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon" kuten P. E. sanoi, niin se henkinen uudestisyntyminen tapahtui Paavalin persoonassa. Se ihmissielu, joka eräässä ruumistuksessa kantoi nimeä Paavali,

yhtyi Kristukseen Damaskon tiellä. Tuo persoona tuli silloin kuolemattomaksi, Kristuksen lunastamaksi. Kun sama persoona syntyy uudelleen maailmaan, niin hän on sama Paavali, olkoon hänen myöhempi nimensä mikä tahansa. Kuoleman voittanut persoonallisuus ei häviä kuolemanjälkeisessä elämässä, kuten tapahtuu muille ihmisille. Mestari on kuolematon, hänen henkinen vapautustyönsä jatkuu, joskin työmuodot muuttuvat ajan mukana.

Kolmanneksi kiinnitämme huomiotamme nimiin "Saulus", "Paulus", "Paavali". Raamatun sanaston mukaan Saulus merkitsee "pyydetty" ja Paulus, Paavali, "pieni, hiljainen". Nimet ovat kuvaavia. Pyydetty on sama kuin kutsuttu, valittu. Pieni, hiljainen, kuvaa sielun nöyryyttä, alttiutta kuunnella Mestarin ohjeita. Paavali oli pyydetty eli valittu suorittamaan jokin tehtävä Kristuksen työkentällä ja sen aiheutti hänen nöyryytensä totuuden edessä.

— — —

Palaamme mainitsemaamme J. R. Hannulan kirjoitukseen "Mestari ja me". Se kirjoitettiin välittömästi Pekka Ervastin matkustettua. Kirjoituksessaan J. R. Hannula toteaa, että Valkoisen Veljeskunnan ja Ruusu-Ristin P. E:lle antamat valtuudet olivat tulleet loppuun käytetyiksi, ja että nuo valtuudet riittäisivät P. E:n takaisinpalaamiseen, antaakseen siunauksen työlleen, ystävilleen, maalleen ja kansalleen. Näin sitten kävikin. Pekka Ervast palasi takaisin, antoi siunauksen työlleen ja poistui fyysillisen kuoleman kautta. J. R. Hannula siis tiesi jo etukäteen, mistä Pekka Ervastin matkan yhteydessä oli kysymys.

Saamme sen opetuksen, että Pekka Ervast ja J. R. Hannula olivat kiinteässä yhteistyössä, he tunsivat toisensa, kuten "Suuressa seikkailussa" sanotaan tohtori Kotkan ja professori Batoryn tunteneen toisensa. Nämä kaksi ihmistä tunsivat toisensa siten, kuin tuntevat vain Valkoisen Veljeskunnan jäsenet. J. R. Hannula tunsi Pekka Ervastin siksi suureksi Opettajaksi ja Logoksen inkarnoitumaksi, jollaisena hän P. E:n esitti kirjoissaan. Samoin Pekka Ervast tunsi J. R. Hannulan siksi työnsä jatkajaksi, josta hän puhui, vaikka ei uskaltanutkaan sanoa, kuka hän on. Onhan P. E:n työn jatkaminen valtaisa tehtävä, sellainen ei ole yhden elämän puitteissa suoritettu. Sitä suorittamaan tarvitaan olento, joka on persoonallisesti kuolematon ja uskaltaa ryhtyä työhön vuosituhansien tähtäimellä. — Näiden asioiden selvästä ymmärtämisestä riippuu, osaammeko antaa täyden arvon noiden opettajiemme elämäntyölle. Ellemme ymmärrä P. E:n asemaa Kristuksen Valkoisessa Veljeskunnassa, emme liioin osaa antaa täyttä arvoa hänen työlleen. Samoin, ellemme ymmärrä J. R. Hannulan suhdetta Pekka Ervas-

tiin, emme osaa antaa täyttä arvoa hänenkään työlleen. Ja kuitenkin noiden kahden työntekijän elämäntyöt nivoutuvat erottamattomasti yhteen.

— — —

Kun P. E. kysymyksessä olevan vuosikokouksen avauksessa painotti sitä, että olemme henkiolentoja, niin sehän merkitsi: olemme henkiolentoina kuolemattomia. Kuolemattomina henkiolentoina meidän pitäisi asennoitua henkiseen työhön nähden samoin kuin Paavalin, joka saavutti persoonallisen kuolemattomuuden. Meidänkin pitäisi oppia tekemään henkistä työtä vuosituhansien tähtäimellä muistaen, että henkiset liikkeetkin jälleensyntyvät. Palestiinassa aloitettu työ jatkuu nyt uusissa merkeissä. Paavalin aloittama työ on nyt käynnissä nimellä uskonpuhdistus. Kirjoittaahan P. E. "Suuressa seikkailussa" sivuilla 201—202: "Kuulkaa nyt. Jeesus Kristus, kaikkien meidän Mestarimme, tahtoo, että uskonpuhdistus pannaan toimeen. Häntä surettaa kirkkojen materialismi, dogmien vääryys ja todellisen uskon puute. Hän on sanonut Paavalille: tee velvollisuutesi. Paavalihan on kirkkojen muodollinen luoja. Paavali on vastuussa kirkon toivottamasta tilasta. Paavali etsii vanhoja ystäviä..." — Kun henkiset liikkeet jälleensyntyvät, niin se merkitsee, että ne ihmiset, jotka ennenkin ovat olleet siinä henkisessä liikkeessä mukana, jälleensyntyvät jatkamaan työtään. Liike muodostuu työntekijöistä — ilman työntekijöitä ei ole mitään henkistä liikettä. Ja kun työntekijät syntyvät jatkamaan työtään, niin liikkeen jälleensynnyttäjänä ja henkisenä johtajana on sen alkuperäinen johtaja.

Kun siis yritämme päästä mahdollisimman selvään käsitykseen niistä Pekka Ervastin puheista, joita hän osaksi peitellen puhui Ruusu-Ristin neljännessätoista vuosikokouksessa helluntaina 1934, hänen alussa mainitsemastamme kirjoituksesta R-R-lehdessä ja Amerikassa kirjoittamansa "Suuren seikkailun" kuvauksista, niin sanoisimme hänen painottaneen seuraavaa:

Te olette kuolemattomia henkiolentoja, siksi teidän tulee asennoitua henkiseen työhönne kuten Paavali, joka saavutti persoonallisen kuolemattomuuden. Asennoitukaa tälle kannalle siihen uskonpuhdistukseen nähden, joka on pantu alkuun. Siinä työssä on johdossa Paavali. Muistakaa, kuka Paavali on. Hän on Mestari-olento. "Paavali astui syvällisten kokemusten jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon..." Teidän uskonpuhdistustyönne ei ole vain teidän pientä puuhaanne, sillä siinä on johdossa Mestari; eikä tuo Mestari-olento ole kaukana Himalajalla, vaan hän on teidän keskellänne fyysillisessä ruumiissa. Hän on teidän mukanan-

ne tässä työssä, vaikka hän ei voi "näkyä". En minä (P. E.) voi enkä uskalla sanoa, kuka Paavali on, teidän on hänet itse löydettävä. — Tämän seikan ymmärtäminen on aivan välttämätöntä, jotta pääsisitte uskonpuhdistustyössä eteen päin. Minun (P. E:n) valtuudet ovat nyt tulleet loppuun käytetyiksi ja työ siirtyy Paavalin käsiin. Olkaa siksi herkät korviltanne, jotta pääsisitte asioista selville. Uskonpuhdistuksen edessä oleva jakso merkitsee, että minun (P. E:n) henkinen ja okkultinen asema selviää. Muistakaa: jos joku alkaa puhua sellaista, mikä särähtää korviinne "kerettiläiseltä", niin kukaties hän on Paavali, joka "astui syvällisten kokemusten jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon". Auttakoon tämä tieto Paavalista teitä, jotta voittaisitte itsenne, oman närkästyksenne ja loukkaantumisenne, sillä Mestari-olento ei puhu satuja, vaan hän puhuu siksi, että hän tietää, mistä puhuu. Kuunnelkaa ja oppikaa. Minun (P. E:n) työni on vielä kesken ja sen päätökseen vieminen on valtava työ. Sellaisen työn voi tehdä vain Mestari, joka näkee ja tietää henkisten liikkeittenkin jälleensyntymiset. Te saatte olla siinä työssä mukana, jos osaatte kuunnella ja oppia...

"...Ja niinkuin eräskin sanoi: Minä en ainoastaan tule käymään useammin Suomessa sinua tapaamassa, mutta tulen ehkä jatkamaan sinun työtäsi, ottamaan oikein sen työn, ja ehkä tulen viemään sen omaan loppupäätökseen. — Ja epäilemättä, jos sellainen päämäärä on saavutettavissa, että tulisi maan päälle taas sellainen mysteriokoulu, joka on välittäjänä Valkoisen Veljeskunnan ja näkyväisen maailman välillä, sellainen työ, että todellinen kristinusko pääsisi valtaamaan yhden kansan ja saisi jalansijaa yhdessä kansassa. Se on mielikuvituksesta johtuva tulevaisuuden näkemys. On aivankuin luonnollista, että mikään sellainen kuolevainen olento kuin minä olen ja me kaikki olemme, että me voisimme loppupäähän viedä. Mutta jos tulee se, joka minulle sanoi, en uskalla sanoa kuka, niin silloin tietysti hän kykenee viemään sen päämääräänsä".

Edellä oleva lainaus puhuu itse puolestaan siitä, että kysymys on mysterio-opiston luomisesta, jonka Opiston keskus on Pekka Ervast itse, koska joku on luvannut tulla "käymään useammin Suomessa" P. E:tä tapaamassa, siis jälleensyntyä useammin Suomeen, ja ottaa oikein koko tehtävän suoritettavakseen. Tämä ei ole tavallisten kuolevaisten suoritettavissa — P. E. rinnastaa itsensä vaatimattomasti noihin kuolevaisiin — siihen kykenee vain ihminen, Mestari, joka on kuoleman voittanut, joka, kuten Paavali, "vaihtaa ruumista" käyttääksemme "Suuren seikkailun" sanoja.

V. L.

Pohjolan Valo
1959: 201—206

Opettajamme ovat neuvoneet: vaikeudet — menneisyyden karmakin — on voitettavissa henkisellä työllä. Tällaista voittamista on ehkä helpompi ymmärtää käyttämällä apunamme vertauskuvia. Etsijäsielu voi lisäksi poimia polultaan esimerkkejä ja tutkia omia havaintojaan.

Saamme inspiration ryhtyä johonkin Mestareitten sanomaa edesauttavaan työhön. Olemme iloisia löydöstämme ja täynnä palvelevaa innostusta; emme ole hetken huuman vallassa, vaan tosissamme. Mielemme tuntuu keveältä, on kuin jotakin entistä taakkaa olisi otettu meiltä pois, sillä uusi, edessä oleva henkinen tehtävä ei tunnu taakalta, vaan riemulliselta velvollisuudelta, jolla voimme palvella meille pyhää asiaa. — Mistä johtuu tuo keventynyt mieli?

P. E. huomautti kerran, että vapaaehtoiset pyrkimyksemme henkisessä elämässä herättävät Mestarin huomion. — Elämäntiellä kulkijoina olemme lastatut menneisyytemme karmalla ja tuo karma on osa omasta sielustamme, siellä vaikuttavat voimina paheet ja hyveet, viat ja puutteet, toiveet, unelmat, himot... Kannamme selässämme kivikonttia, menneisyyttämme, ja koska tuo kontti on selässämme, emme näe, mitä siellä on. Olemme kantamukseemme niin tottuneet, ettemme ole ottaneet edes selvää konttimme sisällöstä, kunnes Mestari — tietämättämme — on kääntänyt katseensa meihin. Siitä tuo ilo ja vapautunut tunnelma. Joku kivi on otettu pois kontistamme.

Tähän voisi joku huomauttaa: tuohan on sijaissovitusoppia; näinhän "uskovaisetkin" menettelevät, antavat kivikuormansa Kristuksen kannettavaksi. Noin voidaan sanoa, mutta kokemus sanoo toisin: kivi on tosin otettu kontistamme, mutta hetken kuluttua huomaamme — tai ehkä emme sitä itse heti huomaakaan — että se kivi on edessämme tiellä. Se on joko kompastuskivenä tai ylipääsemättömältä näyttävänä vuorena. Näin saattaa tuntua. Mutta se ei ole enää selkämme takana eli piilossa sielumme sopukoissa, vaan edessämme tiellä. Ennemmin tai myöhemmin sen huomaamme, näemme sen ja saamme siitä kiinni. Elämä kysyy: osaatko vierittää kiven pois, jotta pääset eteenpäin? Onko sinulla uskoa, jolla voit siirtää kivet ja vuoret? Ja etsijä yrittää joko vierittämällä, tai jos kivi tuntuu liian suurelta, pienentää sitä vasaran ja taltan avulla, kunnes tie on selvä ja eteneminen jatkuu.

Kontistamme tielle nostettu kivi tulee kompastuskiveksi, ellemme ymmärrä, että se on otettu omasta kontistamme, sillä tuo kompastuskivi tulee eteemme ehkä useimmiten ihmisen hahmossa. Joku ihminen tulee, meille

tuntemattomasta syystä, vaivaksi, kiusaksi . . . , hän loukkaa meitä niin . . . on aivan sietämätön. Joka käänteessä hän "astuu varpaillemme", uhkaa viedä maineemme, tallaa kunniaamme ja ties mitä. Meissä herää taistelun henki, tahtoisimme nujertaa tuon kiusanhengen. Jos erehdymme ryhtymään taisteluun — jos häneen kompastumme — niin ajan ollen huomaamme oman kuormamme lisääntyneen, sillä pahaa tekemällä oma kuormamme kasvaa. Mutta jos asetumme häneen nähden pahanvastustamattomuuden kannalle ymmärtäen, että oma taakkamme tuossa on edessämme, itsessämme juuri ovat kunniankipeys, sietämättömyys, loukkaantuvaisuus . . ., vaikka toinen ihminen tuo ne näkyviin; jos painaudumme pahanvastustamattomuuden ja anteeksiannon henkeen, niin edessämme oleva kivi siirtyy pois itsestään. Se aivan kuin pehmenee ja sulaa. Ja aloittamamme työ jatkuu entistä voimaperäisempänä.

Ajan ollen saatamme löytää itsestämme jonkun uuden talentin. Päätämme sitä kokeilla — alussa ehkä arkaillen, jos olemme kasvaneet nöyryydessä — ja asetamme senkin Mestarin palvelukseen. Taas tunnemme taakkamme keventyneeksi ja itsemme iloiseksi, joku kivi on otettu pois kontistamme. Olemme vähän viisastuneet entisistä kokemuksistamme ja osaamme jo tarkkailla tietämme, ettemme kompastuisi. Varustaudumme kaiken varalta ja jo melkein odotamme, että jälleen tuo kivi tulee eteemme ihmisen hahmossa. Mutta ehkei tapahdukaan mitään, ympäristökin näyttää rauhoittuneen eikä meidän uusi puuhamme herätäkään huomiota. Olemme vähän pettyneitä, ehkä tämä työmuoto ei olekaan Mestarin tahdon mukainen. Uhkaa masennus, väsymys . . . "Ei tällaista työtä huvita tehdä, eihän tästä kukaan ole kiinnostunut. Kukaan ei välitä minusta, eivät enää käy edes hengenheimolaiseni tapaamassa. Kaikki ovat minut hylänneet, ehkä Jumalakin on kääntänyt selkänsä". — Meiltä ehkä jää huomaamatta, että edessämme oleva kivi, este, onkin nyt toisen luontoinen, hienompi, näkymättömämpi, mutta silti ylivoimaisen suuri jaksaaksemme sitä liikutella. Jälleen puuttuu uskoa, jolla vuoret siirretään, sekä uskoa että rakkautta Mestariin, kunnes tuskastuneina, maailman ja ihmisten hylkääminä — kuten meistä tuntuu — nöyrrymme tutkimaan itseämme lähemmin, itseämme eli estettä tiellämme. Yksinäisyydessämme osaamme tarpeeksi hiljentyä tutkisteluumme, ja yhtäkkiä sielumme tulee valoisaksi: näemme edessämme olevan kiven. Sehän on tuossa aivan näkyvissä ja sen nimi on tunnustuksen tarve. Alkuperäinen tarkoituksemme oli tehdä sellaista henkistä työtä, jonka Mestari hyväksyisi, mutta erehdymmekin kaipaamaan tunnustusta toisilta ihmisiltä. Mie-

leemme muistuvat nyt, kun oma kokemuksemme tulee avuksi J. R. Hannulan sanat: "Ei ole mitään arvoa sillä, jos tietämättömät ihmiset teitä kiittävät; toista olisi, jos saisi kiitoksen "Mestarilta". Nöyrtyneenä painaudumme uudelleen työhömme ja siinä unohtuu yksinäisyytemme, pettymyksemme, toiveemme... Mutta rakkautemme Mestariin on samalla kasvanut ja este tiellämme häipynyt olemattomiin. Huomaamme taakkamme todellakin keventyneeksi.

Ja niin työ jatkuu. Kivikontti kevenee, esteet tiellä muuttava muotoaan, väriään, painoaan.. Mutta samalla saamme kannet tavaksemme uutta taakkaa enemmän henkisen työn velvollisuuksia. Yhä vähemmän jää aikaa "maailmallisiin" puuhiin, yhä keskittyneemmin työskentelemme Mestarin sanoman kanssa. Mutta "minun ikeeni on suloinen ja minun kuormani on keveä" sanoo suuri Mestari ja toinen Mestari lisää: "Ken rakastaa, hän jaksaa". Työntahti kiihtyy, ei ole aikaa pohtia "omia etuja" eikä kiinnittää huomiota persoonallisuuden puutteisiin tai vaatimuksiin. Ei ole aikaa kiertää tai raivata tielle laskettuja esteitä, paras on astua niiden yli, sillä se on mahdollista kasvaneen uskon avulla. On viisainta astua koko persoonallisuutensa yli henkiseen elämään...

V. L.

Pohjolan Valo
1959: 235—237.

TIE IHMISYYTEEN

UUDESTISYNNYTETYT USKONNOT

Liitetty kirjaan: Tie ihmisyyteen Pohjolan Valo 1959 s. 266—69

JALOKIVI

Oi kuule, kuinka vuoripuro soi
kun taivaan rannan taakse
päivä rientää.
Kun virta uurtaa rotkon
kiviseinää
niin vuoripuro soi.

Oi kuule, kuinka elon virta soi.

Oot ihminen tuo kivi virran
eessä,
kuin hiekkakivi, hauras syvänteessä.
Noin hiekkakivi soi.

Oi kuule, kuinka hauras kivi soi,

tuon puhdistavan elon virran
kohde.
On kivessä jo jalokiven
hohde,
se helähtäen soi.

Oot ihminen tuo jumalainen kivi,
jumalten kruunussa on alku-
kehtos.
Sun virta puhdistaa, kun täytät
ehtos,
niin jalokivi soi.

Väinö Lehtonen
Pohjolan Valo
1959: 293

LAURI SALJO

In memoriam

Kaaduit kristosofisen työsi ääreen, kuten sankarin tuleekin. Kävin luonasi illalla kello 22, lokakuun 11. päivänä. Olit vielä tajuissasi, puhuit. Viimeiset sanasi olivat: "Siitä opiskelusta olisi sen tutkitun kirjan kertaus". Kristosofinen työmme oli siis mielessäsi viimeiseen asti.

Ne, jotka katselevat elämää aineellisin silmin, saattavat ajatella lähdöstäsi: Kesken katkesi elämäsi. Miksi Kohtalo ei sallinut Sinun jatkaa henkistä työtäsi? Tällainen ajatus on inhimillinen. Mutta tilannetta saatamme katsella toiseltakin näkökulmalta. Kun ihminen oppii sanomaan: Tapahtukoon Sinun tahtosi, Isä, eikä meidän, niin merkitseehän se mm. tätä: Sinä Isä tiedät, miten parhaiten voin palvella suurta ihmisyyden asiaa, käytä minua palvelukseesi siten, kuin itse parhaaksi katsot. — Henkinen elämä ja työ sen puolesta jatkuu läpi aikojen. Uudessa jälleensyntymässä jatkamme keskeytynyttä työtämme. Työntekijöitä tarvitaan tulevaisuudessakin, sillä uusia työsarkoja syntyy. Sanoihan esim. Blavatsky, että Himaalajan veljesnan uusi lähettiläs työskentelee vuoden 1975 jälkeen. On luonnollista, että samoin kuin nykyinen kristosofinen työmme liittyy elimellisesti H. P. Blavatskyn teosofiseen sanomaan, niin tulevan vuosisatalähettilään työ liittyy nykyiseen kristosofiseen sanomaan. Sen avun, jonka kristosofinen elämänymmärrys sai viime vuosisadan Himaalajan lähettiläältä, H. P. B:ltä, on kristosofia palkitseva tämän vuosisadan lähettiläälle, antamalla hänelle lahjaksi Kristus-viisautta. Siksi tarvitaan Kristushengen läpitunkemia työntekijöitä tulevaisuudessakin, aina.

Siunaavat, rakastavat ajatuksemme seuraavat Sinua.

Väinö Lehtonen Pohjolan Valo 1959: 300

TIE IHMISYYTEEN

Tie ihmisyyteen. Pohjolan Valo 1959 s. 301—05.

Syntymä, kaste, kirkastus ja Golgata. Pohjolan Valo 1960 s. 14—18

Damaskuskokemus. Pohjolan Valo 1960 s. 44—48

Julkinen vihkimysdraama. Pohjolan Valo 1960 s. 74—79

Liitetty kirjaan **Tie ihmisyyteen**

KEHTOJAISISSA 1. 1. 1960

Olemme vastakkaisuuksien maailmassa. Erään vastakkaisuuden muodostavat lapsi ja aikuinen. Samoin kuin lapsi vartuttuaan oppii aikuisilta, samoin me aikuiset opimme lapsilta. Toinen vastakkaisuus on usko ja tieto. Me aikuiset edustamme — eräältä kannalta katsottuna — tietoa, ja lapsi uskoa. Tiedon, tietämisen, ominaisuus on se, että se lisääntyy ja samalla muuttuu kokemusten kautta. Tänään omaksumamme tietous voi jo huomenna muuttua toisenlaiseksi, koska saamme uusia kokemuksia. Aikuisina olemme etsiviä, kysyviä, haemme lisää kokemusta ja siis lisää tietoa. Tieto karttuu, muuttuu, avartuu, se on ainaisen muutoksen alaista, ainaista epävarmuutta, epäilystä, epäuskoa. — Lapsi on olemukseltaan päinvastainen, lapsi edustaa uskoa. Uskon olemus on toisenlainen kuin tiedon. Usko on varmuutta, kumoamatonta, pysyväistä.

Pekka Ervast opettaa, että uskolla on kolme horjumatonta kiinnekohtaa meissä itsessämme, kolme tukipylvästä, joista ensimmäinen on olemisen varmuus. Olemme olemassa. Tämä varmuus ei muutu toiseksi tietämisen eikä pohdiskelun kautta, emme voi muuttaa toiseksi sitä tosiasiaa, että olemme olemassa. — Toinen uskon tukipylväs on siveellinen varmuus. Meissä on sisäisesti siveellisyyden taju, omatunto. Jos rikomme sitä vastaan, niin se moittii, jos puolustelemme rikkomuksiamme, jos yritämme järkeillen selittää omalletunnollemme, että rikkomuksemme oli välttämätöntä, niin siveellinen varmuutemme ei siitä muutu, se vain on. Omatunto on horjumaton, muuttumaton. — Kolmas uskon pylväs on yksinäisyyden varmuus. Kun painaudumme itseemme kyllin syvälle, niin tajuamme, että olemme yksin: kukaan toinen olento ei voi tulla meidän ja Jumalan väliin. Sisäisessä minässämme uppoudumme Jumalaan.

Uskon olemus on siis toinen

kuin tietämisen ja lapsi edustaa uskoa. Lapsella ei ole tietämisestä aiheutuvia ristiriitoja, kuten aikuisilla on. Pieni lapsi ei kysy, ei epäile, hän vain o n, lapsi elää siinä varmuudessa, että hän on olemassa. — Lapsella ei ole siveellisiä ristiriitoja, häntä ei vaivaa synnintunto, ei omantunnon kolkutus. Niinikään lapsi elää tajunnan taivaissa, yhteydessä Jumalansa kanssa, eikä sitä yhteyttä voi kukaan muuttaa. Lapsen tajunta lepää Jumalassa. Siksi lapsi on uskon edustaja, hänessä on elävänä uskon kolme varmuutta.

Me aikuiset saamme lapsesta sen opin, että meidänkin tulisi pyrkiä löytämään itsessämme uudelleen nuo uskon tukipylväät, jotka meissä ovat häipyneet näkyvistä ja hautautuneet tietämisen alle. Sanoihan suuri Mestarikin, että ellemme tule lasten kaltaisiksi, emme tule sisälle taivasten valtakuntaan.

Meidän keskellämme on taas tällainen uskon edustaja, perikuva, joka on tullut maailmaan meidän opiksemme. — Tehtävämme on toivottaa sinut tervetulleeksi tänne fyysiselle tasolle ja antaa sinulle sellainen nimi, jolla vanhempasi toivovat sinua kutsuttavan. He toivovat, että sinua kutsutaan Satu Marjataksi. Toivotamme sinut, Satu Marjatta, tervetulleeksi tänne ihmisten maailmaan ja tähän veljeskuntaan. Emme aseta sinua minkään ryhmäkunnan tai kirkon pakkopaitaan, vaan toivotamme sinut tervetulleeksi vapaana ihmisenä ihmisten keskelle. Aikuiseksi tultuasi saat itse päättää, mihin elämässäsi antaudut.

V. L.
Pohjolan Valo
1960: 85—86

TIE IHMISYYTEEN

Pojan ja Isän sarjat. Pohjolan Valo 1960 s. 106—110.

Henkinen valiojoukko. Pohjolan Valo 1960 s. 138—142.

Maria-mysterio. Pohjolan Valo 1960 s. 171—174.

Liitetty kirjaan **Tie ihmisyyteen.**

MISSÄ KAKSI TAI KOLME KOKOONTUU ...

(Kesäkursseilla 1958)

Yhteisiä tilaisuuksiamme voimme luonnehtia Mestarin sanoilla: "Missä kaksi tai kolme kokoontuu minun nimessäni, siellä minä olen teidän keskellänne". Mutta toisaalta on hyvä

muistaa, että lieneekö sitä kirkkokuntaa tai kristillistä yhdyskuntaa, jossa ei ajateltaisi aivan samoin. Jokaisessa niissä tiettävästi uskotaan Mestarin olevan mukana. Pekka Ervast huomauttaa kuitenkin Jeesuksen poikkeavan toisinaan mm. kirkkoon, istuen siellä ovenpielessä pää painuksissa ja poistuen surullisena, sillä siellä ei häntä tunneta. Puheet Jeesuksen Jumalanpoikuudesta ja muu hänen ylistyksensä on vain huulten hyminää; hän kelpaa vain uhrilampaaksi, mutta ei opettajaksi. Mitä siis merkitsee kokoontuminen Mestarin nimessä?

Nimi merkitsee laatua. Kokoontuminen Mestarin nimessä on kokoontumista hänen hengessään, hänen opetustensa hengessä. Tällä tavalla emme osaa kokoontua, ellemme ensin tunne ja tunnusta Mestarin opetuksia, Vuorisaarnaa, sillä sen henki uhkuu rakkautta ja hyvää tahtoa. Mm. pahanvastustamattomuus -käskyssä uhkuu Jeesuksen moraali: älä yritä toista nujertaa, vaan kuuntele, mitä hänellä on sanottavaa. Tässä hengessä kokoontuminen muuttaa kokonaan kokouksen luonteen. Poliittisissa ja sen suuntaisissa tilaisuuksissa voitto on sillä, joka nujertaa vastustajan, mutta meidän tehtävämme on keskittyä Mestarin sanoman ymmärtämiseen ja sulattamiseen. Olemme totuudenetsijöitä ja totuus löytyy vain Mestarin neuvomalla tavalla: "Etsikää, niin te löydätte, kolkuttakaa, niin teille avataan". Olemme kokoontuneet kesäkurssseillemmekin siinä hengessä, että oppisimme ymmärtämään suurten Jumalanpoikain opetuksia, jotta sitten osaisimme niitä käytännössä toteuttaa. Kun tässä hengessä elämme, niin voimme toivoa Mestarinkin olevan keskellämme meitä opettamassa ja auttamassa.

Ihmiskunnan tämän hetkisestä tilanteesta saatamme päätellä, että jumalat odottavat meiltä jotakin. Maailman kansat kokoavat parhaillaan voimiaan toisiaan vastaan ja eräässä maailmankolkassa on jo käännetty tykit vastakkain. Suurpalon uhka on jälleen ovella, on kysymys vain hetkestä, milloin se voisi alkaa. On helppoa päästää sodan peikko irti — kysymys erikseen on, mikä on sen leikin loppu. — Se, että olemme saaneet järjestää nämä kesäkurssimme näin uhkaavalla ja kohtalokkaalla ajalla todistaa, että meiltä odotetaan jotakin. Tämä toteamus tekee meidät vakaviksi. Jos osaisimme tämänkin viikon työskennellä kauniisti, keskitetysti suurten Opettajiemme kasvojen edessä, olisi toivoa, että saisimme kootuksi voimaa Mestarin käteen ja tämä onneton ihmiskunta saisi tarvitsemansa avun. Kun siis nöyrässä hengessä yritämme tunkeutua Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetuksiin, niin saatamme uskoa, että työstämme jää jotain voimaa Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan käteen.

V. L. Pohjolan Valo
1960: 179—180.

Mestarin kerrotaan sanoneen, että synti Isää ja Poikaa vastaan annetaan anteeksi, mutta syntiä Pyhää Henkeä vastaan ei anneta anteeksi. — Tuon anteeksisaamattoman synnin olemme ymmärtäneet merkitsevän sitä, että jos esim. Vuorisaarnan moraalin pätevyys kielletään, niin siitä seuraavat Vuorisaarnan hengen vastaiset teot, vaikeat karmalliset seuraukset, jotka on aikanaan sovitettava. Totuuden Pyhä Henki opettaa Vuorisaarnassa mm.: älä suutu, mutta jos kiellämme suuttumattomuuden periaatteen, niin myönnämme suuttumisen välttämättömäksi. Suuttuminen aiheuttaa vihan tekoja, jotka on sovitettava.

Ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa on totuus fyysillisessä maailmassa. Kun tämä totuus kielletään, niin se on synti Totuuden Pyhää Henkeä vastaan, sillä veljeyden kieltäminen johtaa epäveljellisiin tekoihin. Jos ihminen tunnustaa veljeyden totuudeksi ja siitä huolimatta lankeaa epäveljellisiin tekoihin, niin hänellä on nousemisen mahdollisuus. Ajan ollen hän huomaa erehdyksensä, sovittaa tekonsa ja karma pyyhitään pois molemminpuolisella anteeksiannolla. Mutta veljeysperiaatteen kieltäjä ei tunnusta epäveljellistä tekoaan erehdykseksi, eikä näin ollen sovita rikkomustaankaan; hän on tehnyt syntiä itse totuuden periaatetta vastaan ja se on karmallisena velkana maksettava.

Tähän syntiin ovat langenneet mm. kristilliset kirkot ja monet henkiset liikkeet. Kun virallistunut kristikunta kielsi Vuorisaarnan ja leimasi sen käytäntöön soveltumattomaksi, niin seuraus oli, että koko kristillinen ns. sivistys antautui palvelemaan valtiovallan sotaponnistuksia, Kristuksen opetusten vastaisia tekoja. Näin ajautui koko kristinusko matalikolle ja sen vanavedessä muodostunut kristillinen sivistys muuttui perin veriseksi.

Valkoisten Voimien taholla suunniteltiin apua tämän veriseksi menneen sivistyksen oikaisemiseksi ja siksi pantiin alkuun teosofinen liike. Sen motoksi tuli: Totuus on korkein uskonto ja Seuran ensimmäiseksi ohjelmakohdaksi: Muodostakaa yleisen veljeyden ydin ... Se merkitsee, että teosofiseen liikkeeseen lukeutuvat, tunnustaessaan veljeyden periaatteen, eivät tee syntiä Totuuden Pyhää Henkeä vastaan.

Pekka Ervast kuvailee näitä teosofisia alkuaikoja mm. kirjassaan "Ihmisyyden uskonto". Luvussa "Olemmeko käsittäneet oikein" hän kertoo niistä suunnitelmista, joita Mestareilla ja H. P. Blavatskyllä oli alkavan liikkeen suhteen:

"Kun olemme omaksuneet teosofisen elämänymmärryksen, kun olemme teosofisesti "heränneet"

ja tiedämme, mitä teosofia on, ei meidän ole vaikea kuvitella mielessämme, mitä H. P. Blavatsky ja hänen Mestarinsa tarkoittivat ja mihin he tähtäsivät perustamalla Teosofisen Seuran. Tahtoivathan he ensi kädessä, että maailma heräisi älyämään, mitä oikea totuuden etsiminen on, kuinka äärettömän laajoja, vielä salattuja aloja oli ihmishengen tutkittavissa, ja tahtoivathan he lisäksi, että niin monet yksilöt kuin mahdollista kävisivät läpi sen henkisen heräymyksen, joka avaisi heidän silmänsä näkemään jumalallisen totuuden ja siten saattaisi heidät mestariuteen vievän tien alkupäähän.

"Onko siis kumma, jos madame Blavatsky alkuaan kuvitteli, että Teosofinen Seura olisi kokoonpantu näistä tämmöisistä totuuden tietäjistä? Emme saata sitä kummaksua, sillä se oli luonnollinen ajatus totuuden julistajalla, joka toivoi itselleen auttajia ja seuraajia. Ei hän ollut uskonnonperustaja eikä kirkkokunnan, joka vetäisi puoleensa suuria joukkoja. Hän tahtoi vain kourallisen uskollisia sieluja, jotka ylläpitäisivät ja jatkaisivat valistustyötä maailmassa. Ja sentähden hän asetti Teosofisen Seuran ensimmäiseksi ohjelmapykäläksi ja samalla jäsenyysehdoksi tuon tunnetun tehtävän 'muodostaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta rotuun, uskontunnustukseen, kansallisuuteen, väriin ja sukupuoleen'.

"Ketkä kykenisivät muodostamaan ihmiskunnan yleisen veljeyden ytimen muut kuin ne, jotka heräymyksensä ja näkemyksensä nojalla tiesivät, että veljeys oli totuus? Ja ketkä kykenisivät maailmaa auttamaan, ketkä tekemään tosi teosofista työtä, ketkä totuutta levittämään muut kuin ne, jotka totuuden tiesivät? Mitä hyötyä teosofian asialle, mitä hyötyä ihmiskunnalle olisi muunlaisista Teosofisen Seuran jäsenistä?

"Tämä oli Mestarein ja madame Blavatskyn ensimmäinen, alkuperäinen ajatus, eikä sitä periaatteellisesti muutettu, vaikka myöhemmin Seuran piiriä jonkun verran laajennettiin".

Tuo Pekka Ervastin viimeinen lause panee ajattelemaan. Blavatskyn ja Mestarein tarkoitus oli, että veljeyden ydin muodostuisi totuuden tietäjistä, eikä totuuden etsijöistä, "eikä sitä periaatteellisesti muutettu, vaikka myöhemmin Seuran piiriä jonkun verran laajennettiin." Tuo periaate, että veljeyden ydin muodostuisi totuuden tietäjistä, on siis edelleen voimassa.

Minkälaisista totuuden tietäjistä siis on kysymys? Tarkoittaako Pekka Ervast, että veljeyden ytimen muodostajat olisivat salaperäisiä "okkultisteja", yliaistillisilla kyvyillä varustettuja ihmisiä, sellaisia, jotka itsetietoisesti tutkivat esim. näkymätöntä maailmaa jne? Ei suinkaan. Hänhän sanoo edellä, että "niin monet yksilöt kuin mah-

dollista kävisivät läpi sen henkisen heräymyksen, joka avaisi heidän silmänsä näkemään jumalallisen totuuden ja siten saattaisi heidät mestariuteen vievän tien alkupäähän". — On kysymys sellaisesta henkisestä heräymyksestä, että herännyt näkee veljeyden fyysillisen maailman ensimmäiseksi totuudeksi. Vain tällainen ihminen kykenee tekemään työtä veljeyden ja ihmisyyden puolesta.

Onko siis aivan ylivoimaista tavallisen kuolevaisen tulla tällaiseksi totuuden tietäjäksi? Eipä luulisi olevan. Mutta tuollaisen tiedon, uskon, vakaumuksen eli heräämisen edellytyksenä on asiaan syventyminen. Ei tieto, vakaumus, usko siihen, että ihmiskunta muodostaa suuren veljeskunnan, jolla on juurensa Jumalassa, tule ilman työtä ja ponnistusta. Sen tiedon edellytyksenä on mm. se, että on syvennyttävä eri uskontojen olemukseen ja näin todistettava itselleen, että uskontoja yhdistää henkisen tiedon "punainen lanka", että kaikki uskonnot ovat lähtöisin samasta alkulähteestä. Tutkimustyön avulla tullaan järjelliseen näkemykseen tuosta alkulähteestä, Valkoisesta Veljeskunnasta. Siitä Veljeskunnasta ovat uskonnot lähtöisin. Veljeskunnan olemassaolo taas edellyttää täydellisten ihmisten, Mestareitten, olemassaoloa ja tuo täydellisyys on saavutettavissa ja Mestarit ovat sen saavuttaneet henkisen kasvun eli kehityksen avulla. Ihmiskunta on kehittyvä, joten elämä on kehityksen koulu ja henkisellä kasvulla on päämäärä: mestarius, Jumalan Pojan täydellisyys. Elämän koulumaisuus selvittää ihmisten erilaisuuden, mutta veljiä olemme, koska juuremme on Jumalassa ja Jumalan Pojan täydellisyys on päämääränämme. — Työn avulla voimme selvitellä itsellemme ihmisen ja olemassaolon ongelmia ja lopulta opimme intuition, sisäisen näkemyksen, valossa ymmärtämään, että veljeys on totuus, eikä olettamus. Tiedämme, että niin on ja silloin voimme hyvällä syyllä sanoa olevamme veljeystotuuden tietäjiä. Kun tiedämme, että veljeys on totuus, niin osaamme tehdä työtä veljeyden puolesta. Tällöin näemme selvästi myöskin veljeyden ja suvaitsemisen vastakohdan: sodan, jonka lumoissa maailman kansat ovat.

Tällaisista totuuden tietäjistä oli ymmärtääkseni kysymys alusta pitäen. Samalla kuitenkin huomattiin, ettei näitä tietäjiä ollut länsimailla ilman muuta. Niitä oli kouluttamalla kasvatettava ja siksi avarrettiin Seuran piiriä siten, että ne ihmiset, jotka etsivät totuutta ihmisten veljeydestä, saivat astua kouluun. Ajateltiin, että ehkä heistä kasvaisi veljeyden toteuttajia ja veljeyden ytimen muodostajia.

Historia todistaa, että hidas on ihmisen kasvu, sillä totuuden tietäjillä alettiin ymmärtää psyykkisyyden harrastelijoita. Ihmisen luonnollinen itsekkyys tuli veljeyden suurimmaksi esteeksi

ja epäveljeys peri voiton. Veljeyden ydin jäi unelmaksi, mutta P. E. huomauttaa kuitenkin, ettei alkuperäistä ohjelmaa totuuden tietäjien muodostamasta veljeskunnan ytimestä periaatteellisesti muutettu. Se on siis yhä edelleen henkisen veljeyden ytimen muodostumisen edellytyksenä ja tämä kannustaa meitäkin syventymään veljeyskysymykseen yhä uudelleen.

V. L.

Pohjolan Valo
1960: 202—204.

VUODEN 1960 KESÄKURSSEILLA

tulin puhuneeksi mm. siitä materialistisesta uskosta, jonka mukaan elämä olisi tarkoituksetonta ja sattumanvaraista leikkiä, eikä kukaan olisi mistään vastuussa. Toisaalta saamme kuulla tässä virallisessa kristillisyydessä, että maailman ja ihmisen on luonut salaperäinen mahti, Jumala, joka on kaikkitietävä ja kaikkivaltias, mutta jonka moraali osoittautuu sangen epäselväksi. Jumalaa tosin nimitetään rakkauden Isäksi, mutta hän on suuressa "rakkaudessaan" valmistanut luomilleen ihmisille, omatta syyttään tänne syntyneille, iankaikkisen piinan. Näin epäsiveelliseksi kuvaillaan maailmoiden Luoja, joten tuollainen usko, samoin kuin mainitsemamme sattumanuskokin paljastaa itsensä tietämättömyydessä siinneeksi. On todettava, että suuri ihmiskunta muodostaa tietämättömien veljeskunnan, se on suuri orpo, kuten H. P. Blavatskyllä oli tapana sanoa. Sen elämä kuluu enimmäkseen tietämättömänä siitä, mitä elämä on, mitä ihminen on.

Mekin, jotka olemme kokoontuneet näille kristosofisille kesäkursseille, olemme tavallisia ihmisiä. Joukkomme koostuu tästä Suomen kansasta, olemme tulleet tänne kuka mistäkin Suomen kolkasta. Eroamme kuitenkin suuresta ihmisjoukosta siinä, ettemme tahtoisi elää tietämättömyydessä. Tahtoisimme tietää tai ainakin ymmärtää, mitä elämä on. Tahtoisimme päästä mahdollisimman selvään näkemykseen siitä, onko elämällä jokin tarkoitus. Ei meistä tunnu uskottavalta, että olisimme jonkun hirmujumalan luomuksia, vaan omatuntomme ja sisäinen vakaumuksemme sanoo, että elämässä täytyy vallita ehdottoman oikeuden ja järjestyksen. Kristikunnan jumamalankuva on vääristynyt, se on ihmisten käsissä ja mielikuvituksessa pilattu, Jumala on pantu palvelemaan ihmisen itsekkyyttä. Kuitenkin Jeesus Kristus antaa toisenlaisen kuvan

Jumalasta, kuvaten häntä "rakkaaksi taivaalliseksi Isäksi, joka antaa aurinkonsa loistaa sekä väärä- että oikeamielisille". Tällainen opetus herättää meissäkin vastakaikua, kannustaen tutkimaan. Aavistuksemme sanoo — ja sitä aavistusta on herätellyt meissä kristosofinen elämänymmärrys — että elämä on sangen salaperäinen koulu, viisaasti järjestetty ja että ihmisen päämäärä on korkea ja jalo. Tässä vakaumuksessa olemme kokoontuneet työskentelemään, eikä meidän tarvitse pohdiskella elämänkysymyksiämme ilman ohjausta. On elänyt viisaita ihmisiä, suuria Jumalan Poikia, joiden opetuksia saamme kuunnella. Olemme täällä Suomessa niin armoitetussa asemassa, että keskuudessamme on elänyt sellaisia hengen jättiläisiä kuin Pekka Ervast ja J. R. Hannula. Heidän opetuksensa ovat oppaanamme, heidän johdollaan saamme opetella elämänkysymyksiä ratkomaan. — Saimme äskeisessä kuvaelmassa pienen välähdyksen siitä, että planeettamme ja ihmiskuntamme on saapunut historiansa suurimpaan käännekohtaan; olemme tulleet tuomiokauteen. Saimme kuulla, että suuri ihmiskunta on kuin yksilö, joka vaiheissaan kertaa ihmisyksilön vaiheita. Samoin kuin synnymme tänne lapsina, kasvamme aikuisiksi ja aikanaan siirrymme pois, samoin koko ihmiskuntakin on aikoinaan ollut lapsuuden tilassa. Siltä ei ole odotettu liian suurta vastuunalaisuutta. Mutta ihmiskuntakin on aikojen vieriessä tullut täysi-ikäiseksi. Sen on vapauduttava holhouksenalaisuudesta ja opittava seisomaan omilla jaloillaan. Sen on vastattava itse teoistaan. Olemme nyt ihmiskuntana saapuneet näin vakavaan vaiheeseen ja siksi aikaamme nimitetäänkin tuomiokaudeksi.

Yritämme jälleen kurssiviikon kuluessa suurien Opettajiemme avulla syventyä näihin kysymyksiin siinä uskossa ja toivossa, että Valkoiset voimat ovat mukana työssämme.

V. L.
Pohjolan Valo
1960: 234—235.

KAKSI TIETÄ

Pekka Ervast kuvailee mm. niitä kahta tietä, joista H. P. Blavatsky puhuu kirjassaan "Hiljaisuuden ääni". Vanhan liiton elämänymmärryksessä opetettiin, että ihmisellä, joka etsii jumalallista valoa, voi olla tähtäimessään joko lähempi tai kau-

kaisempi tavoite. Lähempi tavoite on neljäs vihkimys vanhalla tiellä, arhatin aste. Siihen pyrkiminen on kuin kulkua lumihuippuisille vuorille, persoonalliseen puhtauteen ja kirkkauteen. Tuo tavoite on jo niin korkea, että se kelpaa ihmisen pyrkimyksen kohteeksi, mutta se vie ihmisen pois muiden ihmisten piiristä, vapauteen yhteiskärsimyksestä. On kuin ihminen jättäisi veljensä ja kiiruhtaisi eteenpäin.

Toinen pyrkimyksen kohde on Boodhisattvan aste, se on kaukana arhatiuden takana. Sitä astetta tähtäimessään pitäen pyrkijä oppii uhrautumaan toisten puolesta, ottamaan päälleen yhteiskärsimyksiä. Boodhisattva on olento, joka on repinyt rikki sydämensä, jotta sen veri vuotaa yli koko ihmiskunnan, koko maapallon. Hän ei pyri persoonalliseen täydellisyyteen ja virheettömyyteen — täydellisyys tulee uhrautumisessa toisten puolesta. Boodhisattvan tie lähentelee Kristus-ihannetta.

Paavali antaa korinttolaiskirjeessään määritelmän Kristusrakkaudesta mm.: "rakkaus ei etsi omaansa", kaikki se antaa anteeksi. Jos puolustamme jotakin omaamme, joko omaisuuttamme tai omia vikojamme silloin, kun joku pyrkii niistä hyötymään; tai jos loukkaannumme, suutumme, kun joku moittii meitä, niin olemme vielä sotajalalla omamme puolesta, etsimme omaamme. Tällöin emme elä Kristusrakkaudessa. Jotta pääsisimme etsimästä omaamme ja eläytyisimme Kristusrakkaudessa, niin anteeksiannossa on pelastava apu. On opeteltava jo etukäteen antamaan kaikki kaikille anteeksi.

P. E:n opetusten nojalla — ja H. P. Blavatskykin siihen jo viittaa — voimme henkisessä heräämisessä, uudestisyntymisessä, erottaa kolme astetta. Onhan korkeampi minämme kolminainen: manas-buddhi-aatma. Näin ollen herääminen voi olla esim. manaksen, korkeamman järjen, heräämistä. Mutta se voi olla myöskin manas-buddhin heräämistä tai manas-buddhi-aatman heräämistä. Kaksi viimemainittua tapahtumaa ovat tulleet mahdollisiksi sen vuoksi, että Kristus lähestyi Jeesuksessa ihmiskuntaa ja herätti buddhiset voimat, ja Pekka Ervastissa Logos lähestyi ihmiskuntaa Isänä, herättäen aatman voimat, henkisen tahdon. Siksi P. E. sanookin, että varsinainen henkinen elämä alkaa nyt tahdosta. Tämä merkinnee käytännössä lähinnä sitä, että teoilla on henkisessä elämässä ratkaiseva merkitys.

V. L.
Pohjolan Valo
1960: 248—249.

Maailman auktoriteettien ns. suuruutta kuvastaa tehostettu mahtavuus. Keisarit ja kuninkaat, sotapäälliköt ja diktaattorit ovat tehostaneet ja yhä tehostavat mahtavuuttaan ulkonaisilla keinoilla, mm. loistavilla juhlilla ja paraateilla. Valtaan pyrkivä ja vallassa olija tahtoo näin todistaa joukoille, että hänellä on valta käskeä ja komentaa, toiset saavat totella ja elleivät tottele, niin seuraukset ovat kohtalokkaat. Väkivallan mahtavuus saadaan ulkoisin tehokeinoin näkymään komeana ja kauas, jotta väkivallan alle alistetut tuntisivat itsensä entistä nöyremmiksi, pienemmiksi, ja pelosta vavisten alistuisivat johdettaviksi. Tällaisena näemme "tämän maailman jumalan" ylläpitämän suuruuden ja mahtavuuden.

Katselkaamme tämän rinnalla henkistä suuruutta, jollaista edustaa mm. Jeesus Kristus. Oppilailleen hän opetti: "Joka teistä tahtoo olla suurin, hän olkoon kaikkien palvelija". Aterioidessaan oppilaittensa kanssa hän toimitti pöytäpalvelusta, hän pesi heidän jalkansa näyttääkseen esimerkin henkisestä suuruudesta. Hän ei tehostanut Jumalan Poika -asemaansa komeilla kirkoilla eikä urkujen pauhulla... Mestarin suuruus ei näkynyt ulkoisella tavalla, vaan se oli henkinen tila. Sen tajusivat vain ne, joilla oli korvat kuulla ja silmät nähdä.

Tunsimme Pekka Ervastissa henkisen Majesteetin. Ei hänkään majesteettiuttaan tehostanut, se oli useimpien silmiltä peitetty. Mutta se näkyi hänen elämässään ja purkautui ulos hänen opetuksissaan. Persoonallisuutena hän oli pienistä pienin. Tuo persoonallinen pienuus ja henkinen suuruus tulee erikoisen selvästi esille hänen kirjassaan "Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa". Niinikään hän paljasti itseään erikoisella tavalla R-R:n vuosikokouksessa helluntaina 1934. Siellä pitämissään puheissa hän painotti, ettei hänellä persoonana ole mitään ansiota, vaan kaikki ansio lankeaa Kristukselle: "en minä, vaan Kristus minussa" kuten Paavali sanoi. P. E. puhui mm.: "sen myönnän ainoaksi ansiokseni, että olen pitkinä vuosina nuoresta saakka aina koettanut elää Kristuksen hengessä. Olen koettanut täyttyä tuon suuren kosmillisen Kristuksen ja samalla Jeesus Kristuksen hengellä, niin että puhuisin ja opettaisin sitä, mikä lähtee Kristuksesta. Eivät ne ole omia johtopäätöksiäni, vaan sitä, mikä on Kristuksesta. Sitä olen koettanut tietysti epätäydellisesti, mutta kuitenkin vilpittömästi tehdä. Olen koettanut sitä tuoda esille niin monessa muodossa, kuin on ollut minulle mahdollista. Se on ollut elämäni työ... Sillä tavalla uskon ja toivon, että voin näyttää

teille tietä ylöspäin. Ei minkään oman persoonallisen täydellisyyteni nojalla, sillä tunnen itseni kaikista pienimmäksi ja halvimmaksi teidän joukossanne... Kuitenkaan en tunne itseäni millään tavalla ikuiseen kadotukseen tuomituksi syntiseksi, päinvastoin. Tunnen koko sieluni ja henkeni voimalla, että olen iankaikkinen olento, joka kulkee täydellisyyttä kohti. Näen vain niin selvästi, mikä ääretön matka on edessä... En osaa mitään muuta ajatella, kuin että saisin tehdä työtä teidän ja koko ihmiskunnan hyväksi, että saisin tehdä sitä työtä nyt ja aina."

Mikä kuvaamaton nöyryys, usko ja luottamus Jumalaan uhkuukaan noista sanoista. Niistä ei kuulu "tämän maailman jumalan" jylisevä tuomionuhka, ei väkivallan vavisuttava, pelolla lamauttava pakko. Noissa sanoissa puhuu Kristuksen ääni: nosta, auta, rakasta, tee työtä nyt ja aina, työtä ihmisyyden puolesta.

Useihin teosofisiin piireihin lienee muodostunut henkisistä auktoriteeteistä, Mestareista, taianomainen kuva: he ovat ylifyysillisillä kyvyillä varustettuja ihmeolentoja. Pääpaino tuossa käsityksessä on sanalla "ihmeolento", muut ominaisuudet ovat toisarvoisia. Tällaiseen käsitykseen lienevät antaneet aihetta vanhan testamentin kuvaukset profeetoista, joista eräskin Jumalansa suuruutta tehostaakseen sieppasi tulen taivaasta ja tappoi neljäsataa baalin pappia. Pekka Ervast kaataa nurin tuollaisen käsityksen sekä elämällään että opetuksillaan, kuten edellä näimme. Lisäksi hän antaa paljon ajattelemisen aihetta siinä puheessaan, josta edellä jo osan lainasimme. Hän kertoo siinä matkatoveristaan, puhuu ylistävästi, miten tämän sielu oli täynnä rajatonta luottamusta totuuteen. Mutta hänellä oli yksi pieni heikkous: hän ei rakastanut Suomea. Tämä seikka esti, ettei Mestari voinut häntä vihkiä. Miten voisimme noin salaperäisen ilmoituksen ymmärtää?

Se lienee ymmärrettävissä näin: Mestari näkee kauemmaksi. Hän tietää, että on julistettu uusi uskonto, että suuri uskonpuhdistus on aloitettu ja kaikki tämä on tapahtunut Suomessa. Henkinen työkenttä on nyt Suomessa ja siksi Mestarikin erikoisesti rakastaa Suomea. Koska Mestari rakastaa erikoisesti Suomea ja tekee siellä työtä, niin se sama työkenttä on hänen oppilaillaan. Eihän Mestarilla ole apua sellaisesta oppilaasta, joka on mukana vastahakoisesti, sellainen on vain taakkana. Onhan kysymyksessä työ, henkinen työ. Tätä aivan kuin tehostaakseen Pekka Ervast jatkaa samassa puheessaan kertomalla eräästä "viisaasta olennosta", ihmisestä, joka on luvannut jatkaa P. E:n elämäntyötä: "... tulen ehkä jatkamaan sinun työtäsi, ottamaan oikein sen työn, ja ehkä tulen viemään sen

loppupäätökseen". — Tällä ihmisellä oli oikea suhde Mestariin, hän tahtoi tehdä samaa työtä Mestarinsa kanssa.

V. L.
Pohjolan Valo
1960: 266—267.

SYVENNETTY VUORISAARNA

Pekka Ervast syntyi Helsingissä Tapaninpäivänä 1875. Monet meistä saivat omin korvin kuunnella hänen opetuksiaan. — Yritämme palauttaa mieliimme kohtia hänen keskeisimmästä opetuksestaan: Vuorisaarnasta.

P. E. suomensi Matteuksen Vuorisaarnan uudelleen, liittäen "Vuorisaarna" -kirjaansa kommentaariot, jotka avaavat todellisella asiantuntemuksella Jeesuksen opetusten ytimen. Lisäksi P. E. selittää ja avaa Vuorisaarnaa useissa kirjoissaan, kaivaen sieltä nähtäväksemme yhä uusia ja ennen tuntemattomia puolia. Jos yhdistämme yhteen kaikki P. E:n opetukset Vuorisaarnasta, niin saamme todellisen aarteen, aivan uuden Vuorisaarnan. Ja kuitenkaan tämä "uusi" Vuorisaarna ei ole missään kohdassa ristiriidassa Jeesuksen Vuorisaarnan kanssa, vaan muodostaa sen kanssa harmoonisen kokonaisuuden. Meillä on siis nyt kaksi Vuorisaarnaa. Tämä on hyvä muistaa, sillä P. E., selittäessään Jeesuksen Vuorisaarnaa, tekee sen niin hienosti ja kunnioittavasti, että hänen omat opetuksensa jäävät aivankuin varjoon. Erittelemme muutamia P. E:n Vuorisaarna-opetuksia.

Uudessa suomennoksessa ovat ensinnäkin tulleet korjatuiksi käännösvirheet. Onhan ymmärrettävää, etteivät sijaissovitusopin sokaisemat kääntäjät ole ymmärtäneet Jeesuksen opetuksia siten, kuin ymmärtää ihminen, joka on käynyt läpi saman henkisen Jordan-kasteen kuin Jeesuskin. Sanoohan P. E.: Sama, mikä tapahtui Jeesukselle Jordanilla, tapahtui minulle: tulin kastetuksi. P. E. osaakin näyttää, että Vuorisaarna on henkinen t i e, kuten Jeesus itsestään huomauttaakin: Minä olen tie, totuus ja elämä. — Käännöstyössä on tehty mm. sellainen oikaisu, että autuudenjulistusten järjestys on eräässä kohdassa muutettu parhaimpana pidetyn alkutekstin mukaiseksi. Täten autuudenjulistuksista muodostuu todellinen taivasten valtakunnan portti muodollisestikin, ei vain sisällöltään.

Rinnastaessamme toisiinsa Matteuksessa olevaa Jeesuksen ensimmäistä käskyä ja Pekka Ervastin vastaavaa lyhennettyä käskyä, huomaamme käskyn sisällön viimeksimainitussa tun-

tuvasti selkeytyneen. Matteuksen sanat: "Olette kuulleet sanotuksi vanhan ajan ihmisille: 'älä tapa, sillä ken tappaa, hän on ansainnut oikeuden tuomion'. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion, ja joka sanoo veljelleen: 'raaka', hän on ansainnut sanhedrinin tuomion; mutta joka sanoo: 'sinä hullu', hän on ansainnut tulen gehennan..."; nämä lauseet ja selitykset helposti peittävät itse käskyn. Eihän kristikunta niitä tunnekaan eikä tunnusta seurattaviksi käskyiksi. Sen sijaan Pekka Ervastin lyhennys: Älä suutu, sisältää kaiken, mitä Matteuksessakin tarkoitetaan. Nykyajan ihminen tietää, mitä suuttuminen on. Sama sääntö pitää paikkansa jokaisen käskyn kohdalla: pitkät selitykset jäävät pois ja itse käsky sanotaan nasevan lyhyesti: Älä suutu, Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas, Älä vanno, Älä ole pahaa vastaan ja Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

Ajatelkaamme nyt viidettä käskyä. Matteuksen mukaan luemme: "Olette kuulleet sanotuksi: 'rakasta lähimmäistäsi' ja 'vihaa vihollistasi'. Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoavat" jne. Tässä käskyssä ei puhuta mitään sodasta, vaan ainoastaan vihollisten rakastamisesta. Ja kuitenkin viidennen käskyn henkeen sisältyy sotimattomuus, kuten P. E. toteaa, sillä sana "vihollinen" tarkoittaa toista kansaa ja sana "lähimmäinen" omaa heimoa tai kansaa. Mutta Matteus ei sitä sano, vaan sensanoo Pekka Ervast uudistamassaan käskyssä: Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

Neljännen käskyn näemme P. E:n syventämänä käsittävän koko pahan olemuksen. Kun Jeesuksen Vuorisaarnassa sanotaan: "...älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin; ja jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittasikin...", niin nämä neuvot tarkoittavat selvästi suhtautumistamme pahaan ihmiseen, miten suhtaudumme siihen ns. pahaan, joka tulee luoksemme ulkoa päin. Tämä on myöskin Pekka Ervastin tulkinnan henki, mutta hän syventää käskyn siten, että se tarkoittaa pahaa yleensä, myöskin sitä pahaa (joka onkin oikeastaan varsinainen paha), joka on meissä sisäisesti. Sisässämme oleva paha tahto on varsinainen ja todellinen paha ja P. E. opettaa: älä taistele pahaa vastaan itsessäsikään: ei taistellen, vaan voittaen. Sisäinen paha tahto voitetaan henkisessä työssä ja pyrkimällä ihmisyyteen. — Näissä neljännessä ja viidennessä käskyssä näemme erittäin selvästi Pekka Ervastin uudistuksen.

P. E:n "Jeesuksen salakoulu" on ainutlaatuisen syvä ja sisältörikas. P. E. tulkitsee siinä mm.

Vuorisaanan käskyjä ja Isä meidän -rukousta. Hän kertoo mm., miten jokaisen käskyn noudattaminen avaa tiellä kulkijalle uuden aistin. Näistäkin asioista hän kertoo siten, kuin hän vain selittäisi Jeesuksen opetuksia, mutta juuri tuo "s e l i t y s" onkin P. E:n omaa opetusta. Eihän Matteuksessa kerrota mitään käskyjen herättämistä uusista aisteista, niistä kertoo kokemukseen perustuen Pekka Ervast.

Ensimmäisen, suuttumattomuuden käskyn noudattaminen herättää aistin, jolla voi tajuta toisten ajatuksia. Samoin toisen, puhtauden käskyn noudattaminen avaa salaisen aistin tajuamaan toisten tunteita. Tällainen aistiminen ei rajoitu vain toisiin ihmisiin, vaan myöskin luontoon, eläin- ja kasvikuntaan, ja saattaa avartua todelliseksi ajatus- ja tunnearvojen aistimiseksi. Kolmannen, vannomattomuuden, rehellisyyden ja totuuden käskyn seuraaminen herättää kyvyn tajuta toisten eetteriruumiin ominaisuuksia ja voimia, siis kykyjä ja taipumuksia. Nämä kolme käskyä auttavat noudattajaansa ymmärtämään sekä luonnon että toisten ihmisten sielullista ja henkistä puolta.

Kaksi viimeistä käskyä asettavat noudattajansa suhteeseen näkymättömään maailmaan, sekä taivasten valtakuntaan että siihen näkymättömään maailmaan, jossa ihmiset ovat sieluina kansalaisia. Neljäs eli pahanvastustamattomuuden käskyn noudattaminen johtaa ihmisen oman persoonallisuutensa ulkopuolelle ja kun hän sieltä päin katselee maailmaa ja elämää, niin hän näkee kaiken järjestettynä kosmoksena. Karman järjestys esiintyy hänelle todellisuutena ja hänessä avautuu lopulta jälleensyntymismuisti. Viides eli rakkauden käsky johtaa taivaallisen Isän näkemiseen. Taivastan valtakunta tulee todelliseksi näkymättömässä maailmassa.

Kaikista näistä Pekka Ervast puhuu siten, kuin hän vain selittäisi Matteuksen Vuorisaarnan käskyjä. Totuus kuitenkin on, että tämä on P. E.:n o m a a o p e t u s t a, jolla hän vie meidät tajuamaan entistä syvemmin ihmisen henkistä kasvua. Näistä asioista ei puhuta mitään Matteuksessa, niistä puhuu vain Pekka Ervast. Hän puhuu kokemuksesta; hän on itse kulkenut sekä vanhojen profeettojen että Jeesuksen opetusten jälkiä ja tuntee Tien ja osaa toisia johtaa samaa Tietä. Siksi hän osaa kirjoittaa Isä meidän-rukouksenkin uudelleen. Tuo rukous, joka Matteuksessa esitetään muutamalla lauseella ja on jäänyt kristikunnalle aivan käsittämättömäksi, avautuu Pekka Ervastin esittämänä pahan ja hyvän suureksi tilitykseksi. Hänen esittämänään on mahdollista tunkeutua tuon rukouksen henkeen mietiskelyssä ja asettua oikeaan suhteeseen korkeampaan itseensä eli taivaalliseen Isäänsä.

Mutta P. E. on syventänyt Vuorisaarnan käskyjä vieläkin sy-

vemmin. Nämä käskythän ovat kielteisiä: älä tee sitä ja sitä. Vain viides käsky on myönteinen: r a k a s t a. Mutta P. E. näyttää, että kaikilla käskyillä on myönteinen puolensa: ensimmäisellä käskyllä hyvyys, toisella puhtaus, kolmannella totuus ja neljännellä rauha. Tämäkin paljastus on P. E:n o m a a t y ö t ä, siitä ei puhuta mitään Matteuksessa. — Kun siis Pekka Ervastin julistuksessa on kysymys uudesta uskonnosta, niin on välttämätöntä ymmärtää tämä P. E:n aikaansaama henkisen tien syventyminen, joka ei ole vain eräänlaista Jeesuksen opetusten selitystä, vaan uusien syvyyksien ja arvojen esiinkaivamista elämän pohjattomasta, henkisestä todellisuudesta.

Pekka Ervastin syventämistyön ymmärrettyämme ja sitä sulateltuamme avautuu meille jälleen uusi näköala. Se esiintyy siinä havainnossa, että vaikka nuo kuvailemamme P. E:n opetukset ja selitykset ovat julkisia, eksoteerisia opetuksia, niin pohjimmiltaan ne kuitenkin ovat salaisia, esoteerisia. Ne ovat esoteerisia sen vuoksi, että meidän jokaisen on ne itse löydettävä. Ajatelkaamme vaikkapa suuttumattomuuden käskyä joko siinä muodossa kuin se esitetään Matteuksessa tai P. E:n esittämällä tavalla: Älä suutu. Jokainen tiedämme kokemuksesta, mitä suuttuminen on ja samalla ymmärrämme ja tunnemme, mitä tarkoitetaan suuttumattomuudella. Eräältä kannalta katsottuna suuttumattomuus on meille siis tajuttava, eksoteerinen, aivan kuin julkinen asia tai tila, sillä jokaisella on siitä ainakin hieman kokemusta. Mutta löytääksemme tuon suuttumattomuuden t a k a a tai s i s ä l t ä hyvyyden, käskyn myönteisen sisällön, niin se on sieltä e t s i t t ä v ä mietiskelyn avulla. Jos vain kuvittelemme, että suuttumattomuuden takana tai sisällä piilee hyvyys, niin emme ole vielä löytäneet hyvyyttä, tai jos vain sanomme suuttumattomuuden avaavan meissä aistin tajuamaan toisen ajatuksia, niin se ei ole vielä samaa kuin että niitä tajuaisimme. Uusi aisti on esoteerinen, kunnes se meissä herää. Sama sääntö koskee toisiakin P. E:n opetuksia Vuorisaarnasta. Ne vain näyttävät meistä eksoteerisilta, mutta todellisuudessa ne ovat esoteerisia opetuksia, kunnes kasvatamme ne osaksi itseämme.

Kun näin tutkimme k a i k k i a Pekka Ervastin opetuksia Vuorisaarnasta, kaikkia niitä eri puolia, joilla Vuorisaarnan sisältö ja henki meille avautuu, niin on sanottava, että P. E. on kirjoittanut Vuorisaarnan uudelleen. "Kirjoittaminen" ei ole vain Jeesuksen Vuorisaarnan tulkintaa ja "selittämistä", vaan Pekka Ervast on kaivanut viisautta Elämän suuresta salaisuudesta siitä, mitä Jeesuksenkin Vuorisaarna tulkitsee. P. E. näyttää suurempia salaisuuksia ja syvemmälle luotaavia näkemyksiä. Hän on voinut näin teh-

dä siksi, koska hänellä itsellään on asiasta kokemusperäistä tietoa. — Meillä on nyt käytettävissämme kaksi Vuorisaarnaa, jotka ovat keskenään täydellisessä sopusoinnussa.

Tähän on lisättävä vielä totuuden nimessä, että käytettävissämme on vielä kolmaskin Vuorisaarna. Sen muodostaa J. R. Hannulan kirjallisuus kokonaisuudessaan ja se merkitsee sekä Jeesuksen että Pekka Ervastin Vuorisaarnan käytännöllistä soveltamista. Ajatelkaamme vain esim. J. R. Hannulan "Kysymyksiä ja vastauksia" -kirjasarjan 16. osaa ja lisäksi niitä kysymyksiä ja vastauksia, joita on painettu "Pohjolan Valossa". Niistäkin jo koostuu opas, jolla Vuorisaarnan elämänymmärrys on sovellettu mahdollisimman monipuolisesti käytännölliseen elämään. Samaa elämänymmärrystä on sovellettu käytännölliseen muotoon lisäksi kaikissa J. R. H:n kirjoissa, ja tuo sovellutus koskee sekä yksilöitä että ryhmiä, kansoja ja koko ihmiskuntaa. J. R. H:n kirjallisuus on nautittavaan muotoon valmistettua vahvaa henkistä ruokaa, jota nauttimalla vahvistumme ja kasvamme ihmisyydessä.

V. L.
Pohjolan Valo
1960: 297—300.

1961

"NOOA, DANIEL JA JOB"

Vanhan Testamentin Hesekiel kertoo Herran sanoneen hänelle: "Ihmislapsi! Jos maa tekisi syntiä minua vastaan olemalla uskoton ja minä ojentaisin sitä vastaan käteni ja murtaisin siltä leivän tuen ja lähettäisin siihen nälän ja hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet, ja sen keskellä olisivat nämä kolme miestä: Nooa, Daniel ja Job, niin oman henkensä he vanhurskaudellaan pelastaisivat..., eivät he voisi... pelastaa poikaansa eikä tytärtään; vain itse he vanhurskaudellaan pelastaisivat henkensä".

Tuollainen ilmoitus on luonnollisesti vertauskuvallinen, jolloin edellä mainitut ihmiset edustavat muutamia ihmistyyppejä. Niinpä Nooasta kerrotaan, että hän, pelastuttuaan vedenpaisumuksesta, istutti viinitarhan. Teosofisten opetusten mukaan nykyinen viides juurirotu syntyi vedenpaisumukseen hukkuneen atlantilaisen rodun jälkeen, joten Nooa edustaa myöskin nykyisen juurirodun alkua. — Danielista kerrotaan, että hän oli sangen viisas, hänethän nimitettiin mm. tietäjien päällikköksi. Niinikään hän kertoo erikoisesti "aikojen lopusta" ja ku-

vailee ns. viimeistä tuomiota. — Job oli menestyvä ihminen, mutta samalla erikoisen oikeamielinen ja Jumalaa kunnioittava. Hänet pantiin kovalle koetukselle, hän joutui jopa saatanan rusikoitavaksi, saatanan, joka istui yhtenä jäsenenä jumalien neuvospöydässä.

Nykyisen viidennen rodun kohtalo on sangen merkillinen henkisten voimavuodatusten kannalta. Onhan Kristus lähestynyt ihmiskuntaa, kuten Pekka Ervast opettaa, Kristus, josta sanotaan, että hän on tosi viinipuu. Olemme niinikään saapuneet siihen tuomiokauteen, josta Danielkin puhuu ja saatanan voittaminen — Jobin kohtalo — on tullut päivän polttavaksi. Hesekielin vertauskuvat ovat siis ajankohtaisia.

Herra sanoo, että jos maa, siis maapallon ihmiskunta, tekisi syntiä ja olisi uskoton ja Herra ojentaisi kätensä sitä vastaan, niin vain edellämainitut ihmiset pelastuisivat. Herran käsi kuvaa karmaa, synnin palkkaa. Jos siis karma eli syyn ja seurauksen laki mittaa ihmiskunnalle sen tekojen mukaan, niin edellämainittujen miesten kaltaiset ihmiset vain voivat voittaa karman tuhoutumatta. Näin voisimme asian ymmärtää. On kysymys "maasta", siis maapallosta, koko ihmiskunnasta, ihmiskunnan synnistä ja sen seurauksista. Kuvaus viittaa tuomiokauteen, jonka keskellä elämme.

Nooa oli peltomies, joka istutti viinitarhan. Kun hän samalla edustaa tämän viidennen juurirodun kantaisää, niin sehän merkitsee, että viidennen juurirodun ihmisten pelastus nivoutuu "viininviljelykseen", vertauskuvallisesti tietenkin. Kristus on tosi viinipuu. Henkisen viinin viljelyksessä, Kristusvoittoisessa elämässä, on pelastus tuhosta, jonka ihmiskunnan vaikea karma aiheuttaa. — Mutta Nooalla oli heikkoutensa: hän käytti viiniä väärin, hän juopui, maaten tiedottomana ilman peitettä. Hänen omat lapsensa näkivät tämän ja Nooa kirosi tämän takia oman perillisensä, viininviljelijän perillisen.

Nooan tarina on toistunut tämän viidennen juurirodun tyypillisimmässä edustajassa, nykyisessä viidennessä alarodussa. Tosi viinipuu astui ihmisten keskuuteen Jeesus Kristuksen kautta ja hänessä. Tämän henkisen viinin viljelijöitä ovat Kristuksen seuraajat, kristillinen liike. Mutta Nooan heikkous peri siinä voiton: kristillinen kirkko "juopui" kristinuskosta ja ryhtyi kiroamaan Kristuksen seuraajia. Puhkesivat uskonsodat ja inkvisition hirmut, kidutukset ja polttoroviot. Jeesus Kristuksen moraalioppi, Vuorisaarna, tuli tämän yhteydessä kirotuksi ja kirkko rakentui siksi Baabelin torniksi, jonka vaiheilla tapahtui perusteellinen "kieltensekoitus": kristikunta ei enää tiedä, mitä kristinusko on. — Kun henkisen viinin viljelijät — kristityt — humaltuivat Kristuksen sanomasta, tekivät liiton valtion kanssa

ja "ilman peitettä", julkisesti lähtivät ase kädessä sotimaan "uskonsa" puolesta, niin se oli alkusoitto Baabelin tornin rakennuspuuhissa. Elämme parhaillaan kristillisen kieltensekoituksen ajassa, yhäti pyritään "taivaaseen" hierarkisesti porrastetun, kristinuskoa edustavan "Baabelin tornin" avulla. Mutta Nooan tarina ennustaa, että Herra kauhistui ja hajoitti tornin rakentajat. Tästä saamme sen opetuksen, että henkisen viinin viljelijäin, pelastuakseen kansoja uhkaavasta luhistumisesta, tulee syventyä Kristuksen oppiin, nauttia henkistä leipää ja viiniä sellaisena, kuin se on ihmiskunnalle annettu. Meidän päivinämme se tarjotaan alkuperäisessä puhtaudessaan kristosofisessa sanomassa.

Daniel kuvaa aikojen loppua, nykyisen ajan loppua ja uuden aikakauden alkamista. Hän edustaa "lopunajan" ihmistyyppiä, jonka tulee olla aikansa tasalla, nähdä ajan tapahtumat selvästi, samoin tulevaisuuden henkiset näköalat, jotta ei ensimmäisen vastoinkäymisen tullen lankeaisi elämän ansoihin. Mutta daniel-tyyppiäkin vaanii ansa, se näkyy Danielin kertomuksista. Niin "Jumalaa-pelkääväinen", oikeamielinen ja uhrautuvainen kuin hän olikin, hänen heikkoutensa oli siinä, että hän — kansalliskiihkonsa ajamana — taipui käyttämään selkeänäköisyyttään, älykkyyttään ja henkisiä ja psyykkisiä kykyjään jopa kuninkaan palvelukseen. Hänet lumosi purppura ja kulta sekä ylimmäisen tietäjän maine ja hän alistui palvelemaan kuninkaallista auktoriteettia. Tosin tämä tapahtui hänen oman kansansa tähden, jotta hän pelastaisi israelilaiset vieraan kansan orjuudesta. Mutta hänen menettelyssään oli piirre henkisten kykyjen alentamisesta.

Danielin heikkous toistuu nykyaikana useammalla tavalla. Onhan mm. suggestio, astrologia, selvänäköisyys ... otettu palvelemaan sotaa ja kansallista mahtavuutta. On kerrottu, että useallä diktaattorilla, jopa eräillä tunnetuilla keisareillakin, on ollut omat astrologinsa ja selvänäkijänsä, jotka ovat suunnitelleet rintamahyökkäysten parhaimmat ajankohdat. Näin on henkisiä kykyjä prostituoitu, sota saatu tehokkaammaksi ja yhteiskärsimys suuremmaksi. Tästä saamme sen opetuksen, että "olkaa viisaita niinkuin käärmeet", kuten Jeesus opettaa, mutta pitäkää silmänne ja järkenne avoinna Jumalaan päin. Älkää alistuko maailman auktoriteettien houkutuksiin eikä pakotteihin, vaan etsikää totuutta, ei maallisen eikä taivaallisen palkan odotuksessa. Näin Pekka Ervast opettaa. — P. E:n opetuksia noudattaessamme pysymme oikealla tiellä.

Job kuvaa keskeisesti tämän "lopunajan" ihmisen elämäntehtävää: saatanan voittamista. Jobin tarina kertoo, ettei saatana ole sarvipäinen hirviö, jollaiseksi kristikunta hänet kuvailee, vaan

korkea jumalolento, joka istuu jumalien neuvostossa ja järjestelee kansojen ja ihmisten kohtaloita. — Job oli menestyvä liikeihminen, mutta "Jumalaapelkääväinen", oikeamielinen ja kaikin puolin kunnon ihminen. Hän eli niin täydellisesti kuin osasi oman uskontonsa ohjeitten mukaisesti ja siksi jumalien huomio kääntyi hänen puoleensa. Job asetettiin kestävyyskokeelle ja vaikka Jobia kohdanneet koettelemukset tuntuvat perin karrikoiduilta, julmilta ja inhimillisen kestokyvyn ylittäneiltä, niin kieltämättä Jobin tarina keskittyy sanaan k e s t ä v y y s. Pekka Ervast sanookin, että maapallon ihmiskunnan antama opetus toisten planeettojen olennoille on: k e s t ä ä k a i k i s s a v a i k e u k s i s s a. P. E. huomauttaa, että kun katselee kaikkea sitä vaikeutta, jonka keskellä ihminen elää, niin täytyy ihmetellä ihmisen kestävyyttä. — Mutta Job ei kestänyt. Koettelemukset kävivät hänelle niin ylivoimaisiksi, että hän kirosi jo syntymäpäivänsäkin. Tavallisen ihmisen kannalta Jobin tuskastuminen on hyvin ymmärrettävissä, sillä häneltä puuttui tieto kärsimystensä todellisista syistä. Jobin kirjan kirjoittaja on kuitenkin silminnähtävästi tahtonut painottaa, ettei ihminen saa antaa periksi, hän ei saa väsyä vaikeuksienkaan keskellä, vaan hänen on vaikeudet voitettava. Ihminen voi voittaa saatanan vain kestävällä työllä ja nöyrtymällä, kuten Job lopulta nöyrtyi. Nöyrien ja loppuun asti kestävien henkisten ihmisten esikuvat näemme sekä Pekka Ervastissa että J. R. Hannulassa. He elivät ja tekivät työtä Isän valtakunnan tulemiseksi kaikki vaikeudet voittaen.

Katsellessamme aikamme "lopunajassa" eli tuomiokaudessa elävää ihmistä Hesekielin kuvauksen taustaa vasten näemme, että pelastus saatanan vallasta kätkeytyy Nooa-, Daniel- ja Job-tyyppien voittoihin. Ensinnäkin meistä pitää tulla henkisen viinin viljelijöitä, totuudenetsijöitä. Meidän tulee kylvää sieluumme viinitarha, johon saamme siemenet Vuorisaarnasta. Kristus-viinitarhaa meidän tulee vaalia ja sen hedelmillä ravita itseämme. Niinikään meidän tulee terästää ja valistaa järkeämme kaikin tavoin, jotta aina olisimme henkisesti valveilla, näkisimme selvästi ajan, jossa elämme, näkisimme, että elämme maailmanhistorian käänteentekevimmässä ajankohdassa, tuomiokaudessa. Älköön kulta, kunnia ja valta meitä houkutelko kumartamaan tämän maailman auktoriteetteja, vaan antakaamme kaikki kunnia Jumalalle. Vain hänen tahtonsa olkoon lakimme. — Näiden avujen lisäksi olkaamme kestäviä henkisessä elämässä, vähässä uskollisia, mutta kaikki vaikeudet voittavia, uskollisia loppuun asti, kuten suuret opettajamme ovat olleet. Näin saatamme kestävällä työllä auttaa ihmiskuntaa sen vaikean mur-

rosajan läpi, kestävällä Kristusrakkauden elähyttämällä yhteistyöllä, sillä uusi kosmillis-henkinen luonnonvoima purkautuu auttavana voimana henkisten ryhmien kautta.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 7—9

SODASTA PUHEEN OLLEN

kuulee toistettavan, että sotia on aina ollut ja tulee aina olemaan. Ajatellessamme tilannetta vaikkapa vain muutama vuosikymmen taaksepäin, niin tuollainen ajatus saattoi tuntua melko perustellulta, siihen tuntui olevan pätevät syynsä. Olihan historian kulku johtanut mm. valtioitten muodostumiseen, yhteiskuntien, joiden raja-aidat eivät useinkaan syntyneet luonnollisella tavalla siten, että joukko ihmisiä olisi tuntenut kuuluvansa yhteen ja päättänyt yhteissopimuksesta muodostaa yhtenäisen kansan. Valtiot muodostuivat useimmiten sotien seurauksina, jolloin väkivalloin liitettiin yhteen erilaisia ihmisaineksia ja nämä pakotettiin toimimaan yhteisvastuullisesti. Tällaisesta menettelystä seurasi sisäinen ristiriita, valtiokoneiston sisäinen horjuvaisuus. Näin ollen valtiota oli pidettävä yllä väkivalloin, kuten se oli muodostettukin. Olihan ylläpidettävä sisäistä järjestystä. Järjestyksen valvojaksi tuli aseellinen mahti. — Mutta sisäisessä rikkinäisyydessä elävä yhteiskunta elää pelon vallassa ja pelko kuvastuu myöskin ulkoapäin uhkaavana vaarana. Sotalaitosta oli siis vahvistettava torjumaan ulkoistakin vaaraa. Mutta koska kaikilla väkivalloin luoduilla kansoilla oli sama pelko, niin asevarusteluja oli lisättävä yhä paisuvalla kiihkolla. Seurauksena oli kilpavarustelu. — Jo tämäkin syy näyttää kyllin pätevältä herättääkseen sen uskon, että sotia on aina käyty ja tullaan aina käymään.

Tämän lisäksi on olemassa toisiakin syitä, esim. uskonnolliset eripuraisuudet. Uskontoja on aina ollut, mutta aikojen kuluessa niiden sisäinen henki on sammunut ihmisten vääristelyjen takia. Uskonnosta muodostuu kirkko hierarkisine asteineen ja oikeaoppisuuksineen. On siis taisteltava "vääräoppisuutta" vastaan, on käytävä uskonsotia ja ylläpidettävä uskonnollista vainoa. — Näiden syiden lisänä on ihmisten luonnollinen itsekkyys, omahyväisyys, vallanhalu ... — Tuntuu olevan kyllin päteviä syitä uskoon, että sotia on aina käyty ja tullaan aina käymään, uskoon, ettei sodista koskaan päästä.

Siirtyessämme nykyaikaan nä-

emme merkillisen ilmiön: elämään on tullut uusi viritys, jokin uusi tempo, niin että kaikki ilmiöt pyrkivät jonkinlaiseen täydellisyyteen. Elämän tahti on myöskin kiihtynyt huimaavasti. Sekä tuon täydellisyyteen pyrkimisen että kiihtyvyyden huomaa mm. yhteiskuntaelämän kaikilla aloilla, se on lyönyt leimansa myöskin sotalaitoksiin. Sotakin pyrkii täydellisyyteen omalla tavallaan, saadakseen aikaan perinpohjaisen täystuhon. Sotilasmahtikin on saavuttanut nykyaikana niin perinpohjaisen täydellisyyden, että nekin sodan puolustajat, jotka erikoisesti ovat tuota edellämainittua sanontaa suosineet, jo tunnustavat, että sota on tullut asioitten ratkaisijana käyttökelvottomaksi. Tämän maailman viisaat vaivaavat viisaita päitään loputtomissa kongresseissaan pohtiessaan joko aseistuksen vähentämistä tai sen lopullista poistamista.

Edelläsanotun taustaa vasten pohdimme tilannetta edelleen.

Kristuksen jälkeen puhutaan ns. vanhasta ja uudesta liitosta. Sanotaan, että vanhassa liitossa vallitsee laki ja uudessa liitossa evankeliumi. Uskonnot ennen Jeesusta kuuluivat vanhaan liittoon, kun taas Jeesus Kristuksen uskonto kuuluu uuteen. Näin ollen noilla uskonnoilla on jokin syvällinen ero. Laki on tietenkin elämän oma laki, karma, syyn ja seurauksen laki, eikä ihmisten keksimä säännös. Mutta elämän lait ovat järkeviä, eivätkä "sokeita", kuten usein uskotaan. Näitä lakeja ovat ihmisille tulkinneet enkelit. Sanotaanhan, että Mooseskin sai lain enkeleiltä. Mooses sanoo: älä tapa ja se on järkevästi sanottu. Sillä on tulkittu karmaa. Jos tapat, tulet itsekin tapetuksi. — Uusi liitto eli Kristuksen sanoma sisältää evankeliumin. Siinä on mukana rakkautta, anteeksiantoa, se koskettaa ihmisen sisintä. Kristuksen sanoma ei ole enkeleitten tulkitsemaa elämän viisautta, vaan se on kotoisin Logoksesta. Se on Kristuksen viisautta.

Vaikka uusi liitto onkin avattu ja sen hyvä sanoma julistettu, niin ihmisten on itse mentävä siihen sisälle. Kansat elävät vielä vanhassa liitossa, lain alla ja siihen turvautuen. Näin ollen kansojen olisi ratkaistava lain probleema, karman ongelma, pohtiessaan sotakysymystä. Niiden tulee — koska laki on järkeä — järkevällä tavalla todeta ja tunnustaa: sota on rikos, siitä on päästävä. Kansat eivät osaa ratkaista sotakysymystä vielä tämän syvällisemmin; eivät ne osaa ratkaista sitä uuden liiton hengessä, mutta vanhan liiton henki riittää alussa: järjen äänen pitää päästä kuuluville kansojen elämässä. Jossakin kongressissa täytyy päästä sellaiseen järjelliseen selviöön, että nyt maailman kansat heittävät aseensa. Elämä onkin tullut — kuten Pekka Ervast huomauttaa — hieman vakavammaksi. Näihin asti on leikitty sodalla ja sotasankariudella, mutta nyt on lei-

kit leikitty, nyt on tosi kysymyksessä. Kansoilta kysytään, tahtovatko ne elää vai kuolla.

Totuuden etsijäin ryhmät saattavat ratkaista sotakysymyksenkin edellistä syvemmin, uuden liiton hengessä. Nämä kykenevät sekä yksitellen että yhdessä syventymään Vuorisaarnan henkeen, Kristuksen elämänymmärrykseen. Luopuessaan sodasta, kuten kansojenkin on tehtävä, nämä ryhmät saattavat syventää aseettomuutta siten, että tekevät ratkaisevan täyskäännöksen elämässään. Noin kuvaannollisesti he pistävät miekkansa menneisyytensä hautakummulle — alussa se on passiivista miekasta kieltäytymistä. Tämän tehtyään he — jälleen kuvaannollisesti — pistävät miekan, totuuden miekan, omaan sydämeensä ja ojentavat toisille rakkauden ruusuja. Ihminen kysyy järjellään ja sydämellään, mikä on totta, oikein, sillä mikään muu ei hänelle kelpaa. Kun järki sanoo: tuo on totta, oikein, niin sen totuuden ja oikeuden täytyy alistua sydämen hyväksyttäväksi. Sydän rakastaa totuutta ja oikeutta ja silloin siihen tulee anteeksiantamisen henki mukaan. Kun järki sanoo: oikeus vaatii, että sotaan yllyttäjien pitää saada ansaitsemansa rangaistus, — näinhän kansat oikeuslaitoksineen menettelevät — niin sydän lisää ja "tuomitsee": hekin ovat ihmisiä, tietämättömiä ja sielullisesti sairaita, heitä pitää auttaa ja johdattaa ihmisyyteen. Pahaa ei pidä kostaa pahalla. — Tämä on uuden liiton henkeä. Henkiset ryhmät ja niihin lukeutuvat yksilöt osaavat näin menetellä.

Kristosofinen sanoma kertoo vielä kolmannestakin "liitosta", jollainen on avautunut meidän päivinämme. Sen tunnussana on: älä vastusta sitä, joka on paha, vaan voita paha hyvällä. Tee jotakin hyvää, jotta paha vaimenisi. Teossa on mukana tahto. — Kun olet vanhan liiton hengessä luopunut miekasta ja uuden liiton hengessä syventynyt anteeksiantoon, niin ryhdy Isävuodatuksen hengessä aktiiviseksi luojaksi hyvässä. Ihminen on kutsuttu luojaksi, tekijäksi maailmankaikkeudessa. Siksi elämä kutsuu: rakenna uusi maailma. Älä kuitenkaan ryhdy rakentamaan sitä oman mielimallisi mukaiseksi, vaan ota käteesi Suuren Arkkitehdin piirustukset, Vuorisaarnan elämänymmärrys. Silloin rakennuksesi kestää tuulissa ja tulvissa, sillä se on rakennettu kalliolle. Tee työtä Pekka Ervastin julistaman Maailmanuskonnon puolesta, sillä se on suurin hyvä työ, jota voit tehdä. Siinä sanomassa on ratkaistu kaikki elämän pulmat, sitä sanomaa ihmiskunta tarvitsee, siinä sanomassa on ihmiskunnan pelastus. Uuden uskonnon sanoma on tullut korkeuksista, Suuren Elämän syvyyksistä, aurinkokuntamme sydänmailta. Se ei ole vain enkeleitten tulkitsemaa lain sano-

maa, vaikka se sisältää senkin, kuten Kristuksenkin sanoman. Se on Isän viisautta, majesteettiutta ja voimaa. Siinä on mukana uusi luonnonvoima, puhdistava ja nostava voima, voima, joka vetää ihmistä Isän täydellisyyttä kohti. "Alussa oli teko."

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 39—41.

POHJOLAN VALO

Lehtemme perustamisesta on vierähtänyt pari vuosikymmentä, jona aikana lehtemme on yrittänyt kykyjensä ja voimiensa mukaan olla kristosofian valon viestinä. Lehtemme valistustyö tapahtui viisaan Opettajamme J. R. Hannulan horjumattoman käden tuella aina vuoteen 1956, jolloin hän Isän tahtoa noudattaen siirtyi pois fyysilliseltä tasolta.

Olemmeko osanneet ystävämme J. R. H:n poismentyä pitää korkealla sitä hengen valoa, jonka mahtavana tulipatsaana hän ja ennen häntä Pekka Ervast olivat? Olemmeko kyenneet syventymään kyllin tiiviisti heidän julistamaansa Vuorisaarna-johtoiseen elämänymmärrykseen? Jos olemme, niin on toivoa eteenpäin mennäksemme. Lohdutuksenamme on, että ainakin olemme yrittäneet. Lehtemme on yrittänyt olla lukijoilleen ystävä ja yrittää olla sitä edelleen. Toivomme, että ystävyytemme edelleen lujittuisi, että osaisimme kerran kuukaudessa ojentaa lahjan ystävän kädestä Pohjolan Valon muodossa. Lahja sisältää sitä hengen ravintoa, jota meille ovat tarjonneet ihmiskunnan viisaimmat olennot. Lahjaksi olemme sitä saaneet, lahjaksi antakaamme toisille. Tehkäämme työtä, jotta lehtemme saisi edelleenkin uusia tilaajia, jotta kristosofian valo leviäisi jokaiseen kotiin.

Toinen mieleemme noussut kysymys on: osaammeko kyllin selvästi opastaa ihmisiä kristosofian valoon? — Tätä kysymystä pohtiessamme tulee mieleemme Pekka Ervastin opetus hänen "Christosophia"-kirjassaan. Hän sanoo, että vaikka on käytetty nimityksiä antroposofia eli viisaus ihmisestä ja teosofia eli sellainen viisaus kuin on jumalilla, Mestareilla, niin kristosofia eli sellainen viisaus kuin on Kristuksella, tulee ajan ollen keskeiseksi. Tähän on täysin pätevä syy. Ihmisen yliaistillisilla kyvyillä (antroposofia) saavutetaan kyllä jotakin viisautta ja jumalien eli Mestareitten viisaus (teosofia) on välttämätön valaisemaan maailmankatsomustamme; emmehän pää-

se henkisellä tiellämme eteenpäin, ellei meistä tule Mestarin oppilaita. Ihmisen tie ihmisyyteen on kuitenkin pohjimmiltaan sitä, että Kristus, Isän tajunnassa oleva ihmisyyden ihanne, saisi meissä muodon, kuten Paavali sanoo. Kristus pyrkii esille niin pienemmässä okkultistissa kuin Mestarissakin, koko elämähän on sitä, että Isän tahto siinä toteutuisi, että Kristus saisi muodon. Siis Kristosofia eli Kristusviisaus on kaiken keskus.

Pekka Ervast sanoo mm. vapaamuurareista, etteivät nämä tee kylliksi propagandaa asiansa puolesta. Siis meidänkin tulisi tehdä "propagandaa", ja sitä olemme tehneetkin mm. julkisilla esitelmäilmoituksilla ja Pohjolan Valolla.

Palaamme jälleen Pohjolan Valoon. Kun kristosofiasta täysin tietämätön saa käteensä Pohjolan Valon, niin sanooko tuo nimi hänelle, mistä tässä lehdessä puhutaan? Tuskin sanoo. Hän ottaa käteensä lehden, lukee kenties siitä jonkun kirjoituksen, mutta ellei kirjoitelma sano hänelle, minkä asian puhetorvi tämä lehti on, niin kenties hän tuleekin tehneeksi väärän johtopäätöksen. Olisikohan tilanne korjattavissa sillä, että lehtemme otsikko jo sanoisi, mistä asiasta tässä kerrotaan? Jospa lehtemme nimi olisi KRISTOSOFI. Ilmestyihän yhteisvapaamuurareilta lehti nimeltä Yhteisvapaamuurari, antroposofeilta Antroposofi, Teosofisen Seuran äänenkannattaja on Teosofi ja Ruusu-Risti -järjestön äänenkannattajan nimi on Ruusu-Risti. Jospa lehtemme nimi olisikin Kristosofi, niin tuo nimi jo sanoisi, että tässä puhutaan kenties jotakin Kristuksesta. Näin tekisi lehden nimikin propagandaa asialle ja juuri sille keskeiselle asialle, josta edellä puhuimme: kristosofialle.

Tällaisia mietteitä heräsi mieleemme ja ajattelimme, että kenties jotkut ystävistämmekin haluaisivat näitä miettiä. "Ajatus on teon isä, tunne, rakkaus sen äiti".

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 56—57

SUHTEEMME OPETTAJAAN

Virallistuneessa kristinuskossa esitetään uskonnollinen näkemys tietyllä tavalla höystettynä ja valmiiksi pureksittuna. Tuo näkemys keskittyy Golgatan murhenäytelmään, "uskoon", että Jeesus pelasti ihmiset verellään Jumalan kirouksesta. Kaikki muu "uskoon" liittyvä on korutavaraa ilman merkitystä.

Kaste, ehtoollisseremoniat, kirkonmenot, hautausseremoniat jne. ovat merkityksetöntä puuhaa, sillä vain Golgatan veressä, siihen uskomisessa on pelastus. Virallistunut kristinusko on kerta kaikkiaan valmis, muuttumaton näkemys. Sellaiseksi se on muokattu monen monissa kirkolliskokouksissa. — Jeesuksen asema Jumalan Poikana esitetään valmiina dogmina — ensimmäiseksi.

Pekka Ervast esittää aivan päinvastaisen näkökannan suhteestamme henkiseen Opettajaan, näkökannan, joka on elävää elämää ja käytäntöön saatettuna asteittain syvenevää. Oikea asenne on se, ettei meillä pitäisi olla edeltä päin omaksuttua uskomusta esim. Jeesus Kristuksen henkisestä ja okkultisesta asemasta. Jos sellaisen omaksumme, niin se ei perustu tietoon, vaan se on sokea uskomus. Ainoa todellinen, minkä alussa tiedämme Jeesuksesta, ovat hänen opetuksensa, sillä niistä voimme lukea evankeliumeissa, verrata niitä toisten henkisten opettajien opetuksiin ja näin tehden ymmärtää Jeesuksen opetusten syvyyden. Siksi Hän voi olla meille ystävä, viisas toveri ja veljemme, joka osaa neuvoa ja opastaa. Jeesus Kristus voi tulla meille parhaaksi ystäväksi alussa, sillä miten muuten osaisimme häneen uskoa ja hänen opetuksiaan noudattaa. — Tämä on viisain, terveellä talonpoikaisjärjellä ymmärrettävä asenne, jossa ei ole jumaluusopillista sivumakua.

Vasta myöhemmin — sanoo P. E. — tulee Mestarin opetusten noudattajalle ajankohtaiseksi ymmärtää myöskin hänen henkistä ja okkultista asemaansa Valkoisessa Veljeskunnassa. Tämä johtuu siitä, että oppilaan suhde opettajaansa syvenee ajan ja henkisten ponnistusten ansiosta. Oppilas joutuu laajentamaan käsitystään opettajansa tehtävästä. Alussa opettajan opetukset keskittyvät pääasiallisesti oppilaaseen itseensä, mutta myöhemmin tulevat hänen elämänsä sisällöksi toisetkin ihmiset, ehkä lähinnä Mestarin muut oppilaat. Mestarin työkenttä käsittää paljon ihmisiä, ehkä koko ihmiskunnan, joten hänen asemansakin täytyy olla erikoislaatuinen. Kenties hän on pannut alulle henkisen liikkeen, ehkä suuren uskonnon. Silloinhan hänen viisautensa täytyy olla valtava ja hänen rakkautensa oppilaan vähäisemmälle tajunta-alueelle melkein käsittämätön. Opettajan suuri valo tulee oppilaalle sitä kirkkaammaksi, mitä nöyremmin ja aktiivisemmin hän yrittää Mestarinsa opetuksia noudattaa. — Tällainen kasvu on luonnollista tajunnan laajentumista, josta sokea usko on kaukana. P. E. sanookin, että Jeesus Kristuksen luo tullaan toisten uskontojen kautta. Ellemme ymmärrä vanhempien uskontojen opetuksia, ellemme ymmärrä Buddhaa ja hänen sanomaansa, emme pääse sisälle Jeesus Kristuksen sanomaan.

Näistä syistä Pekka Ervast te-

ki ainutlaatuista työtään selvittäen Jeesus Kristuksen erikoisasemaa ja henkistä tehtävää. Jeesus Kristuksen saavutuksiin sisältyi mm. se, että maapallon entinen korkein johtaja, Saatana, sai korkeamman minän ja tuli lunastetuksi. Tällaiseen saavutukseen ei ollut mahdollisuutta enkeleillä, vaan ainoastaan Logoksen Poika-ryhmän johtajalla, joka Jeesus Kristus oli. Sekä tämä että monet muut paljastukset Jeesuksen erikoisasemasta antavat taustan hänen tuomalleen uskonnolle, asettaen sen Pyhän hengen uskontojen, enkeleiltä saadun viisauden yläpuolelle. (Saihan Mooseskin lain enkeleiltä). Ilman Jeesus Kristuksen erikoisaseman paljastusta jäisi hänen julistuksensakin täyttä arvoa vaille.

Samoista syistä J. R. Hannula paljasti Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman. P. E. puhui siitä, että nyt on tullut uskontojen korkeampi minä ihmiskuntaan, sellainen täydellinen uskonto, jonka epätäydellisiä persoonallisuuksia entiset uskonnot ovat. Tämä oli P. E.:ltä sangen merkillinen ilmoitus, sillä se asetti sen uskonnon, jota hän nimitti Maailmanuskonnoksi, erikoisasemaan toisten uskontojen rinnalla. Toisaalta tiedetään, ettei mikään uskonto ole syntynyt tyhjästä, vaan jokaisella uskonnolla on perustajansa, siis myöskin P. E:n mainitsemalla Maailmanuskonnolla. Kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle" Pekka Ervast luonnehtii, miten teosofinen sanoma paljastaa uuden uskonnon ääriviivat, niin että teosofian avulla päästemme sisälle Maailmanuskontoon. Lisäksi P. E. puhuu toisessa yhteydessä uudesta Opettajasta, joka perustaa uuden uskonnon ja sanoo, että hänellä, Pekka Ervastilla, on ollut lapsesta asti sitä viisautta ja tietoa, jota tuo Opettaja julistaa. Voiko enää sen selvemmin sanoa: tuo uusi Opettaja, uuden uskonnon, Maailmanuskonnon, julistaja oli Pekka Ervast itse. P. E:n omiin opetuksiin vedoten J. R. Hannula paljasti Pekka Ervastin aseman, koska P. E. ei itse voinut sen selvemmin itseään esittää. J. R. H:lla oli esityksensä tukena P. E:n kirjallisuus, josta on sanottava, että puu tunnetaan hedelmistään, siis Pekka Ervastkin tunnetaan hänen omista opetuksistaan. P. E:n aseman paljastaminen oli välttämätöntä, jotta ymmärtäisimme hänen sanomansa erikoisaseman toisten uskontojen rinnalla, sen erikoisaseman, että P. E:n opetuksissa on ratkaistu kaikki elämän pulmat. Tällaiseen jättiläistyöhön kykenee vain uskontojen korkeamman minän ilmentäjä.

Tuollainen jättiläistietous on välttämätöntä nyt, jolloin ihmiskunta on saapunut maailmanhistorian ratkaisevimpaan käännekohtaan, tuomiokauteen. Ihmiskunnan tila on vakava, sillä kuolema uhkaa maapalloa ja sen ihmiskuntaa. Nyt on Logoksen suurin apu tarpeen, nyt oli Isäryhmän johtajan inkarnoiduttava. Planeettamme on astumassa

kirkastuksen tielle ja ihmiskunnan on opittava sopeutumaan ajan ja olosuhteiden vaatimukseen. — Kaikki tämä ja paljon muuta sisältyy Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman ymmärtämiseen, siihen, mikä asettaa Maailmanuskonnon oikealle jalustalleen. Nämä asiat selvitti meille J. R. Hannula.

Koska henkinen elämä ei ole kuin seisova lammikko, vaan kuin virtaava vesi ja pulppuava lähde, niin aikanaan joutuu totuudenetsijä miettimään, mistä johtui, että J. R. Hannula osasi puhua noin. Jos emme säikähdä kysymyksemme edessä, vaan mietimme rauhallisesti, niin meille selviää: puu tunnetaan hedelmistään, opettaja opetuksistaan. Tutkiessamme J. R. Hannulan opetuksia, huomaamme, että niissä puhuu paljon kokenut sielu, viisas ihminen, joka on katsellut mm. ihmissielun jokaisen kolkan, tutkinut sen enkelit ja demoonit, aukonut sen solmut ja sekavat vyyhdet. Tämäkin havainto jo kertoo, että olemme tekemisissä tietäjän kanssa, jolle Pekka Ervast ei suinkaan ollut tuntematon suuruus. Hän ymmärsi, että Pekka Ervast, kuten Jeesus tai Buddha, oli kypsä hedelmä ihmiskunnan puussa, kypsä hedelmä, joka ei enää synny uudestaan, ei ainakaan nykyisen suorituksensa toistajana.

Edellä sanottu on ymmärrettävissä siten, että planeettamme ihmiskunta käsittää useamman luomispäivän ihmiskunnat, niiden sielut. Paitsi sitä tavallista ihmiskuntaa, joka syntyi eläinkunnasta kolmannen luomispäivän lopulla ja nykyisen luomispäivän alussa, on täällä kouluaan jatkamassa sieluja kolmen edellisen luomispäivän ihmiskunnista: saturnus-, aurinko- ja kuukaudesta. Kun elämä planeetallamme saapui ratkaisevaan käännekohtaansa, ruumistuivat noiden kolmen edellisen luomispäivän valiot, korkeimmat vihityt, aurinkokuntamme Logoshierarkioiden johtajina, suorittamaan korkeita vihkimyksiään fyysillisessä maailmassa. Nämä korkeimmat vihityt tunnetaan nimillä Gautama Buddha, Jeesus Natsarealainen ja Pekka Ervast. Heidän kauttaan vuodattautuivat ne henkiset voimavirrat, jotka aikaansaivat planeettamme kääntymisen ylöspäiselle kaarelleen. He edustivat Logosta ja siksi he olivat kypsiä hedelmiä, eivätkä synny uudestaan. Heidän työnsä oli kertakaikkinen apu, he viitoittivat tien ihmiskunnalle. Sitä tietä meidän on kuljettava.

Mutta ihmiskunnalla tulee olla Johtaja, joka osaa meitä jatkuvasti muistuttaa ja kehottaa astumaan jo viitoitetulle tielle. Ilman sitä apua annettu viisaus unohtuu. Korkeinkin viisaus jää hedelmättömäksi, ellei sitä toteuteta. Nyt olemme saapuneet ratkaisevasti toteuttamisvaiheeseen, annettu viisaus, elämänoppi, on saatava käytäntöön. Ihmiskunnalla on tämä tehtävä edessään. Osatakseen johtaa ihmiskuntaa, on tuon Johtajan ol-

tava muuta ihmiskuntaa edellä. Hänen täytyy nyt jo olla siinä kehitysvaiheessa, jossa ihmiskunnan enemmistö on vasta seitsemännen juurirodun lopussa. Siksi häntä voidaankin nimittää seitsemännen juurirodun korkeimmaksi vihityksi, sillä hän on nyt jo kulkenut päähän asti sen henkisen tien, jonka päätekohdan suuri ihmiskunta saavuttaa ehkä seitsemännen juurirodun lopussa. Tuo nykyisen ihmiskunnan valio on käytännöllisesti mukana jatkuvasti, "jotta annettu opetus mahdollisimman hyvin ymmärrettäisiin, sulatettaisiin ja käytännöllistettäisiin". — Tunsimme tuon ihmiskunnan valiosielun viimeisimmässä ruumistuksessaan kantavan nimeä J. R. Hannula.

Tämä viimeinenkin vaihe on välttämätön ymmärtää, sillä J. R. Hannulan elämäntyö liittyy elimellisesti aikamme käännekohtaan, Saatanan voittamiseen ja uuden uskonnon synnyttämistyöhön.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 71—74.

SAKRAMENTEISTA

Sakramentiksi sanotaan sovittua tapaa käyttää fyysillisiä elementtejä uskonnollisten toimitusten yhteydessä. Esim. kasteen sakramentissa käytetään vettä, ehtoollissakramentissa leipää ja viiniä, viimeisessä voitelussa öljyä jne. Sakramentteja on käytetty mm. mysterioissa vanhan liiton aikana, joten ne eivät ole kristillistä alkuperää. Sakramenttien käyttö perustuu siihen uskoon, että määrätyillä menoilla pyhitetyt elementit ovat tehokkaita välineitä ihmisen muuntamisessa paremmaksi ihmiseksi, tai sitten sakramentit käsitetään vain vertauskuviksi. Mutta koska niillä on sangen vanha pohja menneisyydessä, niin täytynee sakramentteihin sisältyä syvän totuuden.

Ajatellessamme esim. Paavalin seurakunnissa käytettyjä sakramentteja, saatamme ymmärtää niiden pyhyyttä pelkkinä vertauskuvinakin. Silloinhan ei ollut kirkkoja nykyisessä merkityksessä, joten sakramentitkaan eivät olleet julkisia, jollaisiksi ne myöhemmin muodostuivat. Silloin kokoontui harras joukko seurakunnan "täydellisiä" yhteen eikä kukaan ulkopuolinen saanut olla häiritsemässä. Uskovien yhteisolo oli pyhä ja vakava, ja seurakunnan vanhimmat toimeenpanivat sakramentin. Se oli ainakin pyhä vertauskuva pyhistä asioista ja se oli omiaan kohot-

tamaan tunnelmaa ja nostamaan ajatukset pois elämän jokapäiväisyydestä niihin asioihin, jotka ovat kotoisin ikuisuudesta. — Tällaista taustaa vasten saatamme ymmärtää sakramenttien maagillisuuttakin, jollaisiksi ne muodostuivat silloin, kun niiden toimeenpanijoina olivat henkisesti valveilla olevat veljet, ennen muita Paavali itse. Paavali varoittikin suhtautumasta sakramentteihin kevytmielisesti, sanoen että monet ovat sakramentteja väärin käyttäen nukkuneet kuoleman uneen. — Pekka Ervast antaa sakramenteista monipuolisen selityksen.

Sakramenttien takana oleva syvempi todellisuus on kuitenkin se, että Kristusta seuraava ihminen kokee mm. kasteen sisäisenä, henkisenä kokemuksena, joka muuttaa hänet työkykyiseksi Mestarin palvelijaksi. J. R. Hannula mainitsee ihmisen tulevan henkisen kasteen koettuaan henkisesti synnyttämiskykyiseksi, siis luovaksi työntekijäksi Mestarin viinimäessä. Paavalikin sanoo synnyttäneensä oppilaansa evankeliumin kautta Kristuksessa.

Pekka Ervast opettaa, että kasteen edellä tapahtuu uudestisyntyminen. "Luonnollinen" järjestys henkisissä kokemuksissa on, että uudestisyntyminen on ensimmäinen henkinen kokemus, jota seuraa aikanaan kaste, sitten kirkastus ja viimeisenä kokemuksena Golgata. Mutta kun on kysymyksessä vanha sielu, jolla on jo vanhan liiton tiellä saavutettuja vihkimyksiä, tai ihminen on jo entisissä ruumistuksissaan kokenut näitä uuden liiton tiellä saavutettavia kokemuksia, niin hänelle voi tulla jossakin ruumistuksessa useampia kokemuksia samanaikaisesti. Hän voi kokea esim. uudestisyntymän ja kasteen samalla kertaa. Silloin ne saavat toisenlaisia muotoja, sillä ne ovat tavallaan jälleensyntymismuistia. Niinpä Paavalin Damaskuskokemuksessa näemme selvästi uudestisyntymisen, kasteen ja kirkastuksen merkit. J. R. Hannulan vastaavanlaisessa henkisessä kokemuksessa olivat uudestisyntymisen ja kasteen merkit, sillä J. R. H. tuli kokemuksensa jälkeen henkisesti synnyttämiskykyiseksi, aktiiviseksi, luovaksi työntekijäksi. Hänen henkisen kasteensa täydennykseksi tuli v. 1918 tapahtunut aseista kieltäytyminen, jolloin hän kuoleman edessä kruunautui aseettoman sivistyksen palvelijaksi.

Sakramenttien salainen pyhyys johtuu siitä, että ihminen on ulkoiselta luonnoltaan sisäisen olemuksensa vastaavaisuus. Siksi Jeesuskin puhuu henkisestä ruoasta, joka tulee Jumalalta. Samoin kuin ulkoinen ruumiimme rakentuu ja pysyy työkykyisenä fyysillisen ruoan ansiosta, samoin sisäinen ruumiimme tarvitsee kasvaakseen ja pysyäkseen työkykyisenä henkistä ravintoa.

Pekka Ervast kertoo näistä ihmisen salaisuuksista sellaista, mitä ei ole ennen opetettu. Hän kuvailee, että ihmisen kuolematon

keskus, se sisäinen olemus, joka muodostaa hänen maailmankehänsä, on luonnoltaan aineellinen. Se on ihmisen maailmanmuna, kuolematon keskus, aurinen muna, jota on nimitetty myöskin syyruumiiksi. Tämä auramuna on koostunut fyysillisestä aineesta, hienoimmasta eetteristä, muistieetteristä. Se on perin salaperäinen, eikä siitä ole paljon puhuttu, mutta se on se prinsiippi, josta aikanaan muodostuu kirkastettu ruumis, ihmisen kuolematon käyttöväline. Se on sen taivaallisen ihmisen alkutyyppi, josta kerran tulee käyttöväline kaikilla elämän tasoilla. Koska se on luonnoltaan aineellinen, niin se kasvaa ja tulee vaikuttavaksi tekijäksi henkisestä ruoasta. Tämä on ehtoollissakramentin okkultinen perusta.

Henkinen ruoka on Vuorisaarnan moraali. Se tähtää siihen, että veljeyden henki kasvaisi ruoan nauttijassa. Veljeys, veljesrakkaus, on fyysillisen maailman ensimmäinen totuus, sillä rauha ja harmonia, keskinäinen ymmärtämys, tekee yhteiselämän mahdolliseksi. Sota, eripuraisuus ja rauhattomuus repii ja raatelee, sopusointu ja veljesrakkaus rakentaa. Ihmiskunnan tehtävänä on rakentaa maan päälle rauhan valtakunta, paratiisi. Se on elämän tahto. Sen rakentaminen tapahtuu henkisen kasvun kautta. Yksilöiden on kasvaminen ihmisyydessä, jotta osaisimme keskinäisessä veljeydessä luoda paratiisia. Rakkauden tulee vallita yhteiselämässä. Mutta suuret joukot eivät vielä sellaiseen kykene. Siihen on mahdollisuudet vain niillä henkisillä työryhmillä, jotka pyrkivät Vuorisaarnan elämänymmärrykseen. Yhteistyössä henkinen ruoka valmistuu nautittavaan muotoon, toisin sanoen: Vuorisaarnan henki käytännöllistyy, veljet saavat tuntea ja kokea toistensa rakkautta. Veljesrakkaus muuttuu tällöin sellaiseksi henkiseksi ravinnoksi, joka rakentaa kuolematonta ruumista.

Tämä henkinen todellisuus heijastuu vuorostaan aineelliseen elämään. Kun joukko Vuorisaarnan moraalia käytännöllistäviä veljiä kokoontuu yhteisaterialle fyysillisen ruoan pariin, niin siitä ateriasta voi tulla sakramentti. Tällöin ateria on toisaalta pyhä vertauskuva henkisestä ravitsemisesta, toisaalta se on yhteiselämää sitova voima. Siksi alkuseurakunnissakin otettiin käytäntöön yhteisateriat. Vahvistumisen ehtona on luonnollisesti se, että osanottajat ovat tietoisia pyrkimyksissään tulla yhä kykenevämmiksi Mestarin palvelijoiksi. Tällaisissa aterioissa yhtyvät hengen- ja ainemaailman voimat ja niistä tulee maagillisia, rakentavia tekijöitä.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 103—105.

Elämme uuden uskonnon aamunkoitossa. Uskontoa, joka meidän ajallamme on julistettu, nimitetään Maailmanuskonnoksi. Se on, kuten Pekka Ervast sitä luonnehtii, uskontojen korkeampi minä, jonka persoonallisuuksia entiset uskonnot ovat.

Uusi uskonto nojaa pahanvastustamattomuuden kulmakivelle. Pahanvastustamattomuus merkitsee o l e m i s t a. Siinä eläminen ei ole sanoja tai hedelmättömiä tekoja, sillä kun ihmi-, nen o n, niin hän elää tahdossa ja hänen tekonsa kuvastavat hänen sisäistä tilaansa, sitä, mitä hän todellisuudessa on. Pahanvastustamattomuus on uskon elämää; se on uusi suhtautuminen pahaan. Vanha käsityksemme on ollut, että pahaa pitää vastustaa, sitä on taistelulla hävitettävä. Emme ole suvainneet pahaa. Mutta uusi uskonto sanoo, ettei ole kahta mahtia. On vain yksi Jumala, josta kaikki olevainen on syntynyt. Siis myöskin pahan synty on Jumalasta, samasta alkulähteestä, josta me ihmisetkin olemme lähtöisin. Kun taistelemme pahaa vastaan, niin taistelemme Jumalaa vastaan ja samalla itseämme vastaan, koska mekin olemme syntyneet Jumalasta. Pahan vastustamisessa piilee tuhon siemen. — Tämä käsitys on vielä perin uusi ja tuntematon, vaikka jo Jeesus Kristus puhui siitä lähes pari vuosituhatta sitten. Yritämme tarkastella pahanvastustamattomuutta eräältä kannalta.

Sfinksi ja pyramiidi muodostavat yhdistelmän, joka kuuluu maailman vanhimpiin rakennelmiin. Mahtavana, kohti korkeuksia kohoaa suuri pyramiidi vieläkin, kuin loputtoman ajan symboli. Sen pohjapinta-ala käsittää useita hehtaareja ja korkeutta sillä sanotaan olevan lähes puolitoista sataa metriä. Ovatpa eräät laskeneet, että siinä on kiveä niin paljon, että siitä tulisi kaksi metriä korkea ja puoli metriä vahva aita Suomen ympäri. Suurimmat kivet painavat monta tonnia ja rakennusaineet on tuotu kaukaa vuoristosta. Suuri pyramiidi on ihme nykyisellekin insinööritaidolle. H. P. Blavatsky sanoo suurimman pyramiidin iäksi noin kolmekymmentä tuhatta vuotta.

Sfinksillä on ihmisen pää, leijonan eturuumis, härän takaruumis ja kotkan siivet. Se kuvaa ihmisen ristiä eläinradassa: ihminen eli Vesimies ylinnä, Jalopeura alinna ja näiden muodostaman viivan kanssa ristissä on Härkä ja Kotka eli Skorpioni. Mutta voisimme sanoa niinkin, että sfinksi kuvaa henkisesti treenaantumatonta, siis tavallista ihmistä, jossa on eläin voitolla. Sielullisesti katsottuna ihmisessä on vielä enemmän eläintä kuin inhimillisyyttä.

Sfinksin sanotaan alkuaan muodostaneen oven pyramiidiin,

sillä pyramiidiin kuljettiin sfinksin kautta. Pyramiidi oli koulu, mysteriolaitos, jossa tavallisesta ihmisestä muokkaantui henkisen treenauksen avulla vihitty. Pyramiidi oli siis Temppeli. Temppelikäsitteeseen sisältyy se ajatus, että ihmisen tulee kasvaa kiveksi Jumalan Temppeliin. Näin ollen pyramiidi kuvaa ihmiskuntaa Temppelinä ja sen kivet ihmisyyden mitan täyttäneitä ihmisiä. Kun tavallinen ihminen, jossa on eläin voitolla, uskaltautui kulkemaan sfinksin kautta pyramiidiin, niin hänestä saattoi kasvaa kivi ihmisyyden Temppeliin. Suuri pyramiidi on siis myös ennustus tulevaisuuden ihmiskunnasta, jolloin Jumalan Temppeli toteutuu maan päällä.

Pyramiidi neljine, kolmiomuotoisine pintoineen kuvaa luomispäivämme neljää juurirotua ja niiden saavutuksia henkisen kasvun tiellä. Nuo saavutukset huipistuvat pyramiidin huippukiveen. Pyramiidin yläosa on maasta katsottuna ylimpänä ja näkyy kauimmaksi. Se on kauimpana tavallista ihmistä. Yläosa aivan kuin loittonee pois tavallisen ihmisen ulottuvilta, kun sitä vastoin alaosa on ihmistä lähinnä. Katselijan huomio kiintyy tietenkin loistavaan yläosaan, kun sitä vastoin pohjimmaiset kivet näyttävät vähäarvoisemmilta. — Tällainen asetelma kuvaa sattuvasti vanhan liiton elämännäkemystä. Muutamat harvat ihmiset saattoivat nousta henkisen itsekasvatuksen tiellä korkealle ja loistaa viisaudellaan, mutta heitä oli vähän, kuten kiviä pyramiidin yläosassa. Muut ihmiset saivat tyytyä vähempään viisauteen ja pysytellä lähellä tavallista ihmiskuntaa, kuten kivet pyramiidin alaosassa. Pyramiidikoulussa ihminen kasvoi ihmisenä jumalaksi, mutta Jumala ei tullut siellä ihmiseksi.

Pyramiidissa on myös pohjapinta, vaikka se ei näy ulospäin. Pohjapinta on laajin. Rodullisesti se kuvaa tulevaisuutta, ainakin viidettä juurirotua, jonka valtakausi pyramiidia rakennettaessa oli vielä tulevaisuudessa. Näkymättömänä se kuvaa sitä elämän salaisuutta, joka tulevaisuudessa toteutuu. Se kuvaa myös suurta ihmiskuntaa, jonka vaikein tehtävä on vielä edessäpäin ja on ihmiskunnan itsensä ratkaistava.

Uusi liitto muutti tätä vertauskuvaa. Jeesus Kristus sanoi, että se kivi, jonka rakentajat ennen hylkäsivät, on tehty kulmakiveksi. Huippukivestä tuli Temppelin peruskivi. M o r a a l i n a kulmakivi merkitsee pahanvastustamattomuutta. Pekka Ervast opettaa, että pahanvastustamattomuus oli ennen saavutus, joka oli kuin kruunu vihityn päässä. Sitä kuvasi pyramiidin huippukivi. Rakentajat, vanhan liiton tiellä kulkijat hylkäsivät pahanvastustamattomuuden sillä se oli liian korkeata moraalia tavalliselle ihmiselle. Mutta uudessa liitossa siitä tuli henkisen elämän lähtökohta, siis kuvaannollisesti pyramiidin alimmainen kivi.

Henkisessä elämässä on tapahtunut täydellinen mullistus. Nyt on aivan tavallisen ihmisen otettava lähtökohdakseen pahanvastustamattomuus, astuessaan ihmisyyden tielle. Arvot ovat muuttuneet.

Mikä salaisuus tähän muutokseen sisältyy?

Salaisuus on siinä, että Temppelin alimmaiset kivet kantavat koko pyramiidin painon. Niiden arvo on kestävyydessä. Ne eivät loista komeudellaan eivätkä näy kauaksi, sillä ne ovat niin perin lähellä. Alimmaiset kivet ovat aivan kuin inhimillisempiä, mutta niiden taakka on suurin ja ilman niitä koko rakennus luhistuisi.

Sama seikka pätee siihen henkiseen Temppeliin, jonka ihmiskunta muodostaa ja jonka kiviä ovat ihmiset. Heidän voittonsa on kestävyydessä, uskollisuudessa palvella Mestaria, kestää vaikeuksissa ja tehdä työtä. Paino heidän päällään on valtava kuten pyramiidin alimmaisilla kivillä, mutta heidän voittonsa on maailman voittamista.

Pyramiidi on hyvä vertauskuva ihmiskunnasta, joka pyrkii inhimilliseen täydellisyyteen. Ihmiskuntahan käsittää eriasteisia sieluja, nuorempia ja vanhempia. Vanhemmat ovat olleet ihmisiä jo edellisissä luomispäivissä, ihmisiä siinä merkityksessä, että he ovat ajattelevia olentoja. Heidän kulkunsa kohti enkelijärjestöjä tapahtui vanhan liiton tietä pitkin, sillä muuta tietä ei ollut. He tulivat ihmisinä jumaliksi, jota ylöspäin suipponeva pyramiidi hyvin kuvaa. Pyramiidissa on paljon kerroksia, kuvaten ihmisten eriasteisia kehitysvaiheita. — Mutta Jumala on samalla pyrkinyt kohti ihmiskuntaa, pelastaakseen sen valtaenemmistön. Lopulta Kristusvoimat saavuttivatkin "alimmat kivet", suuren ihmiskunnan. Tämä tapahtui Jeesus Kristuksen suuressa Jumalan poika-vihkimyksessä Jordanilla. Kristus toi moraalinsa suuren ihmiskunnan sieluun; vihityn kruunu, pahanvastuatamattomuus, laskeutui tavallisten ihmisen ulottuville. Pahanvastustamattomuus tuli aktiiviseksi tekijäksi Pekka Ervastin Jordankastekokemuksessa. Tämä merkitsee, että ihmisyyden Temppelin rakennuskiveksi ei enää kelpaa muu kuin pahanvastustamattomuus. Nyt ei ihmisen tule pyrkiä ihmisenä jumalaksi, vaan Jumalan pitää hänessä tulla ihmiseksi. Tämä muutos vaati uuden peruskiven, sillä sen varassa on koko Temppeli. Ihmistä ei ole kutsuttu loistamaan persoonallisessa täydellisyydessään ja nousemaan pyramiidin huipulle, kuten vanhan liiton aikana, vaan ihmisyyden voitto on siinä — kuten Pekka Ervast sanoo — että "kuolisimme pois turhanpäiväisestä persoonallisuudestamme, jotta Kristus voisi meissä elää". Kristuksen voitto meissä on ihmisyyden voitto. Ihmisten päämäärä ei ole nyt se, että heistä tulisi "ruhtinaita", "valtoja", "mahteja", "herrauksia" ja "valtaistuimia", kuten noita päämääriä ni-

mitettiin vanhan liiton tiellä, vaan päämäärä on ylempänä, ainakin "harmonian" ja rakkauden" herrauksissa ja siitä ylöspäin. Ihmiskuntahan kuuluu Logoksen Poika-ryhmään. Mutta "ylempänä" oleminen ei merkitse mahtavuutta, vaan suurempaa kykyä palvella. — Uusi päämäärä, uusi perusta on annettu tässä viidennessä juurirodussa, jota pyramiidin pohjakerros niinikään kuvaa. Tuo päämäärä on ollut nähtävissä vasta Jeesus Kristuksesta lähtien, ja Pekka Ervastin saavutuksessa siitä tuli henkisen elämän lähtökohta. Tämä näkyy siinä, ettei enää voida rakentaa väkivallalle, sodalle, sillä kilpavarustelu ruhjoo sen, mikä rakennetaan. Ei kansoja pelasta enää asemahti, vaan niiden on löydettävä uusi pohja yhteiskuntiaan rakentaessaan. Tätä pohjaa maailman kansat ovat parhaillaan pakotetut etsimään, pakotetut, sillä ne näkevät edessään yhteistuhon.

Yksilöt ovat kuitenkin suurten joukkojen edellä siinä, että niillä on mahdollisuus astua henkisen elämän kaidalle tielle ja ottaa pahanvastustamattomuus lähtökohdakseen. Tällöin yksilö nöyrtyy elämän edessä tajutessaan, ettei hänen päämääränsä ole loistaa muita ylempänä, vaan tarkoitus on, että hänestä tulisi nöyrä Vuorisaarnan Mestarin palvelija. Mutta tuo nöyryys ei ole matelemista maailman auktoriteettien edessä, vaan kestävää henkistä työtä, kaikissa vaikeuksissa voittamista. Hänestä pitää tulla kuin suuren pyramiidin peruskivi, joka kestää suuressa puristuksessa ja samalla kantaa ihmiskunnan Temppelirakennusta. — Viimeiset tulevat ensimmäisiksi.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 136—139.

USKO, TOIVO JA RAKKAUS,

ollessaan elävää elämää, voivat saada syvällisen aatteellisen sisällön ja fyysillisen muodonkin. Tämä näkyy Pekka Ervastin eräistä kirjoista. J. R. Hannula mainitsee neljä P. E:n kirjaa: Christosophian, Tähtikoulut, Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa ja Vuorisaarnan, jotka ovat P. E:n kirjallisuudessa keskeisiä ja joiden ympärille ryhmittyvät muut P. E:n kirjat. Kolme ensinmainittua kirjaa muodostavat kuin henkisen Temppelin pylväät, Vuorisaarna-kirjan muodostaessa alttarin.

Eräältä kannalta katsoen nuo Temppelin kolme pylvästä ovat

usko, toivo ja rakkaus. Usko Jumalaan, hyvän voimaan, on henkisen elämän lähtökohta, se on ensimmäinen pylväs. Toivo on toinen pylväs, toivo siihen, että Tiellä kulkija etenee, mikäli ponnistaa ja työtä tekee. Mutta vasta rakkaus Jumalaan, ihmisyyteen, Mestariin... tekee kaiken hedelmälliseksi, pitää koossa, tekee yhteistyön mahdolliseksi — se on kolmas pylväs. Jokainen pylväs saa voimansa Kristuksesta, Alttarista, ja uhraa myöskin aikaansaannoksensa Alttarille.

Christosophia-kirja edustaa uskoa, se on Kristusviisauden lähdekirjoja. Siitä saamme tietää, mitä on usko Jumalaan, miten se herää ja mihin se johtaa. Siitä saamme tietää, mitä Kristusviisaus on.

Tähtikoulut-kirja on toivon ruumiillistuma. Siinä esitetään kansantajuisesti vihkimyksen tie. Vaikka tuo tie on pitkä ja inhimilliseltä kannalta katsottuna ylivoimainen kulkea, niin saamme tietää, että siinä viitoitettu Tie on ihmisten kuljettavaksi tarkoitettu, että se on kuljettavissa ja että jokainen tulee sen ennemmin tai myöhemmin kulkemaan. Tämä antaa toivoa. Se mikä ihmiselle on mahdotonta, on mahdollista Jumalalle — ja ihminen on Jumalan poika.

"Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa" ruumiillistaa rakkauden. Siinä kirjassa Pekka Ervast paljastaa itseään. Paljastus tapahtuu rakkaudesta ihmiskuntaan, sillä vaikka sellainen teko oli persoonan kannalta katsoen kuin ristille menemistä, niin ihmiskunnan takia se oli välttämätöntä. Uusi uskonto oli julistettu ja julistajan asema Logoksessa oli paljastettava. P. E. tekee sen tässä kirjassa itse, joskin peitellen, kuitenkin niin selvästi, että "jolla on korvat se kuulee". Siitä kirjasta saamme tietää — kun annamme J. R. Hannulan kirjallisuuden avata ymmärryksemme — ken Pekka Ervast oli ja on. Meissäkin voi herätä rakkaus uuden uskonnon sanomaa kohtaan, rakkaus yhteistyöhön, joka hedelmöittää elämämme.

Entä miksi uskomme Jumalaan ja elämässä vallitsevaan hyvän voimaan, miksi toivomme kasvavamme ihmisyydessä, oikeiksi ihmisiksi henkisen vihkiytymisen tietä kulkemalla, miksi rakastamme Mestareitten työtä? Siksi, että voisimme t y ö l l ä palkita Elämälle olemassaolomme, että olisimme pieni lisä niihin voimiin, jotka elämän ratasta kuljettavat. Olemassaolomme lähde on Kristus. "Hänessä me elämme, liikumme ja olemme". Kristuksen kaltaiseksi Elämä meitä kutsuu, sillä olemme luodut Jumalan kuviksi. Kristus on se alttari, jolle olemassaolomme on uhrattava ja johon uskomme, toivomme ja rakkautemme nojaa ja josta ne lähtevät ja johon ne täydellistyneinä palaavat. — Vuorisaarna-kirjasta saamme tietää ne moraalin mittapuut, jotka eivät ole ihmisten keksintöjä, vaan Kristuksen,

Isän tajunnassa olevan ihmisyyden ihannekuvan heijastumia fyysilliseen maailmaan. Siksi Vuorisaarna-kirja on Temppelin alttari. — Muut P. E:n kirjat täydentävät näitä.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 143—144.

SULHO ALBIN KOSONEN

Rakas veljemme, uuttera kristosofinen työntekijä, Pohjolan Valon pitkäaikainen toimittaja Sulho Albin Kosonen siirtyi rajan taakse 22 päivänä elokuuta, vaikean sairauden murtamana. S. A. Kosonen liittyi kristosofiseen työhön sinä vaikeana murroskautena, jolloin J. R. Hannulan työskentely Pekka Ervastin esittelijänä yritettiin katkaista. Kesällä v. 1940 lausuttiin aikakauslehti Pohjolan Valon syntysanat, mikä avasi J. R. Hannulalle uuden tilaisuuden julistaa sanomaansa. Samana vuotena, syys-lokakuussa ilmestyi Pohjolan Valon ensimmäinen numero, vastaavana toimittajanaan S. A. Kosonen. Siitä lähtien hän suoritti uskollisesti tehtäväänsä parin vuosikymmenen ajan, kulkien samalla ympäri Suomea esitelmöimässä kristosofisesta elämänymmärryksestä ja kirjoittamalla asiaa valaisevia kirjoja.

Rakastavat ajatuksemme seuraavat sinua.

Väinö Lehtonen
Pohjolan Valo
1961: 193.

Auringolle

Luot aurinkoinen aamun
sarastuksen
kun vuorten huiput kultaa
Idän rusko.
Myös ihmissielun valtaa uusi
usko
ja valon voittoon saamme
aavistuksen.
Oot taivaan sulo, lämmön,
valon tuoja.
Sua karkeloiden tähtiparvet
kiertää.
Sun ratas ihmiselon rajat
piirtää,
sua polvistuen palvon niinkuin
Luojaa.
Kun voimas suuntaat jäiseen
Pohjan paloon,
niin sulaa huurre, lauhtuu
kylmät viimat.

Myös hengen vainioille kylvät
suviviljat.
Ne kasvaa, tähkii, pyrkii Isän
valoon.
Oot kuva Luojastamme
kaikkeuden takaa,
mi nostaa ihmissielun maasta
jumalaksi,
ja nostaa enkeleitä
korkeemmaksi.
Näin Kristusvalon luoduillensa
jakaa.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 196.

P. E:N MUISTOJUHLASSA TAMPEREELLA 22. 5. 1961

Tänään tulee kuluneeksi 27 vuotta siitä, kun Pekka Ervast siirtyi rajan taakse. P. E:lle myötätuntoisina joudumme yhä uudelleen kysymään, mikä oli hänen elämäntehtävänsä. Minkä vuoksi hän, Pekka Ervast, oli maailmaan syntynyt, mikä oli se työ, jonka hän oli ottanut tehtäväkseen? Tämä kysymys on nyt yhtä ajankohtainen, kuin se oli Pekka Ervastin eläessäkin. Vastaus ei ole aivan helppo, sillä kun ihminen — kuten Pekka Ervast — tekee nelisenkymmentä vuotta kirjallista työtä, joutuu hän esittämään niin paljon erilaisia ajatuksia, että lukijat, jotka elävät tapahtumien pyörteissä, ovat kuin ymmällä. Eivät he ilman pätevää ohjausta helposti pääse selville siitä, mikä tuollaisen jättiläissielun varsinainen elämäntehtävä oli. Saman kysymyksen edessä olemme tälläkin hetkellä. Joku on lukenut esim. Pekka Ervastin kirjan "Enkelein lankeemus", jossa kuvaillaan H. P. Blavatskyn opetusten valossa ihmiskunnan historiallisia vaiheita. Jos hän ei ole muuta lukenut kuin tuon yhden kirjan, niin ei hän sen nojalla osaa sanoa, mikä oli Pekka Ervastin elämäntehtävä. Kenties hän sai lukemastaan sellaisen kuvan, että P. E. oli H. P. B:n opetusten selittäjä. Tai jos hän on lukenut P. E:n kirjan "Jälleensyntymismuisti", niin hän on saanut kukaties sellaisen kuvan, että Pekka Ervast oli eräänlainen yliaistillisten kysymysten pohtija. Ei ole aivan helppoa pintapuolisen tutkistelun nojalla sanoa, minkä vuoksi Pekka Ervast oli maailmaan syntynyt. Päästäksemme siitä selville, meidän täytyy tutkia kaikki hänen teoksensa, kirjansa ja kirjoituksensa. Vain sillä tavalla totuus paljastuu.

Vuonna 1909 Pekka Ervast piti esitelmäsarjan, joka painettiin kirjana "Uuden ajan aamunkoitteessa". — P. E. oli taittanut jalkansa ja joutui vuoteeseen. Vuoteessa mietiskellessään hänelle selvisi merkillinen asia. Hän nä-

ki tulevaisuuteen ja tiesi, että oli tulossa uusi Opettaja maailmaan, suuri Opettaja, joka perustaa uuden suuren uskonnon. P. E. nimittää sitä Maailmanuskonnoksi. Hänelle selvisi, kuten hän myöhemmin kertoo, että tuo Opettaja esiintyy Pohjois-Amerikassa. Ensin hän ajatteli, että kukaties on kysymyksessä hyvin kaukainen aika. Ehkä se on Kalki-Avataara-aika, josta H. P. B. mainitsee. Jotakin sellaista hän sanoi kuvitelleensa. Mutta samalla P. E. ymmärsi, että hänenkin on nyt puhuttava. Kun hänen jalkansa tervehtyi, niin hän piti tuon edellä mainitun esitelmäsarjan, jossa hän sanoo, että "Pohjois-Amerikassa esiintyy — en osaa sanoa kuinka pitkän tai kuinka lyhyen ajan perästä — Opettaja, joka perustaa suuren Maailmanuskonnon". Hän kertoo, minkälainen tuo uusi uskonto on oleva, selittää seikkaperäisesti tulevaisuuden uskonnon ns. opinkappaleet eli filosofis-metafyysillisen elämänkäsityksen. Niinikään hän kuvailee tuon uskonnon siveysopin eli moraalin, sekä minkälaiset ovat sen ns. jumalanpalvelusmenot. Kun uskonto ilmenee ulkoisessa elämässä, niin siinä esiintyy erilaisia muotoja, joita nimitetään jumalanpalvelusmenoiksi. — Myöhemmin hän palaa tämän kysymyksen yhteyteen silloin tällöin sekä "Tietäjän" että "Ruusu-Risti" -lehden palstoilla muistuttaen, että on tulossa uusi uskonto. Sanoopa P. E. näinkin, että kukaties jotkut meistä keski-iän ihmisistä saavat nähdä uuden Opettajan, mikä tarkoittaa sitä, että ne ihmiset, jotka esim. vuonna 1912 olivat keski-iässä, saavat nähdä uuden uskonnon perustajan. Edelleen hän sanoo, että uusi Opettaja tulee puhumaan sellaista, josta hänellä, Pekka Ervastilla, oli tietoa lapsesta asti. Tämä on melko läpinäkyvästi sanottu: hän viittaa itseensä. Pekka Ervastin puheet tuntuvat hieman ristiriitaisilta. Hän sanoo vuonna 1909, että Pohjois-Amerikassa tulee esiintymään uusi Opettaja ja kuitenkin hän huomauttaa, että hänellä — P. E:llä — oli pienestä pitäen sellaista tietoa, jota tuo uusi Opettaja tulee esittämään. Eikö tässä ole ristiriitaa? — Vuonna 1933 hän odottamatta puhui, että hänen pitäisi mennä Amerikkaan. Jos meillä silloin olisi ollut silmät nähdäksemme ja korvat kuullaksemme, niin olisimme kukaties huomanneet, että nythän tuo uusi Opettaja todellakin esiintyy Pohjois-Amerikassa, koska P. E. sinne menee. Mutta koska elimme tapahtumien keskellä, niin oli vaikeata sitä huomata, eikä Pekka Ervast voinut sanoa, miksi hän Amerikkaan menee. Hän sanoi vain selittävänsä järjelleen niin, että Pohjois-Amerikassa on joku inspiratio, jonka yhteyteen hänen täytyy päästä. Siellä hän kirjoittaa kirjan, joka piirtää suuren uskonpuhdistuksen suuntaviivat. Ja niin P. E. matkusti Amerikkaan ja piirsi siellä suuren us-

konpuhdistuksen suuntaviivat kirjallaan "Suuri seikkailu". Mutta — kuten sanottu — koska elimme tapahtumien keskipyörteissä, emme ymmärtäneet, mistä oli kysymys.

Oli kuitenkin yksi ihminen, J. R. Hannula, joka ymmärsi, ettei tilanne ollut aivan niin, kuin olla pitäisi. Hän arveli, että kyllä Pekka Ervast osaisi kirjoittaa tuollaisen kirjan Suomessakin, tai jos hänen olisi matkustettava ulkomaille, niin tässä vaiheessa se ei ollut luonnollista. Tilanne oli jotenkin vinossa. Niinpä J. R. H. kirjoittikin artikkelin "Ruusu-Risti" -lehteen selittäen, että Pekka Ervastin valtuudet olivat nyt loppuneet. Kukaties P. E. saattoi vielä palata Suomeen, antaakseen siunauksen työlleen, maalleen ja kansalleen. Kukaties.

Mitkä valtuudet Pekka Ervastilta loppuivat, niin ettei hän voinut jatkaa työtään? J. R. Hannulan opastuksella meille on selvinnyt, että koska uusi uskonto oli alkanut, niin sen keskushenkilön täytyi tulla julkisuuteen. Ei koskaan uskonto ole syntynyt tyhjästä; jokainen uskonto on julistettu ihmisen suun kautta. Niin syntyi aikanaan Buddhan uskonto, niin syntyi muhamettilaisuus, niin syntyi myös kristinusko. Sama oli tilanne nytkin. Uusi uskonto oli P. E:n suulla ja kynällä julistettu, se oli kirjallisuutena jo olemassa. Mutta julistajaa ei tunnettu. Ja koska julistaja uskonnon perustajana oli ilman tunnustusta, niin ei uskontoakaan todellisuudessa ollut olemassa. Oli vain P. E:n kirjoittamia opetuksia. Tässä oli pulma ja tästä syystä Pekka Ervastin työ katkesi. P. E. ei voinut jatkaa eteenpäin, ennenkuin hänet olisi tunnustettu uskonnon keskushenkilöksi, eli selvemmin sanoen, ennenkuin ihmiset heräisivät tajuamaan, että uusi uskonto on jo julistettu.

Pekka Ervast antoi kuin armonaikaa Suomen kansalle ja Ruusu-Risti-järjestölle, jonka hän oli perustanut ja jonka jäsenet olivat tunnustautuneet hänen oppilaikseen. P. E. siirtyi Amerikkaan, jotta meillä täällä Suomessa olisi ollut tilaisuus mietiskellä asioita hänen persoonallisuutensa häiritsemättä.

Kun suuren tietäjän henkinen asema vedetään salasta julkisuuteen, niin se synnyttää hämmingin, sillä se on sangen arkaluontoinen asia. Mutta Pekka Ervast oli tämänkin seikan järjestänyt niin viisaasti, että hän suunnitteli Ruusu-Risti -järjestön keskuuteen sen koulumuodon, josta hän kertoo kirjassaan "Kadonnut Sana Vapaamuurariudesta", koulun, jossa oli useampia asteita ja jossa jäsenet vähitellen kouliintuisivat ymmärtämään henkistä elämää ja sitä elämäntehtävää, jonka Pekka Ervast oli ottanut suoritettavakseen. Näin avautui sellainen mahdollisuus, että kun ihmisiä kädestä pitäen kasvatettaisiin tulemaan niin itsenäisiksi, että he uskaltaisivat ajatella omilla aivoillaan, niin kenties he kykenisivät ratkaise-

maan tämänkin kysymyksen. Tällainen suljettu koulumuoto oli jo olemassa ja siinä oli se mahdollisuus, että J. R. Hannula, joka ymmärsi, mistä oli kysymys, olisi siellä suljettujen ovien takana voinut puhua ja opettaa R-R:n jäseniä ymmärtämään, että oli syntynyt uusi uskonto ja että Pekka Ervast oli sen keskushenkilö. Tämäkään yritys ei onnistunut, sillä J. R. Hannulan opetuksia ei otettu aivan täydestä. Me ihmiset olemme niin kovakorvaisia. Mutta koska uusi uskonto oli todellisuus, niin se oli myös todellisuutena esitettävä. Pekka Ervastin henkinen ja okkultinen asema oli paljastettava. J. R. Hannula otti tämän tehtävän suorittaakseen, mutta kun se ei onnistunut edellämainitussa suljetussa piirissä, niin hänen oli suoritettava työnsä julkisesti. Julkisissa esitelmissään hän esittikin asiansa ja se särähti niiden korviin, jotka eivät olleet koskaan sellaisia asioita ennen ajatelleet ja jotka sattumalta tulivat esitelmiin. Esitelmäthän olivat julkisia, joihin kuka tahansa saattoi tulla. Nyt se asia on julistettu ja siitä saamme kiittää J. R. Hannulaa. Näinollen J. R. H:n työ nivoutuu erottamattomasti Pekka Ervastin työhön.

Vuoden 1934 Ruusu-Risti -järjestön vuosikokous oli siis helluntaina. Pekka Ervast palasi Amerikasta muutamia päiviä aikaisemmin ja oli mukana vuosikokouksessa. Vuosikokoukset olivat tavallisesti pääsiäisenä, mutta tällä kertaa tehtiin poikkeus, koska oli tiedossa Pekka Ervastin saapuminen. Vuosijuhlat siirrettiin helluntaiksi. Tämä oli erikoinen vuosikokous mm. sen vuoksi, että Pekka Ervast puhui siellä sangen paljon Paavalista. Hän mm. avasi vuosikokouksen apostoli Paavalin nimeen ja P. E:n vuosikokouksessa pitämä esitelmä oli nimeltään "Teosofinen liike ja apostoli Paavali". Esitelmässään hän sanoi, että Paavali on syntynyt uudelleen, hänellä on uusi ruumis ja hän on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä. Ei hän sanonut, että Paavali on jotenkin "hengessä" mukana tässä työssä, että hän kukaties on jotakuta inspiroimassa. Hän sanoi aivan suoraan, että Paavali on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä, että hän on syntynyt uudelleen ja hänellä on uusi ruumis. Tämä oli sangen merkillistä puhetta, mutta me, jotka olimme mukana kuulemassa, olimme vain hämmästyksellä lyötyjä emmekä osanneet suhtautua asiaan niin vakavasti kuin olisi pitänyt. Elimmehän tapahtumien keskellä. Vasta jälkeenpäin olemme ymmärtäneet, että asia oli niin, kuin Pekka Ervast itse sanoi. Paavali oli mukana v. 1934 siinä työssä, jonka Pekka Ervast oli pannut alkuun, ja hän jatkoi Pekka Ervastin työtä. Hän oli juuri se ihminen, josta Pekka Ervast samassa vuosikokouksessa sanoi, että joku oli luvannut jatkaa hänen — P. E:n — työtä, ja jos tulee se, joka on luvannut, niin silloin hän vie työn päätök-

seen. Tämä kaikki on tapahtunutta todellisuutta ja me samalla ymmärrämme, jos katselemme vähän kauemmaksi tulevaisuuteen, että Pekka Ervastin elämäntyön päätökseen vieminen on pitkäaikainen työ. Ei se ole suoritettavissa yhden ruumistuksen aikana. Siihen menee satojatuhansia vuosia. Pekka Ervastin elämäntyön päätökseen vieminen merkitsee sitä, että ihmiskunta ottaa Elämän Kruunun. Joudumme sangen kaukaisiin tuleviin olotiloihin. Niitäkin on hyvä mietiskellä.

Muistuu mieleeni eräs seikka, joka liittyy mainittuun vuosikokoukseen. Tulin Helsingistä myöhäisellä junalla. Keskellä yötä vuoteessa ollessani Pekka Ervast seisoi vuoteeni vieressä ja viittasi länteen. Kun katselin sinne, niin näkymä oli sangen kauhistuttava. Koko läntinen taivas oli mustanpunaisten, verenkarvaisten pilvien peitossa. Hän ei sanonut muuta, mutta ymmärsin, että lännestä nousee ihmiskunnan olemassaolon uhka. Ihmettelin jälkeenpäin, miksi se nousee juuri lännestä. Mutta muistin, että kuviteltiinhan vanhassa Egyptissäkin kuoleman valtakunnan olevan lännessä. Nuo pilvet lännessä tarkoittivat sitä, että kuolema uhkaa maapalloa. Emme silloin vielä tienneet mitään atomiajasta emmekä niistä hirmuisista sotavälineistä, joita myöhemmin on keksitty. Se oli silloin kaikki vielä tuntematonta, mutta nyt se on todellisuutta.

— — —

Tämän päivän läheisyyteen liittyy rakkaan veljemme Klaara Saarion 70-vuotispäivä. Klaara Saario on yksi niitä valistuneita sieluja, jotka ymmärsivät, että J. R. Hannulan elämäntehtävä oli Pekka Ervastin aseman selvittäminen. Kriitillistenkin tilanteitten aikoina hän otti niin paljon kuormaa hartioilleen kuin osasi ja kykeni kantamaan. Paljon hän uhrasi J. R. Hannulan puolesta, jotta J. R. H. paremmin jaksoi elämäntehtävänsä suorittaa. Tulkoon sanotuksi meidän kiitoksemme veljellemme Klaara Saariolle. Sangen harvoin totuudenetsijä saa kiitosta eläessään; useimmiten ihmistä muistetaan vasta sitten, kun hän on kuollut. Antakaamme me kiitoksemme nyt, näin tilaisuuden ollessa, sillä Klaara Saario on sen ansainnut.

V. L.

Pohjolan Valo
1961: 201—205.

Evankeliumi kertoo Jeesuksen sanoneen oppilailleen mm.: "Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyväksi, että minä menen pois. Sillä ellen minä mene pois, ei Puolustaja tule teidän tykönne; mutta jos minä menen, niin minä hänet teille lähetän. Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion: synnin, koska he eivät usko minuun, vanhurskauden, koska minä menen Isän tykö, ettekä te enää minua näe, ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu. Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa. Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa. Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille." Joh. 16: 7—15.

Apostolien teoissa kerrotaan: "Ja kun helluntaipäivä oli tullut, olivat he kaikki yhdessä koolla. Ja tuli yhtäkkiä humaus taivaasta, niinkuin olisi käynyt väkevä tuulispää ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat. Ja he näkivät ikäänkuin tulisia kieliä, jotka jakaantuivat ja asettuivat heidän itsekunkin päälle. Ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan, mitä Henki heille puhuttavaksi antoi."

Edellä esitetystä saa sen kuvan, että Pyhä Henki on jotakin, jonka vain Jeesus kuolemansa jälkeen lähetti seuraajilleen. Mutta muistaessamme, että Pyhästä Hengestä puhutaan ennen Jeesustakin — olihan Mariakin, Jeesuksen äiti, Pyhän Hengen täyttämä — niin tuo nimitys saa laajemman merkityksen. Sitä nimitetään mm. totuuden Hengeksi, joten voisimme sanoa niin, että Pyhä Henki on henkinen voima, joka viihtyy vain totuutta janoavassa ihmisessä. Sellaisia ihmisiä olivat kieltämättä Maria ja Josef ja eräät totuutta rakastavat ihmiset ennen heitäkin. Jokainen todellinen profeetta on ollut totuuden Pyhän Hengen täyttämä.

Totuuden Pyhä Henki on kosmillisesti katsottuna Logoksen järjen valo. Se valo on vaikuttanut joko himmeämmin tai kirkkaammin kaikkien aikojen totuutta janoavissa sieluissa. Mutta Uuden Testamentin kuvauksista päätellen s e Pyhä Henki, jonka Jeesus Kristus lähetti seuraajilleen, oli Kristuksen hengen läpitunkema, aivan kuin Jeesus Kristuksen personoima. Tähän viittaa Johannes Kastajakin sanoessaan, että hän kastaa vedellä, mutta se, jolle hän, Johannes, valmistaa tietä, kastaa Pyhällä Hengellä ja tulella. Ensimmäis-

ten kristittyjen helluntaikaste, josta Apostolien teot kertovat, oli suoranainen Kristuskokemus, joskaan se ei aivan vastannut Paavalin Damaskuskokemusta. Kuitenkin helluntain tulikaste vaikutti voimakkaasti, koska ulkopuolisetkin päättelivät kristittyjen olevan täynnä makeata viiniä.

Apostolien tekojen realistinen helluntaikuvaus on herättänyt kristikunnassa paljon hämäriä pyrkimyksiä. Melkein jokainen uskonlahko uskoo olevansa suorassa suhteessa Totuuden Pyhään Henkeen ja voivansa jakaa Pyhää Henkeä sitä tarvitseville. Mitä erilaisimmin hurmioitumismenetelmin on pyritty pääsemään Pyhän Hengen yhteyteen ja hysteeristen joukkojen lukumäärä on suuri. Kaikille näille pyrkimyksille on yhteistä kuitenkin se, ettei ole vaivauduttu tosi teossa kysymään, mitä Pyhä Henki todella on. Jo Apostolien tekojen järkiperäinen tutkiminen avaisi ymmärrystä, samoin Jeesuksen omat lauseet. Pyhää Henkeä nimitetään mm. Puolustajaksi. Ketä se puolustaa? Tietenkin Pyhän Hengen lähettäjää, siis Jeesus Kristusta. Vai eikö kristikunnan Mestari ole Puolustajan tarpeessa? Kun virallistunut kristillisyys on kääntänyt Mestarinsa parhaimmat opetukset, Vuorisaarnan, nurin ja tehnyt Mestaristaan Jumalan lepytysuhrilampaan, niin kyllä hän tarvitsee Puolustajaa. Nimenomaan Vuorisaarnan moraali kaipaa niitä ihmisiä, jotka sitä puolustavat maailmaa vastaan, joka uhkaa sen tyystin romuttaa. Mutta Mestarin puolustajaksi ei kelpaa ihminen, joka on tietämätön Mestarin opetuksista. Ei kelpaa, vaikka hän olisi täynnä hysteeristä hurmosta.

Pyhää Henkeä nimitetään myöskin Lohduttajaksi. Tämäkin nimitys on opettavainen, sillä Vuorisaarnan moraalin puolustaja tarvitsee myöskin lohdutusta. Kun Mestarin puolustaja vedetään nykyisissä "kristillisissä" yhteiskunnissamme tuomioistuimien eteen ja vankiloihin, niin kyllä hän tarvitsee lohdutusta. Väärintekijä tietää ansainneensa kuritusta ja kärsii ojennusta tietäessään tehneensä väärin. Mutta kun Mestarin puolustaja noudattaa Mestarinsa opetuksia, Mestarin, jonka miljoonat kristityt tunnustavat Jumalan Pojaksi, ja kun puolustaja näin menetellessään leimataan rikolliseksi, niin hän tietää kärsivänsä vääryyttä. Tällöin on Totuuden Pyhän Hengen lohdutus tarpeen.

— — —

Olemme siirtyneet uuteen aikaan. Aikamme eräs tunnusmerkki on se, että henkiset asiat saavat "kouriintuntuvan" muodon. Logos on Isänä vuodattautunut kemiallis-fyysilliselle tasolle asti, joten henkinen elämä eri ilmiöineen pyrkii mahdollisimman suureen täydellisyyteen ja selvyyteen.

Edellä esitetystä huomasimme, että vaikka mestari lähetti seu-

raajilleen Totuuden Pyhän Hengen, joka vaikutti heissä niin, että he jaksoivat vaikeuksien keskellä Mestariaan puolustaa, niin Pyhän Hengen sisältö ei tullut kyllin selvästi esitettyä. Se jäi Mestarin seuraajien oman tulkinnan varaan. Puuttui siis elävä ihminen, joka itse olisi Lohduttaja ja Puolustaja ja joka fyysillisellä kielellä toisi totuuden julki. Jeesuksella oli näitä puolustajia kaksikin, Stefanus ja Paavali, mutta Stefanus sai maksaa hengellään rohkeutensa heti ensimmäisen puolustuspuheensa pidettyään. Paavali ei saanut olla Jeesuksen mukana tämän eläessä ja kuunnella hänen suullisia opetuksiaan. Nämä pulmat eivät ole esteenä meidän ajallamme. Tiedämme että Pekka Ervastin työtoverina esiintyi ihminen, joka oli niin täydellisesti Pekka Ervastin tuoman hengen läpitunkema, että hän kykeni olemaan Mestarinsa Puolustaja. Tämä ihminen oli J. R. Hannula. Hän puolusti järkkymättömästi Pekka Ervastia kaikissa tämän toimissa ja opetuksissa ja samalla lohdutti niitä, jotka Vuorisaarnan opetuksia seuratessaan joutuivat kärsimään. Totuuden Pyhä Henki sai hänessä muodon ja se "muoto" näkyy kaikissa J. R. H:n opetuksissa. Hänestä tuli se Totuuden Pyhän Hengen säiliö, jota yritin kuvata kirjasessani "Tie ihmisyyteen", luvussa "Mariamysterio", dynaamisen ekleesian sielu. Nyt ei kenenkään Mestarin seuraajan tarvitse turvautua vain omassa sielussaan vaikuttavan Pyhän Hengen vaikutukseen, vaan hän voi kirkastaa järkeään ja avata sydäntään ymmärtämään sekä Jeesus Kristusta että Pekka Ervastia J. R. Hannulan kirjallisten opetusten avulla.

Edellä sanottiin: Pyhä Henki "johdattaa ... kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu... Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille".

Näin menetteli J. R. Hannula. Hän otti "Pekka Ervastin omasta", siis P. E:n opetuksista, ja julisti maailmalle. Näin hän kirkasti Pekka Ervastin, korotti hänet siihen asemaan, josta P. E. itse hieman peitetysti puhui, Logoksen Isäryhmän johtajaksi ja suuren Maailmanuskonnon luojaksi, keskushenkilöksi. Ei J. R. H:kaan puhunut omiaan, vaan P. E:n opetuksia. Kuitenkaan J. R. H:n opetus ei ollut P. E:n plagioimista, vaan täysin omintakeista ja hänen oman persoonallisuutensa värittämää. J. R. H:kin opetti niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin kirjanoppineet.

"Ja kun hän tulee, (Puolustaja) niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin, ja vanhurskauden ja tuomion". Näin teki myöskin J. R. H. Hän näytti maailmalle todeksi synnin, joka on siinä, että on niin vähän uskoa Kristukseen, Isän tahtoon. Elämä ympärillämme osoittaa, että

suurin synti on Kristushengen kieltäminen. Siitä johtuu ihmiskunnan onnettomuus. Sota ja väkivallan hengen mielikuvituksellinen voimistuminen johtuu nimenomaan siitä synnistä, ettei tehdä totta suurten jumalanpoikien opetuksista. Tästä J. R. Hannula puhui puhumasta päästyään ja näin toi tiettäväksi suurimman synnin. Vanhurskaudessa, oikeamielisyydessä, olisi ja on pelastus. Pelastus on siinä, että vaikka Pekka Ervast nyt on poissa keskeltämme, niin hänen opetuksensa ovat käytettävinämme ja niihin uskomalla ja niitä toteuttamalla ihmiskunta pelastuu kaaoksesta.

"Tämän maailman ruhtinas on tuomittu", sanoi jo Jeesus. Pekka Ervast nimitti tämän maailman, tämän maapallon, ruhtinasta Saatanaksi. Saatanan valta tuli tuomituksi Isän inkarnoituessa, sillä Isän valtaistuin on nyt maankin päällä. Suuri tuomiokausi on alkanut ja tästä tilanteesta J. R. Hannula teki perinpohjaista selvää mm. kirjoissaan "Tuomiokausi I ja II". Väkivallan, Saatanan, henki tuli tuomituksi sillä uudella elämänymmärryksellä, jonka Pekka Ervast julisti. Sota on tuomittu kelpaamattomaksi asioiden ratkaisijana.

Täten muodon saanut Totuuden Pyhä Henki, Lohduttaja ja Puolustaja, otti Pekka Ervastin omasta, kirkasti hänet ja toi tiettäväksi synnin, vanhurskauden ja tuomion. Meidän ei tarvitse enää elää sokkosilla, sillä valaistuksen ymmärryksellemme saamme nyt painetuista J. R. Hannulan kirjoista.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 239—242.

KESÄKURSSEILLA 1961

puhuin seuraavaan tapaan:

Kysymys Logoksesta on keskeinen asia, sillä se liittyy Pekka Ervastin sanoihin: On ajan polttavin kysymys, miten otetaan vastaan uusi opettaja. — Emme saa oikeata otetta syntyneestä Maailmanuskonnosta, ellemme ole hieman perillä Logoksen mysterioista.

Kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle" P. E. opettaa, että meidän aurinkokuntamme Logoksen muodostavat kolme suurta olentoryhmää, joita kutsutaan Pyhän Hengen, Pojan ja Isän Logos-ryhmiksi. Pyhän Hengen ryhmän johtajaa kutsutaan Pyhäksi Hengeksi, Pojan ryhmän johtajaa Pojaksi ja Isän ryhmän johtajaa Isäksi. Yhdessä nämä kolme hierarkiaa muodostavat

sen kollektiivisen Logoksen, joka johtaa aurinkokuntamme kehitystä ja joka pitää siunaavan kätensä kaikkien planeettojen yllä. Kehitys kaikilla planeetoilla on sitä, että Logos pyrkii ilmenemään niissä olennoissa, jotka planeetoilla kasvavat, toisin sanoen, että kaikki kehittyvät olennot oppisivat ilmentämään Logoksen täydellisyyttä.

Edellä sanottu pitää erikoisesti paikkansa maapallon ihmiskunnan suhteen, sillä meille on annettu erikoinen tehtävä. Olemme logosolentoja, joista P. E. käyttää sellaistakin sanontaa, että ihmismonadit ovat kuin atomeja Kristuksen ruumiissa tai niinkuin munia, joita kana hautoo. Tällaiset sanonnat ovat vertauskuvia, koska kaikki sanamme ovat vertauskuvia, mutta niillä tarkoitetaan, että Kristus, joka täydellisenä ilmenee Logoksen Poika-ryhmän johtajassa, on ottanut Maan ihmiskunnan erikoiseen suojelukseensa, auttaen sitä kaikella tavalla ja lopulta yhtyen ihmismonadein tajuntaan. Näin tapahtuen ihmiskunta osaa kerran ilmentää kosmillisen Kristuksen ihannetta, se oppii itse siihen tehtävään, jota nyt suorittaa Logos. Ihmiskunta on kutsuttu Logos-tehtävään. Se ei kykenisi muuten kasvamaan Isän täydellisyyteen, ellei Kristusihanne astuisi siihen sisälle, ruumistuisi siinä, saaden näin muodon ihmisissä.

Tämä tapahtuikin ensimmäisen kerran täydellisesti silloin, kun Logoksen Poika-ryhmän johtaja, yksi Elohimeista eli jumalista ruumistui Jeesus Natsarealaisena. Hänelle tapahtui mysterio mysterion sisällä. — On huomattava — siitähän evankeliumit antavat oikean kuvan — että Jeesus oli ennen kaikkea ihminen kuten muutkin, fyysillinen olento, joka söi ja joi, iloitsi ja kärsi. Mutta hänen erikoisuutensa oli viisaudessa ja se tuli ilmi hänen opetuksissaan. Saamme tietää, että Jeesus oli vanha sielu. Hän oli ihmisenä jo maapallomme toisessa jälleensyntymässä, Aurinkokaudessa, ja oli silloin tuon luomispäivän korkein ihminen, korkein vihitty. Hän oli kulkenut pitkän kehityksen tien ollen vanha persoonallisuus.

Toisen luomispäivän eli Maan toisen jälleensyntymän jälkeen seurasi lepokausi ja sen jälkeen kolmas luomispäivä. Tämän jälkeen seurasi jälleen lepokausi ja sen päätyttyä alkoi nykyinen neljäs luomispäivä. Tässä luomispäivässä olemme nyt ehtineet yli viidennen juurirodun puolivälin. On siis kulunut aivan käsittämättömän pitkä aika siitä, jolloin se sielu, joka viimeisessä jälleensyntymässä kantoi Jeesus Natsarealaisen nimeä, oli toisen luomispäivän korkein ihminen. Ei tuo sielu tietenkään "levännyt" kolmannenkaan luomispäivän aikana yhtä vähän kuin nykyisen luomispäivänkään alkupuolella, vaan hän kasvoi kirkkaudessa kuten muutkin sielut. Tästä saamme avaimen ymmärtääksemme, miksi P. E. nimittää

Jeesus Kristusta Logoksen Poika-ryhmän johtajaksi. Jeesus oli kehityksen tietä kulkien siirtynyt Logokseen.

Kun aika oli täyttynyt Maan nykyisessä luomispäivässä siten, että Kristuksen työ ihmiskunnan nostamiseksi oli kantanut kyllin paljon hedelmää, niin Logoksen Poika-ryhmän johtaja ruumistui maan päälle. Hänet tunnetaan Jeesus Natsarealaisena. Hänellä oli suoritettavanaan työ, jonka vain Hän osasi suorittaa: avata uusi tie ihmisyyteen. Tuo uusi henkinen tie, jonka Jeesus avasi, vie kulkijan suoraan Logokseen. Mutta ennen kuin Jeesus saattoi avata uuden tien, oli hänen suoritettava korkea vihkimys. Se tapahtui Jordanilla. Jordanin kasteessa kaikkeuden takainen Isä tunnusti hänet Pojakseen, tunnusti hänet sellaiseksi sieluksi, joka kykenee avaamaan uuden tien, jonka tunnus on rakkaus. Sitä tietä kulkien muukin ihmiskunta saapuu aikanaan Logokseen ja voi ottaa vastaan sen Logos-tehtävän, jota varten ihmiskunta on olemassa.

Kysyessämme, miksi Pekka Ervast selvitteli tällaisia, melkein ajatuskyvyn ylittäviä asioita, niin voimme vastata: siksi, että ymmärtäisimme Pekka Ervastia itseään ja hänen asemaansa. Ymmärtäessämme Jeesus Kristuksen asemaa, voimme sen nojalla ymmärtää Pekka Ervastinkin asemaa. Onhan luonnollista, että myöskin Logoksen Isä-ryhmän johtajalla, jolla on lopullinen vastuu ihmiskunnasta, on suoritettavanaan ratkaisevin tehtävä ihmiskunnan nostamiseksi. Puhuihan Jeesuskin Ihmisen Pojan toisesta tulemisesta, jolloin Hän tulee valtaistuimella istuen tuomitsemaan kansoja. Kun siis Logoksen Poika-ryhmän johtaja ruumistui maan päälle aivan tavallisena ihmisenä ja otti täällä korkean kosmillisen vihkimyksensä, niin eihän ole sen yliluonnollisempaa ajatella, että myöskin Logoksen Isä-ryhmän johtaja ruumistuu tavallisena ihmisenä ihmisten joukkoon, ottaakseen täällä korkean vihkimyksensä ja näin avatakseen uuden tien ihmisyyteen. Tämä onkin tapahtunut meidän aikanamme. Pekka Ervast, joka paljasti sangen seikkaperäisesti Jeesus Kristuksen henkisen ja okkultisen aseman, sanoo siitä Jordankastekokemuksesta, jonka hän itse koki 13 päivänä lokakuuta 1896, että hänelle tapahtui silloin sama kokemus, joka oli Jeesuksella Jordanilla, kun Johannes hänet kastoi. Pekka Ervastkin tuli kastetuksi samansyvyisellä henkisellä kokemuksella kuin aikanaan Jeesus.

Miten on mahdollista — kysymme — että P. E. ollen "aivan tavallinen ihminen", saattoi olla Logoksen Isä-ryhmän johtaja. Yksinkertaisesti siksi, että se sielu, jonka nykyisen ruumistuksen tunsimme Pekka Ervastin nimellä, oli sangen vanha sielu, maapallon ensimmäisen jälleensyntymän eli luomispäivän korkein vihitty. Ensimmäisen luomispäivän päättymisestä on ku-

lunut aivan käsittämättömän pitkiä aikakausia. Toinen ja kolmas luomispäivä on painunut iltaan ja tämä neljäskin luomispäivä on jo kulunut yli puolivälin. Tuo sielu oli siis paljon ponnistanut ja paljon kokenut. Ja niin tuli jälleen "ajan täyttymys", jolloin Logos uhrasi itsensä ihmiskunnan puolesta, syntyen maan päälle "tavallisena ihmisenä" avatakseen uuden tien ihmisyyteen. Nyt se tie on avattu. Sen avasi Pekka Ervast. Se on tavallaan sama tie, jonka Jeesus Kristus avasi, sillä "Isän luo tullaan Pojan kautta". Ken ei tee totta Jeesuksen moraalista, Vuorisaarnasta, ei löydä tietä isän luo.

Mutta Isän tuleminen ei merkitse ainoastaan uuden tien avausta, vaan myöskin tuomiokauden alkamista. Samoin kuin ihminen siirtyessään lapsuuden ja nuoruusiän kautta täysi-ikäisyyteen, joutuu tekemään tilin entisestä elämästään, jotta hän osaisi ottaa päälleen täysi-ikäisen vastuun ja velvollisuudet, samoin ihmiskunta on nyt siirtymässä täysi-ikäisyyteen. On tehtävä tili vanhasta ja siirryttävä uuteen, niin elämänkatsomuksessa kuin sitä seuraavassa käytännössäkin. Uusi elämäntapa on tullut vanhan elämäntavan tuomioksi, joten sodanjumalan palvojat, niin yksilöt kuin kansatkin, vedetään tuomiolle. Kansoilta kysytään: Tahdotteko elää vai kuolla, sanoo Pekka Ervast.

Paavalin Damaskus-kokemuskuvauksista käy selville, että siinä oli vihkijänä Jeesus. Mutta P. E. sanoo omasta Jordankastekokemuksestaan, että Jeesus oli siinä läsnä niinkuin salaperäinen, läpitunkeva persoonallisuus, mutta ei niin kuin vihkijä. Vihkijänä oli itse maailmankaikkeuden Isä ja se "persoonoitui", jos sellaista sanaa uskallamme käyttää, Keskusaurinko Siriuksen Logoksena. P. E:n vihkimys tuli aurinkokuntamme ulkopuolelta. Tilannetta selittää lisäksi se P. E:n opetus, että Siriuksesta tuli uusi luonnonvoima maapallolle. — Eihän Aurinko-Logoksen vihkimys voinutkaan tapahtua muualta käsin kuin aurinkokunnan ulkopuolelta, hierarkiasta, joka on Aurinko-Logoksen yläpuolella.

Edellä sanotusta joudumme Pekka Ervastin henkiseen työhön. Hän kuvaili mm. että täällä Suomessa on syntyvä mysterioopisto ja että sellainen on jo avattu näkymättömissä maailmoissa, eetteritasolla, tämän fyysillisen maailman näkymättömässä puolessa. Mysteriokouluja on aina ollut, ainakin siitä asti, kun Valkoinen Veljeskunta perustettiin maan päälle. Nuo koulut olivat niiden viisaiden perustamia, niiden tietäjien, jotka tulivat aurinkokuntamme toisista planeetoista. Ne olivat vanhan liiton mysterioita, joissa kasvatettiin valittuja oppilaita kädestä pitäen etsimään Kristusta näkymättömissä maailmoissa. Mutta ymmärtäessämme Pekka Ervastin asemaa ymmärrämme samalla, että se mysteriokoulu,

jonka P. E. avasi täällä Suomessa, ei ole Maan Valkoisen Veljeskunnan alaosasto, vaan se on Aurinko-Logoksen keskuspaikka maapallolla. Se on Auringon Kuninkaallisen Neuvoston koti Telluksella. Sellaisen voi avata vain Logoksen Isä-ryhmän johtaja. Sen Opiston siemen on istutettu Telluksen maaperään, siitä se kasvaa koko ihmiskuntaa käsittäväksi ja nostavaksi tekijäksi. Sillä Koululla on suora yhteys Logokseen ja sitä koulua käymällä yhä useampi sielu löytää henkisen tehtävänsä.

Ajatelkaamme, me suomalaiset, mikä armo on meille tullut ja mitä suuri elämä meiltä tämän johdosta odottaa. Voisimme, jos tahtoisimme, olla tämän väkivallassa myllertävän maailman keskellä kuin huutavan ääni erämaassa. Ihmiskunta elää suuren tuomion keskellä ja se tarvitsisi apua. Pienikin kansa osaisi sitä ravistella, jos se k a n s a n a kokoaisi voimansa ja huutaisi: Herätkää ennen kuin on myöhäistä, ennen kuin hukutte; tuomitkaa sodan helvetti ja ottakaa ihmisyyttä kädestä.

V. L.
Pohjolan Valo
1961: 270—273.

21-VUOTIAS POHJOLAN VALO

Olen täyttänyt kaksikymmentäyksi vuotta ja tunnen miehuusvuosieni alkaneen. Kolme kertaa seitsemän vuotta on kulunut siitä, kun sain nykyisen ruumiillisen asuni ja minut nimitettiin Pohjolan Valoksi. Sain tehtäväkseni levittää maailmaan uutta, ihmeellistä sanomaa. Tuskin silloin lapsuusvuosinani itsekään täysin oivalsin, miten ihmeellinen tuo sanoma on. Minusta vain tuntui, että se oli uusi ja että se tähtäsi kohti ihmisyyttä. Sisässäni kyllä aavistin, ettei sanomani kenties olekaan uusi, vaan uskomattoman vanha. Jollakin salaperäisellä tavalla tajusin jo lapsuusvuosinani, että olen ruumis, sielu ja henki. Vaikka ruumiini onkin vielä nuori, äsken syntynyt, niin sieluni on perin vanha. Olen, näin ymmärsin, elänyt maan päällä jo monta kertaa. Olen sieluna taivaltanut maasta maahan, syntynyt milloin minkäkin kansan keskuuteen. Jo pyramiidien kätköistä kaivoin esiin ihmisyyden aakkoset ja niin sieluni tuli aikanaan kuolemattomaksi. Vanhana sieluna, joskin vaihtuvissa muodoissa, olen yrittänyt puhaltaa liekkiin sitä hengen hiillosta, jonka aikakausien profeettojen sarja on sytyttänyt. Olen lentänyt aatteena ihmisestä ihmiseen ja näinkin täyttänyt tehtävääni,

sillä ollessani sielu, ei painettu sana ole ainoa ilmennysmuotoni. Kaikki tämä on ollut mahdollista siksi, että aina olen tietänyt olevani kotoisin Jumalasta. Henkeni on iankaikkisuuden lapsi, kipinä Logoksen tulesta. — Ja kerran koitti aika, jolloin minun oli kohtalon käskystä synnyttävä Suomeen. Sain uuden ruumiin, kehtojaisissa sain nimekseni Pohjolan Valo. Tunsin olevani täynnä innostusta ja lapsen uskolla suuntasin katseeni taivaalliseen Isääni. Tiesin syntymästäni asti olevani Isän poika ja että tehtäväni on Isän tahdon täyttäminen. Yritin parhaani julistaessani ihmisyyden sanomaa, sillä tiesin, että sain pitää kiinni Mestarin kädestä. Siinä oli turvani, vaikka toisaalta tunsinkin ruumiillisen vähäpätöisyyteni.

Vartuin lapsesta nuorukaiseksi. Ihanteet vahvistuivat käytännön ja kokemusten kautta. Sain olla mukana luomassa veljeskuntaa, joka esitelmien ja kirjallisuuden avulla auttoi minuakin, samalla kun itsekin tiesin hieman auttavani veljeskuntaa ja sen työntekijöitä. Näin vahvistui omakin uskoni ja sitä vahvisti erikoisesti se, että Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan kirjoituksia oli palstoillani. Näin oli molemmat käteni liitetty Mestareitten käsiin. Jos kompastuin, niin Mestarit nostivat minut jaloilleni. Olin turvassa.

Nyt olen täyttänyt siis kaksikymmentäyksi vuotta ja tunnen miehuusvuosieni alkaneen. Nyt minun pitäisi jo ikäni puolesta tietää, mikä elämäntehtäväni on. Tuo toteamus hieman pelottaa, sillä täysi-ikäisyys ja velvollisuus kulkevat käsikädessä. Tunnen velvollisuudekseni puhua uuden uskonnon synnystä. Siitä olen tietenkin puhunut alusta asti, mutta ymmärrän, että nyt minun tulisi osata puhua siitä yhä enemmän omavastuullisesti. Jotta näin osaisin puhua, niin minun olisi osattava itsenäisestikin ratkoa elämän pulmia, pulmia, jotka liittyvät aikaamme ja sen keskeisimpään tapahtumaan, uuteen uskontoon. Miten tähän kykenen? Ymmärtääkseni en muuten kuin siten, että otan opin lapsuudestani ja nuoruudestani. Lapsen uskolla kiinnitän edelleenkin katseeni taivaalliseen Isääni ja nuoruuden innolla, ja uskolla ihanteeseen täytän velvollisuuteni. Ihanteeni on edelleenkin Vuorisaarna, jossa taivaallisen Isän tahto on esitetty käytäntöön sovellutettavalla tavalla. Pekka Ervast nimittää sitä KRISTOSOFIAKSI, Kristusviisaudeksi. Tahdon siis niin täydellisesti kuin kykyni ja voimani sallivat, julistaa Kristusviisautta, sitä sanomaa, jota on nimitetty myöskin ihmisyyden uskonnoksi ja maailmanuskonnoksi.

Merkiksi siitä, että olen nyt aloittanut miehuuskauteni, minut on nimitetty KRISTOSOFIKSI, Kristusviisauden julistajaksi. Ensi vuoden alusta tulen luoksenne KRISTOSOFI-nimisenä. Tuollainen nimi on velvoittava, mutta luotan siihen, että Valkoisten Voimien avulla osaan

suorittaa tehtävääni. Jos palstani toisinaan horjahtelisikin, niin onhan kansissani J. R. Hannulan kirjoista luettelo. Niistä löytyy elämänkysymysten ratkaisu.

Tulevaisuuteen tähdäten katseeni, sulkeudun Kristosofina entisten ja tulevien ystävieni suosioon.

Puolestani

Väinö Lehtonen

Pohjolan Valo
1961: 301—302.

TAIVAS JA MAA YHTYVÄT

Aurinkokuntamme korkeimman johdon kautta ja avulla on tullut ratkaiseva, nostava apu ihmiskunnalle. Tuo apu tuli, kuten Pekka Ervast kertoo, aurinkokuntamme ulkopuolelta, Keskusaurinko Siriuksesta, mutta se merkitsee, että Aurinko-Logos, aurinkokuntamme Isä-ryhmän johtaja, otti korkean kosmillisen vihkimyksensä maapallolla, joka on eräs aurinkoruumiin keskuksista. — Aurinkohan sisältää näkymättömissä prinsiipeissään koko aurinkokunnan, jossa "fyysillinen" Aurinko muodostaa sydämen, jonka sykähdys kestää yksitoista vuotta ja josta "veri", elämänvoima, virtaa kaikkiin planeettoihin. — Kysymyksessä oleva apu tuli siis Auringon Kuninkaallisen Neuvoston kautta, se oli apu Jumalan taholta. Mutta elämähän on kaksinapainen. Se merkitsee, että kun apu tuli Jumalan taholta ihmiskunnalle, niin se tuli sitä varten, että ihmiskunta ottaisi avun vastaan ja sen turvin nousisi kohti ihmisyyttä. Ihmiskunnan on suoritettava vastapalvelus ja näytettävä olevansa pelastavan avun arvoinen. Ellei näin tapahdu, jää auttava vuodatus odottamaan kaukaista tulevaisuutta, jolloin ehkä ilmaantuu toteuttajia — ellei sitä ennen vaivuta liian syvälle materiaan. Näin onnettomasti ei kuitenkaan käynyt Jeesuksenkaan päivinä, sillä Jeesuksen kautta tulleella vuodatuksella oli vastaanottajia. Ehkä tuo Jeesuksen oppilaitten joukko oli liian heikko, koska se ei kyennyt jättämään tarpeeksi voittoja jälkimaailmalle. Mutta yksi työntekijä kuitenkin oli, nimittäin Paavali, joka Mestarinsa Jeesuksen hengessä voitti ainemaailman vastustavat voimat ja toteutti Mestarinsa opetukset. Oli siis ainakin yksi ihminen, joka teki totta Jeesus Kristuksen sanomasta ja käytännöllistytti tulleen henkisen vuodatuksen. Näin Jeesuksen sanoma pääsi painautumaan maapallon auraan, tullen auttavaksi voimaksi kaikille, jotka Jeesuksen opetuksia pyrkivät noudatta-

maan. Paavalin työ teki historiaa, sillä siitä on lähtöisin sekin kristinusko, jonka nyt tunnemme — rappeutuneena. Paavali ruumillistutti Mestarinsa opetuksia niin hyvin kuin osasi ja kykeni, voitti kaikki ainemaailman vaikeudet ja vastukset, mitään pelkäämättä, esteitä väistämättä, minkäänlaisten pulmien edessä lannistumatta. Kahleisiin sidottuna hän vielä vanhana miehenä yhä vain puhui Mestarinsa sanomasta, kunnes hänet luultavasti ristiinnaulittiin kuten Mestarinsakin. Paavalin kautta tuli Jeesuksen työ ihmiskunnan puolelta tunnustetuksi, joten voimme sanoa, että taivas ja maa yhtyivät.

Nykyajassa näemme saman seikan toistuvan, sillä myöskin Pekka Ervastin sanomalla oli käytännöllistyttäjä: J. R. Hannula. Kaikki esteet voittamalla hän vei eteenpäin Pekka Ervastin julistusta. Kuinka heikoksi P. E:n elämäntyö olisikaan jäänyt ilman J. R. H:ta. P. E. sai kyllä ympärilleen pienen veljesjoukon, joka teki mitä osasi. Mutta siltä puuttui kokemusperäistä tietoa Pekka Ervastin työn ainutlaatuisuudesta ja siksi se ei kyennyt asennoitumaan P. E:hen, niinkuin olisi pitänyt. Jos P. E:n elämäntyö olisi jäänyt vain tämän heikon veljesjoukon varaan, niin siitä olisi kukaties melko piankin tullut ahdasmielinen uskonlahko, kuten tuli aikanaan Jerusalemin seurakunnasta, uskonlahko, joka eläisi vain itseään varten, Mestarinsa unohtaen, sulautuen tämän maailman "viisauteen". P. E:n elämäntyö ei kuitenkaan olisi kokonaan valunut hiekkaan, sillä hän kirjoitti omakätisesti paljon kirjoja, jotka ovat ihmisten käytettävissä. Mutta alkanut suuri Maailmanuskonto olisi jäänyt riippumaan ilmaan ilman J. R. Hannulaa.

J. R. Hannulalla oli elämäntyötään edellyttävät henkiset talentit. Hän koki hengestäsyntymisen 3 päivänä tammikuuta 1913. Se oli ponnahduslauta hänen työlleen Pekka Ervastin sanoman käytännöllistyttäjänä. Niinpä hän osasikin näyttää ihmisille, enkeleille ja jumalille, että Pekka Ervastin viittoma tie on kuljettavissa. Ainakin siis yksi ihminen antoi ihmiskunnan puolesta vastapalveluksen Logokselle, tunnustamalla käytännön kautta ja avulla jumalallisen avun ihmiskunnalle kelpaavaksi. — Jälleen yhtyivät taivas ja maa. Nyt se yhtyminen jatkuu kaikissa ihmisissä. Mutta yhtyminen edellyttää jatkuvaa työtä ihmiskunnan puolelta, jatkuvaa sulautumista Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetuksiin, sulautumista uuden henkisen avun viritykseen.

V. L.

Pohjolan Valo
1961: 305—306.

Kristosofi
1962

TYÖMME KESKEISIN ASIA

Vuonna 1909 Pekka Ervast kirjoitti kirjassaan "Uuden ajan aamunkoitteessa": "Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: 'Valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä'. Katsokaa, kuinka ihmiset taas uskovat, että maailman loppu on tulossa, että aika lähenee loppuaan, kuinka uskonnolliset ihmiset valmistautuvat tätä loppua vastaanottamaan. Tällä kerralla he eivät enää erehdy eivätkä ole ennenkään erehtyneet, mutta maailman loppu ei merkitse sitä, että tämä maailma häviäisi, vaan se merkitsee, että vanhat poistuvat ja uudet tulevat sijaan, että taasen on Jumala esiintyvä maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on esiintyvä. Kukaties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon. Sillä siinä suhteessa on meidän aikamme merkillinen, että ei tule enää uusi vapahtaja, joka perustaa uskonnon yhdelle kansalle, joka kansa sitten koettaa sitä levittää, vaan nyt on tuleva vapahtaja, joka perustaa uskonnon koko maapalloa varten, kaikkia kansoja varten, perustaa uskonnon, joka sulkee syliinsä kaikki vanhat uskonnot ja kokoo kaikki kansat siipeinsä alle. Sellainen on uusi uskonto oleva".

Toisessa yhteydessä Pekka Ervast sanoo, että on a j a n p o l t t a v i n k y s y m y s, m i t e n u u s i O p e t t a j a o t e t a a n v a s t a a n. Parjataanko Häntä, häväistäänkö, ristiinnaulitaanko, vai otetaanko Hänet vastaan Opettajana?

Edellä sanottu on vakavaa puhetta. Se merkitsee, että kuvailtu suuri Opettaja, Jumalan Poika, esiintyy jo tällä vuosisadalla, vieläpä niin läheisessä tulevaisuudessa, että vuonna 1909 miehuusiässä olevat ihmiset saavat hänet nähdä. Opettajan perustama uskonto on lisäksi täydelleen muista uskonnoista poikkeava siinä, että se on tarkoitettu koko ihmiskunnalle, kaikille kansoille. Entisten uskontojen sarja on päättynyt, rotu-uskontojen aika on mennyt, sillä uusi uskonto sulkee ne kaikki syliinsä. Uusi uskonto sisältää siis kaiken senkin viisauden, joka sisältyy rotuuskontoihin. Se on näin ollen Maailmanuskonto, joksi Pekka Ervast sitä nimittääkin. — Edel-

lä sanottu antaa vielä senkin opetuksen, että uusi uskonto ei ole vain teosofiaa, koska teosofinen liike on valmistava työmuoto, "huutavan ääni korvessa", jollaisena kuvataan Johannes Kastajaa, joka valmisti Jeesuksen työtä.

Uuden suuren Opettajan tulo on niin vakava asia, että "se on ajan polttavin kysymys". Miksi se on niin vakava? Siksi, että ihmiskunta joutuu valinnan eteen ja siltä kysytään: Oletko valmis omaksumaan tuon Opettajan opetukset? Opetus on Jumalan Pojan opetusta, ei sen vähäisemmäksi arvioitavaa. Se opetus on ainakin Jeesus Kris tuksen opetuksen tasolla. Hän oli myöskin Jumalan Poika. Uuden uskonnon opetus sisältää näin ollen Jumalan Lain, jota ihmisten on opittava seuraamaan. — Mutta voiko kukaan palvella kahta herraa? Ihmiskunta on näihin asti ylenkatsonut profeettojensa opetukset, profeettojen, jotka entisten uskontojen avulla ovat yrittäneet Jumalan Lakia tulkita. Ihmiskunta on oppinut palvelemaan "tämän maailman ruhtinasta", väkivaltaa, saatanaa. Sota on ollut hurmioitumisen aihe. Sille ovat runoilijat virittäneet ylistyslaulunsa. Sotapäälliköt on merkitty historian virstanpylväiksi. Kunnian kruunut on punattu ihmisverellä. Onko siis mahdollista, että murhanhenkeä palvova ihmiskunta voi omaksua Jumalan Pojan tuoman Lain ilman, että se luopuu vanhasta? Ei ole. Siksi uusi Laki tuleekin vanhan tuomioksi.

Jumalan Laki, Isän tahto, on kuitenkin lopulta toteutuva, sillä se on ainoa todellinen ja ikuinen Laki. Sen toteutumista voi ihminen hidastaa, mutta ei estää. Siksi ihmiskunta joutuu Elämän tahdon tuomittavaksi, se joutuu tuomiokauteen, Suureen Etsikkoaikaan, jolloin sen on hyljättävä saatanan palvonta ja ryhdyttävä palvelemaan Kristusta, Isää. Tämä murroskausi muodostuu ihmiskunnalle vakavaksi, koska vanha kaatuu ja uusi astuu tilalle. Elämän arvot muuttuvat ja ihminen, jonka ehdollisesti vapaa tahto voi asettua Jumalan tahtoa vastaan, joutuu käytännössä kokemaan veriruskean uskontonsa seuraukset.

Tiedämme nyt, että edellä kuvailtu suuri Opettaja, Jumalan Poika, on jo tullut ja julistanut uuden suuren uskonnon. Hän oli Pekka Ervast. Pekka Ervast koki saman henkisen kasteen, jonka Jeesus koki Jordanilla. P. E:kin tiesi olevansa Jumalan Poika, jonka tajunta liikkui aurinkokuntamme sydänmailla, kuten hän itse kertoo. Hän oli avaruudessa loistava järjen valo, josta vyöryi ulos eläviä olentoja, kuten Logoksesta vyöryy. Hän — ja vain hän — oli pätevä julistamaan niin suuren viisauden, että se sulkee syliinsä kaikki uskonnot. Se viisaus sisältyy Pekka Ervastin opetuksiin ja tutkija voi todeta sen ylivoimaiseksi. Kansantajuisena se on jokaisen ymmärrettävissä.

Pekka Ervast puhui aikalaisilleen, teosofeille, vetäen uuden Opettajan tulon nykyaikaan. Jospa teosofit olisivat hänen puheitaan ymmärtäneet. Jospa he olisivat tajunneet uuden Opettajan olleen heidän keskellään. Silloin he kukaties olisivat kuunnelleet hänen opetuksiaan, liittyneet toinen toisiinsa yhä lujemmilla veljessiteillä ja yhteisvoimin auttaneet hänen työtään. Silloin meidän ei olisi tarvinnut kokea ensimmäisen suursodan kauhuja, eikä Eurooppa olisi joutunut siihen kauhujen mereen, josta jo Blavatsky sitä varoitti. Paljon olisi pahaa poistunut maailmasta, koska ei olisi uutta pahaa tehty, kuten kahden suursodan muodossa tehtiin. Kukaties kristilliset kirkotkin olisivat heränneet. Kun ne olisivat katselleet teosofien kaunista, veljellistä ja riidatonta elämää, niin ne olisivat arvioineet uudelleen jumalansa moraalin ja huomanneet sen köykäiseksi. Kukaties kirkotkin olisivat huomanneet palvovansa saatanaa, murhan ja väkivallan henkeä, vaikka olivat saaneet tehtäväkseen Kristuksen sanoman julistamisen. Herätessään ne olisivat huutaneet tuhansista kokoushuoneistaan: Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu. Rakastakaa vihollisiannekin, vieraitakin kansoja, niinkuin veljiänne. Sota on kirous. Isän tahto on rauhaa ja rakkautta. — Millainen mahti olisikaan tämä ollut Valkoisten Voimien kädessä. Mutta teosofit — kirkoista puhumattakaan — eivät nähneet silmillään eivätkä kuulleet korvillaan. Suuren Opettajan sanoma jäi vaille vaadittua vastaanottajoukkoa, ja Eurooppa joutui kauhujen mereen. Kirkot tukivat edelleenkin armeijoita ja ristiinnaulitsivat jo ennestään kidutettua Mestariaan. Kadotuksen laineet vyöryivät korkeina. Yhä kohoten ne nyt uhkaavat niellä kirkotkin ristinpuineen. Miten käy kristikunnan, joka sai niin paljon, mutta joka tallasi aarteensa lokaan? Miten käy Euroopan, joka on Kristuksen nimessä anastanut maita ja mantereita, kyninyt alastomat "pakanat" vieläkin alastomammiksi, haalinut omaisuuksia sieltä, mihin se ei ole jyvää kylvänyt? Miten käy valkoisen rodun, joka on Jumalan ja Kristuksen nimi huulillaan saattanut suunnattomiin onnettomuuksiin värillisiä kansoja? — Karma mittaa jokaiselle tekojensa mukaisesti, mutta voi niitä, jotka eivät kaitselmuksen käteen ole tarttuneet.

Uuden uskonnon kehto on Suomi. Sinulle, Suomen kansa, on annettu ensikäden viisaus. Jospa sinä heräisit, jospa tuntisit ajan, jossa elät. Jospa heräisit, ennenkuin kadotuksen laineet sinut nielevät. Jospa heräisit viimeistä tuomiotaan potevan maailman keskellä ja tuntisit elämäntehtäväsi. Sinun tulisi olla todellinen uuden uskonnon kehto, rauhan rakentaja, kansojen keskellä. Hylkää miekan mahti ja tartu tosi teossa Vuorisaarnan vankkaan moraaliin. Silloin sinusta

tulee, ei vain Euroopan, vaan maailman omatunto, joka kantaa jumalallista valoa maailman pimeydessä.

V. L.
Kristosofi
1962: 9—12

EPÄJALOT METALLIT JA KULTA

Ikäihmiset muistanevat tapauksia, jolloin tähtien tutkijat ovat arvelleet maailmanlopun lähestyvän. Sellaisena uhkana on pidetty esim. suuren pyrstötähden ilmestymistä. Niinikään on esiintynyt hurmahenkisiä saarnaajia, jotka ovat maininneet jopa maailmanlopun ajankin. Tällaisten hälyytysten säikähdyttäminä ovat monet ihmiset tehneet tiliä elämästään, ja tuollainen tilinteko on tavallisesti johtanut siihen, että omaisuus on vaihdettu rahaksi. Nähtävästi on kaikkein yksinkertaisinta ajatella, että koska maailmanloppu nyt tulee, niin mitäpä enää tehdään omaisuudella. Tällaiseen ajatuksenjuoksuun on kuitenkin jäänyt aukko: Mitä silloin tehdään rahallakaan.

Tuollaisella ilmiöllä — omaisuuden vaihtamisella rahaksi — on kuitenkin syvemmät syynsä. Se on heijastusta eräästä elämän totuudesta. Alkemistit puhuivat siitä, että epäjalot metallit olisi muutettava kullaksi. Tällä he tarkoittivat sitä, että ihmisen olemuksessa on paljon epäjaloa. Siinä on kuvaannollisesti sanoen paljon aivan kuin raskasta lyihyä, joka painaa maata kohti. Ihmisen sielu on kiinni maassa, maallisissa, aineellisissa arvoissa. Muutamissa ihmisissä "lyijy" on jo hieman jalostunut, se on muuttunut kevyemmäksi, hopealta kuultavaksi "tinaksi", tai kullalle vivahtavaksi "kupariksi". Mutta jaloja metalleja on perin vähän. Kuitenkin elämän tarkoitus on, että nämä epäjalot "metallit", siis himot, pyyteet, kestämättömät haaveet, kunnian ja vallan tavoittelut... pitäisi muuttaa "kullaksi", ikuisuusarvoisiksi hyveiksi.

Rahan todellinen arvonmitta on kulta. Sota ja sotaponnistukset ovat vieneet kullalta sille kuuluvan paikan, ja rahaksi sanotaan nykyään mitä materiaalia tahansa. Mutta tämä ei muuta sitä seikkaa, että rahan arvon pitäisi nojata kultaan. Tämän tajuavat maailmanlopun pelosta hätääntyneet ihmiset. He tajuavat sen vaistomaisesti, ja se saa tällöin sellaisen muodon, että "arvoton" omaisuus pitäisi muuttaa rahaksi, siis kullaksi. Hätääntynyt ihminen näkee kuoleman edessään ja hän tajuaa olevansa epätäydellinen,

täynnä "epäjaloja metalleja". Hän tahtoisi muuttaa itsensä paremmaksi, siirtyä "kultakantaan", mutta taitoa ja voimaa puuttuu. Tuo sisäinen totuuden näkemys saa vain sellaisen ilmauksen, että omaisuus muutetaan rahaksi.

V. L.
Kristosofi
1962: 42—43.

SANA TULI LIHAKSI

Johanneksen lyhyt, naseva lause: "Sana tuli lihaksi", on sisällöltään melkein pohjaton. Lause merkitsee: Jumala tuli ihmiseksi, Jumalan täydellisyyskuva ihmisestä sai muodon ihmisen kautta, ihmisessä, Kristus lihaantui, täydellinen ihminen syntyi. Kolmella sanalla on kuvattu melkein käsittämättömän pitkä kehityksen tie jumalkipinän laskeutumisesta aineellisen ilmennyksen tasolle asti.

Sanan lihaantumisen myöhempää vaihetta on nimitetty uskonnoksi. Länsimailla tosin on yleinen käsitys se, että uskonnot ovat ihmisten keksintöjä. Oletetaan uskonnon syntyneen vähitellen aivan kuin kehityksen tietä. Ihmiset ovat pelänneet luonnonvoimia ja alkaneet niitä lepyttää taikakeinoilla, magialla, ja siten ovat saaneet alkunsa seremoniat. Tällainen käsitys lienee myöskin kristityillä, mikäli ovat kysymyksessä "pakanauskonnot", kun sen sijaan kristinusko on heidän mielestään jumalallinen ilmoitus. Meidän ei ole pakko rajoittua noin omahyväiseen näkökantaan, sillä rinnastaessamme virallistunutta kristillisyyttä esim. buddhanuskoon, sen jaloihin ja yleviin ohjeisiin, saatamme todeta sen paljon ylevämmäksi ensiksi mainittua. Jos Buddhan järkevän selvät opetukset olisivat lähtöisin ihmisistä, jos ne olisivat vaikkapa Buddhan keksintöjä, kirkonoppien ollessa Jumalan ilmoitusta, niin silloin ihminen — Buddha — olisi Jumalan yläpuolella, Häntä viisaampi ja moraalisesti ylevämpi. Buddhan opetus ei ihannoi sotaa, ei eksalloidu parhaaksi uskomansa ihmisen vertavuotavista haavoista, kuten kristityt menettelevät. Teosofinen sanoma tulikin selvittelemään tätä uskonnollista sekasotkua ja opetti: Kaikki uskonnot ovat jumalallisia ilmoituksia. Ne ovat kotoisin samasta alkulähteestä ja siksi niillä kaikilla on eräitä yhteisiä piirteitä. Näkyvimmin näitä esiintyy kolme: Ensiksi maailmankatsomus eli älyllinen kuva elämästä, toiseksi siveysoppi eli ne moraaliset ohjeet, joiden mukaan ihmisten

tulisi elää ja kolmanneksi jumalanpalvelus. Uskonnon keskushenkilö esittää nämä kaikki opetuksissaan, mutta käytännössä ne aivan kuin "venyvät" historialliseksi tapahtumasarjaksi, jos maailman ja ihmiskunnan tila sitä vaatii. — Tarkastelemme ensin virallistunutta kristillisyyttä.

Viralliskristillinen maailmankatsomus sisältää aiheita sekä juutalaisuudesta että Jeesuksen elämästä. Vanhan Testamentin luomistaru, paratiisikertomus syntiinlankeemuksineen ynnä vedenpaisumustaru antavat kuvan maailman ja ihmisen alkuajoilta. Näihin liittyvät Golgatan tapahtumat sovitusuhreineen, viimeinen tuomio, ruumiitten ylösnousemus ym. Tämä maailmankatsomus kertoo siis myöskin ihmisen tulevaisuudesta, elämän päätekohdasta, joka on joko ikuinen piina tai ikuinen autuus. Se sanoo: tuollaista tulevaisuutta silmällä pitäen sinun on valmistauduttava.

Uskonnon toinen kohta esittää ne keinot, miten tulevaisuutta varten on valmistauduttava. Keinot ovat myöskin sekä vanhalta että uudemmalta ajalta. Sellaisiksi on ainakin nimellisesti hyväksytty Mooseksen opettama moraali, hänen kymmenen käskyään. Ne on otettu enimmäkseen korulauseina, sillä vaikuttavampina keinoina esitetään sakramentit ja erilaiset muotomenot. Niiden avulla pyritään "Jumalan suosioon", toisin sanoen muokkaantumaan Jumalalle kelvolliseksi, tulemaan paremmaksi ihmiseksi. — Jeesus kyllä antoi Vuorisaarnassaan viisi käskyään nimenomaan sitä varten, että niitä seuraamalla ja niiden antamia ohjeita noudattamalla kristitty kasvaisi ihmisyydessä. Mutta kun Jeesuksen moraali leimattiin epäkäytännölliseksi, niin niiden tilalle tulivat rituaalit.

Kolmantena kohtana kristillisyydessä on ihminen itse, joka hyväksyy edellä esitetyn maailmankatsomuksen ja kristillisyyttä tavoittelevat keinot — ihminen itse kaikessa arkipäiväisyydessään. On nimittäin todettava, ettei kristitty, omaksumastaan kristillisyydestä huolimatta, jaksa täysin uskoa maailmankatsomukseensa eikä käytettäviin keinoihin. Vaikka Mooses kieltää varastamasta, tappamasta, väärin vannomasta, vieraita jumalia palvelemasta . . ., niin kristitty lankeaa. Kun tilaisuus herättää himon, niin käskyt unohtuvat. Jäljelle jää katumus, syntisyyden tunne, tarve ripittäytyä ja käyttää sakramentteja. Mutta nämä ovat sunnuntaitunnelmia, jotka unohtuvat elämän arjessa. Kunnia, raha, valta ovat epäjumalia, joiden palveleminen on miellyttävämpää kuin ainainen syntisyyden tunteminen. Hätävalhe pelastaa monesta pulmasta ja varmaan moni kristitty tuntee enemmän kiinnostusta kääriä kynällä miljoonia kuin noudattaa Mooseksen käskyjä.

Uskonnon kolmas kohta, jota uskovainen itse edustaa, merkit-

see jumalanpalvelusta, toisin sanoen henkisen elämän käytännöllistyttämistä. Virallistuneessa kristillisyydessä ovat käsitteet menneet niin sekaisin, että seremoniat ymmärretään jumalanpalvelukseksi, moraali on joutunut taka-alalle, ja niin on käytännöllinen kristillisyys eli todellinen jumalanpalvelus unohtunut kokonaan. Järjestyksen pitäisi olla sellainen, että moraali antaisi käytännölliset neuvot siitä, miten pyritään maailmankatsomuksen edellyttämään päämäärään, ja arki-ihmisen jokapäiväinen elämä olisi käytännöllistä pyrkimistä moraaliohjeitten toteuttamiseen, siis todellista jumalanpalvelusta. Ei Jumala välitä siitä, käymmekö "jumalan palveluksissa" määrätyissä paikoissa, veisaammeko virren tai kuuntelemmeko papin ja lukkarin vuorolaulantaa, kannammeko mustaa pukua vai näytämmekö "vanhurskailta". Voimmehan näinkin menetellä, jos se meitä kiinnostaa. Mutta koska on kysymys siitä, että uskonnon pitäisi tehdä meistä "Jumalalle kelvollisia", siis entistä parempia ihmisiä, niin meitä eivät auta temput eikä näytteleminen. Vain sellainen jumalanpalvelus auttaa, että seuraamme Mestarin opetuksia käytännössä, joten tavallinen arkielämä muuttuu yhtämittaiseksi pyrkimykseksi, Jumalan tahdon täyttämiseksi, jumalanpalveluksi.

Kristosofisessa elämänymmärryksessä on jatkuvasti puhuttu uskonpuhdistuksesta. Uskonnollinen elämä olisi johdettava niihin uomiin, joihin se luonnonmukaisesti kuuluu. Nyt on uskonpuhdistus pantu toimeen ja kristosofisessa sanomassa ja työssä on kaikki kohdallaan. Elämme jälleen uuden uskonnon aikaa, uskonnon, joka on annettu korkeuksista ihmiskunnalle valoksi ja jossa kaikki elämän pulmat ovat tulleet ratkaistuiksi. Siksi onkin puhuttu Maailmanuskonnosta, sillä tämä uskonto on tarkoitettu koko ihmiskunnalle.

Maailmanuskonnossakin esiintyy kolme pääkohtaa: filosofia eli elämänselitys, siveysoppi ja jumalanpalvelus. Uskonnon keskushenkilö Pekka Ervast opettaa näistä kaikista, mutta "historiallinen venyvyys" on muodostanut siinä kolme jaksoa. Tilanne on nimittäin käytännössä se, että uskonnon tuloa oli valmistettava, jotta keskushenkilön työ tulisi hedelmällisemmäksi. Maailma on tietämätön ja sokea eikä sitä kädenkäänteessä muuteta toiseksi. Muuttaminen on työn takana, ja se vie aikansa. Ihmisen — jumalallisesti viisaankin ihmisen — elämä on rajoitettu aikaan, joten yksi ihminen ei saa tehdyksi määräänsä enempää. Siksi H. P. Blavatsky valmisti maaperää ja antoi opetuksillaan uudelle uskonnolle älyllisfilosofisen ja metafyysillisen maailmankuvan, puhuen kehityksestä sen inhimillis-kosmillisissa mittasuhteissa, maailman ja ihmisen synnystä ja ra-

kenteesta, menneisyydestä ja tulevaisuudesta. Hän opetti karman laista, jälleensyntymisestä jne. Tämän sanoman esittäminen oli H. P. Blavatskyn p ä ä t e h t ä v ä, vaikka hän samalla viittasi keinoihin, kaikkien uskontojen moraalisiin opetuksiin, joiden avulla ihmisen päämäärä on saavutettavissa. Niinikään hänen oma elämänsä oli noiden "keinojen" noudattamista ja hän yritti teroittaa samaa elämää toisillekin.

Pekka Ervast, uuden uskonnon luoja, viittasi opetuksissaan H. P. B:hen. Mutta keskeisesti hän puhui Vuorisaarnan moraalisesta tiestä. Sitä hän noudatti itse ja hänen elämänsä oli täten jumalanpalvelusta sanan todellisessa merkityksessä, ja sitä elämää hän opetti toisiakin elämään. Niinikään hän syvensi H. P. B:n julistusta liittämällä mukaan opin Logoksesta sanan kristillisessä merkityksessä. Käytännöllistä arki-ihmisen jumalanpalvelusta hän yritti tehostaa tuomalla mukaan henkisiä, jopa seremonioilla kaunistettuja keitaita, mietiskelyhetkiä ja pyhitettyjä tilaisuuksia, jotta arkisessa jokapäiväisyydessä olisi arvokasta vaihtelua.

Uuden uskonnon sanoma tuli näin kaikin puolin täydellisenä esille, mutta historian kulku vaati, että annettu sanoma oli kolmannessa vaiheessaan, jumalanpalveluksena käytännöllistettävä koko ihmiskunnassa. Alkoi todellinen suurtyö ja sen tehtävän otti suorittaakseen J. R. Hannula. Mutta J. R. H:n elämäntyö oli myöskin kolmiulotteinen. Ensinnäkin hän antoi syvyyttä uuden uskonnon metafysiikkaan ja filosofiaan esittäessään Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman. Olihan kysymys siitä, että "Sana tulisi lihaksi" kaikissa ihmisissä, joten Sanan, Kristuksen, Isän, "pelastustehtävä" oli paljastettava nykyhetken puitteissa. Sana, Logos, oli planeettamme aamuhämärästä asti pyrkinyt esille ihmiskunnassa ja tuo pyrkimys oli nykyaikana kypsynyt lopulliseen saavutukseen. Pekka Ervastissa Sana tuli lihaksi siten, että Kristus, Isä, saavutti kemiallis-fyysillisen tason alkaen ratkaisevasti vaikuttaa tekojen tasolla. Niinikään Keskusaurinko Siriuksesta tuli uusi luonnonvoima planeetallemme, kuten Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Ihmisyyden uskonto", ja se aiheutti uuden virityksen maapallolla. Nämä tapahtumat koskevat koko ihmiskuntaa, sillä ne aloittivat uuden aikakauden, jonka aikana väkivalta tulee tuomituksi käytäntöön kelpaamattomana. Elämme nyt suuressa tuomiokaudessa, jolloin vanha maailma ja sen väkivaltainen käytäntö luhistuvat ja uusi, inhimillisempi maailma käy läpi synnytystuskiaan. — Maailmanuskonnon filosofia ja metafysiikka sisältää siis paitsi H. P. Blavatskyn ja Pekka Ervastin, myöskin edellä mainitut J. R. Hannulan opetukset.

Myös Maailmanuskonnon moraaliin J. R. Hannula toi uutta

syvyyttä. Hän toi Vuorisaarnan elämän jokapäiväisimpiinkin tapahtumiin, kuten näemme mm. hänen kirjasarjastaan "Kysymyksiä ja vastauksia". Kymmenissä kirjoissaan hän paljastaa ihmissielun salaperäisimmätkin sopukat antaen neuvot siellä piilevien vikojen ja puutteitten korjaamiseen.

Mutta J. R. Hannulan varsinainen elämäntyö tähtäsi uuden uskonnon kolmanteen kohtaan, jumalanpalvelukseen. Todellinen jumalanpalvelus ei ole rituaalien kaunistamaa tunnehymistystä eikä sunnuntaiharrastelua, vaan se on käytännöllistä elämää. Jumalanpalvelus on sitä, että arki-ihmisen sielu pyrkii jatkuvasti yhteyteen Jumalan kanssa tavallisen arkielämän pyörteissä. Pyrkimisen tulee olla jatkuvaa, sen tulee vallata sielu joka hetki, sillä jumalanpalvelus on elämää Jumalassa. Pyrkimys on Vuorisaarnan käytännöllistämistä. Siten Kristus, Isä, saa muodon ihmisessä. Ei riitä se, että Maailmanuskonnon perustukset on laskettu ja että sen sisältämässä sanomassa ihmiselämän kaikki pulmat on ratkaistu puhutun ja kirjoitetun sanan avulla, jos näin annettu viisaus jää vain kirjoihin. Se on tuotava käytännölliseen arkielämään. Vasta silloin "Sana tulee lihaksi", henki saa muodon, Maailmanuskonto kantaa hedelmää. — Tähän uskonnon käytännölliseen ilmenemiseen tähtäsi J. R. Hannulan elämäntyö.

Ihmisen järki kysyy: Mitä on ihmisen elämä, mitä on kuolema ja mitä seuraa kuoleman jälkeen? Onko kehitystä ja mitä se on? Mihin se tähtää ja mikä on ihmisen päämäärä? Eikö Jumala hallitsekaan maailmaa, koska ihmiset ovat saaneet luoda tänne helvetin? Mikä on Jumalan ja ihmisen keskinäinen suhde? Uskonnot kehottavat etsimään Jumalaa. Miten ihminen Hänet löytää? Mitä on Kristuksen lunastustyö? Jos se on jatkuvaa työtä Jumalan puolelta, niin mihin mittaan se on tullut? Miten Kristus lähestyy ihmistä ja ihmiskuntaa? Mitä aikamme kello lyö? — Järki kysyy kysymästä päästyään ja maailmanuskonto vastaa H. P. Blavatskyn, Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opastamana tyhjentävästi kaikkiin kysymyksiin. — Ihmisen sydän kaipaa pois epätäydellisyydestä, synnistä, pahasta. Se kaihoaa kauneutta, hyvyyttä, totuutta. Se tahtoisi olla puhtaampi, kuin se nyt on. Maailmanuskonto neuvoo Tien. Se tuo nähtäviksi jumalallisesti viisaitten ihmisten moraaliohjeet ja sanoo: Seuraa näitä. Toteuta Vuorisaarnan ohjelmaa, niin Jumala on löydettävissä. — Uskoni on heikko, huokaa sydän. Miten jaksan uskoa siihen, että Vuorisaarna on syvin ja varmin tie ihmisyyttä kohti? — Maailmanuskonto vastaa J. R. Hannulan suulla: Ota jälleen järki avuksesi, sillä tunne ilman järkeä on hedelmätön. Tutki Pekka Ervastin henkistä ja okkultista asemaa, niin ymmärrät Logoksen työtä ihmiskunnassa. Kas, Vuo-

risaarna, sellaisena kuin Jeesus Kristus ja vielä selvemmin Pekka Ervast sen esittää, ei ole ihmisten keksintöä. Se on ihmisjärjelle sovellettu esitys Suuren Elämän perustotuudesta. Vuorisaarna on Jumalan julistus ihmisille. Sen alkulähde on Logoksessa, ja siksi se liikkuu sen tukipisteen ympärillä, jota sanotaan Kristuksen, Isän, inkarnoitumiseksi. Pekka Ervastin asema Auringon Kuninkaallisessa Neuvostossa on tuo tukipiste, ja siinä on apu uskosi heikkoudessa. Etsi, mieti, tutki Maailmanuskontoa joka puolelta, niin uskosi herää. Uskosi voimalla voit nousta helveteistä taivaisiin, ja uskosi auttaa sinua arkielämän jokapäiväisyyden keskellä. Katso rohkeasti sielusi syvyyksiin, mutta älä säikähdä sen heikkouksia, sillä Jumala on ihmistä voimakkaampi. "Emme kaikki kuoloon nuku, mutta kaikki me muutumme", sillä uusi ihminen, korkeampi päivätajunta, kasvaa tämän arki-ihmisen sisällä. Se kasvaa vähitellen Vuorisaarnan tiellä kulkijassa ja valtaa aikanaan hänet. Se on Kristuksen syntymä, taivaasta laskeutuva uusi Jerusalem, josta juoksee Elämän Virta...

Miten valtava onkaan työ, ennenkuin koko ihmiskunta muodostaa tuon uuden Jerusalemin, Ihmisyyden Temppelin, josta Elämän Virta juoksee aurinkokuntamme toisille planeetoille...

V. L.
Kristosofi
1962: 71—76

UUDELLEEN ELETTY GOLGATA

Kirjassaan "Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta III" luvussa "Uudestisyntyminen" J. R. Hannula kertoo mielenkiintoisista asioista. J. R. H:n kirjoihin tutustunut huomaa, että kirjoittaja puhuu siinä omista kokemuksistaan. Luvussa kerrotaan, miten henkinen kaipuu saa vähitellen muodon ihmisessä. Hän joutuu esim. punnitsemaan keskenään rahaa ja Mestaria, kumpi painaa enemmän. Jos vaa'assa painaa Mestari enemmän, niin punnitsija joutuu viettämään "kemialliset häänsä" ja niin alkaa uusi elämä Mestarin kanssa. Sitten seuraa sukupuolielämän järjestely. Näin tulevat tehdyiksi köyhyyden ja naimattomuuden lupaukset, ja niitä seuraa avautuminen henkiselle valolle. Jatkoksi kertoo J. R. H.: "Niinpä edellä mainitsemani henkilö, jolle oli sanottu: 'Pitäisi tehdä köyhyyden ja naimattomuuden lupaus' ja joka oli siihen vastannut, 'Olkoon niin', tuli yhä sel-

vemmin ja tuskallisemmin tietoiseksi siitä, että hänen tietonsa ja valonsa oli riittämätön. Hänen sisäinen jännityksensä kasvoi kasvamistaan. Hänen mietiskelynsä muodostui tuskaksi. Kuukausimääriä hän eli yhtämittaisissa tuskallisissa mietiskelyissä. Niinpä hän eräänä päivänä, huoneessa kävellessään, itsekseen sanoi: tätä ei voi jatkua enää, ja hän heittäytyi pitkälleen permannolle. Mutta samana hetkenä hänessä tapahtui jotakin. Hän nousi ylös ja sanoi itsekseen: 'Mutta nytpä minun aivoni järjestyivät uudelleen'. Hän huomasi ymmärtävänsä elämää sisästä päin. Hän ymmärsi elämää hengen ja totuuden kannalta. Myös Uuden Testamentin kertomukset, kuvaukset ja puhetavat kävivät läheisiksi, ymmärrettäviksi".

Näistä samoista henkisistä kokemuksistaan J. R. Hannula puhuu muissakin kirjoissaan, mutta erikoista tämän kirjan kertomuksissa on se, että hän liittää kuvauksiinsa Golgatan. Jokaisen kokemuksen rinnastukseksi hän liittää lauseen evankeliumin Golgata-tapahtumasta.

Kysymme ensinnäkin: Miten ymmärrämme edellä kuvailtua J. R. H:n keskeisintä kokemusta, jolloin hänen aivonsa järjestyivät uudelleen? — Pekka Ervast kuvaa, että Jeesuksen seuraajan elämässä tapahtuu uudestisyntyminen, kaste, kirkastus ja Golgata. Oliko J. R. H:n henkinen kokemus jokin näistä, ja jos oli, niin mikä? Kirjassaan "Kristus meissä" P. E. sanoo, että jos uudestisyntyminen tapahtuu ensimmäistä kertaa, niin se on näkymättömän maailman kokemus, vaikkakin päivätietoinen. Siinä on mukana Joosef, Maria ja Kristus-lapsi, kuten evankeliumeissa kerrotaan. Kun hän koskee ensimmäisen kerran kastetta, niin sekin on näkymättömän maailman kokemus. Hän liikkuu ruumiinsa ulkopuolella ja joku Johannes hänet kastaa. Jos tällaiset kokemukset ovat jo entisissä ruumistuksissa koetut, niin ne tulevat nyt jälleensyntymismuistina ja ovat toisen luontoisia. Samassa kirjassa P. E. kirjoittaa sivulla 117 mm.: "Jos ihmisellä on hyvä karma, jos hän on ennen etsinyt, ponnistanut ja löytänyt, silloin hänelle luultavasti tulee kokemuksia joko perätysten — ei niin lähekkäin, että esimerkiksi vain päivä on niiden välissä, vaan voi olla vuosiakin väliä — tai sitten yhdessä monta kokemusta yht'aikaa. (Harv. V. L.) Jos ihminen esimerkiksi on ennen, edellisessä elämässään kokenut tämän Kristuksen syntymän itsessään, niin se ei enää tapahdu samalla tavoin nyt tässä elämässä, vaan se tapahtuu enemmän symbolisella tavalla, kuitenkin aivan realistisesti".

Nämä Pekka Ervastin kuvaukset eivät täysin sovi yhteen J. R. H:n kuvauksen kanssa. — P. E. kertoo vielä kirkastuksesta ja Golgatasta, ja vasta Golgata-kuvauksessaan hän puhuu persoonallisuuden kuolemasta, persoo-

nallisuudesta vapautumisesta. Tässä onkin yhtymäkohta, sillä Hannula kuvaileekin juuri persoonallisuuden kuolemaa, joka tapahtui hänelle aste asteelta. Hän luopui rahasta ja valitsi Mestarin, hän teki köyhyyden ja naimattomuuden lupaukset. Nämä hän piti kuolemaansa asti omistautuen kokonaan Mestarin työhön. Persoonallisuuden kuolema, Golgata, liittyy siis J. R. Hannulan edellä kuvailemaan kokemukseen.

Mutta hänen kokemuksensa oli myöskin uudestisyntyminen sen vuoksi, että se oli hänelle ensimmäinen käänteentekevä henkinen kokemus. Se oli niinikään kaste. Henkisen kasteen jälkeen lähtivät työkentälleen sekä Jeesus että Pekka Ervast. Samoin teki Paavali Damaskuskokemuksensa jälkeen ja J. R. Hannula edellä mainitun kokemuksen koettuaan. Kirkastus seurasi J. R. H:lle siinä ohella sisäisenä valona. Hänen henkisessä kokemuksessaan tulivat kaikki neljä kokemusta yht'aikaa, mutta ne tulivat jälleensyntymismuistina, edellisessä elämässä saavutettujen kokemusten toisintoina. Siksi siinä oli ristiinnaulitsemisen tunnelma. Sitä seurasi J. R. H:n myöhempi elämä: voitto kuoleman yli, ylösnousemus. — Näitä asioita saatamme ymmärtää jälleensyntymisen valossa.

Kirjasessani "Tie ihmisyyteen" yritin kuvata Paavalin kulkua Golgatalle. Paavalin koko myöhempi elämä liittyi Golgataan ja Paavali kulki Pojan tiellä Jeesus Kristuksen hengessä. Kuten edellä mainitussa kirjasessani esitin, merkitsee Golgata Uranusvihkimystä, joka on Pojan tiellä viimeinen ja Isän tiellä ensimmäinen vihkimys. Paavalin Golgatan tie eli Uranusvihkimys "löi läpi" edellä mainitsemamme J. R. Hannulan käänteentekevän henkisen kokemuksen, se näkyi kaikissa yksityiskohdissa sekä ennen että jälkeen J. R. H:n järjen avautumisen. J. R. H. kulki elämänsä Isän tiellä, Isän vihkimyssarjassa. Vaikka tuo järjen avautuminen olikin enemmän kuin uudestisyntyminen Isän vihkimyssarjassa — se oli samalla kaste eli Neptunusvihkimys — niin siinä tuli Uranusvihkimys eli edellisessä elämässä koettu Golgata näkyviin positiivisina voittoina. J. R. H. voitti kaikki eteen tulevat seikat niin täydellisesti, että hän saattoi pitää lupauksensa kuolemaansa asti. Hänen lupauksensa Jumalalle kesti kaikissa elämän vaikeuksissa. Tämä puhuu suuren sielun saavutuksista. Ne koettelemukset, jotka tulivat J. R. H:n eteen siinä vaiheesssa, jolloin hän teki ratkaisuja henkiseen elämään päin, olivat jälleensyntymismuistin luontoisia kokemuksia. — Näistä syistä käy ymmärrettäväksi, miksi J. R. Hannula liittää henkiset kokemuksensa Golgatakertomukseen.

V. L.

Kristosofi

1962: 105—107.

Nykyaikana puhutaan paljon veljeydestä. Melkein jokaisessa seurassa tai yhdistyksessä sitä korostetaan, yksinpä puhtaasti taloudellistenkin yritysten yhteydessä. Onpa veljesliittoja tieteenkin aloilla. Tehostetaan myös kansojen veljeyttä, vieläpä aseveljeyttäkin. Useat veljeyden ilmenemismuodot, kuten mm. aseveljeys ja puolueveljeys, ovat siitä erikoisia, että ne rajoittavat veljeyden tiettyjen piirien omaisuudeksi. Näiden piirien ulkopuolella olevat ovat tietyllä tavalla "epäveljiä", elleivät suorastaan vihollisia. Veljeydestä puhutaan niinikään teosofisissa ja teosofishenkisissä seuroissa.

Edellä olevasta huomaamme, että veljeyskäsitteessä vallitsee täydellinen kaaos. On nimittäin huomattava, että veljeydellä on myöskin vastakohta. Veljeys merkitsee harmoonista, ystävällistä, toisen parasta tavoittelevaa suhtautumista toisiin ihmisiin, joten veljeyden vastakohta, epäveljeys merkitsee disharmoniaa, riitaa, vihollisuutta... sotaa. Näin ollen veljeys, joka karsinoituu rajoitettuun piiriin, tunnustaa piirinsä ulkopuolella olevat vihollisikseen. Mutta veljeyden henkeen ei sovi vihollisuus, joten karsinaveljeys on jotakin muuta kuin veljeyttä. Se on etupyydettä. Joukko ihmisiä liittyy yhteen, koska se on heille edullista. Yksilön voimat ovat heikot, mutta joukkovoima on suuri. Joukko tietää saavansa yhteisvoimin tahtonsa läpi. Siis etupyyde nojautuu pakkovaltaan, väkivaltaan, joko hienommassa tai karkeammassa muodossa. Väkivalta, pakkovalta, sota on veljeyden vastakohta, joten karsinaveljeys on veljeyttä nurinkäännettynä.

Kun ajattelemme käsitettä Jumala ja ymmärrämme sillä maailmankaikkeuden sisällä ja takana olevaa henkistä todellisuutta, josta kaikki olevainen on lähtöisin, niin käsitämme, että Jumalan täytyy olla kaikkien ristiriitojen yläpuolella. Jumalan olemukseen täytyy sisältyä rakkauden, Jumalan, jossa mekin "liikumme ja olemme" ja jonka ulkopuolelle emme voi päästä, koska Jumala on kaikkialla. Jumala ei voi vihata ketään, koska kaikki on hänessä. Näin ollen Jumala on veljeyden täydellisin perikuva. Jumala rakastaa kaikkia. Hän ei rajoita rakkauttaan, koska ketään ei ole Jumalan ulkopuolella. Tosi veljeyden olemus nojautuu siis Jumalaan.

Saatana on Jumala nurinkäännettynä — sanotaan. Saatana edustaa rajoitusta, epäveljeyttä, riitaa, sotaa ... Siis myöskin karsinaveljeys nojautuu saatanaan, koska se rajoittaa veljeyden tiettyjen piirien omaisuudeksi. Veljeyskarsinassa, minkä nimisiä ne lienevätkin, voidaan puhua suuriäänisesti Jumalasta, laulaa "hengellisiä lauluja", pu-

keutua synnintekijän harmaaseen pukuun, näytellä katumusta synkällä ulkomuodolla..., mutta se tunnustus, että karsinan ulkopuolella olevat ovat veljeyden ulkopuolella, todistaa tunnustetun jumalan saatanaksi. Jumala se on saatanakin. Puhuihan Jeesuskin tämän maailman jumalasta, tämän maapallon jumalasta. Sitä on nimitetty saatanaksi. Ei saatana esiinny sarvipäisenä. Silloinhan hän paljastaisi korttinsa. Liperikaulaisena hän on edukseen. Hänen tunnussananansa on veljeys, tarkasti rajoitettujen piirien veljeys. Ellei saatana rajoittaisi veljeyttä piireihin, niin ei olisi "veljien" välistä disharmoniaa, epäveljeyttä, riitaa, sotaa... Ei olisi puolueveljeyttä eikä aseveljeyttä, ei tuntemattoman sotilaan hautoja sotien kauhuja pyhittämässä. Sotarukoukset ja aseitten siunaaminen tulisivat tehottomiksi, ellei siunausta antava jumala olisi meidän puolellamme ja vihollisia vastaan.

Edellä jo sanoimme, että todellisen veljeyden perikuva on maailmankaikkeuden takainen ja sisäinen Jumala, jota Jeesus nimitti Isäkseen. Jumala ei rajoita veljeyttä. Pekka Ervast sanoo asian niin, että totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa. Lauseen viimeinen jakso nostaa veljeyden perustuksen Jumalaan, erotukseksi edellä esitetystä saatanan veljeyskäsitteestä, karsinaveljeydestä. Kun kristosofisessa elämänymmärryksessä puhutaan veljeydestä, veljesrakkaudesta, niin sillä tarkoitetaan nimenomaan sitä veljeyttä, joka ei rajoita itseään, vaan nojautuu Jumalaan. Me ihmiset olemme Jumalasta lähtöisin, meissä asuu Jumala, me elämme Jumalassa ja siinä on kaiken todellisen veljeyden perusta.

Pekka Ervast opettaa, että ennen kuin pääsemme henkisen tien alkuun, niin meidän täytyy tuntea totuus. Ja ensimmäinen ratkaiseva totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa. Päästäksemme siis henkisen tien alkuun, on meidän tunnettava veljeys. Mutta ennen kuin saatamme sen tuntea, täytyy meidän tunnustaa ihmisten veljeys, tunnustaa kaikki ihmiset veljiksemme ilman rajaaitoja. Tähän tähtäsi jo teosofisen liikkeen perustaja H. P. Blavatsky sanoessaan: Muodostakaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta mihinkään ihmisiä rajoittaviin ulkoisiin tekijöihin, kuten sukupuoleen, yhteiskunnalliseen asemaan, rotuväriin jne. Tästä tunnustuksesta lähtee veljeyden tunteminen. Tunteminen on jo kyky, kyky tuntea toiset veljikseen. Kyky saavutetaan henkisellä työllä. Kun tunnustamme kaikki ihmiset veljiksemme, niin samalla tunnustamme, että he ovat henkiolentoja, Jumalan poikia. Näin pääsemme henkisen tien alkuun. Sitten ryhdymme tekemään työtä veljeyden puolesta, ja näin saavutamme vel-

jeyden tuntemisen kyvyn. Tunteminen syventyy rakkaudeksi. Totuus on löydetty. Ja vaikka se on työllä löydetty, niin samalla se on saatu lahjaksi. Lahjan saanti velvoittaa: mitä olemme lahjaksi saaneet, sitä lahjaksi jakakaamme toisille.

V. L.
Kristosofi.
1962: 136—138.

MESTARI KOOT-HOOMI

kirjoittaa (Viisaudenmestarien kirjeitä I. s. 281—282) mm.: "Luonnollisesti teidän tieteenne... on oikeassa sanoessaan, että samaan aikaan kuin uusi Amerikka parhaillaan muodostui, vajosi ja hävisi Atantis asteittain, mutta se ei ole oikeassa kausiin eikä niihin laskelmiin nähden, jotka se on tehnyt vajoamiseen kuluneesta aikamäärästä. Vajoaminen on myös Brittein saarten kohtalona tulevaisuudessa. Ne ovat ensimmäisinä niiden uhrien listalla, jotka tulevat häviämään tulen (merenalaisten tulivuorien) kautta; Ranska ja muut maat seuraavat sitten... Jokaisen uuden "pimennyksen" sanansaaattajina ovat luonnonmullistukset, jotka tapahtuvat joko tulen tai veden kautta, mutta siitäkin riippumatta tulee jokainen "kehä" eli juurirotu leikattavaksi kahtia, niin sanoakseni jommankumman avulla. Niinpä kun neljäs rotu, atlantilaisten, oli päässyt kehityksensä ja loistonsa huipulle, niin se hävitettiin veden avulla; nyt tavataan enää vain sen rappeutuneita, heikontuneita jäännöksiä: jäännöksiä alaroduista, joista jokainen kuitenkin myös kerran eli suhteellista onnen, loiston ja suuruuden aikaansa. Sellaisiksi, kuin ne ovat nyt, tulette tekin kerran, sillä kiertokulun laki on sama ja muuttumaton. Kun teidän rotunne, viides rotu, on saavuttanut fyysillisen älynkehityksensä huipun ja kohonnut korkeimpaan sivistykseen (muistettakoon se erotus, jonka teimme a i n e e l l i s t e n ja henkisten sivistysten välillä) kun se ei enää kykene kohoamaan sen korkeammalle omassa kehässään, niin sen edistyminen ehdotonta pahaa kohti pysähdytetään... jonkin luonnonmullistuksen avulla".

Älykkyydestään huolimatta A. P. Sinnett Mestarin kirjettä lukiessaan tuskin käsitti, että samoin kuin neljäs, atlantilainen juurirotu, saapui aikanaan kriitilliseen kohtaansa, niin samoin nykyisen viidennen juurirodun kriitillinen kohta on lähellä. Hän tuskin ymmärsi, että nykyinen rotu on parhaillaan saavutta-

massa "fyysillisen älynkehityksensä huipun", aineellisen sivistyksen, josta "se ei enää kykene kohoamaan korkeammalle omassa kehässään", vaan se tulee "leikattavaksi kahtia", jotta sen "edistyminen ehdotonta pahaa kohti pysähdytetään". — Sinnett eli nousevan länsimaisen tieteellisyyden lumoissa. Hän esitti alinomaa Mestarille vastaväitteitä, jopa syytöksiä epäjohdonmukaisuuksista, niin että Koot-Hoomin oli kirjoitettava mm.: "Koska vapisten odotan uusia syytöksiä..." — Ainakin nyt jälkeenpäin saatamme tajuta, ettei sitä suunnatonta voimainponnistusta, jonka teosofisen liikkeen alkuunpaneminen vaati sekä Mestarien että H. P. Blavatskyn taholta, tarkoitettu jonkin "okkultisen yliopiston" perustamiseksi tai sensationälkäisten ihmisten ravitsemiseksi, vaan avuksi ensi kädessä tälle viidennelle rodulle, jonka "pimennys" jo häämöittää. Näemmekö nykyisessä sivistyksessä mitään henkistä? Uskonto, jonka pitäisi edustaa henkistä elämää ja viitoittaa tietä ihmisyyteen ja Jumalan etsintään, on madaltunut mustimmaksi taikauskoksi opettaen, että viattoman ihmisen kidutus, omatta syyttään julmasti teloitetun "Ihmisen Pojan" veri pelastaa ihmiskunnan. "Lempeän natsarealaisen" "rakastakaa vihollisiannekin" -sanoma on väännetty palvelemaan sadismia ja henkisenä noituutena yllyttämään sotahenkeä. Tämän rinnalla on fyysillinen älynkehitys kohonnut oveluudessaan ja kekseliäisyydessään ennen saavuttamattomiin korkeuksiin ja keksinyt palvontansa kohteeksi uuden jumalan: aineen kaikkivaltiuden. Yhdessä tämä aviopari materialistinen älykkyys isänä ja vääristynyt uskonnollisuus äitinä ovat hämäräpäissään siittäneet kansojen täystuhon. Tällainen tilanne on nyt tosiasia. Sinnett ei vielä tajunnut sitä, mutta Mestarit näkivät sen toteutuvan aivan läheisessä tulevaisuudessa. Siksi oli julistettava teosofinen elämänymmärrys veljeysohjelmineen, jotta nousevan pahan kärki saataisiin katkaistuksi ja kansojen onnetonta tilaa korjatuksi. Valkoiset Voimat tekivät parhaansa. Kun apua ei ole osattu ottaa vastaan, joutuvat kansat niittämään omista kylvöistään.

Mestareitten kirjeissä toistetaan usein myöskin seitsenluvun toistumista kehitysjärjestelmämme eri kohdissa. Sama, mikä tapahtuu pienemmässä "ympyrässä", tapahtuu myöskin suuremmassa. Tämä merkitsee mm. sitä, että koska seitsemän alarotua käsittävässä juurirodussa on tuollainen kriitillinen kohta, niin vastaavasti luomispäivämme seitsemän juurirotua käsittävässä sarjassa on oma suurempi kriitillinen kohtansa. Samoin kuin juurirotu joutuu "leikattavaksi kahtia", jotta edistyminen ehdotonta pahaa kohti pysähtyisi, niin samoin koko juurirotujen sarja tulee "leikattavaksi kahtia". Tämä

leikkaus koskee silloin koko ihmiskuntaa. Tulee suuri tuomiokausi, jolloin osa ihmiskuntaa siirretään toiselle taivaankappaleelle, kuten Pekka Ervast opettaa, tai kuten Jeesus sanoo: ihmiskunta jaetaan kahteen joukkoon, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Tällainen suuri leikkauskohta on nykyisen viidennen juurirodun viides alarotu, nousevan kehityskaaren ensimmäinen porras.

Mutta mainittu seitsenluku avaa vieläkin laajemman näköalan. Nykyinen Maan luomispäivä on järjestyksessä neljäs luomispäivä seitsemän luomispäivää käsittävässä sarjassa. Elämme aineellisuuden syvimmässä kuopassa, jonka pohja saavutettiin neljännessä, atlantilaisessa juurirodussa. Näin ollen nykyinen viides juurirotu on ensimmäinen ylöspäinen porras myöskin luomispäivien kannalta katsottuna. Tämä seikka tekee käsillä olevan tuomiokauden perin ratkaisevaksi, ihmiskunnan kehityshistorian ratkaisevimmaksi käännekohdaksi. Kolme ja puoli luomispäivää kestänyt alaspäinen kehityskaari on loppunut ja kolme ja puoli luomispäivää kestävä nouseva kehityskaari on alkanut. Tältä kannalta katsottuna se henkinen liike, johon teosofinen sanoma liittyy alustavana yrityksenä, saa kauaskantavat mittasuhteet. Ihmiskunta on todellakin tarvinnut apua aurinkokuntamme ulkopuolelta, Keskusaurinko Siriuksesta, josta avusta Pekka Ervast kertoo. On ollut tarpeen uusi luonnonvoima kääntämään ajan ratasta. On ollut tarpeen Aurinko-Logoksen Isäryhmän johtajan inkarnoituminen ja kaikki elämän pulmat ratkaisevan uskonnon julistaminen, mistä J. R. Hannula tekee perusteellisesti selkoa. Samalla kun elämme "jumalattomain tuomion ja kadotuksen päivää", lainataksemme apostoli Pietarin sanoja, samalla elämme suuren ylösnousemuksen aikakautta, jolloin ihmiskunta on kutsuttu luomaan "uudet taivaat ja uuden maan, jossa asuu oikeamielisyys". Niiden luominen tapahtuu henkisellä työllä uuden uskonnon viitoittamalla tavalla, rauhaa rakentamalla ja uutta ihmistyyppiä kasvattamalla.

Kriitillisen kohdan sijoittumisen viidennen juurirodun viidenteen alarotuun aiheuttaa luonnossa vallitseva kertailun laki. Sama laki toimii, olipa kysymyksessä ihminen tai ihmisrotu. Ihmissikiön kehitys toistaa ihmiskunnan kaukaista kehityskautta ja päättyy lapsen syntymään. Vastasyntynyt lapsi ei kuitenkaan vielä ole oma-aloitteisesti työskentelevä ihminen, vaan lapsi kertaa varttuessaan myöhempää ihmiskehitystä. Sama sääntö pätee rotujen ollessa kyseessä. Viidennen juurirodun ensimmäinen alarotu kertasi ensimmäistä juurirotua, toinen alarotu toista juurirotua jne., neljännen alarodun kerratessa neljättä eli atlantilaista juurirotua. Vasta nykyinen, viidennen juurirodun viides alarotu, varsi-

naisesti edustaa viidettä juurirotua sen tyypillisimmässä merkityksessä, muodostaen ratkaisevasti ensimmäisen askeleen nousevalla kaarella. Kuudes alarotu, joka on jo okkultisesti aloitettu, ennakoi tulevaa kuudetta juurirotua, samoin seitsemäs alarotu tulee ennakoimaan kaukaista seitsemättä juurirotua.

Edellä sanottu merkitsee laajennettuna sitä, että neljäs eli atlantilainen juurirotu edusti tyypillisimmin tätä neljättä luomispäivää, joten nykyinen viides juurirotu ennakoi — joskin vielä heikosti — kaukaista viidettä luomispäivää.

Tämäntapaisten asioitten ymmärtäminen ei ole "autuudenasia", sillä niiden pohdiskelu ei kasvata meistä parempia ihmisiä. Mutta elämässä vallitsevan rytmin ymmärtäminen antaa vastauksen kysymyksiin: Mitä tarkoittaa Vanhan ja Uuden Testamentin kuvaus — jonka myöskin Jeesus Kristus hyväksyy — lopusta, tai maailman lopusta? Miksi olemme tulleet suureen tuomiokauteen, josta kristosofinen elämänymmärrys kertoo? Miksi ihmiskunta jaetaan kahtia, kuten Jeesus ja Pekka Ervast opettavat? Miksi juuri tällä hetkellä militarismin valta uhkaa niellä ihmiskunnan ja miksi tällä hetkellä elämme uuden uskonnon aamunkoitossa? Miksi Logoksen tehokkain apu annettiin juuri nyt? Miksi teosofinen liike pantiin alulle ja mikä on meidän tehtävämme tässä liikkeessä? — Tällaïnen älyllinen valistus on tarpeellista senkin vuoksi, koska "vääriä kristuksia tulee ja he eksyttävät monta". Emme voi heitä tuomita, sillä he ovat hieman herkistyneitä ihmisiä, jotka vaistoavat aikamme vakavuuden. Heidän erehdyksensä on vain siinä, että he samaistavat itsensä kosmillisiin tapahtumiin. — "Katsokaa ettei kukaan teitä eksytä."

Kun Ihmisen Poika tulee, niin sen tulemus on kuin salaman leimahdus, joka valaisee Idästä Länteen. Se valaisee järjen valolla kaikki uskonnot sekä idässä että lännessä, kaikki kansat, koko ihmiskunnan. Hänen sanomansa sulkee syliinsä kaikki entistenkin uskontojen perustajat ja heidän sanomansa, sillä nekin ovat Hänen valoaan, uskontojen korkeamman minän valoa. Hänen sanomassaan on paljastettu korkein ihmisyys ja samalla tehokkain käytännöllisyys. — Ihmisen Poika on jo tullut...

V. L.
Kristosofi
1962: 168—171.

J. R. Hannula kertoi Pekka Ervastin puolustaneen deduktiivista tutkimustapaa totuudenetsinnässä, koska induktiivinen tutkimustapa ei vie toivottuun tulokseen. On siis aiheellista tutkia tätäkin aihetta. Tutkimme sitä tavallisen arki-ihmisen näkökulmasta, ihmisen, jolla ei ole kokemusperäisen henkisen tiedon talentteja.

Kaikkialla elämässä näemme syyn ja seurauksen lain toiminnassa. Esim. talon rakentajat muodostavat syyn, jonka seurauksena näemme valmiin rakennuksen. Niinikään myrsky on syy ja laivan kaatuminen on seuraus. Mutta talon rakentajien takana on vielä syvempi syy, nimittäin suunnittelijan tajunta. Ja koska ihmistajunnan juuret uppoutuvat Jumalaan — onhan ihminen "kipinä jumalllisesta tulesta" — niin rakennetun talonkin syvin syy uppoutuu Jumalaan. Samoin myrskyn syntymiseen ovat omat syynsä, mm. ilman jännitysvaihtelut. Jokin syy taas aiheuttaa nämä vaihtelut, joten alkusyy laivan kaatumiseen häipyy tuntemattomaan. Se häipyy Jumalaan, kuten luonnon kaikki toiminnat. — Elämä on kaksinapainen. On tuntematon syiden maailma, ykseys, ja tämä näkyväinen seurausten maailma, moninaisuus.

Kun totuudenetsijä kysyy, mitä elämä on, niin vastauksen etsintä voi tapahtua joko moninaisuudesta ykseyteen päin — induktiivinen tutkimustapa — tai ykseydestä moninaisuuteen päin — deduktiivinen tutkimustapa. Kumpaakin tutkimustapaa käytetään. Entä tulokset?

Luonnontieteellinen tutkimustapa on induktiivinen. Se tutkii tätä seurausten maailmaa, yrittäen löytää ilmiöiden syitä. Se punnitsee, mittaa, jakaa osiin ja yhdistää sekä "elävää" että "kuollutta" ainetta. On huomattu, että tauti on parannettavissa, jos sen aiheuttaja löydetään, mutta taudin aiheuttajien syyt saattavat jäädä tuntemattomiksi. Niinikään saadaan syntymään uusia aineyhdistelmiä, kun aineiden kokoomus tunnetaan jne. Tutkittaessa tietous laajenee laajenemistaan niin, että tutkijoiden on rajoitettava tutkimusalueitaan. Tietous laajenee lisäksi kahteen suuntaan: äärettömän suureen (avaruus) ja äärettömän pieneen (aineellisuuden "alkutekijät"). Tutkijoiden on yhä rajoitettava tutkimusalueitaan, joten etsittävä totuus loittonee loittonemistaan samalla, kun tutkijoita uhkaa hukkuminen löydettyyn tietouden paljouteen. Ilmiöiden alkusyyt häipyvät yhä kauemmaksi.

Induktiivinen tutkimustapa ei edellytä moraalia. Kun kemisti kaataa liuoksiaan koeputkesta toiseen, niin liuoksissa tapahtuu reaktio, olipa kemisti moraaliltaan korkealla tai alhaisella ta-

solla. Moraaliton ihminen saattaa käyttää tietouttaan väärin, mm. sodankäynnin palvelukseen (myrkyt ja atomiaseet). Näin on tehty.

Myöskin vertaileva uskonnontutkimus työskentelee moninaisuudesta päin. Se tutkii uskontoja sellaisina, millaisiksi ne ovat "kehittyneet". Se lähtee tutkimusretkelle siitä olettamuksesta, että uskonnot ovat tietämättömien ihmisten luomuksia. Luonnonvoimien myllerrys ym. seikat ovat muka herättäneet ihmisissä pelkoa, joten he ovat personoineet näitä voimia ja ryhtyneet niitä lepyttämään uhreilla ja muotomenoilla. Kun ihmiset valistuvat, niin uskonnotkin kehittyvät inhimillisemmiksi. Ainakin kaikki "pakana"-uskonnot ovat näin syntyneet, väittävät kristityt tutkijat. Onhan vainajien ja henkien palvonta pimeintä taikauskoa. Vasta kristityt tuntevat Jumalan... — Viimeksi mainittu näkemys ei tosin kestä kritiikkiä; se on uskonsokeutta. Kun tutkijat katselevat muutaman tuhannen vuoden kuluttua hautakiviämme, niin he nimittävät meitä vainajien ja henkien palvojiksi. — Uskonnontutkimus nykyisessä muodossaan raaputtelee uskontojen kuorta ja löytää kuoren alta — toukkia, lahonneen uskontokasvin loisia: muotomenoja, uskomuksia..., mutta uskontojen alkulähdettä, Jumalaa, se ei löydä.

Entä teosofia: jälleensyntyminen, karma, kehitys, kuolemanjälkeinen elämä, ihmisen salaiset voimat, haltiat, deevat, manvantarat ja muut kehityskierrokset, planeettojen näkymättömät tasot..., koko teosofinen tietous? Voidaanko sitäkin tutkia moninaisuudesta ykseyteen päin? Kyllä, esim. Steinerin Besantin ja Leadbeaterin opetukset ovat tällaisen tutkimustavan tuloksia. Ne ovat aistimilla hankittua tietoutta, joskin aistimet ovat viiden aistimemme ulkopuolella. Selvänäköinen ja -kuuloinen aistimustieto tulee tutkijan luo aistimien kautta, näyttäen maailman sisäisen rakenteen sellaisena kuin se näyttäytyy. Täten yliaistillinenkin tietous kasvaa ja laajenee laajenemistaan, sillä näkymätön luontokin kuuluu seurausten moninaisuuteen, johon tutkija hukkuu Jumalaa löytämättä.

Entä deduktiivinen tutkimustapa: ykseydestä moninaisuuteen?

J. R. Hannula toteaa Pekka Ervastin olleen tällaisen tutkijan. Kun P. E. tutustui teosofiaan ja näki siinä ilmenneenä sen salaisen viisauden, jota hänkin oli lapsesta asti kaivannut, niin ei hän ryhtynyt esim. näkymättömän maailman ja kuolemanjälkeisen elämän tutkijaksi siitä huolimatta, että hänellä oli synnynnäisiä psyykkisiä kykyjä. Hän ei lakannut etsimästä kaiken syytä, Jumalaa. Ei hän tyytynyt sellaiseen määritelmään okkultismista, jonka eräs teosofinen auktoriteetti oli sanonut, että kun ottaa askeleen yliaistillisen tietouden tiellä, niin on

otettava kaksi askelta moraalin tiellä, kun ei samalla sanottu, mitä moraalilla tarkoitettiin. Pekka Ervast etsi moraalia, jota voisi elää ja toteuttaa jokapäiväisessä elämässä. Moraalinen elämä oli hänelle TIE Jumalan luo, kaiken ykseyteen. Tien hän löysi Vuorisaarnasta, sen viidestä käskystä ja sitä tietä kulkien hän löysi Jumalan. Se Jumala ei ollut rajoitettu olento, vaan äärettömyyksien syvyys ja kuilu, kaiken olevaisen takainen ja sisäinen Isä. Se tunnusti hänet Pojakseen. Tästä kokemuksesta, joka tapahtui lokakuun 13 päivänä 1896, P. E. kertoo sangen seikkaperäisesti.

Vasta tuon Jordankastekokemuksensa jälkeen P. E. ryhtyi tutkimaan muuta luontoa. Hän oli kokemusperäisesti löytänyt ykseyden, kaiken syyn. Tämän jälkeen hän kysyi, mitä on Logos. Logoksen salaisuus avautui hänelle pimeydessä loistavana järjen valona, ja hän tiesi itse olevansa Logos, sillä hänestä vyöryi ulos eläviä olentoja. Sen jälkeen hän kysyi, mitä on Mestari. Ja hän tapasi Mestarin, useampiakin. Vasta nyt hän alkoi tutkia muuta ilmiömaailmaa, ihmistä näkyväisenä ja näkymättömänä, näkymätöntä maailmaa ja vainajien elämää, karman ja jälleensyntymisen toimintaa, kehityksen koko kehitysjärjestelmää... Kaikki se tutkimus tapahtui silloin sen tiedon valossa, että koko elämä on Jumalan ulosvuodatusta, että Jumala on kaikessa ja kaikkialla. Elämä on pyhää, jumalallista. Elämän moninaisuus avautui hänelle jumalalliseksi näytelmäksi, sillä koko seurausten maailma oli Jumalan rakkauden ilmaus. — Kun P. E. tutki uskontoja, niin hän näki ne kaikki saman jumalallisen viisauden ja rakkauden sanansaattajina ja "uskontojen kehityksen" hän näki rappeutumisilmiöksi. Totuus paljastui hänelle sellaisena kuin se on.

Kun me tavalliset arki-ihmiset, jotka emme tämän elämän aikana ole jaksaneet ponnistautua Damaskuskokemukseen, tahdomme etsiä totuutta, niin luonnollisesti meidänkin pitäisi osata käyttää jonkinlaista deduktiivista tutkimustapaa, koska induktiivisen tutkimustavan seuraukset ymmärrämme. Meidänkin tulisi oppia ymmärtämään elämää ykseydestä moninaisuuteen päin, jotta emme hukkuisi annetun tietouden paljouteen. Vaikka meillä ei olisikaan kokemusperäistä tietoa Jumalasta, niin meissä elää kysyjä, joka kaipaa vastauksia.

Avuksemme tulee J. R. Hannulan avaama Pekka Ervastin henkinen ja okkultinen asema. Siihen syventymällä ymmärrämme, että P. E:ssä oli Jumala ja ihminen yhtyneenä. Hän ei ollut "yliluonnollinen" olento, vaan ihminen, mutta siitä huolimatta äärettömyyksien Isä eli hänessä. Niinikään hän oli aurinkokuntamme Isä-ryhmän johtaja ja myöskin Mestari, sanan korkeimmassa merkityksessä. Hänessä eli ilmielävänä tämän fyy-

sillisen maailman ensimmäinen totuus: ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa. Jos joku etäällä oleva henkinen suuruus, jonka käsittäisimme enemmän jumalaksi kuin ihmiseksi, sanoisi meille: totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa, niin tuollainen opetus sisältöineen jäisi kuin saavuttamattomaan korkeuteen. Emme saisi siitä otetta, se jäisi vain kaukaiseksi ihanteeksi. Mutta kun sellaisen opetuksen antoi ihminen, joka henkisestä suuruudestaan huolimatta oli mitä inhimillisin olento, niin hänen opetukseensa syventyminen vetää meidätkin kaiken ykseyteen ja tajuamme veljeyttä, ihmisten ykseyttä Jumalassa. Saman kokemuksen ovat tehneet monet tosi kristityt Jeesuksen suhteen. Jos itse jylisevä Jehova ankaran Mooseksen hahmossa olisi puhunut rakkaudesta, niin rakkautta ei olisi kukaan ymmärtänyt, mutta kun siitä puhui Jeesus, joka itse oli jumalallisen rakkauden ruumistuma, niin kristitty tajuaa, mitä rakkaus on. Pekka Ervastin henkisen suuruuden ymmärtäminen auttaa meitä ymmärtämään ykseyttä ja sen valossa saatamme ryhtyä tutkimaan elämän moninaisuutta. Kun ajattelemme esim. ihmisen asemaa yleensä, niin tajuamme, että koska yksi ihminen on täydellisesti ruumistuttanut Jumalan, hänen rakkautensa ja viisautensa, niin sama tehtävä kuuluu kaikille ihmisille. Kun yksi ihminen on Logoksessa, niin sama päämäärä on kaikilla ihmisillä. Niinikään kaikki ihmiset ovat kutsutut saavuttamaan korkeimman Mestarin asteen sen nojalla, että yksi ihminen on sen saavuttanut. Eikä kuitenkaan Isän täydellisyys, Logos, mestarius... vieroita meitä pois elämästä, vaan tuo meidät sisälle inhimilliseen elämään. Täydellisyys on rakkautta, joka vetää yhteen, sillä Jumala on rakkaus.

Pekka Ervastin henkisen aseman tajutessamme osaamme lähestyä uskontojakin ykseydestä päin. Uskonnot, uskontojen sarja edustaa moninaisuutta, mutta niiden alkulähde on Logoksessa, Logoksen viisaudessa. Sen viisauden täydellisin ilmennys oli Pekka Ervast, hänen viisautensa oli ja on uskontojen korkeampi minä. Pekka Ervastin viisauden avulla saatamme lähestyä muita uskontoja ja silloin löydämme kaikista uskonnoista hengen. Emme lähde tutkimaan rappeutuneitten uskontojen kuolleita muotoja ja ihmiskäsissä vääristyneitä oppeja, vaan löydämme ensin kunkin uskonnon perustajan ja hänen sanomansa. Alkuperustajan opetuksiin saatamme verrata uskonnon nykyistä ilmennystä ja niin löydämme totuuden, erotamme kullan kuonasta. Tutkimustiemme käy ykseydestä moninaisuuteen, syiden tasolta seurausten tasolle.

Uskonto on kaiken totuudenetsinnän A ja O, sillä uskonto on

ulosvuodatus Jumalasta, ykseydestä. Uskontojen korkeamman minän viisauden tajuaminen asettaa meidät suoraan suhteeseen ykseyteen, sieltä tulevan voimavirran yhteyteen. Se antaa Vuorisaarnassa syvimmät moraaliohjeet, joiden noudattaja saa henkistä valoa itse olemassaolon alkulähteiltä. Sen valon valaisemana voi turvallisesti tutkia elämän moninaisuutta.

V. L.
Kristosofi
1962: 200—204.

TUNNELMA

Montako kertaa lieneekään aurinko kuusen kiertänyt siitä ajasta, kun salolammen rannalla oli kyläpahanen: muutama pirtti. Yksi oli vähän yhtäälle vinossa, toinen toisaalle kallellaan. Mytta kylä kyyhötti ja eli, eli kituvaista elämäänsä vuodesta vuoteen, eli luonnon antimilla. Yksi pirtti oli muita hieman suurempi. Sen yhdellä seinustalla oli harmaakivinen takka, jykevä ja avara, takassa rautainen varsi, jossa riippui pata, emännän ainoa keittoväline. Pirtin katto oli noen patinoima ja pyöreäpuiset seinähirret kiilsivät mustuuttaan.

Pirtin asujamistoon kuului vanhus, valkopartainen, tukevavartaloinen, harvasanainen. Kasvojen uurteissa kuvastui kokemuksien kovuus ja tuuheiden kulmakarvojen alta katselevissa silmissä oli viisauden tuike.

Oli pimeä syksyilta. Puuskainen tuuli ulisi pirtin tukkanurkissa. Mutta sisällä oli lämmin. Suuressa takassa paloi suuri tuli. Pystyssä olevat koivuhalot ja väärät tervaskannon kappaleet olivat se tausta, jota tulen punaiset liekit nuoleskelivat. Pata oli nostettu pois kannattimestaan ja kannatinorsi hehkui kuumuuttaan. Liekin loimut valaisivat suurimman osan pirtistä, mutta takan sivusta ja ovinurkkaus piiloutuivat salaperäiseen hämärään.

Kylän harvalukuinen väki kokoontui tähän suurimpaan pirttiin. Tulivat iltansa ratoksi viimeistä myöten, tulivat yksitellen, harvemmin kaksittain, miten kukin ehti askareiltaan. Tulivat ja istuivat mistä kukin penkinpäätä löysi, istuivat käskemättä, tuttuja kun olivat. Tällaiseen kanssakäymiseen oli totuttu, sitä oli jatkunut ties miten monta vuotta. Ei puhuttu paljoa, melkein kuiskailtiin, mutta kaikkien katseet suuntautuivat takan loimuun. Tunnelma oli melkein pyhä. Yhteisten surujen ja ilojen yhteenliittämät ihmiset siinä miettivät, mitä miettivät-

kään. Mutta jotakin odotettiin, tiedettiin jotakin tapahtuvaksi. Pirtin haltiat tietenkin olivat kotosalla, mutta lähiympäirstössä asui metsänväki, Tapio kansoineen. Oli monennimistä näkymätöntä kansaa. Olihan niitä nähty, jos kuultukin. Olisivat kaikki tervetulleita pirtin hämäriin kohtiin, eiväthän ne tilaa ota, toisen maailman asukkaat. Odotettiin vielä. Ehkä tulevat kun . . .

Vanhus nousi penkiltään, otti nurkasta puisen kanteleensa ja näppäili sen kieliä. Tunnusteli sointuja, muisteli sanojen poljentoa.

Lopulta värähti valkoinen parta, alkoi yksitoikkoinen laulu kanteleen säestyksellä. Iänikuiset sankarit, Väinämöinen, Lemminkäinen ja Ilmarinen, tulivat esiin vanhuksen laulussa elävinä, mahtavina, suurenmoisina taikataidon taitajina. Luonnon näkymätön kansa oli heidän hallittavanaan, mutta se palveli mielihyvin isäntiään. Tuoni ja Manakin irroittivat otteensa ja ihmeellinen vapaus tulvehti jokaisen läsnäolijan sieluun.

Vanhuksen laulu jatkui kauan. Se kertoi Suomen kansan mahtavasta menneisyydestä, ajasta, jolloin laulun ja sanan mahti hallitsi ylinnä. Miekan melske oli vain muutamien väärään kasvaneitten mielityötä, sitä paheksui laulaja, Manalan kolkoimmat kolkat oli varattu heille. Muuten vallitsi onni. Se oli suuren tiedon ja viisauden aikakautta. Elivät-hän tietäjät silloin. Kansa heitä kunnioitti, jumaloi.

Mutta ylinnä kaiken kuulsi laulussa kaiho, kaiho siihen, että suuret sankarit kerran palaisivat. He palaavatkin entistä viisaampina, täydellisempinä. Kun he palaavat, he ratkaisevat elämän ja kuoleman salaisuudet pohjaan asti, he ratkaisevat elämän ja koko olemassaolon ongelmat. Ilmarinen osaa takoa taivaan entistä ihanammaksi, Lemminkäinen on oppinut kompastuksistaan ja loihtii esiin lemmen pohjasävelen, rakkauden. Väinämöinen loihtii taidollaan ja viisaudellaan laivan, jolla koko ihmiskunta purjehtii määränpäähän. Uudet taivaat ja uusi maa luodaan, vanhat taivaat ja vanha maa heidän mahtiaan pakenee. Sillä Kalevan kansa elää, vaikka onkin kuollut. Se syntyy uudelleen ja uusiin tehtäviin.

Väki kuunteli henkeään pidättäen, jokainen tunsi, että näkymätön maailma oli tuossa mukana. Tunnelma kohosi laulannan kestäessä ja pieni kyläkunta tunsi yhä enemmän muodostavansa yhtenäisen joukon. Pyhä veljeyden henki läpäisi heidät ja se oli veljeyttä ilman sivutarkoituksia. Se oli veljeyttä, jonka pohjasävel oli a u t u u s. Joku herkempi saattoi tuntea hyvinkin voimakkaasti, että Väinämöinen oli juhlassa mukana, Väinämöinen, joka jo oli kartuttanut tietäjäviisauttaan jollakin ennen saavuttamattomissa olevalla voimalla jakaen sitä nyt

muillekin. Se uusi voima oli autuus, autuus, joka herää silloin, kun ihmiset y h d e s s ä kaipaavat valoa.

Suomen salojen kätköissä eli uuden aikakauden aavistelu. Eikä tuo aavistelu ollut tuulesta temmattu haave, se eli tietona kansan sielussa, sillä yksi suomalainen oli kätkenyt sieluunsa Jeesuksen autuudenjulistuksen hengen. Se autuus ei ollut kuolemanjälkeinen paratiisiunelma, vaan elävässä elämässä elettävä tila. Tämä yksi suomalainen uhrautui tietoineen kansansa korkeammaksi minäksi tallettaen Jeesuksen sanomasta sen, jonka armoton maailma tallasi jalkoihinsa. Hän talletti sen, ja henkistä tietä innoitti sillä niitä hartaita suomalaisia, joita maailma ei vielä ollut pilannut. Hän saarnasi hengessä "pakanoille", koska valitut olivat Mestarinsa hyljänneet. Hän kaatoi uutta viiniä vanhoihin leileihin, mutta ne leilit — pyhän tietäjäviisauden läpäisemä ikivanha uskonto — olivat niin karun elämän koulussa kaliintuneet, että ne kelpasivat uuden viinin astioiksi. Näin yhtyivät vanha ja uusi, ja viinistä muodostui ravinto, johon huoletta voitiin lisätä se taivaallinen manna, jonka tuloa sekä Väinämöinen että hänen työtoverinsa kaihosivat.

V. L.
Kristosofi
1962: 231—233.

KULUTTAVA JA RAKENTAVA TULI

Kun suuri Mestari puhui toisesta tulemisestaan, niin oppilaat tiedustelivat, koska se tapahtuu. Mestari viittaa silloin aivan ulkonaisiin merkkeihin sanoessaan: Katsokaa ajan merkkejä. Tulee suuria luonnonmullistuksia ja kansa nousee kansaa vastaan. Mestari viittaa noin negatiivisiin ilmiöihin, joten olisi tutkittava siihen tapahtumaan liittyviä nurjia puolia. Suuri henkinen tapahtuma heittää kuin varjon tähän fyysilliseen maailmaan, ja siitä voimme päätellä Ihmisen Pojan tulemisen lähestyvän tai olevan ajankohtainen.

Nuo Jeesuksen kuvailemat tapahtumat näemme nyt silmiemme edessä toteutuneina. Mutta meidän tulee kuunnella myöskin Pekka Ervastia. Hän sanoo mm., että osa ihmiskuntaa tullaan siirtämään toiselle taivaankappaleelle. Luonnollisesti tämäkin totuus heittää varjonsa ja varjo on siinä, että mahtavat suurvallat ponnistavat kaikki voimansa, jotta edes muutamat ihmiset pääsisivät pois maapallolta aivan fyysillisesti. Merimiehillä on ol-

lut aina se uskomus, että jos laiva lähtee viimeiselle matkalleen, jolloin se haaksirikkoutuu ja tuhoutuu, niin ennen lähtöä rotat jättävät laivan...

Pekka Ervast puhui mm. maapallon eetteröitymisestä. Kun maapallo lähtee kirkastuksen tielle, niin ilmakehä käy vähitellen sellaiseksi, ettei täällä voi elää, ellei elä henkistä elämää. Tästäkin tapahtumasta näkyy nurinkääntymänä se, että ilmakehä yritetään myrkyttää ydinräjäytyksillä. Tällainen edesvastuuton uhkapeli on sekin ajan merkki, todistus yltiöpäisen ihmiskunnan suuruudenhulluudesta.

Mestari sanoi Nikodemukselle: Ellette synny vedestä ja hengestä, ette tule sisälle taivasten valtakuntaan. Hengestä syntymistä on nimitetty myöskin tulikasteeksi. Sellainen oli Paavalin Damaskoskokemus, ja sen kokivat apostolit helluntaina. Niinikään Pekka Ervast kertoo, miten hänen Jordankastekokemuksessaan tuli kävi läpi hänen olemuksensa. Se ei ollut mikään tunneperäinen tai "hengellinen" kuvitelma, vaan täysin aistittava ilmiö. — Voisimme vaihteen vuoksi tarkastella tulen olemusta aivan kuin teknilliseltä kannalta.

Kun sytytämme tulen uunissa oleviin puihin, niin emme näe siinä mitään "ihmettä" tapahtuvan. Sen sijaan asiantuntijat selittävät, mitä palaminen on. Ilman happi yhtyy palavaan aineeseen, tapahtuu kemiallinen prosessi, joka synnyttää lämpöä.

Palamisprosessi ei ole kuitenkaan näin yksinkertainen, sillä siinä jää salaisuudeksi tuon yhtymisen aiheuttaja: tuli. Sillä tuli ei ole näkyvä liekki, vaan se kuumuus, joka liekin synnyttää. Näkyvän tulen takana ja sisällä on jokin mittaamaton ja punnitsematon tekijä, jota voidaan sanoa eetteriksi. Kuumuutta syntyy ilman liekkiäkin. Meidän ruumiimmekin palaa jatkuvasti, se pysyy lämpimänä, vaikka näkyvää liekkiä ei olekaan. Asiantuntijat sanovat ruumiin lämmön muodostuvan tunnetuista syistä: hengittämämme happi yhtyy nauttimaamme ravintoon. Mutta se tekijä, joka yhtymisen aikaansaa, jää salaisuudeksi. — Nämäkin esimerkit viittaavat siihen, että tulta on eri asteista. Itämailla puhutaan seitsemästä tulesta eli tulen seitsemästä prinsiipistä, joista näkyvä tuli on karkein.

Kuoleman saapuessa sanomme: tuli on ruumiissa sammunut. Mutta silloin on sanottu vain puoli totuutta, sillä tuli palaa yhä. Sen suunta vain on muuttunut. Kun ruumis ei enää saa uutta polttoainetta, niin tuli alkaa kuluttaa ruumista. Se palaa vähitellen loppuun haudassa, lahoaa alkuelementteihinsä. — Tuli on salaperäinen voima.

Ei liioin ole tuulesta temmattu sanonta: himojen tuli. Esim. kiihkeän kunnian- tai vallanhimon uhri on eräänlaisessa tules-

sa. Se tuli kannustaa häntä, se pitää yllä kiihkeätä elämää, sillä himo vaatii tyydytystä. Hänen pitäisi saada yhä enemmän kunniaa ja valtaa, mutta mitä uutterammin himoa ruokitaan, sitä voimakkaammaksi sen tuli kasvaa. On ihmisiä, jotka lapsuutensa ja nuoruutensa ajan ovat eläneet mitä vaatimattomimmissa olosuhteissa, mutta kohtalo on järjestänyt heille myöhemmin valtaa. Näin voi tapahtua esim. poliittisessa elämässä. Vähäinen valta houkuttelee poliitikkoja hankkimaan yhä suurempaa valtaa, syttynyt vallanhimon tuli alkaa polttaa. He saavat valtaa ensin pienemmissä piireissä ja vähitellen yhä suuremmat joukot pitävät heidän valtaansa luonnollisena. Heistä voi tulla kansansa diktaattoreja. Mutta vallanhimoa ei näy tyydyttävän mikään, sillä suuren kansan diktaattori haaveilee koko maapallon valtiudesta. Mitä enemmän himon tulta ruokitaan, sitä suuremmaksi tuli kasvaa.

Näemme myöskin päinvastaisia tapauksia: vallan- tai kunnianhimoinen ihminen joutuu toisten halveksittavaksi, tai valta riistetään pois. Himon tuli ei saakaan enää ruokaa. silloin sen voima kääntyy päinvastaiseksi, polttaen sielua kuin tuli ainakin. Ihminen tuntee olevansa todellisessa helvetissä, suuressa tuskassa. Tuollaisen ihmisen kanssa on perin vaikea tulla toimeen, sillä viatonkin nolaus häntä kohtaan pistää kuin tikari. Aristavat "liikavarpaat" ovat hänen rasituksensa.

Kuolema riistää lopullisesti kaiken mahdollisuuden himojen tulen ruokkimiseksi, koska fyysillinen ruumis, jonka välityksellä sitä ruokittiin, on poissa. Mutta tuli palaa yhä. Ravinnon puutteessa se alkaa polttaa itse sieluruumista, syö sen pala palalta, samoin kuin karkeampi tuli syö fyysillistä ruumista haudassa. Tästä johtuu kuolemanjälkeinen helvetti ja kiirastuli.

Pekka Ervast puhui erikoisesti siitä, että meidän tulisi eläessämme käydä läpi mystillinen kuolema. Edellä sanotun valossa ehkä ymmärrämme sen luonnetta. Se on tekemisissä luonnon suuren ja salaperäisen tulen kanssa. Tulen luonne on kahtaanne suuntautuva. Toisaalta se luo elämää useammalla tavalla, toisaalta se polttaa poroksi kaiken, mikä sen valtaa ei kestä. Elämämme aikana me rakennamme "puusta, heinistä ja oljista", mutta myöskin "kalleista jalokivistä", runoilee Paavalikin. Kaiken rakentamamme tuli koettelee jättäen jäljelle vain sen, mihin tulen valta ei ylety. Näin käy mystillisessä kuolemassa. Meidän tulee vapaaehtoisesti antaa alemman tulen polttaa itsestämme pois himollisuus, missä muodossa se esiintyneekin ja muistaa, että sotaan, murhaan kannustava väkivalta on himoista julmimpia. Tämä on vapaaehtoista helvettiä ja kiirastulta jo fyysillisen elämän aikana ja kun

sen koemme jo eläessämme, ei se uusiinnu kuoleman jälkeen.

Edellä sanottu koskee mystillisen kuoleman toista puolta, sitä, mikä hävittää vanhaa ja tarpeetonta. Toinen puoli koskee uuden luomista, korkeamman tulen eläväksi tekevää työtä. Elävinä ihmisinä meidän tulee olla tarmokkaita, työkykyisiä, aloitteellisia niissä toimintamuodoissa, joita ei määrää himo. Sellainen toimintamuoto on henkinen elämä. Siinä hallitsee tulen korkeampi prinsiippi. Kun esim. työskentelemme yhdessä ja veljeshengessä kristosofisen elämänymmärryksen parissa, niin siinä palaa jumalallinen tuli, joka synnyttää lämpöä. Lämpö on veljesrakkautta, yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Se on yhteistyön magiaa ja magia luo ja luodessaan realisoi, sanoo P. E. Samaa tarkoitti J. R. Hannula puhuessaan Mestarijohtoisesta perheestä, veljesjoukosta, joka ei työskentele sokeasti ja mielivaltaisesti, vaan Vuorisaarnan Mestarin johdolla.

Ajan merkeistä puheen ollen näemme tuon salaperäisen tulen alkaneen vaikuttaa laajemmaltikin, suuressa ihmiskunnassa. Elämä on tullut perin levottomaksi, sotaiseksi, alempien vaistojen temmellyskentäksi. Olemme joutuneet maanpäälliseen helvettiin, jossa vallitsee ainainen kuoleman uhka. Mutta kaiken keskellä huomaamme heikkoa mystillisen kuoleman tuntua siinä, että suuret joukot, ainakin heistä valistuneimmat ovat hätäännyksissään tällaiseksi kehittyneestä tilanteesta. Sitä todistavat vuosikymmenien aseistariisuntakokeilut ja monennimisten kongressien maratoonipuheet. Pidetään ainakin ääntä rauhan puolesta, vaikka ääni hukkuukin ydinpaukkuihin. Jokin uusi ja ennentuntematon voima, tuli, polttaa "heinistä ja oljista" rakennettua maailmaa. Pekka Ervastilta saammekin tietää, että on tullut uusi luonnonvoima Keskusaurinko Siriuksesta. Tällä hetkellä näemme pääasiallisesti "raatelevan" tulen, mutta rakentava tuli on myöskin mukana. Se on uusi uskonto, joka antaa aatesisällön todellisesta ihmisyydestä ja näyttää tien ja tavan, miten ihmisyys käytännöllistetään. Kansojen pelastus helveteistään on tämän uuden uskonnon sanoman vastaanottamisessa. Muuta pelastusta ei ole. Elämme suuressa tuomion aikakaudessa, jolloin Manalan tuli pursuaa näkymättömästä näkyväiseen maailmaan polttaen poroksi kasvattajansa ja ruokkijansa. Mutta toisaalta jumalallinen tuli rakentaa uutta maailmaa Vuorisaarnan hengen perustukselle, se rakentaa jalokivistä ja kullasta, joihin Manalan tuli kilpistyy.

V. L.

Kristosofi.
1962: 261—265.

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka muistivat 60-vuotispäivääni.

Väinö Lehtonen
Kristosofi
1962: 288.

Erehdyksien sattuessa on tapana lohduttaa: ihminen on erehtyväinen. Lohdutus on paikallaan, sillä erehdys on tiedon puutetta, ja joskin tietämättömyys on ensimmäinen "synneistä", niin ihmisten tietämättömyys on perin yleinen. Ja koska "synnintunnolla" sanan tavallisessa merkityksessä ymmärretään ensimmäistä porrasta, jolla noustaan pois itsekkyydestä, pahasta ja "synnistä", niin synti on tässä merkityksessä tavallaan hyve. Samanlainen "hyve" on tietämättömyys, sillä se kannustaa tiedon etsintään silloin, kun ihminen tajuaa tietämättömyytensä. Ainakin sen pitäisi kannustaa. Turhaa onkin moittia ketään hänen tietämättömyydestään. Mutta asia saa toisen sävyn tarkastellessamme, miten ihmiset yleensä asennoituvat erehdyksiinsä tajutessaan ne.

Kun tajuamme erehtyneemme, niin ensimmäinen vaikutelma on heikko häpeän tunne, harmistuminen: Miten minä tuolla tavalla erehdyin, miksi tein väärän laskelman hyvässä kaupassa, miksi käteni teki väärän liikkeen noin yksinkertaisessa työssä, miksi nolasin toisen syyttä suotta enkä hollannut suutani...? Hävettää. Mutta samassa nousee sielustamme jokin puolustaja puolustamaan erehdystä. On kuin itsessämme olisi ajatuskykyinen erehdyksen henki, joka puhuu ja vaatii kuuntelemaan. Joudumme kahden voiman väliin. Jokin parempi osamme puhuu häpeäntunteessa ja jokin alempi osamme puolustaa erehdystä. Itsestämme riippuu, kumpaa kuuntelemme. Asenteemme ei tässä vaiheessa enää johdu tietämättömyydestä, koska jo tajusimme erehdyksemme, vaan sen määrää itsekkyytemme tai epäitsekkyytemme. Jos olemme epäitsekkäitä, niin kuuntelemme häpeän tunnetta, tunnustamme erehdyksemme ja yritämme korjata virheemme ja siitä johtuvat tekomme. Jos itsekkyys on voimakkaampi, niin kuuntelemme erehdyksemme puolustajaa "painamalla villasella" koko tapauksen. Näin unohtuu erehdyksestä johtunut kiusa, sillä omatunto nukahtaa. Se saattaa herätä uuden erehdyksen sattuessa, mutta jos se jatkuvasti ja tahallisesti nukutetaan, niin sen ääni lakkaa kuulumasta. Sen tilalle nousee kiusaamisen halu, kostonhalu, väkivalta..., erehdyksen hengen puolustajat, kunnes omantuntonsa nukuttaja lopulta kyllästyy, väsyy ja huomaa kaiken ihmisyyteen pyrkimisen mahdottomaksi. Hän tuntee joutuneensa kuin rämeikköön lahoamaan.

Jos joku on säästynyt joutumasta esim. poliittisen tai uskonnollisen joukkosuggestion uhriksi, niin hänen on verrattain helppo tunnustaa erehdyksensä ja korjata virheensä. Mutta kun

edellämainitut laumahenget ovat häneen tarttuneet, niin erehdykset ja niiden korjaaminen näyttävät muodostavan ylipääsemättömän aidan. Kun kirkon henki nujersi kristinuskon ja joukkosuggestiolla manasi joukkonsa, niin nuo joukot eivät tunnusta kirkon hengen tekemiä erehdyksiä. Ajatelkaamme vaikkapa käsitettä "synti". Sillä ymmärretään tavallisesti jotakin alhaista, kieroa, rikollista. Äärimmäinen synti lienee murha, rikoksista suurin. Tällaisia syntejä kirkko aikoinaan antoi anteeksi — rahasta. Kenellä oli paljon rahaa, hän saattoi ostaa suunnittelemansa murhan anteeksi jo etukäteen. Tällainen menettely on selväjärkisen ihmisen silmissä sulaa humbugia, mutta "laillisen" kirkon kannattajat pitivät sitä luonnollisena. He ostivat syntejään anteeksi ja tekivät rikoksia. Tämä oli kansan kannalta tavallaan luonnollista, sillä se eli tietämättömyydessä eikä tuntenut tekemäänsä erehdykseksi. Mutta kirkkojen järjestetty organisaatio alimmasta ylimpään asti varmaan tiesi menettelynsä vääräksi, sillä paaveilla, piispoilla ja papeilla ei ollut kokemusperäistä tietoa siitä, tulivatko synnit poispyyhityiksi rahalla. Kuitenkin tehtyä erehdystä jatkettiin, organisaatio nukutti omantuntonsa ja esiin nousi kiusaamisen halu, kostonhalu, väkivalta... Nämä saavuttivat huippunsa inkvisitiossa, kaikissa niissä kidutuskeksinnöissä, joita piruiksi muuttuneet ihmiset osasivat keksiä. Kun polttoroviot roihusivat, niin katselijat nauttivat. Äärimmäistä julmuutta! Me nykyajan ihmiset, jotka olemme saaneet jonkinlaista valistusta kirkkojen ulkopuoleltakin, saatamme historian valossa katsella tuota näytelmää ja langettaa sille tuomion. Mutta kirkot? Nykyajan kirkot? Ne eivät tahdo edes palauttaa muistiin noita aikoja ja langettaa noin kouriintuntuvalle erehdykselle tuomiotaan. Miksi ei? Siksi, että aikamme virallistunut kristillisyys itse hyväksyy väkivallan, sodan.

Kristinuskon syntysanat lausui Jeesus Kristus. Hänen sanomansa oli kaikkea muuta kuin vääryyden, julmuuden ja väkivallan puolustusta. "Pistä miekkasi tuppeen, älä vastusta pahaa, rakasta vihollisiasikin", hän opetti. Tätä Kristuksen sanomaa, Vuorisaarnan evankeliumia, kirkkojen pitäisi julistaa. Sitä sanomaa julisti Jeesus. Elleivät kirkot sitä julista, niin heidän opetuksensa ei ole kristinuskoa. Entä mitä merkitystä on kirkoilla, elleivät ne julista Kristuksen sanomaa? Jos niiden julistus on kristinuskosta tietämättömien ihmisten omaa keitosta, niin siitä ei ole apua kenellekään. Mitä tarkoitusta silloin on kirkoilla? Ne joutuvat omien erehdystensä tunnustamattomuuden ja korjaamattomuuden tähden matalikolle mätänemään. Luonnon lait ovat järkähtämättömät: mitä kylvät, sitä niität.

Entä teosofinen liike? Se on vielä sangen nuori, se alkoi viime vuosisadan lopulla. Se on ehtinyt nuoruudestaan huolimatta tehdä monta erehdystä, niistä kertovat liikkeen lukuisat haarautumat. Teosofisen liikkeen hajaantumisen perussyy on siinä, että on rikottu veljeyttä vastaan. Tämän liikkeen tukipylväänä on veljeys. Jokainen siihen liittyvä jäsen tunnustaa kaikkien ihmisten veljeyden, rotuun, sukupuoleen, yhteiskunnalliseen asemaan jne. katsomatta. Näin ollen ei pitäisi olla mitään hajaantumista, koska kaikki ovat veljiä. Ovatko hajaantumisen syyt tietämättömyydessä vaiko itsekkyydessä?

Kun toinen okkultisti kertoo esim. näkymättömän maailman näkemyksistä ja kuolemanjälkeisistä tiloista toisella tavalla kuin toinen, niin tämän ei pitäisi aiheuttaa epäveljeyttä. Teosofien joukot, joilla ei ole yliaistillisia kykyjä, eivät voi kontrolloida, kumpi esitys on oikeampi. Jos toiset ryhtyvät "kannattamaan" toista ja toiset toista okkultistia, niin kummankin joukon asenteen määrää sympatia ja antipatia, siis ihmisen alkuvaistot eikä tieto. Olisi viisasta asettaa tuollaiset kysymykset lepäämään siksi, kunnes itse kykenee tietämään. Tilanne muuttuu, jos okkultistin selitykset ovat niin ovelia, että ne horjuttavat moraalia. Historiallista tietä voidaan esim. todistaa Jeesuksen eläneen niihin aikoihin, joista evankeliumit kertovat. Tämä voidaan todistaa Paavalin avulla, sillä Paavali on historiallinen henkilö. Kun kuitenkin joku okkultisti väittää yliaistillisiin tutkimuksiinsa vedoten, että Jeesus eli sata vuotta aikaisemmin, niin pinnalta katsoen tällainen ristiriita ei näytä ulottuvan moraaliin. Se vain näyttää eräältä tieteelliseltä näkökannalta. Mutta kun otetaan huomioon, että Jeesus oli uskonnon julistaja ja että hänen sanomansa pyrki muuttamaan ihmisiä paremmiksi, niin ei ole ensinkään yhdentekevää, koska Jeesus eli. Jos Vuorisaarna, kristinuskon kulmakivi, on elävän ihmisen sanelema, niin tuo ihminen on historiallinen henkilö. Tällöin Vuorisaarna ja Jeesus kuuluvat erottamattomasti yhteen. Jos ensimmäisten apostolein ja Paavalin avulla Vuorisaarnan ikä voidaan määrätä ja Jeesuksen esiintyminen työnnetään sata vuotta aikaisemmaksi, niin Vuorisaarnasta tulee ilmassa leijuva runo, eikä se niin ollen olekaan suuren Mestarin suoranainen opetus. — Tuontapainen yliaistillinen tutkimus tangeeraa moraaliin ja siinä tuoksahtaa "tarkoitus pyhittää keinot"-tuntu. Se voi ravistella veljeyskysymystä, elleivät teosofit seiso itsenäisesti ja ennakkoluulottomasti omilla jaloillaan.

Useimmat ristiriidat teosofisessa liikkeessä ovat kuitenkin olleet toisenluontoisia. Niissä näkyy suoranainen veljeyden puute. Niinpä Pekka Ervastiin kohdistetut arvostelut keskittyivät siihen, että hän oli Kristuskysy-

myksessä toisella kannalla kuin Annie Besant. Jos olisi ollut kysymys vain "kannasta" eli mielipiteestä, niin tuskin P. E:tä olisi sen vuoksi ankarasti arvosteltu, mutta P. E. puhui Kristuksesta "niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin kirjanoppineet". Hän puhui henkisellä auktoriteettiudella, hänen sanojensa takana oli tieto ja kokemus. "Auktoriteettiuden paljastaminen herättää demokraattisen hengen", sanoo P. E. Niin kävi tässäkin asiassa. Monet aavistivat, että Pekka Ervastin puheet perustuvat Kristus-kokemukseen ja koska demokraattinen henki tahtoisi kaikkien ihmisten olevan samanmittaisia, niin sellaista opetusta oli vaikea sietää. Näin tuli rikotuksi veljeyttä vastaan nimenomaan hyvän ja pahan tasoilla, moraalin tasoilla. Rikkomuksen aiheutti itsekkyys.

Kristuskysymys siinä merkityksessä kuin Pekka Ervast opetti, on suorassa suhteessa sotakysymykseen. Kristus ei ole "vain" joku ihminen tai yli-ihminen, vaan Kristus on Jumalan Poika ihmisen hengessä. Kristus on maailmankaikkeuden elävä rakkausvoima ja sen henki on luonnehdittu tajuttavaan muotoon Vuorisaarnassa. Näin ollen sota on Kristuksen hengen vastakohta. Kun Pekka Ervast puhui Kristuksesta, niin hän kosketti sotakysymystä ytimiin asti. Ja sota on ihmisille yleensä "pyhä". Tiukan tullen harras kristittykin luopuu taivaansa autuudesta, jos vain sota saa säilyä. Hän on autuas siinä uskossaan, että hän kerran saa taistelun hurmassa kaatua Herransa rinnalla, tämän sotiessa vihansa kiivaudessa perkelettä vastaan. Sotakysymyksen loukkaamattomuutta vastaan Pekka Ervast puhui puhuessaan Kristuksesta. Tämä loukkasi. Kuitenkin P. E. oli tässäkin kysymyksessä H. P. Blavatskyn kannalla, ja pitäisihän teosofien kunnioittaa Blavatskyä, joka pani teosofisen liikkeen alkuun.

Kristus- ja sotakysymykset olivat niinikään ne aiheet, jotka aiheuttivat uuden kahtiajaon Suomen teosofisessa liikkeessä, kun Ruusu-Risti-Järjestö erotti "noin neljäkymmentä veljeä" keskuudestaan, J. R. Hannulan niiden kärjessä. Voimme lukea J. R. Hannulan kirjoista ja kirjoituksista, että hän oli ehdottomasti sotaa vastaan vedoten siinä H. P. Blavatskyyn, Buddhaan, Jeesukseen ja Pekka Ervastiin, jotka kaikki olivat sodan vastustajia. Niinikään hän selvitti Kristyskysymystä Pekka Ervastin opetusten valossa sellaiseen syvyyteen, että se antaa ajattelemisen aihetta vuosisadoiksi eteenpäin. Vaikka hän ei puhunut omiaan, niin hän puhui sellaisella auktoriteettiudella, että demokraattinen henki heräsi. J. R. H:ta ei suvaittu opettajana. Tapahtui kohtalokas erehdys, ja sen korjaaminen on vaikeata.

Näyttää siltä, että kun henkiset liikkeet tekevät erehdyksiä, niin erehdysten puolustamisen henki on ylivoimainen. Se tu-

kahduttaa järjen ja sydämen äänet, ja niin erehdyksen tehnyt liike alkaa elää varjoelämää. Aikansa puolusteltuaan itseään se ajautuu matalikolle lahoamaan. Ei näy olevan turvaa muussa, kuin että ihmiset ryhtyvät tutkimaan asioita ja tekevät sen niin perinpohjaisesti, että totuus selviää. Vain totuus meidät pelastaa. Jos Jeesuksen, Buddhan, Blavatskyn, Hannulan, Ervastin... sanoma on Jumalasta, niin niissä on totuus, joka meidät pelastaa tietämättömyydestä, itsekkyydestä ja henkisestä kuolemasta, olkootpa henkisten liikkeitten ja kirkkojen johtajat mitä "mielipidettä" tahansa. Nuo edellämainitut opettajat ovat puhuneet Jumalasta, elämästä ja kuolemasta, niin kuin puhuvat ne, jotka tietävät. Onko aiheellista heitä epäillä, vai onko joku heitä viisaampi? Tunteeko joku olevansa heidän yläpuolellaan? Jos kirkkojen ja henkisten liikkeitten johtoportaat uskovat olevansa Mestareitaan ylempänä, niin miksi ne pönkittävät puuhiaan noiden Mestarien puheilla? Miksi kirkko vie Mestarinsa sotatantereelle vastoin Mestarin opetuksia? Eikö olisi rehellisempää sanoa: Emme hyväksy Kristuksen opetuksia. Silloin tosin kirkot luhistuisivat, mutta samalla luhistuisi jesuiittamaisuuskin — ihmiskunnalle onneksi.

V. L.
Kristosofi.
1962: 296—300.

1963
"AIKAKAUSIEN VAIHTUESSA"

Yllämainitulla otsikolla varustetussa kirjoituksessaan kirjassaan "Ihmisyyden uskonto" Pekka Ervast käsittelee Jeesus Kristuksen maallista vaellusta. — Maapallon akselin hoippuvasta liikkeestä johtuen muodostuu suuri vuosi, 25.920 aurinkovuotta kestävä aikakausi, jolloin jokaisen eläinradan kohdalle tulee siitä kahdestoista osa, 2.160 vuotta. Tähän liittyy seitsenjako siten, että jokainen eläinradan merkki eli "kuukausi" jakautuu seitsemään 309 vuotta kestävään "viikkoon", koska salainen tietous kertoo aurinkokuntamme seitsemästä pyhästä planeetasta ja niiden hallitsijoista, joista kukin hallitsee suurkuukauden yhtä viikkoa. Ylienkeli Mikael hallitsee suurkuukauden ensimmäistä viikkoa ja Rafael viimeistä viikkoa. Kalojen suurkuukausi alkoi v. 262 e.Kr. ja loppui v. 1898 j.Kr. Jeesus eli Kalojen suurkuukauden alussa, sen ensimmäisen eli Mikaelin viikon lopussa. P. E. huomauttaa: "Okkultistit ovat yhtä mieltä siitä,

että suuren lähettilään ilmestymisaika on merkin loppupuolella. Jeesus Kristus on siis ilmestynyt maailmaan Mikael-hallituskauden loppupuolella."

Pekka Ervast tähtää tässä kirjoitussarjassaan siihen, että koska Kalojen suurkuukausi loppui v. 1898, niin uusi suurkuukausi, Vesimiehen kausi, alkoi myöskin silloin. Ja koska ylienkeli Mikael hallitsee suurkuukauden ensimmäistä viikkoa, niin Mikaelin viikko alkoi v. 1898 tässä Vesimiehen aikakaudessa. Elämme parhaillaan Mikaelin hallituskautta. Näin ollen elämme samantapaisessa ajassa kuin Jeesuksenkin aikoina, toteaa P. E.

Pekka Ervast koki 21. ikävuodellaan v. 1896 henkisen Jordankastekokemuksensa, joka teki hänestä sen reformaattorin, joka hän oli. P. E:n nuoruusaika kului näin ollen Kalojen suurkuukauden lopulla ja samalla sen viimeisen viikon, Rafaelin viikon lopulla. Häneen itseensä soveltuvat näin ollen hänen omat sanansa: "että suuren lähettilään ilmestymisaika on merkin loppupuolella." Pekka Ervastin varsinainen elämäntyö tapahtui kuitenkin Vesimiehen merkissä, sen Mikaelin viikolla.

Mars-Rafael edustaa kiihkeästi sotivaa enkelivoimaa, jolloin "soditaan" oikeuden puolesta vääryyttä vastaan. — On kuitenkin hyvä muistaa, ettei henkimaailmassa "sota" merkitse miekan heiluttamista eikä veren vuodatusta. — Mikael edustaa voittavaa Aurinkoenkeliä. Ilmestyskirjassakin kuvaillaan, miten Mikael taisteli lohikäärmettä vastaan ja voitti. — Kun siis Jeesus eli Mikaelin viikon lopulla, niin sitä edeltänyt Oinaan suurkuukauden Mars-viikko oli jo kaukana takanapäin. Sen vaikutus ei enää ylettynyt Jeesuksen päiviin. Jeesuksen jälkeinen lähin aika oli Kalojen Venus-viikko ja Venus edustaa rakkautta. Tämä näkyy selvästi alkukristillisessä hengessä, jonka mukaan pyrittiin herättelemään veljesrakkauden elämää seurakunnissa. Mutta sotainen Mars jäi voittamatta, joten verimarttyyrius tuli ensimmäisten kristittyjen tunnusmerkiksi.

Tilanne Pekka Ervastin kohdalla on toinen. Hän syntyi ja koki henkisen kasteensa Mars-viikon lopulla. Suuri jumalallinen vuodatus tuli hänen kauttaan oikeuden puolesta taistelevan Rafaelin avuksi ja niin tulikin sota ja väkivalta lopullisesti tuomituksi tällä planeetalla. Sen jälkeen otti Mikael johdon käsiinsä, Mikael, joka voittaa. Pekka Ervastin elämäntyö alkoi Mikaelin viikolla ja niin Mikaelinkin voitto Lohikäärmeestä tuli lopulliseksi ja koko planeettaamme koskevaksi. Tätä tapahtumaa kuvailee Johanneksen Ilmestyskirjakin ja P. E. vetää tuon kuvauksen nykyaikaan. Hän sanoo, että tuollainen näkymättömässä maailmassa toimeenpantu "sota" eli suursii-

vous heijastuu tänne fyysilliseen maailmaan sotana. On kuitenkin huomattava, ettei Jeesuksen aikoihin tapahtunut suursiivous ole heijastunut sentään yleismaailmallisena sotatilana, joskin sotia on ollut. Näin ollen voisimme sanoa, ettei silloin toimeenpantu suursiivous ollut vielä kyllin täydellinen. Nyt on tilanne toinen. Koska sotakin nyt uhkaa niellä koko ihmiskunnan, niin se todistaa, että suursiivous näkymättömässä maailmassa on ollut lopullinen. Sen on Ilmestyskirjan kirjoittajakin aavistanut etukäteen ennustaessaan, että Saatana ja Perkele heitetään enkeleineen maan päälle odottamaan lopullista tuomiotaan myöskin fyysillisessä maailmassa.

Samoin kuin Jeesuksen elämänvaiheet tulevat hänen seuraajiensa koettaviksi, samoin Pekka Ervastin elämänvaiheitten tulee saada ilmauksensa P. E:n seuraajissa. Edellä esitetystä ymmärrämme, että emme pääse tien alkuunkaan ilman sotakysymyksen ratkaisua. Ensin on selvitettävä välit Mars-Rafaelin kanssa, kuten P. E:kin teki, ja vasta sitten alkaa varsinainen rakentava työ Aurinko-Mikaelin merkeissä. Se työ ei ole taistelua vaan voittamista, sillä "Mikael tuli ja voitti".

Kuulemme usein mainittavan, että Pekka Ervastin henkisen vihkimyksen yhteydessä purkautunut uusi luonnonvoima vaikuttaa tekojen, käytännön tasolla. Tähän antaa P. E. itse erään selityksen "Ihmisyyden uskonto" -kirjassaan luvussa "Tulevaisuuden ihminen". Hän kuvailee tulevaisuuden ihmistä, joka uskoen ihanteisiin voi myöskin toteuttaa ihanteensa käytännössä. Nykyisissä yhteiskunnissa sellainen on mahdollista vain sangen voimakkaille sieluille, jotka tarmolla ja rohkeudella raivaavat tiensä esteistä huolimatta.

Katselkaamme tilannetta elämän pulmien selvittelyn kannalta. Me ihmiset olemme tässä suhteessa riippuvaisia myöskin olosuhteista ja niistä elämän voimista, jotka meidät virittävät. Tuo elämän viritys oli Vanhan liiton aikana toinen kuin nyt, sillä Kristus oli kaukana ihmisen päivätajunnasta. Jo Buddhan henkisessä saavutuksessa Kristus tuli lähemmäksi ja vaikutti siten, että ihmiset pyrkivät järjellään selvittelemään elämänsä pulmia. Buddha oli mietiskelijä ja mietiskely on tunnusomaista vieläkin itämailla. Käytännöllinen elämä kulkee siinä ohella omaa latuaan jotenkin irrallisena, mutta Jumala löydetään henkisessä haltiotilassa.

Jeesuksessa Kristus tuli lähemmäksi, ihmisen päivätajunnan taakse, kuten P. E. opettaa. Samalla maapallo sai uuden virityksen, koska Kristus tuli planeettamme korkeammaksi minäksi. Uusi viritys aiheutti uuden tilanteen myöskin elämän pulmien selvittelyssä, sillä nuo pulmat siirtyivät älyn ja ajatusten tasoilta syvemmälle sieluun. Suurimmaksi pulmaksi osoittau-

tui itsekkyys ja synti, synnin tunteminen ja siitä pelastuminen parannuksen avulla. Huomattiin, ettei järki yksin tee ihmistä vapaaksi ja Jumalalle otolliseksi, sillä ihminen syntisenä olentona on kelvoton Jumalalle.

Jälleensyntymisen, karman ja kehityksen lait huomioon ottaen ymmärrämme elämän tahdon olevan sen, että meistä kasvaisi oikeita ihmisiä. Kehityksen laki tähtää oikean ihmisen kasvuun, jälleensyntyminen antaa kasvamiselle tilaisuuden ja karma tasapainon lakina pitää yllä järjestystä. Nämä lait tekevät elämän kouluksi. Kasvaminen elämänkoulussa merkitsee ihmisen muuttumista, mutta ihminen ei ole vain järkeä eikä liioin vain tunnetta. Emme ole koostuneet vain tietämättömyydestä ja tiedosta, emme liioin vain synnistä ja synnittömyydestä, vaan tämä päivätajuinen ihmisemme on kehittynyt tekijäksi, saamaan jotakin aikaan täällä näkyväisessä maailmassa. On kysymys myöskin siitä, mitä rakennamme ja miten, miten toimii tahto meidän ruumiissamme, tahtooko se pahaa vai hyvää, sotaa vai rauhaa. On myös kysymys siitä, miten tunnemme voimamme ja kykymme, tapamme ja tottumuksemme, tiedämmekö, ovatko halumme ja haaveemme oikeita vai vääriä. Näistä pääsemme selville vain käytännöllisen kokemuksen avulla. Omien tekojemme antama opetus on se astinlauta, jolla seisten saatamme muuttaa itseämme elämän tahdon mukaisiksi oikeiksi ihmisiksi.

Siriuksesta tullut uusi luononvoima viritti planeettamme uuteen viritykseen ja se koskee tekojen tasoa. Sen virityksen vaikutusta koskettelee Pekka Ervast edellä mainitussa luvussa. Hän kuvailee ulkoisten olosuhteittenkin muuttuvan sellaisiksi, etteivät ne pane esteitä pyrkimyksille toteuttaa ihanteita käytännössä.

Ajatelkaamme ihanteellista ihmistä, joka on nähnyt ympärillään paljon kurjuutta, puutetta, nälkää ja muuta vähemmän onnekasta. Hänellä olisi halu auttaa nimenomaan aineellisesti, mutta köyhyys on esteenä. "Kunpa olisi rahaa, auttaisin lähimmäistäni" hän huokailee. Tällaisia ihmisiä on varmaan paljon. — "Pitää ryhtyä hankkimaan rahaa, jotta olisi mistä jakaa." Mutta yhteiskunta panee omat rajoituksensa. Rahaa ei tule. Ihanteeseen uskoja alkaa kapinoida yhteiskuntaa vastaan. Hän näkee melkeinpä vihollisikseen ne, jotka estävät hänen toiveittensa toteutumista. Usko rahan mahtiin säilyy hänessä, mutta koska hän ei saa haluamaansa kokemusta rahan voimasta, niin hän ei kokemusperäisesti pääse tuntemaan rahan mahtia. Näin ollen hän ei osaa muuttaa suhdettaan rahaan, ei oikaista itseään, luonnettaan, eikä niistä johtuvaa käytännöllistä elämäänsä.

Kuinka toisin olisi, jos hän saisi toiveensa toteutetuksi. Hän

keräisi rahaa ja muuta aineellista omaisuutta mahdollisimman paljon. Kerätessään hän ajattelisi: "No, nyt saan kerrankin näyttää, miten hyvin osaan ratkaista köyhyyden pulman, nyt ryhdyn auttamaan onnettomia.

— Ehken sentään vielä. Kunhan saan lisää muutamia miljoonia, niin voin perustaa suuren köyhäinhoitolaitoksen, oikein valtavan. Itse tietenkin olen sen johtaja. Perustan tuollaisia onneloita ympäri maata, ajelen loistoautolla tai lentokoneella onnelasta toiseen ja otan vastaan köyhien kiitokset. Miten suurenmoista." Ja niin omaisuuden kerääjä syventyy pankkitileihinsä, rahansijoituksiinsa, korkotuloihinsa. On hankittava sihteeri, rahastonhoitaja, omaisuuden valvoja... Hän huomaa, että on suorempikin tie kuuluisuuteen, voihan lahjoittaa rahaa hyväntekeväisyysyhdistykselle, kunhan ei raapaise rahalipasta liian syvältä. Näin tulee äkkikuuluisaksi ja nimi lehteen, valokuvan kera. Se on jotakin. Niin, mitäpä oikeastaan noista köyhistä. Nehän ovat köyhiä siksi, ettei ole riittävästi työtä. Perustetaan suurtuotantolaitos, siitä on todella tuloja ja tuhansille työtä. Ja onhan sentään kunniakkaampaa olla suuren tuotantolaitoksen johtajana kuin köyhäinhoidon apostolina. Sanoihan Jeesuskin: Aina teillä on köyhät... Tietenkin hän tarkoitti sitä, ettei silloisilla juutalaisilla ollut suuria tuotantolaitoksia...

Mammonankokoojan sydän on kylmentynyt ja alkuperäinen ihanteellisuus on lentänyt syystuulen mukana tiehensä. Mutta rahaa on ja uutta tulee — kunnes... Elämän koulumestari puuttuu asioihin ja alamäki muuttuu ylämäeksi. Rahan voimalla hankitut ystävät pettävät, miljoonat toisensa perästä vierivät ovelien taskuihin. "Taloudellinen nero" huomaa yhtäkkiä olevansa köyhä, sairas ja perin onneton.

Mutta joskin "vaivainen kaikki kokee", niin kokenut tietää. Nyt hän tietää kokemuksesta rahan voiman ja oman heikkoutensa sitä kestämään. Nyt hän voi muuttaa itseään, sillä hän tuntee itsensä, ainakin kykynsä hallita rahaa. Hän tuntee rahan jäädyttävän voiman, miten se kylmentää ihanteet ja ihmisyyden. Kokemuksen saatuaan hän voi lopullisesti nöyrtyä ja kuulla sielunsa syvyyksistä Mestarin lauseen loppusanat "mutta minua teillä ei ole aina". Köyhyydessään hänelle selviää, ettei maailmaa paranneta paikkaamalla, sillä uuden paikan reunoilta vanha vaate repeää. Maailman paikkaaminen on oman persoonallisuutensa korostamista. Oma viisaus on narrimaisuutta, vain Kristuksen viisaus pätee todelliseksi auttajaksi.

Kun Kristus toimii tekojen tasolla, niin voimme saada ratkaisevan kokemuksen, jonka valossa elämän pulmat selviävät. Suorempi tapa pulmien selvittelyssä tietenkin on se, että ottaa oppia

viisaimmilta ja oikaisee itseään heidän opetustensa mukaisesti. Kaikkea ei ole tarpeellista kokea, koska voi oppia toistenkin kokemuksista. Näin säästyy paljosta vaivasta, tuskasta ja pettymyksiltä ja jää enemmän aikaa henkiseen elämään.

V. L.
Kristosofi
1963: 7—11.

J. R. HANNULAA MUISTELLEN

Meille, jotka saamme elää melkoisen runsaan teosofisen ja kristosofisen kirjallisuuden parissa ja ammentaa siitä vastauksia elämämme pulmakysymyksiin, on tärkeätä palata yhä uudelleen tarkastelemaan tuon kirjallisuuden luojia. Ellemme niin tee, on lähellä se ansa, että luemme opettajiemme kirjoja kuin mielenkiintoisia romaaneja, jolloin vain asiat saavat olla esillä, mutta kirjan tekijä unohdetaan. Persoonallinen kosketus kirjoittajan ja lukijan välillä häviää. Näemme tästä aikamme teosofisessa liikkeessä varoittavia esimerkkejä. Kun on luettu monen tekijän teosofishenkisiä kirjoja, niin mielikuvitus on rakentanut niistä eräänlaisen "teosofisen maailmankatsomuksen", toiselle lukijalle hieman toisenlaisen kuin toiselle. Muodostuu eräänlainen "yleisteosofia" monenlaisista opeista ja selityksistä ja lopulta lukija tuudittautuu huomaamattaan siihen uskoon, että hän on itse rakentanut omaksumansa maailmankatsomuksen. Niinpä hän saattaakin hieman ylpeillen huomauttaa: "Jokaisella on oma teosofiansa". Tällainen huomautus on kerrassaan yliammuttu, sillä teosofia merkitsee sekä oppina että nimenä jumalallista viisautta. Sen ovat julistaneet jumalviisaat ihmiset, jotka ovat ammentaneet tietonsa Valkoisen Veljeskunnan aarteistoista. Me olemme kuulleet siitä näiltä jumalviisailta ihmisiltä, emmekä tietäisi teosofiasta mitään ilman heidän julistustaan. Jos ihmiset kuvittelevat sen itse keksineensä, niin sellainen "teosofia" on heidän omaa keitostaan eikä jumalviisautta. Tämänkin vuoksi on välttämätöntä yhä uudelleen palata tutkimaan noiden Opettajien elämänvaiheita ja samalla muistaa sitä aikaa ja niitä ulkoisia ja sisäisiä olosuhteita, joiden alaisina he elämäntyönsä suorittivat.

Palautamme mieliimme J. R. Hannulan, nykyisen työmuotomme luojan. Hän syntyi maanviljelijän poikana Pukkilan pitäjässä vuonna 1873, joulukuun 8 päivänä. Hän kertoo nuoruusvai-

heistaan kirjassaan "Miten tulin teosofiksi?" J. R. H:n nuoruus oli siitä erikoinen, että Kohtalo johdatteli häntä tutustumaan sellaisiin seikkoihin, joiden nurjia puolia hänen tuli myöhemmin selvitellä. Tutustuminen sotaväkeen oli eräs sellainen tilaisuus, jotta sodan henki hänelle selviäisi käytännön tietä. Myöhemmin tulikin sota ja hänen suhtautumisensa siihen ratkaistavaksi sekä teoriassa että käytännössä, kun hän kansalaissodan vaikeina aikoina kierteli esitelmämatkoillaan. Tämän sielun syvyyksiä myöten koetun ratkaisun vaikutus lyökin leimansa koko J. R. H:n kirjallisuuteen. Hän osaa paljastaa sekä hienostellun että hienostelemattoman väkivallan pohjia myöten.

J. R. H. tutustui teosofiseen elämänymmärrykseen v. 1906—07. Hän oli jo silloin sivuuttanut 30 ikävuottaan. Teosofinen työ Suomessa oli ollut käynnissä jo vuosisadan alusta lähtien. Pekka Ervast oli levittänyt teosofista elämänymmärrystä, ja "Omatunto"-lehtikin oli alkanut ilmestyä vuonna 1905. Mutta vasta 1912 Teosofisen Seuran vuosikokouksessa ja samana vuonna Pekka Ervastin johtamilla Kiteen teosofisilla kesäkursseilla J. R. H. tutustui P. E:hen henkilökohtaisesti, ja nämä tapaamiset olivat ponnahduslautana J. R. H:n myöhemmälle elämäntaipaleelle.

Moni etsijä, joka suureksi riemukseen on löytänyt kristosofisen elämänymmärryksen ja alkuinnossaan on ehkä halunnut tehdä kaikki ihmiset omaksumansa elämänkatsomuksen tunnustajiksi, varmaan ihmettelee, miten J. R. Hannula saattoi pysyä täysin rauhallisena teosofian löydettyään, ryhtymättä asian puolesta äkkirynnäköön. Useimmat eivät osaa näin menetellä. Niinpä Veikko Palomaa, entinen babtistipuhuja, kertoo itsestään "Tietäjässä" 1908 sivulla 145: " 'Opi itse ennen kuin muita opetat', kuuluu sananlasku. Mutta se ei näyttänyt pitävän paikkaansa minuun nähden. Vaikka näet olin vasta lukenut pari teosofista kirjaa ja kuullut yhden suullisen esitelmän, oli minulla kova halu itse esiintyä puhumassa teosofisesta maailmankatsomuksesta". Ja niin kävi, "että minun sallittiin puhua samassa huoneessa, missä Pekka Ervast muutama viikko sitten oli puhunut". — J. R. H. ei menetellyt näin. Hän syventyi teosofiaan noin viiden vuoden ajan, tutki ja mietti. Hän oli vanha sielu, paljon tehnyt työtä monen elämän aikana kristinuskon vainioilla. Hän oli monta kertaa "yrittänyt puhdistaa kristinuskoa", hän tunsi "länsimaiset barbaarit" — käyttääksemme H. P. B:n sanontaa — kyllin hyvin. Hän oli kokemuksen tietä menettänyt "alkuinnostuksen" ja osasi odottaa aikaansa. Hän odotti herkkänä Kohtalon kutsua, sillä jo lapsena kokemansa "korkeamman minän kosintaretki", jolloin ylimaallinen olento hänelle puhui, varoitti häntä so-

keasti ryhtymästä mihinkään. Tuo ylimaallinen ääni oli sanonut: "Minä olen niin vahva, että voitan Saatanankin" ja se oli lupaus: Odota ja ole turvassa. "Älä mene ulos, etteivät koirat sinua purisi", oli varoitus: Ole siinä piirissä, missä olet, kunnes Kohtalo kutsuu. Ylimaallinen ääni olisi voinut unohtua, ellei sitä olisi seurannut fyysinen vaikutus: Värinä takaraivosta pitkin selkärankaa ja autuas tunne. Tämä tuntemus uudistui aina, kun hän muisteli lapsuutensa kokemusta. Se lakkasi vasta sitten, kun hän liittyi Pekka Ervastiin. Se oli kuin Betlehemin tähti, joka johdatti seimen luo, kertoo J. R. H.

Vaikka teosofinen elämänymmärrys ratkaisikin kaikki ne älylliset pulmat, joiden parissa J. R. H. oli aina painiskellut, niin tämä ei hänelle riittänyt. Hän, vanha reformaattori, etsi henkisen työn salaisuutta. Hän seisoi mysterion edessä: Missä piilee se usko, se vuoria siirtävä voima, se rakkaus Jumalaan, Mestariin, joka tekee mahdolliseksi uhrata koko elämänsä henkisen työn alttarille? Mitä on se, josta apostolikin puhuu sanoessaan: Minä tunnen Kristuksen voimana itsessäni? Henkinen elämä vaatii kaikki. Joko siis kaikki tai ei mitään. Vähempi ei riitä. Henkisen työn salaisuus piili jossakin; sen hän tunsi, tiesi. Paavali sen tiesi ja sanoi sen olevan rakkaudessa, ilman sitä ihminenkin olisi vain helisevä vaski ja kilisevä kulkunen...

Työn salaisuus paljastui J. R. H:lle vasta vuoden 1912 teosofisilla vuosijuhlilla. Tutustuttuaan Pekka Ervastiin hän näki, kuinka tämä teki ahkerasti työtä, miten suuret olivat hänen tietonsa ja miten mahtava hänen henkinen voimansa. J. R. H. tiesi nyt löytäneensä sen ihmisen, joka oli niin vahva, että voitti Saatanankin. Hän ymmärsi ja tiesi, ettei hänen tarvinnut enää etsiä muualta vastausta, sillä Pekka Ervastissa olivat kaikki pulmat ratkaistut. Odottaminen oli loppunut ja totuus löydetty. Henkisen työn salaisuus oli paljastunut. Työn salaisuuden paljastuminen oli joltakin kannalta katsottuna perin yksinkertainen: Se oli järkyttävä tietoisuus siitä, ettei kyennyt mitään tekemään, kunnes tuossa tietoisuudessa vai sanoisimmeko tietämättömyyden tajuamisessa avautui kuin pieni aukko pilveen, josta näkyi tähti, toivon tähti: Auta niitä, jotka työtä tekevät. Näin paljastui toinen henkisen työn salaisuus. Se antoi tilaisuuden tehdä jotakin. J. R. H. käytti tilaisuutta hyväkseen eikä antanut sen livahtaa ohi. Pilvi avautui yhä enemmän ja sieltä näkyi toisiakin tähtiä, jotka tuikkeellaan kehottivat: Osta kirjoja, myy niitä, levitä tätä sanomaa niillä mahdollisuuksilla, jotka sinulla on kullakin hetkellä. Ja J. R. H. totteli ja yritti, yritti ja epäili omia mahdollisuuksiaan. Silloin täytyi jo näky-

mättömänkin maailman ryhtyä kehottamaan. J. R. H. näki unen, jossa hän oli olevinaan kokkina jossakin keittiössä. Hyllyillä oli paljon erilaisia laatikoita ja pusseja täynnä ruokatavaroita ja hänen piti laittaa niistä ruokaa. Tietämättä, miten sitä olisi laitettava, hän kuitenkin ryhtyi kokkaamaan ja totesi lopulta: Hyvää ruokaa siitä tulikin. — Mietiskely ja nöyrä pyrkimys tehdä parhaansa Mestarin sanoman puolesta johti lopulta siihen uudestisyntymiseen, joka laski kestävän pohjan hänen myöhemmälle elämäntyölleen. Uudestisyntymiskokemus tapahtui 3 p:nä tammikuuta 1913.

Vielä tämän vuosisadan alkupuolella oli ulkoinen elämä henkisen elämän näkökulmasta katsottuna paljon raskaampi kuin nykyään. Näin oli ainakin Suomessa. Kirkollinen kasvatus painoi ihmisten elämää sangen raskaana ja kirkon arvosteleminen katsottiin melkeinpä Jumalan pilkaksi. Tsaariajan santarmivalta hallitsi, eikä sotaa uskallettu arvostella. Sosialistinen liike oli kenties ainoa, joka arvosteli olevia oloja, mutta sekin tapahtui jotenkin rääväsuisesti eikä arvokkaasti, rakentavasti. Sekin liike oli jo sulautunut materialismiin ja siihen lukeutuvat katselivat kierosti teosofista elämänymmärrystä. Ken tällaisten olosuhteitten vallitessa ryhtyi teosofian apostoliksi, hänen täytyi asennoitua aivan kuin muuta maailmaa vastaan. Hänen oli seistävä yksin, omilla jaloillaan. Nykyaikana on tilanne jo toinen. Kirkosta eroaminen on verrattain yleistä eikä eronnutta leimata suorastaan "pakanaksi" tai muuten antikristilliseksi. Sodan arvosteleminen on saavuttanut yleismaailmalliset mitat ja materialismin tukimuurit ovat tulleet kaadetuiksi jopa tieteellisten tutkimustenkin voimalla. — Kun J. R. H. silloisissa oloissa luopui vakinaisesta toimeentulotyöstään ja ryhtyi kiertäväksi esitelmöitsijäksi ja kirjojen myyjäksi, osoittaa se hänet mitä itsenäisimmäksi ja tarmokkaimmaksi ihmiseksi, sillä tuollaisella työllä eläminen ei ollut helppoa. Hänen teosofinen työnsä oli kuitenkin niin tehoisaa, että hän myöhemmin kustansi mm. Pekka Ervastin kirjoja.

On hyvä palauttaa mieliin näitä J. R. Hannulan varhaisempia elämänvaiheita, sillä ymmärrämme ne valmistaviksi vaiheiksi hänen varsinaiseen tehtäväänsä. Voimme historian valossa todeta, että hänen varsinainen elämäntehtävänsä oli Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman paljastaminen, sillä tuo paljastus laski pohjan jo julistetulle uudelle uskonnolle. Se Maailmanuskonto, josta Pekka Ervast oli vuosikymmenien kuluessa puhunut, oli tullut julistetuksi P. E:n elämäntyössä, mutta me ihmiset emme ymmärtäneet sitä uudeksi uskonnoksi. Meidän silmämme oli avattava. Pekka Ervast sanoi, ettei uutta uskontoa julisteta vain yhtä kansaa tai rotua varten, vaan ko-

ko ihmiskuntaa varten. Se ei tule raivaamaan tieltään entisiä uskontoja ja siten valloittamaan maailmaa, vaan se nostaa kaikki entiset uskonnot oikeaan arvoonsa. Tämä uskonto ei ole vain yksi uskonto toisten rinnalla, vaan sen alkulähde on niin syvä, että se on sekä entisten että nykyisten uskontojen korkeampi minä. Uusi uskonto on vuodatus kaikkein korkeimmasta viisauden säiliöstä ja siksi se kykenee avaamaan Kristuksenkin mysteriot. Nämäkin seikat sanovat, ettei uuden uskonnon julistaja P. E. tuonut viisautta enkeleiltä, jota viisautta vanhan liiton uskonnot sisälsivät, vaan hänen viisautensa oli kotoisin aurinkokuntamme sydänmailta. Se oli Logoksen viisautta, joka ratkaisee kaikki elämän pulmat. Ja se ratkaisu muodostuu vanhan maailman tuomioksi, se muodostuu täyskäännökseksi planeettamme ja ihmiskunnan elämässä.

Näin valtavien asioitten ja tapahtumien purkautuminen vaatii, että niiden keskushenkilöiden henkinen asema täytyi tulla selvitetyksi. Sellaiseen tehtävään kykeni J. R. Hannula. Hän oli kypsynyt tehtäväänsä elämiensä vieriessä työskenneltyään kristinuskon puolesta monen elämän aikana. Nykyisessä elämässään hän sai perin pohjin tutustua Pekka Ervastiin ja hänen sanomaansa, kunnes tuli sanottavaksi se, mikä sanottava oli. J. R. Hannulan ansiosta uusi uskonto pääsi kapalostaan.

V. L.
Kristosofi
1963: 40—44.

UUSI USKONTO

Kolmastoista päivä lokakuuta 1896 Pekka Ervastilla oli henkinen kokemus, jota hän nimittää sekä uudestisyntymäksi että Jordanin kasteeksi. Nämä nimitykset eivät paljon ilmaise. Useissa lahkoissa sanotaan uudestisyntymiseksi mitä arveluttavimpia hysteerisiä hurmostiloja. Mutta P. E. selittää mahdollisimman monelta puolelta, mitä hänen henkinen kasteensa sisälsi. Merkittävin lienee se seikka, että uudestisyntyminen teki hänestä t o i s e n i h m i s e n. Hänen entinen persoonallisuutensa tuli kuin poispyyhkäistyksi ja sen tilalle tuli uusi, ihmeellinen persoonallisuus, joka oli monin verroin rikkaampi, valoisampi, taivaallisempi... Ihminen on salaperäinen olento, toteaa P. E., ihminen on taivaallinen olento. Mutta tuo taivaallinen ihminen ei ole ruumiiton "henki", vaan muodollinen valo-olento. Muoto

perustuu fyysilliseen aineellisuuteen. Muistieetteristä on koostunut se aurinen muna, joka on ihmisen maailmankehä. Siitä kasvaa kehityksen vieriessä uusi kirkastettu ruumis, joka Kristuksen ilmentää, taivaallinen ruumis, josta Paavalikin puhuu. — Tältä näkökulmalta katsottuna käy ymmärrettäväksi, että ihminen, tullessaan tietoiseksi tuosta jo valo-olennoksi kasvaneesta itsestään, tietää olevansa toinen ihminen.

Vaikka P. E. nimittääkin kokemustaan uudestisyntymäksi, niin se oli syvyydeltään paljon enemmän. Siksi hän käyttää siitä myöskin nimitystä Jordanin kaste.

P. E. kertoo, että Jeesuksen käskyjen seuraaja kokee aikanaan uudestisyntymisen, joka käytännössä merkitsee tietoista yhteyttä Kristukseen. Niinikään sama ihminen voi kokea kasteen, joka tekee hänestä Kristus-johtoisen työntekijän, Jeesuksen sanoman puolesta uurastavan ihmisen. Tämä ei silti merkitse, että kaste tekisi kysymyksessä olevasta henkilöstä Jeesuksen kaltaisen persoonallisuuden. Kaukana siitä. Laadullisesti hänen kasteensa on sama kuin Jeesuksenkin, mutta syvyydessä on ero. Hän on vasta sen tien alussa, jonka Jeesus jo on kulkenut. — Omaa henkistä kastettaan P. E. sen sijaan rinnastaa Jeesuksen kasteeseen sanoen: Sama, mikä tapahtui Jeesukselle, kun Johannes hänet kastoi, tapahtui minulle. Minä tulin kastetuksi. Jeesuksen ja Pekka Ervastin kaste olivat siis samaa syvyysluokkaa. Hän kuvaileekin, miten äärettömyyksien Jumala tunnusti hänet Pojakseen ja tuo äärettömyys oli s y v y y s ja k u i l u. — Gnostikot käyttivät s y v y y s- ja k u i l u -nimitystä kaikentakaisesta jumaluudesta. — Hän teki jälkeenpäin kokemuksia aurinkokuntamme sydänmailla, tutki Logoksen mysterioita ja katseli maailmoiden Jumalan näkökulmasta ihmisten peilielämää. P. E. ei jätä kuvauksiaan hämäriksi viittailuiksi, vaan hän palaa niihin yhä uudestaan, kuvaillen kokemustaan monelta puolelta. Täten hän paljastaa itsensä Jeesuksen kaltaiseksi Olennoksi. Ja koska Jeesus laski perustan uudelle uskonnolle, niin lankeaa luonnostaan, että sama tehtävä tuli myös Pekka Ervastin osaksi.

Kaikki, mikä lankeaa "luonnostaan", seuraa myöskin luonnon rytmiä. Pekka Ervast kertoo, että hänen suunsa oli aivan kuin lukittu puhumasta henkisestä kasteestaan. Kului kolmetoista vuotta, ennen kuin hänen aikansa tuli ryhtyä perusteellisemmin selvittelemään henkisen kokemuksensa kantavuutta. Vuosien 1908—09 vaihteessa hän sairasvuoteellaan totesi, että uuden uskonnon syntyaika oli lähestymässä. Hän tunsi velvollisuudekseen puhua siitä ja sairasvuoteelta noustuaan hän pitikin kolme esitelmää, jotka julkaistiin kirjana "Uudenajan aamunkoitteessa". Siinä hän kertoo tulevaisuuden

uskonnosta ja sivistyksestä. Tähän asiaan P. E. palaa silloin tällöin esitelmissään ja aikakauslehden palstoilla, milloin ohimennen siitä mainiten, milloin selvemmin kertoen lisää uuden uskonnon tulosta. Hänen joutsenlaulunsa, "Suuri seikkailu", on omistettu kokonaisuudessaan uuden uskonpuhdistuksen asialle.

Ajan, koska uusi uskonto alkaa, jättää P. E. toisten ratkaistavaksi. Hän antaa vain melkoisen läpinäkyviä viitteitä, mm. sanoen, että kenties me keski-iän ihmiset vielä saamme nähdä uuden Opettajan ja uuden uskonnon. Hän ei siis heitä uskonnon syntymistä kaukaiseen tulevaisuuteen, vaan sijoittaa sen nykyaikaan. — Tarkkaava tutkija näkeekin, että 13 vuotta myöhemmin v. 1922 P. E:n työ saa yhä selkeämmän muodon uuden uskonnon julistuksena.

Ne, jotka elävät suuren Opettajan ympärillä, tuskin käsittävät, mikä hänen todellinen elämäntehtävänsä on. Niinpä evankeliumeista kuultaa selvästi, etteivät Jeesuksen oppilaat olleet läheskään selvillä Mestarinsa suuresta tehtävästä. He saivat opetusta viisaalta Opettajalta ja aavistivat jotakin erikoista olevan tulossa, mutta täyttä selvyyttä heillä ei ollut. Kriitillisen hetken tullen, kun maailman ahdistamaa Mestaria uhkasi tuho, heidät valtasi väsymys ja pelko. Pietarikin, joka tunnusti Jeesuksen Kristukseksi, minkä vuoksi Jeesus nimitti häntä seurakuntansa kallioksi, kielsi Mestarinsa. Emme voi heitä moittia, sillä vain kolme vuotta he saivat kuunnella Mestarinsa opetuksia, mutta ymmärtää saatamme, että tuossa henkisen Opettajan aseman ja elämäntehtävän ymmärtämättömyydessä piili kristillisen liikkeen hajaantumisen itu. Oppilaat eivät olleet täysin selvillä uuden uskonnon syntymisestä. Tilanteen olisi voinut korjata Stefanus, sillä hänet oli lähetetty "varamiehenä" selvittämään Jeesuksen henkinen ja okkultinen asema, mutta kun hänet teloitettiin, niin hämäryys laskeutui alkavan uskonnon yli.

Henkisten Opettajien kohtalona näyttää olevan ymmärtämyksen puute. Niinpä Helena Blavatsky toivoi saavansa avukseen kourallisen valistuneita työntekijöitä muodostaakseen heidän kanssaan veljeyden ytimen. Hän saikin ystäviä, mutta näistä useat olivat tutkineet silloista spiritististä liikettä ja mediumien häilähtelevää ja usein petollisuuteen vivahtavaa luonnetta. He rinnastivat H. P. Blavatskyn mediumeihin ja alkoivat epäillä hänen totuudellisuuttaan. Epäilyksen pienestä siemenestä kasvoi lopulta suuri puu, joka rehevyydellään peitti H. P. B:n henkisen aseman näkyvistä. Teosofinen liike alkoi suistua väärälle raiteelle, ja H. P. B. yritti pelastaa tilanteen perustamalla esoteerisen osaston, jossa hänellä olisi ollut kiinteämpi yhteys muutamiin jäseniin ja jossa hän yritti antaa henkilökohtai-

sempaa opetusta muutamille harvoille. Tämäkin yritys epäonnistui, emmekä näe teosofisessa liikkeessä myöhemminkään "varamiestä", joka riittävän selvästi olisi osannut H. P. B:n salaisuuden selvittää. Tämän työn teki vasta Pekka Ervast.

H. P. Balvatskyn salaisuus oli siinä, että hän oli Valkoisten Mestarien lähetti. H. P. B. puhui tästä itse ja hänen elämäntyönsä on siitä varmimpia todistuksia. Tutkimalla hänen esittämäänsä filosofiaa, metafysiikkaa ja veljeyteen nojautuvaa ihmisyysmoraalia olisivat tutkijat saaneet todistuksen siitä, että H. P. B oli Valkoisten Mestarien oppilas. Valkoisen Veljeskunnan olemassaolo ja sen vuosimiljoonia kestänyt ja yhä jatkuva työ uskontojen ja henkisten liikkeitten kautta oli se perustus, jolla H. P. Blavatskyn teosofinen sanoma lepäsi, ja siihen perustukseen nojasi myös H. P. B:n henkinen ja okkultinen asema. Ensimmäisten teosofien luja, tutkimustyöllä ja käytännöllisellä henkisellä elämällä hankittu v a k a u m u s j a u s k o olisi ollut se H. P. B:n selkänoja, jonka vaikutus olisi pitänyt teosofisen liikkeen oikealla raiteellaan.

Pekka Ervastin saavutusten selvittely ei jäänyt näin hataraksi. Hänellä oli "varamies", J. R. Hannula, joka oli tullut maailmaan tehdäkseen tunnetuksi P E:n henkisen ja okkultisen aseman. — Pekka Ervast opettaa, että Jeesuksen seuraajalle tulee kerran välttämättömäksi tuntea Opettajansa asema Valkoisessa Veljeskunnassa. Näin kävi P. E:lle. Hän tutki Jeesuksen henkistä asemaa ja teki sen meillekin tunnetuksi, jotta saisimme selvyyden siitä, mihin korkeuksiin kristinusko kantaa ja missä ovat sen alkulähteet. Samoin tuli J. R. Hannulalle välttämättömäksi tuntea Pekka Ervastin henkinen asema Valkoisessa Veljeskunnassa, jotta selviäisi syntyneen uuden uskonnon lähtökohta ja uskonnon kantavuus. J. R. H:n opastamana ymmärrämme nyt tuon lähtökohdan olevan Logoksessa, Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan korkeuksissa ja syvyyksissä. Siksi Pekka Ervastin opetukset ratkaisevat kaikki elämän pulmat.

Elämän pulmat ovat pääasiallisesti kahta laatua: älyllis-metafyysillisiä ja käytännöllis-siveellisiä. Voisimme elämän pulmien ratkaisun tiivistää niihin mittapuihin, joilla P. E. kehottaa mittaamaan henkisiä Opettajia: H. P. Blavatskyn teosofia metafyysillisenä mittapuuna ja Matteuksen Vuorisaarna siveellisenä mittapuuna. Näiden mittapuiden perinpohjainen selvittely ja tahtoperäinen noudattaminen riittänee jokaiselle, joka yksinään kamppailee elämänpulmiensa kanssa. H. P. B:n teosofia antaa hänelle järkevän maailmankatsomuksen ja Vuorisaarna ne neuvot, joiden mukaan tulee elää.

Mutta henkinen liike, uskonto, muodostaa työkentän, temppe-

lin, jossa pyritään enemmän näkemään, kokemaan ja oppimaan ja jossa tehdään valistustyötä ulospäin. Näiden ihmisten keskuudessa herää kysymyksiä, joiden selvittely on välttämätöntä. Yhteistyössä asiat tulevat selvemmiksi. Hieman "koneelliselta" tuntuva H. P. B:n metafysiikka avartuu Pekka Ervastin Kristusmysterioita selvittelevän esityksen ansiosta. Mutta se saa vielä uuden syvyysasteen ymmärtäessämme P. E:n itsensä olevan Logos-olennon. Näiden opetusten valossa ymmärrämme Valkoista Veljeskuntaakin uudesta näkökulmasta. Se Valkoinen Veljeskunta, joka tuli tänne Merkuriuksesta ja Venuksesta ja työskenteli pääasiallisesti vanhan liiton uskontojen välityksellä lähettäen nyt myös ns. vuosisatalähettiläitä, on tehnyt ja tekee yhä valmistavaa työtä ihmiskunnan nostamiseksi. Jeesuksessa sitä vastoin tuli Auringon Poika-ryhmän johtaja maapallolle tuoden auringon henkisiä voimia ja aurinkokeskeisen elämän lain. Pekka Ervastissa inkarnoitui Auringon Kuninkaallisen Neuvoston korkein johtaja ratkaisten samalla ihmiselämän kaikki pulmat. Nyt voimme sanoa, etteivät planeetallamme ole ainoastaan Samballan Valkoisen Veljeskunnan auttajajoukot, vaan myöskin Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan Temppeli.

Uuden uskonnon yhteydessä emme voi sivuuttaa J. R. Hannulan runsasta kristosofista kirjallisuutta. Hänen johdollaan ymmärrämme uuden uskonnon alkaneeksi ja Pekka Ervastin sen uskonnon keskushenkilöksi. Mutta J. R. H:n opetustehtävä ei kohdistunut ainoastaan uuden uskonnon filosofisten ja metafyysillisten alkulähteitten selvittelyyn, vaan hän kohdisti huomionsa ja opetustyönsä keskeisesti ihmissielun monipuolisen sisällön tutkimiseen. Tätä tietä kristosofinen viisaus kohdistuu käytännölliseen elämään, sen kaikinpuoliseen oikaisuun Kristusmoraalin mukaisesti. Kristusviisaus, uuden uskonnon sisältö, jäisi aivan kuin riippumaan ilmaan, ellei se tulisi käytännöllisessä elämässä toteutetuksi. Tähän päämäärään kaikki henkiset Opettajat ovat tähdänneet.

J. R. Hannulan kirjallisuudessa muodostaa erikoisen ryhmänsä "Kysymyksiä ja vastauksia" -sarja. Sen sisältö on koostunut elävästä elämästä. Vuodesta vuoteen jatkuneissa kysymystilaisuuksissa tekivät lukemattomat ihmiset J. R. H:lle kysymyksiä kaikilta mahdollisilta aloilta, ja niihin J. R. H. vastasi. Vastaukset kirjoitettiin muistiin ja niiden nojalla hän laati kirjasarjansa. Kysymyksissä kuvastuvat ihmiselämän pulmat kaikissa vivahteissaan, ja vastaukset on annettu Kristusmoraalin valaistuksessa. Täten annettu opetus tulee mahdollisimman lähelle käytännöllistä elämää, henkinen viisaus pukeutuu niissä käytännölliseen muotoon. Uskonnon sisältö tähtää nimenomaan ihmisen kas-

vuun, siihen, että meistä kasvaisi Isän tahdon toteuttajia. Tähän tähtäävät "Isä meidän" -rukouksen sanat: "Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi maan päällä, niin kuin taivaissakin." Taivaissa Isän tahto tietenkin aina tapahtuu, mutta maan päällä se voi tapahtua vain ihmisten kautta. Ihmisen henkinen kasvu on hidas. Se merkitsee älyllis-siveellistä muutosta, jolloin himoluonto karkeimmasta himonmuodosta hienoimpaan asti karsiintuu pois ja henkisten ponnistusten avulla kasvatettu uusi ihminen astuu sijaan. Tämä ei ole hetken työ, se voi kestää monta elämää, mutta se tie on jokaisen kuljettava. Taivasten valtakunta toteutuu maan päällä vain siten, että ihmiset itse muuttuvat. — Tähän tähtäävät J. R. H:n kysymystilaisuuksien vastaukset.

Vaikka meille yksityishenkilöinä, Maailmanuskonnon käytännöllisen työkentän ulkopuolella olevina ihmisinä, riittääkin mittapuiksemme H. P. Blavatskyn metafysiikka ja Matteuksen Vuorisaarna — mikäli niitä ymmärrämme ilman Maailmanuskonnon opastusta — niin ne käyvät riittämättömiksi uuden uskonnon työsaralla. Tutkimalla ymmärrämme, miksi näin on. H. P. Blavatsky valmisti melkoisen raa'asta maaperästä peltoa, johon henkisen elämän siemen voitiin kylvää. Hän raivasi pois materialismin, spiritismin ja virallistuneen kristillisyyden taikauskoja ja antoi oikean kuvan näkyväisestä ja näkymättömästä maailmasta, maailmoiden ja ihmisen alkuperästä ja tulevaisuuteen tähtäävästä kehityksestä. H. P. Blavatsky teki alustavan jakson suuressa työssä, mutta Kristuksen mysterion hän jätti toisten paljastettavaksi. Tämän työn teki Pekka Ervast. Hänen avullaan saamme syvemmän käsityksen siitä, miten koko elämä on Kristuksen, Isän, täydellisyystahdon ilmentymispyrkimystä. Näin selviää entistä syvemmin Valkoisen Veljeskunnan olemus, H. P. Blavatskyn ja kaikkien henkisten Opettajien asema tuossa Veljeskunnassa, samoin kuin jokaisen ihmisen asema siinä valtavassa kehityksen pyörässä, jota nimitämme aurinkokunnaksi. Pekka Ervastin avulla niinikään ymmärrämme Matteuksen Vuorisaarnaa ja Jeesuksen asemaa Auringon Kuninkaallisessa Neuvostossa. Tältä pohjalta selviää Jeesuksen sanoman arvo elämän käytännöllisinä neuvoina.

Kun tähän liitämme J. R. Hannulan opetukset Pekka Ervastista uuden uskonnon keskushenkilönä, niin löydämme uuden arvonmitan P. E:n opetuksille. Löydämme P. E:ssä ihmisen, jonka neuvoihin saatamme täydellisesti luottaa, koska niissä esiintyy Logoksen korkein viisaus. Näin ollen edellämainitut mittapuut kasvavat. Ne sisältävät metafysiikassaan paitsi H. P. Blavatskyn metafysiikan, myöskin Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan metafysiikan ja filosofian.

Eetilliset mittapuut sisältävät, paitsi Jeesuksen Vuorisaarnan, myöskin ja ennen muita Pekka Ervastin uudelleen järjestämän Vuorisaarnan, koska sen avulla vasta saatamme ymmärtää Jeesuksenkin Vuorisaarnaa. Mutta eetillisiin mittapuihin sisältyvät vielä J. R. Hannulan opetukset, sillä nehän, kuten edellä esitimme, tähtäävät kaikkein kiinteimmin elämän käytäntöön.

V. L.
Kristosofi
1963: 71—76.

MESSIASODOTUS

Kristikunta on odottanut Kristuksen toista tulemista. Sitä odotettiin jo alkuseurakunnissa, ja odotus on jatkunut milloin voimakkaampana, milloin laimeampana lähes parituhatta vuotta. Odotus on tavallaan luonnollista, sillä viittasihan Jeesus Ihmisen Pojan tulemiseen, ja Ilmestyskirjan Johannes kuvailee sitä aivan kuin historialliseksi tapahtumaksi. Muutamien kristittyjen, kuten Stefanuksen ja Paavalin henkisistä kokemuksista käy ymmärrettäväksi, että Kristuksen toinen tuleminen tapahtuu ihmisessä sisäisesti silloin, kun Kristus syntyy hänessä, mutta ei liene keksittyä sekään, että Messiaan, Vapahtajan, uusi tuleminen on historiallinen ilmestys. Olihan Jeesuskin historiallinen henkilö, samoin Buddha, Zarathustra, Konfutse... Historiallinen kehitys vaatii henkisten opettajien uudistuvaa esiintymistä, sillä ilman uskontoja vallitsisi pimeys. Ihmiset unohtavat annetut opetukset, joten niitä on yhä uudelleen tuotava julki. Messiasodotus nojautuu siis kokemukseen; siitä kertoo historiallisten profeettojen sarja.

Kristikunnan messiasodotuksella on kuitenkin syvemmätkin syynsä. Viittasihan Jeesuskin tulevaan ajankohtaan, jolloin tapahtuu aivan ratkaiseva käänne: viimeinen tuomio. Pahan ja hyvän "taistelu", jolloin paha tuomitaan ja hyvyyden voimat saavat kestävän otteen ihmiskunnan elämässä, sisältyy "viimeiseen tuomioon". Kristosofian valossa ymmärrämme nykyaikana erikoisesti voimistuneen messiasodotuksen johtuvan siitä, että vuosimiljoonia kestänyt ihmiskunnan kehitystaival on saapunut käänteentekevään ajankohtaan. Tämä henkinen todellisuus heijastuu ihmisten tajuntaan, voimistuttaen siinä messiasodotusta. Herkemmät ihmiset, jopa kansatkin, aavistelevat, että elämän menossa on jotakin nurinpäin. Tilannetta pitäisi korjata, mutta ihmisvoimilla

korjaaminen näyttää toivottomalta. Siksi ajatellaan, että suuri Opettaja asettaa kaikki kohdalleen, kun hän tulee.

Vasta H. P. Blavatskyn ja vielä selvemmin Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetukset heittävät valoa tähänkin mysterioon. H. P. B. opettaa, että messiasodotus — jos sellaista sanontaa käytämme — juontuu jo itämaisista uskonnoista. Niissä kerrotaan Avataaroista, jälleensyntymisen pakosta vapautuneista jumalallisista olennoista, jotka tulevat maailmaan aina silloin, kun henkinen pimeys on suurin. Tällainen odotettu Avataara on Maitreeja Buddha, Gautama Buddhan entinen oppilas. V. 1924, jolloin teosofisessa liikkeessä "maailmanopettaja"-puuha oli ylimmillään, Pekka Ervast painatti Ruusu-Ristin helmikuun numeron alkuun H. P. Blavatskyn kirjoituksen Maitreeja Buddhasta. Kirjoituksessa sanotaan mm.: "Esoteerinen filosofia opettaa, että ensi tuleva Buddha on ilmestyvä tämän kierroksen seitsemännessä (ala)rodussa". H. P. Blavatsky käyttää "kierros"-nimitystä tästä viidennestä juurirodusta. Vuoden 1926 Ruusu-Ristissä s. 68—69 Pekka Ervast palaa tähän H. P. B:n kirjoitukseen, selvitellessään jälleen kantaansa "maailmanopettaja" -kysymyksessä, "... tietysti oli ikävä, että sama johto (T. S:n johto, V. L.) erikoisesti suosi Idän tähden liikettä ja sen pian tulevaa "maailmanopettajaa", vaikka H. P. Blavatsky nimenomaan oli sanonut, että eksoteerinen ennustus Maitreeja Buddhasta, jonka mukaan hänen piti tulla maailmaan viisi tuhatta vuotta Buddhan jälkeen (siis noin vuonna 4500 j.Kr.), esoteerisesti merkitsi, että hän ilmestyisi seitsemännen alarodun aikana (elämme nykyään viidennessä), ja vaikka H. P. B. niinikään oli vakuuttanut, että seuraava hänen — H. P. B:n — kaltaisensa lähettiläs esiintyisi vasta vuonna 1975." — H. P. B. selvitteli Maitreeja Buddhan tulemista samasta syystä kuin Pekka Ervastkin, sillä myöskin H. P. B:n eläessä esiintyi erilaisia "kristuksia", jotka kuvittelivat itsestään suurta, mutta näyttivät työnsä hedelmillä, etteivät olleet Kristuksen puhetorvia. "Sillä vääriä kristuksia tulee, ja he eksyttävät monta. Mutta hedelmistään te heidät tunnette."

Vaikka H. P. Blavatsky opetti useaan otteeseen, että Valkoinen Veljeskunta lähettää jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä maailmaan niin sanotun vuosisatalähettilään, jollainen hän — H. P. B. — itse oli ja että samanlaista lähettilästä ei tarvitse odottaa ennen kuin vuoden 1975 jälkeen, ja vaikka hän nimenomaan opetti noista suuremmista "läheteistä" eli Avataaroista, joita tulee harvoin, että Maitreeja Buddha tulee vasta tämän viidennen juurirodun seitsemännen alarodun aikana, niin siitä huolimatta teosofitkin odottavat uutta opettajaa, joka ratkaisee ja selvittää ihmiskunnan

sekavan tilanteen ja antaa parantavan lääkkeen pahan ja hyvän ristiriitaan. Tällainen odotus, joka aivan kuin pursuaa ihmisten sieluista kaikista vakuutuksista huolimatta, osoittaa, että hengenmaailman taholta on tullut elämään jotakin uutta, joka pyrkii esille joko oikein- tai nurinpäin. Onhan ihmiskunnan elämä tullut perin epävakaiseksi. Toisaalta rakennetaan "sivistystä" tulipalokiireellä kaikilla mahdollisilla linjoilla tieteen, taiteen ja tekniikan voimin, ja toisaalta sota uhkaa niellä kaikki ihmisten saavutukset. Ihmiskunnan tila on tuskin koskaan ollut niin epävarma kuin nyt. Todellakin kaivataan "sitä ihmistä", joka antaa parantavan lääkkeen. Missä on pulman avain?

Vastauksen antaa kristosofinen elämänymmärrys. Se henkisten lähettiläitten sarja, josta H. P. Blavatsky puhuu, sekä hänen kaltaisensa vuosisatalähettiläät että suuremmat, kuten odotettu Maitreeja Buddha, edustavat ns. vanhaa liittoa, Melkisedekin koulua eli järjestelmää. Kolmannen ja neljännen juurirodun aikana perustivat Merkuriuksesta ja Venuksesta tulleet Melkisedekin eli Sanat-Kumaaran joukot tänne Valkoisen Veljeskunnan ihmiskuntaa kasvattamaan. Heidän toimestaan ovat edellämainitutkin lähettiläät saapuneet ja tiettävästi yhä saapuvat, sillä Melkisedekin Veljeskunta toimii yhä. Mutta Maan Valkoinen Veljeskunta on myöhemmin saanut korkeamman asteen, sillä tänne on tullut apua myöskin Auringon Kuninkaallisesta Neuvostosta. Jeesus Kristus oli sen Neuvoston Poika-ryhmän johtaja. Hänessä kosmillinen Kristus saavutti miehuuden mitan, Logos sai täydellisen muodon yhdessä ihmisessä. Siksi Kristus tuli planeettamme korkeammaksi minäksi ja samalla mystilliseksi Kristukseksi jokaiseen ihmiseen. Ihmiskunta sai Jeesus Kristuksen ansioista tietää, tuntea ja tajuta, mikä on ihmisyyden mitta, sillä "minä kirjoitan lakini teidän sydämiinne". Ihmisten taju totuudesta ja valheesta, oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta selkeni, kirkastui, ja kirjallisesti nämä seikat selkenivät Vuorisaarnan opetuksissa. Metafyysillisesti tämä merkitsi sitä, että Kristus tuli lähemmäksi ihmiskuntaa, tullen fyysillisen tason eetteriseen maailmaan, ihmisten päivätajunnan taakse, kuten Pekka Ervast opettaa. Auringon elämä sai ratkaisevan otteen maapallolla. — Myöskin Kristuksen saavutusten ansiosta on tullut lähetystöjä jokainen vuosisata, nimittäin vuosisadan alkupuolella. Pekka Ervast opettaa, että kun vuosisadan lopulla tulee H. P. B:n kaltainen lähettiläs, niin seuraavan vuosisadan alkupuolella alkaa henkinen työ kristinuskon puhdistamiseksi. Vanha ja uusi liitto työskentelevät näin rinnakkain, joten henkinen valistustyö on suuresti voimistunut.

Meidän päivinämme on kos-

moksesta tullut jälleen uusi voimavuodatus, joten käyttääksemme kristillisiä termejä voimme sanoa, että Kristus on jälleen lähestynyt planeettaamme ja ihmiskuntaa. Kuten Kristuksen lähestyminen ennen, niin se nytkin sai persoonallisen ilmennysmuodon yhdessä ihmisessä. Hänet tunsimme Pekka Ervastin nimellä. Hänen Jordankastekokemuksensa oli se kosmillisten voimien huipennus, se vihkimys, jossa Logos voitti oman ennätyksensä, jossa Auringon Kuninkaallisen Neuvoston elämä ja henki ratkaisi Maan kohtalon, kääntäen sen elämänpyörän kirkastuksen tielle. Näin tuli pahan, Saatanan, valta murretuksi myöskin fyysillisellä tasolla, joten tapahtumaa voidaan nimittää viimeiseksi tuomioksi.

Tämä on se keskustapahtuma, johon liittyi Siriuksesta saapuva ja jo saapunut voimavuodatus. Se herätti uuden Opettajan odotuksen. Vuodatus vaikutti odotusta herättävästi jo ennen Pekka Ervastin Jordankastekokemusta, sillä aika on tavallaan harhaa. Ihmiset aavistivat ja asioista tietämättömät ihmiset aavistavat yhä, että erikoinen käännekohta on käsillä. Silloin tällöin esiintyy eriasteisia "kristuksia", "boodhisattvoja" ym., jotka kertovat itsestään suurta, mutta Kristuksen opetuksista he eivät välitä. Näiden "lähettiläitten" esiintymisen aiheuttaa ihmisten odotus, joka taas puolestaan johtuu siitä, ettei ennen tulleita opettajia ole otettu vastaan. Niinpä jos teosofisessa liikkeessä olisi kuunneltu H. P. Blavatskya ja seurattu hänen opetuksiaan, ei "maailmanopettaja"-puuha olisi päässyt hämmentämään Jeesuksen ja Blavatskyn ennustuksia, vaan tulleen vuodatuksen aiheuttama messiasodotus olisi alistettu järjen punnittavaksi.

Jo puoli vuosisataa teosofisessa liikkeessä mukana olleina, sen liikkeen historiallisia vaiheita perin pohjin tutkittuamme, sen antamaa elämänymmärrystä eri puolilta selviteltyämme, voimme vain toistaa Pekka Ervastin antaman opetuksen: pyrkikäämme itsenäistymään, pyrkikäämme siihen, että tulisimme itsenäisiksi totuudenetsijöiksi, siveellisesti ja taloudellisesti itsenäisiksi. Mutta kulkekaamme avoimin silmin, pitäkäämme aina silmiemme edessä historiallisten Mestareitten sarja. Muistakaamme, että kaiken, minkä tiedämme Jumalasta, totuudesta, Mestareista, Logoksesta... ihmisyydestä, olemme saaneet niiltä Viisailta, jotka itsensä uhraten ovat meitä valaisseet. Kuunnelkaamme, mitä he ovat puhuneet, oppikaamme heiltä oikean elämän taitoa. Tällöin kuljemme oikealla tiellä sekä yksilöinä että yhdessä. Ei kukaan henkinen opettaja, joka on Kristuksesta, kaada ennen eläneen henkisen opettajan opetuksia, vaan hän rakentaa ennen annetulle perustukselle ja tuo lisää sen, mikä syventää vanhaa opetusta. Ei Jeesus tehnyt Moo-

seksen antamaa tappamattomuuden käskyä mitättömäksi, vaan hän syvensi sitä sanomalla: vihastuminenkin on jo murha. Ei Pekka Ervast tehnyt Jeesuksen antamaa pahan vastustamattomuuden käskyä mitättömäksi, vaan hän syvensi sitä opettamalla: Älä vastusta pahaa itsessäsikään. Älä taistele pahaa vastaan, vaan voita se hyvällä, henkisellä työllä. Ei Pekka Ervast kumonnut H. P. Blavatskyn teosofista sanomaa, vaan omaan henkiseen kokemukseensa nojautuen rakensi sen antamalle älyllis-filosofiselle opetukselle kristosofisen elämänymmärryksen. Niinikään J. R. Hannula nojaa kaikissa opetuksissaan Jeesukseen, Blavatskyyn ja Pekka Ervastiin. — Näiden Viisaitten opetuksista selviää, ettei veljeyttä rakenneta pakolla. Pakolla, uhkauksilla ja pelotuksilla rakennettu "veljeys" on aseveljeyttä. Kaikki, mikä on Kristuksesta, on vapaaehtoista, rauhallista, anteeksiantavaa. Pekka Ervastin Vuorisaarna-kirja on pätevin opas kaikissa tilanteissa. Sen opetukset ovat ylivoimaisen selviä ja syvyydessään pohjattomia. Kokeneitten tieto sanoo, että sen opetuksia noudattamalla joutuu historiallisten Mestareitten sarjakin oikeaan valaistukseen ja hämärimmätkin filosofis-metafyysilliset kysymykset ja opetukset selviävät aikanaan luonnollisella tavalla.

Edellä jo sanoimme: Kun henkistä opettajaa ei oteta vastaan, alkaa uuden opettajan odotus. Tähän ilmiöön liittyy ns. pyhimysten palvonta kirkkojen piirissä. Kun Jeesus Kristuksen oppi hyljättiin, niin oli keksittävä tilalle korvikkeita, pyhimyksiä. Tällä menetelmällä käännettiin ihmisten huomio pois siitä tosiasiasta, että kirkot epäonnistuivat tehtävässään. Kirkothan muodostuivat alkuaan Jeesus Kristuksen opetusten toteuttajiksi, mutta niistä tulikin sitten maallisen vallan tavoittelijoita, vaikka Jeesus opetti: minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta. Pyhimysten palvonta sumensi kristittyjen näkökyvyn, ja näin tuli erehdys pyhitetyksi toisella erehdyksellä.

Emme voi ummistaa silmiämme siltä tosiasialta, että sama ilmiö pyrkii uudistuvasti toistumaan myös teosofisessa liikkeessä. Kun ei tehdä totta jo tulleitten opettajien opetuksista, niin vastavaikutuksena herää uuden opettajan odotus. Odotetaan joko suurempaa tai pienempää "pyhimystä". Yhteistä näissä odotuspuuhissa on se, että niistä lyödään rumpua **etukäteen.** Ei malteta odottaa, että "opettaja" näyttää työnsä hedelmillä, kuka hän on. Kun odotukseen liitetään lisäksi jotakin erittäin salaperäistä, esim. komeasti kalskahtavia nimityksiä korkeista vihkimyksistä, niin sitä tehokkaammin esitys tepsii ja tehdyt erehdykset peittyvät uusilla erehdyksillä. Vasta tulevat sukupolvet ehkä osaavat peilata elettyä historiaa oikeasta näkökulmasta

huomaten, että suurimpia syitä ihmiskunnan onnettomuuteen on suvaitsemattomuus henkisiä opettajia kohtaan.

V. L.
Kristosofi
1963: 105—109.

EI VAIN LEIVÄSTÄ

Mestarin sanat: Ihminen ei elä vain leivästä, vaan Jumalan suusta tulevasta Sanasta, pitää aina paikkansa. Niitä sanoja ei tarkoitettu silloisen ajan ihmisille, vaan ne ovat yhtä ajankohtaisia tänäänkin.

Joskin ihmiselämä ainakin karuimmissa pallomme kohdissa on aina ollut "taistelua leivästä", niin huomaamme historiallisen kehityksen johtaneen siihen, että tuo taistelu on kiihtymistään kiihtynyt. Ihmiset ovat aivankuin heränneet näkemään, ettei elämän tarvitse olla niin kovaa, kuin se luonnonvaraan alistuneilla ihmisillä on, vaan ihmiset itse saattavat korjata, parantaa olotilaansa omalla työllään, johon liitetään terästyneen älyn mahdollisuudet. Työn ja älyn yhteissaavutuksen näemmekin nyt edessämme: tehdasteollisuuden, jossa kone ajaa ihmistä. Tulokset ovat valtavat kaikilla elämän aloilla, elämme nyt runsauden pulassa. Aineellista yltäkyllläisyyttä on maailma tulvillaan, joten ihmisten pitäisi olla elämäänsä tyytyväisiä. Mutta tyytyväisyys näyttää loitonneen sitä mukaa kun hyvinvointi on kasvanut ja "taistelu leivästä" kiihtymistään kiihtynyt.

Kun tarkastellaan muodostunutta tilannetta yksinomaan aineellisuuden näkökulmasta, niin päädytään etsimään tähän epäkohtaan ulkonaisia syitä. Sellaisina esiintyvät mm. yhteiskuntajärjestys hallitusmuotoineen, väkevämmän oikeus, aineellisten arvojen epätasainen jakautuminen jne. Runsauden pula johtuu siitä, etteivät taloudelliset arvot ole jakautuneet tasan, sillä rikkaus ja köyhyys näyttelevät yhäti osaansa. On maailmankulmia, joista puuttuu tarpeellinen ravinto, puhumattakaan vaatetuksesta ja kunnollisista asunnoista. Sellaisia paikkoja löytyy suurten sivistysmaiden suurkaupunkienkin liepeiltä, joten olojen korjaajilla näyttää olevan pätevät syynsä tyytymättömyyteensä.

Meidän on kuitenkin arvosteltava muodostunutta tilannetta elämän koulumaisuuden kannalta. Elämä on koulua, opettaa kristosofinen elämänymmärrys. Koulussa ollaan oppimista varten. Ihmiset ovat kaivanneet parempia olosuhteita ja myöskin

ponnistelleet pyyteittensä toteutumisen puolesta, ja he ovat saaneet, mitä ovat kaivanneet. Nyt elämä koulumestarina kysyy: Osaatteko käyttää oikein sitä, mitä olette saaneet? Osaatteko käyttää sitä toistenne iloksi ja onneksi, vai käytättekö sitä aikaansaadaksenne onnettomuutta? Elämä on tehnyt tuollaisen äänettömän kysymyksen, ja ihmiset ovat vastanneet suuriäänisesti syyttämällä toisiaan. Yksilöt syyttävät toisiaan, ryhmät ja puolueet toisiaan, kansat kansoja ja kansojen liittoutumat toisia liittoutumia. Kaikki ovat sodassa kaikkia vastaan, joten, jos ajattelemme, että järkevät, ihmiskunnan parasta tahtovat jumalalliset olennot katselevat tätä hullunmyllyä, niin he todella ovat ymmällä. Mitä tälle ihmiskunnalle olisi tehtävä, jotta se tulisi järkiinsä? Tämä on toivotonta joukkoa. Se on pyytänyt enemmän elämän antimia ja se on niitä saanut, mutta se ei osaa niitä käyttää. Se pelkää nyt, että maailma hukkuu hyvinvointiin ja siksi se uurastaa suurella riemulla rakentaakseen sotakoneistoa, joka pyyhkäisisi jälleen kaiken maan tasalle, jotta taas riittäisi puuhaa ja työtä. Toisaalta se valittaa työn paljoutta ja työajan pituutta, mutta toisaalta se pelkää työn loppuvan. Ajattelevimmat ihmiset odottavat viisasta olojen järjestelijää, jonka toiset näkevät voimakkaassa diktaattorissa, toiset — parhaimmat heistä — jumalallisena sanansaattajana. Ihmiset ovat saaneet molempia. Diktaattorit ovat johtaneet kansansa verivirtoihin, ja profeettansa nuo ihmiset ovat tappaneet. Verivirtoihin hukkuneitten kunniaksi he ovat pystyttäneet lukemattoman määrän muistopatsaita, ja profeettojensa haudoille he rakentavat kirkkojaan kiittääkseen jumaliaan siitä, että profeetat ovat tulleet mahdollisimman julmin kidutuksin tapetuiksi, räkätyiksi, ristiinnaulituiksi... Mutta kukaan ei kuuntele heidän nuhdesaarnojaan eikä ota oppia heidän opetuksistaan. — Ja kuitenkin Jumala on rakkaus ja tahtoo, ettei kukaan tuhoutuisi.

Suuri elämänkoulu on asettanut ihmiskunnan kokeelle ja kysymys on siitä, ettei ihminen elä vain leivästä. "Leipäkysymys" on käynyt ajankohtaiseksi ajallamme siksi, että se uusi luonnonvoima, joka on planeetallemme tullut, vaikuttaa kemiallisfyysillisessä maailmassa. On tullut päivänpolttavaksi kysymys kansojen veljeydestä ja ihmisten onnesta yhteiskunnassa, kuten Pekka Ervast tilannetta kuvaa. Mutta ihmiskuntaa ei ole jätetty yksin tätä pulmaa selvittelemään, vaan sille on annettu tarpeellinen apu. Se ihme-ihminen, jota on kauan odotettu ratkaisemaan elämän pulmat, on jo tullut ja sanonut sanottavansa. On tapahtunut se Ihmisen Pojan tuleminen, josta Jeesus sanoi, etteivät Hänen tulemisensa ajasta tiedä taivaan enkelit eikä Poikakaan, vaan Isä yksin. Ei Jeesus

eivätkä profeetat ennen häntä tienneet ajasta, koska Ihmisen Poika tulee, mutta Suomessa on esiintynyt mies, Pekka Ervast, joka opetuksissaan selittää, että odotettu Ihmisen Poika on jo tullut. Isän inkarnatio on siis tapahtunut, se, **josta vain Isä tietää.** Pekka Ervast antaa opetuksissaan selvyyden elämän pulmiin sanoen, että maailma muuttuu, kunhan me ihmiset muutumme. Maailman tilanne korjautuu meidän ihmisten henkisen työn avulla, meidän tulee oppia syömään sitä leipää, joka tulee taivaista. — Kysymys elämän pulmien selvittelyssä ei nyt ole siinä, ettei tiedettäisi, miten asiat ovat järjestettävissä, vaan kysymys on siitä, ottavatko ihmiset vastaan tarjotun avun.

Eräs keskeinen tekijä, joka estää ottamasta vastaan tarjottua apua, on köyhyyden pelko. Se on voimakkaampi kuin rikkauden himo. Köyhyyden pelko ahdistaa yksilöitä, ryhmiä ja kansoja. Siinä on monen riidan alkusyy. — Pelko ja usko ovat lähisukulaisia.

Katselkaamme ihmistä, joka pelkää pimeässä. Hänellä ei ole mitään järkisyytä selittää, miksi pimeästä uhkaisi jokin vaara, mutta hänen alitajunnastaan nousee pelko, siis usko vaaran olemassaoloon. Hän ei tiedä, vaan uskoo. Pelko on todellisen uskon negatiivinen ilmaus. Samantapainen "usko" panee ihmiset pelkäämään köyhyyttä ja taistelemaan uskonsa puolesta. Tällaista uskonsotaa ovat kansojen kilpavarustelut ja niitä seuraavat sodat. Pelko panee kansat muka puolustamaan itseään ja nimittämään armeijoitaan puolustuslaitoksiksi, vaikka toden tullen puolustus- ja hyökkäyssodan eroa ei osata määritellä.

Samoin kuin pelko on uskoa pahan mahtiin, samoin todellinen usko on uskoa hyvän mahtiin. Pekka Ervast selittää uskon olemusta sanoen, että meidän tulee nousta uskon siivillä taivaisiin. Teoreettisesti katsoen ei luulisi olevan estettä uskoa hyvään, koska voi uskoa pahaankin. Onhan kysymyksessä vain asennoitumisemme elämään. On kysymys sielumme tilasta. Entä miten saavutamme uskon hyvään?

Uskon pahaan eli pelon olemme tiettävästi saaneet pahojen tekojemme karmallisina seurauksina. Tiellemme on sattunut elämiemme vieriessä ihmisiä, joita kohtaan olemme tunteneet vastenmielisyyttä. Syystä tai toisesta olemme riitaantuneet ja tehneet heille pahaa. Paha teko ahdistaa ja sovittamattomana syöpyy alitajuntaan. Seurauksena on pelko, usko pahaan mahtiin. Kylliksi vahvistuneena se piinaa jälleensyntymästä toiseen. Siitä on tullut voima, joka ahdistaa ja joka ei kuuntele järkisyitä.

Analogian mukaan pitäisi uskon hyvään herätä h y v ä ä t e k e m ä l l ä. Usko hyvään on uskoa Jumalaan, Kristukseen. Pyrkimällä ymmärtämään Jumalan, Isän, tahtoa ja siihen syventyen pyrkimällä elämään Isän tahdon mukaisesti kasvaa

usko hyvään. Mutta usko on hedelmätön ilman tekoja, joten uskon Jumalaan pitää ulottua käytännölliseen elämään. Isän tahto on selvimmin ilmaistuna Vuorisaarnan käskyissä, siis näiden käskyjen käytännöllistyttäminen herättää uskon hyvään. Tietenkään uskon herääminen ei ole hetken asia, mutta Vuorisaarnan noudattaja lähtee sille tielle, jolla usko herää.

Sekä teosofinen että kristosofinen maailmankatsomus avartaa suunnattomasti näköalojamme. Saamme tietää, että elämä on järjestetty kosmos ja Jumala on kaikentakainen rakkaus. Syventymällä perinpohjin tähän elämänymmärrykseen, saamme järkemmekin avuksi Vuorisaarnaa noudattaessamme. Opimme ymmärtämään, miksi meidän tulee olla suuttumatta, ajattelematta epäpuhtaita ajatuksia, vannomatta, pahaa vastustamatta ja miksi tulee olla sotimatta ja oppia rakastamaan kaikkia ihmisiä. Ymmärrämme Vuorisaarnan neuvojen mukaisen elämän olevan Isän tahdon toteuttamista, Isän, jonka ulosvuodatusta olemme ja josta koko elämä on lähtöisin. Kun usko kasvaa, ei ole mahdotonta nousta helveteistä taivaisiin uskon siivillä. Pahan voittamiseen ei muuta keinoa olekaan kuin lakata siihen uskomasta. Usko Jumalaan, hyvään, lopettaa taistelun niin yksilöiden kuin kansojenkin välillä.

Totuudenetsijät ovat tulevaisuuden luojia, sanoo P. E. Näin on tietenkin aina ollut, myöskin vanhan liiton aikana. Mutta koska vanhan liiton elämännäkemys oli toinen kuin uuden liiton, niin silloisten totuudenetsijöidenkin näkemykset olivat toisen luontoisia. Vanhan liiton profeetat kuvaavat tuota näkemystä ehkä parhaiten. Tappoihan Eliakin sadoittain Baalin pappeja todistaakseen oman Jumalansa voimakkuutta. Väkivalta oli vanhassa liitossa hyväksytty.

Kun entisajan profeetta katseli näkymätöntä maailmaa, niin hän näki siellä valkoisten ja mustien voimien taistelua. Surmannuolet lensivät sekä mustien puolelta valkoisia vastaan että valkoisten puolelta mustia vastaan. Tämä oli ymmärrettävästi astraalimaailman ilmiö, sillä profeetan moraali osoittaa, ettei hänen näkökykynsä ylettynyt sen korkeammalle. Todellisuudessa valkoiset voimat eivät taistele, vaan mustien nuolet sinkosivat takaisin heihin itseensä. Mutta profeetta uskoi näkemyksiinsä, ja niin muodostui taisteleva uskonto hänen opetustensa mukaisesti. Sama taistelun henki on vallannut kristinuskonkin, joten sekin elää vielä vanhassa liitossa. Tässäkin pitänee paikkansa, että profeetat ovat luoneet tulevaisuuden eli aikamme taistelun hengen. Heitä ei voi siitä tuomita, sillä korkeampaa tietoa heillä ei ollut.

Nykyaikana tilanne on aivan toinen. Buddha, Jeesus ja Pekka

Ervast ovat julistaneet sanomansa, joten jokainen totuudenetsijä on tilaisuudessa vetoamaan heidän opetuksiinsa ja oikaisemaan käsityksiään heidän sanomansa valossa. J. R. Hannula on heidän opetuksiinsa antanut painavan lisän, niin ettei nykyajan tulevaisuuden luojien tarvitse elää sokkosilla. Siksi voimme uskoa, että kun aikamme totuudenetsijöiden työ kerran kantaa näkyviä hedelmiä, niin ne ovat toisen luontoisia. Tämän työn seurauksena tulee olemaan rauhan valtakunta, joten odotettu paratiisi kerran toteutuu maan päällä.

V. L.
Kristosofi
1963: 136—140.

YHTEINEN POHJA

Pekka Ervast korostaa erikoisesti ihmiskunnan tämänhetkistä tehtävää: On kysymys kansojen veljeydestä. Ihmiskunta on joutunut aivan kuin portin eteen, sillä elämä kysyy maailman kansoilta: Tahdotteko elää veljinä? Se tekee tämän kysymyksen erittäin vakavasti, sillä kansojen sotaisuus uhkaa ihmiskunnan elämää. Uhka on niin suuri, että tilanne herättää epätoivoa. Yhä useampi kysyy: missä on pelastus?

Viisaimmalta ihmiseltä saamme myös viisaimman vastauksen. On aikaansaatava yhteinen henkinen pohja, jolle ulkoinen sivistys rakentuu. Se yhteinen pohja on uskonto. Uskontojen antamalle perustukselle ovat sivistyskaudet ennenkin rakentuneet ja niin tulee tapahtumaan vastaisuudessakin. Mutta uskonnot ovat aikaisemmin olleet rajoitetut rotu-uskonnoiksi, ne ovat olleet tarkoitetut kansoille ja roduille, koska ihmiskunnan kehitys on kulkenut rotujen kautta. Mutta kuta lähemmäksi nykyaikaa historian virta on kulkenut, sitä selvemmin näemme, että ulkoisista erilaisuuksistaan huolimatta ihmiset ovat yhdenluontoisia, jumalsyntyisiä henkiolentoja. Kaikille ihmisille pätee yhteinen uskonto, jos uskonto on niin syvä, että se kykenee ratkaisemaan kaikki elämän pulmat.

Tällaisen uskonnon syntyminen ei tee vanhempia uskontoja tarpeettomiksi. Kaikissa niissä on jotakin hyvää, minkä uusi kaikki pulmat ratkaiseva uskonto voi herättää eloon. Näin puhdistettuna jokainen uskonto tulee rakentavaksi voimaksi kansojen yhteistyössä johdattaen ihmisiä veljistymään, kunnes kerran uusi uskonto valtaa maailman suuremmalla viisaudel-

laan, kirkkaammalla järkevyydellään ja puhtaammalla rakkaudellaan.

Vaikka kristikunnalla kokonaisuutena katsottuna on yhteinen uskonto, niin se ei ole kyennyt löytämään siitä kestävää pohjaa kristittyjen kansojen veljistymiselle. Päinvastoin on todettava, että juuri kristittyjen kansojen kesken on käyty julmimmat sodat, joiden tehostajana on toiminut hävittämiseen koulutettu älykkyys. Tällainen ilmiö herättää kysymyksen, onko syy kristittyjen kansojen rikkinäisyyteen tässä virallistuneessa kristinuskossa. Vastausta ei tarvitse etsiä kaukaa. Kun tutkimme kirkkojen historiaa, niin näemme, että kristinuskosta on karsittu pois kaikki järkevyys ja tilalle on korotettu kristinuskon alkuunpanijan telotuksen ylistys. Kun Jeesuksen nuhdesaarnoihin loukkaantuneet ihmiset panivat toimeen Jeesuksen telotuksen, niin kirkot ovat tehneet tästä julmuudesta taivaallisen autuutensa ehdon. Tällainen "lehmänkäännös" ei olisi ollut mahdollinen, ellei siihen olisi otettu Jumala mukaan. Selitettiin, että Golgatan tapahtuma oli Jumalan suunnittelema. Jumala madallutettiin palvelemaan julmuutta. — Mutta järjetön sijaissovitusoppi ei olisi tehonnut, ellei esim. jälleensyntymisoppia olisi kirottu ja ellei Jeesuksen opettaman syyn ja seurauksen lakia olisi sotkettu teologisin selityksin. Järkevyys täten sivuutettiin ja taikausko korotettiin uskonnoksi. Tällaisena kristinusko ei suinkaan kykene kansoja veljistyttämään, mutta jos kirkot tunnustavat tekemänsä virheet, nöyrtyvät ja ottavat vastaan Jeesus Kristuksen opettajakseen, niin silloin ne voivat lyödä toisilleen veljenkättä ja sitä tietä ulottaa veljeskäden myöskin toisille uskonnoille. Tähän ovat nyt mahdollisuudet, sillä kaikki elämän pulmat ratkaiseva suuri uskonto on syntynyt ja avannut kristikunnallekin Jeesuksen ja Kristuksen mysteriot.

Vaikka Pekka Ervast puhuukin uudesta uskonnosta kuin tulevaisuuden asiana, niin meidän ei tarvitse muuta kuin tutkia kristosofista elämänymmärrystä todetaksemme, että uusi uskonto on jo julistettu. Tässä on se uskonnollinen pohja, jolle kansojen veljeys voi rakentua. Ja koska se kykenee ratkaisemaan kaikki elämän pulmat, niin se pätee kaikille kansoille. Pekka Ervast nimittääkin sitä Maailmanuskonnoksi.

V. L.
Kristosofi
1963: 167—168.

Amerikassa ollessaan Pekka Ervast kirjoitti joutsenlaulunsa "Suuri seikkailu". Niinikään hän muodosti aikaisemmin pitämistään esitelmistä kirjan "Neljä kättä". Siinä esitetty aihepiiri oli nähtävästi ajankohtainen ja opettavainen, koska hän valitsi sen yhdeksi viimeisistä julkaisuistaan.

Kirjan alussa hän tekee selkoa sen aihepiirin luonteesta. Se on tavallaan vertauskuvallinen, niin että sitä lukiessa täytyy käyttää intuitiota ja lukea aivan kuin rivien välistäkin. Niinpä huomaammekin, että kuvatut "kädet" merkitsevät käytäntöön pantuja ihmisten ominaisuuksia, kykyjä, taipumuksia..., sillä käsi edustaa työtä. Ne saavat muodon yhteiskunnissa yhteiskuntaluokkina. Meissä jokaisessa on nämä neljä kättä eli neljä ratkaisevaa ominaisuutta, kykyä, mahdollisuutta, mutta toisilla on jokin ominaisuus enemmän kehittynyt kuin toisilla. Näin tulevat toiset edustaneeksi joko luonteensa tai — yhteiskuntien joustamattomuuden tähden — ammattinsa vuoksi jotakin näistä "käsistä".

"Kädet" jakautuvat siis neljään ryhmään. Ensimmäisen ryhmän muodostaa työtätekevän ihmisen käsi, toisen ryhmän oikeuden puolustajan, kolmannen laupeuden harjoittajan ja neljännen hallitsijan käsi. Kolme ensinmainittua muodostavat yhtenäisen ryhmän, joten neljäs, siis hallitsijan käsi on erikoisempi.

Pekka Ervast muistuttaa tässä kirjassa luonnontieteellisen ja teosofisen kehitysopin erosta. Ihmiskehitys ei kulje siten kuin Darwin olettaa, että elämä alkaisi jostakin alkusolusta ja nousisi suoraan ylöspäin, vaan kehitys tapahtuu spiraalissa. Tämä ilmiö näkyy jokaisen ihmisen ja jokaisen "käden" kohdalla. On eräänlainen käden normaalitila, keskitaso, josta se voi joko laskea alaspäin tai nousta ylöspäin. Todellisuudessa ihmistajunta kiertää vuoroin näissä kaikissa. Sanokaamme, että ihminen tajuaa sisässään: Minun luonnollinen tilani on olla oikeamielinen jokaiselle. En tee vääryyttä kenellekään. Niinikään yhteiskunnassa tulee vallita oikeuden ja minun tulee sitä puolustaa ilman väkivaltaa. Tämä on ihmiskäden luonnollinen tila, keskiviiva, Mutta se ei aina osaa pysytellä tällä keskiviivalla, vaan toisinaan se joko lankeaa tai nousee siitä. Elämä sisältää maahisia voimia, jotka vetävät alaspäin ja joita vastaan ihmisen täytyy aivan kuin taistella. Taistelu on väärä sanonta, sillä kyseessä on sielullinen painiskelu, henkivaltojen voittaminen, kuten Paavali sanoi. Taistelumme ei ole taistelua verta ja lihaa vastaan, ei se ole miekan heiluttamista eikä

verenvuodatusta, vaan se on näkymättömien henkivaltojen voittamista. Nuo voimat ovat sen luontoisia, että ne oman, aineeseen laskeutuvan kehityksensä vuoksi kiihottavat oikeuskäsitteemme ja normaalin luonteemme madalluttamista saaden aikaan, että lankeamme pois keskiviivalta. Silloin sorramme oikeutta. Normaalitila on, että ihminen vaatii oikeutta, puolustaa sitä. Se on myöskin yhteiskunnan normaali tila. P. E. mainitseekin eräässä kirjoituksessaan, että kun yhteiskunnassa vallitsee oikeus, niin silloin eletään mammonan valtakunnassa, mutta kun oikeutta poljetaan, ollaan Saatanan valtakunnassa. Kirjassaan "Kirkko-ekleesia" s. 87 hän kirjoittaa: "... mutta me kuulumme nyt luonnostamme mammonan valtakuntaan. Se kehittää älyämme. Ja kun olemme tulleet siihen, että emme pane arvoa muulle kuin oikeudelle, niin olemme hyvällä tiellä tässä mammonan valtakunnassa, mutta jos vähänkään poikkeamme oikeudesta, niin olemme Saatanan valtakunnassa. Mutta mammonan valtakunnassa olemme hyvällä tiellä, jos annamme oikeuden vallita, ja silloin tulee aika, jolloin saa odottaa, koska saa tulla valituksi Jumalan valtakuntaan."

Harvoin osaamme näissä yhteiskunnissamme pysyä keskitasossa, sillä näemme oikeutta sorrettavan milloin missäkin tilanteessa. Ihmissielu lankeaa sangen helposti omanvoiton pyynnissään Saatanan valtapiiriin, mutta ajan tullen hän siitä nousee keskiviivalle. Silloin hän pui nyrkkiään oikeuden puolesta, vaatii sitä itseltään ja toisilta. Mutta saattaa tulla myös aikoja, jolloin hän nousee keskiviivan yläpuolelle. Hän näkee oikeuden v a a t i m i s e n alhaiseksi. Tämän saavat aikaan uskontojen opetukset. Samoin kuin alemmat henkivallat vetävät ihmissielua alaspäin, samoin ylemmät henkivallat, uskontojen julistajat, kuten Jeesus Kristus, näyttävät tietä ylöspäin: Älä vaadi oikeutta; tee itse oikeutta, ettet elä Saatanan valtakunnassa, mutta älä vaadi sitä toisilta, vaan a n n a a n t e e k s i. Ihminen saattaa kuunnella näitten viisaitten opetuksia ja silloin hän ainakin hetkeksi nousee tajunnassaan keskitason yläpuolelle. Mutta elämä osoittaa näin tapahtuvan vain hetkeksi, sillä kun ulkoiset olosuhteet tai muut seikat muuttuvat, kun esim. "isänmaa on vaarassa ja kunnia vaatii", niin heilahdus Kristuksen opista vallankumoukseen, verivirtoihin, sortoon ja julmuuteen tapahtuu sangen nopeasti ja Kristuksen valtapiiristä siirrytään Saatanan valtapiiriin.

Tällaista on todellisuudessa elämän kulku. Se ei ole suoraviivaista nousua alkusolusta jumaluuteen, vaan spiraalimaista kiertoa tuntemattomien voimien keskellä. Se on nousua ja laskua ja jälleen nousua. Tasapainon laki, karma, jumalallinen oikeus, mittaa jokaiselle tekojensa mu-

kaan, kunnes ihminen oppii tarttumaan jumalviisaitten opetuksiin ja niissä pysymään. Tällöin hän pysyttelee jatkuvasti keskitason yläpuolella antaen jo etukäteen kaikille anteeksi. Anteeksianto on ihmisen jumalallinen oikeus. Se lopettaa taistelun ja taistelijasta tulee kynttilä tai suurempi valo, joka loistaa pimeydessä ja näyttää tietä toisillekin.

Ensimmäinen käsi on siis työtätekevän ihmisen käsi. Sen luonnollinen tila on tehdä työtä ja odottaa siitä palkkaa. Elämäkin on siten järjestäytynyt, että jokainen ihminen elää tai hänen ainakin pitäisi elää työnsä tuloksilla. Mutta ihminen lankeaa helposti keskiviivan alapuolelle, ja silloin on edessä varkaus, kavallus, toisen omaisuuden tavalla tai toisella "kähveltäminen". Tämäkin lankeemus rehottaa yhteiskunnissamme varattomista varakkaimpiin asti. Yhteiskuntien on laadittava lakeja, jotta ryöväys ei pääsisi perin rehottamaan. Samalla voimme huomata, että samoin kuin oikeutta puolustavan käden kohdalla yhteiskunnat heilahtelevat keskitason ja sen alapuolen välillä, niin samoin tapahtuu työtätekevän käden kohdalla. Yhteiskunnat eivät osaa nousta keskiviivan yläpuolelle kuin korkeintaan juhlatunnelmassa. Mutta niihinkin hetkiin sekoittuu melkein poikkeuksetta verisankariuden maahinen lumo ihannoidun väkivallan muodossa. Vain yksilö kykenee ratkaisevammin nousemaan keskitason yläpuolelle, ja silloin se merkitsee, että hän pyrkii luomaan työstään taidetta. Nykyaikaisessa tehdaskulttuurissa se ei helposti onnistu. Mutta kysymyksessä onkin sielun tilan muutos, joka tavalla tai toisella pyrkii toteutumaan. Tämänkin nousemisen aiheuttaa henkisten opettajien antama suunta, sillä heiltä olemme saaneet tietää veljeyden olevan todellisinta taidetta; ei "veljeyden", joka huutaa leipää ja sirkushuveja, vaan veljeyden, joka on elämän ensimmäinen totuus: ihmisten veljeys perustuu heidän ykseyteensä Jumalassa.

Toista kättä, oikeuden puolustajan kättä, tulimmekin jo alussa esittäneeksi. Näitä kahta kättä tarkastellessamme saatamme ymmärtää, että vaikka niiden antama opetus on annettu kaikille, jokaiselle ihmiselle ja jokaiselle yhteiskunnalle opiksi ja ojennukseksi, niin ensi sijassa opetus on annettu henkisille liikkeille, uskonnoille ja niihin kuuluville ihmisille. Henkiset valiojoukot ovat ihmiskunnan eturivin kulkijoita, ajattelun luojia, todellisia kansojen johtajia. Vaikka niiden työ ja saavutukset eivät ole hetkessä näkyviä, niin vuosien ja vuosisatojen kuluttua maailman kansat yrittävät haparoiden seurata niiden jälkiä. Tämä on elämän luonnollinen kulku. Se on niin aina ollut ja tulee olemaan vastaisuudessakin. Sivistyskaudet kulkevat uskontojen vanavedessä. Siksi nämä opetukset ovat totuudenetsijöille

tärkeistä tärkeimmät, sillä mikä ensin tapahtuu henkisissä valiojoukoissa, toistuu vähitellen kansoissa. Henkisten liikkeitten tehtävänä on pysytellä keskiviivan yläpuolella, mikäli siihen kykenevät, mutta vähintäinkin keskitasolla. Keskiviivan alapuolelle laskeutuminen vie arveluttavaan luhistumiseen, joka sekin heijastuu aikanaan kansoissa. Tämä merkitsee näiden kahden käden kohdalla: Opetelkaamme tekemään henkistä työtämme vapaaehtoisesti, ilman palkan toivoa. Pyrkikäämme tekemään siitä taidetta, joka edistää veljeyttä. Pyrkikäämme oppimaan anteeksiannon suurta läksyä.

Mitä sanoo käytäntö näiden kahden opetuksen kohdalla esim. Suomen teosofisessa liikkeessä? Normaaliviivalla olevan oikeustajun mukaisesti Pekka Ervastilla oli täysi oikeus rakentamaansa Päämajaan siitä huolimatta, ettei hän itse vedonnut oikeuteen. Niinikään hän oli omalla henkisellä työllään koonnut siihen tarvittavat varat, ja se henkinen työ tapahtui kieltämättä keskiviivan yläpuolella. Jos siis silloiset teosofit itse olisivat "tehneet teosofiaa", niin he olisivat pysytelleet ainakin keskiviivalla. He olisivat normaalisen yhteiskunnan tavalla eläneet mammonan valtakunnassa ja puolustaneet Pekka Ervastin oikeutta pitää hankkimansa Päämaja. He olisivat ihailleet Pekka Ervastin henkisiä ja fyysillisiä saavutuksia, Päämajaa veljeyden taiteellisen luomistyön keskuksena ja ajatelleet: Siinä on palkka hänen työstään, luonnollinen palkka, samoin kuin me jokainen odotamme palkkaa työstämme. Näin tehden teosofit olisivat pysytelleet tavallisten ihmisten tavalla keskiviivalla, koska eivät jaksaneet nousta sen yläpuolelle. Teosofit olisivat eläneet mammonan valtakunnassa.

Entä miten teosofit onnistuivat? He vaativat Pekka Ervastin luovuttamaan Päämajan Seuralle. Siis hänen omaisuutensa "kähvellettiin", oikeutta poljettiin. Itse Seura suistui keskiviivan alapuolelle mammonan valtakunnasta Saatanan valtakuntaan. Tämä on julmaa puhetta, mutta totuus on suvaitsematon. Kun henkinen liike omassa keskuudessaan kohtelee työntekijöitään normaaliviivan alapuolelta, niin miten kansa osaisi pysytellä edes keskiviivalla.

Kolmas käsi on laupeudenharjoittajan käsi. Yhteiskunnassa siihen ryhmään kuuluvat lääkärit, sairaanhoitajat, papit, opettajat, vieläpä kauppiaatkin, koska he jakavat aineellista hyvää. Nämä yhteiskuntaluokat ovat heijastus ihmisessä olevasta auttamistarpeesta. Se on hyvyyden ilmaus. Luonnollisessa tilassaan, keskiviivalla, tämä käsi nauttii kaikesta puhtaasta, hyvästä, anteliaisuudesta. Se antaa auliisti rahaa "hyväntekeväisyys"-keräilyyn, enempää ajat-

telematta antinsa seurauksia, antaa leipää sitä pyytävälle ja yösijan tarvitsevalle. Tällaisesta anteliaisuudesta se tuntee luonnollista iloa saadessaan tehdä hyviä palveluksia. Se on elämää keskiviivalla.

Kun tämä käsi lankeaa luonlisesta tilastaan keskiviivan alapuolelle, niin se alkaa nauttia himollisuudesta, ahneudesta, kunniasta, vallasta... Äärimmäisessä tapauksessa se nauttii julmuudesta, sodasta, verenvuodatuksesta. Enemmän oppinut käsi alkaa puolustaa näitä alhaisia nautintoja, laatien selityksiä väkivallan tarpeellisuudesta, ylistelemällä sotasankariutta, palvomalla sodassa kaatuneitten hautoja ja hienostelemalla väkivallan eri muotoja niin ruusunhohtoisiksi, etteivät oppimattomammat huomaisi väkivaltaa väkivallaksi. Se esittää kirjallisuudessa ja taiteessa seksualismin eri muodot niin nautinnonkylläisinä, että vain harvat lukijat huomaavat oksentaa. Yhteiskunnissamme tämä alennettu laupeudenharjoittajan käsi rehottaa sanoma- ja aikakauslehtien palstoilla sekä romaanikirjallisuudessa, vieläpä taiteen eri aloilla.

Yhteiskuntaelämässä tämäkin käsi harvoin kohoaa keskitason yläpuolelle, mutta yksilö saattaa kohota. Tämän aiheuttavat jälleen uskontojen alkuperäiset neuvot ja opetukset. Niinpä Jeesus Kristus huomautti: puhtaat sydämestä saavat nähdä Jumalan. Vuorisaarnan toisessa käskyssä nimenomaan kehotetaan puhtauteen. Joku yksilö saattaa tällaiset neuvot ymmärtää ja hyväksyä, yrittää niitä toteuttaa, ja silloin hän nousee keskiviivan yläpuolelle. Hän nousee ainakin tilapäisesti. Mutta kun pyrkimys, ponnistus uusiintuu, niin kerran tulee hänelle mahdolliseksi pysytellä keskitason yläpuolella.

Nämä kolme kättä, kolme sielun asennetta ja niiden heijastumat yhteiskuntaluokkina muodostavat kokonaisuuden. Yhteiskuntaorgaanissa ne muodostavat talous-, oikeus- ja sivistys-"koneistot". Yhteiskunta on yksilöiden summa, joten, millaisia ovat yhteiskunnan jäsenet, miten he osaavat pysytellä keskitasolla tai nousta sen yläpuolelle, sikäli yhteiskunta kokonaisuudessaan pyrkii tavoittelemaan samaa tilaa. Yhteiskunnan jäsenissä tällainen nousu ja lasku on eräänlaista "henkien taistelua". Maahiset enkelivoimat innoittavat alaspäin ja korkeammat enkelivoimat, uskonnot ja jumalalliset sanansaattajat, innoittavat ylöspäin. Ihminen on näiden voimien välissä ja hänen oma tahtonsa on siinä määräävänä. Ihminen on moraalisesti vapaa. Hän saattaa asettaa oman tahtonsa maahisia enkelivoimia vastaan ja voittaa heidän lumonsa. Hän saattaa tahdollaan kääntää sielunsa asenteen jumalallisten sanansaattajien opetusten mukaiseksi ja ryhtyä heidän neuvojaan seuraamaan. Nämä ihmiset asettuvat keskiviivan yläpuolelle ja

muodostavat neljännen käden perusrungon, henkisen valiojoukon.

Neljäs käsi on hallitsijan käsi. Se on erikoinen siitä syystä, että sen perusta on Jumalassa. Tästä totuudesta on heijastumana mm. sanonta: hallitsija Jumalan armosta. Tällä tarkoitetaan valtakuntien hallitsijoita, kuninkaita ja keisareita. Lause "hallitsija Jumalan armosta" on kyllin viisaan ihmisen keksintöä, se on täysin totuudenmukainen eikä loukkaa hallitsijan arvovaltaa. Yhteiskuntien hallitsijathan ovat olleet tavallisia ihmisiä, puutteellisia, epätäydellisiä, ehkä paheellisiakin. He ovat vain joutuneet hallitsijan asemaan "Jumalan armosta" ilman, että heillä olisi ollut sellaiseen valta-asemaan edellytyksiä tai omaa ansiota. Mutta sellaisinakin hallitsijoina he saattavat olla joko käden keskiviivalla pysytteleviä tai heilahdella sen ala- ja yläpuolella. Keskiviivalla ollen he ovat hyviä hallitsijoita, jotka ottavat kansalta lahjana vastaan sitä hyvää, mitä heille luonnonmukaisesti tulee ja jakavat sitä takaisin kansan tarvitseville. Hallitsija tahtoo kansansa parasta ja antaa neuvoja, koska hänellä on auktoriteettiä "Jumalan armosta". — Ollen huono hallitsija hän lankeaa keskitason alapuolelle, riistää kansalta omaisuutta, tuhlaten sitä sotiin oman valtansa ja kunniansa tukemiseksi. — Kumpiakin esimerkkejä tapaamme historiasta. Aleksanteri I lienee pyrkinyt vakavimmin pysyttelemään keskitason yläpuolella.

Neljännen, hallitsevan käden perusta on, kuten sanoimme, Jumalassa, sillä todellinen ihmisten hallitsija on Jumala. Mutta Jumalan tahdon toteuttajana toimii tällä planeetalla Kristuksen Valkoinen Veljeskunta. Sitä Veljeskuntaa edustavat kansojen keskellä totuudenetsijöiden valitut joukot. He ovat kansojen todellisia hallitsijoita, sillä he pysyttelevät, ainakin heidän tulisi pysytellä keskiviivan yläpuolella. He ovat ajattelun luojia, tulevaisuuden ihmisiä, jotka elämällään ja olemassaolollaan viittaavat kansoille tietä ihmisyyteen. Siksi ei mikään kansa tule toimeen ilman heitä. Jos yhteiskunta käsittelee heitä rikollisina, kuten niin usein tapahtuu, niin siinä menettelyssä itää sen kansan kuolema. Henkinen valiojoukko uskoo ja toteuttaa jumalallisen lähettilään opetuksia, joissa neuvotaan: "Pistä miekkasi tuppeen, sillä joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu." Jos yhteiskunta vainoaa näitä Kristuksen seuraajia heidän vakaumuksensa tähden, keksien heille pilkkanimiä, sulkien heitä vankiloihin, kiduttaen, vieläpä teilatenkin, niin sen kansan tulevaisuus ei ole ruusunhohtoinen. Ennemmin tai myöhemmin sen kansan tallaa toinen kansa, riistää siltä vapauden, ja sen kansalaiset saavat kokea saman vainon, jonka he ovat kohdistaneet todellisiin hallitsijoihinsa, henkisiin valiojoukkoihin. Karman

lakia ei voida kumota. Jos kansa ei anna jumalallisen viisauden viitoittaa itselleen tietä tulevaisuuteen, niin sen viitoittaa jumalallisen viisauden vastakohta. Seuraus: kansat luhistuvat yksi toisensa jälkeen.

Olemme tutkineet Pekka Ervastin kirjaa "Neljä kättä" ja tulleet edelläesitettyyn tulokseen. Olemme huomanneet sen sangen merkilliseksi teokseksi. Se on kuin peili, jonka avulla saatamme syventyä itseemme, toisiimme, yhteiskuntaamme... Se valaisee ns. normaalitilan niissä kaikissa. Se näyttää, milloin siitä on langettu pois, ja se viittaa tulevaisuuteen sanoen: Tällaisia teidän tulee olla. Tällainen on yhteiskuntanne tulevaisuus. Tutkikaa, oppikaa, opetelkaa. Se kirja on kirjoitettu hallitsijan kädellä, tietäjän kynällä. Siinä todellinen hallitsija, Mestari, viittaa tietä. Kuka osaa viittausta noudattaa? Ehkä jotkut yksilöt ja heidän muodostamansa ryhmät. Tuskin Suomen kansa osaa nyt, kun siitä tuli maailman kulttuurivaltioitten tapaan armeijaa ylläpitävä kansa. Kerran tämä kansa sentään osasi seurata tietäjän viittausta. Se tapahtui 1905 Suurlakon aikana. Suomen kansa asettui melkoisen yksimielisesti oikeudenpuolustajan käden keskitasolle — ja voitti, ilman verenvuodatusta. Silloin viittasi keskuudessamme elänyt tietäjä henkisen valiojoukon kädellä. Kansa noudatti viittausta, ja tulevaisuus tulee sitä sen takia arvostamaan.

V. L.
Kristosofi.
1963: 198—203.

USKONTOJEN ALKU

Kun me nykyajan ihmiset katselemme uskontoja, niin näemme ne suurina liikkeinä, joiden tunnustajat lasketaan miljoonissa. Ahdasmielisimmät kristityt tosin ovat sanoneent, ettei ole muuta uskontoa kuin kristinusko, kaikki muu on pakanuutta. Mutta valistuneimmat kristityt ovat nähneet välttämättömäksi tunnustaa buddhalaisuuden, muhamettilaisuuden jne. uskonnoiksi, joskin kristinusko on heidän mielestään ainoa oikea uskonto.

Uskontoja on siis useita meidänkin ajallamme ja kuten sanoimme, niillä kaikilla on miljoonittain tunnustajia. Emme useinkaan tule ajatelleeksi, miten uskonnolliset liikkeet ovat muodostuneet, sillä niiden alku tuntuu niin kaukaiselta. Mieluummin katselemme uskontoja sellaisina, jollaisina ne nyt esiin-

tyvät. Kuitenkin esim. kristinusko nykyisessä muodossaan on historiallisen kehityksen tulos. Aika ja "hyvät ihmiset" ovat värjänneet kaiken ruusunhohtoiseksi, vaikka todellisuus kertoo toista. Kun taiteilijat apostolin kuvia maalatessaan piirsivät renkaan apostolin pään ympärille, niin nykyajan kristitty arvelee, että nuo ensimmäiset apostolit erosivat lähimmäisistään jokaiselle näkyvällä tavalla. Moni hyvä kristitty ajattelee: Jospa Mestari ja hänen apostolinsa nyt eläisivät keskuudessamme, niin koko kristitty maailma heitä kuuntelisi. Juutalaiset vain olivat uppiniskaisia. Me kristityt olemme toista maata. — Kuvitelmat ovat kuvitelmia. Evankeliumeissa kerrotaan mm: "Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaakseen..." (Joh. 5: 18). "Niin heillä oli halu ottaa hänet kiinni..." (Joh. 7: 30). "Silloin he poimivat kiviä heittääkseen häntä niillä; mutta Jeesus lymysi ja lähti pyhäköstä" (Joh. 8: 59). "Ja fariseukset lähtivät ulos ja pitivät kohta herodialaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, surmatakseen hänet" (Mark. 3: 6). "Niin juutalaiset ottivat taas kiviä maasta kivittääkseen hänet" (Joh. 10: 31). Tällaista kertovat evankeliumit. Jeesus oli koko opetusaikansa henkipatto. Miksi? Siksi, että hän puhui, niin kuin puhui. Eivät juutalaiset vainonneet Jeesusta siksi, että hän oli puusepän poika ja lisäksi "oppimaton", kuten häntä nimitettiin. Häntä vainottiin opetustensa vuoksi. Ajatelkaapa, hyvät kristityt, jos Jeesus olisi keskellänne ja puhuisi teille nyt, niin kuin hän puhui pari vuosituhatta sitten: "Minkä tähden te ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden, että te ette kärsi kuulla minun sanaani. Te olette isästä perkeleestä ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valehtelija ja sen isä. Mutta minua te ette usko sentähden, että minä sanon totuuden. Kuka teistä voi näyttää minut syypääksi syntiin? Jos minä totuutta puhun, miksi ette minua usko. Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat. Sentähden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta" (Joh. 8: 43—47). Kuvitelkaahan, että Jeesus sanoisi nyt teille, jotka väititte hänen sanojansa, opetuksiansa, Vuorisaarnaa, epäkäytännöllisiksi, yksilöille ja yhteiskunnille sopimattomiksi, että te olette isästä perkeleestä, murhan hengestä ja valehtelijasta, koska käytte uskonsotia ja rukoilette jumalanne siunausta sota-aseillenne. Etteköhän te vain nytkin "kokoaisi kiviä maasta hänet tappaaksenne", elleivät yhteiskuntien lait sitä estäisi. Tuskin kristittyjen k r i s t i l l i s y y s estäisi sitä tihutyötä tapahtumasta. Eihän se estä pappiakaan käännyttämästä sodastakieltäytyjää sodan poluille.

Juutalaiset olivat tottuneet erilaisiin profeettoihin ja saarnamiehiin. Heistä puhuivat pyhät kirjatkin, joten heidän esiintymisensä oli luonnollista. Profeetoilla, jopa fariseuksillakin, oli oppilaita. Jeesuksen ja hänen oppilaittensa esiintyminen ei sinään ollut pokkeuksellista, sillä juutalaiset olivat uskonnollista kansaa ja ymmärsivät uskonnollista harrastusta. Erilaisia saarnaajia kuunneltiin ja varmaan Jeesuskin olisi saanut opettaa vapaasti, jos hän olisi opettanut vakiintuneen juutalaisen uskonnollisuuden puitteissa. Mutta hänen sanansa haavoittivat itsekkyyttä, sillä Jeesus viittasi heidän uskonnollisuutensa mädännäisyyteen ja tarjosi puhdasta uskontoa. Hänen opetuksensa tähtäsi siihen, ettei uskonto ole ulkonaisissa muotomenoissa, pesuissa ja almujen jakamisessa, vaan uskonnon olemus tähtää ihmissielun sisäiseen puhdistumiseen. "Te olette kuulleet sanotuksi isille: älä tapa, mutta minä sanon teille: joka vihastuu, on jo murhaaja." Mooses oli opettanut: älä tapa, mutta se ei riittänyt. Tappamattomuus kuuluu luonnollisena tilana kunnon kansalaiselle. Mutta kun ihminen tahtoo nousta tavallisen kansalaisen yläpuolelle ihmisyydessä, niin hänen ei pidä suuttua, sillä suuttuminen on sielullinen murha. Siinä kristillisyys nousi juutalaisuuden yläpuolelle.

Kristinuskonkin synty oli perin yksinkertaista. Jeesus kulki kylästä kylään ja puhui viisauden sanoja. Hän sai muutamia oppilaita, jotka lähtivät julistamaan Mestarinsa sanomaa. Ei Jeesus perustanut kirkkoja, papistoa eikä paavinistuimia. Ne ovat ihmisten keksintöjä. Kun kirkko muodostui, niin sille tuli vähitellen toinen aate kuin oli Jeesuksella. Kirkko muodostui omaksi tarkoituksekseen ja asetti ristinpuulla riippuvan Mestarin palvonnan kohteeksi. Samalla se hylkäsi saman Mestarin opetukset sisäisestä ihmisyydestä. Niin muodostui eräänlainen "kristinusko", jonka turvin ihmisten omaisuus virtasi kirkon kassoihin. Se varallisuus ei palvellut Mestarin sanomaa, vaan kirkon valtapyyteitä.

Kun näin tavallisen ihmisen kannalta katselemme uskontojen alkuvaiheita — sillä toisten uskontojen synty on ollut yhtä yksinkertainen — ja näemme, miten yksinkertaista ja ilman teatraalisuutta nuo alkuvaiheet ovat olleet, niin ei meitä ehkä erikoisesti hämmästytä kuullessamme, että jälleen elämme uuden uskonnon aamunkoitossa. Tällainen — sanoisimmeko — väite herättää luonnollisesti kysymyksiä. Kysymme: Onko olemassa todistuksia uuden uskonnon synnystä?

Saatuamme tietää Pekka Ervastin uuden uskonnon julistajaksi on meidän ensin saatava tietää hänen oma kantansa. Tällöin on tutkittava Pekka Ervastin koko kirjallinen tuotanto, sillä hän puhuu alkavasta uskon-

nosta koko elämäntyönsä ajan. Jo vuonna 1909 ilmestyi häneltä kirja "Uudenajan aamunkoitteessa", jossa hän selvin sanoin viittaa tähän kysymykseen: "Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: 'valmistakaa herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä'." P. E. viittaa läheiseen tulevaisuuteen, koska hän puhuu teosofisesta liikkeestä ja aikamme sivistyksestä, siis nykyajan ilmiöistä. Sanontaa tehostaa vielä sana pian. — Uuden uskonnon tuloon hän viittaa yhä toistuvasti aikakauslehtensä palstoilla. Eräässä yhteydessä hän sanoo, että me keski-iän ihmiset vielä saamme nähdä uuden Opettajan ja uuden uskonnon. Vuonna 1927 hän kirjoittaa: "Näin mielestäni, että tulee jokin opettaja, mestariolento, joka jatkaa Jeesuksen Kristuksen opetuksia, kertoen lisää niistä asioista, jotka jäivät peittoon Jeesuksen sanoissa tai apostoleilta kirjoittamatta muistiin. Hän paljastaa uusissa opetuksissaan luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla semmoista, jota minä sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien." Viimeksi mainittu paljastus on kerrassaan läpinäkyvä. P. E. toteaa siinä, että uusi opettaja tulee julistamaan nimenomaan sitä viisautta, jota hänellä, Pekka Ervastilla, oli lapsesta lähtien. Miksi tarvitaan uutta suurta Opettajaa, kun Pekka Ervastilla jo on sama viisaus? Tämän selvemmin ei ihminen saatakaan itseään paljastaa nykyaikaisten ihmisten keskuudessa.

Tulevasta uskonnosta P. E. sanoo, ettei se ole tarkoitettu vain yhdelle kansalle tai muulle pienemmälle ryhmälle, vaan koko ihmiskunnalle. Siksi sitä voidaan nimittää sekä Ihmisyyden uskonnoksi että Maailmanuskonnoksi.

Nyt voinee joku huomauttaa: Nuo ovat P. E:n omia puheita ja viittailuja itsestään. Ne eivät todista sitä, että hän olisi uuden uskonnon julistaja. Me kaipaamme varmuutta. Siihen vastaamme: Varmuus on saatavissa, mutta se on työn takana. Saamme varmuuden, kun tutkimme vanhoja uskontoja ja teemme rinnastuksia. Tutustumme perin pohjin Buddhan opetuksiin, samoin Muhamedin, Lao-Tsen jne. Syvennymme heidän filosofiaansa, metafysiikkaansa ja ennen kaikkea moraaliinsa. Tutkimme lisäksi Jeesuksen opetuksia niistä lähdekirjoista, joita on saatavissa, ennen kaikkea evankeliumeita. Matteuksen evankeliumista löydämme Vuorisaarnan, jossa Jeesuksen moraali tulee selvimmin esille. Näin tehden meillä on vertailukohde, johon rinnas-

tamme Pekka Ervastin opetuksia. Tutkimme kaikki P. E:n kirjat ja kirjoitukset, syvennymme hänen filosofiaansa, metafysiikkaansa ja moraaliinsa. Tällöin tutkijan on tunnustettava, etteivät Pekka Ervastin opetukset mene missään kohden toisten uskontojen alapuolelle, vaan että ne päin vastoin nousevat niiden yläpuolelle filosofis-metafyysillisessä selkeydessään ja moraalisessa syvyydessään. Opettajat tunnetaan opetuksistaan, eikä niistä nimityksistä, joita ihmiset heille antavat.

Kun emme usko sokeasti, vaan hankimme itsellemme työn avulla varmuuden siitä, että elämme nyt uuden uskonnon aamun sarastuksessa, niin tämä varmuus tukenamme saatamme ymmärtää paremmin Jeesuksen sanoja tulevasta ahdistuksen ajasta. Jeesus viittaa profeetta Danielin sanoihin, että tulee niin vaikea aika, ettei sellaista ole koskaan ollut eikä sen jälkeen milloinkaan tule ja ettei kukaan pelastuisi, ellei sitä aikaa valittujen tähden lyhennettäisi. Sitä aikaa kutsutaan sekä aikakauden lopuksi että maailmanlopuksi. J. R. Hannula nimittää sitä myöskin tuomiokaudeksi, koska Jeesus ja Pekka Ervast puhuvat sen ajan yhteydessä tapahtuvasta ihmiskunnan kahtiajaosta. Se aikakauden loppu liittyy Ihmisen Pojan toiseen tulemiseen, jolloin Krustus tulee valtaistuimellaan istuen. Palestiinan Kristus tuli ilman ulkonaista valtaistuinta, maallista valtaa, vain jumalallisella auktoriteettiudella. Siksi ihmiset saivat häntä vainota, ahdistaa, pilkata — ja lopulta tappaa. Kristuksen toisen tulemisen yhteydessä tilanne muuttuu siten, että hän saa vapaasti tehdä työtään, opettaa. Hänen ei tarvitse olla henkipattona. Tulee henkisen työn vapaus. Kaikki nämä seikat näemme päinvänselvinä edessämme tällä hetkellä. Pekka Ervast sai suorittaa elämäntyönsä ja julistaa uuden uskonnon. Samalla on tultu suureen tuomiokauteen, vanhan aikakauden loppuun, joka todellakin muistuttaa maailmanloppua. Militarismi uhkaa niellä ihmiskunnan.On saavuttu suureen rajakohtaan ihmiskunnan pitkässä historiassa: Se joko jatkaa väkivallassa ja kuolee, tai ottaa vastaan uuden uskonnon sanoman ja jää elämään. Muuta vaihtoehtoa ei ole. Kuolema ja elämä ovat samanaikaisesti lähestyneet ihmiskuntaa. Kumman se valitsee? Vanha aikakausi on aikansa elänyt ja uusi aikakausi on alkamassa. Toivokaamme, että valittujen tähden tuskan aika lyhennetään, niiden valittujen, jotka ottavat vastaan uuden uskonnon sanoman ja ryhtyvät sitä toteuttamaan. Suomen kansa on saanut nähdä uuden uskonnon synnyn ja tältä kansalta odotetaan, että siitä tulisi tiennäyttäjä muulle ihmiskunnalle. P. E. puhui siitä, ettei tämä sanoma saa riittävää jalansijaa maailmassa muuten, kuin että joku kansa kokonaisuudessaan herää. Jos esim. Suo-

men kansa ottaa vastaan alkaneen uskonnon sanoman, niin siitä tulee todellinen soihdunnäyttäjä pimeässä maailmassa. Suomessa uuden uskonnon sanoman pitäisi päästä roihuamaan.

V. L.
Kristosofi.
1963: 231—235.

VELJEYDEN ONGELMA

Tietäjässä v. 1914 sivu 194 joku kysyy: "Olisikohan teosofian mukaista, että keskuudessamme perustettaisiin sellaisia yhtiöitä, joissa halukkaat veljeyden toteuttajat saisivat tilaisuuden harjoittaa itsekkyyttömyyttä, työtä tehden toistensa hyväksi?" Kysyjä tähtää nähtävästi siihen, että teosofien tulisi valmistaa ns. hyväntekeväisyystyökenttiä, joissa teosofian nimissä harjoitettaisiin käytännöllistä veljeyttä. Vastauksessaan Pekka Ervast sanoo muun muassa: "Kaikenlaiset epäitsekkäässä hengessä aloitetut inhimilliset yritykset edistävät yleistä veljeyttä, vaikkeivät saavuta tavottelemaansa ihannetta ja vaikka usein loppuvat synkkään epäonnistumiseen. Todellinen veljeys onkin niin kaukainen ihanne, ettei se semmoisenaan kelpaa elämän kannustimeksi. Inhimilliset veljeskunnat onnistuvat toistaiseksi parhaiten, jos niillä on yhteinen asia ajettavana. Jos esim. muutamat ihmiset elävät yhdessä palvellakseen yhteistä aatetta, sanokaamme teosofisen maailmankatsomuksen levittämistä, saattaa heidän veljellinen yhteiselämänsä hyvinkin onnistua. Mutta jos he liittyvät yhteen ainoastaan sitä varten, että löytäisivät onnensa yhteisestä veljeyden toteuttamisesta, on sangen luultavaa, ettei heidän yrityksensä onnistu."

P. E:n vastaus luotaa syvälle veljeyden ongelmaan. Siksi on asiallista syventyä asiaan ymmärtääksemme, mihin P. E. tähtää.

Jo viime vuosisadalla veljeys oli aivan kuin ilmassa, mutta vielä enemmän se on sitä tällä vuosisadalla. Se pyrkii esiin mitä erilaisimmissä yhdistyksissä ja ihmisten liittoutumisissa. Puhutaan jopa kansojenkin veljeydestä. Vieläpä sotakin tarvitsee aseveljeyttä. Niinikään on perustettu erilaisia "ihanneyhteiskuntia", aivan viime aikoinakin. Kaikilla niillä on jokin tavoite. Sellaiseksi sopii vaikkapa kasvissyönti. Mutta kun tunkeudumme noiden liikkeitten ja yhtymien sieluun, niin löydämme sieltä kaikille yhteisen peruskannustimen: onnen tavoittelun. On

kysymys yksilön onnesta. Uskotaan, että se saavutetaan veljellisessä yhdessäolossa.

Ajatus on pinnalta katsoen kaunis, sillä mikä olisikaan sen suotavampaa, kuin että ihmiset oppisivat elämään sovussa keskenään. Mutta kokemus näyttää, kuten P. E. huomauttaa, että tuonlaiset yritykset usein "loppuvat synkkään epäonnistumiseen". Missä on epäonnistumisen syy? Se on siinä, että "todellinen veljeys on niin kaukainen ihanne, ettei se semmoisenaan kelpaa elämän kannustimeksi". Epäonnistumisen syy on veljeyskäsitteen väärä arviointi. Veljeys käsitetään jotenkin aineelliseksi. Siitä odotetaan hyötyä, "onnea". Mutta veljeys onkin todellisuudessa henkinen seikka, sillä ihmisten veljeys perustuu heidän ykseyteensä Jumalassa. Kun siis joukko ihmisiä yrittää tehdä veljeyttä käyttämällä nimikilpenään esim. kasvissyöntiä, niin nämä ihmiset kuvittelevat: Me olemme onnellisia, kun saamme yhdessä syödä kasviksia. Näin me jalostumme ja tulemme yhä henkevämmiksi. Huomaamme: Onni on numero yksi ja veljeys vasta toisella tilalla. Onni on herra ja veljeys sen palvelija. Mutta eikö viisaus sano, että Jumalan tulisi olla herra ja ihmisen palvelija. Siis päinvastoin. Veljeys pohjautuu Jumalaan, ja jos se alistetaan palvelemaan esim. syömistä, niin seuraa romahdus. Mutta jos syöminen alistetaan palvelemaan Jumalaa eli Mestarin sanomaa, kuten alkukristillisillä rakkausaterioilla yritettiin alistaa, niin ateria muuttuu Jumalanpalvelukseksi. Se palvelee eikä hallitse.

Teosofiseen sanomaan sisältyy opetus: Muodostakaa yleisen veljeyden ydin. Tällainen lause, irroitettuna muusta teosofisen sanoman opetuksesta, saatetaan hyvinkin käsittää niin, että veljeys on tavallista ihmisten keskinäistä sopua. Näin käsitettynä ihmisten veljelliset yhteenliittymät voivat olla minkälaisia yhtymiä tahansa. Tieteen ja taiteen harrastajat voivat muodostaa veljeskuntia, samoin taloudellisten etujen palvojat, politiikan harrastajat jne. He tuntevat olevansa veljellisiä ja onnellisia saadessaan puuhata yhdessä. Tällaista ei H. P. Blavatsky tarkoittanut. Siksi hän liitti teosofiseen ohjelmistoon opetuksen: Tutkikaa tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia voimia. Tällainen lause saattaa ajattelevaa ihmistä hieman hätkähdyttää, mutta kukaties hän ei sen nojalla saa selvää käsitystä siitä, miten salaisten voimien tutkiminen liittyy veljeyteen. Tämä näkyy siinä, että aivan teosofisen liikkeen alkuaikoina ajateltiin: Meidän pitää muodostaa veljeskunta, jotta yhdessä tutkimme tuntemattomia luonnonlakeja. Entä miksi? Koska sellainen tutkiminen tyydyttää onnenkaipuuta. Miten moni ihminen onkaan halukas kurkistamaan esim. kuoleman tuolle puolelle? Huomaamme, että tuollaisen tutkijaryhmän motiivit ovat

samaa luokkaa kuin esim. tieteellisenkin tutkijaryhmän motiivit.

Vakava ja ennakkoluuloton tutkija saa kyllä edellä mainitut opetukset liittymään toisiinsa H. P. B:n tarkoittamalla tavalla, sillä hän kysyy, mitä H. P. B. tarkoitti okkultismilla. Hänelle selviää, että tuntemattomien luonnonlakien tutkiminen edellyttää henkistä kasvua ihmisyyttä, todellista veljeyttä, kohti. Okkultismi on henkinen sulatusuuni, jossa alempi ja ylempi ihminen yhtyvät. Sitä tietä avautuvat ihmisenkin salaisuudet.

Pekka Ervast laati tuon salaisia voimia koskevan ohjelmakohdan uudelleen. Hän opettaa: Etsikää ikuiseen elämään vievää tietä, se kasvattaa veljeyden henkeä. Tässä opetuksessa asetetaan veljeys kohdalleen; se kasvaa ja kehittyy ihmisessä etsimisen ja henkisen työn kautta. Tälle pohjalle muodostunut ihmisryhmä ymmärtää, että veljeys on todellisuus. Se on toteutettuna täydellisten ihmisten Valkoisessa Veljeskunnassa. Se veljeskunta tekee työtä kaikkien ihmisten, meidänkin onnen puolesta, mutta se ei etsi onnea itselleen. Meidän kaikkien ihmisten tie tähtää Valkoiseen Veljeskuntaan ja sitä tietä veljeyteen. Siksi meidän tulee opetella tekemään sitä työtä, jota Mestarit tekevät, unohtaa itsemme ja oma onnemme ja uhrautua ihmiskunnan onnen puolesta. Sillä tiellä meistä tulee aikanaan Mestarin oppilaita, joissa ikuinen elämä alkaa ilmetä. Ikuinen elämä ei ole ajasta eikä paikasta riippuvainen; se on aina olemassa, vaikka emme vielä ole siinä. Ikuinen elämä on elämää Jumalassa, se on veljeyttä...

Olemme kristosofeja. Teemme työtä uuden uskonnon puolesta kirjallisuuden, aikakauslehden ym. avulla, sekä myös esitelmöiden asiasta. Säännöllinen opiskelutyö muodostaa työskentelymme perustan. Kaikissa järjestämissämme tilaisuuksissa yritämme olla myönteisesti mukana. Mutta me voimme olla toisinaan yhdessä ilman järjestettyä ohjelmaakin kuten hyvät tuttavat ainakin. Sellaiset tilaisuudet saattavat helposti muodostua rupatteluksi, jolloin niistä puuttuu henkinen rakennusaine. Yhdessäolon sisältö pyrkii liukumaan jokapäiväisiin ja aivan toisarvoisiin seikkoihin. Jos niin käy, silloin Maara kuiskaa kenenkään huomaamatta: Olemme onnellisia saadessamme olla yhdessä. Kuiskaus on alussa heikko, tuskin kuuluva, mutta kun se pääsee uusiintumaan kyllin usein, niin se herättää saman kaihon, jota tunsi eräskin "pakana", joka oli lähetyssaarnaajan toimesta "tullut uskoon". Kaihonsa neuvomana hän rukoili: Anna hyvä Jumala minulle vähän lomaa, sillä olenhan uskonut jo viisitoista vuotta. Henkinen elämä pyrkii unohtumaan yhdessäolon onnessa. Ymmärsimme tämän jo Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan eläessä "pais-

tatellessamme päivää" heidän lähellään. Siksi muodostui sellainen tapa, että yhdessä ollessamme luimme luvun P. E:n tai J. R. H:n kirjasta, tai jonkin heidän julkaisemansa opetuksen. Sillä tavoin sai yhdessäolomme henkistä rakennusainetta, joka suuntasi ajatuksemme pois niiltä poluilta, joille Maara veti. Niin pääsi henkinen veljeys virtaamaan Mestarista sieluumme ja itsekäs onni, joka pallon tavoin kieri luoksemme, sai lukemastamme vastakkaisen sysäyksen: ihmiskunnan onni. Yhdessäolon onni tuli siten annetuksi uhrina Mestarille, jolta sen todellisuudessa olimme saaneetkin.

V. L.
Kristosofi
1963: 268—270.

MAX HEINDEL'IN MIETTEITÄ

Rosenkreuziläisyys on henkinen virtaus, jossa Jeesus Kristuksen elämällä on keskeinen sija. Se, kuten muutkin todelliset henkiset liikkeet, on saanut alkunsa Mestarien Veljeskunnan toimesta. Todellinen rosenkreuziläisveljeskunta onkin Mestarien Salainen Veljeskunta, mutta samannimisiä veljeskuntia on perustettu useita. Kaikki ne väittävät erinimisten peruskirjojensa nojalla olevansa "oikeita" rosenkreuziläisveljeskuntia. Emme ryhdy arvostelemaan näitä eri veljeskuntia, sillä puu tunnetaan hedelmistään. Voimme kuitenkin todeta, että jos vakava tutkija pyrkii henkiseen valoon, niin hän voi joutua inspiratioyhteyteen Valkoisten Mestarien kanssa ja tajuta sisäisesti syvän totuuden, vaikka hänen päivätajuntansa ei jaksakaan sitä täysin sulattaa.

Näin ymmärrän eräät Max Heindel'in lauseet, jotka hän esittää kirjassaan "Rosenkreuziläinen maailmankatomus". Lainaan muutamia hänen mietteitään.

"Isä on Saturnuskauden ihmiskunnan korkein vihitty. Sen aikakauden ihmiset ovat nyt Älyn Herroja. Poika, Kristus, on aurinkokauden korkein vihitty. Sen aikakauden ihmiset ovat nyt arkkienkeleitä. Pyhä Henki, Jehovah, on kuukauden korkein vihitty. Sen aikakauden ihmiset ovat nyt enkeleitä" (s. 327). Nämä lauseet ovat korkean inspiration tuotetta. Niissä on lausuttu totuus, vaikka ei koko totuutta. Niissä on katseltu sekä ihmisiä että korkeimpia vihittyjä muodon kannalta, silmälläpitäen prinsiippejä, niiden kasvua aikakausien kuluessa. Mutta prinsiippien

"omistaja", ihminen jumalan poikana, jumaluudesta ulosvuotaneena henkenä, on aivan kuin sumussa. Heindel ei saa näkyviin sitä elämän henkistä taustaa, että Jumala meissä on kutsuttu voittamaan kaikki elämän tasot, fyysillinen maailma mukaan luettuna. Voittaminen tapahtuu prinsiippien avulla. Vasta Pekka Ervastilta ja J. R. Hannulalta saamme täysin ymmärrettävän selityksen. Kysymyksessä olevat Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat kyllä kolmen edellisen luomispäivän korkeimpia vihittyjä, mutta heidän nykyinen asemansa Logoksessa tarkoittaa aurinkokuntamme Logosta. He ovat Isän, Pojan ja Pyhän Hengen Logos-ryhmien johtajia. Heidän takanaan on maailmankaikkeuden yleismaailmallinen, kolminainen Logos, jota he ilmentävät. Meitä jokaista on kutsuttu ilmentämään Logosta, Kristusta. H. P. Blavatsky mainitseekin, että ihminen on veli korkeimmankin jumalolennon kanssa, sillä kosmillinen Logos on jokaisessa läsnä.

Heindel, kertoessaan uskonnoista, jakaa ne Pyhän Hengen, Pojan ja Isän uskontoon. Pyhän Hengen uskontoja hän nimittää rotu-uskonnoiksi. Niitä olivat kaikki uskonnot ennen kristinuskoa. Hän kirjoittaa: "Kolmas apulähde, joka ihmisille tullaan antamaan, on Isän uskonto. Tiedämme hyvin vähän siitä, minkälaiseksi se tulee. Tiedämme vain, että sen ihanne on vieläkin korkeampi kuin yleinen veljeys ja että fyysillinen ruumis sen kautta henkevöityy. Pyhän Hengen uskonnot, rotu-uskonnot, kohottivat ihmisrotuja sukulaisuustunteen avulla, joka rajoittui muutamiin ryhmän jäseniin, perheeseen, heimoon tai kansakuntaan. Pojan, Kristuksen uskonto, nostaa ihmiskunnan ylemmäksi perustamalla eri yksilöiden muodostaman yleisen veljeyden. Isän uskonnon ihanteena tulee olemaan kaiken eristyksen poistaminen, y h t y m i n e n k a i k k e e n, niin ettei tule olemaan "minää" ja "sinää", vaan että k a i k k i t o d e l l i s u u d e s s a o n y h t ä. Se ei tapahdu, niin kauan kun vielä olemme fyysillisen maan asukkaita, vaan tulevaisessa olotilassa, jolloin yhtymisemme kaikkeuteen toteutuu ja jolloin jokainen yksilö pääsee osallisuuteen jokaisen toisen voittamista tiedoista" (s. 377). — Toisen tulemisen ajasta sanoo Heindel: "Toisen tulemisen aika riippuu siitä, milloin kirkko pääsee vapautumaan valtiosta" (s. 336).

Heindel'in sanat, että Isän uskonnon avulla fyysillinen ruumis henkevöityy ja etteivät Isän uskonnon tapahtumat toteudu niin kauan, kun vielä olemme fyysillisen maan asukkaita, tuntuvat ristiriitaisilta. Miten fyysillinen ruumis henkevöityy, ellemme ole fyysillisen maan asukkaita? Näissä lauseissa kuultaa selvästi inspiratio, jota päivätajunta ei ole osannut selvästi ymmärtää. Kysymys on luonnollisesti ihmisessä tapahtuvasta sisäises-

tä muutoksesta. Olemme fyysillisen maan asukkaita niin kauan, kun olemme kiinni aineellisissa tai sielullisissa arvoissa, mammonassa; siis niin kauan, kun elämme tästä maailmasta. Vasta sitten, kun Jeesuksen opetusten mukaisesti elämme tässä maailmassa, mutta emme tästä maailmasta, saattaa Isän uskonnon henki vaikuttaa niin, että fyysillinen ruumis sen avulla henkevöityy. Näihinkin asioihin antaa Pekka Ervast täysin ymmärrettävän selityksen opettaessaan, että maapallo on nyt lähtenyt kirkastuksen tielle ja että tulee aika, jolloin täällä ei voi elää, ellei elä henkistä elämää. Meidän tulee oppia hengittämään jumalallisia tunteita ja ajatuksia. Onhan luonnollista, että fyysillinen ruumiimme seuraa planeettamme mukana kirkastuksen tiellä. Kirkastetun, kuolemattoman ruumiin rakentaminen on fyysillisen ruumiin henkevöitymistä ja siihen tähtää Isän uskonto.

Päivätajunnan yläilmoihin jääneen oikean inspiration ilmaus on myöskin edellä mainitsemamme Heindel'in lause: "Toisen tulemisen aika riippuu siitä, milloin kirkko pääsee vapautumaan valtiosta." Tämän lauseen voi käsittää siten, että kirkko ulkonaisesti vapautuu valtiosta, kuten esim. Amerikassa on vapautunut. Mutta kysymme: onko kristinusko Amerikassa vapautunut valtiosta? On muistettava, ettei kristinuskoa edusta vain kirkko, vaan moninainen joukko lahkoja, uskonnollisia yhdyskuntia. Entä voidaanko samaistaa kristinusko ja nämä monet yhdyskunnat ja kirkot? Tuskin, sillä emme niistä löydä Jeesus Kristuksen moraalia. Näin ollen tuntuu yhdentekevältä, ovatko nämä kirkot ja lahkot kiinni valtiossa vai eivät, sillä kysymyshän on Kristuksen opista eikä ulkonaisista muodoista.

Saamme jälleen selvyyden Pekka Ervastilta. Hän puhuu ekleesiasta, kirkosta, jonka muodostaa henkinen valiojoukko, totuuden etsijät. Nämä ovat ottaneet Jeesus Kristuksen moraaliset opetukset, Vuorisaarnan, elämänsä ohjemitaksi. He yrittävät niitä toteuttaa ja mikäli siihen kykenevät, ovat he todellisia kristittyjä.

Mutta valtio asettaa heillekin velvoituksia. Heitä pakotetaan mm. sotaan tai opettelemaan murhaamisen taitoa. Tämä on Vuorisaarnan hengen vastaista. Murhaamisen, ryöväämisen, sodan henki ei ole sopusoinnussa Kristuksen rakkauden hengen kanssa. Siksi kristitty ei voi sotia. Alkukristillisen ajan kristityt kieltäytyivätkin tekemästä lippuvalaa. Näin tehden he irroittautuivat valtiosta ja kykenivät muodostamaan ekleesian. Mutta valtio vainosi, kidutti ja tappoi kristittyjä tästä syystä, kuten se vainoaa tälläkin hetkellä Kristuksen seuraajia. Kuitenkin sama henkinen laki on voimassa tänään kuten se oli kristinuskon

alkuaikoinakin: Todellinen Kristuksen kirkko muodostuu vain erossa valtiosta, ja kun se kylliksi vahvistuu, pääsee Isän uskonto valaisemaan kansojen elämää. Kysymys on siitä, missä on se kansa, valtio, joka ei vainoa Vuorisaarnan käytännöllistyttäjiä, vaan antaa heidän vapaasti elää vakaumuksensa mukaisesti.

V. L.
Kristosofi.
1963: 296—298.

1964

SYNTYMÄ, RAVITSEMINEN JA KUOLEMA

Paratiisin taru kertoo: "Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita, ihania nähdä ja hyviä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisia, niin myös hyvän- ja pahantiedon puun... Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: 'Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman'..." Kiellosta huolimatta ensimmäinen ihmispari söi kielletystä puusta. Siitä seurasi lankeaminen sukupuoliseen synnyttämiseen ja myös kuolema. Elämän puun hedelmät olisivat antaneet iankaikkisen elämän.

Paratiisin taru on lapsellisessa koruttomuudessaan syvälle luotaava. Se on näennäisesti epäjohdonmukainen, sillä syntymä, syöminen ja kuolema ovat siinä väärässä järjestyksessä: Syömisestä johtuu syntymä ja kuolema. Oikean järjestyksenhän pitäisi olla se, että ensin ihminen syntyy, sitten ravitsee itseään ja lopuksi aikanaan kuolee. Mutta Adam ei ollut syntynyt, hänet loi Herra. Tilanne Adamin jälkeen muuttui kuitenkin niin, että ravitsemisen laadusta johtuu syntyminen ja kuolema. Tällaisella epäjohdonmukaisuudella lienee syynsä.

Fyysilliseen olemassaoloomme sisältyy kolme keskeistä seikkaa: syntymä, ruumiin ravitseminen ja kuolema. Ravitseminen keskittyy syömiseen ja se on niin keskeinen ja välttämätön toimenpide, että sitä jatkuu syntymästä kuolemaan asti. Nämä kolme seikkaa ovat fyysillisen elämän kannalta karua todellisuutta. Mutta kun ihmiselämää katsellaan sellaisen tietäjän silmällä, joka näkee myös kuolemanjälkeisen elämän, joka on tavallisesti monin verroin fyysillistä elämää pitempi, ts. katsellaan ihmisen vaellusta jälleensyntymästä toiseen, niin fyysillisen elämän todellisuus menettää merkitystään. Siihen sisältyy kyllä totuus, mutta ei koko totuutta. Totuus on suurempi,

syvempi. On kuin syntymä, syöminen ja kuolema olisivat jotakin tilapäistä, kehityksen pyörässä esiin noussut sivuilmiö, joka on ajassa alkanut ja myöskin ajassa loppuu. Onhan ihminen Jumalasta, joka ei ole syntynyt eikä kuole. Ei siis ihminen Jumalan poikana saata olla ajan rajoittama. Tämän toteaa myös paratiisin taru: Ihminen, Adam, ei syntynyt. Hänet loi Jumala. Mutta fyysillinen elämämme on syntymän, syömisen ja kuoleman alainen; emme ole niiden herroja.

Useat uskonnot viittaavat kuitenkin siihen, että syntymä, syöminen ja kuolema ovat voitettavissa ja että ihmiselämän varsinainen tarkoitus onkin niiden voittaminen. Sanoohan Paavalikin, että vihollisista viimeisenä voitetaan kuolema. Niin ikään Jeesus sanoo, ettei ihminen elä vain fyysillisestä leivästä, vaan henkisestä ravinnosta. Samoin sukupuolinen synnyttäminen esitetään jollakin tavalla "synnilliseksi", jonkinlaisen lankeemisen seurauksekseksi. Viitataan siis siihen, että ne ovat voitettaviksi tarkoitettuja ilmiöitä. Entä onko annettu neuvoja niiden voittamiseksi?

Kristosofinen elämänymmärrys esittää uskonnot kolmena suurena ryhmänä. Puhutaan Pyhän Hengen, Pojan eli Kristuksen ja Isän uskonnosta. Kaikki uskonnot ennen Jeesusta olivat rotu-uskontoja, enkeleiltä saatua viisautta. Ne olivat Pyhän Hengen uskontoja. Jeesus julisti Pojan eli Kristuksen uskonnon. Pekka Ervastin ja hänen työtoverinsa J. R. Hannulan opetuksissa on annettu Isän uskonto. Tällainen jako ei ole mielivaltainen, vaan sen on aiheuttanut Kosmillisen Kristuksen lähestyminen. Voisimme kuvata sitä niinkin, että jumaluudesta vuodattautuneessa ihmismonadissa piilevä täydellisen ihmisen ihanne on laskeutunut persoonallisen ihmisen lähelle pelastamaan sitä syntymästä, syömisestä ja kuolemasta. Laskeutuminen on tapahtunut ajassa, sillä nuo uskonnot esiintyvät peräkkäin. Pyhän Hengen uskonnot heittivät valoa syntymän salaisuuteen, Pojan uskonto ravitsemisen ja Isän uskonto kuoleman salaisuuteen. Isän uskonto on samalla kaiken täyttymys, joten se ratkaiseee lopullisesti paitsi kuoleman, myös syntymän ja syömisen.

Pyhän Hengen uskontojen kukka ja hedelmä tuli esitetyksi Buddhan opetuksissa. Buddha ratkaisi elämänarvoituksen siten, että ihmiselämä on suurta tuskaa, josta on päästävä. On saavutettava vapautuminen jälleensyntymästä. Siinä on kaiken ratkaisu. Silloin tulee ratkaistuksi myös syöminen ja kuolema, sillä kun ei tarvitse syntyä, niin ei myöskään tarvitse syödä eikä kuolla. Mutta syöminen ja kuolema tulevat täten ratkaistuiksi vain s e u r a u k s e n a, kun ensin ratkaistaan syntymän arvoitus. Sellainen on negatiivinen ratkaisu. Positiivista Buddhan

sanomassa on syntymän salaisuuden ratkaisu, sillä Buddhan seuraajan pitää elää fyysillisessä maailmassa niin, että hän voittaa jälleensyntymisen pakon. — Buddhan monadin jumaltajunta laskeutui näin pelastamaan Buddhan persoonallisuutta syntymästä, ja siitä tuli samalla pelastava apu myös hänen seuraajilleen.

Aikanaan tuli Pojan eli Kristuksen uskonto. Kun luemme kertomuksia Jeesuksesta, hänen vertauksiaan, opetuksiaan ja tapahtumia hänen elämästään, niin huomaamme niissä tuon tuostakin yhtymäkohtia ravitsemiseen. Jeesus ruokkii viisituhatta ihmistä. Hän aterioi syntisten kanssa. Hän syö oppilaineen pääsiäislammasta, muuttaa veden viiniksi Kaanaan häissä, pyytää oppilailtaan ruokaa vielä ristiinnaulitsemisensa jälkeenkin jne. Niinikään alkuseurakunnissa toimeenpantiin rakkausaterioita. Edellä esitetty koskee tosin fyysillistä ruokaa ja juomaa, mutta kun siihen liitetään Jeesuksen opetukset, niin fyysillisen ruumiin ravitseminen muuttuu vertauskuvaksi henkisestä ravitsemisesta. Ravinnon vertauskuvallisuuteen liittyy samalla magiaa. "Magia luo ja luodessaan realisoi", sanoo Pekka Ervast. Aterioinnista saattaa tulla maagillinen toimitus, kuten tapahtui Paavalin seurakunnissa. Kristuksen hengessä toimimitettu ja Kristushengen läpitunkeman ihmisen toimeenpanemana yhteisateria ravitsee magiallaan iankaikkista ruumista. Sen ruumiin alkuidun saa Jeesus Kristukselta hänen käskyjään noudatettaessa. Sitä ravitaan keskeisesti Vuorisaarnan elämänymmärryksellä, suuttumattomuudella, ajatusten puhtaudella, totuudellisuudella, pahanvastustamattomuudella ja Kristusrakkaudella. Koska se ruumis on olemukseltaan fyysillinen, hienoimmasta eetteristä koostunut, niin se kasvaa ravinnosta. Ravinnon laatu on ratkaiseva. Ihmiskunta on tottunut syömään hyvän- ja pahantiedon puusta ja niin se on joutunut kokemaan hyvää ja pahaa. Nautinto on saanut edustaa hyvää ja nautinnosta luopuminen pahaa, sillä luopuminen tuottaa tuskaa. Nautinnon jumalointi on vienyt lopulta nauttimaan sodasta ja väkivallasta, joten hyvän- ja pahantiedon puusta on kasvanut pilviä hipova tammi, joka pimittää auringon, käyttääksemme Kalevalan sanontaa. Pojan uskonto tarjosi ihmisille elämän puun hedelmiä, jotta Jeesus Kristukselta saatava iankaikkisen ruumiin itu saisi kasvuravintoa. Tällöin pahasta, sodasta ja väkivallasta luopumisen tuottama tuska saa edustaa hyvää. Tuskan muuttavat iloksi elämän puun hedelmät: totuuden tieto ja ihmisyyden voimistuminen.

Viimeksi on julistettu Isän uskonto. Sen keskushenkilönä on Pekka Ervast. Isän uskonto keskittyy kuoleman voittamiseen mm. siten, että Isän tiellä varsi-

naisesti rakennetaan kuolematon ruumis. Pekka Ervast opettaa, että sellainen kirkastusruumis oli ensimmäisenä Jeesus Kristuksella, joka omassa vihkimysdraamassaan kulki Isän vihkimyssarjaa. Siksi hän saattoi antaa ja antaa yhä seuraajilleen kuolemattoman ruumiin siemenen. Mutta vasta Isän uskonnon viitottamalla tiellä se organisoituu.

Isän uskonto on uskontojen täyttymys. Siksi siinä ja sen avulla ratkaisevasti ja lopullisesti voitetaan syntymä, syöminen ja kuolema. Tällöin toteutuu paratiisin tarun järjestys: ensin syöminen, sitten syntymä ja kuolema. Samoin kuin syöminen hyvän- ja pahantiedon puusta aiheutti sukupuolisen synnyttämisen ja kuolemalla kuolemisen, samoin Isän uskonnon tarjoamat elämän puun hedelmät antavat voiton syntymästä ja kuolemasta. Syntymän voittaminen ei ole tällöin, kuten Pyhän Hengen tiellä, elämästä pakenemista, jälleensyntymisen pakosta vapautumista, vaan se on hengestä syntymistä. Samoin: kuolemasta vapautuminen ei ole seuraus fyysillisestä syntymättömyydestä, vaan kuolema voitetaan paikan päällä, fyysillisessä maailmassa eläen.

Paratiisin tarussa kerrotaan jumalien pelänneen sitä, että jos langennut ihmispari söisi vielä elämän puustakin, niin he tulisivat jumalten kaltaisiksi ja eläisivät iankaikkisesti. Pelko oli aiheellinen, sillä silloin olisi paha saanut ikuisen luonteen. Nyt ihminen on kasvanut itsetietoiseksi, joten hän voi oma-aloitteellisesti luopua pahasta ja valita hyvän. Hän voi kieltäytyä syömästä hyvän- ja pahantiedon puusta ja ryhtyä syömään elämän puusta. Ihmisellä on valinnanvapaus. Elämän puun hedelmät ovat nyt kypsinä poimittavissa kristosofisessa sanomassa. Niillä tulee ihmisen ravita itseään, samalla kun hän luopuu hyvän- ja pahantiedon puun hedelmistä. Tällainen valinta on työtä. Se on ajatusten, tunteitten ja tekojen puhdistamista, kirkollisen ja materialistisen elämänymmärryksen pois heittämistä. Se on sodasta ja väkivallasta luopumista. Samalla se on uuden elämänymmärryksen rakentamista kristosofisen sanoman puitteissa. Sen antamilla opetuksilla tulee meidän ravita sieluamme. Se tie vie aikanaan hengestä syntymiseen, mikä merkitsee syntymisen voittamisena sitä, mitä P. E. sanoo Paavalista: Paavali on syntynyt uudelleen, hänellä on uusi ruumis, mutta kuitenkin hän on sama Paavali. Hengestä syntyneen ihmisen persoonallisuus ei haihdu kuolemantakaisessa maailmassa, sillä hänessä on kuolemattomuus saanut asuntonsa. Henkinen syntymä avaa tien kuoleman voittamiseen.

V. L.
Kristosofi
1964: 9—13.

UUSI VUOSI

Vuosi on jälleen vierähtänyt. Tämä vuosi kirjoitetaan numeroilla 1964, jälkeen Kristuksen syntymän.

Vuodenvaihde on toiveiden aikaa. Jokainen toivoo jotakin alkavalta vuodelta. Nuo toiveet keskittyvät ns. onneen. Ja onnen laatu osoittautuu sangen kirjavaksi. Lapsi toivoo paljon leluja. Neitonen kuvittelee onnensa olevan nuorukaisessa ja nuorukainen neitosessa, jopa niin täydellisesti, että siinä on heidän koko maailmansa. Aikuiselta riittää onnea hieman itsensä ulkopuolellekin. Hän toivoo perheellensä onnea, joskin samalla parempia tuloja ja muuta elinkeinoonsa sisältyvää. Poliitikko toivoo menestystä puolueelleen, kirkonmies runsasta kirkkokansaa, kansalliskiihkoilija isänmaansa erikoisasemaa toisten kansojen rinnalla. Kaikkiin tällaisiin toiveihin liittyy oma minä numerona yksi ja kaikki muu numerona kaksi. Tuo "kaikki muu" saa olla palvelijan asemassa, sen onni ja menestys lisää oman minän onnea. Kun puolue, kirkko, isänmaa... menestyy, niin siitä seuraa etua kannattajalleen. Etu tuo onnea: kunniaa, rahaa, valtaa... Ihminen osoittautuu auttamattomasti minäkeskeiseksi.

Entä lause: "Jälkeen Kristuksen syntymän"? Jeesus Kristuksen maailmaantulo on niin keskeinen asia, että ajanlasku alkaa siitä. Näin ollen luulisi tämän ajanlaskun tunnustajien toivovan onnea myös Jeesus Kristukselle, onnea ja menestystä hänen sanomalleen. Sanotaanhan Luukkaan mukaan mm.: "Ja sen jälkeen hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja saarnasi ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia..." Jeesus kulki kylästä kylään, kaupungista kaupunkiin, auttaen ihmisiä heidän vaivoissaan. Mutta jokaiseen hänen tekoonsa liittyi opetus: Älä enää tee syntiä, menettele noin ja noin, pidä minun käskyni. Hän lähetti oppilaitaan julistamaan sanomaa siitä, että juutalaisten kauan odottama suuri Opettaja oli nyt tullut. Profeetat olivat ennustelleet sekä Elian että hänen tuloaan ja Jeesus opetti: Elia on jo tullut. Hän tuli Johannes Kastajana, mutta häntä ei otettu vastaan. Johannes Kastaja valmisti tietä minulle; nyt kaikki tämä on toteutunut. Minä olen tuo ennustettu, kuunnelkaa minua.

Johannes Kastajaa ei otettu vastaan, ei liioin Jeesus Kristusta. Molemmat teloitettiin. Myöhempi kristikunta on luullut paremmin ymmärtävänsä näitä molempia. Mutta miten? Se väittää, että koska oli ennustettu Jeesuksen elämän päättyvän ristille, niin se oli Jumalan suunnitelma. Jeesus täytyi tappaa. Jumala ei olisi muuten leppynyt syntiseen ihmiskuntaan. Näin ol-

len Jeesuksen elämäntehtävä keskitetään ristinpuulle. Kristinusko on uskoa Golgatan murhenäytelmään ja tällä uskollaan kristikunta yhä naulitsee Mestariaan ristille. Virallistuneen kristinuskon tunnustus kuuluu: Jeesus Kristus oli Jumalan Poika ja koska Jeesus toteutti Jumalan tahtoa, niin hän on samalla Jumala. Näin ollen Jeesuksen ristiinnaulitseminen merkitsee: Kristikunta on teloittanut Jumalansa. Se on teloittanut hänet Opettajana, uuden, inhimillisemmän elämänymmärryksen ja elämäntavan esittäjänä. Kirkon on joutavaa puhua hänen opetuksistaan, koska ne sen mielestä ovat käytännölliseen elämään soveltumattomia.

Tuollaisen elämänuskon tunnustajat eivät kykene toivomaan onnea ja menestystä Jeesus Kristuksen sanomalle. Uskonsa mukaisesti he huutavat tänään, kuten he huusivat pari vuosituhatta sitten: Päästä meille Barrabas, ristiinnaulitse Jeesus. "Jumala on kuullut" kristikansan rukouksen, eli kylvö on kantanut sadon: Barrabas on päästetty vapaaksi. Kristillinen sivistys on suistunut väkivaltaan, sotaan, julmuuteen... Ja kristikunta uskoo, että näin on Jumalan tahto. Jumala, joka suunnitteli oman Poikansa teloituksen, hyväksyy väkivallan, siis myös sodan. Hän on sodan Jumala, sen ylläpitäjä. On siis rukoiltava hänen suojelustaan aseille. Kristinusko on otettava mukaan sotaan. Miten heikko ihminen jaksaisi olla tarpeeksi julma sotiessaan, ellei hän uskoisi Jumalan hyväksyvän hänen raakuutensa.

Näemme sentään valonpilkkujakin siellä ja täällä. Näemme niitä, jotka ovat ymmärtäneet Jeesuksen sanomaa toisin kuin virallinen kristikunta. He ovat huomanneet Jeesuksen puhuneen kahdesta Jumalasta. Toista hän nimittää taivaalliseksi Isäkseen sanoen: Minun Jumalani on taivaallinen Isä. Hän on kaikkien ihmisten todellinen Luoja, puolueeton, kaikkia rakastava: Hän antaa aurinkonsa loistaa niin oikea- kuin väärämielisillekin; taivaallisen Isäni sanomaa minä julistan, Vuorisaarnassa minä esitän Hänen tahtoansa. — Mutta Jeesus puhui myöskin tämän maailman jumalasta, nimittäen sitä saatanaksi ja perkeleeksi, joka on ollut murhaaja alusta asti. Hän sanoi juutalaisten omaksuneen isäkseen tuon murhan hengen. Muutamat henkisesti hereillä olevat, kuten Tolstoi ja Blavatsky, näkivät tuon eron ja ymmärsivät, että kristikunta palvoo jumalanaan "tämän maailman jumalaa" sen sijaan, että sen pitäisi, edustaakseen Jeesus Kristuksen henkeä, omaksua Jumalakseen Jeesuksen taivaallinen Isä. Tällaiseen vaihtoon ei riitä "Herra, Herra" -huuto eikä uusien kirkkojen rakentaminen, vaan vaihdon saa aikaan Jeesus Kristuksen vastaanottaminen O p e t t a j a n a. Tällöin on hyväksyttävä ja omaksuttava Vuorisaarnan käytännöllinen siveys-

oppi, kristinuskoksi on omaksuttava ja sulatettava Vuorisaarnan moraali. Näin tehden palattaisiin takaisin kristinuskon syntyaikoihin.

Tähän voi aikamme kristitty huomauttaa: Mutta sehän olisi taaksepäin menoa. Kehitys on mennyt eteenpäin huimaavasti Jeesuksen päivistä, on rakennettu tuhansittain kirkkoja, pakanalähetys on saavuttanut kauniita tuloksia, kristitty maailma laajenee laajenemistaan. Kristuksen risti on miljoonien ihmisten katseitten kohteena. Sanoihan Jeesus: "Samoin kuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, samoin on Ihmisen Poika ylennettävä."

Tähän voimme vastata uudella kysymyksellä: Tarkoittiko Jeesus Ihmisen Pojan ylentämisellä itsensä ristille ripustamista? Jos tarkoitti, niin hän olisi antanut opetuksen: Teloittakaa minut, tehkää pahaa, suorittakaa murha. Näin opettaen Jumalan Poika olisi puhunut muita opetuksiaan vastaan. Sanoihan hän: Pistä miekkasi tuppeen, joka miekkaan tarttuu, hän siihen hukkuu; siitä teidät tunnetaan minun oppilaikseni, että teillä on keskuudessanne rakkaus... Väärinkäsitys on ilmeinen. Kristikunta ei ole ymmärtänyt, mitä Ihmisen Poika tarkoittaa. Ihmisen erottaa eläimestä järki, joten ihmisen poika on järki. Jeesus tahtoi opettaa: Ylentäkää järki itsessänne. Toisessa yhteydessä hän sanookin: "Olkaa viisaita niinkuin käärmeet..." Käärmettä on käytetty ammoisista ajoista asti viisauden symbolina. Jospa kristityt olisivatkin ylentäneet itsessään ihmisen pojan, ihmisyyden, järjen, viisauden, niin jälleensyntymisoppia ei olisi kirottu eikä karkeata sijaissovitusoppia hyväksytty. Kristinuskona opetettaisiin edelleen taivasten valtakunnan salaisuuksia, jumalallista viisautta eli teosofiaa, Paavalin sanoja käyttääksemme. Ei olisi käyty uskonsotia eikä Jumalan ja Kristuksen nimessä harjoitettu sitä julmuutta, josta historia kertoo.

Historian lehti on nyt kääntynyt. Pekka Ervast on tuonut lopullisen ja täydellistetyn selvyyden Jeesus Kristuksen ongelmaan. Hän selitti, mitä merkitsee Jeesus ja Kristus. Jeesus oli ihminen, joskin esikoinen toisten keskellä, ja hän oli kulkenut pitkälle vanhan liiton vihkimysten tietä. Hän tuli ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan, kuten hebrealaiskirje kuvaa. Hän oli käynyt Sanat Kumaaran koulua. Kristus on kaikkeudentakainen suuri rakkaus, johon koko ilmennyt elämä sisältyy. Kristus on Isän täydellisyysajatus ihmisyydestä. Tuo Kosmillinen Kristus on aina pyrkinyt saamaan ihmisissä muodon, mutta vasta Jeesus Kristuksessa se ensimmäisen kerran täysin onnistui. "Jumala puhui ennen monin tavoin profeettojen kautta", sanoo hebrealaiskirje, tarkoittaen, että kaikki entiset uskonnot, pienemmät

ja suuremmat profeetat ovat voimiensa mukaan yrittäneet Kristusta ilmentää. Vasta Jeesus onnistui täydellisesti. Siksi Jeesus saattoikin sanoa: "Joka tuntee minut, hän tuntee Isän, joka minut lähetti." Hän osasi tuoda ihmiskunnalle täydellisen moraalin, jossa suuren elämän, Isän, tahto ilmenee. — Pekka Ervast ratkaisi opetuksissaan, kirjoissaan ja kirjoituksissaan elämän kaikki pulmat. Se työ merkitsee suurta uskonpuhdistusta, mutta samalla uutta suurta uskontoa, Maailmanuskontoa. Hänen työtään jatkoi ja vei käytäntöön J. R. Hannula ja heidän elämäntyönsä tuloksena on nyt olemassa joukko ihmisiä, jotka osaavat toivottaa onnea ja menestystä Jeesus Kristuksellekin. Todellinen onnentoivotus vuodelle 1964 tarkoittaa onnentoivotusta Jeesus Kristuksen opetuksille ja hänelle itselleen, josta ajanlaskumme tunnustamme alkaneen.

V. L.
Kristosofi
1964: 44—46.

SUHDE ITSEEMME, TOISIIMME JA JUMALAAN

Kirjassaan "Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta V" J. R. Hannula tarkastelee suhdetta itseemme, toisiimme ja Jumalaan tämän nykyisen viidennen juurirodun kannalta. Viides juurirotu ilmentää sekä karmassaan että dharmassaan järjettömyyttä ja järkeä. Järjettömyys purkautuu menneisyyden karmassa ja järkevyys tulee näkyviin dharman eli elämäntehtävän toteuttamisessa. Tämän juurirodun tehtävä on lyhyesti sanoen se, että järjettömyys voitettaisiin ja sen tilalle asettuisi järkevyys. Ja tämä tehtävä kohdistuu itseemme, toisiimme ja Jumalaan.

Suhde itseemme on järjetön silloin, kun ajattelemme ja uskomme, että olemme vain ruumiillisia olentoja, että kaikki meissä liikkuva, yksinpä sielukin, on vain ruumiin toimintojen aikaansaannosta, että todellisinta ihmisessä on vain luuranko, joka sekin aikanaan maatuu mullaksi. Kun tällä tavoin arvostelemme itseämme, niin aikanaan joudumme elämän sfinksin eteen, joka meidät nielee, sillä sfinksi ei ota huomioon meidän uskomuksiamme. Se vain kysyy: Osaatko ratkaista elämäsi arvoituksen? Ellet osaa, niin nielen sinut. Tulee kuolema ja kuolemanjälkeisessä elämässä saamme kokea uskomme seuraukset. Aikanaan synnymme uudelleen, ja jälleen joudumme sfinksin eteen. Yhä vaativampana se kysyy: Joko ymmärrät us-

kosi järjettömyyden? Ellet edes halua ymmärtää, niin nielen sinut jälleen. Jos uskot olevasi niin viisas, ettei kukaan ole sinua viisaampi, on uskosi järjetöntä ja nielen sinut.

Aikanaan ihminen sen verran nöyrtyy, että tunnustaa: Vaikka en itse tiedäkään salaisuuttani, niin ehkä joku voi tietää. Tämän tunnustuksen kuultuaan sfinksin armottomuus lauhtuu. Se näkee, että ensimmäinen järkevyyden kipinä on syttynyt ja tie järjettömyydestä järkevyyteen on avautunut. Ihminen voi, tunnustaessaan, että tietoa ihmisen olemassaolon ongelmaan voi olla ja joku saattaa siitä tietääkin, astua totuudenetsijän tielle ja ryhtyä kysymään neuvoa viisaammilta. Hänestä voi aikanaan tulla Viisauden Mestarin oppilas.

Entä suhde toisiimme järjettömyyden ja järjen eli tietämättömyyden ja tiedon mittapuilla mitattuna? Suhde toisiimme on verrattavissa mm. kalastukseen ja metsästykseen. Samoin kuin kalastaja asettaa syötin, johon kala tietämättömyydessään tarttuu, samoin mekin olemme asettaneet ja yhä asettelemme toisillemme kaikenlaisia syöttejä. Onhan yleinen sanonta esim. vaalisyötti. Siinä luvataan kaikkea hyvää, mutta lupauksia ei täytetä. Syötillä ei tarkoitetakaan "vaalikarjan" parasta, vaan yksinomaan syötinheittäjän etua. Samantapaista "kalastusta" harjoitetaan aivan yleisesti kaupankäynnin yhteydessä, mainostuksessa. Propaganda eri muodoissaan on toinen toisemme kalastusta. Mutta kun "kalastus" ei ota tarpeeksi hyvin onnistuakseen, niin alkaa metsästys. Turvaudutaan pakkovaltaan. Väkevämmän oikeus johtaa lopulta suurelle puimatantereelle, sodan myllerrykseen, jossa kansat puivat toisiaan.

Tällainen elämänmeno on järjettömyyden ja tietämättömyyden aiheuttama. Se on menneisyyden karman purkautumista. Maailman kansojen nykyinen tila kertoo siitä koruttomalla tavallaan. Mutta tämän viidennen juurirodun dharma eli elämäntehtävä on saattaa järki oikeuksiinsa. Sillä kansatkin, koko ihmiskunta, seisoo sfinksin edessä, joka uhkaavana kysyy: Aiotko ratkaista salaisuutesi? Ellet aio ja tahdo, niin nielen sinut täystuhon muodossa.

Muutos järjettömyydestä järkevyyteen alkaa tässäkin mielenmuutoksesta ja tunnustuksesta: Me kaikki ihmiset olemme saman Jumalan luomia. Meillä ei ole oikeutta "kalastaa" ja "metsästää" toisiamme, eikä valmistaa puimatantereita, vaan meidän tulee olla veljiä. Näin tehden sfinksi jälleen vähän lauhtuu ja jää odottamaan. Kukaties järjen ääni pääseekin voitolle. Kansat eivät vielä jaksa syventyä Vuorisaarnan elämänymmärrykseen, mutta järjen tasolla ne ehkä oivaltavat: Ellemme opi elämään sovussa keskenämme, niin meillä ei ole elämisen

oikeutta. Veljeys ratkaisee suhteemme toinen toisiimme järkevällä tavalla.

Kolmanneksi suhteemme Jumalaan tulee muuttua järjettömästä järkeväksi. Tämän virallistuneen kristikunnan suhde Jumalaan on sellainen, että Jumala on persoonallinen olento, mielivaltainen, vieläpä kostava ja oikukas. Hän järjesti mm. oman Poikansa ristiinnaulitsemisen, jotta itse leppyisi. Jumala on se kohde, johon ihminen nostaa katseensa, ja näin ollen ihminen, jopa tietämättäänkin, pyrkii Jumalansa kaltaiseksi. Mutta epäinhimillinen jumalankuva kasvattaa ihmiset kaltaisekseen sen sijaan, että ihmiset uskonnon avulla nousisivat kohti ihmisyyttä. Siksi suhteemme Jumalaan tulee muuttua. Meidän tehtävämme tässä viidennessä juurirodussa on tutkia maailman eri uskontoja ja kysyä, mitä ihmiskunnan viisaimmat Opettajat ovat Jumalasta ymmärtäneet. Näin saamme Jumalasta järkevän käsityksen.

Suhteemme Jumalaan alkaa niinikään muuttua nöyrtymisestä. Olemmehan tässä kristikunnassa ajatelleet, että vain meillä on totuus Jumalasta ja kaikki muu on pakanuutta. Näin uskomme, vaikka emme tiedä Jumalasta mitään, eivät tiedä jumaluusoppineetkaan. Mutta tunnustus: Vaikka emme tiedäkään, niin saattaahan olla uskonnoissa niitä, jotka tietävät, avaa meillekin tiedon portit. Tunnustuksesta alkaa Jumalan etsintä ja sanotaan, että etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan.

V. L.
Kristosofi.
1964: 71—73.

UUSI YHDISTYS

Kristosofista esitelmätyötä Tampereella on jo pitemmän aikaa häirinnyt sopivan huoneen puute. Jokaiseen esitelmään on tosin huone saatu, mutta niitä on jouduttu alituiseen vaihtamaan. Vaihtaminen ei ole eduksi työlle. Useat veljet ovatkin jo vuosia miettineet, miten tilanne saataisiin korjatuksi. Niinpä allekirjoittanutkin esitti viime vuoden veljesjuhlilla, että pitäisi saada oma esitelmähuone Tampereella. Täällä on tiettävästi suurin ryhmämme. Ehkä meidän pitäisi yrittää. Mutta miten?

Elämme sellaisessa maailmassa, että omaisuutta pitää jonkun omistaa. Sellainen omistaja voi olla rekisteröity yhdistys. Olisiko meidän siis perustettava yhdistys nimenomaan Tampereelle aiottua esitelmähuonetta varten? Jyväskylän temppelin, jossa

olemme saaneet pitää kesäkurssejamme vuodesta vuoteen, omistaa rekisteröity kannatusyhdistys.

Ajatus kypsyi teoksi. Tammikuun 23 päivänä pidettiin yhdistyksen perustava kokous. Olimme sorvanneet lakimiehen avustuksella yhdistykselle säännöt, jotka hyväksyttiin. Yhdistyksen nimeksi tuli Kristosofian Kannatusyhdistys, kotipaikka Tampereen kaupunki. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Väinö Lehtonen, sihteeriksi Ingeborg Louesmaa ja rahastonhoitajaksi Ida Myllyoja. Hallituksen muiksi jäseniksi tulivat Klaara Saario, Alma Allinniemi, Martti Mäkinen ja Ilmari Korpela.

Kristosofian Kannatusyhdistyksen sääntöjen 3 § selittää yhdistyksen tarkoituksen. Se kuuluu: "Yhdistyksen tarkoituksena on edistää Kristuksen Vuorisaarnan siveysoppiin nojautuvaa kristosofista toimintaa kotipaikkakunnallaan, lähinnä hankkimalla käyttöönsä sopiva huoneisto ja ottamalla vastaan lahjoituksia ja testamentteja sekä näin kertyneillä varoilla edistää ja tukea kristosofista toimintaa. Tarkoitustaan yhdistys toteuttaa luovuttamalla huoneistoa kristosofisia esitelmätilaisuuksia varten, kristosofista ja teosofista maailmankatsomusta tutkivan opiskeluryhmän käyttöön sekä kristosofisten veljesjuhlien ja kesäkurssien käyttöön."

Kristosofian Kannatusyhdistys on, kuten edelläesitetystä näkyy, palvelija. Se yrittää omalla vaatimattomalla tavallaan edesauttaa kristosofista työtä Tampereella. Mutta samalla se toivoo ja uskoo, että sen pyrkimyksistä olisi vastaisuudessa iloa veljille ympäri Suomen. Usko ja toivo kuiskaavat: Onhan meillä yhteisiä tilaisuuksia, kuten veljesjuhlat... — Unelmia — yritän selittää — toteutumisen tielle asettuu mammona... — Ja kuitenkin — jatkaa usko ja toivo: Toivossa on hyvä elää... Siksi ilmoitammekin Kristosofian Kannatusyhdistys r.y:n rahastonhoitajan Ida Myllyojan osoitteen: Tampere, Santalandent. 7 E 14. Postisiirtotili n:o 133158. Vuosimaksu on vähintäin 5 mk, ainaismaksu 500 mk tai 1 000 mk.

Kristosofian Kannatusyhdistys r.y. ei puutu opittuun, totuttuun ja hyväksi havaittuun kristosofiseen työskentelyymme. Se yrittää ainoastaan palvella asiaa, hankkimalla, jos sen vallassa on, huone tai huoneisto Tampereella kristosofista työtä varten. Aika näyttää, minkälaisten tähtien alla vastasyntynyt yhdistyksemme on. — Rekisteröinti-ilmoitus postitettiin Oikeusministeriöstä 13 päivänä helmikuuta.

V. L.

Kristosofi.
1964: 94—95

tuli nimeksi, kuten Kristosofin maaliskuun numerossa jo esitimme, sille yhdistykselle, jonka tarkoituksena on hankkia työllemme esitelmähuone Tampereella. Tällainen puuha herättää luonnollisesti kristosofian harrastajissa "vaihtelevia tunteita". Olemmehan jo vuosikymmenien aikana tottuneet toimimaan vuokrahuoneissa. Työmme on niissäkin puitteissa mennyt eteenpäin, sillä ne uutterat veljet, joiden kohdalle huoneen hankkiminen on tullut velvoitukseksi, ovat voittaneet vaikeudet, eivätkä he ole vaikeuksiaan valittaneet. Mutta asioita läheltä seuranneita tilanne on kannustanut ajattelemaan. Allekirjoittanut ryhtyi tilannetta pohtimaan jo vuonna 1953, jolloin J. R. Hannula erään kerran huokaisten totesi: "Eihän meillä ole edes omaa huonetta".

Huoneistokysymys on Suomen teosofisessa liikkeessä esiintynyt muutaman kerran jopa vakavanakin ilmiönä. Siksi lienee paikallaan kosketella tätäkin kysymystä, vaikka se ei olekaan henkinen kysymys. Se ei koske itse aatetta, maailmankatsomusta, vaan se koskee aatteen yhteyteen liittyvää käytännöllistä työtä.

Aikakauslehti "Tietäjän" palstoilta ja siis myöskin "Tietäjän Aarteistosta" voi jokainen lukea, että Pekka Ervast rakennutti osaksi omalla kustannuksellaan, osaksi lahjavaroilla ns. "Tuonenkylän Päämajan". Se oli tarkoitettu kodiksi sekä Pekka Ervastille että toisille vakaville teosofisille työntekijöille. Se oli Pekka Ervastin yksityisomaisuutta, mutta koska sitä eräät alkoivat nimittää "Päämajaksi", niin se herätti katkeruutta Teosofisen Seuran jäsenissä. Seura alkoi uskoa sitä omakseen. Seuraus oli, että "Päämajasta", jossa jo pidettiin T. S:n yhteisiä tilaisuuksiakin, ei ollut hyötyä kenellekään. — Tämä oli tietääkseni ensimmäinen "taloyritys" Suomen teosofisessa liikkeessä.

Kokemuksista viisastutaan ja historiasta opitaan. Kun P. E:n työ kävi Teosofisessa Seurassa mahdottomaksi ja hän perusti ns. "Okkultisen Osaston" myötävaikutuksella Ruusu-Risti -Järjestön, niin sen eräässä vuosikokouksessa Jyväskylän veljet puhuivat aikomuksestaan perustaa Jyväskylään temppeli. Eräs heistä mainitsi, että temppeli luovutettaisiin R-R-Järjestölle. Mieleeni painuivat lähtemättömästi Pekka Ervastin sanat: "Ruusu-Risti ei tarvitse omaisuutta. Perustakaa säätiö".

Jyväskylään ei perustettu säätiötä nähtävästi siksi, ettei ollut olemassa omaisuutta, jota säätiö olisi voinut hallita, vaan sinne perustettiin Kannatusyhdistys, joka keräsi varoja ja rakennutti

temppelin. Siinä temppelissä Pekka Ervast piti mm. kesäkursseja vuodesta vuoteen. Eräät vanhat teosofisen hengen läpitunkemat jäsenet tosin arvelivat, että kesäkurssit olivat alkeisopetusahjoja maaseutulaisille ja tarpeettomia niille, jotka saivat aina lämmitellä Pekka Ervastin päivänpaisteessa, mutta P. E. itse arveli toisin. Niinpä hän eräillä kesäkursseilla sanoi: Jospa meitä olisi täällä kolmesataa, niin voisimme auttaa Suomen kansaa. Silloin elettiin ns. taloudellista pulakautta. Vieläpä joutsenlaulussaan "Suuri seikkailu" hän asettaa kansallishaltiamme Väinämöisen Päijänteen pohjoispuolelle.

J. R. Hannula oli mukana sekä Teosofisessa Seurassa että Ruusu-Risti -Järjestössä. Hän oli P. E:n mukana kokenut niiden vaiheet, ottanut oppia kokemuksista ja — tullut varovaiseksi. Pekka Ervastin mukana hän jätti Teosofisen Seuran, vaikka hän oli ollut siinä mukana melkein sen perustamisesta asti, ensin kuin sivusta katsojana, sitten aktiivisena työntekijänä. Hän oli kasvanut kiinni teosofiseen liikkeeseen, joten eroaminen oli samaa kuin irtileikkaaminen, sillä hän rakasti liikettä sen henkisen sanoman tähden. Sen jälkeen J. R. Hannulasta tuli Pekka Ervastin lähin työtoveri R-R -Järjestössä. Sen tunnustuksen P. E. antoi J. R. H:lle jo silloin, kun R-R:n looshitoiminta aloitettiin. Kirjeessään J. R. H:lle P. E. sanoi: "Sinä olet Ritari, Veli."

Aikanaan tuli J. R. Hannula heitetyksi ulos Ruusu-Rististä siitä huolimatta, että hän oli Neuvoston jäsen. Lisäksi noin neljäkymmentä veljeä erotettiin. Erotusmääräykset ovat monistuskoneen tuotetta ja niitä on vielä tallella. Jälleen tapahtui irtileikkaaminen ja sitä seurannut opetus. Se oli opetus myöskin noille neljällekymmenelle irtileikatulle, jotka olivat kasvaneet henkiseen liikkeeseen sen opettaman maailmankatsomuksen ja elämänymmärryksen vuoksi.

J. R. Hannula jatkoi opetustyötään. Hän teki kylvöään suureksi osaksi melkoisen muokkaamattomaan maaperään, mutta maa kasvoi. Muodostui tämä kristosofinen esitelmä- ja ryhmätyö. Kokemuksista oppineena J. R. H ei perustanut järjestöä. Hän oli jo kahdesti kokenut sen, että järjestö voi heittää työntekijänsä ulos. Hän oli kokenut sen, että olipa järjestö luonteeltaan demokraattinen, kuten Teosofinen Seura, tai hierarkinen, kuten Ruusu-Risti -Järjestö, niin kumpainenkaan ei takaa henkisen työntekijän vapautta totella enemmän Jumalaa kuin ihmisiä. — Jyväskylän Kristosofitemppelissä hän piti esitelmiä ja samoin kesäkursseja vuodesta vuoteen. J. R. Hannula oli Jyväskylän Kristosofitemppelin Kannatusyhdistyksen jäsen.

J. R. Hannulan jälkeen olemme mekin saaneet pitää Jyväskylän

temppelissä kesäkurssejamme jatkuvasti. Tämä seikka on kannustanut meitä Tampereellakin.

Joku saattaa kysyä: Miksei J. R. Hannula ryhtynyt tavalla tai toisella hankkimaan huonetta kristosofista työtä varten täällä Tampereella, sillä täällä hän oli henkikirjoitettuna, Tampere oli tavallaan hänen kotikaupunkinsa? — J. R. H. sanoi kerran: "Enhän minä ole pankki." Ajatelkaamme hänen työtään. Hän kiersi kerran kuukaudessa kaupungista kaupunkiin, piti esitelmän joka sunnuntai ja usein arkipäivänä lisäksi. Hän kirjoitti aina kun tilaisuutta oli ja teki henkistä työtään tulevaisuuden ihmiskuntaa varten. Kirjoja häneltä tuli aivan "tukussa" ja kysymys oli niiden painattamisesta, jotta käsikirjoitukset eivät jäisi maailman tuuliin. Se oli a j a n k o h t a i s t a. Siinä puuhassa mammona palveli tavalla, josta vain harvoilla on kylliksi tietoa. Jos tätä joku epäilee, niin annan "ilmaiseksi" hyvän neuvon: Tutkikaa historiaa, se on vielä tutkittavissa, lähellä. Huoneistokysymys oli silloin toisarvoinen seikka tärkeämpien rinnalla.

Entä olisiko huoneiston hankkimiseen muita mahdollisuuksia kuin sitä varten perustettu yhdistys? On ymmärtääkseni ainakin kaksi mahdollisuutta. Ensiksikin: Joku rahakas voisi hankkia huoneen ja luovuttaa sen henkisen työn käyttöön. Toiseksi: Joku yksityinen henkilö lupautuisi ottamaan vastaan lahjoituksia, maksamaan niistä säädetyn veron ja saatuaan tarpeeksi rahaa hankkisi huoneen ja luovuttaisi sen henkisen työn käyttöön. Kummassakin tapauksessa tulisi kaikki vastuu työnnetyksi yhdelle henkilölle ja muut vetäytyisivät vastuusta pois. — Mutta palatkaamme takaisin maan kamaralle: Kumpaistakaan toiminnan muotoa ei ole kukaan ottanut kantaakseen tässä kristosofisessa työssämme. Siis kolmas mahdollisuus oli Kannatusyhdistys ja se on nyt perustettu. Aika näyttää, kykeneekö se ratkaisemaan pulman.

V. L.
Kristosofi.
1964: 124—126.

YKSI ON TEIDÄN MESTARINNE ...

Yllä mainittua lausetta tai niihin sanoihin sisältyvää ajatusta toistivat ensimmäiset kristilliset apostolit. Niihin sanoihin viittasi niinikään Pekka Ervast usein. Niiden sisältö merkitsee: Kristus, maailmoidentakainen ja -sisäinen Jumala, yksin on kaikkien Mestari. "Ei kukaan ole hyvä, vaan yksin Jumala", sanoi

Jeesus. Niinikään J. R. Hannula toisti toistamasta päästyään, että Näkymätön Mestari on tämän kristosofisen työskentelymme ainoa todellinen Johtaja. Kristus, Isä, on se tai hän, johon meidän tulee katseemme kiinnittää. Jospa aina muistaisimme nämä opetukset.

Edellä sanotun johdosta kysymme: Mistä olemme saaneet tietää, että "Yksi on meidän Mestarimme", että Jumala yksin on hyvä, että Kristus, Isän täydellisyyskuva ihmisyydestä, vain on todellinen Mestarimme, että Näkymätön Mestari yksin on työmme todellinen Johtaja? Sen olemme saaneet tietää edellä mainitsemiltamme Opettajilta. Emme ole niitä ajatuksia itse keksineet, emmekä niin ollen voi sivuuttaa näitä Opettajia emmekä erottaa heitä heidän opetuksistaan. He ovat tuoneet Kristuksen, Isän, meidän tajuntamme piiriin, eikä se ole tapahtunut vain ulkonaisesti, sanallisesti ymmärrettävänä selviönä, vaan myöskin se sisäinen Kristus, joka meissä vielä on joko sikiötilassa tai kapalossaan, on heidän avullaan nyt meissä. Pekka Ervastilta saamme tietää, että Kristus tuli Jeesuksen kautta maapallon korkeammaksi minäksi ja samalla mystilliseksi Kristukseksi jokaiseen ihmiseen. J. R. Hannulalta saamme tietää niistä mullistavista tapauksista, jotka seurasivat Isän inkarnoitumista Pekka Ervastissa. Näiden Opettajien opetuksissa on siis viitoitettu tiemme ihmisyyteen.

Kysymme jälleen: Siksikö nämä Opettajat ovat elämänsä eläneet ja opetuksensa opettaneet, että me tietäisimme kaikista näistä asioista ja että Kristussikiö on nyt meissä? Onko meidän nyt nykyaikaisten kristittyjen tavalla ristittävä kätemme ja huokaistava: Minä vaivainen syntinen ihminen, minä heitän syntikuormani teidän kannettavaksenne, jotta minun olisi helpompi saavuttaa taivaallinen onneni? Eipä suinkaan. Jos tunnustamme heidät opettajiksemme, niin meidän tulee kuunnella, mitä he opettavat. Jos kuuntelemme, niin huomaamme, että heidän opetuksensa johtavat suoraan käytännölliseen elämään. He eivät vain opeta puheillaan, vaan heidän elämäntyönsä käytäntö tähtää siihen, että me ihmiset muuttuisimme niin, että elämä maan päällä tulisi paratiisillisemmaksi. Kysymyksessä on heidän opetustensa saattaminen käytännölliseen elämään. Niin tapahtuessa Kristus, Isä, saa valtaa maan päällä. Kristuksen Valkoinen Veljeskunta, työmme näkymätön Johto, saa maan päällä kodin. Niin, tosiaan k o d i n, sillä Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaa. Suuri ihmiskunta ei osaa kuunnella näiden Opettajien opetuksia vielä, vaan kuunteleminen ja kodin rakentaminen kuuluu näiden Opettajien oppilaille.

Entä minkälainen se koti on? Onko se jokin paikka maan päällä? Osaksi se voi olla sitäkin. Syntyihän Jeesus Palestiinassa

ja Pekka Ervast Suomessa, ne ovat paikkoja maapallolla. Pystytettiinhän niinikään "Auringon Kuninkaallisen Neuvoston Temppeli suomalaiselle kummulle". Mutta ennen kaikkea "Yksi on teidän Mestarinne" -koti on rakennettava ihmisen sieluun, sillä siellä Kristus on sikiönä. Ellei ihmissielusta tule seimi, ei Kristuksella ole syntyessään kotia. Sitä kotia meidän tulee rakentaa itsessämme ja se tapahtuu myöskin käytännön tietä. Perin käytännöllisiä neuvoja saamme Pekka Ervastilta, mm. hän puhui näistä Jyväskylän kesäkursseilla 1933. Poimin tähän muutamia muistiinpanoja. P. E. puhui muun muassa näin:

"Toinen asia on se, että eräs jäsenemme on valmis luovuttamaan huvilansa kuten Teosofisen Seuran aikanakin. Olen tässä mukana ja ostan jonkin osakkeen siihen. Ruusu-Risti-Seuran ei pidä omistaa maallisia omaisuuksia muuta kuin rahaa. Omaisuus tuo surua ja murhetta sekä epäsopua. Perustetaan säätiöitä, osakeyhtiöitä ja muuta semmoista. Annan sympatiani tämmöisille hankkeille. — Vielä tahtoisin, että kaikki oppisimme toisiamme rakastamaan. Esitin tämän jo 30 vuotta sitten Ruotsissa; sen ajatuksen, että voisimme ensimmäisten kristittyjen tavoin elää veljellisemmin, meidän kesken ei pitäisi olla puutetta... Mutta tärkeintä on, että meidän tulisi oppia pitämään toisistamme ja oikein huolehtimaan toisistamme. Näin vähän enemmän järjestetyksi pitäisi kaikki saada kuten silloin, kun Jeesus itse vaelsi maan päällä. Silloin hänen eläessään kaikki ajattelivat vain häntä, mutta kun hän läksi pois, piti heidän tulla toistensa kanssa toimeen. Meidän pitäisi oppia sietämään toisiamme, eikä sekään ole mahdollista, ellei ole keskinäistä rakkautta.

"Sitten vielä pitäisi... olla tulevaisuuden tehtävät ja siksi mieleni tekee esittää omalta kannaltani seuraavaa: Jos puhuisin itsestäni, en tahdo tietenkään itseäni ylistää, vaan toivon teidän ymmärtävän, että työni ei ole tuulesta temmattua, joka olisi voinut jäädä historiasta pois... Tällä työllä voi olla merkitystä muillekin kuin meille. Ennustus, että valo tulee Pohjolasta, on rohkaisuksi meille eikä ylpeyden aihe, ei pidä sitä maailmalle huutaa, vaan elää niin, että maailmakin sen huomaa. Ei kynttilä herätä huomiota, jos sanomme sen palavan, ellei se ole sytytetty. Se ennustus on annettu aateveljillemmekin, kaikille teosofeille. Se on semmoinen ennustus, jonka H. P. B. on sanonut teosofiselle maailmalle, jotta saisivat rohkaisua. Olen ajatellut, että elämässäni on tapahtunut jotakin, josta kiitän ennustusta. En vieläkään ajattele, että se on tekemisissä muun kanssa kuin meidän korkean työmme kanssa. Meidän on itse ratkaistava, tapahtuuko se vai ei. Ei se teko ole heitettävä karman tai jumalien

tehtäväksi, vaan se voi jäädä toteutumatta, jos emme itse yritä..."

Näissäkin P. E:n sanoissa puhuu käytäntö: Aate, maailmankatsomus, elämänymmärrys, on annettu sitä varten, että toteuttaisimme sitä käytännössä.

Mutta käytäntö asettaa omat pulmansa, joista ensimmäinen on oma itsemme. Heti elämänymmärryksen alkeellisen selvittelyn perästä nousee kysymys: Rakastatko? "Sitä jaksaa, mitä rakastaa" sanoo J. R. Hannula. Jos rakastaa kristosofiaa, näkymätöntä Mestaria, joka tämän sanoman toi, niin jaksaa sen parissa työskennellä. Työskentely tuo omat vaikeutensa, joista eräs on se, että asetamme näkymättömän Mestarin sijaiseksi kuolevaisen, epätäydellisen ihmisen. Rakkautemme voi kohdistua häneen sokeasti. Myöhemmin saatamme pettyä, kun näemme hänet tavalliseksi ihmiseksi. Pettymys herättää katkeruutta, etsitään pettymykseen syyllistä ja huomataan ehkä liian myöhään, että sokean rakkauden puolesta peistä taitettaessa onkin tullut sekä veljesjoukko että näkymätön Mestari teilatuksi, sillä Opettajamme opettavat, kuten edellä esitimme: Oppikaa tulemaan toistenne kanssa toimeen, sietäkää toisianne. Johdossa on näkymätön Mestari ja me olemme veljiä. Edelleen Pekka Ervast opettaa, kuten edellä esitimme, että kun joudutte taloudellisten puuhien pariin, niin järjestäkää asianne ja toimintanne niin, että olette kaikesta itse vastuussa. Älkää vyöryttäkö vastuuta toisten kannettavaksi, vaan perustakaa säätiöitä, osakeyhtiöitä ja muuta semmoista, siis miten kulloinkin tilanne vaatii. Silloin te jokainen tunnette olevanne niistä vastuussa ja siten pysytte selvillä vesillä ulkonaisissa asioissa aina muistaen, että kaiken ulkoisen toiminnan tulee olla sopusoinnussa sen moraalin kanssa, jota Kristuksen Valkoinen Veljeskunta ja sen siveysoppi, Vuorisaarna, edustaa.

P. E. puhui toisinaan itsestään, tosin sangen varovaisesti, ettei hän puheillaan olisi loukannut kenenkään omanarvon tunnetta. Myös kysymyksessä olevilla kesäkursseilla hän kuitenkin varovaisesti jotakin mainitsi. Lausuma: "Tällä työllä voi olla merkitystä muillekin kuin meille", tarkoittaa kieltämättä Pekka Ervastin omaa työtä, sillä mehän olimme vain kuuntelemassa ja oppimassa. Puhuessaan valon tulevan Pohjolasta, hän aivan kuin arkaillen liittää itsensä tuohon ennustukseen sanomalla: "Olen ajatellut, että elämässäni on tapahtunut jotakin, josta kiitän ennustusta." Mutta sen valon ilmeneminen "voi jäädä toteutumatta, jos emme itse yritä". On siis kysymys henkisestä työstä, johon liittyy elimellisesti Pekka Ervast ihmisenä, Mestarina ja suuren kosmillis-henkisen valon, uuden uskonnon tuojana.

Edellä esitetystä saatamme

ymmärtää, ettemme ratkaise eteen tulevia pulmia toisiimme tuijottamalla, toisiamme arvostelemalla, toistemme vikoja ja puutteita etsimällä. Pulmat ratkaistaan vain muistamalla: Yksi on meidän Mestarimme. Hän on näkymätön, mutta hänen opetuksensa on meillä tallella. Tutkikaamme niitä ja seuratkaamme niitä, sillä me olemme veljiä tai Paavalia toistaaksemme: Jäseniä Kristuksen ruumiissa. Elleivät jäsenet ruumiissa toimi yhteisymmärryksessä, niin ruumis hajoaa. "Tällä työllä on merkitystä muillekin kuin meille", koko ihmiskunnalle. Elämme veitsen terällä: Kumpi voittaa, tämän maailman jumalako vai ihmisyys? Hajoittavat voimat eivät niinkään uhkaa enää ulkoapäin, sillä karma on Kristuksella, vaan hajoittavat voimat pyrkivät nousemaan henkisten liikkeitten sisältä.

V. L.
Kristosofi.
1964: 135—138.

EETTERIRUUMIS

Kristosofisilla veljesjuhlilla 1964 puhuin mm. seuraavaa:

Evankeliumien kertomuksista päätellen apostolien julistus keskittyy sanoihin: Uskokaa, että Jeesus on Kristus, uskokaa, että Jeesus on odotettu Messias. Tuntuu siltä, kuin Jeesus Kristuksen sanoman menestys, alkaneen uskonnon voima ja teho riippuisivat tuosta uskosta. Juudan kansa odotti Messiasta. Se uskoi olevansa Jumalan valittu kansa, jonka keskuuteen oli luvattu lähettää suuri jumalallinen Opettaja. Apostolien julistus keskittyi tuohon odotukseen: Opettaja, Messias, Kristus, on nyt tullut, uskokaa hänen sanomaansa, opetuksiinsa; uskoessanne häneen, otatte hänet opettajaksenne, seuraatte hänen neuvojaan ja näin tehden tämä kansa tulee uuden uskonnon kehdoksi.

Elämme taas uuden uskonnon aamusarastuksessa, joten tulemme kysyneeksi: Riippuuko kristosofian menestys uskosta ja jos riippuu, niin miten usko on ymmärrettävissä?

On muodostunut tavaksi nimittää näitä vuosittain toistuvia veljesjuhliamme ihmisen jonkin prinsiipin nimellä. Tällaista tapaa käyttivät sekä Pekka Ervast että J. R. Hannula. Tänä vuonna vietämme näitä yhteishetkiämme eetteriruumiin merkeissä.

Eetteriruumis on kiinteän ruumiin näkymätön puoli, sen kannattaja, voimaruumis. Se pitää kiinteän ruumiin elävänä. Sitä on nimitetty mm. karmaruumiiksi, sillä siihen sisältyvät ta-

vat, tottumukset ja taipumukset. Se on luonnon antama valinmuotti, jonka mukaan kiinteä ruumis rakentuu. Se on buddhin aineellinen vastaavaisuus ja myös aurisen munan heijastuma aineessa. Siihen sisältyvät tsakrat, voimakeskukset, joita vastaavat kiinteässä ruumiissa eräät hermokimput. Tsakrojen ja kysymyksessä olevien hermokimppujen kautta aurinkovoimat virtaavat kiinteään ruumiiseen. Eetteriruumis on maapallon salaperäisen eetterigallerian, eetterimaailman "asukas", jota maailmaa ja siis myöskin ihmisen eetteriruumista voi totuudenmukaisesti tutkia vain se ihminen, jossa Kristus on syntynyt, kuten Pekka Ervast tilannetta kuvailee.

Entä miten ymmärrämme eetteriruumiin merkitystä kristosofisen työn yhteydessä?

Kristosofisen maailmankatsomuksen ja elämänymmärryksen kiinteä fyysillinen ruumis on tämän sanoman käytännöllinen ilmennys: Opiskelu, esitelmätyö, kirjallisuus, aikakauslehti... lyhyesti sanoen: kristosofinen työ eri muodoissaan. Se on "aineellista", näkyvää ja kuultavaa, se on veljeydessä tapahtuvaa yhteistyötä. Kaiken sen ylläpitäjänä ja kannattajana on kuitenkin jokin salaperäinen tekijä, voima, usko, sillä ilman sitä emme olisi vaivautuneet tulemaan tänne veljesjuhlillekaan. Kaikki työ kristosofian puolesta on ponnistusta, uhrausta, vaivannäköä. Se jäisi tekemättä ilman tuota salaperäistä uskoa, ilman kannattavaa "eetteriruumista", joka pitää kristosofian näkyvän puolen elävänä. Ellemme uskaltaisikaan nimittää sitä uskoksi siinä syvässä merkityksessä, joka P. E:n mukaan herää silloin, kun on saavutettu sopusointu järjen ja tunteen välillä, niin voisimme nimittää sitä vakaumukseksi. Vakaumus voi aikanaan syventyä uskoksi, varsinaiseksi tahdon toiminnaksi.

Vakaumus on yksilön sielun tila. Se merkitsee ainakin sitä, että sydän, tunne, on ottanut suojelukseensa, omakseen kristosofian, jonka myöskin järki suvaitsee, vaikka ei sen yksityiskohtia vielä täysin ymmärtäisikään. Tällainen vakaumus pyrkii ilmenemään teoissa, sillä vakaumus raottaa pään ja sydämen eetterikeskuksia, joiden kautta virtaa ylemmän manaksen ja buddhin voimia. Näin elävöityy veljeyden henki, etsien kanavia ulospäin, yhteistyöhön. Yhteistyö luo uusia keskuksia, työryhmiä. Muodostuu "tsakroja" kristosofiselle työkentälle ja näiden kautta virtaa uusi luonnonvoima sekä työkentälle että maailmaan. Se luonnon voima on aurinkovoimaa siinä merkityksessä, että se virtaa Auringon Kuninkaallisen Neuvoston ja Valkoisen Veljeskunnan kautta maailman valoksi. Koska työryhmät muodostuvat yksilöistä, niin yksilön vakaumus on työryhmän eetteriruumiin alkusolu. Näin ollen vakaumuksen ja uskon voimakkuudesta riippuu kristosofisen työn voimakkuus ja teho.

Vakaumuksen heräämisen saattavat aiheuttaa useammanlaatuiset tekijät. Epätäydellinen ihminen ei aina osaa etsiä totuutta totuuden itsensä vuoksi, vaan etsimistä saattaa värittää jokin itsekäs pyyde. Onhan tunnettua, että psyykkisten kykyjen tavoittelu on näytellyt huomattavaa osaa teosofisessa liikkeessä. Etsijän kannustimena saattaa niinikään olla itsetiedoton kunnian tai vallan halu. Aikanaan tuollaiset sivuvaikuttimet karsiintuvat elämän kiirastulessa ja mikäli etsijä niistä vapautuu, sikäli hänen vakaumuksensa kasvaa, muuttuen lopulta uskoksi. Uskon herääminen on työn takana, se on "ansaittava" tutkimalla ja mietiskelemällä, sekä henkisellä työllä muokattava luonteeksi.

Mutta etsijä ei pysähdy tiellään. Aikanaan hän ymmärtää, ettei uuden uskonnon yhteydessä ole kysymys vain maailmankatsomuksesta, elämänymmärryksestä, vaan myöskin sen julistajasta, sillä eihän elämänymmärrys ole itsestään tullut; sen on joku ilmoittanut. Samoin kuin apostolit tarkoittivat sanoillaan "Jeesus on Kristus", sitä, että Jeesus on Jumalan voideltu, hän on Jumalasta, hän ei puhu itsestään, vaan hän tuo Isän sanomaa, niin samoin nykyajan etsijä tulee kysyneeksi: Onko kristosofia Jumalasta? Oliko Pekka Ervast kokenut Jumalaa siinä syvyydessä kuin Jeesus? Jos Pekka Ervast toi esiin Isän tahdon, niin hän on pätevin Opettaja. Hänen neuvojaan voi turvallisesti seurata, sillä hän osaa neuvoa ihmiselle tien ihmisyyteen. Tämä on vakava kysymys ja sen ratkaisemisessa etsijä tekee viisaasti, jos hän ei luota vain ymmärrykseensä ja tunteisiinsa, vaan yrittää syventyä elämän antamiin käytännöllisiin kokemuksiin. Elämä on viisas koulu, jos sen opetuksia kuuntelee. Se voi silloin tällöin antaa aivan vähäpätöisenkin kokemuksen, mutta jos sitä kokemusta tutkii ja samalla syventyy Pekka Ervastin opetuksiin, niin tulee todenneeksi: P. E. oli näistä minunkin vähäisistä kokemuksistani perillä. Tällainen selviö muodostuu silloin uskon vahvistukseksi. — Salaperäisen "usko"-käsitteen eräs tulkinta on: usko on uskoa Mestareihin. On ihmisiä, Mestareita, jotka tietävät enemmän kuin me.

V. L.
Kristosofi
1964: 169—171.

KRISTOSOFINEN OPISKELUTYÖ

Kristosofisesta elämänymmärryksestä saamme kuulla kaikissa kristosofisissa esitelmissä ja Kristosofi-lehden kirjoituksissa, mutta puhutaanpa kerran kristosofisesta opiskelutyöstä käytännön kannalta.

Kun jollakin paikkakunnalla on useampia kristosofian harrastajia, niin on tullut tavaksi kokoontua yhteiseen opiskelutilaisuuteen kerran viikossa. Tällainen "tapa" on välttämättömyyden sanelema, sillä opiskelutyö muodostaa koko työmme rungon. Olemme saaneet tällaisen "tavan" perintönä Pekka Ervastilta ja J. R. Hannulalta ja tiedämme vuosikymmenien kokemuksesta, että ilman säännöllistä opiskelutyötä kaikki häilyy ilmassa. Opiskelutyön säännöllinen rytmi ja henkinen ponnistus hedelmöittää niin esitelmätyön kuin kaiken muunkin kristosofiseen työskentelyyn sisältyvän.

Jotta opiskelutyö olisi hedelmällistä, sen pitää olla säännöllistä. Siksi kullakin paikkakunnalla sovitaan, minä viikon päivänä ja mihin aikaan kokoonnutaan. Useimmilla paikkakunnilla kokoonnuttaneen kello 19. Tällöin opiskelu myös aloitetaan kello 19, ilman "akateemista" myöhästymistä. Niinikään se lopetetaan kahden tunnin kuluttua, kuitenkin aikaisemmin, ellei keskustelua kristosofiasta riitä sillä kertaa. Keinotekoinen opiskeluajan venyttäminen ei hyödytä.

Viikossa on 168 tuntia, joista siis kaksi tuntia omistetaan kristosofian tutkimiselle, joten 166 tuntia jää jokaisen kristosofin "omaan käyttöön". Tällä tarkoitan sitä, että nuo kaksi tuntia olisi keskitetysti omistettava kristosofian tutkimiselle. Kokoonnutaanpa mihin huoneeseen tai kenen luo tahansa, niin se on kokoontumista temppeliin, jossa kuuluu vain Jumalan ääni. Siksi meitä on opetettu: Jättäkää arkinen elämä ulkopuolelle temppelin. Isää lähestytään hiljaisuudessa ja suuri Mestari sanoi kerran: "Missä kaksi tai kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä". Matt. 18: 20. Mutta siinä on ehto, milloin Mestari voi olla mukana: "Minun nimeeni", siis Mestarin hengessä. Ymmärrämme, että ellemme tee työtämme Mestarin hengessä, työmme on tuuleen puhaltamista. Mestarin henkeen emme voi syventyä muuten kuin kuuntelemalla hänen opetuksiaan, siis syventymällä tutkittavaan kirjaan. Kaikkia muita kirjoja ja kirjoituksia, joita maailman kirjallisuus on tulvillaan, saatamme tutkia kotonamme, mutta opiskelussa syvennymme Mestareitten sanomaan. Tällöin pääsemme Mestarin henkeen ja hän voi valaista ymmärrystämme.

Jos paikkakunnalla on kristo-

sofinen kuoro tai on tilaisuus saada muuta musiikkia, niin opiskelu aloitetaan laululla tai musiikilla. Ellei ole kumpaakaan, niin tyydytään aloittamaan ilman niitä. Opiskelun ohjaaja lukee tai puhuu lyhyen johdannon mietiskelyaiheeseen, esim. Vuorisaarnan johonkin käskyyn, jota mietiskellään jonkin aikaa Kokemus on opettanut, ettei johdanto saisi olla pitkä, vaan keskitetty, jotta mietiskeltäessä löydettäisiin kysymyksessä olevan kohdan ydin. Mietiskely ei ole tyhjää istumista, vaan siinä on tilaisuus harjoittaa joogaa. Ajatusten kokoaminen, keskitys, on niin tärkeätä, että sitä taitoa tarvitaan niin esitelmä- kuin muussakin työssä, eikä sitä taitoa saavuteta ilman harjoittelua. — On kasku alkemistista, jonka luo joku tuli pyytämään tietoja kullanteon salaisuudesta. Alkemisti suostui. Hän antoi vähän punaista pulveria ja käski sekoittamaan sitä sulaan lyijyyn, mutta varoitti, ettei tuona aikana saanut missään tapauksessa ajatella sarvikuonoa. Jonkin ajan kuluttua pulverin saaja palasi alkemistin luo valittaen, että vaikka hän olisi kuinka yrittänyt ponnistaa ajatuksiaan, niin aina vain tuli sarvikuono hänen ajatuksiinsa. Ko. henkilö ei taitanut keskittymisen salaisuutta.

Mietiskelyn jälkeen luetaan kappale kristosofisesta kirjasta, joka on valittu tutkimuskirjaksi. Keskustellaan. Opiskelun ohjaaja ohjaa aihetta, jotta luettu selviäisi. Opiskelun luonne jo sanoo, että siinä syvennytään aiheeseen mietiskellen, joten opiskelussa ei siis ole kysymys "kilpalaulannasta", siitä, että aina jonkun täytyisi olla äänessä. Pääasia on löytää viisaitten opetuksista ne kultajyvät, joita sinne on siroteltu.

Kun opiskeluun tullessamme muistamme tulleemme temppeliin, jossa saa kuulua vain Jumalan ääni ja muistamme, että Jumala, Kristus, on meissä itsessämme, että Kristus meissä puhuu silloin, kun olemme temppelissä, niin mikään persoonallinen huomautteleminen ei kuulu asiaan. Sellainen ei ole Kristuksesta, vaan siitä "toisesta herrasta". Kun annamme Kristusrakkauden pukea pumpuleihin sanamme, niin saamme jälkeenpäin tajuta jotakin oppineemme, saamme leipää taivaista. Se ravinto kasvattaa meissä kuolematonta ruumista.

Opiskelutilaisuuksissa opimme sekä kuuntelemaan että puhumaan. Tavallisesti olemme kyllä erittäin hyviä "puhujia" esim. kahvipöydässä, mutta se ei vielä takaa, että osaisimme puhua henkisistä asioista. Vaikeneminen ja oikea puhuminen ovat sisaruksia: Ellei osaa vaieta, ei osaa puhuakaan. Siksi on opeteltava kulkemaan kultaista keskitietä, niin että kun kuunnellessa ja tutkiessa selviää jotakin arvokasta, niin siitä on puhuttava toisille. Henkinen elämä ei ole itseä varten, vaan se on ihmiskuntaa varten. Oppimalla on tul-

tava opettajaksi, työtä tekemällä taitavaksi työntekijäksi. Vain Kristusta kuuntelemalla voi Kristusta toisissa herättää. Ja opiskelutilaisuuksissa on mahdollisuus kuunnella ja selvästi puhua siitä, mitä on ymmärtänyt. Näin vuodesta vuoteen jatkuva säännöllinen ja keskitetty temppelihenki kasvattaa sekä esitelmöitsijöitä että muita työntekijöitä, toisia nopeammin, toisia hitaammin. Mutta mikään ponnistus ei mene hukkaan. Siksi on hyvä muistaa, että olemme jälleensyntyviä olentoja. Teemme työtä vuosituhansia silmälläpitäen joten kylvö kasvaa jokaisen kohdalla aikanaan. Ihmiskunnan tulevaisuus on henkisten ihmisten. Työntekijöitä on kasvatettava koko ihmiskuntaa varten. Luhistuvan maailman tilalle on luotava uusi ihmiskunta.

Entä mistä saadaan opiskelun ohjaajat? Heidät valitaan. Kevätkauden viimeisessä opiskelutilaisuudessa valitaan syksyllä alkavaa uutta työkautta varten tutkittavaksi aiottu kirja ja opiskelun ohjaaja. Yhteisymmärrys kyllä sanoo, kuka ehkä pätevimmin taitaisi opiskeluja ohjata. Yhdessä tapahtuva valinta ei estä, etteikö entistä opiskelun ohjaajaa voitaisi valita uudelleen.

Tarkastelkaamme vielä henkisen ryhmätyön okkultista taustaa. Tällaisiin havaintoihin antavat mahdollisuuden teosofisen liikkeen eri vaiheet. Ensinnäkin on huomattava, että vaikka elämä kokonaisuudessaan on koulua, niin koulumaisuus tulee voimakkaimpana esiin henkisissä liikkeissä. Se ilmenee siten, että ihminen alkaa voimakkaammin kuin ennen tuntea elämän puhdistavan tulen vaikutusta. Sielun sopukoista nousee pinnalle itsekkyyttä, omahyväisyyttä, kateutta, panettelun halua... joita asianomainen ei uskonut siellä ensinkään olevan. Sanalla sanoen, ihminen joutuu henkisesti pyrkiessään vakavammin puhdistuksen tielle. Mutta sielun pohjalta nousevat heikkoudet sitä varten, että ne voitetaan. Ellei niitä voiteta, niin seuraukset näkyvät jonkin ajan kuluttua ryhmätyön heikentymisenä, jopa henkilöluvun vähentymisenäkin. Tämä on ymmärrettävissä, sillä Kristus ei saa ääntään kuuluville temppelissä, jossa ei ole sopusointua. Eikä työ ole henkistä, ellei siinä ole Kristus mukana, ellei Mestarin ääni saa siellä kuulua. Mutta jos ryhmässä vallitsee sopusointu, jos temppeliin tullaan yksinomaan sitä varten, että saavutettaisiin kiinteämpi suhde totuuteen, niin tulos on myönteinen. Veljeyshengessä tapahtuva totuuden etsiminen, Kristusviisauteen syventyminen luo näkymättömään maailmaan elävän voimapatterin. Se patteri on elävä olento, joka herättelee henkisesti nukkuvia, se tekee työtään, vaikkemme sitä tietäisikään. Siinä patterissa on henkistä voimaa Mestarin käytettäväksi, Hänen, joka parhaiten tietää ihmiskunnan tarpeet ja osaa sitä voimaa käyttää kaikkien onneksi.

Ja lopuksi: Kristosofinen työryhmä on solu Kristuksen Valkoisessa Veljeskunnassa. Se on ensimmäinen porras, jolle astutaan ykseytymisen tiellä. Elämä kulkee nyt ykseyttä kohti, samoin kuin maapallo kulkee kohti kirkastumistaan, ja tämän fyysillisen maailman ensimmäinen totuus, ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa, on saanut käytännöllisen ilmennyksensä henkisessä valiojoukossa.

V. L.
Kristosofi
1964: 232—235.

PEKKA ERVASTIN MUISTOJUHLASSA

24. 5. 1964 puhuin seuraavaan tapaan.

Toisena joulupäivänä v. 1875 syntyi poikalapsi, joka sai nimen Petter Elias ja jonka myöhemmin tunsimme Pekka Ervastin nimellä. Poikalapsi kasvoi toisten lasten tavalla, eikä kukaan huomannut häntä muita lapsia erikoisemmaksi. Tuskin pieni Petter tiesi sitä itsekään. Kun me synnymme tänne, niin meillä on uusi ruumis, jonka olemme saaneet vanhemmiltamme. Tässä suhteessa olemme kaikki saman kohtalon alaisia. Mikäli meissä on sielullisia ja henkisiä eroavaisuuksia, ilmenevät ne huomattavammin vasta myöhemmällä iällä. — Saammekin tästä, sivumennen sanoen, sen opetuksen, ettei meidän pitäisi aliarvioida eikä yliarvioida itseämme, vaan ymmärtää, että jos meistä on apua Valkoisten Voimien työhön, niin elämä näyttää siihen tien ja tavan, jos itse pyrimme henkisesti hereille.

Pekka Ervast kertoo eräästä lapsuutensa kokemuksesta, joka näennäisestä vähäpätöisyydestään ja P. E:n vaatimattomasta kertomistavasta huolimatta paljastaa ainutlaatuisen syvyytensä. Kun P. E. kerran leikki huoneessa toisten lasten kanssa, niin hän tiesi yhtäkkiä olevansa katonrajassa. Sieltä hän katseli lasten leikkiä ja tiesi itse leikkivänsä mukana. Toinen Pekka leikki lattialla ja toinen Pekka katseli sitä katonrajasta. Samalla hän tiesi olevansa myös nuo toiset lapset. Kaikki ihmiset olivat hän. Jotenkin tähän tapaan P. E. kokemustaan kuvailee. P. E. ei tietenkään silloin osannut antaa kokemukselleen mitään arvoa, mutta kertoo siitä kuitenkin meille opiksi. Tuo kokemus avaa meille paljon, jos sitä ymmärrämme.

Pekka Ervast opettaa, että elämässä on kahdenlaiset mysteriot, pienemmät ja suuremmat. Pienemmät mysteriot, joita me

kaikki ihmiset koemme, ovat taivaan ja helvetin, onnen ja kärsimyksen mysteriot. Saamme kokea onnea ja onnettomuutta, nautintoa ja tuskaa, ja nämä kokemukset kasvattavat meissä ihmisyyttä. Mutta on myöskin suuremmat mysteriot, Kristusmysteriot, jotka avautuivat varsinaisesti Jeesus Kristuksen kautta. Niitä voi kokea vain se, joka seuraa Vuorisaarnan opetuksia ja joutuu kosketuksiin Kristuksen kanssa. Suurten mysterioitten kokemukset käsittävät yksilöllisyyden iankaikkisuuden ja minuuden kaikkiallisuuden.

Pekka Ervastin lapsuuden kokemus oli kokemus minuuden kaikkiallisuudesta. Se sisältyi suurempiin mysterioihin. Ja koska hän koki sellaista jo lapsena, niin se oli jälleensyntymismuistia entisissä elämissä koetuista mysterioista. P. E. oli siis jo entisissä elämissään kokenut Kristusta, joten hänen tässä nykyisessä elämässään kokemansa Jordankaste ei ollut hänelle ensimmäinen kosketus Kristukseen. P. E:ssä syntyi maailmaan vanha sielu, jossa Kristus oli läsnä jo syntyessä.

Tällaisten seikkojen ymmärtäminen avaa silmämme näkemään oikeasta näkökulmasta hänen muitakin kertomuksiaan. Näemme, että hänessä syntyi maailmaan suuri sielu, jolla oli kauaskantava ja korkealletähtäävä tehtävä suoritettavanaan.

Katsellessamme P. E:n elämänvaiheita nuorukaisena, ei hän silloinkaan, ulkoapäin katsottuna, eroa muista ihmisistä. Eräs huomattava ominaisuus hänellä kyllä oli, se, että hän aina kysyi, mikä tässä elämässä on totta. Hän ei voinut suoralta kädeltä hyväksyä kirkkojen ja ympäristön tarjoamia opetuksia. Hän arvosteli kaikkea. Mutta tämä ominaisuus ei ole erikoinen, sillä tapaamme muitakin ihmisiä, jotka ovat etsijäluonteita. Joku kuulee esim. jälleensyntymisopista, tutkii sitä ja lopulta omaksuu sellaisen ajattelutavan, että olemme jälleensyntyviä ihmisiä. Tällöin hän heittää entisen elämänkatsomuksensa, mikäli hänellä sellainen on, koska teosofiset opit ovat hänestä järkevämpiä. Mutta usein käy niin, että uudesta elämännäkemyksestä tuleekin lepotyyny, eikä se johda etsijäsielua sen pitemmälle. Tällaiset ihmiset eivät jaksa ponnistaa sen kauemmaksi. Tässä suhteessa Pekka Ervastin tie eroaa tavallisesta etsijäsielusta, sillä hän ei väsynyt etsimiseen. Löydöistään huolimatta hän ei lakannut etsimästä elämän syvintä totuutta, vaan etsi ja kolkutti, kunnes löysi Jumalan. Hän kertoo sisäisistä kamppailuistaan ja ponnisteluistaan, jotka olivat kuin helvettien läpi kulkemista. Maailma näytti pimeältä, mutta lopulta tuli valo. Hän löysi Jumalan. Se kokemus ei ollut mikään "hengellinen", kuten joku ns. uskovainen voisi kuvitella, vaan se oli jopa muodollinenkin ja lisäksi täysin päivätajuinen kokemus. Suuri henkinen

valo, joka oli aurinkoa kirkkaampi, laskeutui häneen, meni hänen selkänsä sisään ja nousi yli pään vaahteran lehden muotoisena. Sen kokemuksensa aikana hän muuttui toiseksi ihmiseksi. P. E. tiesi nyt kokemuksesta, mitä Paavali tarkoitti sanoessaan, että maallinen ruumis kylvetään ja henkinen ruumis herätetään. P. E:n henkinen kokemus oli todellinen ruumiin ylösnouseminen, sillä hänessä oli kasvanut kirkastettu ruumis, joka ei ollut ainoastaan "herra taivaasssa", kuten voitiin sanoa vanhan liiton vihityistä, vaan se oli myös Herra maan päällä, kaikilla elämän tasoilla. Se henkinen ruumis oli kasvanut vähitellen elämän koulussa ja tuli nyt päivätajuisesti tajuttavaksi.

Tuota henkistä kokemustaan Pekka Ervast nimittää sekä uudestisyntymiseksi että Jordanin kasteeksi. Molemmat nimitykset ovat paikallaan. Se oli uudestisyntymä, sillä sehän oli hänelle ensimmäinen ratkaiseva kokemus tässä elämässä. Mutta se oli myöskin Jordanin kaste, sillä samoin kuin Jeesus kasteensa jälkeen sai ryhtyä julistamaan sanomaansa, samoin P. E. sai kasteensa jälkeen panna alkuun teosofisen liikkeen Suomessa. Sen tehtävän ponnahduslauta oli hänen Jordankastekokemuksensa. Näin tulevat ymmärrettäviksi hänen sanansa, että elämme nyt samantapaisessa ajassa kuin muinoin Palestiinassa. Siksi hän puhuikin, että teosofinen liike on Johannes Kastajan tapainen huutavan ääni erämaassa, esivalmistaja uudelle uskonnolle. Se uskonto tuli julistetuksi Pekka Ervastin opetuksissa.

Ajatelkaamme: Uusi uskonto. Kuka voi sellaisen julistaa? Ei kukaan muu kuin ihminen, jossa Jumala on läsnä. Jeesuskin sanoi: Minä ja Isä olemme yhtä, ja hän julisti kristinuskon moraaliopin, Vuorisaarnan. Ja koska puu tunnetaan hedelmistään ja opettaja opetuksistaan, niin mekin tiedämme, etteivät Pekka Ervastin opetukset mene missään suhteessa Jeesuksen eikä toistenkaan uskontojen perustajien opetusten alapuolelle, vaan selventävät ja täydentävät niitä. P. E:n opetus, hänen kirjansa ja kirjoituksensa puhuvat selvääkin selvempää kieltä uudesta uskonnosta, sillä uusi, ennen saavuttamaton sanoma on niissä julistettu. Se ratkaisee elämän kaikki pulmat. P. E:n opetusten syvyys ja selkeys käy ymmärrettäväksi käsittäessämme sen viisauden alkulähdettä, Logosta, Isää. P. E:n aseman ymmärtäminen olisi toivottoman työn takana, ellemme olisi saanut pätevää apua J. R. Hannulalta. P. E. puhui Amerikasta palattuaan, että joku tulee jatkamaan hänen työtään ja viemään sen loppupäätökseen. J. R. Hannula suoritti sen työn vetäen nähtäväksemme P. E:n todellisen olemuksen Logoksen Isä-ryhmän johtajan inkarnaationa. Tämä hänen opetuksensa oli välttämätön, sillä ilman sitä uusi uskonto olisi jäänyt — sen julistamisesta

huolimatta — ilmaan riippumaan. Viisasta julistusta, uskontoa, joka viittaa ihmiskunnalle tien ihmisyyteen, ei ole ennen ollut ilman julistajaa eikä sitä olisi nytkään. Siksi Pekka Ervast oli asetettava sille paikalle, joka hänelle todella kuuluu. Tämän työn teki J. R. Hannula. Hänen avullaan ymmärrämme nykyistä aikaammekin, tuomiokautta. Sota ja väkivalta on tullut tuomituksi Pekka Ervastin tuoman viisauden kautta.

V. L.
Kristosofi.
1964: 263—265.

TYÖKAUDEN AVAUKSEKSI

ehkä voisi nimittää syyskuun 20. päivän tilaisuutta Tampereella, jolloin oli syyskauden ensimmäinen, allekirjoittaneen esitelmä Kristosofian Kannatusyhdistys r.y:n huoneistossa. Kuluvan vuoden kevättalvella perustettu Kristosofian Kannatusyhdistys r.y. osti noin 170 neliömetrin suuruisen huoneiston Tampereen juutalaiselta seurakunnalta. Huoneisto sijaitsee Näsilinnankatu 38:ssa ja siihen sisältyy tilava sali, kolme huonetta ja keittiö sekä ns. palvelijan huone. Saliin mahtuu sata tuolia ja salin jatkona olevaan välihuoneeseen sopii vielä noin neljäkymmentä tuolia. Esitelmäpäivä muodosti yllätyksen, sillä veljiä oli saapunut runsaasti toisilta paikkakunnilta, joten yleisöä oli noin 140 henkeä. Kuoro esitti pitkästä aikaa allekirjoittaneen J. R. Hannulalle aikoinaan kirjoittaman ja Hugo Rahkosen säveltämän kantaatin "Ihmispaimen", säveltäjän johtaessa kuoroa. Esitelmän jälkeen tarjottiin kahvit ja ohjelma jatkui. Tunnelma vaikutti ehjältä ja ainakin allekirjoittaneesta tuntui, kuin olisi jälleen päästy kukonaskel kohti kristosofisen elämänymmärryksen vakiinnuttamista planeetallamme.

V. L.
Kristosofi
1964: 288.

JÄRKI JA SYDÄN

Elämä on monikirjavaista. Eräille se saattaa olla satua, toisille ainaista työtä ja ponnistusta, joillekin vaivalloista taivaltamista vaikeuksien keskellä, nälän ja sairauksien kyllästämää.

Sattumaa, sanovat materialistit; Jumala koettelee syntisiä, sanovat uskonkylläiset kristityt; jokaisella on kohtalonsa, päättelevät islamilaiset; karmaa, sanovat pintapuoliset teosofit... Jokainen selitys tyydyttää muutamia, sillä jokaisessa selityksessä tuntuu olevan hieman järkeä. Elämän tapahtumat ovat sattumaa sille, joka ei pääse irti viiden aistinsa ja älynsä piiristä. Se on Jumalan koettelemusta kristitylle, joka uskoo persoonalliseen, näkymättömään mahtiin, itsevaltiaaseen ja oikukkaaseen Jumalaan, tai se on kohtaloa, epämääräistä ja tuntematonta näkymättömien henkivaltojen työskentelyä sille, joka on tottunut katselemaan elämää vain yhden profeetan silmillä. Niinikään se on karmaa niille teosofeille, jotka katselevat elämää itämaalaisin silmin, nähden vain syyn ja seurauksen päättymättömän ketjun. Jokaisessa näkökannassa tuntuu, kuten sanoimme, olevan hieman järkeä. Elämässä on jotakin, jota voidaan sanoa sattumaksi. Jos keksijä yrittää toteuttaa ideaansa käytännössä, epäonnistuu ja ruhjoutuu, niin sitä voidaan sanoa sattumaksi, sillä ellei hän olisi yrittänyt keksiä, ei hänestä olisi tullut keksintönsä uhria. Jumalan asettamiksi koetuksiksi voimme kohtaloa sanoa — kun emme anna Jumalalle persoonallisen tyrannin leimaa — koska elämä on koulua, jota luonnon järkivoimat ohjaavat. Se on myöskin kohtaloa, sillä olemme tähtivoimien alaisia ja vain harvat ovat voittaneet horoskooppinsa. Karmaoppi antaa kaikkein järkevimmän ja lähinnä totuutta olevan näkemyksen, sillä elämä on todellakin syyn ja seurauksen lain alainen.

Kaikissa noissa näkemyksissä uhkuu kuitenkin jotakin kylmyyttä, jota ei ihmisen sydän hyväksy. Kun puhkeaa sota ja ilmasta kuuluu helvetillinen jyrinä, tykit ja pommit raunioittavat kaupunkeja, kaikkialla palaa, ihmisiä kuolee joukoittain, heitä viedään silvottuina sairaaloihin, jotka täyttyvät, tuska ja valitus kuuluu ylinnä, ja kun meille silloin sanotaan: Sota on karmaa, niin sydämen ääni huutaa yli järkipäätelmien: Se ei ole totta, sillä sanonta "sota on karmaa", on sanottu siinä hengessä, että kansojen menneisyys ehkä vuosituhansien takaa purkautuu nyt tykkien jylinässä. Siten ymmärrettynä sota ei saata olla karmaa, koska kumpikin sodassa oleva osapuoli tappaa toisiaan. Jos kansa joutuu vaikkapa merivyöryn runneltavaksi, tai pyörremyrsky sitä raatelee, niin silloin voidaan puhua karmasta. Sellainen tapahtuu luonnonvoimien taholta, eikä kansa voi vuodattaa kenenkään verta niitä paetessaan. Mutta kun kansat tuhoavat toisiaan, niin se tapahtuu molemminpuolisesta halusta ja murhan himosta. Siitä "leikistä" tulee karmaa siten, että kummankin kansan on tehtävä toisilleen vastaavasti hyvää, ennenkuin tasapaino saavutetaan.

Sota on kyllä karmaa, mutta aivan toisella tavalla. Siinä toimii syyn ja seurauksen laki siten, että sotien valmistelu on syy, jonka seurauksena puhkeaa sota. Ja sotien valmistelua harjoittavat kaikki kansat, puhukootpa rauhan turvaamisesta miten kauniisti tahansa. Sotavarusteluillaan jokainen kansa luo itselleen sellaista karmaa, että leikkisota muuttuu aikanaan todeksi. Eikä varustautuminen yksin ole karman luoja, vaan lisäksi kaikki intoilu menneiden sotamuistojen parissa. Niillä ruokitaan ajattelemattomien ihmisten alkuvaistoja, ne ovat sitä "henkistä" puolustusvalmistelua, jonka mehu juoksee janoavan Moolokin vatsaan virkistämään kilpavarustelua.

Jokainen ihminen joutuu toisinaan hiljaisuuteen ja silloin kysyy sydän: Koska ihmiset heräävät? Onko elämä sisimmältään vain kylmää lakiperäisyyttä? Eikö siinä ole löydettävissä sitä veljeyttä, lämpöä, rakkautta, jota sydän kaipaa? Onhan sama sydän jokaisessa ihmisessä, onhan jokaisessa kipinä ihmisyyttä. Mistä johtuu, ettei tuo ihmisyyden kipinä pääse kapalostaan, jotta se sytyttäisi roihun, joka valaisisi ja lämmittäisi kylmää älykkyyttä.

Jo suuri säälin herra, Buddha, puhui kolmattatuhatta vuotta sitten silmänopista ja sydämen opista. Sielun silmä on äly. Sen näkemys on kyllä johdonmukaista, mutta kylmää. Sen opetus näyttää persoonallisen täydellisyyden ihanteen, mutta jättää toiset tiellä kulkijat tiepuoleen uupumaan. Sydämen oppi, jonka viisaus on heijastuma Aalajasta, Kristuksesta, vie kauaksi, mutta kantaa tielläkulkijat mukanaan. Boodhisattva on suurempi kuin Arhat.

Jeesus vetosi opetuksissaan siihen Kristukseen, jonka hän toi maailmaan ja istutti jokaiseen ihmiseen. Kristus puhuu ihmisen sydämessä ja kun sen ääntä kuuntelee, se nostaa älynkin järjeksi. Silloin järki nojaa sydämeen ja heräävä sääli muuttuu rakkaudeksi. Säälikin kyllä säilyy, mutta se kohdistuu eläimiin. Rakkauden kohde on ihminen. Vanha käsky: Älä tapa, saa uuden sisällön. Se ei ole enää vain hyvä ohje rauhallista yhteiskuntaelämää varten, vaan ensimmäinen askel Kristuksen viitoittamalla tiellä. Sillä Kristus puhuu: et voi tappaa sitä, jota rakastat, et voi tappaa ihmistä, Jumalan kuvaa, joka itsekin olet.

Pekka Ervast puhui taivaallisen Isän tahdosta. Isä tahtoo meidän kasvavan Isän täydellisyyteen. Meissä tulee herätä sekä säälin että rakkauden, sekä järjen että sydämen kykyjen. Ja herättyään ne velvoittavat. Ne velvoittavat ryhtymään työhön ihmisyyden puolesta, työhön uuden, inhimillisemmän ihmiskunnan luomiseksi. Henkisen työn suuntaviivat ovat nyt selvät, selvemmät kuin koskaan ennen. Ne on annettu Pekka Ervas-

tin opetuksissa, joista täydellä syyllä voidaan sanoa: Kaikki elämän pulmat ovat niissä tulleet ratkaistuiksi. Pekka Ervastin uudelleen järjestämä ja selityksillä varustettu Vuorisaarna muodostaa henkisen elämän moraalisen rungon ja hänen muut opetuksensa välttämättömän filosofian ja metafysiikan. Hänen opetuksensa ovat kirkkaan lakisiteisiä, mutta eivät kylmiä. Niissä loistaa järki. Mutta samalla ne ovat täynnä rakkautta ja hyvää tahtoa. Nyt ei kenenkään ole pakko elää pimeydessä, sillä J. R. Hannulan valaisemana ymmärrämme Pekka Ervastin henkisen suuruuden olevan Logoksen suuruutta.

V. L.

Kristosofi.
1964: 295—297.

1965

GRAALIN TARU

Pimeän keskiajan uskonnollisen suvaitsemattomuuden, noitavainojen ja kirkollisen julmuuden keskellä eli usko mystiikkaan. Se pukeutui ylevien, hyvyyttä, jaloutta ja ihmisyyttä herättävien legendojen muotoon. Sellainen legenda on taru Graalista. Siinä kerrotaan, että enkelien lankeemuksen tapahtuessa ylienkeli Lusiferin kruunusta putosi ihmeellisen ihana jalokivi. Se säilyi salaperäisellä tavalla vuosituhansien ajat, kunnes siitä tehtiin malja, jota Jeesus käytti viimeisellä yhteisaterialla. Siihen maljaan Joosef Arimatialainen kokosi verta Jeesuksen haavoista, kun sotamies Longinus puhkaisi ristillä olevan Jeesuksen kyljen. Myöhemmin malja joutui erään ritarikunnan haltuun, Graal-ritarien, jotka sitä säilyttivät ja vartioivat. Tällainen lienee graaltarun ydin, joskin siihen on liitetty toisiakin kauniita kertomuksia.

Graaltarun mystiikka luonnehtii sattuvasti ihmistä, ihmishengen kulkua aineellisuuden kautta, ihmisen kehitystä ja kasvua. Ihmisen henki on kipinä jumalallisesta tulesta. Mutta ihminen ei ole ainoastaan henki, vaan ihmiseen sisältyy myöskin ilmentymisen mahdollisuus. Se "mahdollisuus" on kuin jalokivi Lusiferin kruunusta, sillä Lusifer merkitsee "valon tuoja". Ilmentymisen eli m u o d o n mahdollisuus on kuin jalokivi. Sillä ei ole varsinaista käytännöllistä arvoa. Sillä on alussa vain tunnearvoa. Se on koristus, täydellistyneen muodon ihannekuva, jonka mukaan on luotava täydellistynyt muoto, jolla on käytännöllinen arvo ja joka säilyttää ja jakaa elämän vettä. Siitä pitää kehityksen tietä kulkien,

aineellisuuden haudan kautta taivaltaen valmistaa malja, jota voidaan käyttää Kristusviisauden välineenä. Malja voi ottaa vastaan Kristuselämää ja siitä voidaan jakaa sitä toisille.

Pekka Ervast tähtää opetuksissaan siihen, että henkisillä pyrkimyksillä on arvoa sikäli, mikäli ne toteutuvat käytännöllisessä elämässä. Jos ken kokee esim. vihkimyksiä näkymättömässä maailmassa, niin ne ovat vain vertauskuvia, ennustuksia, jotka kannustavat ihmistä suurempiin ponnistuksiin, jotta ihmisyys saisi hänessä muodon. Tähän tähtää myöskin Graalin taru. Vaikka me ihmiset olemmekin korkeimmassa olemuspuolessamme Valon tuojan, Logoksen, kruunusta irronneita jalokiviä, niin emme tällaisina persoonallisina minuuksina siitä tiedä. Tiedämme vain olevamme kuolevaisia olentoja. Kuolemattomuutemme on meiltä salattu. Kuitenkin kuoleman voittaminen on okkultisin tehtävämme. Viimeisenä vihollisista voitetaan kuolema, sanoo Paavalikin. Kuoleman voittaminen perustuu siihen, opettaa Pekka Ervast, että tuo Valon tuojan kruunusta pudonnut jalokivi, henkinen atomi, aurinen muna kaivaa aineen haudasta esiin aineen salaisuuden, jossa se saa muodon ja voi ilmetä. Aineen salaisuus piilee fyysillisessä ja eetterisessä ruumiissa. Ne ovat kasvaneet enkeleitten myötävaikutuksella kehityksen virrassa sellaisiksi kuin ne nyt ovat. Tällä hetkellä ne vielä ovat kuolevaisen ihmisen muotoina, mutta ihmisen tehtävänä on valmistaa niiden salaisuuksista itselleen kuolematon muoto.

Kun aurinkokuntamme aamun sarastaessa tuon jalokiven heikko heijastuma laskettiin kehityksen virtaan, niin se muodosti silloisen kivikunnan. Kivessä henki nukkui, mutta nukkuessaan se näki unta tulevaisuudesta. Se uneksi maljasta täynnä elämän vettä, kristallinkirkkaasta astiasta, jonka sisältämän veden pintaan kuvastui ikiolevaisen rauha. Nukkuessaan se tajusi vain rauhan, syvän ihmeellisen seesteisyyden, joka heijastui siihen Aalajan ulapoilta. Se rauha oli aineen salaisuus. Vasta Jeesus Kristus osasi pukea sen sanoiksi ja ihmiskehityksen saavuttaneen tajunnan ymmärrykselle sopivaksi: Älä vastusta pahaa. Elämä on muutakin kuin unta. Se on erilaisten voimien temmellyskenttä, siinä paha ja hyvä mittelevät voimiaan. Mutta ihmisenä tehtäväsi on voittaa paha ja valita hyvä, sillä pahaan liittyy kuolema, mutta hyvään elämä. Siksi ole viisas. Älä taistele pahaa vastaan äläkä hyvän puolesta, vaan anna rauhan tulla sieluusi. Kun näin teet ja näin pyrit tekemään, niin rauha tulee. Minuutesi muotopuolesta alkaa muodostua malja, johon Kristus voi kaataa elämän vettä. Alussa tuo muodostuva malja tosin heikosti kuvastaa sisäistä jalokiveäsi, mutta Kristuksen elämän vaikutuksesta se

ajan ollen saa selvemmät piirteet. Sinun minuudellesi kasvaa kuolematon muoto ja aikanaan sinä tiedät kuuluvasi siihen Graal-veljeskuntaan, joka maljaa vartioi. Tiedät osaavasi jakaa siitä maljasta elämän vettä toisillekin ja samalla näet, että janoisiakin on. Kivikunnan uni on sinussa tullut päivätajuiseksi todellisuudeksi ja sinusta on tullut tekijä maailmankaikkeudessa.

Alussa Jumala loi maailman ja hän loi sen toimintaa varten. Ihminen on ihminen vasta sitten, kun hän osaa rakentaa maailmaa Isän tahdon mukaisesti. Rakentaminen on hävittämisen vastakohta, rakentamalla luodaan uutta. Sanotaan, että rakentamisessakin on kaksi tietä: vasemman käden musta tie ja oikean käden valkoinen tie, mutta todellisuudessa on vain valkoinen t i e. Hävittämisen musta tie ei ole tie, vaan tielläkulkijan tieltä suistuminen, haaksirikko. Siksi opetti suuri Mestari: Älä kitke ohdakkeita vehnäpellosta, sillä niin tehden nousee mukana vehnääkin. Älä taistele pahaa vastaan, ettei hyväkin häviäisi. Älä ruhjo "pahoja" veljiäsi olettamasi hyvän puolesta, sillä niin tehden teet heille pahaa ja sinä itse suistut tieltä. Elämässä on suuri jumalallinen Laki, karma, joka toimii niittomiehenä ja osaa jakaa oikeutta, johon sinä et kykene. Se Laki pitää huolen pahasta, pidä sinä huolenasi rakentaa hyvässä, sillä siihen perustuu kuolemattomuus.

Edellä sanotusta näemme, ettei kiveä ole aiheettomasti käytetty kestävän henkisen perustan vertauskuvana. Jeesus julisti Vuorisaarnansa vuorella ja puhui kulmakivestä henkisen elämän yhteydessä. Kuningas Salomo rakensi temppelin Herralle kivestä. Pekka Ervast antaa "Suuressa seikkailussa" erään veljeskunnan istua kivikuutioilla. — Henkinen elämä on työtä ikuisuutta varten, se kestää ajasta aikaan. Siksi se työ kysyy tekijältään vakavuutta ja kestävyyttä, tulee seistä kuin kalliolla, vaikka maailma myllertää ympärillä. Tyyni, vakava, horjumaton kestävyys on ihmisen läksy ja sen kestävyyden takaa kuolemattomuus, kuoleman voittaminen. Mestari on voittanut kuoleman ja hän on Valkoisen Veljeskunnan, Graal-veljeskunnan jäsen. Mutta jokaista ihmistä odottaa mestarius, älkäämme sitä unohtako. Valkoinen Veljeskunta kutsuu jokaista ja tie sinne on viitoitettu: oppilaasta alkaa se tie. Mutta ne, jotka kaipaavat tulla Mestarin oppilaiksi, ovat tilaisuudessa muodostamaan henkisiä työryhmiä, valiojoukkoja. Elämällään ja henkisellä työllään nämä valiojoukot luovat sen aallonmurtajan, johon hyökylaineet sortuvat vahinkoa aikaansaamatta. Heissä se jalokivi alkaa muotoutua Kristushengen vastaanottajaksi, viiden jalokiven kaltaiseksi dia-

deemiksi näkymättömälle otsalle. Sanoohan Ilmestyskirjan Johanneskin tulevaisuutta kuvaillessaan: "Älkää vahingoittako maata, älkääkä merta, älkää myöskään puita, ennenkuin me olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan".

V. L.
Kristosofi.
1965: 8—10.

HISTORIA KERTAUTUU

Pekka Ervastin kirjaa "Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa" tutkittaessa palautui mieleeni kristinuskon syntyajan ja Suomessa julistetun uuden uskonnon syntyajan periaatteellinen yhtäläisyys. Kummassakin esiintyy keskeisenä kysymyksenä uskonperustajan henkisen ja okkultisen aseman ymmärtäminen. Jeesuksen kysyessä, mitä oppilaat arvelivat hänestä, Jeesuksesta, Pietari vastasi: "Sinä olet Kristus...", jolloin Jeesus sanoi: Tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani. (Pietari merkitsee kallio.) Kun Pietari tunnusti Jeesuksen Kristukseksi, niin sen tunnustuksen varaan Jeesus rakensi.

Miettiessämme kristinuskon alkuaikoja voimme todeta — ja sen ovat jo todistaneet Kuolleenmeren kaivauksetkin — että sadukeusten ja fariseusten lisäksi vaikutti Juudan maalla essealaisveljeskunta. Essealaisetkin, kuten muutkin juutalaiset, odottivat Messiaan tuloa. Messiaasta oli erilaisia käsityksiä. Yleensä arveltiin hänen olevan kansan vapauttaja, siis melkoisesti "maailmallinen" olento, mutta essealaiset ymmärsivät hänet henkiseksi opettajaksi. Se tulee esille Johannes Kastajankin kysymyksestä: Oletko sinä Kristus, vai onko meidän odotettava toista? Johannes Kastajan puheiden ja Kuolleenmeren rannoilta löydettyjen kirjoitusten sanankäytön yhtäläisyys kertoo Johanneksen olleen essealaisen. Se, että Jeesus valitsi oppilaitaan sanomalla: "Seuraa minua", osoittaa Jeesuksen ja hänen oppilaittensa olleen ennestään tuttuja. Koska valitut oppilaat jättivät ammattinsa ja seurasivat Jeesusta pelkästä kehotuksesta, todistaa se, että nuo oppilaatkin ymmärsivät Messiasta samoin kuin Johannes Kastaja: henkisenä opettajana. Hekin siis olivat ainakin suurimmaksi osaksi essealaisia.

Kaivauksista löydetyt kirjoitukset vahvistavat sen aavistuksen, että essealaisten pyhät kirjat olivat samojen profeettojen opetuksia, joiden kirjoituksia on Vanhassa Testamentissa. Siis ta-

vanomaisia juutalaisten pyhiä kirjoja. Essealaiset vain olivat tehneet totta profeettojen opetuksista ja siksi he olivat perillä myöskin Messiaan tulon ajankohdasta noin suurin piirtein, joskaan ei tarkalleen. Jeesuksen opetuksen hengestä heillä ei voinut olla tietoa, koska vasta Jeesus sen esitti. Näin ollen ymmärrämme, että Jeesuksen opetukset taivasten valtakunnasta, rakkaudesta, uusista käskyistä, joita hän antoi Mooseksen käskyjen tilalle, olivat oppilaille uutta. Samoin se kristityille kuuluva henki, joka esitetään autuudenjulistuksissa oli alussa vierasta, profeettojen opetusten henkeen soveltumatonta. Oppilaat saivat luopua monista vanhoista käsityksistään tullessaan Jeesuksen oppilaiksi. Jeesuksen opetustyö kesti vain kolmisen vuotta. Oppilaat ehtivät kyllä omaksua Mestarinsa hengen rakkaudesta, anteeksiannosta, kaikesta luopumisesta... He yrittivät käytännöllistää saamiaan opetuksia. Mutta Jeesuksen henkinen ja okkultinen asema jäi pakostakin hämäräksi. Kolmessa vuodessa ei ehditty kaikkeen syventyä. Lieneekö siihen ollut mahdollisuuksiakaan oppilasjoukon kypsymättömyyden vuoksi. Pietarikin kielsi Mestarinsa tiukan tullen ja Juudas petti hänet, koska oli ymmärtänyt Messiaan maallisen vallan kantajaksi. Kuitenkin Pietarilla oli syvä aavistus Mestarinsa henkisestä asemasta, koska hän sanoi: Sinä olet Kristus.

Pistis-Sophia kuitenkin kertoo, että Jeesus opetti oppilaitaan vielä yksitoista vuotta ristiinnaulitsemisen jälkeen. Sanottu kirja kuvailee niitä suuria muutoksia, joita tapahtui näkymättömässä maailmassa, kun Jeesuksessa tullut suurempi valo otti valon pois siihen asti hallinneilta henkivalloilta. Jeesus siis paljasti henkisen ja okkultisen asemansa ratkaisevasti vasta ristiinnaulitsemisen jälkeen. Se tuli siis paljastetuksi ja oppilaat sen ymmärsivät. He kyselivät ja Jeesus vastaili. Näin tuli ratkaisevasti lasketuksi perusta kristinuskolle. Opettaja tunnustettiin ja Opettajan asema Valkoisessa Veljeskunnassa ja Auringon Kuninkaallisessa Neuvostossa tuli tunnetuksi. Oppilaat ymmärsivät, mistä lähteistä Jeesuksen viisaus oli kotoisin, ettei se ollut enkeleiltä kuten profeettojen viisaus, vaan että se oli Isästä, Logoksesta. Siksi Jeesus Kristuksen sanoma oli syvempi kuin profeettojen sanoma, viimeksimainitun ollessa vain valmistusta Jeesuksen tulolle ja sanomalle.

Siirrymme nyt Pekka Ervastin työhön. Siihen sisältyy eri vaiheita ja se sai jatkua vuosikymmeniä. Pekka Ervast syntyi samana vuonna kuin Teosofinen Seura perustettiin. Hänelläkin oli esivalmistaja: teosofinen liike. P. E. sanoo itse, että teosofinen liike, se, jonka H. P. Blavatsky aloitti, on Johannes Kastajan tapainen erämaassa huutavan ääni, joka kaihoten kutsuu: Val

mistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä. P. E. otti itse osaa teosofisen liikkeen työhön Suomessa, sillä hän ei rakentanut mitään tyhjän varaan. Hän kasvatti ihmisiä täällä Suomessa ymmärtämään teosofista maailmankatsomusta ja sen esittämää veljeyshenkeä, jotta suomalaisillakin oli mahdollisuus "valmistaa Herralle tietä". Kukaan muu ei ollut vielä tuonut Blavatskyn teosofiaa Suomeen suomen kielellä, joten P. E:n oli se työ itse suoritettava. Täälläkin elettiin kirkollisessa taikauskossa ja materialistisen tieteen tarjoamissa selityksissä, joten teosofian esittämä veljeysmoraali, filosofia ja metafysiikka oli välttämätön omaksua, ennenkuin P. E:n oma sanoma tuli ymmärrettäväksi. Jälleen pitää paikkansa opetus: Pyhä Henki johtaa Pojan luo ja Poika Isän luo. Teosofinen sanoma edusti totuuden Pyhää Henkeä, joka vanhan liiton uskonnoissa oli korkein ihanne. Ja P. E. opettaa, että Kristuksen luo tullaan vanhojen uskontojen kautta. Ymmärtäessämme syvästi teosofista elämänymmärrystä ja maailmankatsomusta, pääsemme sisälle Jeesus Kristuksen sanomaan, Vuorisaarnaan, siis Pojan luo. Vuorisaarnaa eli Poikaa ymmärtäessämme ja hänen opetuksiaan noudattaessamme tulemme Isän luo eli P. E:n opetusten henkeen. Emme ymmärrä Pekka Ervastia, ellemme ymmärrä Vuorisaarnaa.

Ennustavasti Pekka Ervast kirjoittaa Tietäjässä 1914 s. 466: "Mutta nähkääs: yhtäkaikki olen vain kerjäläinen, joka kuljen ovelta ovelle ja anon rakkautta. Kolme kertaa koputan: päästätkö, päästätkö, päästätkö? ja kun avaat ja tupaasi astun, heitän yltäni kerjäläisen kaavun ja seison edessäsi jumalien lähettiläänä, joka julistan sinulle, mitä jumalat sinulta odottavat." — Kertoessaan myöhemmin vuonna 1918 Tietäjässä (s. 234—35) Logoksen ilmennyksistä Krishnassa, Buddhassa ja Jeesuksessa hän jatkaa kuin oman salaperäisyytensä huntua kohottaen: "Tuleeko täydellisempää, en tiedä. Mahdotonta se ei ole minun käsittääkseni. Sen vain olen ymmärtävinäni, että entiههen Logoksen ilmennys ei tule uudestaan. Buddha ei enää ruumistu, Kristus ei liioin. Molemmat olivat jo täysiä hedelmiä. Sitä vastoin saattaa syntyä ihminen, joka ilmentää jumalan tavalla, jolla hän ei vielä ole ilmennyt. Jumalallisia ja inhimillisiä mahdollisuuksia emme saata rajottaa. Mutta kestääkseen Jeesus Kristuksen edessä semmoisen ihmisen täytyisi olla jotain vielä saavuttamatonta, jotain, josta emme vielä osaa uneksiakaan."

Tosiaan. Kukapa osasi vuonna 1918 uneksiakaan, että P. E. itse oli se, joka ilmensi Jumalan tavalla, jolla hän ei ennen ollut ilmennyt. P. E:n opetukset, moraali ja filosofia kestävät Jeesus Kristuksen edessä. Silloin eivät monetkaan aavistaneet, että P. E:n ensimmäinen koputus:

päästätkö? merkitsi hänen työtään teosofian merkeissä. Ensimmäinen koputuskausi oli jo silloin päättymässä ja toinen koputus kuului, kun teosofit hylkäsivät P. E:n, joka heille oli teosofian valon tuonut, ja Ruusu-Risti -kausi alkoi.

Toisena koputuskautena P. E. laati ohjelman ja työmuodon, joiden puitteissa oli mahdollisuus päästää "kerjäläinen" sisälle ja tuntea hänet jumalien lähettilääksi. Hän kirjoitti kirjan "Kadonnut sana" ja loi sen esittämässä muodossa porrastetun koulun. Koulun ensimmäinen jakso oli vertauskuvallinen. Koska P. E. itse edusti sen koulun korkeinta johtoa, niin oppilaitten kannalta P. E:kin oli vertauskuvallinen johtaja. Se merkitsi, että olipa P. E. todellisuudessa vaikkapa jumalien lähettiläs, niin koulun oppilaille hän oli vain vertauskuva sellaisesta lähettiläästä. Mitäpä muuta hän olisi voinut ollakaan, koska oppilaat eivät häntä muuksi tunteneet. Mutta koulu vertauskuvineen tahtoi kasvattaa oppilaita, jotta he kasvaisivat vertauskuvista todellisuuteen.

Koulun toisen asteen, jos sellainen olisi voitu avata, olisi pitänyt olla todellinen. Se merkitsi Pekka Ervastiin nähden, että oppilaitten olisi pitänyt kasvaa niin, että he olisivat tunteneet hänet todelliseksi johtajaksi. Vertauskuvallisuus ei riittänyt enää siinä vaiheessa. Jos P. E. todellakin oli jumalien lähettiläs, niin koulutus edellytti, että hänet oli tunnettava sellaiseksi. Ainakin jonkun "pietarin" olisi pitänyt tuntea hänet kokemusperäisesti ja selittää tilanne toisille, jotta toistenkin henkinen kasvu olisi saanut oikean suunnan. Siten olisi päästy alkuun todellisuuslinjalla, pois vertauskuvista ja ns. punainen looshi olisi voitu avata. Sellainen "pietari" olikin. Hän oli J. R. Hannula. J. R. H. alkoi puhua P. E:n henkisestä ja okkultisesta asemasta. Alussa hän puhui siitä peitetymmin sekä R-R-aikakauslehden palstoilla että muuallakin ja lopulta, kun oppilaitten tajunta ei alkanut herätä, yhä selvemmin. Mutta hänen puheensa synnytti vastustusta, hälinää ja lopulta katkeruutta. Niinpä todellisuuksien looshi jäi avaamatta ja P. E. sai olla edelleenkin vain vertauskuvallinen.

Joku voisi nyt kysyä: Oliko Pekka Ervast noin kunniankipeä, olisiko hänen turhamaisuuttaan hivellyt se, että joku olisi sanonut hänelle kuin ennen Pietari Jeesukselle: Sinä olet Kristus? Siten voisi ajatella ihminen jolla vielä itsellään on kunniankipu kainalossaan ja joka kätkee turhamaisuutensa tekopyhyyden naamariin. Mutta niin ei ajattele ihminen, joka tekee vakavissaan henkistä työtä tietäen omat heikkoutensa, tajuten edessään olevan kaidan tien ihmisyyteen ja tunnustaessaan, että joku voi olla häntä suurempi. Silloin oli kysymys niin valtavista asioista, ettei vain Suo-

men kansan, vaan koko ihmiskunnan tila oli toisessa vaakakupissa. Elettiin suuren tuomiokauden keskellä ja koettiin uuden uskonnon synnytystuskia. P. E. itse sanoi siitä uskonnosta, ettei sitä julisteta, kuten entiset uskonnot julistettiin, jotakin ihmisryhmää varten, vaan koko ihmiskunnalle. Uskonnon synty vaati nyt kuten Jeesuksenkin päivinä sen kallion, jolle se rakennettiin. Ainakin muutamien oli ratkaisevasti tajuttava, mistä lähteistä oli kotoisin se viisaus, jota uusi uskonto tunnustaa ja julistaa. Oli ymmärrettävä, ettei siis ole kysymys enkeleiltä saadusta viisaudesta, vaan että uuden uskonnon viisauden lähde on Auringon Kuninkaallinen Neuvosto.

Sellainen tunnustus, kun se tapahtuu etsinnän ja totuuden löydön perusteella, merkitsee ensimmäistä vihkimystä: itsetietoisuutta fyysillisessä maailmassa. Ensimmäinen totuus on ihmisten veljeys ja heidän yksey-tensä Jumalassa. Kaikkien ihmisten veljeys, koko ihmiskunnan veljeys. Sen kokemusperäinen tajuaminen ei ole vain älyn asia, ei myöskään hetken tunnehuumasta johtuva tunneailahdus, vaan se kysyy rakkautta. Rakkautta ensinnäkin siihen Mestariin, joka uuden uskonnon julistaa ja rakkautta jumalien lähettiläihin, jotka kantavat ihmiskunnan kuormaa. Mutta sekään ei riitä. Rakkauden täytyy laajentua ihmisveljiin, koko ihmiskuntaan. Sen tulee saada tahto liikkeelle, tahto, joka on Isän tahto ja joka vie tekoihin, työhön Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan sanoman puolesta. Itsetietoisuus fyysillisessä maailmassa merkitsee ihmisen sisäistä kasvua, joten edellä mainitsemamme tunnustus on vakava asia. Se on astumista todellisuuksien maailmaan, oman ja kaikkien ihmisten todellisen elämäntehtävän löytämistä. Vai olisiko ihmisille joku muu elämäntehtävä tärkeämpi kuin elämän oman tahdon toteuttaminen? Sitäkö varten olemme elämään esillekutsutut, että riitelemme, käymme yhä paisuvia sotia, piinaamme toisiamme, hävitämme tätä Jumalan maailmaa, jonka rakentamiseksi emme ole laittaneet kortta ristiin? Siksikö, että raiskaamme älymme, järkemme, sielumme voimat, joita emme ole itse luoneet, jotka olemme saaneet lahjaksi elämältä, käyttämällä niitä fyysillisen helvetin rakentamiseen? Jos näin ajattelemme, elämme vielä ulkonaisessa pimeydessä emmekä näe, että todellisuus on aivan muuta. Todellisuus on siinä, että me kaikki ihmiset olemme yhtä Jumalassa siitä huolimatta, vaikka vähän eroammekin rakenteeltamme toinen toisistamme. Oman henkemme taivaissa on kuitenkin se kaikkiyhdistävä rakkaus ja hyvä tahto, jonka tulee päästä luomaan tästä moninaisuudesta ykseys. Sen ykseyden luominen ei tapahdu omin voimin, ei riuhtomalla sinne tänne omien mielihalujen perässä juoksemal-

la. Siihen tarvitsemme viisaampien apua, sellaista viisautta, jossa paljastuu jumalien suunnitelma. Emme silloin sano ylimalkaisesti "jumalien suunnitelma", jolla voidaan käsittää vaikkapa ihmisasteen alapuolella olevien ilmavallan ruhtinaitten suunnitelmia, vaan tarkoitamme sillä aurinkokuntamme Logoksen ja sen takaisten voimien suunnitelmaa ihmisen olemassaolon tarkoituksesta. Sellaisen viisauden avulla ja turvin osaamme edetä ihmisyydessä ja rakentaa tästä monikirjavaisesta ihmiskunnasta ykseyden. Sellaiseen tehtävään ei riitä mikään alempi viisaus, vaan siinä viisaudessa tulee olla ratkaistuina kaikkien elämän pulmien, ei vain näkyväisen maailman, vaan myöskin näkymättömän maailman pulmien. Sitä viisautta käytännöllistyttämällä osaamme auttaa myöskin niitä enkeleitä ja henkivaltoja, joiden omat suunnitelmat käyvät ristiin Logoksen suunnitelmien kanssa ja jotka omassa harmaassa viisaudessaan innoittavat väkevämmän oikeuteen. Todellinen viisauden lähde on nyt avattu ammennettavaksemme Pekka Ervastin ja J. R. Hannulan opetuksissa. Niissä avautuu tie itsetietoisuuteen fyysillisessä maailmassa. Siihen itsetietoisuuteen on ensiksi päästävä ja siitä sitten edettävä.

Aikanaan kuului kolmas koputus: päästätkö? Sen koputuksen teki Pekka Ervastin puolesta J. R. Hannula. Toteutui se, mistä P. E. puhui viimeisessä julkisessa esitelmässään ja samoissa tilaisuuksissa pitämissään puheissa, että joku tulee jatkamaan hänen työtään ja viemään sen loppupäätökseen. J. R. H:n opetusten avulla tuli Pekka Ervastin henkinen ja okkultinen asema selvitetyksi. Niinikään Pekka Ervast tuli otetuksi vastaan sellaisena todellisena opettajana ja johtajana, joka hän oli henkisesti ja okkultisesti katsoen. Se merkitsee, kuten J. R. H. itse totesi, että todellisuuksien looshi tuli avatuksi tässä elämässä. Sen moraali on P. E:n uudelleenjärjestämä Vuorisaarna. Se on johtotähtemme elämän tiellä. Kun oikaisemme itseämme sen opetuksilla yhteistyössä Vuorisaarnan Mestarin johdolla, kasvaa itsetietoisuutemme fyysillisessä maailmassa ja me kasvamme vastaanottamaan sitä väärentymätöntä Valoa, joka virtaa — sanoisimmeko P. E:n tavalla — Graal-looshista, siitä Temppelistä, joka suomalaisella kummulla on avattu.

V. L.
Kristosofi.
1965: 40—45.

ei uusi korsi voi nousta. Tätä lausetta käytetään vertauskuvana mystillisestä kuolemasta ja henkisestä uudestisyntymästä. Ihminen on koostuma ajallisesta ja ikuisesta, pahasta ja hyvästä, valheesta ja totuuden tavoittelusta. Se kaikki ei ole ikuisuusarvoista. Paha on ajallista. Se on kasvanut ajan mukana ja ollut välttämätöntä ihmisen kasvulle, jotta sen vastakohta, hyvä, tunnettaisiin. Mutta kun astutaan ihmisyyden tielle, on pahasta luovuttava. Valhe, vääryys, epäveljeys, itsekkyys... saa kuolemantuomion, jotta yksin ikuisuusarvoiset ominaisuudet säilyisivät ja edelleen kasvaisivat.

Pinnalta katsottuna yllämainittu lause näyttää sisältävän suuren totuuden: ensin kuolema, sitten elämä, tai toisin sanoen: ensin tapahtuu ajan mukana kasvaneen pahan kuolema, sitten vasta siirrytään ikuiseen elämään Jumalassa. Entä mitä sanoo käytäntö? Näinkö ovat viisaat opettaneet? Kun me ihmiset lähdemme ponnistautumaan kohti ihmisyyttä, niin onko meidän e n s i n pyrittävä pääsemään pahasta ja vasta pahasta päästyämme pyrittävä kasvamaan hyvässä?

Virallistunut kristillisyys palvoo kuolemaa ja on siirtänyt ikuisen elämän ruumiin ylösnousemisen takaiseen kaukaiseen tulevaisuuteen. Se vakuuttaa ihmisen olevan auttamattomasti pahan ja pitää hyvään pyrkimistä tekopyhänä puuhana. Samalla se pyhittää koko ihmiselämän kehdosta hautaan asti kuolemalle. Lapsi kastetaan silmälläpitäen sitä, että hän ylösnousemisen takaisessa elämässään saisi asua autuaasti. Samaa tarkoittavat sakramentit, avioparien vihkimiset, uskonnolliset liturgiat ja lopuksi hautausseremoniat. Niiden tarkoituksena on valmistaa ihmisiä kuolemaa varten. Sellaiset puuhat ovat ihmisten omassa vallassa. Ruumiin ylösnousemisen takaiset tapahtumat, ikuiseen kadotukseen tai ikuiseen autuuteen joutuminen, ovat jo ihmistahdon ulkopuolella. Kristikunta siis vihkii itsensä kuolemalle ja tähän vihkimiseen sisältyvät jopa jäsenluettelot. Niiden myötävaikutuksella kasvatetaan kristitty sotilasikään, jonka jälkeen hänet luovutetaan käytännössä oppimaan kuolemankoneitten käyttöä. Tässä yhteydessä hänelle terotetaan kuoleman välttämättömyyttä mm. vetoamalla isänmaanrakkauteen. Opetetaan, ettei isänmaa ole arvokas, ellei sitä verellä lunasteta.

Tällaisen opetuksen ja siihen liittyvän toiminnan seuraukset näemme silmiemme edessä: kristikunta kylvää ja niittää kuolemaa. Onhan tapana nimittää länsimaista sivistystä kristilliseksi ja liittäähän se histo-

riaansa inkvisitiot, noitavainot, uskonsodat, kaksi suursotaa, juutalaisvainot kaasukammioineen, muutamia esimerkkejä mainitaksemme. Parhaillaan elämme tämän kuolemansivistyksen huipulla, ydinaseistuksen kaikkituhoavan uhan edessä. Varoittava esimerkki. Ei ole samantekevää, asetammeko tavoittelumme kohteeksi kuoleman vaiko elämän.

Palaamme kirjoituksemme otsikkoon ja kysymme: Aiheuttaako siinä esitetyn prosessin kuolema vaiko elämä? Kuoleeko jyvä todellakin, ennenkuin korsi kasvaa?

Jyvässä piilee elämä. Suotuisissa olosuhteissa, sopivan lämmön ja kosteuden vallitessa jyvän piilevä elämä herää. Jyvä paisuu, sen sisällä alkaa kasvu. Näkyvänä se puhkeaa esiin idussa, joka työntyy ulos jyvästä. Itu kasvaa korreksi ja jyvä luovuttaa sille kaiken sillä kertaa ravinnoksi kelpaavan aineensa. Vain vähäinen, tarpeettomin osa jyvästä alkaa lahota. Järjestys on siis: ensin elämä ja sitten vasta kuolema.

Entä pitääkö sama järjestys paikkansa myöskin silloin, kun kysymyksessä on mystillinen kuolema ja uudestisyntyminen hengestä? Miten osaamme mystillisesti kuolla? Vain siten, että viisas opettaja, kuten Jeesus Kristus tai Pekka Ervast, paljastaa meille ikuisen elämän. Ihastumme siihen, pohdimme, tutkimme ja teemme työtä, jotta saisimme selvyyden heidän opetuksistaan. Meille selviää ja alamme ymmärtää, että ihminen on Jumalan kuva, että meissä asuu Jumala ja Jumala on ikuinen elämä. Ikuinen elämä ei ole loputonta aikaa, sillä aika on harhaa. Jumala on aina ollut, hän ei ole aikaan sidottu. Ja koska ikuinen elämä on elävää tietoisuutta Jumalassa, niin ikuinen elämä on aina ollut ja tulee aina olemaan. Me ihmiset vain emme vielä ole päässeet sisälle ikuiseen elämään, mutta ihmisen kasvu oikeaksi ihmiseksi merkitsee ikuiseen elämään sisälleastumista.

Entä tie ikuiseen elämään? Tie on Vuorisaarnan moraaliohjeiden seuraamisessa. Tällä tiellä, Vuorisaarnan tiellä, meissä itsessämme uinuva jumalallinen elämä herää. Sen herättävät "sopivat olosuhteet", sisäinen asennoitumisemme Vuorisaarnan henkeen. "Itu, mi ennen oli kuoreen suljettuna, puhkes esiin..." lauletaan veedoissa. Henkinen ihmisemme alkaa kasvaa. Tällöin sekä ymmärrämme että koemme alempaa luontoamme, sen epäkelpoisuutta ja arvottomuutta. Samalla ymmärrämme Pekka Ervastin opetusta: älä taistele pahaa vastaan itsessäsikään, suuntaa pyrkimyksesi ihmisyyttä kohti ja anna pahan pudota pois. Alkaa mystillinen kuolema. Kiintymys tämän maailman arvoihin heikkenee sitä mukaa kun edistymme ikuisen elämän tajuamisessa. Siis pyrkimys Jumalan löytämiseksi herättää eloon meihin kylvetyn

taivasten valtakunnan siemenen ja kun se alkaa kasvaa kortta, alkaa mystillinen kuolema. Sen seurauksena heikkenee kiintymys "tämän maailman jumalan" tarjoamiin arvoihin. Tällöin emme tuijota kuolemaan, vaan elämään. Ikuinen elämä Jumalassa, ei ole elämää, jonka puolesta pitää kuolla, vaan se on elämää, jonka puolesta tulee elää ja tehdä työtä. Maapallo on astunut kirkastuksen tielle, sekin kulkee nyt kohti ikuista elämää. Se elämä lähestyi Buddhassa ja Jeesuksessa planeettaamme ja ihmiskuntaamme saaden ratkaisevan otteen aineesta Pekka Ervastin Jordankastekokemuksessa. Siksi on planeettammekin joutunut kuoleman pyörteisiin, sillä siitäkin täytyy nyt pudota pois kaiken sen, mikä ei kelpaa taivasten valtakuntaan. Taivasten valtakunta on toteutuva maankin päällä. Mutta samoin kuin ihmisen mystillisellä tiellä, samoin planeettamme kirkastuksen tiellä mystillinen kuolema ja ikuinen elämä kulkevat tavallaan käsikkäin, kunnes elämä Jumalassa voittaa.

V. L.
Kristosofi.
1965: 71—73.

RISTIRIIDAT

Henkisissä liikkeissä esiintyvät ristiriidat voimme jakaa älyllisiin eli maailmankatsomuksellisiin ja moraalisiin ristiriitoihin. Maailmankatsomuksen teosofisessa liikkeessä muodostavat opit jälleensyntymisestä, karmasta, kehityksestä, Logoksesta jne. Moraalin keskus on liikkeen alusta asti ollut ihmisten veljeys. Miten tällaiset seikat saattavat aikaansaada ristiriitoja? Miettikäämme.

Joku liittyy teosofiseen liikkeeseen. Hän liittyy siksi, että on nähnyt ihmisten veljeyden totuudeksi ja opit jälleensyntymisestä, karman laista jne. järkeviksi. Jos hän myöhemmin huomaa jossakin suhteessa pettyneensä esim. veljeyden toteuttamisen suhteen, niin hän jättää liikkeen, koska se ei häntä tyydytä. Samoin hän menettelee, elleivät älylliset opit häntä tyydytä. Tällainen menettely on puolustettavissa, koska ihminen on vapaa etsimään ja löytämään.

Yksityisten etsijöitten syrjäänvetäytyminen ei kuitenkaan ole aiheuttanut niitä ristiriitoja, joita teosofisessa liikkeessä on esiintynyt. Ristiriidat ovat saaneet sellaisen muodon, että on muodostunut kaksi näkökantaa samasta asiasta ja kumpainenkin osapuoli uskoo olevansa oikeassa. Miten tällainen on mah-

dollista? Elämän laki on, että kaikki ihmiset syntyvät maailmaan yhä uudelleen ja että syyn ja seurausten laki ylläpitää elämässä tasapainoa. Voidaanko näistä asioista olla eri mieltä? Entä veljeys? Se perustuu siihen uskoon, että olemme kaikki saman Jumalan lapsia ja siis tasaarvoisia elämän edessä. Voidaanko tästä olla eri mieltä? Jos esim. värilliset rodut tai toinen sukupuoli erotettaisiin muusta ihmiskunnasta, niin silloin erotetuilla täytyisi logiikan mukaan olla toinen alkulähde. Heitä ei tunnustettaisi Jumalan luomiksi. Miten siis on muodostunut erilaisia näkökantoja noin selvistä seikoista, vieläpä sellaisia ristiriitoja, että ne ovat aiheuttaneet teosofisessa liikkeessä lohkoutumia?

Tarkempi tutkiminen näyttää, etteivät ristiriitojen syyt ole niinkään logiikan puutteesta johtuvia, vaan niiden aiheuttajina ovat sympatiat ja antipatiat. Niiden alkusyyt kohdistuvat toisiin ihmisiin. Eräs tekijä on sokea auktoriteettiusko. Uskotaan, että henkinen opettaja on aina oikeassa ja hänellä on hallussaan totuus. Tällainen usko on sympatian sanelema. Jos toinen opettaja puhuu toisin, niin se herättää häntä kohtaan antipatian. Kun joku opettaja on selittänyt, että sota on pyhää ja esim. Englannin maailmanvalta on jumalien suunnittelema, niin sitä opetusta ei ole punnittu veljeyden vaa'alla, vaan on uskottu sellaisenaan, sokeasti. Entä miksi on uskottu? Siksi, että uskojat ovat epäitsenäisiä. He eivät ole vielä osanneet seisoa s i v e e l l i s e s t i omilla jaloillaan, vaan nojautuvat auktoriteettien arvovaltaan.

Edellä sanottu oli historiaan perustuva esimerkki ja sellaisenaan rajatapaus. Mutta henkisissä liikkeissä on havaittavissa sisäisiä kahnauksia ja eripuraisuutta, joilla on hajoittava luonne, mutta joiden ei aina tarvitse merkitä suoranaista lohkoutumista, ainakaan alussa. Niidenkin syyt ovat sympatian ja antipatian sanelemia. Jos ne johtuisivat logiikan puutteesta, niin ne voitaisiin selityksin selvittää. Mutta koska ne johtuvat ihmissielun vioista, niin niihin ei logiikka pysty. — Selvitämme tilanteen lyhyesti näin:

Elämä on suuri koulu, jota kaikki ihmiset käyvät. He oppivat, mitä oppivat. Mutta henkinen liike on tavallaan elämän salakoulu. Se on tarkoitettu totuudenetsijöille kasvatuslaitokseksi. Se asettaa jokaisen henkiseen liikkeeseen kuuluvan puhdistuksen tielle, joka tie on ihmisyyteen johtavan koulun ensimmäinen vaihe. Mitä uutterammin etsijä kolkuttaa totuuden porteille, sitä vakavammin hän kulkee puhdistuksen tietä.

Ihmissielu sisältää paljon sellaista rihkamaa, josta emme ole päivätietoisesti selvillä. Siellä on sekä huonoa että hyvää. Puhdistuksen tiellä nämä molemmat lataukset pyrkivät pinnalle ja ta-

vallista on, että huono nousee ensin voimakkaampana. Se tulee pinnalle voitettavaksi. Jos se pysyisi piilossa, niin se ei olisi voitettavissa. Pinnalle noustessaan se käyttää luonnollisia kanavia. Vatsassa navan kohdalla on hermokimppu. Se on fyysillisessä ruumiissa oleva vastine eetteriruumiin voimapyörteelle. Se voimapyörre on aisti, joka tekee havaintoja toisista ihmisistä. Sen havainnot voivat olla tosia, mutta aivan yhtä suurella syyllä vääriä. Se tsakra on tavallisella ihmisellä puhdistumaton, kirkastumaton. Se voi "katsoa kieroon" ja nähdä enkelin paholaisena. Siksi sen havaintoihin ei ole luottamista. Kun lähestymme toista ihmistä ja meissä herää joko myötämielisyys tai vastenmielisyys häntä kohtaan, niin tulee muistaa, että se havainto saattaa olla virheellinen. Siksi sellainen havainto tulee asettaa veljeyden vaakaan ja punnita sitä sillä. Vuorisaarnan viisi käskyä meidän tulee imeä vereemme niin, että niistä saamme vaa'an ja mittapuut.

Sielun sopukoista nousee esiin myöskin hyvää: taitoja, kykyjä, erilaisia lahjoja, joita emme uskoneet siellä olevankaan. Ne talentit tulee alistaa henkiseen työhön. Siinä nekin kasvavat ja kirkastuvat.

Ristiriidat henkisissä liikkeissä hälvenisivät olemattomiin, jos aina jaksaisimme muistaa, että elämä on suuressa armossaan asettanut meidät puhdistuksen tielle, jotta sitä kulkemalla kasvaisimme arvokkaiksi astumaan sille Tielle, joka johtaa Isän yhteyteen.

V. L.
Kristosofi.
1965: 103—105.

Kristosofian Kannatusyhdistys r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Tampereella omassa huoneistossa Näsilinnankatu 38 maaliskuun 14. päivänä kello 14. Yhdistyksen jäseniä oli saapuvilla 34. Puheenjohtajaksi valittiin Väinö Lehtonen ja sihteeriksi Ingeborg Louesmaa.

Hallituksen sihteerin esittämästä vuosikertomuksesta ilmeni, että yhdistyksen jäsenmäärä oli 131, joista tamperelaisia 51 ja toisilta paikkakunnilta 80. — Kristosofian Kannatusyhdistys r.y. perustettiin kristosofisen työn tukemiseksi paikkakunnalla lähimpänä tavoitteena sopivan huoneiston hankkiminen. Sellainen löytyikin tyydyttämään nykytarpeita. Jäsenmaksuin ja lahjoituksin kertyneillä varoilla ostettiin huoneisto, joka saatettiin kuntoon pääasiassa talkoovoimin. Irtaimisto, josta mainittakoon tuolit (100 kpl.), piano, puhelinosake, vaatenaula-

kot, loistelamppuvalaisimet, puhujankoroke, ikkunaverhoja ym. ym. saatiin lahjoituksina. Paljon on ollut uhrimieltä.

Hallituksen jäsenet ovat entiset: Puheenjohtajana Väinö Lehtonen, sihteerinä Ingeborg Louesmaa ja rahastonhoitajana Ida Myllyoja, muina jäseninä Klaara Saario, Alma Allinniemi, Martti Mäkinen ja Ilmari Korpela.

Syksystä lähtien on huoneistossa pidetty kristosofiset esitelmät, opiskelutilaisuudet ja kuoroharjoitukset, joihin yhdistys on luovuttanut huoneiston ilmaiseksi. Niinikään osa P. E:n Kannatusliiton kirjavarastosta on sijoitettuna isoon etuhuoneeseen vuokratta. Kaksi huonetta ja keittiö ovat vuokrattuina ja niistä saaduilla vuokratuloilla on maksettu yhtiövuokra.

V. L.

Kristosofi.
1965: 125.

RUUMIIN YLÖSNOUSEMUS

Kristikunta viettää pitkäperjantaita ja pääsiäistä Mestarinsa ristinkuoleman ja ylösnousemisen muistojuhlana. Evankeliumit kertovat, että Jeesus meni oppilaineen viettämään pääsiäistä, koska se oli juutalaisten eräs keskeinen muistojuhla ja siinä yhteydessä hänet ristiinnaulittiin. Mutta Jeesus nousi kuolleista ja siinä on kaikille kristityille toivo, että hekin voivat nousta kuolleista viimeisen tuomion koittaessa. Ylösnouseminen tapahtuu kristittyjen uskon mukaan fyysillisessä ruumiissa. Miten se tapahtuu, siitä on erilaisia käsityksiä.

Uskontoja tutkimalla on todettu dogmien muodostuneen väärinymmärretyistä totuuksista. Niinpä tiedetään, ettei kuolema- ja ylösnousemisoppi ole kristillistä alkuperää, vaan se oppi esiintyy toisissakin uskonnoissa. Eräs ruumiin ylösnousemismuoto on jälleensyntyminen, johon viitataan evankeliumeissakin. Jeesukselta kysyttiin, oliko sokeana syntynyt nyt tehnyt itse syntiä, vai johtuiko sokeus hänen vanhemmistaan. Kysymys edellytti, että ihminen, joka s y n t y i s o k e a n a, oli tehnyt syntiä jo ennen syntymistään, siis edellisissä jälleensyntymisissään. Niinikään Jeesus sanoi Johannes Kastajan olleen profeetta Elian jälleensyntymän. Alkukristillisellä ajalla uskottiin siis jälleensyntymiseen ja sitä nimitettiin ruumiin ylösnousemiseksi. Tämä totuus vääristyi uskoksi maahan haudatun ruumiin ylösnousemiseksi ja siihen antoivat aihetta juutalaiset profeetat.

Mutta usko ruumiin ylösnousemiseen kätkee itseensä muitakin alkulähteitä. Sen keskeisin ja kannustavin alkulähde on itse elämän tarkoituksessa. Ihminen on kuolevainen olento. Hänen alkulähteensä kyllä on Jumalasta, joka on kuolematon, mutta ihminen — joka on ajassa syntynyt Jumalan pojan varjo, persoonallisuus, ja joka jälleensyntymien kautta kulkiessaan pyrkii tietoiseksi jumalanpoikuudestaan — on kuolevainen. Aikanaan kuolee fyysillinen ruumis ja kuoleman prosessi jatkuu sielumaailmassa fyysillisen kuoleman jälkeen, kunnes koko persoonallisuus haihtuu. Siksi on aikojen aamusta lähtien, siitä asti kun Valkoinen Veljeskunta perustettiin maapallolle, pyritty siihen, että kuolema voitettaisiin. Siihen pyrittiin entisajan mysterioissa ja niissä voitettiin kuolema sellaisissa puitteissa, kuin silloin oli mahdollista. Mysteriokokelas vaivutettiin pitkän valmistusajan jälkeen kataleptiseen uneen, kuoleman kaltaiseen horrokseen. Hänen sieluruumiinsa erkani ruumiista ja teki kokemuksia näkymättömässä maailmassa. Kolmen vuorokauden kuluttua kokelas herätettiin ja hän toi kokemuksistaan muiston tullessaan. Hän oli tavannut vainajia ja muita näkymättömän maailman olentoja ja tiesi kokemuksesta, että ihminen elää kuoleman jälkeenkin. Tällainen kokemus oli toisenlainen kuoleman ja ylösnousemisen mysterio kuin kuolema ja jälleensyntyminen. Sen tarkoituksena oli kuoleman kokemusperäinen voittaminen.

Gautama Buddha oli ensimmäinen ihminen meidän ihmiskunnastamme, joka voitti kuoleman uudella, edellisestä esimerkistä poikkeavalla tavalla. Hän voitti kuoleman näkymättömässä maailmassa siten, että hän rakensi itselleen siellä kuolemattoman ruumiin. Sitä sanotaan buddhalaisissa piireissä nirmaanakaajaksi. Sen ruumiin avulla korkea Mestarisielu oli kuolematon ja teki työtään näkymättömässä maailmassa ihmiskunnan pelastamiseksi kuoleman vallasta. Sellainen saavutus on korkea ruumiin ylösnouseminen, mutta se jättää tämän näkyväisen maailman ja ihmisen näkyväisen elämän vielä kuoleman valtaan.

Jeesus Kristuksen pyrkimys kuoleman voittamiseksi tähtäsi siihen, että ihmisen fyysillisyyskin pelastuisi kuoleman vallasta. Fyysillinen aine on yhtä jumalallista kuin luonnon näkymättömätkin tasot, mutta se on ollut lunastamaton. Fyysillinen ja eetterinen ruumis ovat luonnon järkivoimien avulla rakennettuja, ne ovat meille lahja luonnolta. Ruumis on Pyhän Hengen temppeli, ainakin se on sellaiseksi rakennettu, mutta se ei toistaiseksi ole omamme. Ja kuitenkin elämä ruumiissa ilmentää rakkauden tavalla, jollaisena se ei voi ilmetä näkymättömissä maailmoissa. Rakkaus on Jumala meissä ja rakkaus tahtoo, että se saisi aina rakastaa. Mutta

kuolema katkaisee kerta toisensa jälkeen rakkaussiteet, se katkaisee ainakin ajallisesti. Rakkaus saisi olla yhtäjaksoinen, ikuisesti elävä kuten Jumalakin, josta se on lähtöisin. Sellainen tila edellyttää kuoleman voittamista fyysillisessä ruumiissa ja siihen tähtäsi Jeesus Kristus. Buddha tietenkin nirmaanakaajassaan sääli ihmiskuntaa, koska se vielä on niin sotainen, alhainen, eläimellinen. Hän jäi aivan kuin huutamaan ihmisille: luopukaa elämän halusta, pelastautukaa. Mutta Kristus, joka Jeesuksessa oli elävä, tiesi elämän tahdon tähtäävän kuolemattoman ruumiin rakentamiseen, kuolevaisen ihmisen lunastamiseen kuoleman vallasta. Pekka Ervast opettaakin, että Jeesus kulki läpi kuoleman porttien tavalla, joka oli ensimmäinen laatuaan ihmiskunnassa. Hän ei kuollut ristillä, vaan virkosi eloon Isän tahdosta. Mutta hän kävi läpi kaikki kuoleman vaiheet ja rakensi itselleen uuden ruumiin, joka on myöskin fyysillisen ainemaailman herra. Siinä kirkastus- eli ylösnousemusruumiissaan Jeesus Kristus on kaikkien elämäntasojen voittaja. Hänen voittonsa oli todellisin ruumiin ylösnousemus.

Ihmiskunnan tila oli kuolemanvoittamiseen ja ruumiin ylösnousemukseen nähden seuraava: Jokainen ihminen on elämänkoulua käyvä sielu. Elämä kasvattaa jokaista ja kun ihminen liittää oman tahtonsa elämän tahtoon sitä totellakseen, niin hän kasvaa ihmisyydessä toisia nopeammin. Mutta hänen täytyy aikanaan kuolla ja aikanaan syntyä uudelleen. Se on jokaiselle ruumiin ylösnouseminen, jälleensyntyminen.

Varsinaisen elämänkoulun lisäksi avattiin ns. egyptiläinen ruumiin ylösnouseminen vihkimyksineen, josta edellä mainitsimme. Sitä harjoitetaan paljon itämailla ja se tie on yhä avoinna. Se oli ja on tarkoitettu harvoja varten. Oppilaaksi pyrkijä etsii hierofantin, opettajan, joka häntä opastaa. Aikanaan hän saa kokea näkymättömässä maailmassa seikkoja, jotka todistavat, että kuolemanjälkeistä elämää on. Se on vanhan liiton mysteriokoulutusta, mutta se ei riitä kuolemattomuuden saavuttamiseen.

Buddhan kahdeksankertaista tietä kulkien avautuu tie ruumiin ylösnousemiseen nirmaanakaajan muodossa, jolloin Buddhan seuraaja voittaa itselleen kuolemattomuuden näkymättömässä maailmassa. Mutta vasta Jeesus Kristuksen kautta ja avulla saavutetaan kuolemattomuus eetteris-fyysillisessä maailmassa. Jeesus Kristuksen avulla se on nyt jokaisen saavutettavissa. On vain saatava Jeesus Kristuksen kirkastetusta ruumiista kuolemattomuuden siemen, kuten P. E. opettaa, ja se saadaan Vuorisaarnan käskyjä noudattamalla.

Mutta edessä on vielä eräs ruumiin ylösnousemismysterio: tämän kemiallis-fyysisen ruumiin

lunastus. Se on vanhin ja täydellisin ruumiimme. Olemme saaneet sen lahjaksi elämältä, sen suhteen olemme vanhemmistamme riippuvaisia.

Elämä yhteiskunnissamme on vielä sillä tasolla, ettei se lakeineen siedä keskuudessaan ihmistä, joka Kristuksen opetuksia seuraten kieltäytyy tappamasta toista ihmistä. Sodasta kieltäytyjä on rikollinen, jopa henkipatto. Häntä pilkataan, piinataan vankilassa, jopa teloitetaankin, ainakin sotien aikoina. Jeesuskin joutui marttyyriksi elämänkatsomuksensa vuoksi. Ei häntä ristiinnaulittu siksi, että hän olisi tehnyt pahaa, vaan siksi, että hän kieltäytyi väkivallasta. Väkivalta tuhosi hänet ja samoin hänen todelliset seuraajansa kautta kristikunnan. Sama tilanne vallitsee yhä, joskin pieniä muutoksia on jo havaittavissa. Jotta fyysillinen ruumis tulisi lunastetuksi, jotta sen pyhyys Pyhän Hengen temppelinä tunnustettaisiin niin, että yhteiskunnassamme olisi juriidinen elämisen oikeus muillakin paitsi murhaajilla, täytyy tapahtua muutoksen ihmiskunnan ulkoisessa elämässä. Entä missä on syntysana tuolle muutokselle, jonka täytyy koskea koko ihmiskuntaa?

Fyysillisen ruumiin saanti on, kuten sanoimme, riippuvainen vanhemmistamme, naisesta ja miehestä. Kahteen sukupuoleen jakautuminen on hatara heijastus elämän kaksinapaisuudesta: hengestä eli monadista ja sen varjosta tai säteilystä, fyysillisestä ruumiista. Naiseen ja mieheen sisältyy yhteiselämän, rakkauden, alkuitu, joka on tarkoitettu kasvamaan niin, että monadin rakkaustahto pääsisi ihmisessä ilmenemään. Kun näin tapahtuu, niin monadi tulee tietoiseksi elävän ihmisen päivätajunnassa. (Jeesuksen jälkeen se tietoisuus jäi päivätajunnan taakse, kuten P. E. opettaa). Silloin voidaan sanoa P. E:n sanoilla: "Taas on Jumala esiintyvä maan päällä". Tällöin murtuu kuoleman valta yhden ihmisen fyysilliseen ruumiiseen nähden niin, ettei häneen koske tämän saatanajohtoisen maailman väkivalta. Siitä voitosta lähtee apu koko ihmiskunnalle, jokaiselle, joka antaa karmansa johdon Kristus-Isälle. Tästä alkaa fyysillisen ruumiin lunastus, lopullinen ruumiin ylösnouseminen. Entä koska tämä ihme tapahtuu?

Vuonna 1928 Pekka Ervast piti esitelmäsarjan, joka myöhemmin julkaistiin nimellä "Jeesus Kristuksen elämänymmärrys". Sivuilla 59—61 hän kertoo Valkoisen Veljeskunnan työstä ihmiskunnan auttamiseksi. Tuo Veljeskunta on pyrkinyt saamaan aikaan muutoksen karman toimintaan: "Tällaista Valkoinen Veljeskunta on koettanut tehdä ja Jeesus Kristuksen suuren saavutuksen ansiosta siihen on tullut jotakin ihmeellistä, tai ei ole oikeastaan vielä tullut, mutta Valkoisessa Veljeskunnassa odotetaan sitä hetkeä, jolloin hyvin

ihmeellinen uusi saavutus, muoto, saadaan aikaan tässä karman toiminnassa. . . . Pyhissä kirjoissa puhutaan Kristuksen toisesta tulemisesta . . .; me saamme nähdä Kristuksen silloin, kun olemme valmiit, henkilökohtaisesti. Mutta siinä on toinenkin merkitys, sillä tämän tulemisen yhteydessä puhutaan evankeliumissa kaikista niistä vaikeuksista, joita on oleva maan päällä, viimeisestä ajasta, aioonin lopusta, tämän nykyisen kulttuurin loppumisesta ja uuden, Vesimies-kulttuurin alkamisesta. Silloin tapahtuu Kristuksen toinen tuleminen. Ja se tarkoittaa, että Kristus silloin tulee, kuinka voisimme sanoa, ottamaan karman ohjakset käsiinsä, niin että hän tahtoo auttaa jokaista ihmistä jälleensyntymismysteerissä."

Pekka Ervast siis sanoo, että Kristuksen toinen tuleminen tapahtuu Vesimies-kulttuurin alkaessa ja että aioonin loppu eli se maailmanloppu, josta evankeliumeissa puhutaan, merkitsee tämän nykyisen kulttuurin loppumista. Hän ei puhu kaukaisesta tulevaisuudesta. Ja vaikka hän puhuu Jeesus Kristuksen suuresta saavutuksesta ja hänen kauttaan tulleesta voitosta, niin hän lisää: ". . . tai ei oikeastaan vielä tullut, mutta Valkoisessa Veljeskunnassa odotetaan sitä hetkeä . . ."

Kirjassaan "Ihmisyyden uskonto" Pekka Ervast perustelee sangen seikkaperäisesti, koska Vesimies-kausi alkaa. Se alkoi v. 1898. Se on myöskin H. P. Blavatskyn kanta Vesimies-kauden alkamisesta. Näin ollen evankeliumein kuvailema maailmanloppu ja Kristuksen toinen tuleminen ovat jo tapahtuneita tosiasioita, joten elämme nyt "maailmanlopuntakaista" aikaa. — Kemiallis-fyysillisen ruumiin ylösnousemus on nyt käynnissä oleva tosiasia, mutta se ei merkitse lahonneen ruumiin haudasta nousemista, vaan sitä, että ihmisen fyysillinen ruumis asetetaan vähitellen siihen asemaan, johon se luonnostaan kuuluu: ruumiin pyhyys tunnustetaan ja taataan. Sitä vaatii uusi sivistys.

Pekka Ervastin omien opetusten ja J. R. Hannulan opastuksella olemmekin ymmärtäneet, että evankeliumein kuvailema Kristuksen toinen tuleminen on nyt tapahtunut historiallisesti. Se tapahtui siinä Jordankastekokemuksessa, jonka P. E. koki 13 päivänä lokakuuta 1896.

V. L.
Kristosofi.
1965: 138—141.

PEKKA ERVASTIA MUISTELLESSA

Toukokuun 22 päivänä tuli kuluneeksi 31 vuotta Pekka Ervastin kuolemasta. Elävänä muistuu mieleeni se helluntai, jolloin vietettiin Ruusu-Risti -seuran neljättätoista vuosikokousta. P. E. oli äskettäin palannut Amerikan matkaltaan ja oli mukana näissä, hänen elämäntaipaleellaan viimeisissä veljesjuhlissa. Ne vietettiin apostoli Paavalin merkeissä. P. E. avasi vuosikokouksen Paavalin nimeen ja myöskin hänen silloisen esitelmänsä aihe käsitteli Paavalia. Sen nimi oli "Teosofinen liike ja apostoli Paavali".

Paavalin yhdistäminen käynnissä olevaan henkiseen työhön oli enteellistä, sillä näin tehden P. E. jätti työnsä jatkamisen Paavalin tehtäväksi. P. E. sanoikin aivan suoraan, että Paavali on mukana tässä työssä. Aikakauslehti Ruusu-Ristin vuoden 1934 sivuilla 180—182 on otteita edellä mainitusta P. E:n viimeisestä esitelmästä ja siinä P. E. lausuu mm. seuraavat sanat: "Teosofinen liike on kotoisin korkeudesta, hengen maailmasta. Missä suhteessa teosofinen liike on kristinuskoon? Jeesus Kristus on tuon mainitsemamme veljeskunnan pää. Ovatko hänen apostolinsa kuolleet? Veljeskunnan jäsenistä ovat useimmat tuntemattomia, eräät tunnettuja. Jos he kerran kuuluvat tuohon veljeskuntaan, merkitsee se, että he yhä elävät. Kaikki nuo ihmeelliset ihmiset yhä elävät. Entä meille jo lapsuudestamme tutut apostolit? Vaikkemme tietäisikään kaikkien vaiheita voimme ainakin tietää jotakin eräistä, etenkin Paavalista. Mitä me tiedämme hänestä? Hän oli diaspora-juutalainen, joka erosi muista apostoleista siinä, että hänen mielestään pakanoillekin oli julistettava uutta sanomaa, vieläpä niin, ettei heidän tarvinnut tulla juutalaisiksi. Pietari ja Jaakob antoivat kannatuksensa Paavalille ja Barnabaalle. — Paavali astui syvällisten kokemustensa jälkeen Mestari-ihmisten joukkoon, niiden, jotka tekevät työtä ihmiskunnan hyväksi. Hän ei tullut samalla tavalla kuolemattomaksi kuin Jeesus Kristus. Hän on syntynyt uudelleen, hänellä on uusi ruumis, mutta hän on kuitenkin sama Paavali. Hän on yhtä innostunut Jeesuksen sanomasta kuin ennenkin... Paavali on mukana tässä työssä. Hän auttaa kaikkia niitä, jotka vilpittömästi tahtovat palvella tätä asiaa... Toivon, että voisitte uskoa niin kuin minä uskon, tietää, niin kuin minä tiedän, että Paavali on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä."

Edellä mainitut lauseet ovat pikakirjoittajan muistiin merkitsemät ja omat muistiinpanoni ovat niiden kanssa yhtäpitävät.

Pekka Ervast puhui siis Paava-

lista elävänä ihmisenä, joka vuonna 1934 eli fyysillisessä ruumiissaan ja oli mukana "tässä työssä, jota me olemme tekemässä". Paavali ei siis ollut mukana jotenkin "hengellisesti", aatteellisesti tai ruumistuneena toisessa valtakunnassa, vaan hän oli mukana täällä Suomessa, sillä Suomi oli Pekka Ervastin työkenttä ja Paavali oli mukana "t ä s s ä t y ö s s ä". Nämä P. E:n sanat sanovat selvääkin selvemmin, että hän antoi työnsä jatkamisen Paavalin tehtäväksi.

Nyt 31 vuotta myöhemmin olemme oikeutetut kysymään, missä oli se uudelleen ruumistunut Paavali, joka eli silloin, kun Pekka Ervast teki henkistä työtään. Pettikö hän P. E:n luottamuksen, hautasiko hän talenttinsa maahan vai ottiko hän P. E:ltä saamansa tehtävän vastaan? Näemmekö ketään ihmistä, joka olisi Pekka Ervastin jälkeen jatkanut sitä uskonpuhdistustyötä, joka P. E:lle oli kaikki kaikessa? P. E. nojautui kaikissa opetuksissaan Vuorisaarnan moraaliin, joten hänen työnsä jatkajankin on nojauduttava Vuorisaarnaan.

J. R. Hannula, joka oli mukana kuuntelemassa edellä mainittua P. E:n esitelmää, täyttää edellä mainitut ehdot. J. R. H. toimi vuodesta 1915 lähtien kiertävänä esitelmöitsijänä ja teosofisten kirjojen myyjänä. Häneltä oli vuoteen 1934 mennessä ilmestynyt useita Vuorisaarnan henkeen nojautuvia kirjoja, joten hänen elämänkatsomuksensa oli P. E:n opetusten mukainen. Jo Pekka Ervastin eläessä hän kirjoitti monen monet uskonpuhdistusta valaisevat kirjoitukset Tietäjään ja Ruusu-Ristiin ja useissa kirjoituksissaan hän viittaa melko selvästi P. E:n erikoisasemaan teosofisten työntekijöiden joukossa. Nämä kirjoitukset Pekka Ervast julkaisi antaen siten J. R. H:n kirjoituksille äänettömän siunauksensa. P. E:n kuoleman jälkeen J. R. H. todellakin jatkoi P. E:n työtä, sillä hän esitti P. E:n siksi suureksi opettajaksi, joka tämä oli. Sen J. R. H. teki vetoamalla P. E:n omiin puheisiin ja todisti P. E:n ainutlaatuisen auktoriteettiuden P. E:n omien kirjojen ja kirjoitusten avulla. Koska puu tunnetaan hedelmistään ja opettaja opetuksistaan, niin J. R. Hannulassa näemme P. E:n henkisen työn jatkajan.

Kaikkina aikoina on elämän arkeen kyllästyneille ihmisille opetettu: Etsikää Jumalaa! Kun löydätte Jumalan, niin saavutatte rauhan. Entä keinot Jumalan löytämiseksi? On opetettu: Tee hyviä tekoja, niin olet Jumalalle otollinen, tai usko niin ja niin, niin saavutat autuuden. Nyt elämme viidennen juurirodun viidennessä alarodussa ja viisaat opettavat: Pelkkien hyvien tekojen motiivina on omanvoiton pyyde ja sokean uskon takaa pilkistää itsekäs autuus. Kumpainenkaan ei vie Jumalan löytämiseen, sillä vanha liitto ei tee ketään täydelliseksi.

Nyt on vedottava järkeen. Jos tahdot auttaa itseäsi tai toista, niin ota järki avuksesi ja ajattele elämän pulmat puhki. Niin tehtyäsi ymmärrät, miksi elät ja mitä sinulta odottaa se Jumala, joka on sinussa itsessäsi. Ymmärrettyäsi sen osaat ottaa jumalien lähettilät oppaiksesi ja ryhtyä heidän opetustensa avulla muokkaamaan itseäsi astiaksi, johon Jumalan valo voi valautua.

Viidennen rodun perusviritys taustanamme osaamme antaa täyden arvon kristosofisten opetusten selkeydelle, jonka avulla nyt ymmärrämme Pekka Ervastin elämäntyötä koko laajuudessaan. Ihmiskunnan levottomuus ja huippuunsa kasvanut sotaisuus samoin kuin ihmissielun ristiriita, sisäinen pahan ja hyvän kamppailu, saavat järkevän selityksen. Selitys sisältyy yhteen sanaan: Tuomiokausi. Se sana merkitsee ratkaisevaa ajankohtaa ihmiskunnan kehitystaipaleella, murroskautta, jolloin kauan hallinnut pahan ja väkivallan mahti on tullut tuomituksi uuden uskonnon sanomassa. Uusi uskonto on korkeudesta tullut vuodatus. Se on jumaluuden syvyydestä kumpuava henkinen tieto, rakkaus ja mahti, se on nyt sekä henkinen voima että sanoiksi puettu viisaus. Siksi siihen on turvallista luottaa, sen sanoman apuun voi palata yhä uudelleen. Se ei koskaan vanhene, ei muutu, ei petä, sillä se seisoo totuuden kalliolla. Kaikki elämän pulmat ovat siinä tulleet ratkaistuiksi. Tällaisen kaikki pulmat ratkaisevan sanoman julistaminen on tullut mahdolliseksi siksi, että elämäntakainen ja -sisäinen Jumaltajunta, joka aikojen aamusta asti on lähestynyt ihmiskuntaa, on nyt saavuttanut ratkaisevan tavoitteensa, päivätajunnan tason.

V. L.

Kristosofi.
1965: 169—171.

FANTASIA PALESTIINASTA

(Ensimmäinen kuvaelma)

(Roomalainen palkkasoturi Longinus puhuu mietteissään).

Longinus: Tuo Jeesus, jota sanotaan Kristukseksi, vaikuttaa ihmeelliseltä, käsittämättömältä. Totisesti hän on profeetta, sillä hänen puheensa käy sydämestä sydämeen. Hän puhuu kuin Johannes, mutta ei kasta ketään. Juutalainen hän on, mutta kuitenkin hän moittii juutalaisia tekopyhyydestä ja ulkokultaisuudesta. Samoin tosin puhuu Johanneskin, mutta Jee-

suksen opetuksissa kuultaa jotakin ylimaallista. Hän puhuu jostakin valtakunnasta, jonka kuningas hän on, mutta se valtakunta ei ole tässä maailmassa, vaan jossakin näkymättömissä. Profeetta vain voi puhua noin. Ja hänen tekonsa. Sairaat paranevat hänen kosketuksestaan ja mykät puhuvat, kun hän käskee heitä puhumaan. — Olisinpa vapaa mies niin kulkisin hänen mukanaan. Mutta tämä keihäs ja kilpi! Olen näiden vanki.

(Tuomas saapuu)

Tuomas: Kas Longinus, veljeni. Tapasinpa sinut vielä saadakseni kiittää sinua. Miten suuressa kiitollisuuden velassa olenkaan, kun pelastit minut rosvojen käsistä. Olkoon rauha kanssasi.

Longinus: Rauha itsellesikin, Tuomas. — Velvollisuuteni sotilaana on puolustaa apua tarvitsevaa. Tein vain velvollisuuteni.

Tuomas: Kiitokseni kuitenkin vielä. Mutta miksi näytät murheelliselta? Voisinko tehdä jonkin vastapalveluksen?

Longinus: Murheeni syytä ei voi kukaan poistaa, se asuu syvällä sielussani, sen syy ei ole ulkonaista.

Tuomas: Etkö pidä sotilasammatistasi?

Longinus: En tosin pidä siitäkään, mutta ammattini ei minua ainakaan tällä hetkellä sureta, vaan elämäni tarkoituksettomuus. Sotilas olen oikukkaan kohtaloni takia.

Tuomas: Haluaisitko kertoa elämäntarinasi minulle?

Longinus: Yritän. Ehkä tosiaankin osaisit valaista ymmärrystäni.

Tuomas: Koetan ymmärtää sinua.

Longinus: Siispä kuuntele. — Olen roomalaisen ylimystöperheen lapsi, isäni oli ruhtinaallista sukua. Sain hyvän kasvatuksen ja pätevien opettajien johdolla tutustuin mm. muutamiin uskonnollisiin ja aatteellisiin virtauksiin. Juutalaistenkaan uskonto ei jäänyt minulle vieraaksi. Saavutettuani miehuusiän kuolivat vanhempani. Perinnönjaossa onni ei ollut puolellani, joten toimeentuloni näytti epävarmalta. Sainpa kokea suoranaista kurjuuttakin.

Nuoruudesta asti minua vaivasi tuskallisena kysymyksenä sekä oman elämäni että koko olemassaolon tarkoitus. Yritin löytää siihen vastausta niistä uskonnoista, joiden ääriviivoja hieman tunsin. Opettajani pitivät tällaista luonteenominaisuuttani arveluttavana ja neuvoivat turvautumaan tarjolla oleviin huvituksiin. Seurasin heidän neuvojaan, mutta sisäinen poltteeni ei sammunut. Tunsin itseni perin irralliseksi.

Vaikeuksieni keskellä näin eräänä yönä kummallisen unen. Uneksin olevani vieraalla maalla keltaisiin puettujen munkkien ympäröimänä. Pyysin päästä heidän joukkoonsa, mutta sain kielteisen vastauksen, koska kannoin

keihästä kuten nytkin kannan. Eräs munkeista sanoi: "Sinun tiesi johtaa Palestiinaan." Heräsin, mutta sieluni kylpi autuuden virroissa. Uneni sisältö ja sen vaikutus ei jättänyt minua rauhaan, mietin sitä kauan. Yritin kaikkia keinoja päästäkseni Palestiinaan, mutta kaikki mahdollisuuteni olivat tukossa. Viimein otin pestin palkkasoturiksi.

Tuomas: Onko Palestiina antanut sinulle mitä kaipasit?

Longinus: Ei ainakaan vielä, aavistuksia kyllä. Olen tavannut Johanneksen, joka saarnaa parannuksesta ja kastaa, olen kuunnellut Stefanuksen puheita synagoogissa, olen kuunnellut myös Jeesusta, jota sanotaan Kristukseksi, mutta kaikki mitä olen heidän opetuksistaan ymmärtänyt, on järjestämättömänä tajunnassani.

Tuomas: Minäkin tunnen Johanneksen ja Jeesuksen.

Longinus: Niinkö! Silloin tapaamisemme olikin oivallinen sattuma. Sanohan, pidätkö Johannesta ja Jeesusta profeettoina?

Tuomas: Varmasti he ovat profeettoja, tiedän heistä paljonkin. — Mutta sanohan, Longinus, mitä arvelet fariseuksista ja sadukeuksista, heidän opeistaan ja elämästään?

Longinus: Niin, katsopa Tuomas, sadukeukset ovat ymmärtääkseni kyllä rehellisiä ihmisiä, mutta heidän maailmankuvansa on perin aineellinen. Hehän eivät usko kuolemanjälkeiseen elämään eivätkä ylösnousemiseen, kuten fariseukset uskovat. Fariseukset ainakin näyttävät pitävän ankarasti kiinni Mooseksen opetuksista, mutta heidänkin elämänsä on enimmäkseen ulkonaista hurskastelua. Siitä puuttuu se sisäinen nöyryys, jonka ymmärrän sisältyvän ihmisen ja Jumalan välisiin suhteisiin. Heidän uskonsa ylösnousemukseen on käsittääkseni vääristynyt muunnos Buddhan oppiin sisältyvästä jälleensyntymisestä. Järkeni sanoo, ettei kuollut ruumis voi nousta ylös, kuten fariseukset opettavat, mutta sielu voisi kyllä syntyä uudelleen lapsena maiseen elämään, kuten buddhalaiset väittävät.

Tuomas: Myöskin Jeesus opettaa jälleensyntymisestä. Hän sanoo profeetta Eliaan jälleensyntyneen Johannes Kastajana. — Ajattelehan, Longinus, kertomaasi unta. Jospa se olisikin osaksi jälleensyntymismuistia? Ehkä olet edellisessä elämässäsi pyrkinyt buddhalaiseen munkkikuntaan, mutta siihen ei oteta sotilaita. Ehkä löydät Palestiinassa Buddhaakin suuremman valon?

Longinus: Tuollaista olen kyllä aavistellut. — Mutta Johannes ja Jeesus? Mikäli oikein ymmärrän, he eivät ole sadukeuksia eivätkä fariseuksia, ainakin Jeesus moittii kumpaisiakin. — Olen hieman tutustunut myös profeettakouluihin, mutta

en ole tavannut heillä selvää jälleensyntymisoppia.

Tuomas: Kas, tuolta tulee Jaakob, Jeesuksen veli. Hän on pätevämpi kuin minä selittelemään tällaisia kysymyksiä.

(Jaakob saapuu).

Tuomas: Rauha kanssasi, Jaakob. Tämä sotamies Longinus haluaisi tietoja veljestäsi Jeesuksesta. Longinus on rauhan mies ja pelastajani, voit puhua hänelle vapaasti.

Jaakob: Rauha teille, veljeni.

Tuomas: Longinus tunnustaa Johanneksen ja Jeesuksen profeetoiksi, tuntee fariseusten ja sadukeusten opetuksia, mutta hän haluaisi tietää Jeesuksen profeetallisuuden lähteet. Selitä sinä. Longinus ei saata Jeesusta vaaraan.

Jaakob: Oletko kuullut essealaisista, Longinus? Oletko pannut merkille Johanneksen ja Jeesuksen lauseitten samankaltaisuuden?

Longinus: Essealaisista? En ole kuullut.

Jaakob: Essealaiset muodostavat juutalaisuudessa kolmannen uskonsuunnan sadukeusten ja fariseusten lisäksi. Mutta essealaiset työskentelevät hiljaisuudessa ja elävät puhdasta ja vaatimatonta elämää. Johannes ja Jeesus ovat essealaisia.

Longinus: Siksikö Jeesus tuntee jälleensyntymisenkin oikean taustan, koska Tuomas kertoi Jeesuksen nimittäneen Johannesta Elian jälleensyntymäksi?

Jaakob: Siksipä juuri. Mutta Jeesus on paljon enemmän kuin essealainen. Hän on suurin profeetoista.

Longinus: Olen kuunnellut Jeesuksen opetuksia ja tunnustan hänet viisaaksi opettajaksi. Hän puhuu rakkaudesta ja taivasten valtakunnasta, joka on tullut lähelle.

Tuomas: Niin. Juutalaisille on saapunut pelastus. Tämä Jumalan valittu kansa on todellakin etuoikeutetussa asemassa.

Longinus: Onko pelastus tullut yksin juutalaisille? Nuhteleehan Jeesus nimenomaan juutalaisia käyttäen heistä usein sangen ankaraa kieltä. Käsitin hänen rakkaudensanomansa kuuluvan kaikille ihmisille. Voiko rakkaus viihtyä ahtaiden kansallisuusrajojen sisäpuolella?

Tuomas (kiihtyen): Kyllä Jeesus on odotettu Messias, kansamme vapauttaja.

Jaakob: Koko Juudan kansa on odottanut Messiasta profeettojensa opetuksia kuunnellen, mutta essealaiset odottavat häntä tietoisesti.

Longinus: Pyhistä kirjoistanne käy paremminkin selväksi se, ettei kansanne ole profeettojaan kuunnellut, vaan päinvastoin kohdellut heitä perin julmasti. Vain Messias-odotus on hyväksytty, sillä se soveltuu kansallisiin pyrkimyksiinne. Ja onhan Jeesustakin yritetty kivittää jo useammankin kerran, eikä

suinkaan hänen hyvien tekojensa vuoksi, vaan siksi, että hänen opetuksensa tähtää pappisvaltaanne vastaan. Siksi pelkään, että Jeesus saa kokea profeettojenne kohtalon.

Tuomas: Puheesi vaikuttaa kovalta, Longinus. Jos todellakin olet kulkenut silmät avoinna, olet myöskin nähnyt kansamme siveyden.

Longinus: Kansanne siveyttä en kiellä, vaan kiitän, mutta se ei avaa pimentyneitä silmiänne. Teidän on itsekin myönnettävä, että jokainen, joka uskaltaa avata suunsa oikaistakseen kansallisia ennakkoluulojanne, on vaarassa joutua rahvaan kivisateeseen.

Jaakob: Veli Tuomas on kiihdyksissä, koeta ymmärtää häntä, Longinus. Myönnettäköön, että menneisyydessä on tapahtunut esimerkiksi kelpaamatonta, mutta tulevat sukupolvet korjaavat erehdykset.

Longinus: Tulevaisuudesta en tiedä, mutta nykyisyyden näen. Katso noita ristinpuita Golgatalla. Vaikka ne edustavatkin roomalaista julmuutta, niin kansanne nauttii niiden uhrien karsimyksistä.

Tuomas: Annan anteeksi erehdyksesi, Longinus. Olethan ympärileikkaamaton, eikä minulla juutalaisena ole oikeutta ottaa puheitasi vakavasti. Lupaan kuitenkin miettiä sanojasi, sillä selkeänäköisyytesi tuntuu kirkkaalta. Olkoon rauha kanssasi.

Jaakob: Rauha sinulle, Longinus. Toivottavasti tapaamme vielä.

(Tuomas ja Jaakob poistuvat).

Longinus (itsekseen): Kummallinen ristiriita. Eivätkö Tuomas ja Jaakob tunne Jeesusta, vaikka he puheittensa mukaan ovat häntä kuunnelleet enemmän kuin minä? Jaakob sanoi Johanneksen ja Jeesuksen olevan essealaisia ja koska Tuomas ja Jaakob tiesivät jotakin tuosta lahkosta, niin vaikuttaa siltä, kuin hekin olisivat samaa uskonsuuntaa. Mutta silloinhan heidän olisi pitänyt puhua kuten Jeesus... Olenkohan erehtynyt? Jo Mooses opetti: Älä tapa, mutta juutalaiset tappavat samoin kuin muutkin kansat. Mitä merkitsee sanonta: Tämä on valittu kansa? Mihin tehtävään se on valittu? Jos Jeesus on odotettu Messias, kuten nämä väittävät, ja josta Johanneskin puhuu, ja juutalaiset tappavat hänet, niin silloinhan Messiaan tulo on hyödytön? Varmaan Stefanus ratkaisisi pulmani, hänen opetuksiaan olen kuunnellut ja häneen luotan. Menen hänen puheilleen.

(Longinus poistuu).

(Toinen kuvaelma).

(Stefanus ja Longinus saapuvat).

Longinus: Haluaisin päästä puheillesi, rabbi Stefanus.

Olen usein kuunnellut viisauttasi synagogassa ja ajattelin, voisiko roomalainen palkkasoturi vaihtaa ajatuksia kanssasi.

Stefanus: Muistan tavanneeni sinut synagogassa. Mikä painaa mieltäsi?

Longinus: Kävelin eräänä sabattina iltapäiväni kuluksi ja viihdytin sieluani seetrien vihreydellä. Ajatukseni kulkivat olevaisen ja olemattomuuden rajoilla, sanoisin sitä Jumalan ikävöimiseksi. Olin perin murheellinen, sillä kauan olen etsinyt vastausta elämäni ja koko olemassaolon ongelmaan, sitä löytämättä. — Näin ihmisjoukon Genesaretin järven rannalla ja veneessä oli joku, joka puhui heille. Lähemmäksi tultuani näin sinutkin, Stefanus, kiveen nojaten kuuntelemassa tarkkaavaisena puhetta. Ajattelin: Kuka puhuu niin arvokkaasti, että rabbi Stefanus on pysähtynyt häntä kuuntelemaan? Veneessäolija puhui jotakin taivasten valtakunnasta ja sen lähestymisestä. Hän puhui rakkaudesta ja teki sanojaan ymmärrettäväksi kauniilla vertauksilla. Puhuja oli Jeesus, jota sanotaan Kristukseksi, niin minulle kerrottiin. Sydämeni sykähteli oudosti ja minut täyttivät taivaalliset aavistukset. Vielä myöhemminkin olen saanut kuunnella häntä parikin kertaa ja minusta tuntuu, että hän on suuri profeetta. Mitä arvelet hänestä, Stefanus?

Stefanus: Tiedän, että hän on suuri profeetta, paljon suurempi kuin Johannes.

Longinus: Tapasin vanhan tuttavani Tuomaksen ja erään Jaakobin, jota sanottiin Jeesuksen veljeksi. Heiltä sain tietää Jeesuksesta yhtä ja toista. Mm. he sanoivat Johanneksen ja Jeesuksen olevan essealaisen uskonsuunnan jäseniä ja lienevät olleet itsekin, mutta olivat puheissaan hieman pidättyväisiä, aivan kuin olisivat jotakin salanneet. Toisaalta heidän kansallisuuskiihkonsa oli mielestäni ristiriidassa Jeesuksen rakkaudenopin kanssa.

Stefanus: Essealaiset eivät pidä melua itsestään ja kansallisuuskiihko kuuluu juutalaisten ominaisuuksiin. Ymmärsin Jeesusta vasta sen jälkeen, kun olin itsessäni kaatanut kansallisuusrajat. Hetkenä, josta mainitsit, kuuntelin Jeesusta ensimmäisen kerran, mutta pian sen jälkeen sen puheen kaiku kaatoi minussa kaiken vanhan, minkä olin omaksunut kansani pyhistä kirjoista. Tarkoitan tuolla vanhalla sitä väkevämmän oikeuteen nojautuvaa käsitystä, joka on ominaista kansani uskomuksille. Tämä kansa on uskonut oikeuteen pitäen sitä korkeimpana hyveenä, mutta Jeesus puhui rakkaudesta ja anteeksiannosta. Se rakkaus ei tunne rajoituksia.

Longinus: Onko Jeesus odotettu Messias?

Stefanus: On ja ei. Juutalaiset odottavat kansallista vapauttajaa, tavallaan siis suurta sotapäällikköä. He ovat käsittäneet profeettojensa puheet Mes-

siaasta väärin. Jeesus on odotettu Messias, mutta hänen sanomansa on hengellistä.

Longinus: Mihin tehtävään Juudan kansa on valittu? Tehän uskotte olevanne Jumalan valittu kansa?

Stefanus: Tämä kansa on valittu ottamaan vastaan Jeesus Kristus, kuuntelemaan hänen sanomaansa rakkaudesta ja taivasten valtakunnasta sekä muuttamaan uskontonsa Jeesuksen opetuksen mukaiseksi. Onhan se ainutlaatuinen jollekin kansalle uskottu tehtävä. Koska Jeesus on Kristus, siis Jumalan voitelema sanansaattaja, niin hänen sanomansa on suurin tähän asti annettu ilmoitus. Jeesuksesta siis alkaa uusi uskonto ja Juudan kansa on oleva sen uskonnon kehto.

Longinus: Entä miten hänen sanomansa eroaa juutalaisten uskonnosta?

Stefanus: Juutalaisten uskonto on ulkonaista, se on hyvien tapojen noudattamista, mutta Jeesuksen sanoma tähtää ihmissielun puhdistumiseen ja muuttumiseen. On oikein olla tappamatta, kuten Mooses käskee, mutta syvempi seikka on olla suuttumatta.

Longinus: Nyt alan hieman ymmärtää, miksi kohtalo johdatti minut Palestiinaan. Olen tavannut täällä jumalallisen sanansaattajan, jota en olisi tavannut muualla. — Mutta miksi kansa suhtautuu Jeesukseen niin kummallisesti? Toisinaan häntä seuraavat suuret joukot ja ovat häneen ihastuneet, toisinaan taas poimivat maasta kiviä hänet tappaakseen. Sanoin jo Tuomakselle ja Jaakobille pelkääväni, että Jeesus kokee profeettojen kohtalon.

Stefanus: Totuus on, että tämä kansa on tappanut kaikki profeettansa. Se on liiaksi kiinni perinteellisissä uskomuksissaan. Jeesuksen sanotaankin valittaneen sitä, ettei Juudan kansa tunne etsikkoaikaansa.

Longinus: Selitä vielä rabbi, onko Jeesuksen kertoma taivasten valtakunta näkymättömässä maailmassa.

Stefanus: Taivasten valtakunta on sisällänne, opettaa Jeesus. Meidän tulee elää niin, että se valtakunta toteutuisi meissä ja tulisi meidän kauttamme näkyväiseen maailmaan. Taivasten valtakunta on ennen muuta sisäinen tila, rauha totuuden hengessä.

Longinus: Kiitos opetuksistasi, rabbi. Koetan seurata neuvojasi.

(Stefanus ja Longinus poistuvat eri teitä. Longinus puhuu mennessään).

Longinus: Olen kuitenkin oikealla tiellä. Kunpa osaisin kaiken ymmärtää oikein selvästi.

(Kolmas kuvaelma).

(Longinus, Tuomas, Magdaleena ja Salome).

Longinus (kiihtyneenä): Se oli vertaansa hakeva todiste papiston juonittelusta ja kansan julmuudesta. Nyt tapahtui se, jota pelkäsin. Siinä tuomittiin ja teloitettiin mitä julmimmalla tavalla mies, jonka syyttömyys on jokaisen tunnustettava. Olihan hän syytön itse Pilatuksenkin mielestä. Sanopa Tuomas, vieläkö nytkin uskot Juudan kansan erikoisuuteen toisten kansojen rinnalla.

Tuomas: Järkytyksessäni ja suuressa surussani en osaa ajatella selvästi. Vierasmaalaisena sinä ehkä näet asiat ja tilanteen selvemmin. En kuitenkaan jaksa uskoa, että ristiinnaulitseminen tapahtui vasten Pilatuksen tahtoa.

Magdaleena: Minäkin epäilen Pilatuksen syyttömyyttä. Miksi hän olisi antanut luvan ristiinnaulitsemiseen, ellei hän olisi kuolemantuomiota hyväksynyt?

Salome: Kuulehan Magdaleena: Ehkä Pilatus pelkäsi kansaa?

Longinus: Salome puhuu viisaasti. Pelkoa se oli. Villiintyneen kansan edessä ja vallanhimoisen papiston painostamana Pilatuksen selkä taittui.

(Maria on saapunut hiljaa hiipien).

Maria: Onhan hän sentään maaherra, jonka tehtävänä on säilyttää järjestys. Olisihan hän voinut Korneliuksen sotaväellä pitää kansaa kurissa.

Salome: Kas Maria, sinäkin täällä. — Tietenkin Pilatus oli pelkuri. Mutta kyllä tämä kansamme on julmaa. Miksi se hyväksyy Rooman ristinpuut, kun se ei hyväksy muutenkaan roomalaisuutta? Ja miten papisto, joka puhuu Jumalasta, ei pidä Jumalan antamia käskyjä pyhinä? Kieltäähän Jumala tappamasta.

Longinus: Voin todistaa väitteeni Pilatuksesta todeksi. Esimieheni Korneliuksen välityksellä sain Pilatuksen kirjurilta kopiot sekä kuolemantuomiosta että Pilatuksen keisari Tiberiukselle lähettämästä kirjeestä. Luen ne, jos haluatte.

Magdaleena: Lue, Longinus.

Tuomas: Tosiaanko? Luehan.

(Longinus antaa kirjeen Tuomaalle, joka lukee sen).

"Pontius Pilatuksen tuomio, että Jeesus Nasarealainen on ristillä kuoleva.

Keisari Tiberiuksen seitsemäntenätoista hallitusvuotena ja kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä maaliskuuta, pyhässä Jerusalemin kaupungissa, Hannaan ja Kaifaan ollessa ylimmäisinä pappeina, Jumalan kansan uhripappeina, tuomitsen minä, Pontius Pilatus, pretori-

kunnan maaherra, Jeesus Nasarealaisen kuolemaan ristillä kahden pahantekijän välissä, seuraavien kansan syytösten tähden:

Hän on viettelijä, hän on kapinallinen, hän on lain vihollinen, hän nimittää väärin itseään Jumalan pojaksi, hän nimittää itseään Israelin kuninkaaksi, hän on mennyt temppeliin seurassaan suuri kansanjoukko, jolla oli palmunoksia käsissään. — — Centurio Qvintus Kornelius käsketään viemään hänet teloituspaikalle. Jokaista, olkoon hän köyhä tai rikas, kielletään vastustamasta Jeesuksen kuolettamista. —

Me allekirjoittaneet todistamme täten Jeesuksen kuolemantuomion: Daniel, rabbiini, farisealainen, Johannes, rabbiini. Rofael Rorobabel. Kapet, kansalainen. — — Jeesus menköön kaupungista ulos Struenus-portista."

Tuomas: Onhan tämä kirjoitus selvääkin selvempi todiste Pilatuksen kannasta.

Magdaleena: Pilatus siis kuitenkin hyväksyi Jeesuksen teloittamisen.

Longinus: Entä mitä sanotte tästä kirjeestä, jonka Pilatus kirjoitti keisari Tiberiukselle muutamia päiviä Jeesuksen teloituksen jälkeen? Minulla on jäljennös siitäkin ja se kuuluu näin:

"Pontius Pilatus keisari Tiberiukselle. Jeesuksesta Kristuksesta, josta ilmoitin viime kirjeessäni teidän majesteetillenne, minä vielä sanon, että kansan tahdosta hän tuli kovaan rangaistukseen tuomituksi. Omasta puolestani olin siihen vastahakoinen ja arka tuomiota julistamaan. Herkuleen kautta — niin hurskasta miestä ei mikään aikakausi ole voinut ilmaista eikä tule ilmaisemaankaan. Mutta ihmeteltävää oli kansan käytös, yhtäläisesti kuin sen yksimielisyyskin, saadakseen tämän totuuden lähettilään ristiinnaulituksi, vaikka heidän profeettansa eli, kuten sanomme, sibylliset kirjansa heitä varoittivat siitä. Hänen riippuessaan ristillä nähtiin yliluonnollisia merkkejä ja filosofisen mielipiteen mukaan oli maailmanloppu tulossa. Hänen opetuslapsensa menestyvät erinomaisesti työssään, eivätkä he ole eläessään toisenlaisia kuin heidän mestarinsakaan. Päin vastoin he tekevät hänen nimessään monta hyvää työtä. Jos en olisi pelännyt, että kapina, joka oli uhkaamaisillaan, syttyisi kansassa, olisi tämä mies kenties vielä elävänä seurassamme. Noudattaen enemmän uskollisuutta teidän majesteettianne kuin omia mielihalujani kohtaan, en heikkouteni vuoksi voinut muuta kuin myöntyä siihen, että viatonta verta, vapaata kaikista noista pahojen ihmisten syytöksistä, saatiin vuodattaa, niin kuin kirjoitukset sanovat: tämän kansan omaksi kirouksekseksi. Kahdentenakymmenentenä yhdeksäntenä päivänä maaliskuuta."

Longinus (jatkaa): Näin kuuluvat kirjeet ja Ananias, Pilatuksen henkivartija, voi todistaa jäljennökset oikeiksi.

Tuomas: Voi minun kansaani. Ettet tuntenut etsikkoaikaasi.

Longinus: Enkö jo sanonut sinulle, Tuomas: Katso noita ristinpuita Golgatalla. Sinun kansasi hyväksyy niiden pystyttämisen ja se todisti sen huutamalla Pilatukselle: Ristiinnaulitse Jeesus. Ei ole helppoa maaherrankaan elämä sellaisen kansan keskellä, joka on aina valmis teilaamaan suojellakseen muka uskomuksiaan.

Maria: Tuskani suuruutta en osaa kuvata. Kuitenkin ymmärrän nyt paremmin kuin ennen Mestarini sanat: Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta, ja Ihmisen Pojalla ei ole paikkaa, mihin päänsä kallistaisi.

Salome: Kuitenkin Mestari huusi ristiltä: Oi Isäni, miksi minut näin kirkastat.

Magdaleena: Niin. Hän meni ristille itseään puolustamatta, teloittajiaan siunaten. Mestari toteutti itse opetuksensa: Älä vastusta sitä, joka on paha. Pahanvastustamattomuuden täytyy olla se kulmakivi, josta hän usein puhui.

Tuomas: Sieluni on perin murheellinen ja suuren sekasorron vallassa. Olen aina rakastanut kansaani ja uskonut sen suureen tehtävään, mutta nyt horjuu uskoni. — Kiitän sinua, Longinus. Olet parempi Kristuksen seuraaja kuin minä.

Longinus: Velvollisuuteni kutsuvat ja minun on nyt lähdettävä. Te, Maria, Salome ja Magdaleena, olitte Golgatalla ja näitte, miten kaikki tapahtui. Mutta luullakseni tiedän jotakin, josta te ette tiedä ja tahdon kertoa siitä. Tulkaamme kaikki tänne kahden päivän kuluttua, niin kerron.

Salome: Niin, tulkaamme.

(Kaikki poistuvat).

(Neljäs kuvaelma).

(Tuomas, Maria, Salome, Magdaleena ja Jaakob saapuvat).

Salome (kuiskaa Magdaleenalle): Puhuihan Mestari kuolemastaan ja ylösnousemisestaan.

(Longinus saapuu ilman keihästä, kilpeä ja päähinettä. Läsnäolijat katsovat peloissaan Longinukseen).

Longinus: Älkää peljätkö. Mestari nousi kuolleista, tiedän sen. Olen seurannut kaikki mahdolliset tilanteet.

Maria: Onko Mestari ilmestynyt sinullekin?

Longinus: Ei ole. Sain vain järjestääkseni haudan vartioinnin. — Te puhutte Jumalan tahdosta ja niin uskon nyt minäkin. Kuitenkin lisäisin, että muutamat ihmiset saattavat olla Hänen tahtonsa välikappaleina. It-

sestäni uskon sellaista. Sinulle, Tuomas, joka tiedät, miksi tulin Palestiinaan, sanon nyt, että olen täältä löytänyt sen, jota koko elämäni olen etsinyt, Jeesus Kristuksen. Elän ja kuolen hänen palvelijanaan.

Magdaleena: Kiitos siitä Isälle. Mutta lupasit kertoa meille Jeesuksesta jotakin, jota emme tiedä.

Longinus: Eikö ole tapana, että ristiltä otettavilta rikotaan sääriluut? Ettei näin tapahtunut, sen sain estetyksi. Tunnen myös Nikodemuksen ja Joosefin Arimatiasta, he olivat Golgatalla kauempana. He puhuttelivat minua siellä ja minä kerroin heille, miten aion menetellä. Kun tuo rikas neuvoston jäsen Joosef Arimatiasta sai Pilatukselta luvan ottaa Jeesuksen ristiltä, niin ainakin te, Maria ja Salome, näitte, että sieppasin keihään Festukselta ja avasin varovaisesti Jeesuksen kyljen. Tämän tein omalla vastuullani, ja Kornelius uskoi vakuuttaessani Jeesuksen kuolleeksi ja sanoessani, että on tarpeetonta ruhjoa hänen luitaan. Kuollut hän oli minunkin silmissäni, mutta elätin itsessäni pientä toivoa, että kukaties sellainen hengen jättiläinen saattaa virotakin. — Enhän ollut ensimmäistä kertaa tämän tapaisissa puuhissa.

Salome: On totta, mitä Longinus puhuu.

Magdaleena: Minäkin todistan hänestä.

Longinus: Tiedän myöskin, että Joosef otti hänen ruumiinsa ja Nikodemus toi myrhaa ja yrttejä. Yhdessä he käärivät ruumiin. Olen kuullut essealaisista ja heidän taidoistaan. Siksi tunnen tyydytystä, että tein niin kuin tein.

Jaakob: Olet jalo mies, Longinus, sotilaaksi aivan liian inhimillinen. Kun heität keihääsi, olet valmis Mestarimme oppilas.

Tuomas: Mutta miksi kuitenkin kaiken tämän piti tapahtua? Eivätkö taivasten voimat ole maailman voimia voimakkaammat?

Longinus: Ihailin viisasta Stefanusta jo ennen kuin tunsinkaan Jeesusta. Hän puhui kerran Sodoman ja Gomorran kohtalosta ja sanoi, että jos noissa kaupungeissa olisi ollut tarpeeksi oikeamielisiä ihmisiä, niin ne olisivat pelastuneet. Te, Mestarimme oppilaat, olette oikeamielisiä ihmisiä. Mutta oliko teillä kylliksi uskoa häneen ja hänen opetuksiinsa? Mestarin kerrotaan sanoneen: Jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenenkään verran, voisitte siirtää vuoria. Eikö Pietarikin, josta Mestari odotti niin paljon, säikähtänyt kriitillisellä hetkellä? Olin tuona iltana mukana lämmittelemässä nuotiolla ja kuulin, kun Pietari kielsi Mestarinsa. Silloin sydämeni vuoti verta. En osaa keitään moittia heidän heikkoudestaan, mutta uskoni on, että jos Mestarin läheiset olisivat Mestariaan syvemmin ymmärtäneet, niin tuskin häntä olisi teloitettu.

Tuomas: Mestari puhui usein kirjoitusten täyttymisestä. Merkitsiköhän se sitä, että profeettojen opetusten tuli täyttyä?

Jaakob: En usko hänen tarkoittaneen kirjoitusten täyttymisellä sitä, että Isä olisi ennalta määrännyt Mestarin ristiinnaulittavaksi. Silloinhan Isä olisi myöskin määrännyt eräät ihmiset hänen kavaltajakseen ja teloittajikseen, siis määrännyt heidät syntymään pahantekijöiksi.

Salome: Ja nuo rikoksentekijät olisivat silloin vapaat kaikesta vastuusta ja työntäisivät vastuun Jumalalle. Ei. Kyllä kirjoitusten täyttyminen merkitsee jotakin muuta.

Maria: Ovathan profeettamme ennustaneet Jeesuksesta ja kansa pitää näitä ennustuksia pyhinä. Olihan siis luonnollista, että Mestari vetosi profeettoihin, jotta häneen uskottaisiin. Mestari tahtoi sanoa: Minä olen profeettojen opetusten täyttymys, minussa heidän kirjoituksensa täyttyvät, minä olen se Messias, jota olette odottaneet, uskokaa siis minuun. Mutta kansa ei uskonut.

Tuomas: Heikkoja olimme, heikkoja. Mutta onhan Mestarimme kuitenkin vielä elävänä keskellämme. Hän on lain kirjaimen mukaan kuollut eikä voi opettaa julkisesti. Mutta salassa hän voi vielä opettaa meitä. Kunpa sinäkin, Longinus, voisit olla keskuudessamme.

Longinus: Kunpa voisin. Sanon teille salaisuuden, ja uskon sen vain teille. Vielä tänä iltana olen kaukana täältä. Jos katkaisen pestiaikani, niin minua syytetään kapinoimisesta, mutta jos häivyn kaikessa hiljaisuudessa, niin en saata esimiehiäni vaikeuksiin ja itselleni jää vapaus puhua Mestarin opetuksia.

Salome: Minne aiot mennä? Sinua etsitään ja joudut keisarin eteen ruoskittavaksi.

Longinus: Yritän päästä Roomaan takaisin. Siellä tarvitaan tämän sanoman levittäjiä. Jos kuolen sitä tehdessäni, niin kuolen oikean asian puolesta. Mieluummin kuitenkin tahtoisin elää ja tehdä työtä tämän asian puolesta. Mutta monet seikat ovat minulle vielä epäselviä.

Jaakob: Sano, mitkä seikat ovat sinulle epäselviä.

Longinus: Stefanusta ja Nikodemusta puhutellessani ymmärsin, että taivasten valtakunta on sisällisesti meissä ihmisissä. Se valtakunta tuli meihin salaperäisellä tavalla silloin, kun Jeesus kastettiin Jordanilla ja Kristus otti häneen asuntonsa. Mutta me ihmiset emme ole taivasten valtakunnasta tietoisia, ennen kuin Kristus syntyy meissä. Sitä ennen meidän tulee oppia elämään Mestarin käskyjen mukaista elämää. Olenko ymmärtänyt oikein?

Maria: Oikein olet ymmärtänyt, Longinus. Mutta tiedätkö myöskin, mitkä ovat nuo Mes-

tarin käskyt ja mitä ne vaikuttavat, kun niitä toteutetaan?

Longinus: Ensimmäinen käsky sammuttaa vihan tulen ja avaa hyvyyden kanavat, jotta Mestarin voima voi meissä vaikuttaa. Toinen käsky sitoo himon tulen ja päästää puhtauden sieluumme. Kolmas käsky vapauttaa kumartamasta tämän maailman mahtivaltoja, joille ennen vannoimme uskollisuutta, ja vuodattaa meihin totuuden Pyhän Hengen. Neljäs käsky vapauttaa pahan vallasta. Emme taistele pahaa vastaan. Kun näin teemme, saamme taivaallisen Isämme rauhan. Viides käsky sammuttaa sodan lieskat, sillä Kristuksen usko alkaa aseettomuudesta. Kristityn sinetti on rakkaus. Olenko ymmärtänyt oikein?

Magdaleena: Oikein olet ymmärtänyt, veljeni. Mutta tiedät kai myös, että näiden käskyjen mukainen elämä saattaa viedä marttyyrikuolemaan, sillä maailman mahtivallat eivät siedä ihmistä, joka luopuu sodasta ja kieltäytyy väkivallasta.

Longinus: Sen tiedän enkä pelkää. — Mutta katsokaa, Stefanus kulkee tuolla. Saanko pyytää häntä tänne?

Tuomas: Pyydä, veliseni. Olemme kuulleet hänestä hyvää.

(Longinus kiiruhtaa pyytämään Stefanusta, joka tulee).

Stefanus: Rauha kanssanne.

Tuomas: Rauha myöskin sinulle.

Longinus: Nämä ovat Jeesuksen opetuslapsia, Jeesuksen, jota sinä rakastat. — Luotan sinuun, anna minulle viisaita neuvojasi.

Stefanus: Mitä odotat minulta, veljeni Longinus?

Longinus: Nämä veljet ovat opettaneet minulle Kristuksen opin alkeita. Paljon olen heiltä saanut, mutta paljon minulta vielä puuttuu. Sano, rabbi Stefanus, tarkoitetaanko Kristuksen toisella tulemisella muutakin kuin Kristus Mystikuksen syntymistä meissä?

Stefanus: Jeesus on puhunut sekä kuolemastaan että takaisintulostaan. Se kaikki on nyt toteutunut. Hän koki kaikki kuoleman tuskat, mutta samalla voitti kuoleman. Vaikka maailma hänet tuhosi ruumiillisesti, niin hän voitti kuoleman hengellisesti. Siksi Kristus voi nyt tulla takaisin jokaiseen ihmiseen mystillisesti ja se tulo on kristityn sinetti. — Mutta Mestari on puhunut myöskin Kristuksen toisesta tulemisesta siinä merkityksessä, että aikojen lopussa Kristus tulee maailmaan voittajana eikä enää ristiinnaulittavaksi. Tällöin hän saa työrauhan, sillä hän tulee voittavana kuninkaana.

Longinus: Muistan Johanneksenkin kastaessaan puhuneen myös aikojen lopusta. Hän viittasi profeetta Danieliin. Ehkä hänkin tarkoitti kaukaista tulevaisuutta. Aikojen loppu ei liene vielä käsillä?

Maria: Isä yksin tietää ajan, koska se tapahtuu.

Jaakob: Tuhannen vuotta taivasten valtakunnassa on kuin yksi päivä.

Stefanus: Tepä sen sanoitte, sisaret. Isä yksin tietää sen ajan, jolloin Kristus tulee voittajana. Mutta aikojen loppu on siitä huolimatta alkanut. Se voi kestää vaikkapa muutaman vuosituhannen, mutta ratkaiseva hetki on se, jolloin Kristus tulee. Älkäämme siis erehtykö kiistelemään ajasta, josta emme tiedä. Mutta kun Kristus tulee voittajana, niin silloin saamme syntyä uudelleen maailmaan. Siinä on ilomme ja toivomme.

(Stefanus näkee näyn. Hän nostaa kätensä ja puhuu).

Stefanus: Näen kaukaisuudessa kansan Pohjolan perillä, jota Pohjantähti suojelee. Sen kansan keskelle syntyy elämän ja kuoleman Herra. Siitä kansasta on kerran kasvava Valon majakka, pimeyden, valheen ja väkivallan voittaja, kuoleman vallan kukistaja. Samoin kuin Pohjola on ollut tämän ihmissuvun kehto, samoin on Pohjola luova totisen Valon Temppelin, jossa elämän ja kuoleman Herra asuu. Tästä puhui profeetta Jesaja, vaikkei hän näkyään ymmärtänyt: "Minä nousen taivaaseen, korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan, ja istun ilmestysvuorelle, pohjimmaiseen Pohjolaan".

Longinus: Kiitos teille sisaret ja veljet, rauha olkoon kanssanne.

Kaikki kuorossa: Rauha myöskin sinulle.

(Maria ja Salome asettavat viitan Longinuksen hartioille ja Longinus poistuu).

V. L.

Kristosofi.
1965: 200—210.

HENKINEN LIIKE JA KANSA

Pekka Ervast puhui toistuvasti kansan ja henkisen liikkeen kiinteästä vuorovaikutuksesta. Hän vetosi kertomukseen Sodoman ja Gomorran tapauksesta ja Jeesuksen sanoihin oppilailleen: Te olette maan suola ja maailman valo. Henkiset ihmiset, totuudenetsijät, muodostavat kansan hengityselimen, joka puhdistaa kansan verta. Kaikissa kansoissa tulee olla Jumalan etsijöitä. Ellei heitä ole, niin kansa kuolee. Mutta heitä on kaikissa kansoissa. He elävät tuntemattomina ja ehkä toisistaan tietämättä maan suolana, ja kansa elää.

Mutta ihmiskunnan eteenpäinmeno vaatii, että silloin täl-

löin muodostuu henkisiä liikkeitä. Joku profeetta saa tehtäväkseen julistaa ihmisyyden sanomaa ja silloin kerätään kansasta noita valiosieluja yhteistyöhön. Näin muodostuu henkinen liike, joka ryhtyy tietoisesti työskentelemään ihmisyyden puolesta. Sellaiselle kansalle on annettu erikoistehtävä ja silloin on yhteistyössä kaksi tekijää: kansan menneisyys, sen karma ja henkinen liike. Kolmantena tekijänä on kansan dharma eli elämäntehtävä. Näin muodostuu seuraava tilanne: Valkoisen Veljeskunnan taholla on nähty kansassa piilevän kykyjä, jotka herätettyinä nostaisivat tuon kansan huutavan ääneksi ihmiskunnan erämaassa. Se osaisi tehokkaasti valaista muuta ihmiskuntaa. Tämä on silloin kansan elämäntehtävä, dharma. Mutta kansalla on myöskin oma menheisyytensä, karmansa. Se sisältää sekä huonoa että hyvää. Jotta kansa voi suorittaa elämäntehtäväänsä, olla huutavan äänenä erämaassa, niin sen tulee itse nousta tehtävänsä tasolle. Sen tulee paljastaa uinuvat kykynsä ja lunastaa menneisyytensä. Sellaiseen työhön se kykenee vain henkisen liikkeen avulla. Esiintyvä profeetta kokoaa kansan keskuudessa eläviä valiosieluja yhteistyöhön ja näin alkaa kansan herätteleminen. Kansassa alkaa voimakas hengitys. Vanha karma nousee uinuvasta tilastaan pinnalle voitettavaksi, ja kansan piilevät kyvyt heräävät. Tällöin käydään henkien taistelua, on kysymys kansan elämästä ja kuolemasta. Elämä on aina vakavaa, mutta se on tosi vakavaa sille kansalle, johon jumalien katse on kohdistunut. Jos profeetan sanoma saa kansassa kestävän otteen, niin kansa herää suorittamaan elämäntehtäväänsä. Se voittaa ja lunastaa menneisyytensä karman ja paljastaa henkiset kykynsä. Mutta jos se tuhoaa profeettansa ja mitätöi hänen julistuksensa, niin kansa kuolee. Lievemmässä tapauksessa kansa saa kovien koettelemusten kautta kypsyä, jotta se ehkä myöhemmin osaisi yrittää uudelleen. Juuda tuhosi profeettansa ja kansa hajosi. Entä Suomi?

Pekka Ervast toivoi Suomesta Euroopan omaatuntoa, eikä vain toivonut, vaan sanoi: Suomen tehtävänä on olla Euroopan omanatuntona. Se on Suomen dharma, jumalien toivo. Tämän kansan herättäjänä oli Pekka Ervast ja hänen aloittamansa henkinen liike. Näin ollen Suomessa oli — ja on yhä edelleen — kysymyksessä teosofisen liikkeen onnistuminen, kykenikö se herättämään kansan kaihon ihmisyyteen ja ellei, niin mitkä olivat sen kykenemättömyyden syyt? Näitä seikkoja voimme nyt jo katsella historian valossa ja tässä yhteydessä rajoitumme vain Pekka Ervastin omiin puheisiin.

Eräillä kesäkursseilla Jyväskylässä P. E. huomautti: Jos meitä olisi täällä kolmesataa, niin voisimme auttaa Suomen kansaa taloudellisesti. Meitä oli silloin

kursseilla noin kuusikymmentä henkeä. Voitettavina seikkoina olivat aika ja raha: ajan järjestäminen kesäkursseja varten ja niiden aiheuttamien taloudellisten esteitten voittaminen. P. E:n puheista päätellen silloin oli kysymys henkilöluvusta, siis kysymyksessä olevien esteiden voittajien lukumäärästä. Koska kurssilaisia oli niin vähän, kysyi eräs mukanaollut, oliko voitosta mitään toivoa, ja P. E. vastasi, että ehkä jotakin voimme tehdä, jos kovin ponnistamme.

Ns. Mäntsälän viikon jälkeen Pekka Ervast puhui eräässä tilaisuudessa, jossa itsekin olin mukana, että Suomen kansan tila oli vakava. Aseellinen liikehtiminen oli käynnissä ja verenvuodatus lähellä. Saimme tietää, että Suomen kohtalo oli hiuskarvan varassa ja että tuota vakavuutta kuvasi äänten jakautuminen viimeksi suoritetuissa presidentin vaaleissa. Mutta silloin tapahtui samantapaista kuin suurlakon aikanakin v. 1905. Oli niin paljon henkistä voimaa käytettävissä, että kansa rauhoittui.

Vuoden 1905 suurlakon ajoista Pekka Ervast tekee selkoa laajemmin. Hän toteaa, että silloin oli henkistä voimaa käytettävissä niin paljon, että Suomi olisi tullut itsenäiseksi jo silloin suoralta kädeltä, ellei olisi tapahtunut pientä verenvuodatusta. Mutta tuon verenvuodatuksen tähden Suomen itsenäistyminen lykkääntyi. Sekä suurlakon että Mäntsälän viikon tapahtumista käy selväksi se, että Suomen kansan elämäntehtävän suoritus on suorassa suhteessa aseettomuuteen. Jos Suomen kansa kykenee asettumaan aseettomuuden kannalle, niin se voi toteuttaa dharmaansa ja elää. Ellei se osaa, niin se kulkee häviötään kohti. Mutta sen osaaminen tai osaamattomuus on riippuvainen sen keskellä elävästä henkisestä liikkeestä, miten tuo henkinen liike itse osaa elää aseettomana, siis riitelemättömänä ja Mestarin sanomaan luottavana.

Vuoden 1918 tapahtumista P. E. niinikään kertoo. Hän sanoi, ettei silloin ollut henkistä voimaa käytettävissä, joten syttyi kansalaissota. Suomella oli mahdollisuus suoralta kädeltä tulla aseettomaksi yhteiskunnaksi ja näin ryhtyä suorittamaan elämäntehtäväänsä, mutta kansalaissota teki kaiken tyhjäksi. Oli aloitettava kuin uudestaan. Jotakin tosin oli voitettu, sillä Suomi tuli itsenäiseksi valtioksi, mutta elämäntehtäväänsä se ei kyennyt suorittamaan. Uusi yritys oli siinä, että tätä kansaa oli kasvatettava sisästä päin ymmärtämään aseettomuutta. Tuli armo oikeuden edelle, ja nyt olemme siinä missä olemme. Henkinen työ jatkuu kansan valistamiseksi.

Olemme nyt tilaisuudessa tekemään tilanteista rinnastuksia. Kysymys henkisen liikkeen auttamiskyvystä näyttää keskittyvän siihen, kumpi on tärkeämpi, laatu vai laajuus. Pekka Ervast aloitti teosofisen työnsä Suomessa vuonna 1901, jolloin hänen

kirjansa "Valoa kohti" ilmestyi. Alussa hän teki valistustyötä yksin. Sitä oli kestänyt vain nelisen vuotta, kun suurlakko alkoi 1905, suurlakko, joka oli voitto Suomelle. Aikakauslehti "Omatunto" alkoi ilmestyä vasta 1905, joten sekään ei vielä ollut ehtinyt lisätä teosofien lukumäärää. Suomalainen teosofinen kirjallisuus oli silloin vielä aivan lastenkengissä. Tämä kaikki yhdistettynä todistaa, että teosofien lukumäärä oli sangen pieni suurlakon alkaessa. Ja kuitenkin se oli tarpeeksi mahtava voima. — Tilanne vuonna 1918 oli aivan toinen. "Omatunto" oli muuttunut "Tietäjäksi", joten aikakauslehti oli tehnyt teosofiaa tunnetuksi jo 13 vuotta. Teosofinen kirjallisuus oli melko rikas ja P. E:n ohella oli toisiakin esitelmöitsijöitä. Tämä kaikki yhdistettynä todistaa jälleen, että teosofien lukumäärä oli melkoisen suuri vuonna 1918 verrattuna heidän lukumäräänsä vuonna 1905. Mutta suuresta lukumäärästä huolimatta ei vuonna 1918 ollut henkistä voimaa käytettävissä, joten kansalaissota pääsi puhkeamaan. Henkisen liikkeen epäonnistumisen syy ei siis ollut riippuvainen pääluvusta, vaan nähtävästi syy oli laadussa. Entä miten? Tunnustivathan teosofit yleisen veljeyden, uskoivathan he teosofisiin oppeihin jälleensyntymisestä, karmasta jne. ja pitivät Mestareita todellisina jne. Laadullinen syy käy jälleen selväksi Pekka Ervastin opetuksista. Syy oli siinä, että teosofit jakautuivat aivan kuin puolueisiin. Toistui sama ilmiö, joka hajoitti kirkot ja josta jo Paavalikin puhuu kirjeissään: Toiset ovat Paavalin "puolta" ja toiset Apollon "puolta", vaikka kaikkien pitäisi olla Jumalan "puolta". Syy oli siinä, että sympatiat ja antipatiat asettuivat veljeyden tilalle. Huomatkaamme: On ero sympatian ja rakkauden välillä. Sympatian synnyttää eläinluonto ja se vaatii vastakohdakseen antipatiaa: Täytyy vihata toista, koska on sympatia toista kohtaan. Rakkaus ei herätä vihaa. Mestarikin saattaa rakastaa jotakin oppilastaan enemmän kuin toista, mutta ei hän ketään oppilastaan vihaa. Jeesuksenkin sanotaan rakastaneen erikoisesti Johannesta. — Teosofisen liikkeen epäonnistuminen johtui siis siitä, että muodostui aivan kuin puolueita, jotka suuntasivat voimansa toisiaan vastaan ja näin kumosivat toisensa. Fysiikankin lakien mukaan vastakkaiset voimat kumoavat toisensa. Samoin kävi myöskin henkisessä liikkeessä henkisellä työllä kerätylle voimalle. Se valui tyhjiin vastenmielisyyden ja myötätunnon taistelukentällä, eikä Mestarille jäänyt siitä mitään. Kun Suomen kansan vanha väkivaltakarma alkoi purkautua, niin sen vastapainoksi olisi tarvittu henkisellä työllä kerättyä asettomuuden ja pahanvastustamattomuuden voimapatteria. Silloin olisi vallinnut vastakkaisten voimien tasapaino. Sodan henki ja rauhan henki olisivat kumonneet toisen-

sa ja verenvuodatus olisi vältetty. Mikäli rauhan henki, siis henkisellä työllä kerätty voimapatteri, olisi ollut purkautumaan pyrkivää sodan henkeä voimakkaampi, sikäli Valkoisten Voimien lopulliset suunnitelmat Suomen tehtävästä olisivat onnistuneet. Kun näin hyvin onnistuneeseen tapahtumien kulkuun lisäämme vielä käsitteen armo eli kaitselmus eli karman siirtyminen Kristukselle, niin Suomen kansan kehitys olisi saanut kerrassaan uuden suunnan. Suomi oli aivan erikoisasemassa. Täällä oli tapahtunut Logoksen uusi inkarnaatio, joka tähtää koko ihmiskunnan nostamiseen ja uuden aikakauden alkamiseen. Kaitselmuksen tuki oli Suomen takana tästä erikoisesta syystä, joten aurinkokeskeisen henkisen sivistyksen syntymä oli toteutettavissa. Mutta tilaisuus meni ohi ja syyn siihen esitimme jo edellä: puuttui henkinen voimapatteri. Henkistä työtä oli tehty paljonkin, mutta sen aikaansaannokset tulivat tehottomiksi keskinäisissä kiistoissa.

Mennyttä aikaa tarkastellessamme ja muistellessamme teosofisen liikkeen tapahtumia, joiden parissa itsekin olemme olleet jo puoli vuosisataa, tulemme ihmetellen kysyneeksi, miksi henkisissäkin liikkeissä kiistellään. Olemmeko me ihmiset vielä niin pienisieluisia, ettei Jumalan kirkas aurinko jaksa valaista oman sielumme sopukoita? Saattavatko kunnia, valta ja raha sekä oman minämme tärkeys ja mahtavuus olla niin lumoavia, ettemme niiden läpi näe sitä hengen kirkkautta, joka maailmaan on vuodatettu? Emme usko tuon riitelynhalun johtuvan pahasta tahdosta, koska jokainen kuitenkin uskoo henkistä elämää rakastavansa. Sen syyn täytyy olla siinä, ettemme ole mielikuvituksemme herroja. Meidän minämme on vielä niin nuori, se on tämän nykyisen luomispäivän lapsi. Ja koska se ilmentää itseään mielikuvituksen kautta, niin samaistamme minämme ja mielikuvituksemme. Mielikuvitus pettää meitä. Pekka Ervast neuvookin, ettemme osaa toteuttaa veljeyttä, ennen kuin saavutamme herruuden mielikuvituksemme yli. Salaiset aistimme kyllä herättävät myötä- ja vastenmielisyyden tunteita, ja mielikuvitus loihtii noiden aistimusten mukaisia mielikuvia toisista ihmisistä. Mutta tehtävämme ihmisyyteen vievällä tiellä on arvostella mielikuvituksemme lentoa, jotta tuo astromenttaalinen sielumme tulisi järkeväksi. Siitä alkaa veljeyden tajuaminen ja minkä ensin järkevästi tajuamme, sitä saatamme tahtoperäisesti toteuttaa.

V. L.

Kristosofi.

1965: 233—236.

Se keskeisesti uusi tieto, jonka saamme Pekka Ervastilta, on oppi vanhasta ja uudesta liitosta. Nimitykset vanha ja uusi liitto ovat lainauksia Uudesta Testamentista, mutta niillä tarkoitetaan, kuten Hebrealaiskirjeessä sanotaan, sitä, että Jumala puhui ennen profeettojen kautta, mutta myöhemmin Hän puhui Poikansa kautta. Kaikki uskonnot ennen Jeesusta olivat vanhan liiton uskontoja ja niiden uskontojen sanoma oli profeettojen opetusta. Jumala puhui profeettojen k a u t t a, joten profeetat olivat tavallaan Jumalan meedioita, välittäjiä. Vielä tarkemmin sanottuna profeetat olivat välittäjien välittäjiä, sillä jumalallisen totuuden sanoman välittäjinä toimivat enkelit, ja profeetat ilmoittivat enkeleiltä saamaansa viisautta. "Te saitte lain enkeleiltä" merkitsee, että Mooseksen laki oli enkeleiltä saatu ilmoitus. Jeesuksen sanomassa Jumala puhui Poikansa kautta ja Jumalan Poika on Kristus, Isän tajunnassa oleva täydellisen ihmisen "kuva", ihanne, täydellisestä ihmisestä. Kristus on Isän Jumalan ajatus ja koska Isän ajatus puhui ja opetti, niin se oli Isän opetusta. "Minä ja Isä olemme yhtä" sanoi Jeesus, joten Jeesuksen sanoma, uuden liiton oppi, oli suoraan Jumalan opetusta. Jeesus ei ollut meedio, joka olisi välittänyt jonkun persoonallisen olennon, vaikkapa enkelin sanomaa, vaan hänessä oli maailmankaikkeuden kosmillinen Kristus saanut muodon. Ihmiskehitys oli saavuttanut Jeesuksessa päämääränsä, joten hän oli yhtä Isän kanssa. Siinä on uuden liiton perusta. Jeesus kykeni avaamaan uuden tien ihmisten kuljettavaksi.

Ihmisen tie ihmisyyttä kohti, jota vanhan liiton uskonnot opettivat sekä julkisissa että salaisissa opetuksissaan, oli vihkimysten tie. Sillä tiellä oli pienempiä ja suurempia vihkimyksiä, puhuttiinpa jopa pienemmistä ja suuremmista mysterioista eli salaisuuksista. Ne kaikki koskivat planeettamaailman salaisuuksia, ne eivät vieneet tiellä kulkijaa planeettamaailman ulkopuolelle. Maapallo on ollut enkeleitten johdon alla, joten vanhan liiton tie merkitsi kulkemista enkelikunnasta toiseen. Paavalikin puhuu valloista, mahdeista, herrauksista ja ilmavallan ruhtinaista kuvaillessaan enkelikuntia. Vanhan liiton tiellä kulkeminen merkitsi käytännössä sitä, että pyrkijä joutui näkymättömässä maailmassa erilaisten veljeskuntien yhteyteen, veljeskuntien, jotka olivat enkeleitten johdon alaisia. Jos pyrkijällä oli oikea opas, niin hän osasi kulkea oikealla tiellä. Mutta tiesikö pyrkijä varmasti, että hänen oppaansa oli oikea? Oliko hänellä varma mittapuu, jolla hän saattoi opettajiaan mitata? Näky-

mättömässä maailmassa on muitakin veljeskuntia, harmaita ja mustiakin. Siellä ei ole ainoastaan Valkoinen Veljeskunta. Ihmisen, jopa oppilaankin, sielu on täynnä kiintymyksiä, viettejä, salaperäisiä haluja, joihin voidaan vedota. Mammona, valta ja kunnia houkuttelevat. Joku noista näkymättömän maailman veljeskunnista voi olla täynnä lammasten vaatteissa olevia susia ja luvata suuria vihkimyksiä pyrkijälle: Saavutat paljon valtaa, kun liityt meihin ja sitten voit muuttaa maailman paratiisiksi... Imartelu tepsii usein, ja vasta monen kärsimyksen jälkeen saattaa totuutta etsivä sielu herätä näkemään, että hän on joutunut pirujen saaliiksi. — Vanhan liiton tie oli turvaton sille ihmiselle, joka tahtoi kulkea nopeammin kuin suuret joukot. Varminta se oli niille, jotka uskollisesti ja täydestä todesta seurasivat uskontonsa alkuperäisen opettajan moraalisia opetuksia muokaten siten luonnettaan ja peraten sieluaan. He saattoivat hitaasti kulkien saavuttaa aikanaan sen viisauden, jonka tämä maapallon koulu voi heille antaa.

Pekka Ervast on tehnyt uuden liiton tien tajuttavaksi. Ja koska hän on sen perusteellisesti, monipuolisesti ja mahdollisimman syvällisesti selittänyt ja valaissut, niin se tie on tullut kokonaan uudistetuksi. Emme tietäisi uuden liiton tiestä mitään ilman Pekka Ervastia. Hän on tehnyt tuon uudistustyön oman henkisen kokemuksensa valossa, joten ei ole täysin asiallista puhua uudesta liitosta. Käsite k r i s t o s o f i a sanoo enemmän. Kristosofia on nyt se tie, joka sisällyttää itseensä myöskin uuden liiton.

Saamme tietää, ettei kristosofian tiellä ole vihkimyksiä sen sanan entisessä merkityksessä. Tiellä kulkeminen ei merkitse nyt kulkua näkymättömän maailman veljeskunnista toisiin veljeskuntiin. Tiellä kulkeminen merkitsee nyt kulkua Kristuksen avulla. Tällöin ei ole kysymys vihkimyksistä, siis vihkimyksistä joihinkin veljeskuntiin, vihkimyksistä, joissa tapahtuu juhlallisuuksia, lupauksia, uskollisuudenvaloja ja joiden salaisuuksista ei saa puhua. Salaisuudet ovat sellaisia, että niistä saa puhua niin paljon kuin osaa, mutta puhumalla niitä ei voi tehdä toisten omaisuudeksi. Ne ovat samanluontoisia kuin kirjoitustaito. Siitäkin voidaan puhua miten paljon tahansa, mutta toinen ei opi silti kirjoittamaan, ellei hän itse opettele kirjoittamisen taitoa. Uuden tien salaisuudet ovat t a i t o a elää niin kuin ihmisyys edellyttää. Taito, kyky, saavutetaan k o k e m u k s e n kautta, joten ainakin valmistavalla tiellä voidaan vihkimysten asemesta puhua henkisistä kokemuksista. Ensimmäinen varsinaisen tien vihkimys on Kristussyntymä ihmissielussa ja se vie jo ulos maapallosta, maapallon vanhasta koulusta. Sanotaankin, että kun Kristus syntyi Betlehemissä, niin

enkelit lauloivat ylistystä. Enkeleitten johtama vanha koulu vihkimysjärjestelmineen riemuitsi, kun ihmiskunnalle avattiin tie kosmokseen.

Mikä vie ihmisen uuden tien portille? Sinne vie ainoastaan sellainen sielun tila, joka itsetietoisesti etsii Jumalaa. Totuuden etsintä, Jumalan ikävä, on ihmissielulle luonnollinen tila. Mutta tavallista on, ettemme ole siitä itsetietoisia. Totuuden etsintä, Jumalan ikävöiminen, kaipaus Mestarin täydellisyyteen, esiintyy tavallisesti hetken tunteiluna; seuraavassa hetkessä tunnelma haihtuu. Syy on siinä, ettemme ole kaipauksestamme itsetietoisia. Älyperäinen totuudenetsintä johtuu etupäässä kiinnostuksesta esim. teosofian metafysiikkaan ja filosofiaan. Tunteiden kaipaus syvempään todellisuuteen johtuu syntisyyden tunnosta. Hyvä niinkin, sillä ne ovat välttämätöntä valmistusta. Mutta on huomattava, että ihmissielu ei ole vapaa silloin, kun se on sidottu oppeihin tai syntiin, ja vain vapaa sielu on Jumalan etsinnässään itsetietoinen. Itsetietoisuus on hankittava. Pekka Ervast opettaa: Auta toisia siinä, missä itse olet heikko, silloin tulet itsekin autetuksi. Se merkitsee tässä tapauksessa: Tee työtä taivasten valtakunnan tulemiseksi maankin päälle, silloin autat toisia ihmisiä henkisesti totuuden, Jumalan, etsinnässä. Olemme kuulleet Kristuksesta ja Vuorisaarnan käskyistä, hyväksymme ne ja tutkimustyömme avulla meille on selvinnyt niiden totuudellisuus. Löytämästämme totuudesta tulee meidän puhua toisille. Silloin sekä älyllinen etsintämme että tunteellinen hartautemme tulee vedetyksi työn avulla käytännön tasolle. Elämänkatsomuksemme, totuuden etsintämme, täydellisyyskaipuumme, tulee vedetyksi fyysillisen ruumiimme tasolle ja silloin siitä uppoaa jotakin vereemme. Jumalan ikävöinti tulee vähitellen luonteeksemme ja silloin on lähellä hetki, jolloin tulemme itsetietoisiksi sisäisestä kaipuustamme. Totuuden etsintä tulee silloin elämässämme numero yhdeksi, kuten J. R. Hannulalla oli tapana sanoa, ja kaikki muu jää toiselle sijalle. Kun etsinnän voima saavuttaa huippunsa, silloin Elämä aukaisee ovensa ja etsijälle näkyy uusi tie.

Edellä sanotusta selvinnee, että kaikki pyrkimys ihmisyyteen vie ihmistä tuota sieluntilaa kohti. Siihen vie myöskin vanhan liiton vihkimysten tie, sillä sehän on ainakin muutamille ihmisille valmistava tie. Oikeastaan voidaan sanoa, että niin monta kuin on pyrkijääkin, niin monta on valmistavaa tietä. Katsokaamme nykyajan teosofeja ja muihin henkisiin liikkeisiin kuuluvia. Teosofisessa liikkeessä puhutaan melkein yksinomaan vanhan liiton vihkimysten tiestä ja luetellaan sen asteita ja saavutuksia. Mutta jokainen niiden seurojen jäsenistä ymmärtää niitä selityksiä omalla tavallaan ja niiden

käytäntöön soveltaminen jää jokaisen yksityiseksi asiaksi. Kukin soveltaa niitä ymmärryksensä mukaan, mikäli on aikaa ja halua. Mutta kristosofisen tien ymmärtäminen auttaa nyt suuntaamaan henkiset pyrkimykset suoraan siihen, että etsijän kaipuu heräisi tiedottomasta tilastaan itsetietoisuuteen. Sillä tiellä loppuu taistelu. Taistelua käydään erilaisten kiinnostusten puolesta. Maaran jalokivi vetää puoleensa ja kiihottaa taisteluun, mutta kun sielu asennoituu totuuden etsintään niin, että siitä tulee elämäntehtävä, niin kaikki muu, tietämättömyys ja syntikin unohtuu. — Nämä ovat uusia mysterioita.

Edellä kuvattu etsijän sieluntila merkitsee kulkua mystillistä kuolemaa kohti, sen päämääränä on itsekkyyden hauta. Sitä seuraa Pyhän Hengen tulikaste varsinaisena uuden tien mysteriona. Pekka Ervast ottaa tätä kokemusta selitellessään esimerkiksi Paavalin Damaskuskokemuksen. Damaskon tiellä Saulus sai järkyttävän ja hänen elämässään käänteentekevän henkisen kokemuksen: Hän näki Jumalan, hän tiesi itsekin olevansa Jumalan poika ja Jeesus Kristus oli mukana siinä Jumalan pojassa. Saulus syntyi sinä hetkenä uudeksi ihmiseksi, hänestä tuli Paavali. Laadullisesti samanlaisista henkisistä kokemuksista kertovat Pekka Ervast ja J. R. Hannula omina kokemuksinaan. He näkivät ja kokivat Jumalan ja siitä hetkestä alkaen oli heillä selvänä se uusi Tie, jota heidän tuli kulkea ja jota he kulkivat. Heidän elämänsä, samoin kuin Jeesuksen ja Paavalinkin elämä, ovat todisteina siitä, ettei Jumalan löytäminen ole turhanpäiväistä tunnehuumaa eikä hysteeristä haihattelua, vaan se tekee ihmisestä totuuden julistajan, työntekijän, Jumalan viinimäessä. Se tekee ihmisestä ihmisten auttajan, valistajan, joka osaa johtaa toistenkin askeleita totuuden lähteille. Nämä työntekijät ovat meille esimerkkeinä, he näyttävät, mikä meitä jokaista odottaa. Meitä odottaa sama tie ja sama työ kuin näitä edelläkulkijoitakin.

Toinen varsinaisista uuden tien mysterioista on ehtoollinen. Ehtoollinen kuului Jeesuksen elämändraamaan ja se merkitsi ainakin ulkonaisesti katsoen muistojuhlaa, rakkausateriaa. Kun Jeesus oppilaineen söi viimeistä ateriaa, niin hän samalla opetti: Kun te näin aterioitsette yhdessä, niin tehkää se minun muistokseni. Hänen sanotaan käyttäneen leipää ja viiniä, kuten entisajan mysterioissakin käytettiin, joten ehtoollinen jäsentyi vanhan liiton mysterioihin: leipään ja soomakasvin mehuun. Ulkonaisena tapana ehtoollinen ei siis ole kristillistä alkuperää sen paremmin kuin kirkollinen vesikastekaan, sillä olihan Johannes Kastaja "pakana" ja hän kastoi vedellä. Mutta uuden liiton kaste, joka alkoi Jeesuksesta, ei ollutkaan kastamista vedellä,

vaan Pyhällä Hengellä ja tulella. Jeesus personifioi uudelleen entisajan kasteen. Sama sääntö pätee myös ehtoollisessa. Entisajan leipä ja soomajuoma tuli uudella tavalla personifioiduksi alkukristittyjen ehtoollisessa. Siksi Paavali, joka "pakanallisen" kasvatuksen saaneena ymmärsi näitä asioita, otti leipä- ja viini-seremonian käytäntöön maagillisena toimituksena. Paavali oli mystillisessä uudestisyntymässään kokenut Jeesuksen elävän näkymättömässä, ihmeellisessä ruumiissaan, joka myöskin oli voimaa ja valoa, ja ymmärsi, että Jeesuksen voima ja valo voisivat vaikuttaa myöskin maagillisesti aterian yhteydessä. Paavali puhui siitä Pietarille ja niin muodostui yhteisaterian rinnalle maagillinen ehtoollinen, jossa Jeesus itse saattoi olla mukana.

Pekka Ervast esittää ehtoollisen todelliseksi mysterioksi. Hän kuvaa sitä viideltä eri puolelta, nimittäin eksoteeriselta eli ulkoiselta, esoteeriselta eli sisäiseltä, maagilliselta, mystilliseltä ja okkultiselta puolelta. Kun tutkimme näitä hänen esittämiään eri puolia ehtoollismysteriosta, niin huomaamme niiden kaikkien tähtäävän ihmisen rakentamiseen, siihen, että ihminen sieluineen, ruumiineen rakentuisi Kristuksen mitan mukaisesti. Kuvaavaa on, että tämä rakennustyö tapahtuu osaksi ravinnon avulla ja ettei se ravinto ole ainoastaan henkistä leipää, jollaiseksi ymmärrämme esim. henkisen opetuksen, vaan siinä on mukana myös fyysillinen ravinto. Tämä tekee asian salaperäiseksi. Saammekin tietää, että ehtoollismysterion syvin puoli tähtääkin kuolemattoman ruumiin rakentamiseen. Se ruumis on — Pekka Ervastin opetuksen mukaan — olemukseltaan aineellinen, eetteris-fyysillinen sanan korkeimmassa merkityksessä. Kirkastusruumis, aurinkoruumis, sisältää aineen salaisuudet ja on herra kaikilla elämän tasoilla. Tämä Pekka Ervastin antama opetus asettaa fyysillisen aineellisuuden ja elämän täällä fyysillisessä maailmassa niin korkealle asteelle, ettemme tapaa sellaista opetusta muualla. Tietenkin näistä asioista on ollut tietoa ennenkin, puhuuhan niistä Paavalikin verhotusti, mutta vain verhotusti. Vasta nyt saamme Pekka Ervastilta tietää julkisesti sen, mitä ennen kuiskailtiin suusta korvaan. Hänen opetuksissaan tulee mm. ihmisen kasvu Kristuksen mitan mukaiseksi niin seikkaperäisesti selvitetyksi, että saatamme sanoa: Temppelin esirippu on jälleen revennyt alhaalta ylös asti paljastaen kaiken kansan nähtäväksi ja tutkittavaksi ne salaisuudet, jotka ennen kätkettiin esiripun taakse temppelin pyhimpään.

V. L.

Kristosofi.
1965: 263—267.

KATKELMIA

opiskeluillasta Tampereella

Pekka Ervast opettaa, että muinaisegyptiläinen sivistys pyrkii jälleensyntymään Suomessa. Syy, miksi nimenomaan muinaisegyptiläinen sivistys pyrkii jälleensyntymään, on ymmärtääkseni tekemisissä rotukehityksen kanssa. Muinaisegyptiläinen pyramiidisivistys oli henkisen elämän kannalta katsottuna täydellisin jälleensyntymä uponneen Atlantiksen vastaavasta sivistyksestä ja pyramiidikoulut olivat Valkoisen Veljeskunnan täydellisimpiä työkenttiä nykyisellä mantereella. Atlantilaisen rodun henkinen sivistyskeskus oli siis siirtynyt Egyptiin.

Nykyinen viides juurirotu aloitettiin neljännen eli atlantilaisen juurirodun viidennestä alarodusta. Viides juurirotu on jo ehtinyt muodostaa viisi alarotua ja eurooppalaiset kansat kuuluvat viidenteen alarotuun. Atlantilaista rotua on yhäti olemassa, sillä mm. keltaiset rodut kuuluvat atlantilaisen juurirodun kuudenteen ja seitsemänteen alarotuun. Suomalaiset luettiin aikaisemmin kuuluviksi mongooleihin, siis atlantilaisperäisiin rotuihin, mutta siitä käsityksestä on myöhemmin luovuttu. Vaikka meissä suomalaisissa virtaakin mongoolien verta, niin meissä virtaa myöskin viidennen juurirodun verta. Näin ollen suomalaiset muodostavat rodullisen "siirtosanan" siirryttäessä uuteen, kuudenteen juurirotuun. Suomalaisessa veressä piilee kykyjä atlantilaisperäiseen magiaan, "suureen tieteeseen" eli "tietäjien tieteeseen", käytännölliseen tietoon luonnon salaisista voimista ja viidennen juurirodun älykkyyteen. Tulevan kuudennen juurirodun perusviritys on buddhinen, rakkautta suosiva ja tavoitteleva, ja sitä nyt herätellään suomalaisessa sielussa kristosofisen elämänymmärryksen avulla. Se on nyt ajankohtainen, sillä tämän viidennen juurirodun kuudetta alarotua valmistellaan parhaillaan ja samalla myöskin tulevaa kuudetta juurirotua.

Käsite rotu koskee ihmisen ruumista ja siihen sisältyviä ominaisuuksia. Mutta ihminen on sielu, joka käy elämänkoulua ja saattaa syntyä milloin minkäkin kansan keskuuteen. Niitä sieluja, jotka kykenisivät kansoittamaan tulevan kuudennen juurirodun ja toteuttamaan sen dharman, kasvatetaan myös parhaillaan. Mutta kehitys on perin hidas, kun sitä mitataan ihmismitalla. Siinä on vaiheita, joita ei aina ole helppo ymmärtää. Sellainen on mm. egyptiläisen sivistyksen jälleensyntymä Suomessa. Pekka Ervastin sanat: "Jälleensyntyvät Egyptin pyramii-

dit" viittaavat siihen, että on luotava Valkoisen Veljeskunnan työkenttä tulevaa juurirotua varten. Mutta Valkoinen Veljeskunta sai korkeampia asteita niiden voimavuodatusten ansiosta, joita tuli sekä Jeesuksen että Pekka Ervastin kautta. Näin ollen egyptiläisen sivistyksen jälleensyntymä ei ole vain vanhan kertaamista, vaikka se sitäkin on, vaan se on Auringon Kuninkaallisen Neuvoston vaikutusta ihmiskuntaan.

Uusi Testamentti kertoo Matteuksen mukaan Golgatan tapahtumista: "Ja katso, temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat, ja haudat aukenivat, ja monta nukkuneiden pyhien ruumista nousi ylös. Ja he lähtivät haudoistaan...". Kertomus puhuu itse puolestaan, että se on vertauskuvallinen esitys, sillä monen kuolleen haudasta nouseminen ei merkitse fyysillisiä tapahtumia. Ne ovat vertauskuvia henkisistä tapahtumista. Asettukaamme näin ollen katselemaan kysymystä temppelin esiripusta juutalaisen maailmankatsomuksen pohjalta.

Toinen Mooseksen kirja kertoo, että Herra antoi Moosekselle lain taulut, joihin oli piirretty kymmenen käskyä. Tauluja varten tehtiin arkki, jossa niitä säilytettiin. Sen jälkeen tehtiin telttatemppeli: "Ja tee asumus kymmenestä telttakankaan kaistasta... Tee vielä esirippu... valkoisista pellavalangoista... Ja ripusta esirippu... ja vie sinne esiripun sisäpuolelle lain arkki. Ja niin olkoon esirippu teille väliseinänä pyhän ja kaikkeinpyhimmän välillä". — Vain papit saivat mennä kaikkeinpyhimpään, kun sen sijaan varsinainen kansa oli pyhässä ja sai vain katsella esirippua ja aavistaa, että sen takana oli liiton arkki laintauluineen.

Tällainen kertomus on perin todentuntuinen ja siinä kuvatut asiat paimentolaiselämään soveltuvia. Kuitenkin esirippu koristuksineen oli vain vertauskuva, sillä eiväthän sen takana säilytetyt laintaulut olleet salaisuuksia, koska kansa tiesi niiden olemassaolosta ja tunsi niissä olevat käskyt. Mutta esirippu tahtoi vertauskuvallisesti esittää, että kansa ei vielä ollut kasvanut noiden käskyjen toteuttamiseen, vain papit osasivat niitä toteuttaa. Vaikka kansa tiesikin Herran käskyjen sisällön, niin käskyt olivat siitä huolimatta kansalle salaisia, esoteerisia, niin kauan, kunnes se moraalisesti kypsyi niitä toteuttamaan.

Evankeliumin kirjoittaja tahtoo kertomuksellaan temppelin esiripun repeämisestä kuvata sitä, että koko vanha liitto, jota juutalaisille edusti Mooseksen laki, ei nyt enää saa olla kansalle vain tavoiteltava ihanne, kohde, jota kohti se pyrkii, vaan kansa, jos se tahtoo olla kristitty, on velvoitettu noudattamaan Mooseksen antamia ulkonaisia ohjei-

ta. Nyt repesi temppelin esirippu ja kansa sai katsella avoimin silmin Mooseksen lakia ja ryhtyä sitä tosissaan noudattamaan. Kun kansa päättää olla tappamatta, sotimatta, varastamatta, valheellisia ja vääriä todistuksia antamatta..., kun se tosissaan noudattaa Herran Jumalansa neuvoja, niin siitä alkaa uusi liitto, tie Kristuksen sanoman ymmärtämiseen. Vaikka vanha liitto ei tehnytkään ketään täydelliseksi, niin se odotti toteuttajiaan, sillä vanhasta liitosta tuli puhdistuksen tie, jonka loppupäässä avautui uuden liiton tie. Vain tappamattomuuden ja sotimattomuuden toteuttaja voi ymmärtää Jeesuksen oppia rakkaudesta ja pahanvastustamattomuudesta.

Kristosofisen elämänymmärryksen oppilaina voimme jälleen sanoa: Taas on temppelin esirippu revennyt ylhäältä alas asti ja paljastanut kansalle, tai selvemmin sanoen koko ihmiskunnalle Kristuksen mysteriot. Kristikunta on niistä kyllä kuullut niin paljon kuin evankeliumit niistä kertovat, mutta se ei ole niitä ymmärtänyt. Ne ovat jääneet sille salaisuudeksi. Nyt ne ovat tulleet avatuiksi entistä selvemmin, joten koko ihmiskunta saa niitä katsella sellaisina, kuin Pekka Ervast ne esittää. Niiden ymmärtäminen ja käytännöllistäminen avaa tien Isän uskontoon.

★

Juutalaiset ovat sangen merkillisessä asemassa. Muutamat okkultistit väittävät juutalaisen kansansielun olevan niin kiintynyt itseensä, että siinä piilee tuon kansan taantuminen, kiteytyminen ja häviö. Juutalaiset sielut vetäytyvät tuon kiintymyksen voimasta jatkuvasti syntymään juutalaisina. Juutalaisten Jehovaa sanotaan Kuun haltiaksi. Samoin kuin Kuun säteet aiheuttavat materian kiteytymistä, kiihdyttävät lemmenelämää ja kukkien kasvua hautausmailla, samoin juutalaisten kiintymys juutalaisuuteen pitää kyllä kansaa elävänä, mutta kantaa samalla kuolemaa mukanaan. Näin arvelevat eräät okkultistit.

Mutta me voimme katsella Juudan kansaa myöskin karman kannalta ja huomata siinä ylösnousemisen mahdollisuuden. Vaikka juutalaiset epäonnistuivatkin valittu-kansa-unelmassaan ristiinnaulitsemalla sen Mestarin, jonka tuloa he odottivat, niin kristikunta ryhtyi siitä huolimatta suitsuttamaan juutalaisuutta. Kristityt omaksuivat moraalikseen Mooseksen käskyt ja odottivat juutalaisten tavalla Juudan kansan palaamista isiensä maahan. Kristityt ovat sangen voimaperäisesti ajaneet juutalaisten asiaa juutalaishenkisten liikkeitten avulla. Tällaiset t e o t merkitsevät juutalaisille myönteistä karmaa, joka on lunastettava. Juutalaiset ovat velassa kristityille. Tuo velka kohdistuu nimenomaan uskontoon, maailmankatsomukseen,

ideologiseen näkemykseen. Se velka on Juudan kansan lunastettava, jotta tasapaino saavutetaan. Ja koska velan pohjimmainen aiheuttaja oli väärä näkemys Messiaasta, niin se on korjattavissa oikealla näkemyksellä ja sen puolesta työskentelyllä. — Tulee mieleeni ennustus, jonka Pekka Ervast kirjoitti "Toimittajalta"-kirjoitukseensa Tietäjässä 1920 sivu 50. Hän lainaa siihen terijokelaisen meedion Vilhelmiina Karjalaisen ennustuksia, joissa sanotaan mm.: "Suomi tulee presidenttivaltioksi, sillä Suomen presidentti on jo syntynyt... Minä tunnen hänet". (Ennustukset on tehty v. 1912.) "Samaan aikaan Juudanmaa tulee myös itsenäiseksi — jos kohta vähän myöhemmin, sillä aika jo lähestyy, että juutalaiset palaavat kotimaahansa ja ettei heitä enää ahdisteta. Juuda tulee myös presidentti-valtioksi, ja niin kuin Juuda on antanut Suomelle Kristuksen, niin Suomi on antava Juudalle Messiaan. Juutalaisten Messias on jo syntynyt. Silloin kun Hän koko maailmalle ilmoitetaan, silloin tulevat kaikki juutalaiset kristityiksi...". — Voinemme vain näin jälkeenpäin todeta, että Karjalaisella oli oikeita näkemyksiä sekä Suomen että Juudan suhteen, mikäli ne koskevat näiden maiden historiallista kehitystä. Jos ennustuksen loppuosakin toteutuu, niin silloin Juuda maksaa elämänkatsomuksellisen velkansa kristityille ja silloin maailman kansat heräävät. Suomessa julistettu uusi uskonto pääsee valistamaan suurta maailmaa. Ennustuksen lopullista toteutumista tukee lisäksi se, että eräs juutalainen profeetta ei nimitä Juudan enkeliruhtinasta Jehovaksi, vaan aurinkohenki Mikaeliksi, joka voitti lohikäärmeen näkymättömässä maailmassa. Ja Pekka Ervast opettaa, että taas on käyty taistelu Mikaelin ja lohikäärmeen välillä ja Mikael on voittanut.

V. L.
Kristosofi.
1965: 296—299.

1966

UUDENVUODEN KYNNYKSELLÄ

Vuoden 1966 esirippu on avautumassa. Ikivanhat, leikeiksi muuttuneet taikamenot ja ennusteet kiehtovat edelleen sangen useita ihmisiä. Jokainen toivoo entistä parempaa tulevaisuutta, etupäässä itselleen, ja koska tulevaisuus on kätketty läpinäkymättömän verhon taakse, niin sen antimista saatetaan vain arvailla. Kiinnostus ennustusleikkeihin kertoo kuitenkin

ihmissielun sopukoissa piilevästä uskosta siihen, että tämän näkyväisen maailman takana ja sisällä vaikuttaa salaperäinen kohtalon käsi, järkevä ja järjestävä tahto, jonka vaikutuksen alaisia me tietämättömät ihmiset olemme. Onko se usko tietämättömyyden synnyttämä harha? Ei. Sillä on juurensa siinä totuudessa, että elämä on lakiperäinen ja että on elänyt ihmisiä, jotka ovat tuota lakisiteisyyttä osanneet tulkita, ja että jokainen ihminen on joskus jälleensyntymiensä vieriessä saanut siitä omakohtaisia kokemuksia. Siksi usko kohtaloon ja sitä ohjaavaan järkeen on osa ihmistä. Järkitajunnassaan hän voi "taikauskolleen" hymyillä, mutta itsestään hän ei voi sitä irroittaa.

Vakavamman ilmentymismuodon tuo "kohtalon leikki" saa niissä piireissä, joilla on historian antamia ja tietäjien vahvistamia todistuksia elämän lakiperäisyydestä. Näistä asioista kertoo Pekka Ervast. Muutamat erikoiset luvut ovat ratkaisevasti vaikuttaneet Suomen teosofisessa liikkeessä, mm. 13 ja 7. Teosofinen liike aloitettiin suomenkielellä, kuten Pekka Ervast itse toteaa, vuonna 1901, jolloin hänen kirjansa "Valoa kohti" ilmestyi. Kun 13 vuotta oli kulunut vuodesta 1901, elettiin vuotta 1914, jolloin alkoi ensimmäinen suursota ja muutti samalla melkoisesti silloista teosofista maailmaa. P. E. kertoo itsestään, että hän silloin ymmärsi vakavasti oman vastuunalaisuutensa ja tehtävänsä, siis sen, että hänen oli itsenäisemmin kuin ennen otettava taakkaa kannettavakseen. 13 vuotta myöhemmin elettiin vuotta 1927. Silloin oltiin keskellä Siriuksesta tullutta voimavuodatusta, joka v. 1926—28 valautui maapallon ilmakehään. 13 vuotta myöhemmin oli vuosi 1940, jolloin J. R. Hannula aloitti kristosofisen työnsä uusissa merkeissä siten, että hänen tukenaan oli entisten järjestöjen kahleista vapautunut veljesjoukko. Uuden 13-vuotisjakson jälkeen elettiin vuotta 1953, eräitten sisäisten, ellei niinkään ulospäin näkyvien järjestelyjen merkeissä. Siitä ajasta on kulunut jälleen 13 vuotta, joten 1966 aloittaa kuudennen 13-vuotisjakson. — Pekka Ervast jakoi lisäksi vuosittain vaihtuvat työjaksot ihmisen seitsemän prinriipin mukaan.

Luku 13 merkitsee kabbalistisesti sekä kuolemaa että uudestisyntymistä rakkaudessa. Kun teosofinen liike Suomessa sai kiinteän järjestömuodon, niin sen kansallinen järjestysnumero oli 13. Tämä merkinnee mm. sitä, että teosofisella liikkeellä Suomessa on ollut rakkaudessa uudestisyntymisen mahdollisuus. Kun jotakin siinä liikkeessä kangistuu ja ajautuu Golgatalle, niin siinä on samalla ylösnousemisen ja uudestisyntymisen mahdollisuus. Tämän voimmekin todeta ilman selityksiä liikkeemme historiassa Suomessa. Kun siis jälleen aloitamme uutta 13-vuotiskautta, niin luon-

nollinen kysymyksemme on: Minkälaisten voimien vaikutusten alla sen aloitamme?

Ensinnäkin toteamme, että alkava 13-vuotisjakso on järjestyksessä kuudes. Luku 6 merkitsee ihmisen prinsiippijaoituksessa buddhia, koska buddhi on kuudes prinsiippi "alhaalta" lukien. Näin ollen alkava 13-vuotisjakso saa säteen buddhista, veljes- eli Kristusrakkaudesta. Tämä viittaa siihen, että työmme onnistuminen, sen turvallinen eteneminen voi tapahtua vain veljeyden sulattavassa hengessä. Mutta veljeys ei toteudu saarnoissa, se on käytännöllinen todellisuus. Käytännöllinen veljeys koskettaa jokaista ihmistä itseään, joten kysymys on siitä, kuoleeko ihmisyksilöissä jotakin kangistunutta, jotta uudelleensyntyminen tulisi mahdolliseksi.

Nykyisen työmuotomme "prinsiipit" alkoivat kasvaa vuodesta 1940 lähtien. Ensimmäisen seitsenvuotiskauden aikana tuli lasketuksi työllemme kaikkien prinsiippien alkuidut, joista niiden kasvaminen on jatkunut. Nyt elämme jo neljännessä seitsenvuotiskaudessa, joka saa säteen neljännestä prinsiipistä, sielusta eli päivätajuisesta minästä. Näin ollen, koska myös vuosi 1966 käy minuuden merkeissä, tulee kysymyksessä oleva vuosi erikoisesti minuuden vahvistamaksi. Yhteenvetona toteamme, että alkavaan 13-vuotiskauteen sisältyvä kuolema ja rakkaudessa uudestisyntyminen koskettaa erittäin tehostetusti minuutta.

Mikä on ihmisen minä? Jokainen ihminen tietää olevansa minuus, erillinen tajuntayksiö. Hän miettii, harkitsee, päättää ja toteuttaa aivan erillisenä yksilönä. Mutta jokaisella on kokemusta myös unielämästä. Unessa hän saattaa tehdä kerrassaan harkitsemattomia tekoja, salaiset toiveet toteutuvat taikamaisesti, hän tapaa manalle menneitä ystäviään ensinkään muistamatta, että he ovat kuolleita. Hän tajuaa vain hämärästi käsitteen m i n ä, sillä hän on salaperäisten voimien heiteltävänä. Unikuvat ovat harmaita, vailla järkevyyttä ja kestäviä muotoja, kuitenkaan hän ei tajua niiden järjettömyyttä. Mutta hän saattaa myöskin unessaan herätä ja tajuta: Minä olenkin unimaailmassa, nytpä teenkin siitä havaintoja. Hän tietää olevansa itselleen tuttu päivätietoinen minuus — ainakin hetken. Hän saattaa myös herätä toisellakin tavalla, tietää olevansa enkeleitten ja jumalien parissa, suuressa valomeressä, ajan ja paikan ulkopuolella. Silloin hän ei olekaan itselleen tuttu päivätietoinen minä, vaan aivan toinen olento. Nämä jokaisen ihmisen omat kokemukset opettavat, että ihmisen minä on suunnattomasti laajempi käsite kuin päivätajuinen minä.

Teosofia opettaa ihmisen kahdesta minästä, alemmasta ja ylemmästä. Sanotaan, että ihmisen todellinen minä on manas, järki. Mutta "osa" tuosta järjestä on suuntautunut alaspäin

kaamaa kohti elähyttäen himoluontoa. Tämä on nähtävästi hyvä ja kansantajuinen selitys, vaikka sen ei tarvitsekaan selittää koko totuutta. Pekka Ervast opettaa, ettei ihmisellä todellisuudessa ole kahta minää, on vain yksi minä, joka voi aivan kuin jotakin "kanavaa" pitkin kulkea alas ja ylös. Tämä käy ymmärrettäväksi, kun tarkastelemme eri ihmisten kehitystasoja. Primitiivinen ihminen suuntaa minuutensa huomion yksinomaan aineellis-himollisiin seikkoihin ilman harkintaa ja järkevää suunnittelua, joten hänen sielunelämänsä lähentelee harmaata unielämää. Kulttuuri-ihminen on jo vähän oppinut hallitsemaan ajatuselämäänsä, joten hän on päivätajunnassaankin itsetietoisempi. Henkisten asioitten parissa askarteleva ihminen pyrkii suuntaamaan sielunsa voimia myöskin Kristusmoraalin suuntaan, joten hänen minuutensa viihtyy myös todellisen järjen maailmassa saaden kosketusta veljesrakkaudesta eli buddhista, jopa henkisestä tahdostakin, aatmasta. Viimeksimainitun ihmisen minätietoisuus eli päivätajuinen minä voi näin ollen "muuttaa paikkaansa" kuin jotakin kanavaa kulkien, alhaalta ylös koko minuuden tajuntapiirin alueella. Tämä selittänee, miksi hyväätahtova ihminen kykenee auttamaan vainajia. Niinikään se voi valaista Pekka Ervastin kertomusta "Suuressa seikkailussa", eräästä veljeskunnasta, joka eli karkeammassa ja korkeammassa p ä i v ä t a j u n n a s s a.

Minuus on, kuten sanoimme, ihmisen tajuntapiirin keskus. Koska se toimii muista erillään olevana tajuntayksiönä, niin se on v a s t u u n a l a i n e n aikaansaannoksistaan. Jos siis antaisimme minuudelle jonkin ominaisuuden, niin se on v a s t u u n a l a i s u u s. Jokaisen ihmisen pitäisi olla vastuunalainen aikaansaannoksistaan. Näin ei kuitenkaan tavallisesti ole, sillä ainakin näissä kristillisissä yhteiskunnissa omavastuullisuus riistetään valalla. Vala siirtää vastuun jollekin toiselle, jota valantehnyt vannoo sokeasti tottelevansa. Mutta koska valan vastaanottajakin on tehnyt valan jollekin, joka niinikään on tehnyt valan, niin lopullinen vastuu siirtyy jollekin näkymättömälle mahdille, jonka o l e t e t a a n olevan kaiken takana. Valanteko on siis kerrassaan heiluvilla hetteillä ja se saa aikaan, ettei kukaan ole mistään vastuussa. Siksi Jeesus Kristus opettikin: Älkää vannoko maan eikä taivaan kautta. Jeesus tahtoi kasvattaa ihmisistä vastuunalaisia olentoja.

Kristosofinen elämänymmärrys pyrkii kasvattamaan vastuunalaisia ihmisiä. Mutta samalla puhutaan veljeydestä, yhteistyöstä ja ykseystajunnasta. Miten nämä kaikki suhtautuvat toisiinsa? Siten, etteivät veljeyttä sanan todellisessa merkityksessä kykene toteuttamaan lau-

maolennot. Ihmisten on ensin vapauduttava laumamaisuudesta, tultava itsenäisiksi; silloin heidän yhteistoimintansakin onnistuu. Jokainen puolue, uskonlahko ja ns. veljeskunta uskoo toteuttavansa veljeyttä, mutta sellainen veljeys on vain kysymyksessä olevan kuppikunnan rajoitettua toveruutta, jonka "veljeys" on useimmassa tapauksessa tähdätty jotakin toista kuppikuntaa vastaan. Aseveljeys on näistä äärimmäisin tapaus. Niinpä Pekka Ervast kirjoitti "Ihmisyyden uskonnossa" luvussa "Tulevan vuosisadan veljeyskäsite": "Ovatko ihmiset veljiä silloin, kun ovat sieluissaan toisissaan kiinni kuin sillit tynnyrissä? Eivät. Jokainen nuorukainen tuntee sisässään, että veljeyttä on silloin, kun kukin yksilö on oma itsensä, kun kaikki kunnioittavat toisiaan, kun jokainen antaa toisen olla semmoinen kuin on, ihaillen häntä hänen omaperäisyydessään ja iloiten kunkin erilaisuudesta. Jokainen ihminen on kuin taideteos, jota voi katsella, arvostella ja rakastaa. Se vain onkin rakkautta, kun rakastamme toisiamme sentähden, että kaikki olemme yksilöitä. Se vasta on veljeyttä".

Edelläsanotusta ymmärrämme, että alkava 13-vuotiskausi odottaa meiltä itsenäistymistä ja vastuunalaisuutta yhteistyössä, johon buddhista tuleva säde kannustaa. Jokainen on omalla paikallaan vastuussa yhteisöstä. Vastuun työntäminen toiselle on atavistinen jäännös valasta ja siksi sellainen asenne on tuomittu luhistumaan aikanaan. On tapana sanoa: Mestari kantaa suurimman vastuun, ja se on totta niin kauan, kun emme halua jakaa vastuuta Hänen kanssaan. Sanonta Mestarin vastuusta tulee sangen helposti itsesäälin synnyttämäksi lepotyynyksi, vaikka on opetettu: Itsesääli on harhoista suurin. Nyt, jolloin olemme vailla fyysillisesti elävän Mestarin aina läsnäolevaa opastavaa kättä, on vastuunalaisuutemme Hänen sanomansa menestymisestä entistä vakavampi.

V. L.
Kristosofi.
1966: 8—11.

PESSIMISMI PORTTINA

Vuoden 1916 Tietäjän tammikuun numerossa on Toimittajan uudenvuoden toivotus. Siinä Pekka Ervast kirjoittaa: "Tahtoisitteko tietää, mitä hyvää teille toivotan? Oi, se ei ole vaikea sanoa. Toivotan teille sitä hyvää, mitä itse kaipaatte". Hän luettelee erilaisia "hyvän" ilmenemismuotoja ja selittää: Kun saatte

sitä hyvää, mitä itse toivotte, niin saatte siitä elämän tarjoaman kokemuksen. Joku kaipaa esim. rikkautta: "Ja jos minä sanoisin, että rikkaus on katkera koulu, ei hän sitä uskoisi, ennenkuin hän sen näkisi". — Mikä viisaus huokuukaan tuosta opetuksesta.

Elämänkoulu on viisaasti järjestetty. Jokainen ihminen toivoo jotakin ja uskoo siten löytävänsä onnensa. Toiveet johtavat pyrkimykseen ja työhön tavoiteltavan toiveen toteutumiseksi. Karma huolehtii siitä, että toiveet toteutuvat, elleivät tässä elämässä, niin jossakin tulevassa jälleensyntymässä. Kerran tulee rikkautta, valtaa, mainetta, persoonallista onnea sen eri muodoissa. Ensin sitä voi tulla kohtuullisesti, mutta koska "ruokahalu kasvaa syödessä", niin uudet ponnistukset yhä suuremman päämäärän saavuttamiseksi aiheuttavat onnen runsauden pulan. Maailman hyvyys ryntää päälle ja sen painon alle uhkaa onnentoivoja sortua. Lopulta ihminen ei jaksa sen painoa kestää, hän nääntyy, väsyy, sortuu. Silloin hänen silmänsä kukaties avautuvat. Hän huokaa Saarnaajan tavalla: Kaikki on turhuutta, kaikkea olen saanut, kaikkea kokenut, mutta ei ole mitään uutta auringon alla, kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelua; tekojen kunnollinen suorituskin herättää vain kateutta, liika viisaus ja mielettömyys on turhuutta; silmä ei saa kyllääsä näkemästään eikä korva kuulemastaan, koko elämä on turhuutta ja tuulen tavoittelua; viisaalla on silmät päässä, tyhmä taas vaeltaa pimeässä, mutta minä tulin tietämään myös sen, että toisen käy niin kuin toisenkin.

Näin opettaa elämänkoulu ihmistä ja kokemuksen kautta saatu opetus on todellisinta, sillä se johtaa käännekohtaan. Pessimismistä tulee portti uuteen elämään. Siten tyhjän varaan, elämän ilmakokeeseen, joutunut ihminen tajuaa lopulta vain yhden seikan: Jumalan. Jumalassa hän näkee tukikohdan elämälleen. Saarnaajan tavalla hänkin voi sanoa: "Ja muista Luojaasi nuoruudessasi, ennenkuin pahat päivät tulevat ja joutuvat ne vuodet, joista on sanottava: 'Nämä eivät minua miellytä' ... ennenkuin hopealanka katkeaa ja kultamalja särkyy... ja tomu palajaa maahan, niinkuin on ollutkin, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen on antanutkin".

V. L.
Kristosofi.
1966: 11—12.

Kristosofin tammikuun numerossa pohdimme eräitä ajanjaksoja, jotka toistuvat teosofisessa liikkeessä Suomessa. Pohdintaan kannustaa Pekka Ervast, sillä hän osoittaa kirjoituksissaan, että mm. 13-vuotisjaksot aiheuttavat käännekohtia ja uudistuksia. Ymmärrämme, ettei hän kerro noista vuosijaksoista herättääkseen sokeata kohtalonuskoa, vaan antaakseen meille opetuksia. Ei hän pyri todistelemaan, että elämä henkisissä liikkeissä seuraa omaa rytmiään, jota ei voi muuttaa, vaan hän tahtoo sanoa: Tutkikaa ajan merkkejä ja ottakaa niistä oppia; älkää tehkö numeroista lepotyynyjä itsellenne, vaan itsenäistykää, miettikää ja oppikaa; te ihmiset teette henkisestä liikkeestä sellaisen kuin se on, te voitte sen joko ajaa matalikolle tai ohjata tavoiteltavaan kohteeseen. — Kun seuraamme P. E:n kehotusta ja tutkimme, niin tutkimustemme yhteydessä saatamme löytää sellaisiakin arvoja, joita kukaties emme ennen ole tulleet ajatelleeksi.

Kysymme, miksi Pekka Ervast painotti erikoisesti ja toistuvasti vuotta 1901. Silloin hän aloitti teosofisen työnsä suomenkielellä kirjallaan "Valoa kohti", mutta aikaisemmin hän jo oli työskennellyt teosofian hyväksi ruotsinkielellä. (P. E:n äidinkieli oli ruotsi). "Ruusu-Ristin syntysanat"-kirjassaan s. 73 hän mm. huomauttaa: "Olkoon vain sivumennen mainittu, että vv. 1897—1900 työskentelin enemmän ruotsin kuin suomen kielellä; vasta v:sta 1901 alkoi säännöllinen suomenkielinen työni".

Ruusu-Risti -aikakauslehdessä v. 1924 ss. 219—230 ja Tietäjän Aarteisto I s. 214 alkaen löydämme historiallisia tietoja Suomen teosofisen liikkeen alkuajoilta. P. E. kirjoittaa: "Huomattava seikka on, että samana vuonna kuin Mad. Blavatsky muutti manalle, teosofinen aalto pyyhkäisi yli Suomen, ja että taas samana vuonna kuin eversti Olcott kuoli, T. S. Suomalainen osasto perustettiin". — P. E. tahtoo tällä huomautuksellaan kääntää huomiomme siihen, että teosofisella liikkeellä Suomessa on salainen yhteys siihen suurempaan työkenttään, jota Valkoinen Veljeskunta on suunnitellut koko ihmiskuntaa varten. Siitähän Viisauden Mestarit mainitsevat.

P. E:n mainitsema "teosofian aalto" oli v. 1891 aikaansaatu ensimmäinen herätys, kun "Nya Pressen"-lehdessä oli artikkelisarja teosofiasta. Kolme vuotta myöhemmin, tammikuussa 1894, Pekka Ervast sai luettavakseen ensimmäisen teosofisen kirjan. Hän kertoo tästä tapahtumasta Tietäjässä 1915 ss. 8—9. — Tammikuussa 1894 tuli hänen luokseen eräs ylioppilastoveri, joka oli kuullut teosofiasta, ja niin

P. E. etsi luettavakseen kaksi ruotsinkielistä teosofista kirjaa. Hän kertoo: "Muita kirjoja ei ollut ruotsin kielellä". Teosofinen sanoma oli silloin Suomessa vielä aivan synnytysvaiheissaan, mutta P. E. liittyi kuitenkin jo seuraavana vuonna, syksyllä 1895, Teosofisen Seuran Ruotsin osastoon. (Tietäjä 1915 s. 59). Tutustuessaan teosofiaan v. 1894 P. E. oli edellisen vuoden jouluna täyttänyt 18 vuotta.

Edelläsanotusta käynee selväksi, että Pekka Ervast oli jopa ruotsinmaalaisen Teosofisen Seuran jäsen ennen vuotta 1901, mutta siitä huolimatta hän panee suuremman painon suomenkieliselle työlleen. Asema selviää hänen omista lausunnoistaan. Se 13-vuotissarja, joka alkoi vuonna 1901 ja päättyi v. 1914, sisälsi jotakin yleismaailmallista, sillä v. 1914 alkoi mm. yleiseurooppalainen sota, joka muutti suuresti koko silloista teosofista maailmaa. Koko teosofinen liike joutui kriisikohtaan, sillä teosofinen veljeysaate ja sota joutuivat vastakkain. Silloinen teosofinen johtoportaikko horjutti sodanihannoinnillaan koko teosofista liikettä, mutta Pekka Ervast, joka "Valoa kohti"-kirjallaan oli aloittanut suomenkielisen teosofisen työnsä, pysyi uskollisesti H. P. Blavatskyn kannalla sotakysymyksessä, ollen pasifisti sanan täydessä merkityksessä. P. E:n teosofinen työ ei ollut työtä vain ahtaissa kansallisuusrajoissa, vaan se oli tarkoitettu H. P. Blavatskyn teosofisen työn jatkeeksi ja täyttymykseksi, ihmisyyden uskonnoksi, jolle valmistavan työn teki H. P. Blavatsky. Vuodesta 1901 alkaneitten 13-vuotisjaksojen yleismaailmallisuus ja koko ihmiskuntaa koskeva luonne näkyy lisäksi siinä, että toinen 13-vuotisjakso päättyi v. 1927, jolloin Siriuksesta saapunut voimavuodatus asettui planeettamme ilmakehään muuttuen siinä uudeksi luonnonvoimaksi. Lisäksi kolmas 13-vuotiskausi päättyi v. 1940, jolloin J. R. Hannula aloitti ratkaisevan työjaksonsa, jossa Pekka Ervastin elämäntyö koki ylösnousemuksensa. — Lisättäköön vielä, että Teosofinen Seura perustettiin Blavatskyn ja Olcott'in toimesta v. 1875 ja 13 vuotta myöhemmin, siis 1888, avattiin T. S:n esoteerinen osasto, ja 13 vuotta siitä eteenpäin v. 1901 alkoi P. E:n työ suomenkielellä Suomessa.

Edellämainittu 13-vuotissarja ei kuitenkaan ole ainoa sarja, joka esiintyy Suomen teosofisessa liikkeessä. On toinenkin sarja ja sen lähtökohta on myös toinen. Tämänkin sarjan avaa tutkittavaksemme Pekka Ervast. Hän kirjoittaa vuoden 1920 Tietäjässä s. 54 (Tietäjän Aarteisto I s. 163), että toinen 13-vuotissarja liittyy Teosofisen Seuran suomalaisen osaston perustamiseen. Hän sanoo: "Koska Seura perustettiin vuonna 1907, on vuosi 1920 sen kolmastoista ikävuosi". Tämä vaatimaton "kuiskaus" sanoo: Tutkikaa! Miksi emme siis tutkisi. Vähennämme vuodesta 1907,

siis Teosofisen Seuran suomalaisen osaston perustamisvuodesta, 13 vuotta, silloin saamme vuoden 1894, jolloin Pekka Ervast sai ensimmäisen kerran kosketuksen teosofiaan. Näin saamme seuraavat 13-vuotissarjat: 1894 + 13 = 1907: T. S:n suomalainen osasto perustettiin. 1907 + 13 = 1920: Perustettiin Ruusu-Risti-järjestö. 1920 + 13 = 1933: P. E. matkusti Kaliforniaan.

Näistä vuosisarjoista opimme ainakin sen, että ne ovat tekemisissä toimintamuotojen, järjestöjen ja seurojen kanssa. Niihin sisältyy teosofian muotopuoli, tavat, joilla aatetta levitetään. Ne ovat ihmisten toimeenpanemia yrityksiä. Vuodesta 1901 alkaneet 13-vuotisjaksot edustavat teosofiaa aatteena, maailmankatsomuksena, elämänymmärryksenä, moraalina, mutta vuodesta 1894 alkaneet 13-vuotisjaksot edustavat sitä lavaa, jolla aatteet saavat käytännöllisen ilmennyksen.

Tässä yhteydessä on paikallaan palauttaa mieliimme se, että Pekka Ervastilla oli ratkaisevia henkisiä kokemuksia jo ennen teosofiaan tutustumistaan. Niinpä ollessaan ripillä hänelle selvisi kokemustietä Jeesuksen opettama moraali, ei tosin kirkollisen toimituksen ansiosta, vaan sisäisenä näkemyksenä. (Katso Tietäjä 1915 ss. 6—8). Tie, jota hänen oli kuljettava, tuli selvästi viitoitetuksi, mutta toimintatapa, siis keinot, miten hänen tuli työskennellä, selvisivät hänelle teosofiaan tutustumisen yhteydessä. Teosofinen Seura oli jo valmis rakennelma ja teosofiset aatteet mm. jälleensyntymis- ja karmaoppeineen olivat järkeätyydyttävästi esitetyt. Teosofian parissa oli valmis työkenttä ja H. P. Blavatsky oli raivannut maaperää. Oli siis luonnollista, että P. E. liittyi tarjolla olevaan Teosofiseen Seuraan. Siitä tuli hänen työkenttänsä ja samalla toteutui henkisen elämän ikuinen laki: Ei kukaan tosi profeetta rakenna tyhjän varaan, vaan historiallisten profeettojen rakentamalle perustukselle. Kaikkien uskontojen alkulähde on Valkoinen Veljeskunta ja kaikkien uskontojen perustajat ovat työskennelleet ihmiskunnan nostamiseksi.

Teosofisen liikkeen muotopuolen kyseessä ollen on paikallaan palauttaa mieliimme H. P. Blavatskyn sanat (Ihmisyyden uskonto ss. 96—97): "On puhdasta pötyä sanoa, että H. P. B. on lojaalinen (lainkuuliainen, uskollinen, V. L.) T. S:lle ja Adyarille (T S:n päämajalle, V. L.) (!?) H. P. B. on kuolemaan saakka uskollinen teosofiselle asialle ja niille suurille opettajille, joiden filosofia yksin kykenee sitomaan yhteen koko ihmiskunnan yhdeksi ainoaksi veljeskunnaksi... Sentähden hän sympatisoi "T. S:n ja Adyarin" kanssa ainoastaan siinä määrin kuin mainittu seura on uskollinen teosofiselle asial-

le... Mitä on Adyar erillään asiasta ja niistä kahdesta (ei yhdestä perustajasta, pyydän), jotka sitä edustavat? Miksi ei yhtä hyvin puhuta lojaalisuudesta Adyarin tontille tai kylpyhuoneelle?"

Nyt Pekka Ervastin toistamat H. P. Blavatskyn sanat sopivat täysin P. E:hen itseensä. Hänkin pysyi kuolemaansa asti uskollisena teosofialle ja sille henkiselle elämänymmärrykselle, jota hän oli tullut maailmalle julistamaan. Mutta kun se muoto, järjestö, seura, jota hän itse oli ollut rakentamassa ja jonka puolesta hän oli voimiaan uhrannut, kangistui henkiseen työhön kelpaamattomaksi, niin hän teki uuden yrityksen. Vanha työmuoto sai jäädä matalikolle lahoamaan, sillä sehän oli ajassa syntynyt ja ihmisten rakentama, eikä kuolematonta muotoa ole vielä onnistuttu luomaan ihmisen ulkopuolelle. Kuolematon ruumis on ainoa saavutus.

Se rakennustyö, johon P. E. liittyi henkilökohtaisesti mukaan v. 1894, johti 13 vuotta myöhemmin T. S:n suomalaisen osaston syntymiseen. Mutta kolmetoista vuotta myöhemmin luottamuksella ja hyvillä toiveilla aloitettu työmuoto ajautui karille siten, ettei siitä ollut P. E:n työkentäksi. Ylösnousemus tapahtui kuitenkin Ruusu-Risti-järjestön perustamisen muodossa v. 1920. Seuraavan 13-vuotisjakson lopussa P. E. matkusti Kaliforniaan jättäen siten työnsä Suomessa. Hänen matkansa syistä oli monenlaisia arveluja, mutta jälkeenpäin saatamme todeta, että vain J. R. Hannula oli selvillä matkan perimmäisistä syistä. Kirjoituksessaan Ruusu-Risti-lehden vuoden 1933 lokakuun numerossa hän käsittelee P. E:n saamia valtuuksia ja niiden riittämistä. Hän sanoo mm.: "Enkä epäile, etteikö valtuudet tällaisinaan riittäisi Johtajamme pistäytymiseksi luoksemme, pitämään esitelmiä ja antamaan siunauksen työlleen, ystävilleen, maalleen ja kansalleen". (Kun tämä J. R. H;n kirjoitus oli lehdessä, niin P. E. oli jo matkustanut Amerikkaan). J. R. H:n ennustus toteutui, sillä Pekka Ervast palasi Amerikasta Suomeen helluntaiksi 1934. Hän piti esitelmän ja johti vuosikokouksen, mutta siihen hänen valtuutensa loppuivat, sillä P. E. poistui ruumiillisen kuoleman kautta heti vuosikokouksen jälkeen.

Nyt olemme velvolliset kysymään, johtuiko P. E:n ennenaikainen poismeno hengestä vai muodosta. Viittasihan P. E. puheissaan siihen, että hän voisi elää ainakin 20 vuotta, joten hänellä siis vielä olisi ollut työaikaa. Muotoko siis jälleen asettui vastarintaan, koska vuosi 1933 nivoutuu työmuodon sarjaan? Tällöin on todettava, että aate, teosofinen maailmankatsomus ja P. E:n kristosofinen elämänymmärrys, oli julkaistuna kirjoissa ja suuri osa siitä oli pikakirjoitetuissa esitelmissä odottaen julkaisua, joten tämä aat-

teellinen työ oli suuresti menestynyt. Mutta toisaalta näemme, että henkinen työmuoto oli myöskin saavuttanut täyttymyksensä sen koulusysteemin muodossa, jonka Pekka Ervast esittää kirjassaan "Kadonnut sana". Sivulla 118 hän sanoo mm.: "Siitä voi näet muodostua se äsken mainitsemani koroke, jolla eivät ainoastaan kaikki vapaamuurariseurat, mutta myös teosofiset, okkultiset, ruusuristiläiset ym. yhdistykset saattaisivat lyödä käden kätehen ja ryhtyä yhteistyöhön valoisamman elämänymmärryksen puolesta. En näet löydä syytä, mikseivät teosofiset y.m. seurat voisi liittyä suureen vapaamuurariliikkeeseen ja omaksua vapaamuurarilooshien konstitutsionin edellä esittämäni ohjelman mukaan. He vain voittaisivat siitä voimakkaan, lujan ja elävän muodon omalle toiminnalleen". — P. E. siis uudestisynnytti sellaisen työmuodonkin, joka olisi pätevä toteutettavaksi vaikkapa maailman kaikissa henkisissä yhtymissä. Suunnittelemaansa työmuotoa hän jo osaksi toteuttikin, mutta se jäi keskeneräiseksi. Eräänlainen "lava" tosin muodostui, mutta henkinen elämä ei saa olla lammikon seisovaa vettä, vaan sen tulee virrata kuten alati pulppuavan lähteen vesi, aina uudistua. Tuli ajankohtaiseksi siirtyminen vertauskuvista todellisuuteen, mikä oli ehtona korkeampien asteiden avaamiseen. Tällöin olisi ennen muuta tullut kysymykseen itse Pekka Ervastin siirtyminen vertauskuvallisesta johtoasemastaan todelliseksi Johtajaksi, Mestariksi. Kysymyksessä oli Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman tajuaminen ja se asema olisi selvinnyt P. E:n Amerikan-matkan aikana J. R. Hannulan avulla. Kun J. R. H:n puheet kuitenkin kaikuivat kuuroille korville, niin P. E:n valtuudet loppuivat. P. E. antoi kuitenkin vielä kahden vuoden koeajan sanoessaan, että hänellä oli edessään kaksi matkaa, toinen Egyptiin ja toinen Palestiinaan ja niissä menisi kaksi vuotta. P. E. toivoi, että kun hän olisi poissa fyysillisestä maailmasta, niin ehkä silloin syvennyttäisiin vanhan liiton Mestareihin niin paljon, että uuden liiton Mestarin henki, uudestisynnyttävä rakkaus, saisi vallan ja että näin kulkemalla Totuuden Pyhä Henki johdattaisi Pojan luo ja Poika Isän luo. Mutta tämäkin toivo valui santaan. Niinpä kuluikin seitsemän vuotta, vuoteen 1940, ennenkuin J. R. Hannulan aloittama uudestisynnyttävä työ pääsi kapalostaan. Mutta se vaihe liittyikin vuonna 1901 alkaneeseen kolmetoistavuotissarjaan, siihen, jonka vaikutus on yleismaailmallinen henkinen sanoma ja tähtää suuren Maailmanuskonnon rakennustyöhön.

Asian yhtenäisyyden vuoksi on ehkä syytä palauttaa muistiimme vielä kolmas 13-vuotissarja, se joka alkoi Pekka Ervastin Jordankastekokemuksesta v. 1896. Se jakso on P. E:n elämän kes-

keisin, sillä se kokemus oli se pohja ja perusta, jolla hänen elämäntyönsä lepää. Siinä kokemuksessa maailmankaikkeuden armahtava Isä tunnusti hänet Pojakseen ja siinä on P. E:n viisauden alkulähde. — Kun lisäämme vuoteen 1896 13 vuotta, tulemme vuoteen 1909. Silloin Pekka Ervast alkoi, joskin varovasti, paljastaa itseään. Vuonna 1909 ilmestyi häneltä kirja "Uuden ajan aamunkoitteessa". Siinä hän sanoo mm.: "Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: 'valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä'. Katsokaa, kuinka ihmiset taas uskovat, että maailman loppu on tulossa, että aika lähenee loppuaan, kuinka uskonnolliset ihmiset valmistautuvat tätä loppua vastaanottamaan. Tällä kerralla he eivät enää erehdy eivätkä ole ennenkään erehtyneet, mutta maailman loppu ei merkitse sitä, että tämä maailma häviäisi, vaan se merkitsee, että vanhat poistuvat ja uudet tulevat sijaan, että taasen on Jumala esiintyvä maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on esiintyvä. Kukaties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon". (Ihmisyyden uskonto s. 8).

Ylläolevaa lukiessaan joku saattaa ajatella, että P. E. puhui noin alkuinnoissaan, koska teosofinen työ oli menestynyt niin paljon, että organisoitu järjestö oli jo saatu perustetuksi. Mutta P. E. palaa tuohon kirjoitukseensa 18 vuotta myöhemmin v. 1927 ja selittää tarkemmin, että tuo uusi opettaja "paljastaa uusissa opetuksissaan luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla semmoista, jota minä (siis P. E.) sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien". (Ihmisyyden uskonto s. 155). P. E. toistaa jälkeenpäin, että hän edelleenkin on vuonna 1909 lausumiensa sanojen takana. P. E:n v. 1896 kokema Jordankastekokemus tuli siis 13 vuotta myöhemmin, v. 1909 julkisesti, joskin olosuhteitten pakosta peitetysti, esitetyksi.

1909 + 13 = 1922. Tällöin oli suomalaiselle kummulle nousevan Temppelin rakennustyö siinä vaiheessa, että ovet Temppeliin olivat avattavissa keväällä seuraavana vuonna. Eetteritasolle rakennetun Temppelin ovet avattiin, Temppelin, jossa kaikki Mestarit ovat kuin kotonaan, myöskin Jeesus Kristus, Logoksen Poika-ryhmän johtaja, ja Pekka Ervast, joka Temppelin

avasi. Entä kuka on Jeesus Kristus? Kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle" ss. 104—105 Pekka Ervast kirjoittaa: "Jeesuksesta yksin saatamme sanoa, että 'Kristus oli hänessä saavuttanut miehuuden täyden mitan', että Logos asui hänessä ja täytti hänet kokonaan. Miksikä? Sentähden että Elohimien joukosta toisen eli Poika-ryhmän johtaja, Kristukseksi nimitetty olento astui alas maan päälle ja ruumistui Jeesus Natsarealaisessa. Tämä oli Logoksen inhimillinen inkarnatsioni, joka tapahtui ensi kerran täydellisesti Jeesus Kristuksessa". Näin ollen, koska Jeesus Kristus on suomalaiselle kummulle rakennetussa Temppelissä kotonaan, on siellä kotonaan Logos myöskin merkityksessä Elohimien eli jumalien joukko, aurinkokuntamme Logos-hierarkia. Kysymyksessä oleva Temppeli ei siis ole maapallon Valkoisen Veljeskunnan eli Melkisedekin koulun eräs sivulooshi, jollaisia planeetallamme on useita, vaan se on Auringon Kuninkaallisen Neuvoston Keskustemppeli maapallolla. Täten käy ymmärrettäväksi, että Pekka Ervastin Jordankastekokemus sai käytännöllisen ilmennyksen fyysillisellä tasolla silloin kun suomalaisella kummulla avattiin Temppeli. Temppeli on henkisen työn keskus, kuten J. R. Hannula usein huomautti. Se on koulu, jossa opetetaan sitä viisautta, elämäntaitoa ja elämäntapaa, joka on elämän lakien mukaista. Eetteris-fyysillisenä todellisuutena se on se voimaruumis, jonka ympärille aikanaan tulee luotavaksi Temppeli kemiallis-fyysillisessä maailmassa, se mysterioopisto, josta P. E. toistuvasti puhui.

V. L.
Kristosofi.
1966: 41—47.

KATKELMIA

(Pahan personoituma)

Pohtiessamme pahan alkusyytä voimme katsella kivi-, kasvi- ja eläinkuntaa. Emme näe näissä luonnonvaltakunnissa itsetietoista minätajuntaa. Kun ryhmähenki kokoaa muuttolinnut yhteen ja johtaa niiden muuttomatkoja, niin linnut vaistoavat ryhmähengen kutsun ja noudattavat sitä. Linnun matka ei tapahdu harkitun itsetietoisesti. Ihminen sen sijaan tajuaa olevansa muista erossa oleva minäolento; minä on ihmisen tajuntamaailman keskus. Toisista minuuksista erillään olevana ihminen arvostelee elämänilmiöitä ulkopuolellaan ja sanoo: tuo on

hyvä ja tuo on paha. Näin hän arvostelee myös toisia ihmisiä huomaamatta, että hän itse on myöskin ihminen, jossa hyvä ja paha ilmenevät. Näin ollen, kun ihminen arvostelee toisia ihmisiä, hän samalla arvostelee itseään, koska hän on yksi heistä. Minän ominaisuus on itsekkyys, itserakkaus. Kun minä rakastaa vain itseään, niin se näkee itsensä hyvänä ja toisen pahana. Mutta koska itserakas minä on pakotettu huomioimaan hyvyyttä myöskin itsensä ulkopuolella, niin se on ovelasti työntänyt pahan alkusyyn näkymättömään maailmaan. Kristikunnan pelastavaksi enkeliksi on tullut perkele, jonka selän taakse on mukava piiloutua. Kun sota syttyy, niin sanotaan: se on perkeleen työtä, ei Jumala tahdo sotaa. Mutta jos kysyisimme aikamme sodanlietsojilta, ovatko he perkeleen palvojia, niin he varmaan yksimielisesti torjuisivat sellaisen solvauksen. Totuus onkin, että sekä paha että hyvä ilmenevät ihmisen kautta ja siksi ihmisen velvollisuus on voittaa paha itsessään ja myös kasvattaa itsessään sitä hyvän siementä, jonka jokainen ihminen tuntee itseensä kätketyksi. Vaikeutena tässä kasvattamistyössä on se, että ihmisminä on vielä perin lähellä sitä ryhmähenkeä, jonka "osana" se oli edellisen luomispäivän eläinkunnassa. Se tuntee vielä vastustamatonta vetäymystä laumaan ja siksi se kaipaa "ryhmähengekseen" pahan personoitumaa. Sen suojeluksessa voi ujostelematta harjoittaa noitavainoja, polttaa kerettiläisiä, keksiä inkvisition kidutusmenetelmiä ja tuhota — kuten viimeisen suursodan aikaisissa juutalaisvainoissa tehtiin — joukoittain ihmisiä kaasukammioissa. Ja koska pahan personoituma on ovelasti työnnetty ihmisten ulottuvilta näkymättömään maailmaan, niin se nimi voidaan tarpeen vaatiessa kääntää vastakohdakseenkin. Kun ihminen t a h t o o tehdä pahaa, niin jo itsesuojeluvaistokin kuiskaa hänelle: Älä veikkonen tee pahaa perkeleen nimessä, vaan tee sitä Jumalan nimessä; siten menetellen saat teoillesi pyhyyden leiman.

*

(Minän mysterio)

Ajattelemme nykyisen ihmiskunnan suhdetta kehityskenttään.

Maapallo on jälleensyntynyt neljä kertaa, sen nykyinen olotila on neljäs jälleensyntymä eli luomispäivä. Jokainen luomispäivä on kasvattanut oman ihmiskuntansa, itsetietoisilla mi-

nuuksilla varustetun olentoryhmänsä. Edellisten luomispäivien ihmiskunnat eli ihmiskuntien onnistuneet joukot ovat nyt enkeleitä, arkkienkeleitä ja ruhtinaita: kolmannen luomispäivän ihmiskunta on enkelikuntana, toisen arkkienkelikuntana ja ensimmäisen ruhtinaina. Niiden yläpuolella ovat vielä varhaisempien kehityskausien kasvattamat hierarkiat: vallat, mahdit, herraudet, valtaistuimet jne. Paavalikin puhuu valloista ja herrauksista. Pekka Ervast opettaa, että nuo enkelihierarkiat edustavat pahaa tässä meidän kehitysjärjestelmässämme. Ne eivät tietenkään itse ole pahoja, päin vastoin. Nuo enkelit ovat hyviä ja täydellisiä omissa hierarkioissaan. Mutta heidän vaikutuksensa ihmisiin muodostuu pahaksi sen tähden, etteivät he, kuten P. E. sanoo, "vielä tunne ihmisen pojan mysteriota". Heidän minuutensa on lunastamaton, he eivät vielä osaa sanoa kuten Paavali: "Minä elän, en kuitenkaan minä, vaan Kristus minussa". Heidän vaikutuksensa ihmisiin on minuuden vallan, mahdin ja herrauden tehostusta, koska he itse täysin tietävät oman minuutensa voiman. Siksi nuo Paavalin käyttämät nimityksetkin tuovat mieleen jotakin suurta, mahtavaa ja määräävää; niistä puuttuu inhimillinen lämpö. Täten ymmärrämme sitä opetusta, että ihmisten tehtävänä on opettaa enkeleitä, jumalia ja suuria henkivaltoja, opettaa heille ihmisyyttä. Opettaminen ei tapahdu saarnoissa, vaan elämässä ja teossa, jotka tapahtuvat Kristuksen hengessä. Kun henkivallat nostattavat meissä lumon oman minuutemme mahtavuudesta, niin voittomme, pelastuksemme ja henkivalloille antamamme opetus on siinä, että kieltäydymme tuosta lumosta ja annamme minuudessamme tilaa Kristukselle. Kristus on lähestynyt ihmiskuntaa ja laskeutunut pelastavana voimana aina kemiallis-fyysilliselle tasolle asti. Kristus tuli pelastamaan minuuttamme. Minuutemme kehitys ja kasvu sen nykyiseen tilaansa on ollut välttämätön, mutta jos se edelleenkin jatkaa samaan suuntaan, niin siitä kasvaa saatana. Se alkaa yhä tehokkaammin uskoa omaan täydellisyyteensä, valtaansa ja mahtavuuteensa, oikeutettuun eristyneisyyteensä ja silloin se alkaa luisua vasemman käden tielle. Se voi ajan tullen kadottaa siteensä jumalalliseen lähtökohtaansa. Sen lähtökohdassa, monadissa, on täydellisen ihmisen "kuva", Kristus, ja ihmiskehityksen tarkoituksena on, että aikakausien kuluessa kasvanut minä yhtyisi tuohon ihmisen perikuvaan eli Kristukseen. Siinä on minuuden pelastus. Eikä tuo yhtyminen merkitse sitä, että minuus häviäisi, vaan sitä, että minuus ryhtyy toteuttamaan sitä tarkoitusta, jota varten se on syntynyt. Siksi ihminen tarvitsee valistusta järjelleen, hartautta ja uskon voimaa tunteilleen ja käytännöllistä opastusta teoil-

leen. Tätä kaikkea on nyt tarjolla kristosofisessa elämänymmärryksessä ja sen keskeisessä opetuksessa, Pekka Ervastin uudelleen järjestämässä Vuorisaarnassa.

V. L.
Kristosofi.
1966: 47—49.

OLIN ENSIMMÄISEN KERRAN

kristosofisessa esitelmässä, kertoi eräs mukana ollut. Esitelmöitsijä kertoi Jeesus Kristuksen sanoneen Vuorisaarnassa: "Älä suutu". Tämä kohta jäi erikoisesti mieleeni, koska itse olen altis suuttumaan. Kotiin palattuani luin Matteuksen evankeliumista Vuorisaarnan kokonaan, mutta siellä ei ollut tuollaista lausetta.

— Entä löysitkö mitään suuttumattomuuteen viittaavaa?

— Sanotaan siellä näin: "Te olette kuulleet sanotuksi sanhoille: 'Älä tapa', ja 'Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion'. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion; ja joka sanoo veljelleen: 'Sinä tyhjänpäiväinen', on ansainnut suuren neuvoston tuomion...". Tämän lisäksi seuraa vielä muita ohjeita, mutta lausetta "Älä suutu" siellä ei ole.

— Ei olekaan. Lauseen "Älä suutu" on sanonut Pekka Ervast.

— Miksi?

— Pekka Ervast kirjoitti Vuorisaarnan uudelleen. Kirjassaan "Vuorisaarna" hän tekee perinpohjaista selkoa Matteuksen Vuorisaarnan hengestä ja sisällöstä ja tiivistää siinä olevat viisi käskyä sellaiseen muotoon, että nykyajan ihminen niitä helposti ymmärtää.

— Mutta eihän sanoihin "Älä suutu" sisälly minkäänlaista ajatusta oikeuden tuomiosta, kuten Matteuksessa sanotaan?

— Ei sisällykään. Mutta tuskinpa Jeesus tarkoittikaan, että veljeensä vihastunut olisi vietävä tuomioistuimen eteen. Matteuksessa sanotaankin, että veljeensä vihastunut on ansainnut oikeuden tuomion. Edellä hän sanookin, että "Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion". Mooses kielsi tappamasta ja Jeesus vertaa vihastumista tappamiseen. Vihastuminen on yhtä suuri rikos kuin tappaminenkin, sillä tavallistahan on, että vihastuminen on syy ja tappaminen seuraus.

— Nyt alan ymmärtää. Esitelmöitsijä vain ei selittänyt, että Pekka Ervast on kirjoittanut Vuorisaarnan uudelleen; se sekotti asiat. — Mainitsit viidestä käskystä. Onko toisetkin käskyt samaten tehty nykyajan ihmiselle ymmärrettäviksi?

— On. Toisessa käskyssään Jeesus Kristus viittaa Mooseksen säätämään aviorikoslakiin, mutta syventää sen: "Jokainen joka katsoo naista himoiten, on jo sydämessään tehnyt aviorikoksen...", siis ajatuksissaan. Tämä sanottiin juutalaisille miehille, sillä nainen oli silloin toisenlaisessa asemassa kuin nykyään. Nyt ovat nainen ja mies samanarvoiset ja kyllä nainenkin voi "katsoa miestä himoiten". Siksi käsky kuuluu molemmille sukupuolille. Pekka Ervast tuokin esiin Jeesuksen käskyn ytimen ja sanoo: "Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas". — Kolmannessa käskyssään Jeesus kumoaa juutalaisen lain väärinvannomisesta ja kieltää ensinkään vannomasta. Pekka Ervast tiivistää käskyn sanoiksi: "Älä vanno".

— Mutta perustuvathan nämä kristilliset yhteiskuntamme valoille, vannomisille ja vakuutuksille?

— Niin perustuvat ja se todistaakin, etteivät yhteiskuntamme ole kristittyjä.

— Nyt en ymmärrä, pitävathän kristityt Kristusta suuressa arvossa, Jumalan Poikana.

— Siis huutavat "Herra, Herra", mutta eivät toteuta hänen opetuksiaan.

— Tosiaan. Sanotaanhan Vuorisaarnassa myös: "Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon". Olemme siis kerrassaan nimikristittyjä. Kahden viimeisen käskyn suhteen lienee tilanne samanlainen?

— Varmasti. Neljännessä käskyssään Jeesus viittaa juutalaiseen koston ajatukseen "Silmä silmästä ja hammas hampaasta" ja jatkaa: "Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin, ja jos joku tahtoo sinun kanssasi käydä oikeutta ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada vaippasikin..." Viidennessä käskyssään hän kehottaa rakastamaan vihollisiakin, vieraitakin kansoja, sillä omat kansalaiset olivat lähimmäisiä, joita verisiteitten vuoksi koetettiin rakastaa. Nämä käskyt Pekka Ervast laati muotoihin: "Älä ole pahaa vastaan" ja "Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä".

— Mooseksen käskyt, kuten nyt ymmärrän, ovat tavallista yhteiskuntamoraalia, mutta Jeesuksen käskyt tähtäävät ihmissielun muuttamiseen. Niillä on uusi syvyysaste. Lisäksi Jeesus hylkää kokonaan valanteon ja pahan ihmisen vastustamisen. Alankin nyt ymmärtää todellista kristinuskoa, se on Jeesus Kristuksen opetusten käytännöllistä noudattamista.

— Sitä se juuri on.

— Mooseksen käskyt muistan vielä melkein ulkoa, mutta eihän niissä ole käskyä "Silmä silmästä ja hammas hampaasta", jollaisen Jeesus asettaa neljännen käskynsä vastakohdaksi.

— "Silmä silmästä" jne. tarkoittaa todennäköisesti sitä, että juutalaiset eivät osanneet noudattaa Mooseksen antamaa yhteiskuntamoraalia, vaan olivat muokanneet sitä tyydyttääkseen kostontarvettaan. Huomasithan jo, etteivät kristitytkään kykene noudattamaan Mestarinsa opetuksia.

— Näin ollen Jeesus oli uskonpuhdistaja. Hän puhdisti vääristynyttä mooseslaisuutta, mutta samalla antoi Mooseksen oppiakin korkeamman moraalin. Tämä johtaa uuteen kysymykseen. Todistelit, että Pekka Ervast on myöskin puhdistanut aikamme ns. kristillisen yhteiskuntamoraalin sellaiseksi, jollaisena Jeesus Kristus oppinsa julisti. Samalla hän muokkasi Jeesus Kristuksen viisi käskyä sellaiseen muotoon, että nykyajan ihminen ne paremmin ymmärtää. Entä olisiko näiden käskyjen uudestisyntymisessä tapahtunut vastaavanlaista syvenemistä?

— On. Ajattelehan tarkoin. Matteuksen Vuorisaarnan ensimmäisessä käskyssä sanotaan: "Jokainen, joka vihastuu veljeensä" jne. Tässä ovat kysymyksessä kahden ihmisen keskinäiset suhteet. Toinen käsky on saman suuntainen: "Jokainen, joka katsoo naista" jne., tässäkin on kysymys ihmisten keskinäisistä suhteista. Kolmas käsky sanoo suoraan: "Älkää ensinkään vannoko", mutta neljäs käsky viittaa jälleen ihmisten keskinäisiin suhteisiin: "Älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin...". Kysymys on siis kahden ihmisen keskinäisistä suhteista. Viides käsky on jälleen suora: "Rakastakaa vihollisianne". Kun rinnastat näihin Kristuksen käskyihin Pekka Ervastin selvennettyjä käskyjä, niin voit havaita eron käskyjen syvyydessä.

— Olisikohan? En oikein pysy mukana.

— Pekka Ervast sanoo: "Älä suutu", "Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas", "Älä vanno", "Älä ole pahaa vastaan" ja "Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä". Toinen ihminenkö sinut vain saa suuttumaan?

— Tosiaan. Kyllä minua suututtaa toisinaan mm. oma saamattomuuteni, eikä siihen ole syypää toinen ihminen. Rahan puutekin nostattaa kiukkuani ja olenpa tuntenut pyhää vihaa saatanaakin kohtaan.

— Ja kuitenkin sinun on tunnustettava saatana vain olettamukseksi, jota ei voi käsin koskettella, se on mielikuvituksen luoma käsite.

— Tunnustan. Käsky "Älä suutu" ulottuu siis näillekin alueille?

— Käsky "Älä suutu" tarkoittaa ihmissielun asennetta. On pyrittävä sellaiseen sisäiseen asenteeseen, sellaiseen mielenrauhaan, jossa ei ole vihaa ketään eikä mitään kohtaan.

— Eikö tuollainen asenne ole

saamattomuutta, lammikon seisovaa vettä? Eihän elävä ihminen saata olla tuollainen flegmaatikko.

— Suuttumattomuuteen sisältyy salaisuus. Sanomme näin: Tuo käsky tai kehotus ei ole ihmisten keksintöä, vaan sen on tuonut jumaltietoinen ihminen Isältä. Käskyn salaisuus on se, että ihminen, joka henkisellä työllä puhdistaa sieluaan vihasta, avaa samalla sisäisen kanavan hyvyyden voimille, jotka virtaavat hänen sieluunsa. Hyvyys on sama kuin hyvä tahto. Kuvittele: Jospa osaisit t a h t o a h y v ä ä kaikkia ja kaikkea kohtaan, niin missä olisi sijaa vihalle.

— Nytpä alan hieman tajuta tuon käskyn syvyyttä, siinä on jotakin uutta, johon sietää päästä sisälle. Pekka Ervast on tuonut jotakin uutta, johon samalla sisältyy Jeesus Kristuksenkin käsky. Pitäisikö sama syventäminen paikkansa Matteuksen Vuorisaarnan toistenkin käskyjen suhteen?

— Toinen käsky kuuluu: "Älä o l e ajatuksissasikaan epäpuhdas". Onhan epäpuhtautta muutakin, esim. ulkonaista. Juutalaiset harrastivat mm. kaikenlaisia pesuja, siis ulkonaista puhtautta, mutta se ei riitä. Saunominen on hyvä ja terveellinen menetelmä, mutta se ei puhdista ajatuksia. "A j a t u k s i s s a s i k a a n" tarkoittaa puhtautta yleensä, ei vain toiseen sukupuoleen kohdistuvaa. Onhan mm. homoseksualismia ja nykyajan kaunokirjallisuus hekumoi mielikuvituksellisissa epäpuhtauksissa. Niinikään uskonnollisuuteen on pesiytynyt seksi merkityksessä "Kristusylkä" ja "Kristuksen morsian", sitä ei voi määritellä lauseella: "Jokainen, joka katsoo naista himoiten...". — Pekka Ervast on siis syventänyt tämänkin Vuorisaarnan käskyn, mutta Jeesus Kristuksen käsky sisältyy myös siihen.

— Tämänkin käskyn kohdalla näyttää olevan kysymys sielun perusasennosta, eikä vain suhtautumisesta hetkellisiin tapahtumiin ihmisten välillä. Kolmas, vannomattomuuden käsky, lieneekin samansyvyinen Matteuksessa ja Pekka Ervastin lausumana, mutta entä kaksi viimeistä käskyä?

— Viidettä, viimeistä käskyä Pekka Ervast selventää liittämällä siihen sanat "Älä sodi", tahtoen tällä painottaa sanaa "vihollinen". Toiset kansat ovat "vihollisia", joita vastaan soditaan. Mutta sotivathan ihmiset muutenkin: uskonsodat, kansalaissodat... "Älä sodi" koskee kaikkea sotaa ja rakastaminen kaikkia ihmisiä. — Neljättä, pahanvastustamattomuuden käskyä Pekka Ervast nimittää käskyjen kulmakiveksi ja se kuuluu: "Älä o l e pahaa vastaan". Huomaatko? Tässä on kysymys o l e m i s e s t a eikä hetkellisestä suhtautumisesta "pahaan" ihmiseen. Kysymys on ihmissielun sisäisestä perusasennosta pahaan

nähden yleensä ja tällöin siihen sisältyy myöskin se paha, mikä on meissä itsessämme. Oikeastaan ei olekaan käytännöllisessä merkityksessä muuta pahaa kuin sitä, mikä on meissä itsessämme. Ihminen tuntee sielunsa pahaksi ja kun hän taistelee omaa pahuuttaan vastaan, niin silloin hän jatkuvasti tuijottaa sielunsa silmillä sitä pahaa ja on sotajalalla sitä vastaan.

— Siinäpä taitaakin nousta tie pystyyn, ovathan nämä kristilliset yhteiskuntammekin rakennetut pahan vastustamisen periaatteelle. Entä ihmisen itsessään tuntema paha, kukapa ei tuntisi omaa syntisyyttään ja ilkeyttään.

— Tämän käskyn kohdalla tuleekin erikoisesti kysymykseen usko, tuo niin väärin ymmärretty käsite. Kristityt ovat tehneet uskosta teologisen kysymyksen: Usko on sen historiallisen tapahtuman totenapitämistä, että Kristus tapettiin Golgatalla. On tapana luokitella ihmisten teot pahoiksi ja hyviksi. Kieltämättä teloitus on paha teko. Usko Golgatan tapahtumaan on uskoa pahaan. Pekka Ervast sen sijaan painottaa, että usko on uskoa siihen hyvään, mikä meissä on. Olemme jumaluudesta kotoisin ja Kristus on meissä. Kristus, Isä, on kaiken hyvän lähde ja kun siihen uskomme, niin sisäinen taistelumme itsessämme olevaa pahaa vastaan lakkaa ja meihin virtaa rauha Isältä.

V. L.
Kristosofi.
1966: 72—76.

KRISTOSOFINEN KIRJALLISUUSSEURA r.y.

Kuten jo Kristosofi-lehden helmikuun numerossa mainittiin, perustettiin kirjallisuuttamme ja aikakauslehteämme huoltamaan Kirjallisuusseura. Perustava kokous pidettiin Tampereella, Näsilinnankatu 38 loppiaisena 6. 1. 66. Lauantaina tammikuun 29 p:nä lehtemme ja kirjavarastomme siirtyi Kirjallisuusseuran hallintaan.

Kirjatilitykset sekä Kristosofilehden tilaukset ja tilitykset hoitaa Seuran rahastonhoitaja. konttorinhoitaja Otto Kangas, Tampere Teiskontie 5 B 85, postisiirtotili n:o 35569. Rahastonhoitaja ottaa vastaan myös rahalahjoituksia. Sopiva lähetysmuoto on postisiirtotili.

Kirjatilaukset hoitaa entiseen tapaan neiti Laina Nurmi, Tampere Pirkankatu 24 C 10.

Toivomme Kristosofiselle Kirjallisuusseuralle runsaasti jäseniä. Jäsenilmoitukset jätetään

sihteerille, lehtori Leena Peltomiehelle, Tampere Sotkankatu 18 A. Jäsenmaksujen suuruudesta päätetään Seuran vuosikokouksessa, joka pidetään pääsiäisenä.

V. L.
Kristosofi.
1966: 95—96.

HILJAISUUDESSA

Menneisyys, nykyisyys, tulevaisuus. Perin tuttuja sanoja. Mikä on menneisyys oman tajuntamme kannalta? Katsomme sielumme komeroihin ja näemme: Menneisyys on joukko muistikuvia, joista viimeiset ovat selvimmät, kaukaiset hämärimmät. Entä tulevaisuus? Joukko haaveita, toiveita, suunnitelmia. Sanomme: Nykyisyys on ainoa todellisuus. Mutta tuskin olemme sanoneet sanan "nykyisyys" viimeisen tavun, kun se jo on siirtynyt menneisyyteen. Mikä näin ollen on ihminen, joka tajunnallisena pisteenä liikkuu siinä kuvitellussa viivassa, jota sanomme ajaksi? Harhaa, sanovat mietiskelijät. Sanokoot, mutta me emme sitä usko, sillä tiedämme olevamme jotakin. "Jokin" sanoo sisässämme, että olimme, olemme ja tulemme olemaan. Emme ole ilman s y y t ä tällaisia kuin olemme, jokin syy on meidät aikaansaanut. Entä tuo syy? Koska itse olemme menneisyyden muistikuvia, nykyisyyden "todellisuutta" ja tulevaisuuden haavekuvia, niin syyn siihen, että olemme sitä mitä olemme, täytyy olla meissä itsessämme.

Avuksemme rientävät jälleensyntymis- ja karmaopit. Ne sanovat: Menneisyys on isä, nykyisyys on äiti ja tulevaisuus on syntymätön lapsi. Mutta, vastaamme me, onhan nykyinen jälleensyntymämme samalla edellisen jälleensyntymämme lapsi, joten tuo edellinen jälleensyntymämme oli paitsi isä, myöskin äiti, siis isä-äiti. Samoin nykyinen jälleensyntymämme on, paitsi tulevan jälleensyntymämme äiti, myöskin edellisten lapsi ja tulevaisuuteen nähden isä. Näin ollen isä, äiti ja lapsi, eli menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus, ovat meissä itsessämme joka hetki, joten a i k a siis on harhaa, emmekä me.

Tästä joudummekin uuteen kysymykseen. Se koskee henkisiä harrastuksiamme. Kysymys, mitkä syyt aiheuttivat kiintymyksemme henkisiin asioihin. Syiden täytyy löytyä meistä itsestämme, koska itse olemme menneisyytemme lapsi. Entä miten nuo syyt olisivat löydettävissä? Ne voidaan löytää miestiskelyn hiljaisina hetkinä, kun riisumme päältämme näyttelijän koristeellisen puvun ja sen mukana

"sivistyksen" pintakiillon, kun asetumme Isän eteen paljaana sieluna ja katsomme kiintymyksemme syihin. Kysymme: Mikä oli henkisiin asioihin kiintymyksemme motiivi? Tällöin saatamme nähdä mm. sen, että motiivi on ajan mukana muuttunut, ehkä se oli alussa toinen kuin nyt. Motiivi on ajan mukana jalostunut, kirkastunut, saanut selvemmät piirteet. Alussa se saattoi olla epämääräinen, se ei ehkä ollut, kuten luulimme, kiintymystä henkiseen asiaan, elämänymmärrykseen, filosofiaan, moraaliin, vaan kiintymyksemme kohdistui etupäässä persoonallisuuksiin, yliaistillisiin kykyihin, alitajuisiin valtahaaveisiin... Tällainen löytö voi masentaa, mutta se antaa myös avaimen motiivin muuttamiseksi. Tutkimustyön "lieventävänä asianhaarana" on se, että itsensä tutkija voi pitää tutkimustensa tulokset omana tietonaan.

Motiivin muuttaminen ei ole helppoa, sillä motiivi on menneisyyden kylvöstä kasvanut sato. Se on eetteriruumiin ominaisuus. Kuitenkin se on muutettavissa omatahtoisella työllä. Ihmisen kasvu ihmisyyttä kohti edellyttää puhdasta motiivia ja ellemme sitä hanki omalla työllämme, niin "maailman tahko laahaa" pois epäpuhtaudet — ja se tekee kipeätä. — Lisäksi on huomattava, ettei esim. ihastuksen persoonallisuuksiin tarvitse merkitä "väärää" motiivia. Olemmehan itse oma menneisyytemme ja on luonnollista, että jos esim. Paavali nyt kävelisi joukossamme, niin hänen entiset oppilaansa ihastuisivat häneen, tai jos joku olisi pari vuosituhatta sitten kuunnellut Stefanuksen kaunopuhetta synagogassa, niin hän ihastuisi Stefanukseen nytkin, jos Stefanus kävelisi keskuudessamme ja opettaisi. Ihastus olisi silloin karman johdatusta, karman, joka on viisaampi kuin me. Mutta toisaalta saatamme arvella, etteivät Paavalin tai Stefanuksen "tunnustajien" motiivit suinkaan olleet laadultaan parhaita mahdollisia ja ellei motiiveja ole myöhemmin parannettu, niin ne ovat jälleensyntyneet entisen kaltaisina.

Pekka Ervastilta saamme kuulla, että tie Valkoisen Veljeskuntaan on avoinna kaikille eikä tielle astujalta vaadita muuta kuin pyyteistä vapaata, palvelevaa työtä Mestarin viinitarhassa ja rakkautta ihmiskuntaan, rakkautta, joka antaa voimaa ja kaunistaa työn. Työtä ei tarvitse tehdä yksin, sillä Mestari sanoi: "Missä kaksi tai kolme kokoontuu minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskelään". "Minun nimessäni", mikä painava lause! Nimi merkitsee laatua, Mestarin henkeä, hänen opetustensa henkeä, siis Vuorisaarnan henkeä. "Herra, Herra"-huuto ei merkitse mitään, vaikka kristityt niin luulevat. Kokoontuminen Mestarin nimessä eli Vuorisaarnan hengessä edellyttää pyhdasta motiivia. Sitä tavoitteli Paavali kolmiasteisilla seurakunnillaan, joissa hän

kasvatti oppilaitaan tuntemaan ja oikaisemaan tarkoitusperiään. Kokelaitten vaikuttimet olivat epämääräisiä, uskovaisten vaikuttimet olivat jo selväpiirteiset, joskaan eivät täysin puhtaat, mutta täydelliset osasivat jo alistaa itsensä Kristuksen hengelle. Paavali onnistui kasvatustoimissaan ainakin osittain, niin että ehtoollisen alkaessa voitiin sanoa: "Pyhät pyhille, syrjäiset pois". Kun joukko valmistuneita oppilaita oli koolla, Mestari tuli mukaan ehtoollisaterialle. Hän tarjosi elämän vettä, taivaallista viiniä, ja se tapahtui näkyväisesti, ainakin monet näkivät Mestarin. — Nämä ehtoollisateriat antoivat aiheen Graalin taruun, taruun pyhästä maljasta, johon Joosef Arimatialainen kokosi Jeesuksen verta; siitä maljasta saavat juoda vain Graalin ritarit.

Meistä nykyajan ihmisistä tuollainen kuvastuu kaukaiselta sadulta. Ajattelemme: Ne ajat ja tapahtumat ovat olleet eivätkä koskaan palaa. Tällöin unohdamme pari seikkaa. Ensiksi: Emme uskalla, ehdi tai vaivaudu tutkimaan sieluamme kyllin syvältä. Maailman tuhannet kiireet riistävät aikamme tai pelkäämme menettävämme itsestämme jotakin, jota rakastamme enemmän kuin Mestaria ja hänen sanomaansa ihmiskunnan nostamisesta. Pelkäämme hiljaisuutta, vaikka siinä tilassa selviää, että itse olemme itsemme isä, äiti ja lapsi, että menneisyytemme on samalla nykyisyyttä ja tulevaisuutta, siis syysuhteen mukaista. Ja toiseksi unohdamme Mestarin sanat, että hän lupasi olla kanssamme maailman loppuun asti.

Hiljaisuudessa kuuluu Mestarin ääni: Luovu itsestäsi. Mutta älä katkeroidu, vaan tee työtä. Piittaamattomuus on kuolema, työnteko Vuorisaarnan Mestarin johdolla elämä. Yötä seuraa päivä ja Kristuksen kanssa haudattu kokee ylösnousemisen ja ikuisen elämän.

V. L.

Kristosofi.
1966: 105—108.

KATKELMIA

(Suurin on palvelija)

Joka teistä tahtoo olla suurin, olkoon kaikkien palvelija, opetti Mestari. Tällä opetuksellaan hän kuvasi mammonallisen ja henkisen elämän eroa. Suurimmalla ymmärretään yhteiskuntaportaikossa hallitsijaa, mahtiasemassa olevaa käskijää ja pienimmällä palvelijaa, mahtikäskyjen toteuttajaa. Taivasten valtakun-

nan lakien mukaan tilanne on päinvastainen: palvelija on suurin. Koko maailmankaikkeus ja siinä ilmenevä elämä nojautuu avunannon lakiin: viisaammat ja voimakkaammat auttavat heikompia. Mestari, kuten Jeesus Kristus, ei tullut komentamaan muita, vaan hän tuli nostamaan ja auttamaan. Ja oppilaisiinsa verrattuna hän oli suurin. Kun Jeesuksen oppilaissa alkoi sisäinen puhdistusprosessi, niin heissä heräsi ja nousi pinnalle entinen näkemys suuruudesta ja pienuudesta ja he alkoivat kysellä, kuka heistä pääsisi Mestarinsa valtakunnassa arvovaltaisimpaan asemaan. Mutta Mestarin vastaus oli nöyryyttävä: Palvelija on suurin. Niinikään hän antoi ymmärtää, mitä merkitsee rakkaus Mestariin. Kysyessään Pietarilta, rakastaako tämä häntä, ja Pietarin vastatessa myöntävästi Jeesus sanoi: Kaitse ja ruoki minun lampaitani. Henkisen elämän kannalta suurin on siis se, joka rakastaa Mestaria ja tekee mitä rakkaus velvoittaa: Palvelee Mestaria tekemällä hänen aloittamaansa työtä viemällä toisten ihmisten tietoisuuteen Mestarin sanomaa. Tämä on Mestarin lampaitten kaitsemista.

Koska kristillisyys kirkoiksi muodostuessaan tunnustautui Kristuksen lipunkantajaksi, niin sen olisi pitänyt olla palvelijan asemassa. Mutta kirkot luisuivat maailman tavan mukaan haalimaan valtaa ja asettivat kansat palvelijoiksi. Kansan oli maksettava veroja kirkolle ja toteltava kirkon määräyksiä. Niinikään Mestari sai alistua tähän maailman tavan mukaiseen järjestykseen, hänestä tehtiin todellinen "raskaantyön tekijä", syntikuorman kantaja. Katsottiin sopivaksi vedota hänen omiin sanoihinsa: Suurin on palvelija. Koska Mestari on suurin, niin palvelkoon hän kuten kansakin, kyllä me hallitsemme ja komennamme. Näin on kristikunta rakentanut kohta pari vuosituhatta vierivälle hiekalle, sillä se on hyljännyt Mestarinsa Opettajana. Se ei tunnusta Vuorisaarnaa käytäntöön soveltuvaksi opetukseksi ja siksi se rakentaa hiekalle. Se rakennus on tämä ns. kristillinen sivistys, joka nyt uhkaa sortua Vuorisaarnan hengen vastaiseen militarismin kuiluun. Joka tuulta kylvää, se myrskyä niittää. Ja kuitenkin: Mikä olisi luonnollisempaa kristityksi itseään tunnustavalle kuin kuunnella oman Mestarinsa opetuksia?

* * *

(Joogasta)

Miten välttämätöntä on ajatusten keskityskyky jokapäiväisessäkin elämässä, sen tietävät ainakin ajatustyön tekijät. Ajatus on teon isä, se hedelmöittää tunteemme ja synnyttää tekom-

me. Siksi onkin keksitty erilaisia menetelmiä, joilla pyritään saamaan valtoimenaan liitelevät ajatukset aisoihin. Myöskin nykyajan elämä pakottaa harjoittamaan keskittymistä, mm. jokaisen koululaisen on syvennyttävä läksyihinsä. Mutta välttämättömintä keskittymisen taito on ihmisyyteen pyrkijälle. Tällöin ei kuitenkaan ole kysymys keskittymisestä mihin asiaan tahansa, vaan keskittymisen kohde on Jumala. Itämainen jooga-sana merkitseekin Jumalaan yhtymistä.

Kristillisen joogan päämääränä ei ole ainoastaan ajatusten oikea suuntaus, vaan siinä pyritään samalla sekä tunnemaailman että tekojen tasolla tapahtuvaan suuntaukseen. Ihmisen kasvu tapahtuu siihen suuntaan, joka on sielun luonnollinen "lepoasento", so. että jos ihmismieli ilman erikoista ponnistusta luonnostaan liikkuu jumalallisissa asioissa, niin se aiheuttaa myöskin vastaavan tunne-elämän hartauden ja johtaa ilman tahdonponnistusta auttaviin, ihmisystävällisiin tekoihin. Sellaista sieluntilaa, jossa ajatukset ja tunteet varsinaisen työnteon lomassakin lepäävät Jumalassa, ei saavuteta ilman työtä. Sielua on tahtoperäisesti muokattava ja kasvatettava. Kasvatustyö tapahtuu rukousmietiskelyn avulla ja tällöin on huomattava ajatusten oikea suuntaus. Rukousmietiskelyn kohteena tulee olla esim. Vuorisaarnan käskyjen. Silloin on suuntaus oikea. Aamuisin tapahtuva Vuorisaarnan käskyjen keskitetty mietiskely johtaa Vuorisaarnan elämänymmärryksen tajuamiseen. Sellainen mietiskely on samalla rukousta, mutta siinä ei pyydetä "jokapäiväistä leipää" eikä "hurskasta puolisoa" Lutherin mukaan, vaan ainoa kaipaus saa olla totuuden valo ja Kristuksen täydellisyys. Tällöin ihmissielu asennoituu suoraan suhteeseen Jumalaan ja aikanaan sellainen pyrkimys johtaa siihen, että sielun perusasenne aivan kuin lepää Jumalassa, Mestarin hengessä. Sellainen sielun asenne puhkeaa teoiksi: ennemmin tai myöhemmin se johtaa Mestarin työsaralle. Työ on joogan hedelmä ja samalla henkinen työ on entistä täydellisempää joogaa. Mutta myöskin on huomattava, että henkinen pyrkimys on astumista puhdistuksen tielle, jolloin sielun salaisista sopukoista nousee pinnalle salassa ollutta kuonaa. Se nousee voittamista varten ja silloin on hyvä muistaa ohje: Auta toista siinä, missä itse olet heikko, silloin tulet itsekin autetuksi. Pekka Ervastin antama opetus kuuluu: Karma ei meitä tuhoa, ellemme itse väsy.

V. L.
Kristosofi.
1966: 108—110.

GRAAL

Käy kummulle valkea joukko
aamuaurinko oppaanaan,
heillä kilpenä usko ja toivo.
(Siiniviitoissa purppuraa).

Pyhän Graalin on Temppeli
tuolla,
maja Tuonelanvoittajan uus.
Sinne kosmoksen valkeat virrat
Siriuksesta vuodattuu.

Siellä Mestari, Tuonelan Joutsen,
majesteetti ja valtias maan.
Siellä maljassa auringon tulta
joka ihmisen uudistaa.

Juot nöyränä maljasta Graalin
niin Mestari viittoo ties.
Saat kylväjän lahjan ja taian:
S e on kuolemanvoittajan i e s.

Väinö Lehtonen.
Kristosofi.
1966: s. 112.

75-VUOTIAS KLAARA SAARIO

Klaara Saario täyttää 75 vuotta 27. 5. Tampereella.

Klaara Saario tutustui kristosofiseen elämänymmärrykseen vuonna 1920, siis niihin aikoihin, jolloin Ruusu-Risti-järjestö perustettiin. Siitä on kulunut jo yli 40 vuotta, joten hänellä tässä henkisessä liikkeessä kiinteästi mukana olleena on kokemuksien vahvistamaa tietoa liikkeemme vaiheista. Hänelle selvisi heti Pekka Ervastin ainutlaatuinen sanoma. Hän näki myös J. R. Hannulan ainutlaatuiseksi työntekijäksi Suomen teosofisessa ja myöhemmin kristosofisessa liikkeessä. Klaara Saarion asennoituminen tähän henkiseen liikkeeseen ei jäänyt vain harrastelijan asteelle, vaan se johti aatteen käytännölliseen soveltamiseen. Ruusu-Risti-kaudella hänen uhrautuva persoonansa tuli tavallaan kuin työn keskukseksi täällä Tampereella. Kun työmme vuoden 1940 paikkeilla tuli uuteen vaiheeseen, hän oli ensimmäisiä J. R. Hannulaa tukemassa. Vaatimattomana ja tasaisena luonteena hän on elävä esimerkki siitä, ettei henkinen työ edisty keinotekoisilla eleillä, vaan se edistyy sitkeällä ja peräänantamattomalla työllä, ristiriitoja sovittelemalla ja eteentulevia vaikeuksia voittamalla. Hän on yksi niistä sieluista, joille me nuoremmat saamme olla kiitollisia siitä, että he ovat tasanneet meille tietä, jotta me jaksaisimme kulkea perässä.

Kristosofi-lehden sekä kaikkien kristosofisen elämänymmärryksen omaavien veljelliset onnittelut.

Väinö Lehtonen.
Kristosofi.
1966: 2. 138.

Tutkiessamme Pekka Ervastin kirjaa "Uni ja kuolema" saattaa herätä kysymys, auttaako metafyysillisten asiain selvittely meitä lähemmäksi ihmisyyttä. Onko tarpeellista ymmärtää, mitä tapahtuu kuoleman jälkeen, eikö olisi varminta syventyä vain Vuorisaarnaan? Siinähän ovat neuvot käytännöllistä elämää varten. Miksi siis pohdimme tuonpuoleisia? Voimme myöskin tehdä toisen kysymyksen: Miksi Pekka Ervast, joka paljasti meille Vuorisaarnan, kertoo tuonpuoleisista asioista? Olisiko tilanne se, että metafyysillisillä asioilla on tietty suhde moraaliin, ainakin silloin, kun metafysiikka on totta, kun se on otettu opiksi elämän tosiasioista, kun se ei ole keksittyä, vaan paljastaa elämänilmiöitä sellaisina kuin ne ovat, eikä vain sellaisina, kuin ilmiöt haluavat näyttäytyä. Muistuvat mieleeni Pekka Ervastin sanat hänen kirjassaan "Christosophisia peruskysymyksiä I" s. 70: "... kun tahdomme saada täysin oikean käsityksen, täytyy meidän katsoa asiaa vanhan viisauden kannalta, ei yksinomaan, miltä se näyttää, kun me ensimmäisessä vihkimyksessä saamme katsella sisästäpäin, eikä liioin, kun me teleskoopeilla taivaallisia ilmiöitä tutkien saamme vain fyysillisen kuvan niistä". P. E. toteaa, että maailmansyntyäkin saatetaan katsella joko fyysillisillä silmillä tai vain ensimmäisen vihkimyksen tiedoilla. Siitä johtuvat tutkijoitten erehdykset. Sama seikka pätee kuolemanjälkeistenkin asioitten kyseessä ollen, niitäkin on katseltu ja katsellaan myös vähäisemmän viisauden valossa. Tällaiset näkemykset johtavat helposti jopa sellaiseen erehdykseen, että tavallisen ihmisen sielu on kuolematon, että siis meille tuttu minätietoisuus syntyy yhä uudelleen maan päälle. Kun tällaisesta virheellisestä käsityksestä tulee vakaumus ja varsinkin jos siihen liitetään toinen melko yleiseksi muodostunut harha: Kyllä aikaa riittää, niin se johtaa käytännölliseen välinpitämättömyyteen. Ajatellaan ja toimitaan näin: Seuraavassa jälleensyntymässä vasta ryhdyn "kehittämään itseäni", ei ole kiirettä, ja kuolemanjälkeiset seikat selviävät kuoleman jälkeen. Kun sen sijaan tutkimme Pekka Ervastin opetuksia niin näemme, ettei aikaa ole rajattomasti eikä vainaja kykene tutkimaan kuolemanjälkeisiä tilojaan. Pitää paikkansa, että nyt on otollinen aika. On tutkittava nyt, niin kauan kuin elämme. Kuoleman jälkeen olemme elämän armoilla. Ja tällöin ovat tarpeellisia sellaiset tiedot, jotka ovat tosia, ja sellaiset seikat, joita on tutkittu Jumalan maailmasta päin, eikä vain ensimmäisen vihkimyksen tiedoilla. Pekka Ervastin kaikkien ope-

tusten tutkiminen herättää sen vakaumuksen, että olemme oikean johdon alla, että myöskin hänen uudistamansa Vuorisaarna on pätevin ohjenuoramme.

Tavallisten selvänäkijöitten kuvaukset kuolemaa seuraavista lähimmistä tiloista näyttävät, että eetteriruumis irtoaa kiinteästä ruumiista. Minätietoisuus siirtyy eetteriruumiiseen ja kun eetteriruumis sammuu, niin sielu joutuu kiirastuleen. Tämä on totta, mutta vain osittain totta, sillä tuollainen havainto perustuu siihen virheeseen, että tuonelamaailmakin on aineellinen. Sinnett teki jo sen erehdyksen, että aine hienonee hienonemistaan, joten korkeammat elämäntasotkin ovat vain perin hienoa ainetta ja lopulta henkikin on vain hienoa ainetta. Pekka Ervast sensijaan opettaa, että elämä on ilmennyksessään kaksinapainen: Ainetta ovat vain kemiallis-fyysillinen ja eetterisfyysillinen aine. Ihmisen muisti, joka säilyttää kuvat maanpäällisen elämän tapahtumista siirtäen ne aina kiirastuleen ja taivastiloihin asti, on aineellinen, muisti on eetteriä sen plastillisimmassa muodossa, muistieetteriä. Näin ollen muistieetteri, siis aineellisuus, on salaperäisellä tavalla mukana ihmisen kuolemanjälkeisessä elämässä, siis ihmisessä, vaikka ei tuonelamaailmassa.

Tällainen tieto paljastaa ihmisen paljon salaperäisemmäksi olennoksi kuin mitä olemme yleisteosofisista kirjoista oppineet. Pekka Ervast kuvaileekin kuolemaa siten, että eetteriruumiin sammuessa ihminen jättää senkin, mutta on yhä eetterimaailmassa ja voi olla mukana jopa omissa hautajaisissaan. Hän ottaa kiinteästä ja eetterisestä ruumiistaan koko persoonallisuutensa pohjan ja elää jonkin aikaa uudessa eetterisessä verhossaan ja siinä on mukana muisti eli se on muistia, muistieetteriä. Ihminen ei kadota aineellisuutta kuollessaankaan, jos hän sen kadottaisi, niin silloin hän ei olisi ihminen enää. Ihminen on juuri sitä, että henki, eämän toinen napa, on saanut hänessä hallintaansa aineellisuutta, voittanut sitä pitkän kehityskauden kuluessa. Tämä voitto ilmenee ihmisessä, luonnon korkeimmassa saavutuksessa, ja näkyy mm. siten, että tietoisuus minä, joka on Logoksen kaiuttama, saattaa nyt ilmetä ihmisruumiissa, siis aineellisuudessa. Se voitto ylettyy myös kuolemanjälkeisiin kausiin, joten siinä piilee ikuisen elämän mysterio, joka käsittää kaikkien elämäntasojen hallinnan. P. E. painottaa sitä, että ihmisen varsinainen tehtävä okkultisesti katsoen on kuoleman voittaminen, kuolemattoman ruumiin rakentaminen. Kuolemattomuuden siemen on jo tuossa muistin säilymisessä kuolemantakaiseen maailmaan, mutta se siemen ei ole vielä itänyt ja siksi persoonallisuus ei ole kuolematon. Ih-

misen tulee itse hoitaa sitä siementä ja sen hoitaminen on puhdistuksen tiellä kulkemista. Täten tulemme Vuorisaarnaan, sen neuvoihin ja ohjeisiin. Vuorisaarnan neuvot eivät ole ihmisten keksintöjä, vaan ne Jeesus toi Kristuksen tahdosta ja niissä on sanottu ihmiskielellä ne lait, jotka tiellä kulkijan tulee painaa osaksi itseään. Näin tehden kuolemattomuuden siemen elpyy ja alkaa itää ja ihminen virittäytyy sopusointuun Kristuksen kanssa. Hänessä alkaa muotoutua uusi ihminen ja kun se on kylliksi vahvistunut, niin Kristus syntyy hänessä. Kun se tapahtuu, niin silloin persoonallisuus pelastuu kuolemasta, kuolema on voitettu alustavasti, mutta samalla ratkaisevasti.

Pekka Ervast toteaa aineellisuuden salaisuuden olevan niin syvän, että vasta äskettäin Mestaritkin ovat ryhtyneet tutkimaan eetterimaailman salaisuuksia. P. E. niistä nyt kertoo ja huomauttaa mm. edellämainitussa "Christosophisia peruskysymyksiä"-kirjassaan s. 74: "Jos salatieteilijä tutkii ihmistä ja osaa tutkia hänen fyysillis-eetteristä ruumistaan — mikä on erinomaisen korkea kyky — hän voi jo tästä fyysillis-eetterisestä ruumiista nähdä, minkälainen ihminen on". Huomatkaamme lause: e r i n o m a i s e n k o r k e a k y k y.

V. L.
Kristosofi.
1966: 139—141.

POHJOLAN VALKOINEN VALTAKUNTA

"Suuri seikkailu"-kirjan seitsemännen luvun motoksi Pekka Ervast asetti lauseen: "Olettehan kuullut puhuttavan Pohjolan valkoisesti valtakunnasta?" Samassa luvussa P. E. asettaa professori Batoryn suuhun sanat: "Olettehan kuullut puhuttavan Pohjolan valkoisesta valtakunnasta, jossa todellinen kristinusko saa tyyssijan ja joka tulee olemaan Euroopan ja koko kristikunnan apuna ja pelastuksena? Sen valtakunnan peruskivi on laskettava." Tämä lause sisältää "Suuri seikkailu"-kirjan ytimen, ja koska mainittu kirja on Pekka Ervastin joutsenlaulu, niin tuo lause sisältää myös P. E:n koko elämäntyön ytimen, sen, että Pohjolassa julistetaan uusi uskonto, josta muodostuu uusi sivistys ja se sivistys luo uuden valtakunnan, jota nimitetään Pohjolan valkoiseksi valtakunnaksi.

Pekka Ervast kiteytti tässä viimeisessä omakätisesti kirjoittamassaan kirjassa sen perusajatuksen — jota hän vuosikymmenien kuluessa yhä uudelleen oli tuonut esiin — että uusi uskonto

on syntymässä ja että se julistetaan Suomessa. Aikakauslehdessään hän tuon tuostakin esittää siihen tähtääviä ennustuksia, ja siihen hän antaa viittauksia myös kirjoissaan. Jo niin varhain kuin v. 1903 hän sai varmuuden elämäntyönsä keskittymisestä Pohjolaan. Hän kertoo siitä vuoden 1922 Ruusu-Risti-aikakauslehden toukokuun numerossa luvussa "Muistoja menneiltä vuosilta". Pekka Ervast kertoo siinä tutustumisestaan kreivitär Constance Wachtmeister'iin, Helena Blavatskyn suojelijaan ja auttajaan. Kertomuksesta selviää, että kreivitär tahtoi tavata Mestarin ja Blavatskyn nimenomaisesta toivomuksesta Pekka Ervastin ja että kreivittärellä oli tuotavana kaksi tärkeää sanomaa hänelle: Pekka Ervastin ei pidä sekaantua politiikkaan ja Suomesta tulee valo. Lienee paikallaan lainata kohtia mainitusta kirjoituksesta.

"Oli kaunis päivä kesäkuun alkupuolella armon vuonna 1903... Tuossa nyt istuin, ja kun kreivitär kysyi, voisinko muuttaa Ruotsiin, säpsähdin ja tunsin punastuvani... Kuitenkin vastasin katse maahan luotuna: — Luulen, että se on mahdotonta... meilläkin alkoi teosofinen työ Suomessa. Meillä on ilmestynyt muutamia kirjoja suomeksi ja olemme Helsingissä tänä talvena pitäneet säännöllisesti luentoja teosofiasta.

"— Iloitsen työstänne, mutta pysyn kuitenkin ehdotuksessani. Teidän pitäisi muuttaa Ruotsiin... Pääsyy, miksi teidän pitäisi tulla tänne on kuitenkin toinen. Tällä hetkellä teitä ei tarvita Suomessa. Suomen valtiolliset olot ovat sillä kannalla, että teosofinen työ ei vielä siellä menesty vapaudessa ja rauhassa — päinvastoin voisivat poliittiset intohimot siihenkin vaikuttaa haitallisesti. Te olette nuori ja voisitte helposti tarttua poliittiseen verkkoon — ja kuinka silloin kävisi teosofisen työnne? Paljon parempi on, että täällä Ruotsissa odotatte, kunnes myrsky on ohi Suomessa, ja sitten ryhdytte tarmolla ja menestyksellä työhön teosofian puolesta kotimaassanne.

"Kävin taas miettiväiseksi, sillä kreivittären sanoissa oli paljon totta... — Oh, en minä politiikkaan sekaannu, sanoin sentähden hymyillen kreivittärelle. — Harrastukseni ovat toisaalla...

"— Te olette nuori ja nuorena mieli kuohuu... Mutta siitä huolimatta aika ei ole nyt sopiva teosofiselle työlle Suomessa.

"— Voi olla, lausuin tähän — mutta tuleeko aika sopivammaksi, jollemme jatka työtämme ja tee teosofiaa vähitellen tunnetuksi ja tunnustetuksi?

"— Suomalaiset ovat tunnetut itsepintaisuudestaan, ja näen, että olette siinä suhteessa aito suomalainen..."

Seuraavana sunnuntaina kreivitär ja Pekka Ervast tapasivat toisensa kuten oli sovittu. Pekka Ervast kysyi kreivittäreltä:

"— mutta saanko tehdä ensin

— ehkä tyhmän — kysymyksen?... Sanokaa minulle, kreivitär, minkätähden ajattelette näin suurella ystävällisyydellä minua?... Ettehän te tunne minua, ettehän te tiedä, pystyisinkö työhön, jota minulle suunnittelette! Mikä siis on motiivinne?...

"— Miksen tuntisi ja miksen tietäisi? Tiedän vallan hyvin, että teistä tulee sitä, mitä jo olette, todellinen teosofinen työntekijä... Suunnitelmani oli kyllä valmis, ennen kuin olin teidät nähnyt. Ja koska minua ei ole kielletty puhumasta, voin teille ilmoittaa, että tein ehdotukseni sen johdosta, mitä Mestari oli minulle sanonut ja käskenyt.

"— Ja Hän? kysyin hiljaa, tuntien sisässäni, että nyt kohtaloni ratkaistiin.

"— Hän on sanonut minulle, että teistä tulee kansanne auttaja, ja että teitä sen takia on suojeltava kaikesta politiikasta." Pekka Ervast vastaa:

"— ...Se mikä hämäränä ihanteena on kangastanut, se tuntuu nyt varmalta ja todelliselta. Ja tietäkää kreivitär: nyt uskallan myös vastata teille lujasti ja varmasti: Ruotsiin en muuta, jatkan Suomessa työtä, mutta politiikkaan en sekaannu; sen teille lupaan."

Myöhemmin puhui kreivitär Pekka Ervastille:

"— Minun pitää kertoa teille eräästä madame Blavatskyn ennustuksesta,,, ette suinkaan tiedä, mitä madame Blavatsky ennusti Suomesta ja Pohjoismaista yleensä?

"— En, vastasin uteliaana.

"— No niin, minulle hän sitä teroitti mieleen monta eri kertaa. 'Muista, kreivitär', hän sanoi, 'ja ota ajasta vaarin, jos sinä silloin vielä elät. Tulee aika, niin vaikea koko maailmalle, että kaikki ihmiset ovat vähällä kadottaa tasapainonsa ja teosofitkin, jotka niin paljon henkistä valoa ovat saaneet, kysyvät itseltään ja toisiltaan toivottomina, mitä teosofia oikeastaan on ja mikä Teosofisen Seuran tehtävä on maailmassa. Kaikki tuntuu pettävän jalkojen alla ja pimeys vallitsee maailmassa. — Muistakoot silloin teosofit, että kääntävät kasvonsa Pohjolaa kohti, sillä Suomesta tulee valo'. Näin sanoi madame Blavatsky".

Edellä esitetty kertomus on siis painettu vuonna 1922. Kymmenen vuotta myöhemmin Pekka Ervast palaa jälleen samaan asiaan Ruusu-Risti-lehdessä 1933 sivuilla 157—58: "Sanoisin nyt — 30 vuotta sen jälkeen kun ennustuksen kuulin — ettei se tarkoittanut määrättyä hetkeä tai vuotta, vaan pikemmin määrättyä ajanjaksoa. Tämä ajanjakso on jo pantu alulle: maailmansota ja Idän Tähden liike hämmensivät ihmisten ja erittäin teosofein mieltä. Jos vielä toteutuu Nostradamuksen 1500-luvulla lausuma ennustus, että 20:nnen vuosisadan lopulla muhamettilaiset valloittavat eteläja keski-Euroopan ja kristinus-

kon tyyssijaksi jää ainoastaan Pohjola, s.o. Skandinavian maat, pohjois-Saksa ja Suomi, — silloin voi toteutua toinenkin puoli H. P. B:n ennustuksesta ja Suomesta voi tulla se Valo, joka Euroopan pelastaa. Toivokaamme niin. Ennustuksen toteutuminen edellyttää, että todella täällä Suomessa olemme osanneet ajoissa laskea kulmakiven sille temppelille, josta Kristuksen väärentämätön valo, Hänen oikea siveysoppinsa ja teosofian uusi elämänymmärrys leviää maailmaan".

Edellä sanotusta näemme, ettei Suomesta tuleva Valo sisällä ainoastaan Kristuksen oikeaa siveysoppia, vaan siihen sisältyy myös teosofian uusi elämänymmärrys. Kysymyksessä on siis kristosofinen elämänymmärrys, sillä se sisältää nämä molemmat. Niinikään kysymyksessä on ihmisyyden temppelin rakentaminen, sen kulmakiven laskeminen, siis ne asiat, joista Pekka Ervast puhuu yhä uudelleen. Tämä työ ei ole kaukaisen tulevaisuuden asia, eikä se tarkoita määrättyä hetkeä tai vuotta, vaan ajanjaksoa, joka jo on pantu alulle (v. 1933). Ennustus ei toteudu itsestään, vaan sen toteutuminen edellyttää, että todella täällä Suomessa olemme osanneet ajoissa laskea kulmakiven sille temppelille.

Niin, ajoissa, ettei herääminen tapahtuisi liian myöhään. Tämä oli J. R. Hannulankin sydämellä, ja niinpä hän kirjoittikin kirjasen: "Ettet tuntenut etsikkoaikaasi". — Kun silmäilemme teosofisen liikkeen vaiheita Suomessa ja muualla, niin teemme sangen surullisia havaintoja. Eurooppa ei tuntenut etsikkoaikaansa, vaan se joutui kauhujen mereen, josta H. P. Blavatsky oli sitä varoittanut. Suomen historian sotineen tunnemme. Pekka Ervast puhui erään kerran, että Valkoisen Veljeskunnan Mestarit ovat ymmällä, mitä tälle ihmiskunnalle on tehtävä. Se oli sanottu melko pyöristetysti, sillä Mestarit ovat aina panneet toivonsa henkisiin liikkeisiin, eivätkä suureen ihmiskuntaan. H. P. Blavatsky toivoi "kourallista" täys-vakavia sieluja ympärilleen. Pekka Ervast pani toivonsa siihen vähäiseen järjestöön, joka kaksin vaihein muodostui hänen ympärilleen ja J. R. Hannula pani toivonsa niihin ihmisiin, jotka häntä halusivat kuunnella ja yrittivät toeuttaa hänen opetuksiaan. Aina ovat olleet kysymyksessä pienet ihmisryhmät, ja Pekka Ervastin edellämainitut kirjoitukset ja kokemukset opettavat, ettei Mestareitten sanomaa viedä eteenpäin poliittisin keinoin, vaan se tapahtuu sisäisen kasvamisen avulla. Kristuksen ääni hukkuu politiikan kuohuihin, joku poliitikko voi korkeintaan lainata Kristuksen lauseita vääristellen niitä omien puoluetavoitteittensa tueksi. Tämä kaikki on kyllin monesti koettu, sillä suuret joukot eivät

vielä välitä Mestareitten opetuksista. Siksi Mestareittan sanoma on tarkoitettu niille pienille joukoille, joita Pekka Ervast nimittää henkisiksi valiojoukoiksi, jotta näihin valiojoukkoihin kuuluvat ihmiset kukin erikseen ja kaikki yhdessä tekisivät totta Mestareitten opetuksista ja kasvaisivat sisäisesti Kristuksen yhteyteen. Kunkin yksilön sisäinen kasvu johtaa valiojoukon voimistumiseen ja voimistuneena se on se henkinen aallonmurtaja, voimapatteri, maailman valo ja maan suola, joka vaikuttaa koko kansaan ja ihmiskuntaan. Sen vaikutuksesta poliittinenkin maailma vähän viisastuu. Vanhat ennakkoluulot ratkeilevat yhteiskunnassa, uskonnollinen taikausko hellittää otettaan, sodan suggestiivinen pyhyys menettää tehoaan. Tälläisia ilmiöitä näemmekin katsellessamme "ajan merkkejä" ja voimme niistä iloita. Mutta jos henkiset valiojoukot antautuvat noiden suuriäänisesti loihdittujen, iänikuisia ennakkoluuloja ravistelevien suggestioiden valtaan, niin henkinen voimapatteri heikkenee, sen valo himmenee ja sen suola käy mauttomaksi. Varoittavina esimerkkeinä ovat kirkon ja teosofisen liikkeen historiat. Tässä on syy, miksi Pekka Ervastia varoitettiin sekaantumasta politiikkaan. Sama varoitus koskee jokaista ihmistä, joka liittyy Mestareitten avaamalle työsaralle. Samat ansat, joskin pienemmissä mittasuhteissa, ovat jokaisen edessä.

Pohjolan valkoinen valtakunta on vielä unelma, joka odottaa toteutumistaan. Mutta se on kirjoitettuna jumalien aikakirjoihin, joista sen aikoinaan luki Nostradamuskin. Ne aikakirjat eivät ole riippuvaisia päivänpolitiikan tuulenpuuskista, eivät tieteitten saavutuksista eivätkä taiteitten hetkellisistä suuntauksista, jotka ovat kuin poreilua vesilasissa. Ne aikakirjat perustuvat siihen, että tämä maapallo ja sen ihmiskunta on lähtemässä kirkastuksen tielle. Portti sille tielle avattiin, kun Logos-Temppeli avattiin suomalaisella kummulla, kun täällä muinaisegyptiläiset mysteriot uudestisyntyneinä jälleensyntyivät. Sen Temppelin viisaus odottaa toteuttajiaan, alussa ainakin henkisiä valiojoukkoja, mutta myöhemmin yhtenäistä valtiota tai valtioitten yhtymää. Tiennäyttäjinä ne kulkevat muun ihmiskunnan edellä ja valmistautuvat antamaan uuden uskonnon ja uuden sivistyksen kuudennelle juurirodulle, joka aikanaan syntyy ja kasvaa u u d e l l a m a n t e r e e l l a.

V. L.
Kristosofi
1966: 168—172.

Ihmisen kolminaisuus, henki, sielu ja ruumis heijastuu yhteiskuntiin sivistys-, oikeus- ja talouselämänä. Tällainen ilmiö on luonnonmukainen. Mutta koska ihminen on vielä keskeneräinen ihmisenä, niin keskeneräisyyskin heijastuu yhteiskuntaelämään siten, että tuosta kolmijaosta pyrkii tulemaan vankila. Ihminen kaipaa luonnostaan vapautta, mutta yhteiskunta vangitsee. Alkaa taistelu vapaudesta, ihmiset yrittävät hajoittaa niitä vankiloita, joita he itse ovat taitamattomuudessaan rakentaneet. Uskonto on sivistyselämän kehto, poliittinen elämä sivuaa oikeustajua ja talouselämä koskee fyysillistä toimeentuloa.

Kaiken sivistyksen lähtökohtana on uskonto. Ilman sivistystä ei olisi järjestettyä yhteiskuntaa. Ihmiskunnan sivistäminen aloitettiin siten, että Valkoinen Veljeskunta antoi alkuperäisen viisaususkonnon. Sen jälkeen on syntynyt paljon uskontoja. Mutta uskonnot pyrkivät madaltumaan, niistä tulee vankiloita. Muodostuu pappisvalta ja uskonto kadottaa moraalisesti kasvattavan voimansa. Siitä tulee rituaalista puuhaa, jolloin uskonnon alkusanoman julistaja nostetaan jalustalle palvottavaksi, mutta hänen opetuksensa mitätöidään. Tämän ilmiön näemme lähinnä kristikunnassa, mutta se näkyy silmiinpistävänä myöskin Itämailla. Uskonnon madaltuminen, siihen sisältyvän moraalin sivuuttaminen lyö leimansa yhteiskuntaelämän kaikille aloille, niin että vaikka yhteiskunnan pitäisi olla vapaitten ihmisten vapaa yhtymä, siitä tuleekin vankila. Niinpä näemmekin, että verrattain lyhyen ajan kuluessa on taisteltu uskonnollisesta, poliittisesta ja taloudellisesta vapaudesta. Samalla näemme taistelualueen asteittaista laajentumista, yleismaailmallistumista. Taistelut uskonnollisesta vapaudesta, mm. uskonsodat, rajoittuivat kristikuntaan. Taistelu poliittisesta vapaudesta, johon Ranskan vallankumous oli alkusoittoa, on levinnyt monien kansojen keskuuteen ja parhaillaan riehuu taistelu taloudellisesta vapaudesta, johon jo osallistuvat melkein kaikki kansat. Tällainen taistelualueen laajentuminen viittaa siihen, että ihmisten vapaudenkaipuu on saanut jonkin erikoisen yllykkeen. On kuin koko elämä olisi saanut uuden virityksen, uuden voimavuodatuksen, joka ravistelee ihmisiä hereille. Niin onkin tapahtunut, sillä kosmoksesta vuodattautui maapallolle uusi luonnonvoima. Se ravistelee nyt kaikkia ihmisiä ja tällöin ihmisten sieluista nousee pinnalle niin pahaa kuin hyvääkin ja ihmisten täytyy opetella tekemään valinta näiden esiinnousseitten sisäisten voimien välillä: Luopua pahasta ja

valita hyvä. Tämä on alkaneen tuomiokauden ilmiö. Ihmiskunta vain ei osaa suhtautua tähän ravisteluun oikealla tavalla. Se on tottunut luottamaan väkivaltaan ja siksi se nousee taisteluun vapauden puolesta. Ihminen uskoo orjuuttajan olevan hänen ulkopuolellaan, uskoo, että toiset ihmiset ovat rakentaneet yhteiskunnan vankilaksi, ja että hänellä itsellään ei ole osuutta yhteiskunnan rakentamisessa, joten on taisteltava toisia ihmisiä vastaan. Tällainen käsitteiden sekavuus johtuu suureksi osaksi uskonnon madaltumisesta, koska virallistunut kristinusko opettaa, että Jumala on ihmisen ulkopuolella ja ihmisen velvollisuus on taistella Jumalan puolesta saatanaa vastaan. Jokainen asettuu omasta mielestään Jumalan puolelle ja näkee saatanan toisessa ihmisessä, sillä kukapa tunnustaisi olevansa saatanan liittolainen. Ja niin jatkuu taistelu kuviteltua ulkopuolista pahaa vastaan, kunnes ihmiset yksitellen heräävät huomaamaan, että todellinen orjuuttaja onkin ihmisessä itsessään. Ihmistä orjuuttaa hänen tietämättömyytensä ja itsekkyytensä, hänen sokea uskonsa kirkkoihin ja tämän maailman auktoriteetteihin, hänen henkinen laiskuutensa ja minäkeskeisyytensä. Siksi maailma kaipaa ja tarvitsee uskonpuhdistusta, joka selvittää koko ilmenneen elämän rakennelman, antaa oikean käsityksen Jumalasta ja paljastaa ihmissielun salaisuudet. Maailma tarvitsee täydellistä uskontoa, sillä siitä alkaa uusi sivistys, joka lopettaa taistelut. Sellainen uskonto on annettu kristosofisessa elämänymmärryksessä, joten kysymys on vain siitä, kuka haluaa vapaaehtoisesti puhdistaa oman sisäisen uskonsa kristosofisen elämänymmärryksen avulla.

V. L.
Kristosofi.
1966: 202—203.

KORKEIMMAT VIHITYT

Kristosofinen elämänymmärrys kertoo korkeimmista vihityistä. Niinpä Pekka Ervast opettaa, että Gautama Buddha oli neljännen juurirodun korkein vihitty. Hän voitti ratkaisevasti neljännen juurirodun keskeisimmän voiman, himon. Samalla hän avasi eli paljasti viidennen, siis nykyisen juurirodun dharman eli elämäntehtävän, älyn kehityksen. Jeesus Kristus oli tämän viidennen juurirodun korkein vihitty. Hänen opetuksensa uskosta, jonka nurinkääntymän, sokean uskon, näemme rehottavan kristikunnassa, on omiaan kiihottamaan valistuneimmissa

ihmisissä totuuden kaipuuta, joten Gautama Buddhan paljastama dharma sai Jeesus Kristuksen kautta uuden virityksen. Näiden molempien Opettajien yhteisvaikutus näkyy erittäin selvästi nykyajan tieteellis-teknillisessä sivistyksessämme. Mutta Jeesus Kristus avasi eli paljasti samalla kuudennen juurirodun dharman, elämäntehtävän: Tieto yksin ei riitä, sillä rakkaus on tietoa syvempi, rakkaus totuuteen, veljeys, ihmisyys. Kuudennessa juurirodussa, joka nyt jo on aloitettu, kysytään: Osaatko rakastaa. Pekka Ervast oli, kuten J. R. Hannula opettaa, kuudennen juurirodun korkein vihitty. Pekka Ervastin opetuksista näemmekin, että hän paljasti perusteellisesti Jeesus Kristuksen avaaman kuudennen juurirodun dharman. Hän selitti Jeesuksen elämäntyön tarkoituksen, hänen suhteensa Kristukseen ja Logos-hierarkiaan, paljasti Kristusmysteriot mahdollisimman monilta puolilta, maapallon ja ihmisyksilön kannalta. Näillä opetuksillaan hän laski käytännöllisen perustan Jeesus Kristuksen avaamalle kuudennen juurirodun elämäntehtävälle. Mutta samalla Pekka Ervast avasi eli paljasti seitsemännen juurirodun dharman, elämäntehtävän: Käytännöllisen elämän hyvässä tahdossa. Seitsemäs juurirotu on viimeinen rotu tässä kehityskaudessa. Silloin toteutetaan kaikkien juurirotujen elämäntehtävät, korkeimpien vihittyjen opetukset kasvavat sadoksi ja kypsyttävät hedelmänsä. Kaikista näistä asioista Pekka Ervast kertoo monipuolisesti ja selkeästi, joten seitsemännenkin juurirodun dharma on paljastettu, avattu. Ja koska puu tunnetaan hedelmistään, niin opettajakin tunnetaan opetuksistaan, joten voimme sanoa täydellä syyllä: J. R. Hannulassa näimme seitsemännen juurirodun korkeimman vihityn, sillä hän vei opetuksillaan päätökseen kaikkien kolmen edellä mainitun Opettajan opetukset. Täten on ihmiskunnalle avattu opetuksena tie seitsemännen juurirodun loppuun asti. Edessämme on valtava työ, sillä nyt on ihmiskunnan vuoro astua avatulle tielle. Siksi J. R. Hannula sanookin "Tuomiokausi II"-kirjansa lopussa, että seitsemännen juurirodun korkeimman vihityn tehtävänä on olla ihmiskunnan mukana, jotta annetut opetukset mahdollisimman hyvin ymmärrettäisiin, sulatettaisiin ja käytännöllistettäisiin.

Juurirotujen kaikki korkeimmat vihityt ovat suorittaneet elämäntyönsä tässä viidennessä juurirodussa siksi, että nykyinen viides juurirotu on ensimmäinen porras, josta alkaa ns. ylöspäinen kehityskaari. Maapallon ja sen ihmiskunnan kehitys on näihin asti kulkenut materialisoitumista kohti, mutta nyt on alkanut kirkastumisen tie. — Näin voimme ymmärtää korkeimpia vihittyjä ja heidän työtään tämän neljännen luomispäivän juurirotujen kannalta.

Kristosofinen elämänymmärrys kertoo myöskin luomispäivien korkeimmista vihityistä ja tällainen sanonta saattaa aiheuttaa hämminkiä. Mutta näiden nimitysten ristiriitaisuus on vain näennäinen. Tämä maapallo on jälleensyntynyt jo kolme kertaa, se on elänyt kolme luomispäivää ja nykyinen luomispäivä on maapallon neljäs jälleensyntymä. Jokainen luomispäivä on kasvattanut oman ihmiskuntansa ja jokaisessa ihmiskunnassa on joku ihminen saavuttanut korkeimman asteen ihmisyydessä. Näitä yksilöitä sanotaan edellisten luomispäivien korkeimmiksi vihityiksi. Sanotaan, että se ihmissielu, joka tunnetaan nimellä Gautama Buddha, oli saavuttanut kolmannessa, siis nykyistä luomispäivää edeltäneessä luomispäivässä korkeimman asteen. Hän oli siis kolmannen luomispäivän korkein vihitty ja hän syntyi tämän neljännen luomispäivän viidennessä juurirodussa ihmiskuntaan määrättyä tehtävää varten. Tässä ruumistuksessaan hän edusti neljättä juurirotua ja avasi viidennen juurirodun dharman, kuten edellä esitettiin. Jeesus Kristus oli toisen luomispäivän korkein vihitty, toisen luomispäivän ihmiskunnan kukka ja hedelmä ja hän syntyi 500 vuotta Buddhan jälkeen määrättyä tehtävää suorittamaan. Hän edusti viidettä juurirotua ja avasi kuudennen juurirodun elämäntehtävän. Pekka Ervast oli ensimmäisen luomispäivän ihmiskunnan kukka ja hedelmä, korkein vihitty. Hänen viimeinen ruumistuksensa tapahtui meidän aikanamme ja hänen elämäntehtävänään oli jatkaa Jeesus Kristuksen työtä ja avata seitsemännen juurirodun dharma. J. R. Hannulassa näemme tämän nykyisen, neljännen luomispäivän korkeimman vihityn. (Me, nykyinen ihmiskunta, olemme tämän neljännen luomispäivän varsinainen ihmiskunta. Edellisten luomispäivien ihmiskunnat jatkoivat opintojaan pääasiassa kolmannessa ja neljännessä juurirodussa. Korkeimpien vihittyjen esiintyminen nykyaikana on siis poikkeuksellinen.) Nykyisen luomispäivän ihmiskunta saavuttaa rotujen sarjassa täyttymyksensä seitsemännessä juurirodussa, jonka elämäntehtävän Pekka Ervast avasi ja paljasti opetuksissaan. J. R. Hannula ymmärsi, sulatti ja käytännöllistytti Pekka Ervastin opetukset ja myöskin Buddhan ja Jeesuksen opetukset, joten hän toteutti nyt jo sitä elämää, jota suuri ihmiskunta on kutsuttu toteuttamaan seitsemännessä juurirodussa.

Mutta kristosofia vie meidät vieläkin syvemmälle korkeimpien vihittyjen salaisuuksiin. Saamme tietää, etteivät korkeimpien vihittyjen opetukset ole heidän omia keksintöjään, vaan he esittävät Logoksen viisautta. Ilmenneen elämän takana on suuri tuntematon jumaluus, jonka vuodatus on ilmen-

nyt maailmankaikkeus. Aurinkokuntamme Logos on Kaikkiallisen Logoksen ilmennys ja "kokoonpanoltaan" kolminainen. Logos on korkea kollektiivitajunta, olentoryhmä, hierarkia. Kristillisiä nimityksiä käytettäessä sanotaan, että Logos on Isä, joka "luo" Pojan eli ajattelee elävän kuvan siitä täydellisyydestä, johon aurinkokunnan kehitys pyrkii. Poika, Kristus, on se "kuva". Kristus on siis toinen Logos ja koska kehityksen kohde on täydellinen ihminen, niin Kristus, Poika, toinen Logos, on täydellisen ihmisen ihannekuva Isän tajunnassa. Kaikkiallisesta Logoksesta vuodattautuneet ihmisten monadit, jumalkipinät, ovat toisen Logoksen, Kristuksen, "helmassa", joten tämä ihmiskunta on sisäiseltä olemukseltaan Logos. Kolmas Logos, Pyhä Henki, on tässä aurinkokunnassa kaikki se vanha viisaus, joka on elämänkoulussa koostunut, ja sitä viisautta edustaa yhdeksän suurta enkelijärjestöä. Kolmannen Logoksen, Pyhän Hengen, viisaus tulee esiin vanhoissa uskonnoissa; sanoihan Jeesuskin juutalaisille: Te saitte lain enkeleiltä. Saamme tietää, että Gautama Buddha oli käynyt Pyhän Hengen koulua ja noussut sillä tiellä niin korkealle, että Buddhaa sanotaan Logoksen Pyhän Hengen hierarkian johtajaksi. Pekka Ervast nimittää kirjassaan "Teosofian sanoma nykyajalle" Jeesus Kristusta Logoksen Poika-ryhmän johtajaksi ja J. R. Hannula nimittää Pekka Ervastia Logoksen Isä-hierarkian johtajaksi.

Tällaiset tiedonannot herättävät kysymyksiä, sillä olivathan nuo korkeimmat vihityt tunnetuissa ruumistuksissaan ulkonaisesti katsottuina tavallisia ihmisiä, isän ja äidin poikia. He söivät, nukkuivat ja tekivät työtä, kuten muutkin ihmiset. Juutalaiset tiesivät Jeesuksen olleen Joosefin ja Marian pojan ja ammatiltaan puusepän, rakennusmiehen, ja siksi he epäilivät Jeesuksen opetuksia. Buddha tosin oli kuninkaan poika, mutta hän jätti vaimonsa ja kotiväkensä ja meni metsään askeettien oppilaaksi. Ei hänen sukunsa nostanut häntä opettajaksi, vaan mietiskellessään hän sai henkisen valaistuksen. Pekka Ervastin elämänkaaren tunnemme melko hyvin, sillä hän itse on kertonut henkisistä kamppailuistaan. Ei Pekka Ervastista tullut suurta opettajaa yhteiskunnallisen asemansa vuoksi, vaan hänen opettaja-asemaansa on etsittävä henkisiltä tasoilta. J. R. Hannula oli maalaistalon poika Pukkilan pitäjästä. Sisäisten kamppailujen ja Jumalanetsinnän jälkeen hänen opettajaominaisuutensa heräsivät. Avaimet näiden opettajien edelläkulkijakykyihin on löydettävissä vain Jumalan ja ihmisen keskinäisistä suhteista.

Ajatelkaamme Gautama Buddhaa. Hän oli kolmannen luomispäivän ihminen. Kolmannen luomispäivän ihmiset ovat nyt en-

kelikuntana. Kun ihmiset ottavat Pyhän Hengen tiellä askeleita ihmisyyttä kohti, kun he ottavat vihkimyksiä alkuperäisen Valkoisen Veljeskunnan avaamalla vihkimysten tiellä, niin he saavuttavat neljännessä, Arhat-vihkimyksessä enkeliasteen. Pyhän Hengen tiellä on yhdeksän vihkimysastetta ja Buddha oli saavuttanut kahdeksannen vihkimyksen. Hän oli siis vain yhden vihkimysasteen päässä Valkoisen Veljeskunnan korkeimmasta, yhdeksännestä vihkimyksestä. Buddhan henkinen asema, jos sitä rinnastetaan enkelihierarkioihin, lähentelee kaikkein korkeimpia enkelijärjestöjä. Tämä osoittaa, ettei se ihmissielu, joka tunnetaan Gautama Buddhana, ollut kolmannessa luomispäivässä vain tavallinen ihminen, vaan hän oli, kuten sanotaankin, sen luomispäivän korkein vihitty. Hän oli jo kolmannessa luomispäivässä saavuttanut korkeimman ihmisasteen ja se teki hänelle mahdolliseksi ponnistaa korkealle viimeisessä tämän luomispäivän ruumistuksessaan. Ja koska hän oli maapallon kasvatti, hän kykeni tuomaan päivätajuntaansa Pyhän Hengen Logos-viisauden. Se viisaus tuli täten kaikkien ihmisten hyödyksi ja onneksi. Venuksesta tullut alkuperäinen Valkoinen Veljeskunta on kuin ihmiskunnan holhooja, se ei voinut tuoda sitä viisautta ihmisten päivätajuntaan. Siihen tarvittiin maapallon kasvatti ja Buddha oli sellainen. Hänen valaistuksensa on ymmärrettävissä siten, että hän veti entiset vihkimyksensä päivätajuntaansa, niin että hänen järkensä tuli valaistuksi.

Gautama Buddhan tapaus antaa viitteitä ymmärtääksemme Jeesus Kristuksen asemaa Logoksen Poika-ryhmän johtajana ja Pekka Ervastia Logoksen Isä-hierarkian johtajana. Kun se ihmissielu, joka viimeisessä ruumistuksessaan tunnetaan nimellä Jeesus Kristus, oli jo toisessa luomispäivässä korkein vihitty eikä vain toisen luomispäivän tavallinen ihminen, niin hän oli noissa varhaisemmissa kehitysvaiheissaan kulkenut Pojan tietä ja yhtynyt Kristukseen. Mutta hänen kehityksensä on täytynyt tapahtua näkymättömissä maailmoissa, sillä maapallo oli toisessa luomispäivässä tunnetasolla ja kolmannessa luomispäivässä eetteritasolla. Hän oli näin ollen Logoksen Poika-ryhmän johtaja jo syntyessään Palestiinaan. Siksi Pekka Ervast opettaakin, että Jeesuksen henkinen tie hänen Jordankasteensa jälkeen tapahtui Isän vihkimyssarjassa. Jeesus Kristuksen palestiinalainen saavutus oli siinä, että hän toi entiset saavutuksensa fyysilliseen päivätajuntaansa, joten ne tulivat kaikkien ihmisten hyödyksi ja onneksi. Fyysillistä päivätajuntaa ei ole ollut ennen tätä nykyistä neljättä luomispäivää, koska maapallo vasta tässä luomispäivässä laskeutui kemiallis-fyysilliselle tasolle. Kristuksen astuminen ihmisen

päivätajuntaan oli siis aivan uusi saavutus ja sellainen rynnistys vaati, kuten P. E. opettaa, erikoiset toimenpiteet ja menetelmät. Hän kertoo, että Jeesus Kristus kulki tässä nykyisessä luomispäivässä myös Pyhän Hengen tietä neljänteen vihkimykseen asti. Tämä tapahtui jo niihin aikoihin, jolloin Melkisedekin Valkoinen Veljeskunta perustettiin maapallolle, kolmannessa juurirodussa. Hän oli siis Pyhän Hengen vihkimystien kannalta Arhat, täydellinen. Hänen tilansa vastasi enkeliastetta. Sen jälkeen hän eli taivasmaailmoissa, kunnes syntyi Palestiinassa. Hänen palestiinalaisessa ruumistuksessaan tapahtui se suurrynnistys, jolloin Logoksen Poika-tajunta, Kristus, laskeutui hänen päivätajuntaansa. Täten on oikein sanoa, että Jeesus Kristuksen tapaus oli Logoksen inhimillinen inkarnaatio. Logos otti korkean vihkimyksen fyysillisessä maailmassa fyysillisen ihmisen päivätajunnassa. Tämä oli ensimmäinen tapaus ihmiskunnan historiassa ja Pekka Ervast tekee perinpohjaista selkoa niistä seikoista, joita tämä saavutus aiheutti.

Vastaavaisuuden nojalla käy ymmärrettäväksi Pekka Ervastin henkinen asema Isä-hierarkian johtajana. Se ihmissielu, jonka tunsimme Pekka Ervastin nimellä, oli ensimmäisen luomispäivän korkein vihitty, silloisen ihmiskunnan korkein ihmisolento eikä siis vain tavallinen ihminen. Mutta maapallon ihmiskehitys tapahtui silloin älyn maailmassa, eikä maapalloa nykyisessä muodossaan ollut olemassa. Sen jälkeen on kulunut toinen ja kolmas luomispäivä ja nykyinen neljäs luomispäivä yli puolivälin. Nämä melkein käsittämättömän pitkät ajanjaksot huomioiden ei ole ylivoimaista käsittää Pekka Ervast Isä-hierarkian johtajaksi. Isä-hierarkia, Logos, on korkealla älymaailman takana, mutta maailmojen kehitys tähtää siihen, että Isän välitön johto ulottuisi tänne aineellisuuden pohjaan, fyysilliseen maailmaan asti. Pekka Ervast painottaa opetuksissaan fyysillisen aineellisuuden ensi tärkeyttä. Tämä aineellisuus on kosmillisen aatteilun kiteytynyt muoto ja vasta sitten, kun henki sen voittaa, alistaa palvelijakseen työskennellen aineen avulla, on todellisuus saavutettu. Elämä näkymättömissä maailmoissa, niin todellista kuin se onkin niissä asuville olennoille, on kuitenkin kuin vertauskuvaa, unikuvaa. Tämä vertauskuvallisuus heijastuu mm. meidän sielunelämäämme, joka elää näkymättömässä maailmassa. Me saatamme ajatella veljeyttä ja luoda siitä ajatuskuvia, osaamme tuntea veljellisiä tunteita, mutta sellainen sielunliike ei vielä ole veljeyttä sanan käytännöllisessä merkityksessä. Ajatukset ja tunteet ovat vertauskuvia veljeydestä ja odottavat toteutumistaan

fyysillisen elämän käytännössä. Veljeys odottaa veljellisiä tekoja, työtä veljeyden puolesta ja veljellisiä tekoja ihmisten kesken. Se vasta on todellista veljeyttä. Mutta niin kauan kuin tekojen fyysillinen maailma oli Isän välittömän johdon ulkopuolella, ei hyvän tahdon toteutuminen onnistunut. Fyysillinen maailma oli ensin saatava Isän välittömän johdon alaiseksi niin, että kausaliteettilaki, syysuhteen laki, tuli Isän johtoon. Sellainen muutos luonnonlakien toiminnassa edellytti Isän inkarnaatiota. Syysuhteen laki on luonnon perimmäisiä lakeja ja se vaikuttaa ihmistahdon kyseessä ollen nimenomaan tekoihin. Karma merkitsee tekoa. Elämä maapallolla muuttuu inhimilliseksi vasta sitten, kun ihmiset tekevät inhimillisiä tekoja, sillä sellaisten tekojen seurauksina muuttuu, ei vain ihmisten ulkonainen elämä, vaan myöskin luonto. Teko on syy ja elämän muuttuminen on seuraus. Tällainen elämän lain muutos merkitsee aivan kuin tuomiota koko vanhalle elämän menolle ja siksi Jeesus Kristus puhuikin viimeisestä tuomiosta, jonka suorittaa Kristus toisella tulemisellaan. — Logos Pyhänä Henkenä luo ja rakentaa, Poika, Kristus, pitää rakkaudellaan kaiken koossa ja Logos Isänä vetää kaiken takaisin. Sellainen on kehityksen kulku. Nyt on alkanut kaiken olevaisen takaisin vetäminen, sillä Isän inkarnaatio on tapahtunut tosiasia. Maapallo ja sen ihmiskunta on astunut kirkastuksen tielle. Nyt on saavutettu yhdessä ihmisessä, Isän inkarnaatiossa, se tavoite, johon maailman luominen on pyrkinyt vuosimiljoonasta toiseen. Maailmaa on hallinnut näihin asti väkivalta, sota, ja ihmisyyteen pyrkijät ovat saaneet maksaa verimarttyyriudella uskonsa ihmisyyteen. Nyt on tilanne muuttumassa, ihmisyyteen pyrkijät alkavat vapautua verimarttyyriuden uhkasta. Samalla näemme, että vanha maailma natisee liitoksissaan, sillä vanhat arvot uhkaavat sortua. Sota on tullut tehottomaksi kansojen välisiä riitoja ratkaistaessa ja ankarasti salaiset asiat uhkaavat paljastua. Kristilliset kirkotkin ovat pakotetut pyrkimään yhteisillä neuvotteluilla selvittelemään, mitä kristinusko todella on, sillä kirkkojen suuri salaisuus alkaa paljastua. Se salaisuus on — lainataksemme F. M. Dostojevskia — se että kirkkojen oikea jumalankuva on pidetty tarkoin salassa. Kirkot puhuvat Jumalasta ja uskottelevat tietämättömälle kansalle, että heidän Jumalansa on Jeesus Kristuksen taivaallinen Isä. Mutta todellisuudessa, käytännössä, niiden Jumala on se tämän maailman mahtava Herra, joka kiusauskertomuksen mukaan vei Jeesuksen korkealle vuorelle, näytti maailman valtakunnat ja sanoi: Tämän kaiken saat, jos lankeat maahan minun edessäni ja kumarrat minua. Tämä suuri salaisuus alkaa vähitellen paljastua, sillä ihmisjärki

on heräämäisillään näkemään, ettei sotakenttien mahtava Herra Sebaoth olekaan todellisten kristittyjen Jumala. Jeesus Kristus esitti taivaallisen Isän moraalin Vuorisaarnassa, eikä siinä kehoteta rukoilemaan menestystä aseille, vaan kehotetaan rukoilemaan vihollisten puolesta. Ei myöskään helvettiä tarvitse odottaa kuolemanjälkeisessä elämässä, sillä kristikunta on osannut luoda helvetin maan päälle, sotaisen helvetin. Nämä syyt pakottavat eripuraiset kristityt neuvottelemaan, vaikkakin neuvotteluissa kainosti vaietaan Vuorisaarnasta. Suuri salaisuus on säilytettävä viimeiseen asti, sillä sen tunnustaminen olisi kristittyjen maallisen vallan vararikko. Ihmiset alkavat vähitellen tajuta, että heitä on surkeasti petetty. Tällaiset seikat kuvastavat tuomiokauden alkamista ja entisten arvojen kestämättömyyttä, sillä vanha elämänkäsitys ja elämäntapa ovat tulleet tuomituiksi Pekka Ervastin elämäntyössä. Samalla hän antoi uuden elämänymmärryksen ja viitoitti uuden, Vuorisaarna-johtoisen elämäntavan, jonka ihmiskunta voi omaksua entisten elämänarvojen kaatuessa. Ihmiskunnan päämääränä on Mestarius ja nykyaikaa ajatellen voimme sanoa, että Suuren Mestari-sanan ensimmäisen tavun antoi H. P. Blavatsky teosofisella sanomallaan. Toisen tavun antoi Pekka Ervast paljastaessaan Kristus-mysteriot, ja Mestarisanan kolmannen tavun antoi J. R. Hannula paljastaessaan Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman. Tie ihmisyyteen on nyt avattu, se on viitoitettu seitsemännen juurirodun loppuun asti. Isän voima ja majesteettius on päässyt laskeutumaan kemiallis-fyysilliseen maailmaan asti fyysillisen ihmisen päivätajunnassa.

V. L.

Kristosofi.
1966: 231—237.

TEOSOFIA JA KRISTOSOFIA

— Kerrohan joitakin pääpiirteitä teosofiasta ja kristosofiasta, sanoi muuan näissä asioissa vasta-alkaja. — Olen kuullut, ettei nimi teosofia ole aivan nykyajan keksintö.

— Ei ole. Helena Blavatsky, nykyaikaisen teosofian julistaja, sanoo kirjansa "Teosofian avain" ensimmäisessä luvussa, että teosofia-nimitystä käyttivät "Aleksandrialaiset filosofit, joita nimitettiin totuuden rakastajiksi, 'filaleeteiksi'... Teosofian nimen katsotaan syntyneen kolmannella vuosisadalla meidän ajanlaskuamme." Ja lisäksi: "Nimi on tuhansia vuosia vanha."

Myöskin Paavali käytti teosofia-nimitystä kirjeessään korinttolaisille: "...vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta (teosofiaa), sitä kätkettyä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme, sitä, jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut — sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet —." (1 Kor. 2: 7—8).

— Entä mitä teosofia-nimitys sisältää?

— Edellä mainitussa "Teosofian avaimen" luvussa H. P. B. kirjoittaa: "...ei "teosofia" merkitse "Jumalan Viisaus", kuten muutamat kääntävät, vaan Jumalallinen Viisaus, viisaus sellainen kuin on jumalilla."

— Tuo kuulostaa oudolta. Eiväthän jumalat ole teosofiaa julistaneet, vaan ihmiset. Olivathan mainitsemasi "totuuden rakastajat" ihmisiä ja ihminen oli Paavalikin.

— Olihan Jeesus Kristuskin ihminen, samoin Gautama Buddha, Mooses, Muhamed, Lao-Tse... Heidän opetuksensa oli teosofiaa, sellaista viisautta kuin on jumalilla. He olivat jumalviisaita ihmisiä, Mestareita, joista teosofia kertoo. Teosofia on sitä viisautta, jota on Mestareilla.

— Eivätkö Mestarit olekaan näkymättömän maailman olentoja?

— Ovat. Me kaikki ihmiset olemme myöskin näkymättömän maailman kansalaisia, emmekä ole sitä ainoastaan kuoleman jälkeen, vaan nyt jo. Meidän sielumme, ajatuksemme, tunteemme, halumme... elävät tällä hetkellä näkymättömässä maailmassa ja elävät edelleen, vaikka kuolemassa jätämme tämän fyysillisen ruumiimme. Uskovathan kristityt Jeesuksenkin elävän yhä näkymättömänä, vaikka hän jättikin fyysillisen ruumiinsa, ja apostolien ja pyhimysten uskotaan yhä vaikuttavan. Samoin uskotaan toistenkin uskontojen perustajista.

— Puheesi ei käy yli ymmärryksen. Teosofia on siis maan päällä eläneitten jumalviisaitten ihmisten opetusta. Heidän opetuksensa on aina ollut teosofiaa ja nykyaikainen teosofia on nähtävästi eräänlainen yhteenveto noitten viisaitten opetuksista. Entä miksi tällaista yhteenvetoa tarvittiin, koska edesmenneet viisaat ovat viisautensa ilmoittaneet?

— Sanoohan Paavalikin, että se teosofia eli jumalviisaus, jota hän puhuu vain täydellisten kanssa, oli salattua. Ei Paavali puhunut jumalviisautta muille kuin valistuneimmille oppilailleen. Samoin Jeesus puhui vain oppilailleen taivasten valtakunnan salaisuuksia. Kristityt eivät tunne näitä salaisuuksia, koska he eivät ole Mestarin oppilaita, he tuntevat vain tavalliselle kansalle tarkoitetun uskonnon ulkoisen kuoren ja senkin hatarasti. Mutta itämailla tuo uskonto-

jen salattu puoli on vielä säilynyt.

— Siitäkö syystä nykyaikainen teosofia tulikin itämailta?

— Siitä syystä. Aika oli siihen kypsä. Ihmiskunta on kasvanut tässä elämänkoulussa siihen mittaan, että se tarvitsi avukseen kaikkiin uskontoihin sisältyvää ennen salassa pidettyä jumalviisautta, jotta se jaksaisi kestää aikamme suuren murroskauden vaikeudet ja osaisi kasvaa ihmisyydessä. Teosofia paljasti osittain uskontojen salattua viisautta, teosofinen julistus oli siitä yhteenveto. H. P. Blavatsky kirjoittikin "Salaisen Opin" ensimmäisen osan esipuheessa: "Mutta suurelle yleisölle ja Salaisen Opin lukijoille minä toistan mitä alati olen lausunut ja minkä nyt puen Montaignen sanoihin: 'Hyvät herrat, minä olen ainoastaan tähän poiminut kukkasia kimpuksi enkä ole siihen pannut muuta kuin nauhan, joka ne pitää kiinni'."

— Vaatimattomasti sanottu, sillä jo vähäinenkin teosofiaan tutustuminen osoittaa, että tuon nauhan sitojallakin on ollut "jumalain salattua viisautta".

— Tietenkin H. P. Blavatsky oli sen Valkoisen Veljeskunnan jäsen, jonka hallussa uskontojen esoterismi on säilytetty. Hän ilmoitti tuota salattua viisautta niin paljon kuin se viime vuosisadan materialisoituneessa ilmapiirissä oli mahdollista. Hän toistaakin yhä uudelleen, että teosofinen ilmoitus on osittaista, sitä annetaan niin paljon kuin vaaratta voidaan antaa ja ihmiset jaksavat sulattaa. H. P. Blavatskyn työ oli maaperän raivaamista asumattomaan korpeen, piintyneitten materialististen ennakkoluulojen ja kirkollisten taikauskojen kaatamista, jotta totuuden valo pääsisi valaisemaan. Pekka Ervast sanoikin, että H. P. Blavatsky oli esivalmistaja, Johannes Kastajan tapainen huutavan ääni ihmiskunnan erämaassa.

— Johannes Kastaja valmisti Jeesus Kristuksen tuloa, kenen tuloa H. P. Blavatsky valmisti?

— Johannes Kastajan oppilaita liittyi Jeesuksen oppilaihin Johanneksen kehotuksesta, joten Johanneksen ja Jeesuksen elämäntyöt liittyvät elimellisesti toisiinsa. On myös luonnollista, että H. P. Blavatskyn oppilaita, aikamme teosofeja, liittyy sen opettajan oppilaiksi, jolle H. P. B. valmisti maaperää. H. P. Blavatsky lähetti parhaan ystävänsä ja auttajansa kreivitär Constance Wachtmeisterin välityksellä Pekka Ervastille viestin, että valo tulee Pohjolasta. Se oli kuin Johannes Kastajan viittaus oppilailleen: Tuolla on Valo, liittykää häneen. H. P. B. muistutti usein: Kuten puu tunnetaan hedelmistään, tunnetaan opettajakin opetuksistaan. Olemme J. R. Hannulan opastuksella nähneet, että Pohjolasta tullut Valo oli Pekka Ervast, sitä todistaa hänen opetuksensa.

— Niinkö? Tarkoitatko, että

Pekka Ervastin opetukset Kristuksesta ovat jatkoa H. P. B:n teosofialle? Pekka Ervast puhui kristosofiasta, hän kirjoitti "Christosophia"-nimisen kirjankin. Valmistiko teosofia maaperää kristosofialle?

— Valmisti. H. P. Blavatsky raivasi tietä Pekka Ervastin sanomalle.

— Onko nimi "kristosofia" myöskin iänikuista alkuperää, vai onko se Pekka Ervastin keksintö?

— Lieneekö olemassa sellaista sanaa, jota ei olisi ennen lausuttu. Ei "Kristus"-sanakaan ole kristittyjen keksintöä, se on aito "pakanallinen" sana. Johannes Kastaja oli "pakana", sillä hän suoritti valistustyötään ennen Jeesusta. Evankeliumissa Johanneksen mukaan 1: 19—20 sanotaan: "Ja tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luoksensa Jerusalemista pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: 'Kuka sinä olet?' Ja hän tunnusti eikä kieltänyt; ja hän tunnusti: 'Minä en ole Kristus'." Kristus-nimitystä käytettiin jo silloin, kun ei kukaan vielä tiennyt Jeesus Kristuksesta eikä hänen sanomastaan. Kristosofiasta eli Kristusviisaudesta lienee puhuttu ennenkin, kenties jo ennen ajanlaskumme alkua, mutta Pekka Ervast luonnehtii tuon nimen sisällön uudelleen Christosophia-kirjassaan s. 93—97. Hän sanoo mm.: "Entä kristosofia? Koska tätä sanaa ei vielä ole käytetty, emme saata puhua siitä kuin valmiiksi määritellystä teosofisesta suunnasta; voimme ainoastaan määritellä sitä ennakolta." Näin hän määrittelee: Samoin kuin on oppi Jumalasta, oppi Kristuksesta ja oppi ihmisestä, samoin on asiallista sanoa: Jumalien viisaus eli teosofia, Kristusviisaus eli kristosofia ja ihmisviisaus eli antroposofia. Ja hän jatkaa, että samoin kuin kristillisessä jumaluusopissa kristologia on varsinaisena keskuksena, niin samoin kun on kysymys viisaudesta, "... siinäkin kolmas pääkohta, kristosofia, aikaa myöten arvatenkin tulee varsinaiseksi keskustaksi." Tämä on ennustava lause.

— Miksi se on ennustava lause?

— Siksi, että Kristus ei ole ihminen eikä olento, vaan Kristus kosmillisessa merkityksessä on se maailmankaikkeuden ihannekuva, jota kohti kaikki olevainen pyrkii. Kristus on Jumala rakkautena, se Sana, joka oli alussa vain Jumalan tykönä, mutta joka kehityksen kuluessa pyrkii ilmenemään jokaisessa olennossa. Kaikki uskonnot ovat tuoneet Kristusta ihmisten tajuttavaksi, siis myös kaikki jumalviisaat Mestarit. Siksi teosofiankin sisäinen olemus on kristosofiaa. Kun ihmiset tajuavat, mitä Kristus merkitsee, ja ymmärtävät, että kaikki henkinen pyrkimys tähtää Kristuksen löytämiseen, silloin Kristus tulee luonnostaan henkisen elämän keskustaksi. Silloin myöskin ihmisvoimin saa-

vutettu henkinen voitto — antroposofia — osoittautuu Kristusviisauden muruseksi, ja jumalviisaitten ihmisten, Mestarien, viisaus — teosofia — osoittautuu osaksi Kristusviisautta eli kristosofiaa.

— Tuo tuntuu johdonmukaiselta. Mutta koska Kristus pyrkii ilmenemään jokaisessa olennossa, niin sellainen "pyrkimys" viittaa ajassa tapahtuvaan kehitykseen. Niinikään Jeesus Kristus ja Pekka Ervast ovat kenties joitakin ihmiskehityksen rajapyykkejä, koska kummallakin oli esivalmentajat: Johannes Kastaja ja H. P. Blavatsky. Ilmenikö Kristus Jeesuksessa ja Pekka Ervastissa täydellisemmin kuin entisissä Mestareissa?

— Niin on opetettu. Kristus saavutti Jeesuksessa ihmisyyden täyden mitan, opettaa Pekka Ervast, ja J. R. Hannula opettaa, että Kristus saavutti Pekka Ervastissa vieläkin täydellisemmän ilmennyksen.

— Tuokin tuntuu johdonmukaiselta, sillä täytyyhän kehityksellä olla jokin päämäärä ja joskus sellainen päämäärä tietenkin saavutetaan. Mutta olen käytännön ihminen ja siksi herää kysymys, onko tuollaisilla saavutuksilla jotakin käytännöllistä merkitystä?

— Noiden saavutusten "käytännöllinen" merkitys ilmenee Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin opetuksissa. Kysymys Kristuksesta keskittyy ensi sijassa siihen, onko meidän luontainen vakaumuksemme eli elämänuskomme sopusoinnussa Kristusviisauden kanssa. Elämänuskomme pyrkii toteutumaan jokapäiväisissä toiminnoissamme ja ellemme tiedä tai tunne, miten Kristusviisaus tahtoisi meidän elävän, silloin rikomme elämän lakeja ja aiheutamme onnettomuutta. Siksi kaikki uskonnot ja kaikki jumalviisaat ihmiset ovat antaneet ihmisille elämänohjeita, jotta he niitä noudattamalla aiheuttaisivat mahdollisimman vähän onnettomuutta. Mutta Kristus ilmeni ensi kerran täydellisenä Jeesus Kristuksessa ja siksi hänen antamansa elämänohjeet ovat ratkaisevan merkityksellisiä. Vuorisaarnan viidessä käskyssä on luonnehdittu ihmisyyden ihannekuva ja mitta sellaiseksi, jonka vain kosmillisen Kristuksen täyttämä ihminen saattaa ilmoittaa. Vuorisaarnan Kristusviisauden noudattaminen on ehdottoman "käytännöllistä", sillä Vuorisaarnan toteuttaja tuo myöskin Kristusviisautta maailmaan. Mitä enemmän on Vuorisaarnan hengessä eläviä ihmisiä, sitä enemmän maailman pahuus ja onnettomuus heikkenevät.

— Tuo on kyllä täysin johdonmukaista. Kun elän vihastumatta, kuten Vuorisaarna kehottaa, niin maailma on yhtä vihastuvaa ihmistä vailla. Entä kun Kristus ilmeni, kuten sanoit, Pekka Ervastissa vieläkin täydellisemmin, niin tuleeko sekin esiin hänen opetuksissaan?

— Tulee. — On huomattava,

että kaikki uskonnot ovat madaltuneet ja niiden alkuperäisten julistajien sanoma on himmentynyt. Pekka Ervast kaivoi kaikista uskonnoista esiin uskononjulistajan alkuperäisen elämänymmärryksen, joten eri uskontojen piireissä olevien on mahdollista saada oikea käsitys omaksumastaan uskonnosta. Näin ovat maailman kaikki ihmiset tulleet opastetuiksi uskontojensa alkulähteille, mikäli he ottavat oppia Pekka Ervastin sanomasta. Kristittyjen tulisi olla erikoisen kiitollisia P. E:lle, sillä hänen avullaan ymmärrämme nyt, mitä kristinusko todella on, mikä oli Jeesus Kristuksen oma sanoma ihmisille. Tämän lisäksi Pekka Ervastin muut opetukset paljastavat ainutlaatuisen kansantajuisesti sekä näkyväisen että näkymättömän maailman salaisuuksia ja ihmisen arvoitusta kehityksen kentällä. Näiden opetusten avulla saattaa nyt kukin kohdallaan oikaista elämänuskoaan ja opetella elämään täydellistyneen Kristusviisauden turvissa.

— Sanoistasi ymmärrän, että Kristusviisaus eli kristosofinen elämänymmärrys on selvin ja täydellisin elämänopas. Onko näin ollen H. P. Blavatskyn paljastama teosofinen elämänymmärrys tullut tarpeettomaksi? Toistuuko tässä Paavalin puhe vanhasta ja uudesta liitosta? Hänhän sanoi, ettei vanha liitto tehnyt ketään täydelliseksi ja siksi tarvittiin uusi liitto.

— Paavalin puheet on ymmärretty väärin. Paavali oli farisealainen ja piti yksityiskohtia myöten kiinni Mooseksen opetuksista, ei hän niitä kumonnut. Mutta Paavali tiesi kokemuksesta, että Jeesus Kristuksen kautta avautui ihmisille uusi sisäinen suhde Kristukseen. Damaskuskokemuksessa Kristus tuli Paavaliin sisäiseksi valoksi ja voimaksi ja hän näki Kristuksen tieksi, jota kulkemalla saavutetaan täydellisyys, koska Kristus on täydellisen ihmisen perikuva. Mooseksen laki jäi edelleenkin ulkonaiseksi ohjeeksi yhteiskuntaelämää varten, jollainen se olikin. Teosofian suhde kristosofiaan on kuitenkin paljon syvempi ja laajempi. Jos rinnastamme teosofiaa moosekselaiseen, ulkoista elämää varten tarkoitettuun lakiin, niin teosofian "laki" on y l e i n e n v e l j e y s. Se laki on tämän fyysillisen maailman peruslakeja ja se sulkee sisäänsä kaikki ihmiset, kaikki kansat, rodut, sukupuolet ja yhteiskunta-asemat. Sen lain toimeenpanija on Karma, syyn ja seurauksen laki, ja se sanoo: Niin kauan kun te ihmiset elätte epäveljellisesti, kun te petätte, ryöstätte, tapatte toisianne, niin kauan kun te käytte sotia ja käyttäydytte julmasti toisianne kohtaan, niin kauan Karma mittaa teille tekojenne mukaisesti, niin kauan teidän elämänne on onnetonta ja täynnä kärsimyksiä. Mutta jos te ryhdytte elämään veljellistä elämää ja tekemään veljellisiä tekoja, niin kärsimykset ja onnettomuudet pois-

tuvat. Syy tuottaa aina kaltaisensa seurauksen.

— Tuo tuntuu järkeen menevältä. Teosofia sisältää kuitenkin myös monenlaisia opetuksia, se opettaa mm. jälleensyntymisestä, kuolemanjälkeisestä elämästä ym. Ovatko nämä opetukset tulleet tarpeettomiksi?

— Eivät. Kunnia on annettava sille, kenelle se kuuluu, ja tosiasia on, että H. P. Blavatsky opetti näitä asioita. Teosofiset opit paljastivat koko elämän lakisiteiseksi kokonaisuudeksi, se selvitti ihmiskehityksen jälleensyntymäin kautta ja raotti kuolemanjälkeistä elämää ja elämäntakaisten henkivaltojen työskentelyä. Tieto siitä, mitä tämä elämä todella on, on välttämätön, jotta osaisimme pyrkiä ihmisyyttä kohti. Mutta tieto yksin ei auta, sillä pelkkä tieto ei nosta ihmistä ylös hänen eläimellisyydestään. Siihen tarvitaan ihmisen omaa ponnistusta, pyrkimystä, mutta se kohde, jota kohti ponnistus suuntautuu, määrää ihmisen kasvun. Kohde on Kristus, ihmisen perikuva, ihannekuva oikeasta ihmisestä. Jos ihminen itse rakentaa kuvan ihmisyydestä, niin se on harhakuva, päivätietoisen ymmärryksen luoma kullankiiltoinen hely. Ihmisen henkisen kasvun kohteen on näyttänyt Jumala, josta koko elämä on vuodattautunut. (Jatkuu)

V. L.

Kristosofi.
1966: 264—269.

TEOSOFIA JA KRISTOSOFIA

(Julkinen vihkimysdraama)

(Jatkoa)

— Viimekertainen keskustelumme päätyi toteamukseesi, että kristosofinen elämänymmärrys näyttää selvimmin ihmiskehityksen kohteen ja päämäärän, Kristuksen. Ymmärsin, että ihmisyyden mitta on selvimmin esitetty Vuorisaarnassa.

— Lähemmin sanoen Vuorisaarnan viidessä käskyssä, jotka Pekka Ervast laati entistä selvempään muotoon: Älä suutu, älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas, älä vanno, älä ole pahaa vastaan, älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Vuorisaarna sisältää lisäksi autuudenjulistukset ja Isä meidän-rukouksen, jotka P. E. myöskin on selventänyt, joten hän todellisuudessa kirjoitti Vuorisaarnan uudelleen, samalla oikaisten käännösvirheet. "Jeesuksen salakoulu"-kirjassa hän paljastaa ihmisen suhteen Kristukseen uudelta puolelta ja

kertoo niistä vaikutuksista, joita Vuorisaarnan noudattaminen aiheuttaa. Niinikään hän selvittelee Kristusmysterion okkultista puolta kirjassaan "Johanneksen evankeliumi", sekä useissa muissa kirjoissaan ja kirjoituksissaan.

— Niin, tuo okkultinen puoli. Luin äskettäin gnostilaisen evankeliumin "Pistis-Sophian" ja vaikka se onkin perin vaikeatajuinen, niin ymmärsin, että Jeesuksen vaikutus sai aikaan merkillisiä muutoksia näkymättömässä maailmassa. Siinä kirjassa kerrotaan Jeesuksen eläneen vielä yksitoista vuotta ristiinnaulitsemisensa jälkeen ja opettaneen oppilaitaan. Jeesus kertoo mullistaneensa koko näkymättömän maailman ja ottaneensa maailmaa hallitsevilta henkivalloilta pois osan heidän valoaan. Hän suoritti näkymättömässä maailmassa aivan kuin tuomion ja se koitui ihmiskunnan onneksi. Mitä sellainen kuvailu tarkoittanee?

— Kuvittele mielessäsi täysin alkukantaista kansaa, joka olisi elänyt tuntemattomat ajat alkukantaista elämäänsä tietämättä mitään muusta ihmiskunnasta. Jos sellaisen kansan keskuuteen saapuisi nykyaikaisesti kouliintunut ihminen ja ryhtyisi heitä opettamaan ja jos hänen opetuksensa otettaisiin vastaan, niin ainakin on teoreettinen mahdollisuus, että tuon yhden ihmisen taito ja viisaus aiheuttaisi kulttuuriyhteiskunnan muodostumisen, tuon alkukantaisen kansan kultivoitumisen. Tämä esimerkki pätee koko ihmiskunnan suhteen. Aikojen aamuna lapsiihmiskunta oli samanlaisessa tilassa ja sitä saapui nostamaan toisista planeetoista tullut auttajoukko, Valkoinen Veljeskunta.

— Mutta ihmiskunnan valistaminen tapahtui täällä näkyväisessä maailmassa. Miten se vaikutti näkymättömään maailmaan?

— Ihmiset ovat sielultaan näkymättömän maailman kansalaisia. Kun ihmiset valistuvat ja kasvavat sieluina, niin näkymätönkin maailma kultivoituu. "Alussa", jolloin Sana eli Kristus oli vielä Jumalan luona, kuten Johanneksen evankeliumissa sanotaan, oli sekä näkyväinen että näkymätön maailma vielä kaaostilassa. Niitä maailmoja kansoittivat vain luonnon alkeisvoimat ja ihmiskunnan tehtäväksi annettiin noiden maailmojen rakentaminen kaaoksesta kosmokseksi. Se työ tapahtui ja tapahtuu edelleenkin Kristuksen avulla, sillä Kristus, Sana, Järki, Logos, on — kuvaannollisesti sanoen — se "valistunut sielu", joka saapui asteittain primitiivistä ihmiskuntaa nostamaan. Kun Kristus laskeutui Jumalan luota näkymättömän maailman ylängöille, saapui Valkoinen Veljeskunta maapallolle Kristuksen käskystä. Silloin alkoi ihmiskunnan henkinen kasvu. Kun valistuneimmat ihmiset astuivat Valkoisen Veljeskunnan viittomalle henkisen itsekasvatuksen tielle ja saavuttivat Kristuksen näky-

mättömässä maailmassa, niin he muuttivat sitä maailmaa kaaoksesta kosmokseksi. Näkymätön maailma alkoi kultivoitua.

— Tämä kehitysvaihe ei nähtävästi vielä ollut tekemisissä Jeesus Kristuksen kanssa?

— Ei. Vasta myöhemmin, kun aika oli täyttynyt ja ihmiskunta oli monipuolisesti kasvanut, Kristus saattoi ilmetä yhden ihmisen päivätajunnassa. Se ihminen oli Jeesus Kristus. Maapalloon nähden se merkitsi Kristuksen laskeutumista tämän fyysillisen tason eetteripuoleen, eetterimaailmaan. Se maailma alkoi silloin kultivoitua, sillä ihmisille avautui mahdollisuus eetterimaailman tutkimiseen. Eetterimaailma sisältää ja kätkee fyysillisen maailman voimat, jotka heijastuvat myös tunteitten ja ajatusten maailmaan. Mutta ne voimat olivat järjestymättömiä, niitä käyttivät karman käskystä ne henkivallat, joista Pistis-Sophia kertoo. Mutta kun Kristus tuli Jeesuksen saavutuksessa eetterimaailmaan, silloin kävi kuin tuomio näkymättömässä maailmassa, koska Kristus rakkautena alkoi siellä vaikuttaa. Yksinvaltiaina hallinneitten henkivaltotojen voima ja valo heikkeni, henkivaltojen, joita Pistis-Sophia kuvaa väkivaltaisiksi ja julmiksikin käyttäen niistä nimitystä Adamas Hirmu, Omatahtoinen ym. Tuomiolla kuvataan sitä, että karman johto alkoi siirtyä maapallon hallitsijalta Kristuksen käsiin, ensin näkymättömässä maailmassa ja myöhemmin myöskin näkyväisessä maailmassa. — Eetterimaailma siis avautui tutkittavaksi ja ihmisille tuli mahdollisuus voittaa sen voimia rakkauden avulla. Ne voimat ovat jokaisen ihmisen eetteriruumiissa, jossa ne ovat voitettavissa. Rakkaus voittaa vihan, pelon, epäpuhtauden, sodanhengen... Pekka Ervast opettaa, että Mestareillekin avautui eetterimaailma tutkittavaksi.

— Sanoit Kristuksen pyrkivän ottamaan karman johdon myöskin näkyväisessä maailmassa. Joko ollaan siinä vaiheessa?

— Kyllä. Se tapahtuu mm. siten, että jälleensyntymään pyrkivälle sielulle näytetään hänen tulevan ruumistuksensa dharma, se, mitä elämä odottaa jälleensyntyvältä ihmiseltä. Uusi minä aivankuin leimataan jumalkaipuulla, jotta hän osaisi etsiä ihmisyyttä. Jos hän maallisen elämänsä kuluessa oppii kuuntelemaan ja tottelemaan sisimmässään vaikuttavaa Kristuksen "leimaa", niin hänen karmansa voi tulla Kristuksen ohjaamaksi. Hän voi maksaa entisiä karmallisia velkojaan henkisellä työllä.

— Nyt en täysin ymmärrä. Ovathan entisajan profeetat, uskontojen alkuunpanijat myöskin tehneet henkistä valistustyötä, luulisin heidänkin ponnistustensa olleen karmallisten velkojen maksamista.

— Tietenkin oli, mutta useita

heistä maailma vainosi. Luehan Vanhan Testamentin profeettojen kirjoituksia, niin näet, että heitä ei maailma sietänyt. Heitä teljettiin vankiloihin, rääkättiin monin tavoin ja lopuksi murhattiin. Sama vainoaminen on jatkunut koko kristillisen ajan. Jeesus Kristus joutui marttyyriksi, sen jälkeen Stefanus, Saulus ja tuhannet "kerettiläiset". Henkisen työn tekijöillä ei ole ollut työrauhaa. Vasta viime vuosisadalla tilanne alkoi hieman valjeta, sillä Kristus on saanut otteen karman johdossa myöskin täällä näkyväisessä maailmassa. Tämä fyysillinen maailma on todellisuuksien maailma ja jotta inhimillisempi elämä saisi täällä kestävän jalansijan, on yhteiskuntien lakeja laatiessaan taattava työrauha niille, jotka eivät alistu murhaajiksi. Näihin asti yhteiskunnat ovat lakipykälillään pakottaneet kansalaiset murhaamaan, joten on totta, ettei näissä kristillisissä yhteiskunnissa ole ollut juriidista elämisen oikeutta muilla kuin murhaajilla, kuten J. R. Hannula sattuvasti sanoo.

— Tuo on kovaa puhetta, mutta onhan se totta. Opettihan Jeesus Kristus rukoilemaan: Tulkoon Sinun valtakuntasi, Isä, maankin päälle. Miten se voi tulla, jos kaikki yritykset Isän valtakunnan tulemiseksi hukutetaan verivirtoihin. — Sanoit eetterimaailman avautuneen tutkittavaksi Jeesus Kristuksen henkisessä voitossa. Kun Sana, Logos, saavutti otteen kemiallisfyysillisestä maailmasta Pekka Ervastin henkisessä voitossa, onko myöskin tämä elämäntaso jotenkin avautunut?

— On. Tämä viiden aistimen maailma on paljastanut salaisuuksiaan. Sen näemme ilman pitempiä selityksiä aikamme tieteellis-teknillisistä saavutuksista. Mutta se kaikki on vielä fyysillisen maailman pintakiiltoa, todelliset salaisuudet ovat toisaalla ja syvemmällä. Ne ovat tämän fyysillisen maailman ja fyysillisen ihmisen sisällä.

— Selitäpä tarkemmin.

— Emme mene kielletylle alueelle sanoessamme, että fyysillisessä ruumiissa kiertää veri ja että fyysillisen elämän aikana himo asuu veressä. Eräs kaikkein kannustavimmista ja toimintaan kiihottavimmista himoista on kunnianhimo. Joko tajuttavana tai alitajuisena se ajaa ihmisiä toimintaan, nimenomaan toimintaan, tekoihin. Teot ovat fyysilliselle elämälle ominaisia. Kunnianhimossaan ihminen tekee miten epäinhimillisiä ja julmia tekoja tahansa ja "kunnian kentillä" murhaajat viettävät orgiojaan tullen lopulta itsekin murhatuiksi. Tätä tosiasiaa ei voine kukaan kieltää. Kunnianhimon loppunäytös tapahtuu verta vuodatettaessa.

Tätä maapallon elämänkoulua nimitetään mm. kunniankouluksi ja kirkastuksen vuoreksi. Se on kunniankoulu edellä mainituille oman kunniansa vaalijoille, mutta se on myöskin kirkas-

tuksen vuori niille, jotka omasta kunniastaan luopuen antavat kunnian Jumalalle. Ihminen saa itse ratkaista, kenelle hän kunnian antaa. Jeesus Kristus kirkastettiin vuorella ja hän antoi kunnian Isälle. Kunniakysymys oli ennen yksilöllinen asia, mutta olethan lukenut Jeesuksen sanoneen, että kerran tulee Ihmisen Poika kirkkaudessaan valtaistuimella istuen ja silloin käy aivankuin tuomio maailman yli, niin että kansatkin kutsutaan tuomiolle. Se tuomio koskee tämän maapallon elämänkoulun keskeisimpiä tekijöitä, etenkin kunniakysymystä. Kysymys on siitä, vaalivatko ihmiset ja kansat edelleenkin omaa kunniaansa laskien toistensa veren vuotamaan, vai antavatko he kunnian Isälle ja luopuvat entisenkaltaisesta elämästään. Tällainen tuomio on parhaillaan käynnissä ja se koskettaa ihmisten tekoja.

— Tunnen mainitsemasi Uuden Testamentin kohdan ja selityksesi tuntuu johdonmukaiselta. Lisäksi näemme kansojen parhaillaan kamppailevan kunniastaan, kuten sanotaan; minä nimittäisin sellaista kappailua kunniattomaksi. Tuollaisessa näkökannassa — tai ehkei se ole pelkkä näkökanta — on kuitenkin jotakin "jumalan salattua viisautta", jota en vielä jaksa sulattaa. Käsitykseni Kristuksesta lienee vielä hatara.

— Jatkakaamme siis edelleen. Kuvitelkaamme mielessämme näytelmäkirjailijaa, joka kirjoittaa näytelmää. Hän luo ajatuksissaan kuvia näytelmänsä henkilöistä, käskee ne toimimaan, ajattelemaan, tuntemaan suruja ja iloja hänen haluamallaan tavalla. Kirjailija itse elää näytelmänsä mukana ja sen osana, mutta koko ajan hän tietää tekevänsä näytelmää, jota mahdollisesti toiset joskus näyttelevät. On myöskin toinen mahdollisuus, se, että kirjailija itse joutuu elämänsä vaiheissa tekemään, kokemaan, kärsimään ja iloitsemaan kaikki ne seikat, joita hän näytelmää kirjoittaessaan kuvittelee. Sanopa, kumpi noista näytelmistä on todellisempi?

— Todellisuutta ovat tietenkin kirjailijan omat kokemukset, sillä kirjoitettu näytelmä on mielikuvituksen tuotetta, siis vertauskuvaa.

— Oikein. Ajatelkaamme sitten ihmistä, joka vanhan liiton tietä kulkien löysi Kristuksen näkymättömässä maailmassa. Se maailma oli tunnetta ja ajatusta. Kristuksen saavutettuaan hän ainakin selvästi aavisti, mikä on oikean ihmisen perikuva. Oikean ihmisen ajatukset ovat yleviä ja kirkkaita ja hänen tunteensa puhtaita, yleviä ja palvovia. Sellaiseksi hän tiesi nyt itsensä. Hän ajatteli ylevästi ja hänen tunteensa olivat kauniita. Sellaisena ihmisenä hän oli kulttuuritekijä näkymättömässä maailmassa, jossa ei ollut muuta aineellisuutta kuin ajatusta ja tunnetta. Näkymätön henkimaailma muuttui inhimillisemmäksi hänen vaikutukses-

taan. Mutta kun hän heräsi fyysilliseen ruumiiseensa ja muisti kaiken kokemansa, niin hänestä tuntui kuin hän olisi ollut kirjoittamassa näytelmää, johon hän itse osallistui ajatuksineen ja tunteineen, aivan kuin kirjailija, joka mielikuvituksessaan luo näytelmän. Hänen fyysilliselle päivätajunnalleen tuo unielämä oli vertauskuvallinen näytelmä, näkymättömässä maailmassa koettu vihkimysdraama. Jeesus Kristus muutti tuon vertauskuvallisen vihkimysdraaman päivätajuiseksi ja julkiseksi, todelliseksi. Pekka Ervast kertoo, että Jeesuksen koko elämä, hänen tekonsa, puheensa, jokainen hänen elämäänsä sisältyvä seikka kuului hänen vihkimysdraamaansa. Kirjassaan "Johanneksen evankeliumi" s. 165 hän kirjoittaa: "Mutta Jeesus Kristus oli se ihmeellinen vapahtajaolento, joka eli tässä näkyvässä maailmassa fyysillisesti koko tuon suurenmoisen draaman, mystillisen, inhimillisen vihkimysdraaman, jonka yksilö kyllä ennenkin eli itsessään. Jeesus Kristus eli tässä näkyvässä maailmassa elämänsä sen kaikissa tapahtumissa, saavutuksissa voitoissa, niin että hänen elämänsä ei ollut ainoastaan hänen omaa mystillistä, persoonallista kehitystään, vaan se oli kuin kosmillista elämää, kosmillinen symbooli, suurenmoinen symbooli ihmisen elämästä ja ihmisen todellisesta inhimillisyydestä". P. E. toteaa, että ihminen eli itsessään ennenkin vihkimysdraaman, mutta Jeesus Kristus eli sen päivätajuisesti ja elämänsä kaikissa hapahtumissa. Tämä oli uusi saavutus, sillä sellainen vihkimysdraama järkytti tätä fyysillistä maailmaa, tämän fyysillisen maailman eetteritasoa, voimamaailmaa. Kristus saavutti Jeesuksessa miehuuden mitan, ihmisyyden perikuva oli hänessä kokonaan ja siksi hänen fyysillinen elämänsä oli maagillista. Eivät ainoastaan hänen elämänsä kohokohdat, syntymä, kaste, kirkastus ja Golgata, vaikuttaneet herättävästi ja järkyttävästi, vaan myöskin kaikki muut hänen tekonsa. Kun hän herätti Latsaruksen kuolemankaltaisesta tilasta, niin se teko ei ollut vain hänen ja Latsaruksen kahdenkeskeinen asia, vaan samalla heräsi koko eetteris-fyysillisessä maailmassa jotakin kuolemankaltaisesta tilasta. Jeesus jakoi oppilaineen viisi leipää ja kaksi kalaa toisille lähellä oleville. Tämä esimerkki vaikutti niin tehokkaasti, että viisituhatta ihmistä seurasi sitä ja jakoi eväistään toisilleen, joten koko joukko tuli ravituksi. Sellainen veljeyden ja rakkauden tulva pääsi uutena voimana eetterimaailmaan, joten sekin maailma alkoi kultivoitua. Pekka Ervast sanoikin, että vasta Jeesus Kristuksen jälkeen Mestaritkin ovat ryhtyneet tutkimaan eetterimaailmaa. Kun eetterinen voimamaailma näin heräsi kaaostilastaan, niin se herääminen heijastui myöskin tänne kemiallis-fyysilliseen maailmaan siten, että kaikenkal-

taiset luonnonvoimat antautuivat tutkittaviksi ja alistuivat palvelemaan ihmiskuntaa. Se on eräs Kristuksen jälkeisiä erikoisilmiöitä.

— Jeesus Kristuksen saavutukset vaikuttivat siis etenkin eetterimaailmaan ja sen maailman voimiin sekä myöskin ihmisen eetteriruumiissa oleviin voimiin. Entä miten Logoksen voitto Pekka Ervastissa vaikutti tähän kemiallis-fyysilliseen maailmaan ja miten se tuomitsee ihmisten teot kunniakysymyksen yhteydessä? Ota huomioon, että kysymyksessä on viidellä aistimella tajuttava maailma, kouriintuntuva fyysillinen elämä. Siksi kuvailemasi voiton täytynee näkyä fyysillisinä tapahtumina.

— Tähän tähtäsin. Edellä sanotussa pyrin osoittamaan, mitä vihkimysdraamalla ymmärretään ja mitä päivätajuinen vihkimysdraama merkitsee. Nyt tulemme asiamme ytimeen. Sanopa, mitkä ovat tämän länsimaisen sivistyksen kouriintuntuvimmat perustekijät?

— Ehkä kristillinen kirkko. Se on ainakin eräs vanhimpia tekijöitä.

— Niin on ja toisena tekijänä ovat yliopistot. Kun entisajan sivistyselämän kehdot, mysteriot, rappeutuivat ja nykyisin vallitseva sivistys alkoi muotoutua, niin mysterioitten henki ruumistui uudelleen kahtiajakautuneena luoden kirkot ja yliopistot. Kristillinen liike syntyi alun perin Jeesus Kristuksen antaman elämänymmärryksen tulkiksi ja toteuttajaksi, mutta eräs alkuperäisistä kristillisistä lahkoista ryhtyi valtakamppailuun perien siinä voiton ja muuttui kirkoksi. Yliopistot syntyivät vapaan totuudenetsinnän ahjoiksi, mutta ne ajautuivat materialismin syliin ja täysin puolueeton totuudenetsintä tukahtui.

— Entä sitten?

— Nämä alkuperäisistä tarkoitusperistään luopuneet laitokset, kirkot ja yliopistot, ovat ne tukipilarit, joiden varaan nykyaikainen ns. kristillinen sivistyselämä ja kristilliset yhteiskunnat ovat rakennetut.

— Sitä ei käy kieltäminen.

— Länsimainen kristillinen sivistys on nyt käytäntöön pantuna kuin Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin unikuva savijalkaisesta jättiläisestä. Se on loistava, komea ja mahtava, ylpeyden ja kunnianhimon ruumistuma, mutta sen jalat ovat haurasta raudan ja saven sekasotkua. Tämä oli selviö Pekka Ervastille ja hän tahtoi ja olisi voinut auttaa ja siksi hän tarjosi sekä kirkoille että yliopistoille auttavan käden. Hän kertoo joutsenlaulussaan "Suuri seikkailu" hieman huvittavan kertomuksen: "Kirjoitin näet silloiselle arkkipiispalle ja ehdotin, että hän panisi toimeen erinäisiä muutoksia ja uudistuksia tai, jos hän tuntisi itsensä liian vanhaksi siihen, että hän tavalla tai toisella tekisi minusta arkkipiis-

pan". P. E. oli silloin noin seitsemäntoistavuotias. Hän vakuuttaa, ettei hänellä ollut kunnianhimoa, ja siksi hän ei tahtonut "nousta" arkkipiispaksi, vaan kirkkoa auttaakseen hän olisi tahtonut suoralta kädeltä olla arkkipiispa. Mutta mahtavalle kirkolle olisi ollut suunnaton kunnian alennus, jos se olisi kuunnellut nuoren pojan tarjousta. Tässä tuli kunnia koetukselle: Jumalan kunnia sai väistyä, jotta kirkon kunnia säilyi. Vai mitä arvelet?

— Tuollainen edesottamus tuntuu ainakin näin ulkoapäin katseltuna naivilta, mutta kirkon tehtävää ajatellen kirkko jäi edelleenkin kunnian kouluun saavuttamatta kirkastuksen vuorta. Entä miten Pekka Ervast yritti auttaa yliopistoa?

— Aikakauslehti "Tietäjän" 1915 joulukuun numerossa Pekka Ervast kertoo yliopistoon lähettämästään stipendianomuksesta, jonka turvin hän olisi matkustanut eri kohteisiin ja suorittanut tutkimuksia mm. psyykkisistä ja spritualistisista ilmiöistä, tutkinut aasialaista psykologiaa, itämaiden uskonnollisia ja filosofisia järjestelmiä ym. Anomus hylättiin. Näin tuli todistetuksi, ettei yliopisto ollut "yliluonnollisen" tiedon tarpeessa eikä yliopisto ollut puoluettoman ja ennakkoluulottoman totuudenetsinnän ahjo. — Stipendianomus oli päivätty joulukuun 3 pnä 1898. Oliko tämäkin P. E:n auttamisyritys mielestäsi naivi?

— Ei, sillä olihan kysymyksessä tutkimaton alue. Omituista vain, että anomus hylättiin. Siihenkin lienee vaikuttanut väärä kunniantunto?

— Varmasti vaikutti. Kirkko ja yliopisto hylkäsivät auttavan käden ojennuksen tunnustaen siten, etteivät ne suorita sitä tehtävää, jota varten ne ovat syntyneet. Näin tehden ne tuomitsivat itsensä jäämään sellaisiksi, millaisiksi ne ovat kehittyneet. Auttava käsi tarjottiin tosin pienen Suomen kirkolle ja yliopistolle, mutta Suomen kirkon ja yliopiston henki edusti koko länsimaisen sivistyksen henkeä.

— Kysymyksessä olevien tapausten pienuus ja vähäpätöisyys herättääkin epäilyä. Miten ne voisivat vaikuttaa tähän savijalkaiseen jättiläiseen?

— Muistakaamme, että kysymyksessä oli julkinen vihkimysdraama, fyysillisessä maailmassa tapahtunut Logoksen valtaus aineen maailmasta. Pienuus ja suuruus ovat tällöin suhteellisia käsitteitä kuten atomi ja linnunrata. Kysymyksessä oli planetaarinen kehityksen virran kääntäminen, maapallon elämänkoulun suuntaaminen kirkastuksen vuorelle.

— Tuo tuntuu järkyttävältä.

— Nuo tapahtumat järkyttivätkin koko länsimaista sivistystä eli oikeammin sanoen koko

valkoista rotua. Kun vielä lisäämme, että teosofinen elämänymmärrys ja maailmankatsomus heitettiin Kaitselmuksen taholta pelastusköydeksi ja että teosofinen liikekin ajoi Pekka Ervastin kolmasti Golgatalle, niin olemme velvolliset kysymään, miten tämän valkoisen rodun käy?

— Kysymys näyttää aiheelliselta. Elämmehän vielä näitten käänteentekevien tapahtumien keskipyörteissä emmekä kykene näkemään kyllin selvästi.

— Pekka Ervast näki selvästi. Hän krjoitti Ruusu-Risti-aikakauslehdessä v. 1927 s. 376 mm.: "Vihan ja levottomuuden, koston ja kateuden ajatuksia on paljon, paljon näkymättömässä maailmassa... Ja uusia on luotu... Mihin joudumme, jos ei niiden valtaa murreta?... Nyt on suuri, kaukainen Itäkin nousemassa vihan, suuttumuksen ja katkeruuden ajatuksiin. Heidän vihansa voi aikaa myöten suuntautua Länteen päin, sillä sielläpäin on heidän mielestään kaiken pahan juuri... Ja mikä silloin seuraa? Aasian sota Eurooppaa ja Amerikkaa vastaan. Olemme täällä puhuneet 'keltaisesta vaarasta'. Idässä puhuvat 'valkoisesta vaarasta'. Itä on enemmän oikeassa. Sillä me olemme vaaralliset maapallon rauhalle, me lännen kristityt kansat, ellemme opi ottamaan vaaria enkelten laulusta".

V. 1930 hän kirjoitti saman aikakauslehden sivulla 128: "Puhumattakaan siitä, että vaara voi uhata kristittyjä kansoja heidän omassa piirissään, aletaan yhä selvemmin tajuta, että vaara voi uhata koko länsimaista sivistystä yleensä Idän taholta... ja miksikä emme lisäisi: musta vaara... Me länsimaalaiset olemme tehneet siksi paljon pahaa toisille roduille, siksi ylimielisesti, kylmästi ja sydämettömästi käyttäytyneet niitä kohtaan, siksi paljon pahaa niille opettaneet, että aavistamme siitä tulevan jotakin kostoa. Jollemme ole voimakkaita ja yksimielisiä..., jollemme seiso yhtenä miehenä nykyajan kulttuurin puolesta, niin Itä nousee, ja Itään liittyy musta Etelä. Ja mitä silloin kaikesta tulee?... Indiassa on 40 milj. ihmistä, jotka eivät koskaan tiedä, mitä on olla ilman nälkää... Ajatelkaa, mitä merkitsee, että 40 milj. ihmistä yksin Indiassa elää aina nälässä Emme tosiaankaan ihmettele, että Idän kansat ovat levottomia, ajattelevat kostoa ja huutavat: 'pois maasta nuo kristityt, jotka ovat kuin piruja!"

— Tuo oli vakavaa puhetta. Itä ja Etelä kuohuvat jo.

— Ja savijalkainen jättiläinen huojuu, sen savijalat murenevat silminnähtävästi, ja murentuessaan jättiläinen voi haudata alleen koko valkoisen rodun. Toteamme vain, että korkeakoulujen ansiota on nykyaikainen sotakoneisto ja kirkkojen ansiota jumalankuva, joka antaa teknilliselle sodalle siveellisen tuen.

— Alanpa hieman tajuta, mitä J. R. Hannula tarkoitti tuomio-

kaudella ja Jeesus Kristus tulevalla tuskan ajalla. Mutta sanoihan viimeksimainittu, että valittujen tähden tuskan aika lyhennetään.

Siksipä pelastuksen toivo keskittyykin kokonaan niiden valittujen yhteistyöhön, jotka omasta kunnianpyyteestään luopuen antavat kunnian yksin Jumalalle, ja rakkaus-teoissa rakastavat toisiaan sillä rakkaudella, jolla Kristus rakastaa meitä.

V. L.
Kristosofi.
1966: 296—303.

SISÄLLYS Sivu

1959

Salomon temppeli vertauskuvana 6
Elävä suhde Pekka Ervastiin 10
Astraaliruumiin järkevöityminen 13
Akseli Laaja 16
Kesäkurssikysymyksestä 1958 17
Pyramiidien varjossa 19
Päivä, joka tulessa ilmestyy... 20
Korkein vihitty 22
Älkää vihastuko 27
P. E:n muistojuhlassa 1959 31
Voittaminen henkisessä työssä 38
Uudestisynnytetyt uskonnot 40
Jalokivi 40
Lauri Saljo 41

1960

Tie ihmisyyteen, Damaskuskokemus ym. 42
Kehtojaisissa 42
Tie ihmisyyteen, Pojan ja Isän sarjat ym. 43
Missä kaksi tai kolme kokoontuu... 43
Totuuden etsijät 45
Vuoden 1960 kesäkursseilla 48
Kaksi tietä 49
Henkinen suuruus 51
Syvennetty Vuorisaarna .. 53

1961

"Nooa, Daniel ja Job" 57
Sodasta puheen ollen 61
Pohjolan Valo 64
Suhteemme Opettajaan ... 65
Sakramenteista 69
Sfinksi ja pyramiidi 72
Usko, toivo ja rakkaus 75
Sulho Albin Kosonen 77
Auringolle 77
P. E:n muistojuhlassa Tampereella 1961 78
Totuuden Pyhä Henki 83
Kesäkursseilla 1961 86
21-vuotias Pohjolan Valo .. 90
Taivas ja maa yhtyvät 92

1962

Työmme keskeisin asia 94
Epäjalot metallit ja kulta .. 97
Sana tuli lihaksi 98
Uudelleen eletty Golgata .. 103
Veljeydestä 106
Mestari Koot-Hoomi 108
Ykseydestä moninaisuuteen 112
Tunnelma 116
Kuluttava ja rakentava tuli 118
Sydämellinen kiitos 121
Erehdykset ja niiden oikaisu 122

1963

"Aikakausien vaihtuessa" 126
J. R. Hannulaa muistellessa 131
Uusi uskonto 135
Messiasodotus 141
Ei vain leivästä 146
Yhteinen pohja 150
"Neljä kättä" 152
Uskontojen alku 158
Veljeyden ongelma 163
Max Heindel'in mietteitä .. 166

1964

Syntymä, ravitseminen ja kuolema 169
Uusi vuosi 173
Suhde itseemme, toisiimme ja Jumalaan 176

Uusi yhdistys 178
Kristosofian Kannatysyhdistys r.y. 180
Yksi on teidän Mestarinne 182
Eetteriruumis 186
Kristosofinen opiskelutyö 189
Pekka Ervastin muistojuhlassa 192
Työkauden avaukseksi 195
Järki ja sydän 195

1965

Graalin taru 198
Historia kertautuu 201
Ellei jyvä maassa kuole 207
Ristiriidat 209
Kristosofian Kannatusyhdistys r.y:n vuosik. 211
Ruumiin ylösnousemus 212
Pekka Ervastia muistellessa 217
Fantasia Palestiinasta 219
Henkinen liike ja kansa 232
Uudet mysteriot 237
Katkelmia, opiskelusta Tampereella 242

1966

Uudenvuoden kynnyksellä 245
Pessimismi porttina 249
Historian poljento 251
Pahan personoituma 257
Minän mysterio 258
Olin ensimmäisen kerran .. 260
Kristosofinen Kirjallisuusseura r.y. 264
Hiljaisuudessa 265
Suurin on palvelija 267
Joogasta 268
Graal 270
75-vuotias Klaara Saario .. 270
Kuolemattomuuden siemen 271
Pohjolan valkoinen valtakunta 273
Taistelu ja vapaus 278
Korkeimmat vihityt 279
Teosofia ja kristosofia 286
Teos. ja kristos., julkinen vihkimysdraama 292